ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

LIETUVA

Švietimas šalyje ir regionuose

2021

Nuotolinis mokymas(is)

ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

ISSN 1822-5128

LIETUVA

Švietimas šalyje ir regionuose

2021

Nuotolinis mokymas(is)

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

VILNIUS 2021

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija leidžia leidinį, kuriame pagal konteksto, indėlio, procesų ir rezultatų rodiklius šalies ir savivaldybių lygmeniu apžvelgiama Lietuvos švietimo būklė, ypatingą dėmesį skiriant nuotolinio mokymo(si) klausimams aptarti.

Pasiūlymus, komentarus prašome siųsti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginių programų skyriaus vedėjui Ričardui Ališauskui (Ricardas.Alisauskas@smm.lt).

REDAKCINĖ GRUPĖ:
dr. Ramūnas Skaudžius, švietimo, mokslo ir sporto viceministras (pirmininkas)
Ričardas Ališauskas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginių programų skyriaus vedėjas (pirmininko pavaduotojas)
Rūta Krasauskienė, Nacionalinės švietimo agentūros direktorė
Daiva Marcinkevičienė, Lietuvos statistikos departamento Socialinės apsaugos, sveikatos, švietimo ir kultūros statistikos skyriaus vedėja
Virginijus Mažeika, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento Mokyklų veiklos skyriaus vedėjas
Jonas Mickus, Lietuvos savivaldybių asociacijos patarėjas švietimo ir kultūros klausimais
Evelina Raudytė-Lipeikienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginių programų skyriaus vyresnioji specialistė
Algirdas Kęstutis Rimkus, Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas
dr. Dainius Žvirdauskas, KTU Inžinerijos licėjaus direktorius

LEIDINIO RENGĖJAI:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija: Gintaras Bakanas, Ugnė Cibulskaitė, dr. Rita Dukynaitė, Aušra Jankauskienė, Lina Kantautienė, Virginija Kazakauskienė, Ramutė Kulikauskienė, Meilė Labeikytė, Gintautas Meilūnas, Alfonsas Meškys, Asta Paliokaitė, Regina Pocienė, Elena Stanienė, Danutė Šapalienė, Danutė Tarasevičienė, Alma Valevičiūtė, Jonas Vaščėga, Jūratė Venckienė, Jurga Zacharkienė, Beta Zaveckienė

Nacionalinė švietimo agentūra: Evaldas Bakonis, dr. Sandra Balevičienė, dr. Pranas Gudynas, Jolanta Jevsejevienė, dr. Albinas Kalvaitis, Elvyra Matačiūnienė, dr. Svajonė Mikėnė, dr. Dalia Survutaitė, dr. Rima Zablackė

KONSULTAVO, TEIKĖ DUOMENIS IR INFORMACIJĄ:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija: Aidas Aldakauskas, Kęstutis Gansiniauskas, Ilona Grigaravičienė, Laimutė Jankauskienė, Jolita Mackevičienė, Vitalija Naudžiuvienė, Alvydas Puodžiukas, Eglė Remeisienė, Audronė Šuminienė, Sandra Valavičiūtė

Finansų ministerija: Vilma Jankaitienė

Nacionalinė švietimo agentūra: Mindaugas Akelis, Eduardas Daujotis, Snieguolė Dinapienė, Vaida Kostygova, Dalia Lėckaitė, Viktoras Mickevičius, Rimantas Pikšrys, Galina Šestakova, dr. Benediktas Šetkus, Ingrida Šiaučiulienė, Marija Usovaitė, dr. Snieguolė Vaičekauskienė, dr. Natalija Valavičienė, Ona Vaščenkienė, Irma Žabelovičienė

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras: dr. Gediminas Beresnevičius

Pilietinės visuomenės institutas: dr. Ieva Petronytė-Urbonavičienė

Studijų kokybės vertinimo centras: Aušra Leskauskaitė, Rasa Penkauskienė

Lietuvos statistikos departamentas: Salvinija Chomičienė, Vadimas Ivanovas, Tadas Savickas

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras VILMORUS: dr. Vladas Gaidys, Žaneta Slapšienė

Duomenis švietimo valdymo informacinei sistemai (ŠVIS) pateikė švietimo įstaigos.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

REDAKTORĖ Anželika Tekutienė

DIZAINERĖ Dalė Dubonienė

MAKETUOTOJAS Gintautas Vaitonis

VIRŠELYJE: Liepos Budėnaitės, Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos 11 d klasės mokinės (mokytoja Rūta Vėliūtė), piešinys

© Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, 2021

Per pastaruosius metus Lietuvos švietimo bendruomenei teko susidurti su nenumatytais ir reikšmingais pokyčiais. Vis dar tebesitęsianti COVID-19 pandemija tapo rimtu ir ilgalaikiu iššūkiu pasaulio, taip pat ir Lietuvos, švietimo sistemoms prisitaikyti prie neįprastų mokymo(si), studijų ir gyvenimo sąlygų. Ši ypatinga situacija pareikalavo didžiulių švietimo sistemos dalyvių ir platesnės visuomenės pastangų, susitelkimo ir naujų praktikų.

Nepaisant sudėtingo laikotarpio, svarbu apžvelgti pasiektą švietimo pažangą, naujus iššūkius ir iškilusius spręstinus klausimus. Pateikiamos visuomenei švietimo būklės apžvalgos duomenys atskleidžia nemažai pažangą liudijančių rezultatų, tokių kaip ikimokyklinio ugdymo tinklo plėtra, prisidėjusi prie gerėjančio ankstyvojo ugdymo prieinamumo. Savivaldybėms tvarkant mokyklų tinklą, šalyje sumažėjo mažų mokyklų, jungtinių klasių, kuriose gerokai sunkiau užtikrinti ugdymo kokybę. Pastebėtinos ir kitos teigiamos švietimo rezultatų tendencijos: augo visuomenės pasitikėjimas švietimu, gerėjo mokinių mokymosi pasiekimai, didėjo mokinių pasitenkinimas gyvenimu, mažėjo sveikatai kenksmingų medžiagų vartojimas, patyčių mastas. Pagerėjo ir anksčiau buvę aukšti šalies rodikliai, kurie parodo, kad visuose švietimo lygmenyse sumažėjo mokslus nutraukusių asmenų dalis, padaugėjo pagrindinio ugdymo programą baigusių, mokymąsi tęsiančių ir aukštąjį išsilavinimą įgijusių gyventojų. Švietimas išlieka svarbi vertybė, valstybės prioritetas, ir jam turi būti skiriamas ypatingas dėmesys.

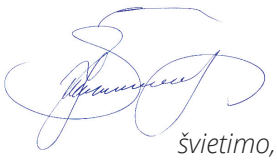
Aukšti visuomenės lūkesčiai, pasaulio pažanga ir iššūkiai mus įpareigoja užtikrinti visa apimantį kokybišką švietimą. Siekiant atliepti visa tai, taip pat strateginiuose švietimo dokumentuose ir aštuonioliktosios Vyriausybės programoje užsibrėžtus ambicingus tikslus ir rezultatus, būtina imtis priemonių, kurios skatintų sparčiau plėtoti kokybišką išsilavinimą. Išlieka ir netgi didėja būtinybė labiau atsižvelgti į kiekvieną asmenį: sumažinti mokinių pasiekimų atotrūkį, užtikrinti kokybiško švietimo prieinamumą vaikams, jaunuoliams, suaugusiesiems, kurie gyvena nelabai palankioje socialinėje, ekonominėje ir kultūrinėje aplinkoje. Būtina plėtoti švietimo pagalbos teikimą, daugiau dėmesio skirti į Lietuvą sugrįžtantiems ir atvykstantiems, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. Šiems pasiekimams įgyvendinti itin reikšmingas yra mokytojų indėlis, todėl turime stiprinti mokytojo profesijos patrauklumą, motyvuoti gabius jaunus žmones rinktis mokytojo kelią ir toliau gerinti pedagogų darbo sąlygas. Nors šios sritys išliks nuolat tobulintinos, tačiau kilusi pasaulinė sveikatos krizė dar labiau jas aktualizavo ir parodė jų svarbą.

Dar 2020 metų pavasarį, siekiant apriboti COVID-19 ligą sukeliančio viruso plitimą visuomenėje, pirmą kartą visoje Lietuvoje buvo paskelbtas karantinas, nutrauktas kontaktinis ugdymas ir kita švietimo veikla. Iškilus būtinybei reaguoti į susiklosčiusią padėtį ir užtikrinti nenutrūkstamą švietimo procesą, pradėta svarstyti apie alternatyvias ugdymo galimybes. Tuomet Lietuvoje buvo pradėtas organizuoti visuotinis mokymo ir mokymosi procesas nuotoliniu būdu. Kasdienis informacinių komunikacinių technologijų naudojimas iš esmės pakeitė mokymo ir mokymosi, bendravimo ir bendradarbiavimo aplinką, santykius, ugdymo praktikas ir metodus. Siekiant apžvelgti per šį laikotarpį įvykusius pokyčius, rizikas ir galimybes, šiais metais švietimo būklei aptarti pasirinkta nuolat diskutuojama ir aktuali tema – nuotolinis mokymas(is).

Sklandžiam nuotoliniam mokymui(si) įgyvendinti skiriama nemažai dėmesio. Skubus ugdymo perorientavimas pareikalavo spręsti valstybės finansinių, skaitmeninių mokymo(si) išteklių problemas, gebėti prisitaikyti ir panaudoti sukauptus skaitmeninius įgūdžius. 2020 metais COVID-19 sukeltoms problemoms spręsti, švietimo aprūpinimui didinti iš viso buvo skirta beveik 114 mln. Eur. Dalis šių lėšų buvo panaudota mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas, aprūpinti informacinių technologijų priemonėmis. Praėjusiais metais mokyklų aprūpinimas kompiuteriais pagerėjo visų grupių savivaldybėse, buvo nupirkta ir išdalyta daugiau kaip 35 tūkstančiai planšetinių ir nešiojamųjų kompiuterių. Nuotolinis mokymas(is) atskleidė skirtingus mokinių ir mokytojų poreikius, kuriuos galėtų patenkinti tinkamai parinktos išmaniosios technologijos. Būtinybę plėtoti inovacijų kultūrą pabrėžia aštuonioliktosios Vyriausybės programoje numatytas strateginis siekis skatinti skaitmeninę švietimo transformaciją, diegti naujausias technologijas ir sustiprinti visų švietimo darbuotojų skaitmenines kompetencijas. Užsibrėžti tikslai ir per pastaruosius metus įgyta patirtis suteiks naujų galimybių švietimui tobulinti reikiama kryptimi. Tradicinis kontaktinis ugdymas neabejotinai išliks nepakeičiama vertybė, tačiau įvairūs nuotolinio mokymo(si) modelių privalumai galėtų prisidėti prie lankstesnės, pažangesnės, teisingesnės švietimo sistemos plėtros.

Šių metų švietimo būklės apžvalga parodė, kad orientuodamiesi į asmens gebėjimus, mokymosi poreikių tenkinimą, pertvarkydami švietimo įstaigų tinklą, sulaukiame teigiamų rezultatų, tačiau vis dar nepakankami pasiekimai švietimo įtraukties ir pagalbos, gabių vaikų ir mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymo veiksmingumo, reikiamų šiuolaikinių ugdymo priemonių aprūpinimo srityse rodo, kad būtinas didesnis proveržis, mažinant mokinių pasiekimų atotrūkį, užtikrinant socialiai teisingas mokymosi galimybes kiekvienam mokiniui, skatinant ugdymo įvairovę ir individualizuotą mokymąsi. Lietuvos švietimo sistema turi daug potencialo siekti aukštesnės ugdymo kokybės, tačiau tam taip pat būtina sutelkti didesnes visų švietimo dalyvių pastangas ir nukreipti reikiamą finansavimą šiems pokyčiams įgyvendinti.

Raginame švietimo bendruomenę susipažinti ir išanalizuoti šių metų švietimo būklės apžvalgą, kuri paskatins įvertinti patirtį, įveikiant naujus iššūkius, ir pasvarstyti, kaip ateityje galėtume tikslingai pritaikyti gerąsias praktikas ir prisidėti prie pažangios ateities švietimo kaitos. Taip pat tikimės, kad rengiamas Nacionalinis sutarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) pokyčių padės siekti iškeltų tikslų ir įveikti esamus iššūkius.

Jurgita Šiugždinienė,
švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Turinys

Įvadas 7
Santrumpos 8
Apibendrinimas ir išvados 10

I DALIS. BENDROJI ŠALIES ŠVIETIMO BŪKLĖS APŽVALGA 15
Lietuvos švietimas nacionalinių ir tarptautinių strateginių siekių kontekste 16
KONTEKSTAS 20
1. Demografinė aplinka 20
2. Ekonominė ir socialinė aplinka 22
INDĖLIS 24
3. Mokiniai, studentai, pedagogai ir mokyklos 24
4. Švietimo finansavimas 28
5. Lėšos vienam besimokančiajam 32
6. Mokytojų darbo krūvis ir darbo užmokestis 34
7. Mokymosi aplinka 36
PROCESAI 38
8. Dalyvavimas švietime 38
9. Ugdymo, mokymo, studijų organizavimas 42
10. Švietimo kokybės vertinimas ir rezultatai 46
REZULTATAI 48
11. Mokinių mokymosi pasiekimai 48
12. Mokinių socialinės emocinės kompetencijos 52
13. Mokinių ir studentų mokymosi tęsimas ir iškritimas iš švietimo sistemos 54
14. Gyventojų išsilavinimas ir įsidarbinimas 56
15. Visuomenės pasitikėjimas švietimu ir pilietiškumas 58

II DALIS. NUOTOLINIS MOKYMAS(IS) 61
NUOTOLINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO GALIMYBĖS 62
16. Nuotolinio mokymo(si) apibrėžtis ir modeliai 62
17. Skaitmeniniai mokymo(si) ištekliai 66
18. Skaitmeninis raštingumas 70
19. Patirtis šalyje 72
NUOTOLINIO MOKYMO(SI) PROCESAI PANDEMIJOS LAIKOTARPIU 74
20. Švietimo sistemų reakcija į COVID-19 pandemiją 74

21. Planavimas ir organizavimas 80
22. Pagalba besimokančiajam ir šeimai, mokytojui ir mokyklai 84
SKUBIOS NUOTOLINIO MOKYMO(SI) PLĖTROS REZULTATAI IR PADARINIAI 88
23. Švietimo finansavimo pokyčiai savivaldybėse 88
24. Poveikis mokiniams 92
Atvejo tyrimas: COVID-19 ir devintokų matematikos mokymosi pažanga 96
25. Poveikis mokytojams ir dėstytojams 98
26. Poveikis mokyklai 100
27. Poveikis šeimai 102
28. Nuotolinio mokymo(si) pamokos, svarbios, priimant ateities švietimo sprendimus 106

SAVIVALDYBIŲ ŠVIETIMO MASTAI 110

III DALIS. ŠVIETIMO BŪKLĖ SAVIVALDYBĖSE 111

Šaltiniai 234
Rodiklių aprašymai, paaiškinimai 237

Įvadas

Leidinio paskirtis – apžvelgti Lietuvos švietimo būklę ir jos kaitą pastaraisiais metais, atsižvelgiant į švietimui keliamus strateginius tikslus ir uždavinius, išryškinant esmines tendencijas, patiriamus sunkumus ir sėkmę.

Leidinys sudarytas iš trijų dalių. **Pirmoji dalis** skirta švietimo būklės šalyje analizei, remiantis valstybės švietimo stebėsenos rodikliais, papildant juos kitais nacionaliniais ir tarptautiniais duomenimis. Analizuojami duomenys grupuojami laikantis valstybės švietimo stebėsenoje apibrėžto nuoseklumo, atskleidžiant:

- švietimo ***kontekstą*** (socialiniai, demografiniai, ekonominiai duomenys, rodantys išorines sąlygas ir reikmes, darančias poveikį švietimo sistemos procesams),
- ***indėlį*** į švietimą (duomenys apie besimokančiuosius, pedagogus, finansinius ir materialiuosius išteklius, rodantys pastangas ir (arba) išteklius, reikalingus švietimo sistemai veikti ir tikslams pasiekti),
- švietimo sistemos ***procesus*** (duomenys apie ugdymo(si), mokymo(si), studijų procesų organizavimą ir valdymą, mokyklų veiklos kokybę, rodantys priežastiniais ryšiais susijusių ugdymo sistemos pokyčių eigą),
- ugdymo ***rezultatus*** (duomenys apie mokinių mokymosi pasiekimus, suaugusiųjų gebėjimus, išsilavinimo lygį ir aktyvumą darbo rinkoje, rodantys tiesioginius švietimo rezultatus ir tolesnį jų poveikį visuomenei).

Antroje dalyje aptariami nuotolinio mokymo(si) klausimai, apimant ikimokyklinio ir priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir aukštojo mokslo studijų lygmenis. Nuotolinis mokymas(is) analizuojamas laikantis pirmoje dalyje aptartos struktūros: pristatoma teorinė nuotolinio mokymosi apibrėžtis ir veikiantys jo modeliai, analizuojamas ***kontekstas*** (ankstesnė patirtis šalyje, visuomenės skaitmeninis raštingumas) ir ***indėlis*** (skaitmeninio mokymo(si) ištekliai), sąlygos, kuriomis šalies švietimo sistema visuotinai pradėjo nuotolinį mokymą, analizuojami nuotolinio mokymo(si) ***procesai*** pandemijos laikotarpiu, skubios nuotolinio mokymo(si) plėtros ***rezultatai*** ir poveikis švietimo finansavimui, mokiniams, mokytojams ir dėstytojams, mokyklai, šeimai. Antros dalies pabaigoje apžvelgiamos nuotolinio mokymo(si) pamokos, svarbios, priimant ateities švietimo sprendimus.

Trečioje dalyje pateikiama informacija apie švietimo būklę kiekvienoje savivaldybėje: socialinį ekonominį savivaldybės kontekstą, indėlį į švietimą, jo procesus ir pasiektus rezultatus. Kaip ir apžvelgiant visos šalies švietimo būklę, daugiau dėmesio skiriama nuotolinio mokymo(si) klausimams. Padėtis kiekvienoje savivaldybėje lyginama su panašių savivaldybių rodikliais, pateikiama rekomendacijų švietimui savivaldybėje tobulinti.

Šalies ir regionų švietimo būklės analizėje atkreipiamas dėmesys į būtinas spręsti švietimo problemas, atskleidžiamos galimos tobulinimo kryptys, siekiant įgyvendinti strateginius švietimo tikslus.

Santrumpos

ARWU – Akademinis pasaulio universitetų reitingas (angl. *Academic Ranking of World Universities*)

BVP – bendrasis vidaus produktas

COVID-19 – sunkaus ūminio respiracinio sindromo koronaviruso-2 (SARS-CoV-2) sukeliama liga

COFOG – valdžios sektoriaus išlaidos pagal funkcijas (angl. *Classification of the Functions of Government*)

EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (angl. *Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD*)

EEE – Europos ekonominė erdvė

EK – Europos Komisija

ES – Europos Sąjunga

ESPAD – Alkoholio ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo Europos mokyklose tyrimas (angl. *The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs)*

EUROSTATAS – ES statistikos tarnyba

HBSC – tarptautinis mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos ir sveikatos tyrimas, atliekamas Pasaulio sveikatos organizacijos iniciatyva (angl. *Health Behaviour in School-Aged Children*)

ICILS – Tarptautinis kompiuterinio ir informacinio raštingumo tyrimas (angl. *International Computer and Information Literacy Study*)

IEA – Tarptautinė švietimo pasiekimų vertinimo asociacija (angl. *International Association for the Evaluation of Educational Achievement*)

IT – informacinės technologijos

IKT – informacinės ir komunikacinės technologijos

ISCED – Tarptautinė standartizuota švietimo klasifikacija (angl. *The International Standard Classification of Education*)

KTU – Kauno technologijos universitetas

LMNŠC – Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

LSD – Lietuvos statistikos departamentas

NMPP – nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas

NPP – Nacionalinis pažangos planas

NŠA – Nacionalinė švietimo agentūra

NVŠ – neformalusis vaikų švietimas

OSP RDB – Oficialiosios statistikos portalo Rodiklių duomenų bazė

PGI – pilietinės galios indeksas

PIAAC – Suaugusiųjų gebėjimų tarptautinio vertinimo programa (angl. The *Programme for the International Assessment of Adult Com*petencies)

PISA – Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas (angl. *Programme for International Student Assessment*)

PUPP – pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas

QS – *Quacquarelli Symonds*, organizacija, sudaranti pasaulio universitetų reitingą ir atliekanti įvairias kitas analizes aukštojo mokslo srityje

SEK – socialinis, ekonominis, kultūrinis statusas, kontekstas arba aplinka

SES – socioekonominis statusas

SKVC – Studijų kokybės vertinimo centras

STEAM – gamtos mokslus, technologijas, inžineriją, menus ir matematiką aprėpiantis akronimas (STEAM, angl. *science, technology, engineering, arts, mathematics*). Mokyklinio ugdymo kontekste STEAM apima gamtos mokslus, inžineriją, technologijas ir matematiką

STRATA – Vyriausybės strateginės analizės centras

SUP – specialieji ugdymosi poreikiai

ŠMSM – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema

TALIS – EBPO tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas (angl. *The OECD Teaching and Learning International Survey)*

TIMSS – Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas (angl. *Trends in International Mathematics and Science Study*)

UNESCO – Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (angl. *United Nations Educational Scientific and Cultural Organization*)

VBE – valstybinis brandos egzaminas

VDU – Vytauto Didžiojo universitetas

VILMORUS – Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras

VŠS – Valstybinė švietimo strategija

Apibendrinimas ir išvados

2020 metai švietimui, kaip ir kitoms visuomenės gyvenimo sritims, buvo itin sudėtingi. Švietimą ir jo aplinką stipriai paveikė COVID-19 pandemija. Ji sutrikdė paprastai pamažu vykstančią švietimo kaitą ir sukėlė būtinybę skubiai ieškoti sprendimų, kaip organizuoti mokymą(si), bet ir paskatino naujovių taikymo proveržį, atvėrė naujų galimybių, aktualizavo svarstomus ir iškėlė naujų klausimų apmąstant švietimo ateitį.

Švietimo aplinkos pokyčiai ir poveikis švietimui

Pastaraisiais metais šalyje susilpnėjo gyventojų mažėjimo tendencija, atsirado pozityvių poslinkių: 2019 m. ir 2020 m. padaugėjo vaikų iki 16 m., 2020 m. – ir darbingo amžiaus gyventojų. Slopsta vaikų ir jaunuolių iki 18 m. emigracijos mastas, padaugėjo atvykstančių (sugrįžtančių) vaikų – Lietuvos piliečių. Regionuose gyventojų skaičius kito skirtingai. Vaikų iki 16 m. labiau padaugėjo trijų didžiausių šalies miestų ir jų žiedinėse savivaldybėse, o daugumoje kitų savivaldybių – sumažėjo. Tam įtakos turėjo vidinė ir tarptautinė migracija, kai į miestus ar tarp miestų migruojama dažniau nei į kaimus ar tarp kaimų. Todėl savivaldybėms tenka spręsti skirtingus uždavinius: plėsti ar siaurinti mokyklų tinklą, teikti pagalbą atvykstantiems ir sugrįžtantiems vaikams, integruojantis į švietimo sistemą.

COVID-19 pandemija turėjo neigiamų padarinių švietimo sistemą veikiančiam ekonominiam ir socialiniam šalies kontekstui. Iki pandemijos, 2017–2019 m., augo gyventojų užimtumas ir vidutinės pajamos, mažėjo nedarbas. Šiek tiek mažėjo skurdo rizikos lygis ir pajamų nelygybė, tačiau pastarasis rodiklis vis dar buvo prastesnis nei ES vidurkis. Pandemijos veikiama ekonomika traukėsi – krito užimtumo lygis, augo nedarbas, ypač jaunimo. Šie padariniai gali turėti neigiamos įtakos švietimo finansavimui iš įprastų valstybinių ir privačių šaltinių, didina naujų kvalifikacijų įgijimo poreikį; išlieka aktuali būtinybė švietimo priemonėmis padėti mažinti socialinę nelygybę, švietimui atlikti „socialinio lifto“ funkciją.

Švietimo aprūpinimo kaita

Nors besimokančiųjų skaičius Lietuvoje nedidėja, švietimui kasmet skiriama vis daugiau lėšų. Per dešimtmetį jų suma padidėjo 36 proc., o nuo 2017 m. iki 2019 m. – 17 proc. Kita vertus, valdžios sektoriaus išlaidos švietimui, palyginti su BVP, nuo 2010 m. iki 2017 m. mažėjo ir tik pastaraisiais metais nebemažėja: 2010 m. formaliajam ir neformaliajam švietimui tekusi BVP dalis buvo 5,9 proc., 2017 m. – 4,5 proc., 2019 m. – 4,6 proc. Prasidėjus dėl COVID–19 pandemijos paskelbtam karantinui, šalies Vyriausybė skyrė tikslinių dotacijų švietimo sistemai prisitaikyti veikti nuotolinio darbo sąlygomis. 2020 m. ŠMSM COVID-19 sukeltoms švietimo problemoms spręsti iš viso skyrė 113 769,5 tūkst. Eur. Lietuvos švietimas (pirmiausia ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas) vis labiau finansuojamas savivaldybių skiriamomis lėšomis – centrinės valdžios švietimui skiriamų lėšų dalis pastaraisiais metais šiek tiek sumažėjo.

Skaičiuojant vienam besimokančiajam, šalyje daugiausia lėšų tenka universiteto studentui, mažiausia – kolegijos studentui ir bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui. Pagal vienam besimokančiajam tenkančią lėšų sumą Lietuva yra tarp mažiausiai lėšų skiriančių ES šalių. Kalbant apie pačių savivaldybių mokykloms skiriamas ūkio lėšas (kitą dalį savivaldybės švietimo biudžeto lėšų – mokymo lėšas – savivaldybės gauna kaip tikslinę valstybės dotaciją), 2020 m. daugiausia vienam mokiniui skirtų ūkio lėšų teko žiedinėse ir mažosiose savivaldybėse.

Valstybė nuolat skiria lėšų pedagogų darbo užmokesčiui didinti, bet galimybes daugiau uždirbti riboja nepakankamo darbo krūvio problema. Skaičiuojant veiklą visose darbovietėse, 2020 m. savivaldybių mokyklose vieno etato ar didesniu darbo krūviu dirbo 87 proc. ikimokyklinio ugdymo, 75 proc. priešmokyklinio ugdymo ir 56 proc. bendrojo ugdymo mokytojų (dar 12 proc. bendrojo ugdymo mokytojų dirbo šiek tiek mažesniu už etatą darbo krūviu). Vieno etato ir didesniu darbo krūviu dirbantys ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokytojai per mėnesį, priklausomai nuo kvalifikacinės kategorijos ir pedagoginio darbo stažo, uždirba 1 216–1 709 Eur ar daugiau neatskaičius mokesčių.

Švietimo kokybei svarbi ugdymo aplinka. Perėjimas į nuotolinį mokymą(si) iškėlė būtinybę mokyklose skubiai atnaujinti IKT, sukurti nuotolinio darbo vietas mokytojams, reikiamomis priemonėmis aprūpinti mokinius. 2017–2020 metais mokyklų aprūpinimas kompiuteriais pagerėjo visų grupių savivaldybėse: išaugo per mokslo metus gautų kompiuterių 100-ui mokinių ir kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius. Užtikrinant socialiai jautrių mokinių grupių galimybes mokytis nuotoliniu būdu, šalyje buvo nupirkta ir išdalyta daugiau kaip 35 tūkst. planšetinių ir nešiojamųjų kompiuterių ir neribotos interneto prieigos kortelių. 2020 m. pabaigoje savo galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga geriausiai vertino žiedinių savivaldybių ir kaimo vietovių mokyklos, o darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis geriau vertino miestų ir žiedinių savivaldybių mokyklos. STEAM dalykų mokymui(si) tobulinti labai svarbus mokyklų aprūpinimas gamtos mokslų laboratorijomis. 2020 m. gamtos mokslų laboratorijas turėjo 43 proc. šalies bendrojo ugdymo mokyklų (2017 m. – 30 proc.).

Vaikų ir suaugusiųjų mokymasis pagal įvairias švietimo programas

2017–2020 m. duomenys rodo nedidelę vaikų ir suaugusiųjų dalyvavimo įvairiose švietimo programose kaitą. 2020 m. šalyje pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas buvo ugdoma 90,7 proc. 3–5 metų vaikų, šiek tiek daugiau nei 2017 m. (86,2 proc.); šis rodiklis padidėjo 52 savivaldybėse. Ikimokyklinio ugdymo prieinamumas geriau užtikrinamas miestuose.

2020 m. dėl pandemijos poveikio šiek tiek sumažėjo iki tol augęs bendrojo ugdymo mokinių dalyvavimas NVŠ programose. NVŠ veiklas mokykloje ar kitur 2019 m. lankė 65,7 proc., 2020 m. – 61,7 proc. mokinių. 2019 m. NVŠ programose santykinai daugiau dalyvavo žiedinių savivaldybių (vidurkis – 73,9 proc.), o mažiausiai – miestų savivaldybių mokiniai (64,2 proc.). Ši tendencija skatina nuodugniau patyrinėti NVŠ organizavimo ir mokinių dalyvavimo šiose programose ypatumus.

Nors siekiama gerinti profesinio mokymo kokybę ir populiarinti šias programas, tačiau besirenkančiųjų profesinį mokymą nedaugėja. 2020 m. mokymąsi profesinio mokymo įstaigose tęsė 12 proc. pagrindinį išsilavinimą įgijusių asmenų (2017 m. – 15 proc.), tvarios pažangos nerodo ir profesinio mokymo, skirto įgijusiesiems vidurinį išsilavinimą, pasirinkimo ar aprėpties rodikliai. Tad tikslinga toliau ieškoti profesinio mokymo patrauklumo didinimo priemonių. Plėtojant profesinį mokymą, nuo 2020 m. suteikta galimybė pagal atskirus profesinio mokymo programų modulius mokytis ir bendrojo ugdymo mokyklų 9–10 ir I–IV gimnazijos klasių mokiniams. 2020 m. profesinio mokymo įstaigose vien modulio mokėsi 501 mokinys.

Aukštojo mokslo studijų aprėptis (studentų dalis, palyginti su tam tikro amžiaus gyventojų skaičiumi) pastaraisiais metais beveik nepakito, tačiau gyventojų skaičiaus mažėjimas lėmė, kad nuo 2017 m. iki 2020 m. studentų sumažėjo 11,3 proc. Šį mažėjimą galima kompensuoti, ieškant būdų paskatinti užsienio piliečius rinktis studijas Lietuvoje. Tai vyksta sėkmingai, nes universitetuose besimokančių užsienio piliečių skaičius per trejus metus padidėjo 28,1 proc.

Šalyje lėtai auga mokymosi visą gyvenimą lygis. 2020 m. pagal formaliojo ar neformaliojo švietimo programas per mėnesį iki apklausos mokėsi 7,2 proc. 25–64 metų gyventojų (2017 m. – 5,9 proc.).

Perėjimas į nuotolinį mokymą(si) ir kiti švietimo procesų pokyčiai

Perėjimas į nuotolinį mokymą(si) – pagrindinis 2020 m. įvykęs švietimo organizavimo pokytis. Lietuvoje visuotinai į nuotolinį mokymą(si) buvo pereita du kartus – nuo 2020 m. kovo mėn. ir nuo gruodžio mėn. 2020 m. prarastų kontaktinio mokymo(si) dienų skaičius Lietuvoje buvo mažesnis nei EBPO tyrime dalyvavusių 33 šalių vidurkis. Užsikrėtimo COVID-19 duomenys rodo, kad sprendimai dėl mokyklų uždarymo buvo itin reikalingi, nes kai kuriuose švietimo lygmenyse mokytojų užsikrėtimo mastas buvo gerokai didesnis nei vidutiniškai šalyje: tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų – 2,6 karto, tarp pradinio ugdymo mokytojų – 1,9 karto. Išryškėjo ne tik nacionalinių, bet ir vietos sprendimų svarba – būta gana didelių regioninių užsikrėtimo COVID-19 skirtumų. Skirtingose savivaldybėse per visą pandemijos laikotarpį iki 2021 m. gegužės 31 d. COVID-19 užsikrėtusių mokytojų dalis svyravo nuo 4,8 iki 19,4 proc., mokinių dalis – nuo 1,4 iki 9,9 proc. Perėjimas į nuotolinį mokymą(si) ir prasidėjusi mokytojų vakcinacija padėjo stabilizuoti padėtį ir sudarė galimybę saugiai grąžinti mokinius į klases. Šiame etape lemiamas vaidmuo vėl teko vietos sprendimams – 2021 m. gegužės 31 d. galimybe grąžinti mokinius į kontaktinį ugdymą pagrindiniame ugdyme pasinaudojo, priklausomai nuo klasės, nuo 28 iki 38 savivaldybių, o III gimnazijų klasių mokiniai į mokyklas grįžo tik 15 savivaldybių.

Būtinybė staiga pereiti į nuotolinį mokymą(si) pedagogams sukėlė didelę emocinę įtampą ir labai padidino darbo krūvį. Daugiau nei pusės bendrojo ugdymo mokytojų ir aukštųjų mokyklų dėstytojų per karantiną mokymui skiriamas laikas pailgėjo trečdaliu ir daugiau. Panašų poveikį savijautai ir užimtumui juto ir mokinių tėvai, kuriems teko labai svarbus vaidmuo užtikrinant, kad vyktų nuotolinis mokymas(is). Daugiausia iššūkių patyrė pradinių klasių ir SUP turinčių mokinių tėvai. Tyrimai atskleidė, kad emocinės įtampos ir mokymo(si) sunkumų daugiausia buvo nuotolinio mokymo(si) pradžioje, vėliau padėtis tapo ramesnė, mokymo(si) procesas – sklandesnis. Sunkumus lengviau įveikė mokyklų bendruomenės, kuriose buvo aktyviau bendradarbiaujama ir komunikuojama. Išaugęs mokyklų bendruomenių sutelktumas – vienas iš teigiamų pandemijos sukeltos situacijos padarinių.

Perėjimas į nuotolinį mokymą(si) kėlė iššūkį užtikrinti socialiai jautrių mokinių grupių įtrauktį į švietimo veiklas ir suteikti jiems reikalingą pagalbą. Minėta, kad šiems mokiniams buvo teikta materialinė pagalba, SUP turintys mokiniai specialiosiose mokyklose ir bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse Lietuvoje buvo ugdomi kontaktiniu būdu. Tyrimai rodo, kad bendrosiose klasėse besimokantys SUP ir mokymosi, elgesio sunkumų turintys mokiniai negavo visos reikalingos pagalbos, mokydamiesi nuotoliniu būdu. Tačiau atsiskleidė ir naujų SUP turinčių vaikų mokymo galimybių: tapo lengviau nustatyti mokymosi sunkumus, padaugėjo galimybių diferencijuoti užduotis, skirti daugiau individualaus dėmesio.

Įgyvendinti nuotoliniam mokymui(si) buvo labai svarbus mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninės ir nuotolinio mokymo kompetencijų tobulinimas. Padėtis šioje srityje iš esmės pagerėjo visose savivaldybėse. 2017–2020 m. visų grupių savivaldybėse daugiau pedagogų patobulino savo kompiuterinio raštingumo gebėjimus ir taikė IKT ugdymo procese. Išaugo mokytojų, kurių kompetencija atitinka pedago-

gų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis, ir mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis: daugiau – miestų (10 proc. punktų) ir didesniosiose (9 proc. p.), mažiau – mažosiose (4 proc. p.) ir žiedinėse (2 proc. p.) savivaldybėse. Miesto mokyklose šis rodiklis buvo aukštesnis nei kaimo.

Lietuvoje dėl pandemijos įvyko mokinių pasiekimų vertinimo sistemos pokyčių nacionaliniu mastu – pakeistas NMPP organizavimo būdas, vienais metais atsisakyta PUPP, kitais šis patikrinimas organizuotas elektroniniu būdu, pakeistas brandos egzaminų tvarkaraštis ir kai kurių egzaminų dalių administravimo būdas. Šie mokinių pasiekimų vertinimo pokyčiai sumenkino jų stebėsenos galimybes šalies, savivaldybės, mokyklos lygmeniu ir grįžtamosios informacijos teikimą mokiniui, šeimai ir mokyklai. COVID-19 pandemija turėjo įtakos ir mokyklų veiklos kokybės stebėsenos procesams – dalis jų (aukštųjų mokyklų, profesinio mokymo įstaigų vertinimas) buvo vykdomi nuotoliniu būdu, kiti (bendrojo ugdymo mokyklų vertinimas) buvo sustabdyti.

Savivaldybėse vykstant mokyklų tinklo pertvarkai, per trejus metus šalyje sumažėjo 22 ikimokyklinio ir 134 bendrojo ugdymo mokyklomis (jos buvo reorganizuotos ir tapo kitų mokyklų skyriais ar buvo uždarytos). Daugiau nei dviejuose trečdaliuose savivaldybių pagerėjo mokyklų tinklo efektyvumo rodikliai: sumažėjo mokyklų, kuriose mokosi iki 120 mokinių, jungtinėse klasėse besimokančių 1–8 klasių mokinių ir labai mažų (iki 8 mokinių) klasių komplektų, padidėjo vidutinis bendrojo ugdymo klasės komplekto dydis ir vienam mokytojui tenkantis mokinių skaičius. Tačiau siekis veiksmingai ir subalansuotai naudoti išteklius išlieka aktualus. Analizuojant šalies mastu, mokyklų, kuriose mokosi iki 120 mokinių, per trejus metus sumažėjo beveik perpus, bet vidutinis mokinių skaičius bendrojo ugdymo klasėje pakito mažai, 2020 m. aštuoniose savivaldybėse jungtinėse klasėse buvo ugdoma apie dešimtadalis 1–8 klasių mokinių. Pastaroji problema aktualiausia mažosioms savivaldybėms. Miestų problema lieka klasės, kuriose viršijamas didžiausias leistinas mokinių skaičius. Miestų bendrojo ugdymo mokyklose perpildytose klasėse 2020 m. mokėsi apie penktadalis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokinių.

Daugėjant SUP turinčių mokinių, plėtojant įtraukųjį ugdymą, tobulinant ugdymo individualizavimą ir gerinant mokyklų mikroklimatą, aktualu toliau gerinti švietimo pagalbos prieinamumą. Per trejus metus daugelio savivaldybių mokyklose švietimo pagalbos specialistų padaugėjo, ir 2020 m. šimtui mokinių vidutiniškai teko 0,74 švietimo pagalbos specialisto. Nors 2020 m. švietimo pagalbos specialistų padaugėjo 38 savivaldybėse, 24 savivaldybėse jų trūko. Gerinant švietimo pagalbą ir ją teikiančių specialistų darbo sąlygas, nuo 2021 m. rugsėjo turėtų augti švietimo pagalbos specialistų atlyginimai ir turėtų būti pereinama prie 36 val. darbo savaitės, numatyta plėsti nuotolinės ir mobilios švietimo pagalbos teikimą.

Dauguma SUP turinčių mokinių ugdomi įtraukiuoju būdu, tai yra bendrosios paskirties klasėse. 2020 m. taip buvo ugdoma 94,2 proc. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo ir 86,8 proc. bendrojo ugdymo SUP turinčių mokinių. Įtraukiuoju būdu ugdomi SUP turintys mokiniai 2020 m. sudarė 12,3 proc. bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus, bet padėtis savivaldybėse labai skyrėsi. 2020 m. bendrosiose klasėse ugdomų SUP turinčių mokinių dalis skirtingose savivaldybėse buvo nuo 2,9 proc. iki 23,8 proc., palyginti su bendru mokinių skaičiumi. Šiems skirtumams paaiškinti reikėtų atlikti nuodugnesnę padėties analizę.

Švietimo rezultatai

Šalies mokinių pasiekimų gerėjimą atskleidė TIMSS 2019 m. tyrimas – padidėjo aukščiausius pasiekimų lygmenis pasiekusių mokinių dalis. Tarp panašių savivaldybių grupių per 3 metus beveik 15 proc. sumažėjo mokinių pasiekimų atotrūkis pagal VBE apibendrintą rodiklį. Tačiau didžiųjų miestų (ypač Vilniaus) mokyklų mokinių mokymosi pasiekimai išlieka reikšmingai aukštesni nei kaimiškųjų vietovių, o mokinių iš aukštos SEK aplinkos – reikšmingai aukštesni nei mokinių iš žemos SEK aplinkos. Nors patikimų duomenų nėra daug, tačiau matyti, kad dėl COVID-19 pandemijos įvestas nuotolinis mokymas(is) mokinių pasiekimams turėjo neigiamos įtakos. Mokytojai pastebėjo, kad labiau pablogėjo žemų pasiekimų, SUP turinčių ir socialinės rizikos šeimose augančių mokinių pasiekimai. O 9 klasės mokinių matematikos pasiekimų tyrimas atskleidė, kad šie pasiekimai pablogėjo, ir santykinai labiausiai sulėtėjo geriausiai besimokančių mokinių pažanga. Išryškėjo gana dideli mokinių pasiekimų atotrūkiai tarp skirtingų mokyklų ir savivaldybių. Norint tiksliau įvertinti COVID-19 sukeltus mokymosi praradimus ir tinkamai suplanuoti jų kompensavimą, reikalingi specialūs mokinių pasiekimų ir galimų mokymosi atsilikimo įveikos būdų tyrimai.

Per pastaruosius ketverius metus iki pandemijos augo mokinių pasitenkinimas gyvenimu, mažėjo alkoholį ir tabako gaminius vartojančių mokinių dalis. Taip pat mažėjo mokinių patyčių mastas, padarytų nusikaltimų ir savižudybių skaičius. Per pandemiją padėtis pablogėjo: padaugėjo mokinių regos sutrikimų, nutukimo atvejų, pablogėjo mokinių savijauta ir tarpusavio santykiai su bendraamžiais, padaugėjo mokinių, nerimaujančių dėl savo ir artimųjų ateities, patiriančių rimtų psichologinių problemų.

Daugelyje savivaldybių pastaraisiais metais buvo pastebima baigusių pagrindinio ugdymo programą ir toliau tęsiančių mokymąsi mokinių dalies augimo tendencija (šalies vidurkis yra 98,2 proc.). Visuose švietimo lygmenyse sumažėjo mokymąsi (studijas) nutraukusių asmenų. Daugiausia jų, kaip ir ankstesniais metais, buvo profesiniame mokyme. Lietuvoje švietimo sistemą anksti palikusių jaunų (18–24 metų) asmenų dalis išliko viena mažiausių ES. Toliau auga aukštąjį išsilavinimą įgijusių gyventojų dalis, ir ji yra viena didžiausių ES. Tačiau šalyje pastebima didesnė

nei vidutiniškai ES neatitiktis tarp įgyto išsilavinimo, profesijos srities ir žmonių dirbamo darbo.

Nepaisant pandemijos ir jos sukeltų iššūkių švietimui, visuomenės pasitikėjimas švietimu 2020 m. paaugo. Augo ir visuomenės pilietinė galia, tačiau jaunimo PGI šiek tiek sumažėjo.

Įvykę pokyčiai rodo, kad priemonės, taikomos siekiant gerinti švietimo aprūpinimą, plėtoti ikimokyklinį ugdymą, tvarkyti mokyklų tinklą ir kt., padeda įgyvendinti strateginius švietimo uždavinius, bet neretai pažanga būna per maža užsibrėžtam rezultatui pasiekti. Didesnio proveržio ypač reikia gerinant švietimo pagalbos užtikrinimą, tobulinant ir populiarinant profesinį mokymą, taip pat gerinant ugdymo(si), mokymo(si), studijų kokybę kituose švietimo lygmenyse, plėtojant mokymąsi visą gyvenimą. Įtakos švietimo ateičiai turės dėl pandemijos įvykusio perėjimo į nuotolinį mokymą(si) patirtis. Viena vertus, dar labiau padidėjo kai kurie iššūkiai švietimui (pvz., gerinti mokinių pasiekimus ir mažinti pasiekimų atotrūkius, užtikrinti šiuolaikiniam gyvenimui reikalingų kvalifikacijų teikimą ir galimybę jas atnaujinti). Kita vertus, atsiskleidė naujų galimybių. Įvykusi IKT naudojimo mokymui(si) plėtra, pedagogų nuostatos ateityje taikyti įgytą patirtį ir ekspertų pabrėžiama IKT svarba ateities švietimui sudaro palankias sąlygas ir kelia būtinybę tobulinti šią sritį. Svarbu ir toliau nuolat gerinti mokyklų aprūpinimą šiuolaikinėmis IKT; kuriant skaitmenines mokymo(si) priemones, daugiau dėmesio skirti jaunesnių bei SUP turinčių mokinių ugdymo(si) poreikiams ir ugdymo individualizavimo galimybėms; kurti priemones, palengvinančias mokinių pasiekimų vertinimą, mokyklų bendruomenių komunikavimą ir bendradarbiavimą. Reikia tobulinti pedagogų nuotolinio mokymo kompetencijas, kad ateityje nuotolinis mokymas(is) galėtų būti taikomas ne tik išskirtiniais atvejais kaip kontaktinio mokymo(si) pakaitalas, bet kad būtų visavertiškai panaudojamos jo galimybės gerinti švietimo kokybę, prieinamumą ir sumažinti ugdymo netolygumus. Įsitikinome, kad mūsų švietimo sistema turi daug potencialo tobulėti ir įgyvendinti naujoves. Suaktyvėjusios viso pasaulio švietimo bendruomenės diskusijos dėl švietimo ateities, patirties sklaida – palankus metas pergalvoti šalies švietimo raidos perspektyvą bei konkrečius jo tobulinimo žingsnius ir nuosekliai įgyvendinti pokyčius, panaudojant minėtą potencialą reikšmingai pažangai pasiekti.

I dalis

Bendroji šalies švietimo būklės apžvalga

Šioje dalyje apžvelgiama šalies švietimo būklė nuo ikimokyklinio ugdymo iki aukštojo mokslo studijų ir mokymosi visą gyvenimą. Remiantis CIPO modeliu (angl. *Context-Input-Process-Outcome*, liet. – „Kontekstas-Indėlis-Procesas-Rezultatas“), švietimo sistemą vaizduojančiu kaip tam tikroje aplinkoje vykstantį procesą, kai švietimo dalyviai, panaudodami materialiuosius ir kitokius išteklius, įvairias priemones, siekia rezultato (asmens brandos, kompetencijų, išsilavinimo ir kt.), analizuojama:

- kaip per pastaruosius metus pasikeitė demografinė, ekonominė ir socialinė švietimo aplinka;
- kaip pakito mokinių, studentų, pedagogų ir mokyklų skaičius, pedagogų kvalifikacija, švietimui skiriami finansiniai ištekliai, mokytojų darbo sąlygos ir mokymosi aplinka;
- kiek įvairaus amžiaus šalies gyventojų mokosi pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kokio dydžio klasėse mokomasi, kur ugdomi SUP mokiniai, kaip vertinama ir kokia yra švietimo kokybė;
- kokie yra bendrojo ugdymo mokinių pasiekimai, kiek mokinių renkasi mokytis profesinio mokymo įstaigose ir aukštosiose mokyklose, kokį išsilavinimą įgyja šalies gyventojai, kaip tai padeda įsidarbinti, kiek pilietiška yra šalies visuomenė ir kt.

Analizuojant švietimo būklę, aptariama padėtis visoje šalyje ir atskirose savivaldybėse, jų grupėse, lyginami šalies švietimo ir tarptautiniai rodikliai, dabartinė padėtis – su siekiamu rezultatu.

Lietuvos švietimas nacionalinių ir tarptautinių strateginių siekių kontekste

Lietuvos švietimo siekiai formuluojami tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose strateginiuose dokumentuose (1 pav.). Vienas svarbiausių – 2013 m. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinta *Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija (*toliau – VŠS*)*, kurioje keliamas pagrindinis strateginis tikslas – *paversti Lietuvos švietimą tvariu pagrindu valstybės gerovės kėlimui, ugdyti veržliam ir savarankiškam žmogui, atsakingai ir solidariai kuriančiam savo, Lietuvos ir pasaulio ateitį.* Šiam tikslui pasiekti keliami 9 siekiniai, kuriuos numatyta pasiekti iki 2022 m. (1 lentelė). Kitas svarbus dokumentas – Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. patvirtinta *Lietuvos pažangos strategija Lietuva 2030.* Šiame dokumente nubrėžta Lietuvos raidos vizija dviem dešimtmečiams į ateitį: *Lietuva – sumani šalis, kurioje gera gyventi ir dirbti.* Akcentuojamas sumanios, nuolat besimokančios, solidarios, demokratinės visuomenės kūrimas, sumanios, konkurencingos ekonomikos ir sumanaus – skatinančio lyderystę, atviro, kūrybiško ir atsakingo valdymo įgyvendinimas. Šiai strategijai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. patvirtino *2021–2030 m. nacionalinį pažangos planą (*toliau – NPP*),* o 2021 m. parengė jo atnaujintą projektą. NPP siekiama nustatyti pagrindinius ateinantį dešimtmetį valstybėje siekiamus pokyčius, užtikrinančius pažangą socialinėje, ekonominėje, aplinkos bei saugumo srityse, ir sutelkti finansavimo šaltinius šiems pokyčiams įgyvendinti. Švietimui keliamas 3-iasis strateginis tikslas – *didinti švietimo įtraukтį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams*. Šio tikslo įgyvendinimo stebėsenai užtikrinti numatyti penki pagrindiniai poveikio rodikliai (4 lentelė).

2020 m. patvirtintoje *XVIII Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje* (toliau – LRV programa) švietimo srityje siekiama, kad ankstyvasis ugdymas būtų kokybiškas ir visiems prieinamas; visi vaikai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ir šeimos socialinės bei ekonominės padėties, turėtų vienodas starto pozicijas ir kokybiško ugdymo galimybes; mokslas ir studijos būtų pasaulinio lygmens, o švietimo sistema suteiktų šiuolaikinei ekonomikai ir visuomenės raidai reikalingus įgūdžius. LRV programos švietimo tikslų įgyvendinimo pagrindiniai sėkmės rodikliai yra pateikiami 2021 m. patvirtintame jos nuostatų įgyvendinimo plane (2 lentelė).

2020 m. pasibaigus strategijai *Europa 2020* ES Taryba 2021 m. patvirtino *rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo švietimo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030)*[1] (toliau – ES Tarybos rezoliucija); joje nustatyti devyni švietimo siekiniai, kuriuos ES narės turėtų pasiekti iki 2030 m. (5 lentelė).

2015 m. pasibaigus UNESCO programos *Švietimas visiems* įgyvendinimui, naujos programos *Švietimas 2030* patvirtinimas sutapo su Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų paskelbimu. Švietimui skirtas 4-asis darnaus vystymosi tikslas – *užtikrinti kokybišką įtraukųjį ir socialiai teisingą švietimą ir skatinti mokymosi visą gyvenimą galimybes visiems*. Naujoje programoje prioritetas skiriamas mokytojų rengimui, taip pat besimokančiųjų darnaus vystymosi kompetencijų ir vertybinių nuostatų ugdymui. Programos nuostatos ir temos yra integruotos į Lietuvos švietimo įstatymą, o nustatyti švietimo rodikliai ir jų reikšmės – į NPP.

2019 m. pasaulyje kilusi pandemija paskatino daugumą valstybių permąstyti švietimui keliamus tikslus ir jo vaidmenį. Suprasta, kad ateityje visuomenei reikės kitokio švietimo ir kitokių mokyklų. Todėl 2021 m. UNESCO, remdamasi švietimo bendruomenių, mokslininkų įžvalgomis ir rekomendacijomis, parengė dokumentą *Švietimo ateitis: mokymasis tapti*, kuriame švietimui keliami septyni siekiniai. Juos šalys turėtų pasiekti iki 2050 metų. Šiame dokumente akcentuojama ekologinio mąstymo, ekologinės teisės ir etikos ugdymo, taip pat integruoto mokymo, bendradarbiavimo ir globaliųjų kompetencijų ugdymo svarba.

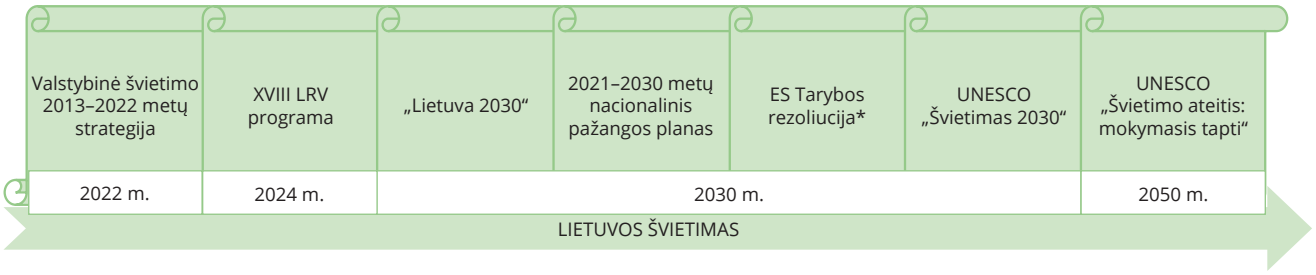
Toliau trumpai aptariama, kaip Lietuvai sekasi įgyvendinti minėtus nacionalinius ir tarptautinius švietimo siekinius.

Tyrimais nustatyta, kad kokybiškas ankstyvasis ugdymas turi teigiamos įtakos mokinių pasiekimams. Todėl strateginiuose dokumentuose keliamas tikslas, kad ikimokyklinio ugdymo programose dalyvautų kuo daugiau vaikų, ypač iš socialinės rizikos šeimų. 2020 m. Lietuvoje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas lankė dauguma (apie 90 proc.) nuo 3 iki privalomo lankyti pradinę mokyklą amžiaus vaikų, ir ši dalis buvo tik 6 proc. punkto mažesnė nei numatyta ES Tarybos rezoliucijoje 2030 metams (5 lentelė). Ikimokyklinio ugdymo programose 2020–2021 m. dalyvavo tik labai nedidelis minėto amžiaus vaikų, augančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, skaičius. Jis buvo 20 kartų mažesnis nei LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytas siekinys 2024 metams (2 lentelė).

Nacionaliniuose ir tarptautiniuose strateginiuose dokumentuose keliamas tikslas, kad švietimo sistema asmenims suteiktų šiuolaikinei ekonomikai ir visuomenės raidai reikalingus įgūdžius. 2018 m. PISA tyrimo

[1] Rodiklius iš anglų kalbos išvertė ŠMSM ir NŠA.

1 pav. Kertiniai nacionaliniai ir tarptautiniai strateginiai dokumentai, kuriuose keliami pagrindiniai Lietuvos švietimo tikslai

* Visas rezoliucijos pavadinimas – „Dėl Europos bendradarbiavimo švietimo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030)“

1 lentelė. *Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos* pagrindinio strateginio tikslo įgyvendinimo vertinimo rodikliai ir siekiniai

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Pradinė būklė, (metai)	Naujausia žinoma būklė, proc. (metai)	Siekinys 2022 m.
Mokinių, atitinkančių bent 3 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių mokymosi pasiekimų tyrimo PISA lygį, dalis, proc. (EBPO)[1]	Vidutiniškai 49,1	Vidutiniškai 49,7	Vidutiniškai ne mažiau kaip 54
skaitymo gebėjimai	45,6 (2009 m.)	49,5 (2018 m.)	49
matematinis raštingumas	47,7	50,2	51
gamtamokslinis raštingumas	54,1	49,5	56
Mokinių, nepasiekiančių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių mokymosi pasiekimų tyrimo PISA lygio, dalis (proc.) (EBPO)	Vidutiniškai 22,5	Vidutiniškai 24,1	Vidutiniškai ne daugiau kaip 15
skaitymo gebėjimai	24,3 (2009 m.)	24,3 (2018 m.)	19
matematinis raštingumas	26,3	25,7	20
gamtamokslinis raštingumas	17,0	22,2	14
Pilietinės galios indeksas (Pilietinės visuomenės institutas)	35,0 (2012 m.)	41,3 (2020 m.)	45
Lietuvos aukštųjų mokyklų, patenkančių į Akademinio pasaulio universitetų reitingo (angl. *Academic Ranking of World Universities*, ARWU) 500-ką, skaičius	0 (2013 m.)	0 (2020 m.)	1
Iš Bolonijos proceso regiono į Lietuvą atvykstančių ir ten iš Lietuvos išvykstančių laikinai studijuoti studentų skaičiaus santykis (Eurostatas)	0,09 (2009 m.)	0,76* (2020 m.)	0,6
20–24 metų asmenų, turinčių bent vidurinį išsilavinimą, dalis, proc. (Eurostatas)	89,3 (2012 m.)	90,1 (2020 m.)	90
30–34 metų asmenų, turinčių aukštąjį ar jam prilygintą išsilavinimą, dalis (Eurostatas)	48,7 (2012 m.)	59,6 (2020 m.)	Ne mažiau kaip 48,7
Įsidarbinusių 25–64 metų asmenų dalis (proc.) (Eurostatas)	11,1 (2012 m.)	11,4 (2018 m.)	16
Nacionalinės išlaidos švietimui kaip bendrojo vidaus produkto (BVP) dalis (proc.)** (Eurostatas)	5,38 (2010 m.)	4,6 (2019 m.)	6

* Duomenų šaltinis: ŠVIS. ** Rodiklis apskaičiuotas pagal COFOG metodiką.

2 lentelė. *XVIII LRV programos nuostatų įgyvendinimo plano* poveikio švietimui vertinimo rodikliai ir siekiniai

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Esama būklė (metai)	2024 m. siekinys
Socialinę riziką patiriančiose šeimose gyvenančių vaikų nuo 3 metų iki privalomo ugdymo amžiaus, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose, skaičius (ŠVIS)	75 (2020–2021 m.)	Ne mažiau kaip 1 500
Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3), dalis (proc.) (Eurostatas)	26,8 (2018 m.)	35
Įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalis (proc.) (Eurostatas)	67,3 (2019 m.)	80
Aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalingas pareigas per 12 mėnesių po studijų baigimo, dalis nuo visų dirbančių ir netęsiančių mokslų absolventų (proc.) (STRATA)	67,3 (2019 m.)	71,3

rezultatai rodo, kad Lietuvos mokinių pasiekimai nuo 2009 m. išlieka mažai pakitę, visose tirtose srityse (skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo) yra reikšmingai žemesni nei EBPO šalių vidurkis, ir Lietuva užima 21–27 pozicijas iš 79 šalių (4 lentelė). 2018 m. Lietuvos mokinių, pasiekusių 3-iąjį PISA skaitymo gebėjimų ir matematinio raštingumo pasiekimų lygmenis, dalis, palyginti su 2009 m., išaugo, o gamtamokslinio raštingumo – sumažėjo, tačiau visose tirtose srityse buvo labai arti *Lietuva 2030* siekinio 2020 metams, o VŠS siekinius 2022 m. pagal minėtą rodiklį jau lenkė skaitymo gebėjimų ir matematinio raštingumo srityse (1.1 lentelė). Nepasiekusiųjų bazinio (2-ojo) PISA pasiekimų lygmens dalis skaitymo gebėjimų srity-

je 2018 m. nepakito, matematinio raštingumo – sumažėjo, o gamtamokslinio raštingumo – išaugo, tačiau kol kas minėtų mokinių dalys visose tiriamose srityse išlieka didesnės nei VŠS 2022 m. ir ES Tarybos rezoliucijoje 2030 m. nustatyti siekiniai (1 ir 5 lentelės).

Šiuos nepakankamus Lietuvos mokinių mokymosi rezultatus gali lemti daugelis priežasčių: Lietuvoje vis dar neskiriama reikiamo dėmesio mokinių kritiniam, sisteminiam ir kūrybiniam mąstymui ugdyti, mokomųjų dalykų integracijai, ugdymo diferencijavimui ir individualizavimui, neužtikrinamas kokybiško ikimokyklinio ugdymo, švietimo pagalbos prieinamumas visiems vaikams, taip pat didelė mokymosi rezultatų atskirtis tarp miesto ir kaimo, aukštos ir žemos SEK aplinkos mokyklų mokinių. 2018 m. PISA tyrimo duomenimis, Vilniaus mokyklų mokinių skaitymo rezultatai buvo vidutiniškai 77 taškais aukštesni nei kaimo mokyklų, o mokinių iš labiausiai ir mažiausiai palankios SEK aplinkos skaitymo rezultatų skirtumas sudarė 90 taškų, ir tai atitinka kiek daugiau nei dvejus mokyklos lankymo metus.

Lietuva yra pirmaujančiose pozicijose ES pagal gyventojų išsilavinimo rodiklius ir pagal jaunimo, įgijusio bent vidurinį išsilavinimą, ir asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalis viršija tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose strateginiuose dokumentuose iškeltus siekinius (1, 3, 4 ir 5 lentelės). Lietuvoje jaunų (18–24 metų) asmenų, anksti pasitraukusių iš švietimo sistemos, dalis yra viena mažiausių ES. 2020 m. ji sudarė 5,6 proc. ir buvo gerokai mažesnė nei ES Tarybos siekinys 2030 m. – mažiau nei 9 proc. (5 lentelė).

Nors Lietuvoje išsilavinusių asmenų dalis yra viena didžiausių ES, tačiau jų išsilavinimo kokybė yra vidutinė. Remiantis Suaugusiųjų gebėjimų tarptautinio vertinimo programos (PIAAC) rezultatais, Lietuvos suaugusiųjų matematiniai gebėjimai, palyginti su kitų šalių, yra kiek aukštesni už vidutinius, tačiau skaitymo gebėjimai yra vidutinio lygio, o problemų sprendimo gebėjimai naudojantis IT – reikšmingai žemesni nei vidutiniai. Jauni (16–29 metų) suaugusieji Lietuvoje pasižymi aukštesniu raštingumu, palyginti su vyresnio amžiaus šalies gyventojais.

Lietuvos strateginiuose dokumentuose keliamas tikslas, kad aukštojo mokslo studijos būtų pasaulinio lygio, o į Akademinio pasaulio universitetų reitingo (ARWU) 500-ką 2022 m. ir į Pasaulinio universitetų reitingo (QS) 500-ką 2025 m. patektų bent vienas Lietuvos universitetas. Nors buvo optimizuojamas aukštųjų mokyklų tinklas, gerinama infrastruktūra, keliami dėstytojų atlyginimai, didinamas aukštojo mokslo tarptautiškumas, pritraukiant asmenis iš kitų šalių studijuoti Lietuvoje, vis dėlto 2020 m. į ARWU reitingo 500-ką nepateko nė vienas universitetas, o į QS reitingo 500-ką pateko tik Vilniaus universitetas (2020 m. – 423 vieta, 2021 m. – 400 vieta) (1 ir 4 lentelės).

Lietuvoje sunkiai sekasi užtikrinti švietimo atitiktį darbo rinkos poreikiams. Dėl vis dar mažo profesinio mokymo patrauklumo tik šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis asmenų vidurinį išsilavinimą siekia įgyti kartu su profesine kvalifikacija (2 lentelė). Dauguma (apie trys penktadaliai) bendrojo ugdymo mokyklose vidurinį išsilavinimą įgijusių asmenų mokslus tęsia aukštojo mokslo įstaigose, todėl sunku užtikrinti aukštą studijų kokybę. Tokio mokymosi srautų ir darbo rinkos poreikių disbalanso padarinys – pastebima neatitiktis tarp įgyto išsilavinimo ir baigus mokslus dirbamo darbo. LRV programos siekinys, kad 2024 m. apie 80 proc. 15–64 metų gyventojų dirbtų jų įgytą kvalifikaciją ir sritį atitinkantį darbą, kol kas atrodo sunkiai įgyvendinamas. EBPO duomenimis, 2016 m. Lietuvoje apie 65 proc. minėto amžiaus šalies gyventojų dirbo jų įgytą išsilavinimą ir sritį atitinkančius darbus. 2019 m. aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalingas pareigas per metus po studijų baigimo, dalis sudarė 67,3 proc. ir buvo 4 proc. punktais mažesnė nei LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane užsibrėžtas siekinys (2 lentelė).

Užtikrinant gyventojų išsilavinimo atitiktį šalies darbo rinkos ir visuomenės poreikiams, ypač svarbus nuolatinis, visą gyvenimą trunkantis gyventojų mokymasis. Lietuvoje mokymosi visą gyvenimą lygis auga lėtai. Per pastarąjį dešimtmetį šalyje jis paaugo 3,2 proc. punkto iki 7,2 proc. ir pagal šį rodiklį tarp 27 ES šalių užėmė 17 vietą (4 lentelė). Gana žemą visą gyvenimą trunkančio mokymosi lygį Lietuvoje lemia tiek suaugusiųjų mokymosi tradicijos nebuvimas, tiek menka motyvacija, regioniniai netolygumai, nepakankamas dėmesys nekvalifikuotų ir žemesnės kvalifikacijos asmenų mokymuisi: jie rečiau siekia mokytis visą gyvenimą ir (arba) negali įsigyti mokymosi paslaugų dėl mažų pajamų.

Intensyvėjant globalizacijai, prastėjant politinei, socialinei, ekologinei būklei pasaulyje, ypač svarbios tampa pilietiškumo ir globaliosios kompetencijos. Vertinant visuomenės pilietinės galios indekso pokyčius per pastarąjį dešimtmetį, pasakytina, kad jis nuosekliai augo, tačiau nepakankamai sparčiai, todėl gali būti sunku pasiekti tiek VŠS, tiek *Lietuvos 2030* išsikeltus siekinius (1 ir 3 lentelės). Pagal PISA 2018 m. tyrimo penkiolikmečių globaliųjų kompetencijų rezultatus Lietuvos pasiekimai gana geri: jie yra reikšmingai aukštesni už tarptautinį šalių vidurkį, ir Lietuva užima 10–13 vietą tarp 27 šalių.

Siekiant strateginių tikslų ir užtikrinant tvarią jų įgyvendinimo pažangą, būtinas tinkamas finansavimas. Lietuvos strateginiuose dokumentuose švietimas įvardijamas kaip valstybės prioritetas, todėl VŠS numatyta, kad švietimui skiriamos lėšos iki 2022 metų sudarytų ne mažiau kaip 6 proc. BVP. Eurostato duomenimis, Lietuvoje švietimui skiriama BVP dalis nuo 2010 m. ne tik kad nepadidėjo, bet sumažėjo 0,78 proc. punkto ir 2019 m. sudarė 4,6 proc. (1 lentelė). Pagal vienam besimokančiajam tenkančių lėšų dydį Lietuva 2020 m. buvo vienoje žemiausių (24-oje) pozicijų ES.

Naujausiame NPP projekte keliamas tikslas, kad Lietuvos švietimas 2025 m. EBPO gerovės indekse būtų įvertintas ne mažiau nei 7,5, o 2030 m. – 8 balais. 2019 m. jis įvertintas 7,3 balais (4 lentelė). Lietuva turi potencialo pagerinti savo poziciją, jei pagerintų PISA tyrimu matuojamus mokinių mokymosi pasiekimus (gebėjimus žinias pritaikyti praktiškai, spręsti realaus gyvenimo problemas, kritiškai mąstyti ir kt.).

Daugiau informacijos apie strateginių dokumentų siekinių įgyvendinimą galima rasti šios apžvalgos I dalies 4, 5, 8, 13, 14 ir 15 skyriuose.

3 lentelė. *Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“* pagrindiniai švietimo pažangos rodikliai ir siekiniai

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Pradinė būklė, (metai)	Esama būklė, (metai)	Siekinys 2020 m.	Siekinys 2030 m.
Mokinių, atitinkančių bent 3 (iš 6) PISA mokymosi pasiekimų lygmenį, dalis (EBPO) skaitymo raštingumas matematinis raštingumas gamtamokslinis raštingumas	 45,6 47,7 54,1 (2009 m.)	 49,5 50,2 49,5 (2018 m.)	 Bent 50 proc. visoms sritims	 Bent 55 proc. visoms sritims
Lietuvos aukštųjų mokyklų, patenkančių į Akademinį pasaulio universitetų reitingą (ARWU), skaičius	0 (2013 m.)	1 (701–800 vieta) (2020 m.)	Bent vienas tarp 500 geriausiųjų	Bent vienas tarp 300 geriausiųjų
Universitetų ir verslo bendradarbiavimas, balais (Pasaulio ekonomikos forumas)	4,2 14 vieta ES (2010 m.)	4,2 13 vieta ES (2019 m.)	12 vieta ES	Ne žemesnė nei 10 vieta ES
30–34 metų asmenų, baigusių aukštąjį ar jam prilygininą mokslą, dalis (proc.) (Eurostatas)	43,8 (6 vieta ES) (2010 m.)	59,6 (3 vieta ES) (2020 m.)	Ne žemesnė negu 8 vieta ES	Ne žemesnė negu 8 vieta ES
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 metų asmenų dalis, proc. (Eurostatas)	4 (22 vieta) (2010 m.)	7,2 (17 vieta) (2020 m.)	18 vieta ES	Ne žemesnė negu 17 vieta ES
Pilietinės galios indeksas (balais) (Pilietinės visuomenės institutas)	35,5 (2010 m.)	41,3 (2020 m.)	50	60

4 lentelė. *XVIII LRV 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano trečiojo strateginio tikslo poveikio rodikliai**

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)		Esama būklė (metai)	Tarpinė siektina reikšmė 2025 m.	Galutinė siektina reikšmė 2030 m.
Lietuvos švietimo balas EBPO gerovės indekse		7,3 (2019 m.)	7,5	8
Lietuvos pozicija tarp Europos ekonominės erdvės (EEE) šalių pagal EBPO PISA tyrimų mokinių pasiekimų vidurkius (visose tarptautinių tyrimų srityse) (EBPO)		21–27 (2018 m.)	16	10
Aukštąjį išsilavinimą turinčių 25–34 metų gyventojų dalis (proc.) (Eurostatas)		56,2 (ES vidurkis – 40) (2020 m.)	Ne mažiau nei ES vidurkis	Ne mažiau nei ES vidurkis
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 metų asmenų dalis, proc. (Eurostatas)		7,2 (2020 m.)	10	15
Aukštųjų mokyklų, patenkančių į pasaulio universitetų reitingą (angl. *QS World University Rankings)*, skaičius	Į 500-uką, *iš jų:*	1 (2020 m.)	1	2
	į 300-uką	0 (2020 m.)	0	1

*Lentelėje pateikiamos 2021 m. atnaujinto NPP projekte nurodytos reikšmės.

5 lentelė. ES Tarybos rezoliucijoje nustatyti švietimo rodikliai ir siekiniai[1]

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Esama būklė (metai)	2030 m. siekinys
Penkiolikmečių, nepasiekusių 2-ojo PISA pasiekimų lygmens, dalis (proc.) (EBPO): • skaitymo gebėjimai • matematinis raštingumas • gamtamokslinis raštingumas	 24,3 25,7 22,2 (2018 m.)	Mažiau nei 15 proc. kiekvienoje tyrimo srityje
8 klasės mokinių, nepasiekusių 2-ojo ICILS pasiekimų lygmens, dalis (proc.) (IEA)	45 (2013 m.)	Mažiau nei 15 proc.
Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (proc.) (Eurostatas)	89,6 (2019 m.)	Bent 96 proc.
18–24 metų asmenų, įgijusių pagrindinį ar žemesnį išsilavinimą ir toliau nedalyvaujančių švietime ir nedirbančių, dalis (proc.) (Eurostatas)	5,6 (2020 m.)	Mažiau nei 9 proc.
25–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalis (proc.) (Eurostatas)	56,2 (2020 m.)	Bent 45 proc.
		2025 m. siekinys
Prieš 1–3 metus profesines mokymo įstaigas baigusių ir mokymosi metu įgijusių praktinės darbo patirties 20–34 metų asmenų dalis (proc.) (Eurostatas, ES darbo jėgos tyrimas)	n*	Bent 60 proc.
25–64 metų asmenų, per paskutinius 12 mėn. dalyvavusių mokymuose, dalis (proc.) (Eurostatas)	27,9 (2016 m.)	Bent 47 proc.

*n – duomenys kol kas nėra teikiami, jie bus pradėti skaičiuoti nuo 2021 m.

[1] Rodiklius iš anglų kalbos išvertė ŠMSM ir NŠA.

Kontekstas

Demografiniai, socialiniai, ekonominiai ir kiti švietimo aplinką atskleidžiantys rodikliai rodo išorines sąlygas ir reikmes, darančias poveikį švietimo sistemos procesams.

1. Demografinė aplinka

- ***Po tris dešimtmečius trukusio gyventojų skaičiaus mažėjimo, nuo 2018 m. atsiranda pozityvūs poslinkiai: šalyje padaugėjo vaikų (1 109 vaikais), darbingo amžiaus gyventojų (2 868 asmenimis); nuo 2019 m. tarptautinės migracijos bendras balansas yra teigiamas. Tačiau tik 0–3 m. amžiaus vaikų atvyksta į šalį daugiau nei išvyksta (2020 m. atvyko 142 vaikais daugiau nei išvyko), vyresnių amžiaus grupių vaikų tebeišvyksta daugiau.***
- ***Vis daugiau atvykstančių į šalį vaikų imigrantų yra Lietuvos piliečiai (2020 m. 740 daugiau nei 2017 m.).***
- ***Daugiausia imigrantų atvyksta į Vilniaus, Kauno, Klaipėdos apskritis. Į šių didžiųjų miestų ir jų žiedines savivaldybes vyksta ir aktyviausia gyventojų su vaikais iki 16 m. vidinė šalies migracija.***
- ***Taigi, savivaldybėms tenka spręsti skirtingus uždavinius: ikimokyklinio, bendrojo ugdymo tinklo koregavimo, atvykstančių ar sugrįžtančių į Lietuvą vaikų integracijos į švietimo sistemą problemas.***

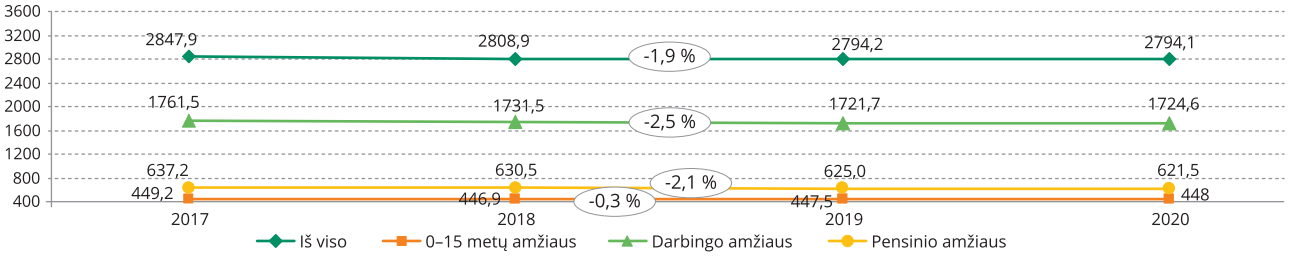
Per pastarąjį dešimtmetį šalies gyventojų skaičius sumažėjo 347,9 tūkst. (11,1 proc.); per 2017–2020 m. – sumažėjo 53,8 tūkst. (1,9 proc.). Per dešimtmetį šalis daugiausia neteko darbingo amžiaus gyventojų – 239 tūkst. (12,1 proc.) ir 0–15 m. vaikų – 61,5 tūkst. (12,2 proc.); pensinio amžiaus gyventojų dalis sumažėjo mažiausiai – 47 tūkst. (7,1 proc.). 2017–2020 m. laikotarpiu gyventojų skaičiaus balansas vis dar buvo neigiamas, tačiau mažėjimas buvo ne toks spartus kaip per dešimtmetį, o 0–15 m. amžiaus vaikų sumažėjo vos 0,3 proc. Gyventojų mažėjo dėl įvairių veiksnių: gimstamumo, mirštamumo, emigracijos. Tačiau tendencijos kinta į gerąją pusę: nuo 2018 m. šalyje kasmet augo 0–15 m. vaikų skaičius (per 2018–2020 m. padaugėjo 1 109 vaikais), o per 2019–2020 m. ir darbingo amžiaus gyventojų padaugėjo 2 868 asmenimis (1.1 pav.).

Šalyje vyksta vidinė migracija, kuri taip pat kelia iššūkių mokyklų tinklui: maždaug 12 tūkst. daugiau asmenų migruoja į miestus ir tarp miestų nei į kaimus ir tarp kaimiškųjų vietovių (2020 m. į miestus migravo 41,5 tūkst., į kaimus – 29,1 tūkst. asmenų). Lyginant pagal savivaldybes, matyti, kad 2017–2020 m. vaikų iki 16 m. skaičiaus reikšmingesnis augimas matomas tik didmiesčių – Vilniaus, Klaipėdos, Kauno – ir jų žiedinėse savivaldybėse. Sparčiausiai vaikų skaičius augo Vilniaus m. savivaldybėje – per trejus metus jų čia padaugėjo 7 217; Kauno m. savivaldybėje – 1 507, Klaipėdos r. savivaldybėje – 918, Klaipėdos m. savivaldybėje – 606 vaikais. Daugumoje didesniųjų ir mažųjų savivaldybių vaikų skaičius mažėjo, išskyrus Neringos, Palangos, Trakų, Elektrėnų savivaldybes, kuriose tiek bendras nuolatinių gyventojų, tiek vaikų iki 16 m. skaičius šiek tiek augo (1.2 pav.). Tad savivaldybės susiduria su skirtingomis problemomis: vienose savivaldybėse, ypač sostinės, yra aktualu nuolat plėsti švietimo įstaigų tinklą, o kitose, tuštėjant mokykloms, – jį optimizuoti.

Tarptautinės migracijos tendencijos gerėja: 2019 ir 2020 m. tarptautinės migracijos bendras balansas buvo teigiamas. Nors neto vaikų migracija (apskaičiuojama iš atvykstančių į šalį vaikų skaičiaus atimant iš jos išvykstančių vaikų skaičių) vis dar išlieka neigiama, emigracijos mastas slopsta, o 0–3 m. amžiaus vaikų nuo 2018 m. kasmet atvyksta daugiau nei tais metais išvyksta iš šalies (1.3 pav.). Vaikų migracijos duomenys pagal pilietybę (1.4 pav.) rodo, kad didžiąją migrantų dalį sudaro Lietuvos piliečiai ir kad atvykstančių (sugrįžtančių) Lietuvos piliečių daugėja, o išvykstančių – mažėja. Kitų pilietybių atvykstantys ir išvykstantys vaikai sudaro palyginti nedidelę migrantų dalį. 2020 m. jų ir atvyko, ir išvyko mažiau nei 2017 m. Daugiausia imigrantų (vaikų ir suaugusių asmenų) atvyksta į Vilniaus, Kauno, Klaipėdos apskritis (1.5 pav.), tad jose aktualiausia spręsti atvykstančių vaikų integracijos į švietimo sistemą problemą. Šiuo tikslu ŠMSM yra parengusi rekomendacijas, šeimoms teikiama pagalba, nuo 2019 m. kuriamas ir plečiamas priimančių mokyklų tinklas. ŠMSM duomenimis, 2020 m. pagalbą integruotis į švietimo sistemą gavo 83,9 proc. nuo visų besikreipiančių į Lietuvą sugrįžusių vaikų, bet tai yra 4,8 proc. punkto mažiau nei 2019 m; mažėjimą galėjo lemti karantino laikotarpiu pasunkėjęs pagalbos poreikių įvertinimo ir organizavimo procesas.

1.1 pav. Labiausiai mažėjo darbingo ir pensinio amžiaus gyventojų skaičius

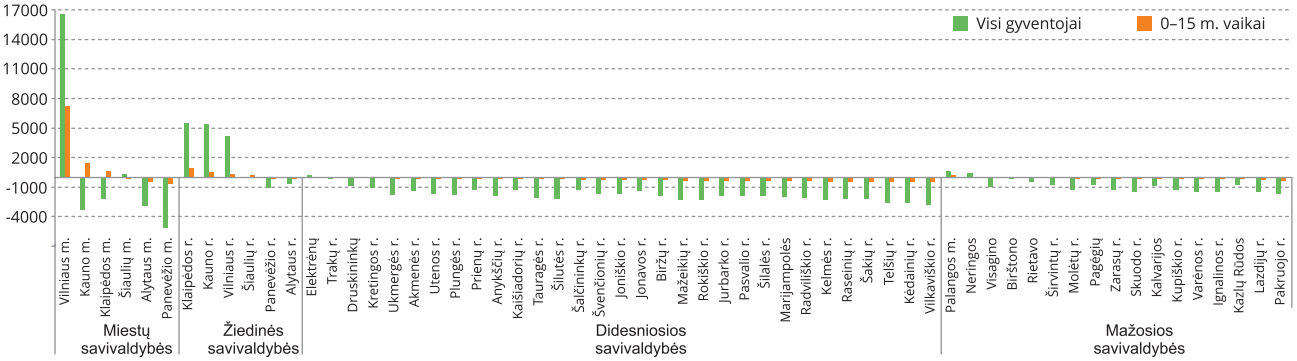
Gyventojų skaičius (tūkst.) Lietuvoje pagal amžiaus grupes (2017–2020 m.)

Duomenų šaltinis: LSD

1.2 pav. Vaikų skaičius didėjo trijų didžiausių šalies miestų ir jų žiedinėse savivaldybėse

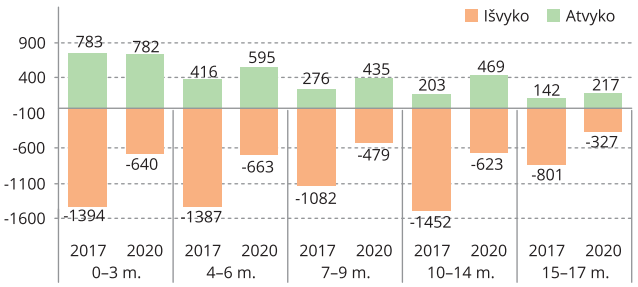
Nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytis savivaldybėse per 2017–2020 m.

Duomenų šaltinis: LSD

1.3 pav. Vis dar išvyksta daugiau nei atvyksta visų amžiaus grupių vaikų, išskyrus 0–3 m.

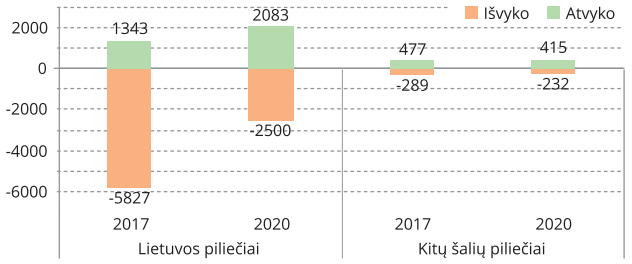
Vaikų tarptautinė migracija pagal amžiaus grupes

Duomenų šaltinis: LSD

1.4 pav. Daugėjo atvykstančių ir mažėjo išvykstančių vaikų – Lietuvos piliečių

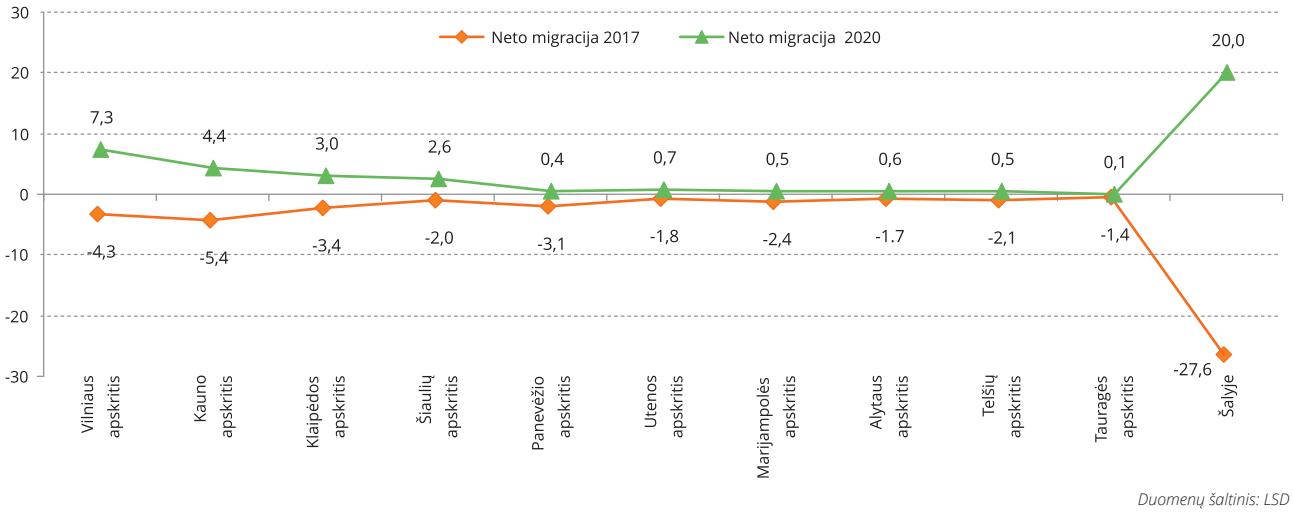
Vaikų tarptautinė migracija pagal pilietybę

Duomenų šaltinis: LSD

1.5 pav. Daugiausia imigrantų 2020 m. atvyko į Vilniaus apskritį

Tarptautinė migracija pagal apskritis (tūkst. asmenų) 2017 ir 2020 m.

Duomenų šaltinis: LSD

2. Ekonominė ir socialinė aplinka

- ***Pandemija paskatino švietimo sistemą persiorientuoti ir persiorganizuoti į nuotolinį mokymą.***
- ***Po 2017–2019 m. besitęsusio ekonomikos kilimo, 2020 m. pandemijos veikiama ekonomika traukėsi: palyginti su 2019 m., sumažėjo realusis BVP (2020 m. jis buvo neigiamas), krito užimtumo lygis (-1,4 proc. punktais), augo nedarbo lygis (+2,2 proc. punktais), ypač palietęs jaunimą – jo nedarbo lygis augo 7,7 proc. punktais.***
- ***Gyventojų vidutinės pajamos ir darbo užmokesčio vidurkis augo. Pajamų nelygybė (2019 m. duomenimis) mažėjo, bet išliko didesnė nei vidutiniškai ES.***
- ***Gerėjo vaikų gyvenimo sąlygos: mažėjo vaikų skurdas ir skurdo rizikos lygis (per 2017–2020 m. sumažėjo 5,7 proc. punkto), tam įtakos turėjo piniginės socialinės paramos, teikiamos vaikus auginančioms šeimoms, didėjimas.***
- ***Nemokamai maitinamų mokinių dalis, didžiųjų miestų savivaldybėse kelis kartus mažesnė nei kitose, rodo socialinio ekonominio konteksto (SEK) savivaldybėse skirtumus. Todėl išlieka poreikis ir toliau siekti mažinti nepalankaus SEK poveikį vaikams švietimo kokybės, prieinamumo gerinimo ir socialinės paramos priemonėmis.***

Švietimą, kaip ir kitas visuomenės gyvenimo sritis, ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje stipriai paveikė COVID-19 pandemija. Mokymosi tęstinumui užtikrinti visais švietimo lygmenimis buvo pereita prie nuotolinio mokymo(si). Dėl pandemijos per trumpą laiką turėjo persiorientuoti ir persiorganizuoti visa švietimo sistema. Pokytis palietė visą švietimo bendruomenę: mokinius ir studentus, tėvus, mokytojus ir dėstytojus, mokyklų ir kitų švietimo įstaigų vadovus ir kitus darbuotojus, taip pat ir platesnę visuomenę. Nenumatyti ir staigūs pokyčiai sukėlė įvairių sunkumų.

Iššūkiai švietimui augo dėl neigiamų pandemijos padarinių ekonominei ir socialinei šalies raidai. Nors, LSD duomenimis, per 2017–2020 metus BVP vienam gyventojui (to meto kainomis) didėjo daugiau kaip 2,5 tūkst. eurų (nuo 14 947,1 Eur 2017 m. iki 17 506,9 Eur 2020 m.), tačiau 2020 m. COVID-19 pandemijos veikiama Lietuvos ekonomika susitraukė, o realiojo BVP[1] pokytis, pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką, palyginti su 2019 m., buvo neigiamas ir sudarė -1,3 proc. (nepašalinus šios įtakos – -0,9 proc.). Pandemija turėjo įtakos pagrindinių darbo rinkos rodiklių blogėjimui (iki tol jie gerėjo). 2017–2019 m. nuo 70,4 proc. iki 73 proc. išaugusi užimtų darbingo amžiaus (15–64 m.) gyventojų dalis 2020 m. sumažėjo iki 71,6 proc. 2020 m. padidėjo tik užimtų pensinio amžiaus žmonių dalis (+1 proc. punktu); kitų gyventojų grupių užimtumas mažėjo, labiausiai – užimto jaunimo dalis (-3,5 proc. punkto per 2019–2020 m.). Analogiškai, 2017–2019 m. mažėjęs bedarbių (15–74 m.) skaičius 2020 m. augo ir pasiekė 126 tūkst., o bendras nedarbo lygis šalyje, sumažėjęs nuo 7,1 iki 6,3 proc., 2020 m. pakilo iki 8,5 proc. Ypač augo jaunimo (15–24 m.) nedarbo lygis – 7,7 proc. punkto per metus. Kaime nedarbas augo labiau nei mieste (2.1 pav.).

„Sodros“ duomenimis, 2020 m. vidutinis darbo užmokestis (po mokesčių) augo 13,3 proc. – beveik taip pat sparčiai, kaip ankstesniais metais. Pandemija tik šiek tiek sulėtino vidutinių darbo pajamų augimą. Lietuvos banko vertinimais, išvengti gilesnio ekonomikos nuosmukio 2020 m. padėjo ekonomikos gaivinimui ir skatinimui skirta valdžios sektoriaus parama, nedidelė pirmoji COVID-19 pandemijos banga, sėkminga eksportuotojų veikla ir santykinai maža ekonomikos priklausomybė nuo labiausiai apribotų ir paveiktų ekonominių veiklų.

Nuo 2017 m. iki 2019 m. vidutinės vieno namų ūkio nario disponuojamosios mėnesio pajamos[2] išaugo 95 Eur. Pajamų nelygybė mažėjo. Nors daugiausia pajamų gaunančios V kvintilinės grupės pajamos 2019 m. buvo 5,7 karto didesnės nei pirmosios (skurdžiausios) kvintilinės grupės pajamos, šis santykis tolydžio mažėjo (2017 m. šių grupių pajamos skyrėsi 6,5 karto, 2018 m. – 6,1 karto) (2.2 pav.). Naujausi Eurostato pateikti Gini[3] koeficiento duomenys patvirtina, kad pajamų nelygybė išlieka didelė, bet mažėjo: Gini dydis 2019 m. buvo 35,4 (2018 m. – 36,9), tačiau išliko aukštesnis nei ES 27 šalių vidurkis (2019 m. – 30,2).

Skurdo rizikos lygis, mažėjęs iki 2019 m., 2020 m. padidėjo ir apytiksliai 1 iš 5 Lietuvos gyventojų gyveno skurdo rizikos sąlygomis (2.3 pav.), tačiau vaikų iki 18 m., gyvenančių skurdo rizikos sąlygomis, dalis sumažėjo nuo 22,7 iki 20 proc. 2020 m. apie 585 tūkst. šalies gyventojų (26,3 proc. kaimo ir 18,3 proc. miesto gyventojų) gavo pajamas, mažesnes už skurdo rizikos ribą. *Pagal amžių* didžiausia skurdo rizika išlieka pensinio amžiaus žmonėms (2020 m. – 36 proc., per metus rodiklis padidėjo 4,4 proc. punkto). *Pagal namų ūkio sudėtį* atsidurti skurde didžiausia rizika kyla vienam gyvenančiam suaugusiam asmeniui (skurdo rizikos lygis – 50,7 proc.) ir vienam suaugusiajam su išlaikomais vaikais (51 proc.). 2017–2020 m. mažėjo

[1] BVP, pakoreguotas infliacijos dydžiu.

[2] Pajamų, kurias asmuo ar namų ūkis gali laisvai naudoti, sumokėjęs asmeninių pajamų ir kitus privalomus mokesčius, dalis.

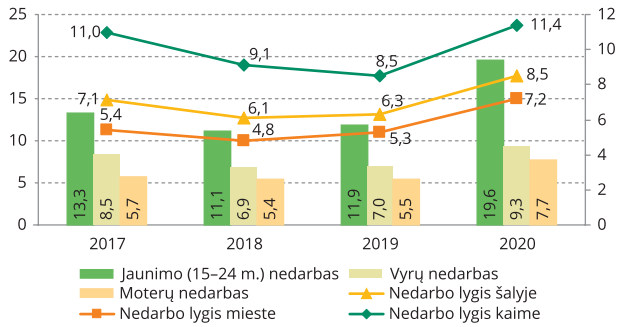
[3] Gini pajamų nelygybės koeficiento skalė yra nuo 0 iki 100. 0 atitinka visišką lygybę (tas pačias pajamas gauna visi asmenys), o 100 – didžiausią nelygybę (visos pajamos paskirstomos tik vienam asmeniui, o kiti negauna nieko).

visų amžiaus grupių gyventojų, patiriančių absoliutųjį skurdą, bet labiausiai – 0–17 m. vaikų, taip pat 65 m. ir vyresnių asmenų dalys (2.4 pav.).

Savivaldybių socialinį ekonominį kontekstą atspindi ir mokyklose nemokamai maitinamų mokinių dalis. Nors per trejus metus nemokamai maitinamų mokinių dalis 40-tyje iš 60-ties savivaldybių mažėjo, miestų savivaldybėse nemokamai maitinama vidutiniškai tik 4,5 proc. mokinių, o mažosiose savivaldybėse – 20,1 proc. (2.5 pav.). Per trejus metus situacija labiausiai gerėjo žiedinėse savivaldybėse (nemokamai maitinamų mokinių dalies vidurkis sumažėjo 4,2 proc. punktais, kitose savivaldybėse vidurkis sumažėjo apie 1 proc. punktu).

2.1 pav. Labiausiai per 2019–2020 metus augo jaunimo ir gyvenančiųjų kaime nedarbo lygis

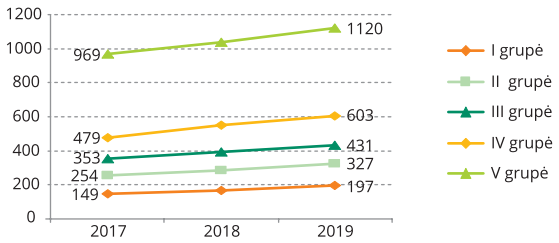
Nedirbančių gyventojų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: LSD

2.2 pav. Didžiausias pajamas gaunančių namų ūkių pajamos padidėjo labiausiai

Vidutinės disponuojamosios pajamos per mėnesį vienam namų ūkio nariui (Eur), pagal pajamų kvintilines grupes*

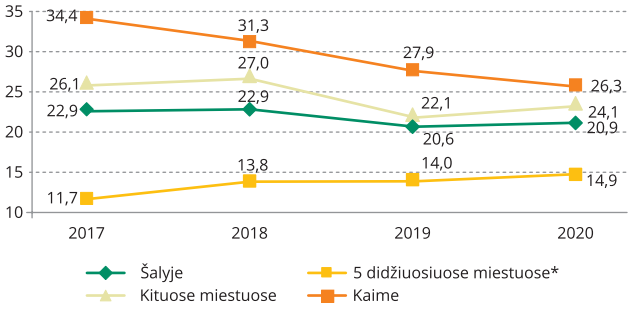

* Pirmąją pajamų kvintilinę grupę sudaro asmenys, kurių namų ūkio disponuojamosios pajamos yra mažiausios, penktąją – kurių didžiausios.

Duomenų šaltinis: LSD

2.3 pav. 2019–2020 m. augo gyventojų, gyvenančių skurdo rizikos sąlygomis, dalis miestuose ir bendrai šalyje

Skurdo rizikos lygis, asmenų dalis (proc.)*

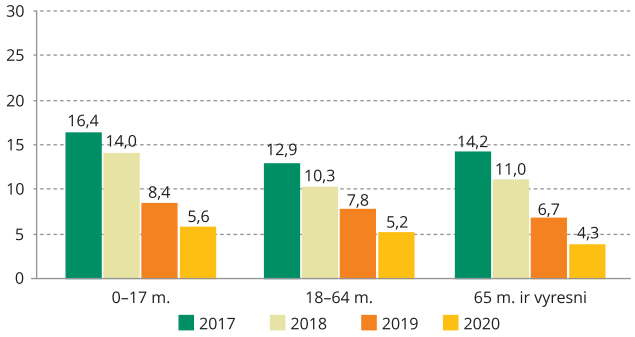

* Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys.

Duomenų šaltinis: LSD

2.4 pav. Labiausiai mažėjo vaikų, patiriančių absoliutų skurdą, dalis

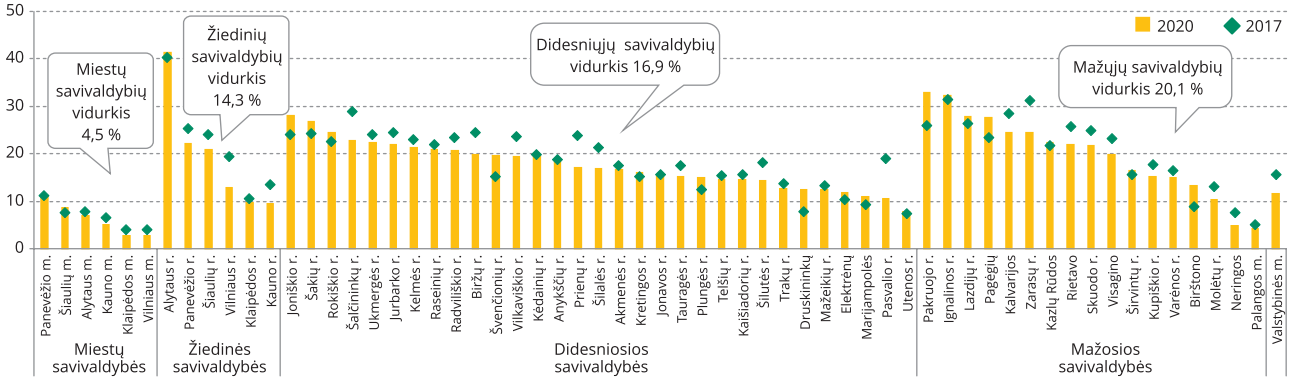
Absoliutų skurdą patiriančiųjų dalis (proc.) pagal amžiaus grupes

Duomenų šaltinis: LSD

2.5 pav. Daugumoje savivaldybių sumažėjo nemokamai maitinamų mokinių dalis

Nemokamai maitinamų mokinių* dalis (proc.)

Pastaba: grafike pateikti 2020 m. savivaldybių grupių vidurkiai.

* Neįskaičiuojami priešmokyklinių ir pirmųjų klasių mokiniai, nes nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. mokiniai, kurie mokosi visose mokyklose, pagal priešmokyklinio ugdymo ar pradinio ugdymo programą pirmoje klasėje, įgyja teisę į nemokamus pietus, nevertinant šeimos pajamų.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Indėlis

Besimokančiuosius, darbuotojus, finansinius ir materialiuosius išteklius apibūdinantys rodikliai parodo valstybės ir savivaldybių pastangas ir (arba) galimybes užtikrinti deramą švietimo kokybę visoje šalyje ir atskirose savivaldybėse.

3. Mokiniai, studentai, pedagogai ir mokyklos

- ***Mokinių skaičiaus augimas didmiesčių savivaldybėse ir mažėjimas daugumoje kitų savivaldybių skatino optimizuoti švietimo įstaigų tinklą: per trejus metus šalyje sumažėjo 22 ikimokyklinio, 134 bendrojo ugdymo mokyklomis. Išaugo vienam mokytojui tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose.***
- ***Daugėjo mokinių ir mokytojų ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme; mažėjo – bendrajame ugdyme. Profesinio mokymo mokinių sumažėjo 35,9 proc.; aukštojo mokslo studentų sumažėjo 11,3 proc., jų praradimą šiek tiek kompensuoja augantis užsienio šalių studentų skaičius.***
- ***Visų tipų ugdymo įstaigose auga 60 m. amžiaus ir vyresnių mokytojų ir dėstytojų dalis; prognozuojama, kad mokytojų vis labiau trūks. Daugėja aukštos kvalifikacijos mokytojų, tačiau savivaldybėse padėtis labai nevienoda: aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis jose yra nuo 15,2 iki 64,8 proc., o neturinčių kvalifikacinės kategorijos dalis – nuo 0,3 iki 21,5 proc.***
- ***Daugėja specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių (priešmokykliniame ugdyme SUP turintys mokiniai sudaro 37,4 proc.); gerinamas pagalbos specialistų prieinamumas daugelio savivaldybių mokyklose.***

Per 2017–2020 m. pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų vaikų skaičius išaugo 3,6 tūkstančiais. Pradinio ugdymo programos mokinių skaičius nepakito, pagrindinio ugdymo – išaugo 4,7 tūkst., o vidurinio ugdymo – sumažėjo 5,5 tūkst. mokinių (3.1 pav.). Visų šių programų mokinių daugėjo didmiesčių – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos – ir jų žiedinėse savivaldybėse, Šiaulių m., taip pat kurortų Neringos, Palangos ir keliose kitose savivaldybėse (Elektrėnų, Druskininkų, Visagino, Tauragės r.), likusiose šalies savivaldybėse – mažėjo. Mokinių skaičiaus kaita skatino tęsti mokyklų tinklo pertvarką: per trejus metus mokyklų tinklas sumažėjo 22 ikimokyklinio ugdymo įstaigomis, 25 pradinio, 136 pagrindinio ugdymo mokyklomis ir 3 gimnazijomis, o progimnazijų skaičius padidėjo 30 mokyklų (dalis mokyklų buvo pertvarkytos į kitus tipus). 2020 m. mokiniai buvo ugdomi 716 (2017 m. – 738) ikimokyklinio ugdymo ir 971 (2017 m. – 1 105) bendrojo ugdymo mokykloje.

Mokytojų skaičius ne visose ugdymo programose kito proporcingai mokinių skaičiaus pokyčiams. 2017–2020 m. daugėjant vaikų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose, daugėjo ir mokytojų: ikimokyklinio ugdymo mokytojų padaugėjo 8,8 proc., priešmokyklinio ugdymo mokytojų – 8,3 proc. Nekintant pradinio ugdymo programų mokinių skaičiui, jų mokytojų skaičius padidėjo nedaug – 0,4 proc. Tačiau pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų mokinių bendram skaičiui sumažėjus tik 0,4 proc., 5–12 kl. ir gimnazijų I–IV kl. mokytojų sumažėjo labiau – 7,5 proc. (3.3 pav.).

Profesinio mokymo įstaigų mokinių 2017–2020 m. sumažėjo nuo 42,1 tūkst. iki 27 tūkst.[4] – 35,9 proc. (3.2 pav.); sumažėjo ir profesinio mokymo įstaigų – nuo 75 iki 62, ir 11,4 proc. jose sumažėjo bendrojo ugdymo dalykų mokytojų, o profesijos mokytojų skaičius šiek tiek išaugo (3.4 pav.).

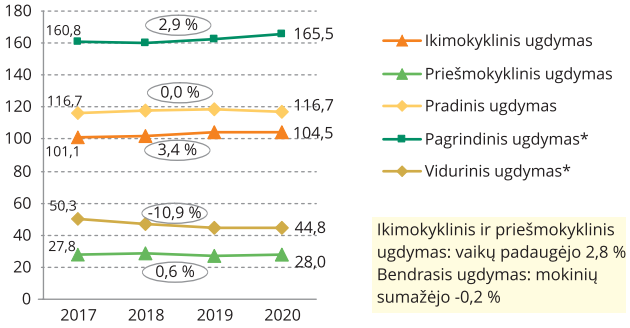
Per 2017–2020 metus studijuojančiųjų aukštojo mokslo įstaigose skaičius sumažėjo 13,4 tūkst. (-11,3 proc.) (3.2 pav.), o aukštųjų mokyklų sumažėjo keturiomis (2 kolegijomis ir 2 universitetais). Tokios tendencijos aukštąsias mokyklas skatina siekti pritraukti užsienio piliečius rinktis studijas Lietuvoje, tad per trejus metus studentų iš užsienio aukštosiose mokyklose padaugėjo 28,1 proc. arba 1 658 asmenimis, ir 2020 m. jose mokėsi 7 556 studentai iš užsienio (3.5 pav.). Studentų skaičiui sumažėjus, aukštųjų mokyklų dėstytojų taip pat sumažėjo, bet ne taip reikšmingai – 3,1 proc. (3.4 pav.).

Be aukštųjų mokyklų, daugiausia užsienio piliečių mokosi bendrojo ugdymo mokyklose – 2020 m. – 1 925 asmenys, jų skaičius per trejus metus išaugo 5 proc.; besimokančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas užsienio piliečių padaugėjo 4,1 proc., tačiau per paskutinius vienus metus pokyčiai buvo labai nedideli. Tai sietina ir su migracijos tendencijomis: mažiau atvyksta vaikų – užsienio piliečių. Profesinio mokymo įstaigos pritraukia mažiausiai užsieniečių visoje švietimo sistemoje (2020 m. – 83).

[1] Neįskaičiuoti vien profesinio mokymo programos modulio besimokantys mokiniai, 2017 m. – 4, 2020 m. – 501.

3.1 pav. Mažėjo besimokančiųjų pagal vidurinio ugdymo programą, kitų mokinių – daugėjo

Mokinių skaičius (tūkst.) ir skaičiaus pokytis (proc.)*

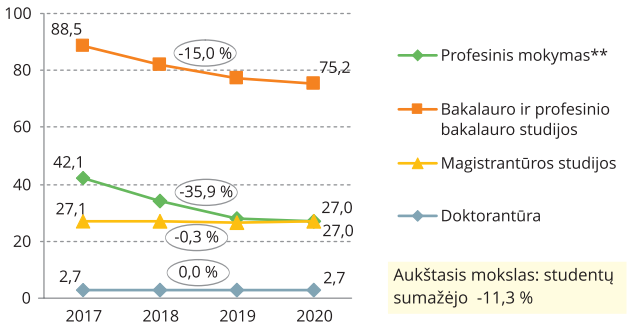
Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas: vaikų padaugėjo 2,8 %
Bendrasis ugdymas: mokinių sumažėjo -0,2 %

* Neskaičiuojant profesinio mokymo įstaigose besimokančių mokinių.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.2 pav. Labiausiai mažėjo profesinio mokymo mokinių ir bakalauro studijų studentų

Mokinių ir studentų skaičius (tūkst.) 2017–2020 m. ir skaičiaus pokytis (proc.)**

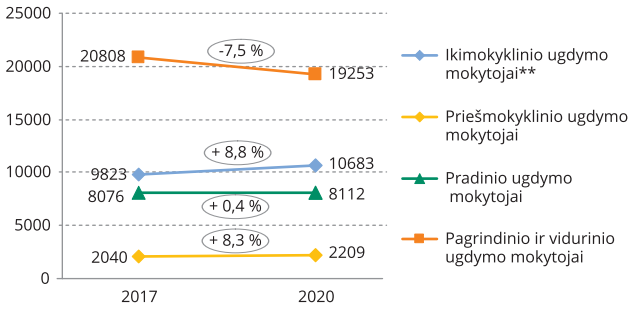
Aukštasis mokslas: studentų sumažėjo -11,3 %

** Neskaičiuojant mokinių, kurie mokosi tik profesinio mokymo programos modulio.

Duomenų šaltiniai: ŠVIS, LSD

3.3 pav. Daugėjo ikimokyklinio ir priešmokyklinio, mažėjo pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojų

Mokytojų skaičius ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose

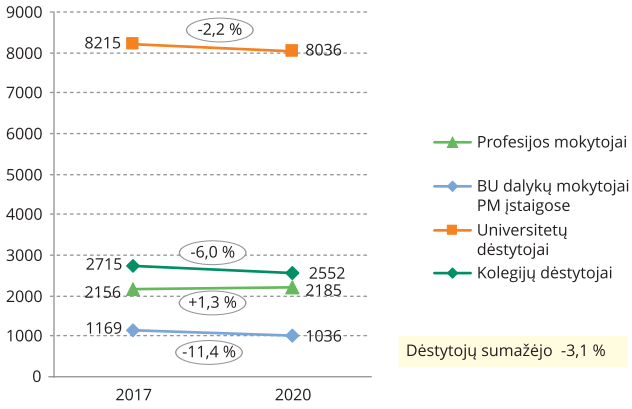
* Skaičiuojami darbuotojai pagal įstaigos tipą, einantys pagrindines ir nepagrindines pareigas, neįskaičiuojami mokyklų direktoriai, jų pavaduotojai (skyrių vedėjai), švietimo pagalbos specialistai.

**Įskaitant meninio ugdymo, kūno kultūros ir kt. mokytojus.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.4 pav. Mažėjo kolegijų ir universitetų dėstytojų

Profesinio mokymo įstaigų mokytojų ir aukštųjų mokyklų dėstytojų skaičius

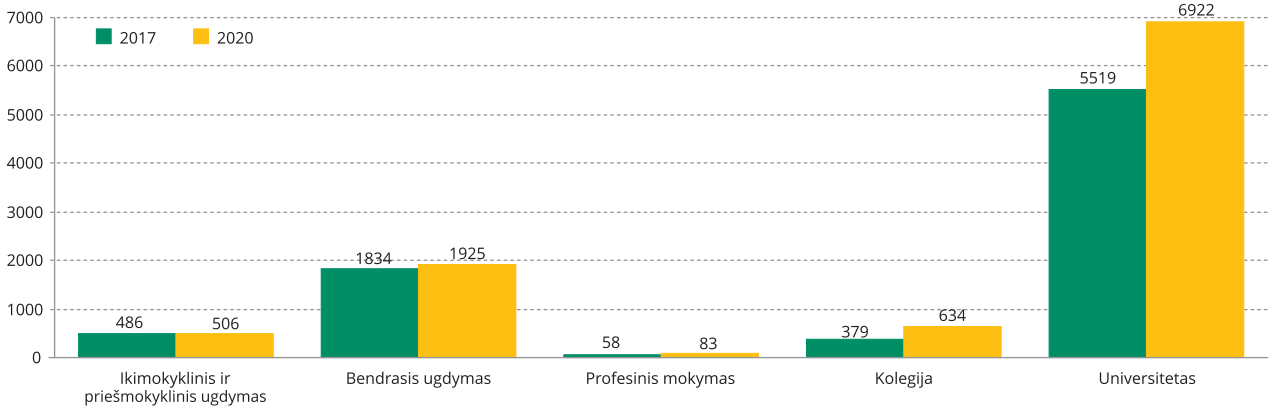

Dėstytojų sumažėjo -3,1 %

Duomenų šaltiniai: ŠVIS, LSD

3.5 pav. Vis daugiau užsienio studentų renkasi mokytis Lietuvos aukštosiose mokyklose

Užsienio valstybių piliečių, besimokiusių Lietuvoje 2017 ir 2020 m., skaičius

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Vienam mokytojui tenkantis mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose (tiek mieste, tiek kaime) auga, ikimokyklinio ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose – mažėja. Ikimokyklinio ugdymo mokyklose vienam mokytojui daugiau ugdytinių tenka kaime, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose – mieste (3.6 pav.). Vienam mokytojui tenkančių mokinių skaičius augo beveik visose, išskyrus 10 savivaldybių, kuriose jis nereikšmingai mažėjo. 2020 m. vienam mokytojui teko vidutiniškai 12 mokinių, daugiausia – apie 14 mokinių – didmiesčių savivaldybėse.

Visose profesijų grupėse didėja vyresnių nei 60 m. ir pensinio amžiaus mokytojų dalis, bet labiausiai – vyresnio amžiaus bendrojo ugdymo ir profesijos mokytojų dalis (3.7 pav.). Kolegijose ir universitetuose 60 m. ir vyresnių dėstytojų dalis taip pat augo: nuo 16,4 proc. kolegijose ir 15,6 proc. universitetuose 2017 m. iki 17 proc. ir 16,9 proc. atitinkamai 2020 m. 2021 m. atliktas STRATA tyrimas rodo, kad modeliuojant pedagogų poreikį pagal tris scenarijus, numatomas didžiausias chemijos, fizikos, matematikos, biologijos mokytojų trūkumas; 2019 m. VDU mokslininkai atlikę tyrimą taip pat nustatė, kad per artimiausius 3–5 m. labiausiai trūks matematikos, fizikos, kai kurių kitų dalykų mokytojų, iš viso – apie 2 000, todėl aktualu ir toliau intensyviai ieškoti priemonių, kaip motyvuoti jaunuolius pasirinkti ugdymo mokslų studijas ir kaip pritraukti įgijusiuosius mokytojų profesijas dirbti mokyklose.

Šalies savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose auga aukštos kvalifikacijos mokytojų ir mažėja neturinčių kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis (3.8 pav.). 2020 m. 44,1 proc. (2017 m. – 42,8 proc.) mokytojų turėjo aukštą – metodininko, eksperto – kvalifikacinę kategoriją. Mažiausia aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis yra žiedinėse savivaldybėse (2020 m. – 37,4 proc.), tačiau jose mažiausia ir neturinčių kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis – 2020 m. – 2,5 proc., o didžiausia tokių mokytojų dalis išlieka didžiųjų miestų savivaldybėse – 2020 m. – 5,5 proc. Vis dėlto, situacija savivaldybėse labai skirtinga: aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis siekia nuo 15,2 proc. Šalčininkų r. iki 64,8 proc. Panevėžio m. savivaldybėje; neturinčiųjų kvalifikacinės kategorijos dalis svyruoja nuo 0,3 proc. Jonavos r. iki 21,5 proc. Pagėgių savivaldybėje.

Auga dėstytojų, turinčių mokslo laipsnį, dalis aukštosiose mokyklose: 2020 m. 21,5 proc. kolegijų dėstytojų ir 62,1 proc. universitetų dėstytojų turėjo mokslo laipsnį (2017 m. – atitinkamai 18,1 ir 60,5 proc.).

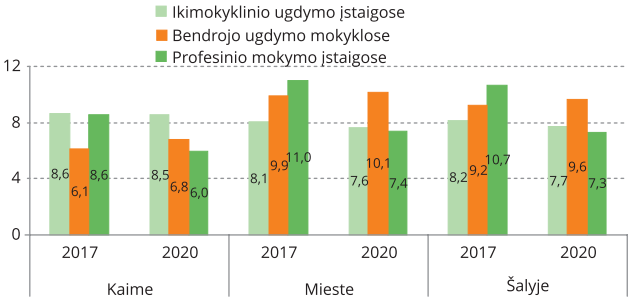
Ikimokyklinio, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklose auga SUP turinčių mokinių skaičius, taip pat didėja SUP turinčių mokinių dalis nuo visų atitinkamų programų mokinių (3.9 pav.). Tarp besimokančiųjų pagal priešmokyklinio ugdymo programą specialiųjų ugdymosi poreikių turi dažniau nei kas trečias mokinys (37,4 proc.) ir kas penktas pagal pradinio ugdymo programą besimokantis mokinys (20,3 proc.). Augant SUP turinčių mokinių skaičiui, didėja ir pagalbos mokiniui specialistų poreikis. 2020 m. ikimokyklinio, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklose dirbo 4 055 pagalbos mokiniui specialistai (2017 m. – 3 890). Per trejus metus pagalbos mokiniui specialistų skaičius ikimokyklinio ugdymo mokyklose išaugo 14,3 proc., profesinio mokymo įstaigose – 16,2 proc., o bendrojo ugdymo mokyklose jis šiek tiek (0,2 proc.) sumažėjo.

Per 2017–2020 m. šalyje vienam pagalbos mokiniui specialistui tenkantis vidutinis mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose padidėjo nuo 17 iki 19 mokinių, ikimokyklinio ugdymo mokyklose išliko 21 mokinys, profesinio mokymo įstaigose padidėjo nuo 13 iki 17 mokinių. Daugiausia mokinių vienam pagalbos specialistui tenka ikimokyklinio ugdymo įstaigose, ypač kaime (2020 m. kaime – 29 vaikai, mieste – 21 vaikas). Bendrojo ugdymo mokyklose dirbantiems švietimo pagalbos specialistams tenka panašiai mokinių ir mieste, ir kaime, o profesinio mokymo įstaigose mieste dirbančiam specialistui vidutiniškai tenka daugiau mokinių nei kaime, tačiau ir kaime vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam specialistui, auga (3.10 pav.).

Augo švietimo pagalbos specialistų, tenkančių šimtui mokinių, skaičius savivaldybių mokyklose: 2020 m. šimtui mokinių šalyje vidutiniškai teko 0,74 specialisto (2017 m. – 0,70). Mažiausiai švietimo pagalbos specialistų (vidurkis 0,66 spec.) šimtui mokinių teko didžiųjų miestų savivaldybių (2017 m. – 0,57), daugiausia (vidurkis 0,83 spec.) – didesniųjų savivaldybių mokyklose. Užimtumo tarnybos duomenimis, švietimo pagalbos specialistų 2020 m. trūko 24 savivaldybėse.

3.6 pav. Vienam mokytojui tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose didėjo

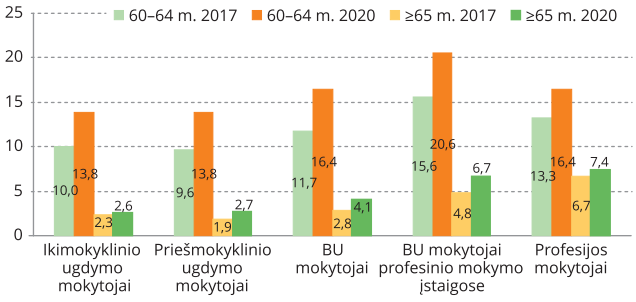
Mokinių, tenkančių vienai mokytojo pareigybei, skaičius ugdymo įstaigose

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.7 pav. Toliau augo 60 m. ir vyresnių mokytojų dalis

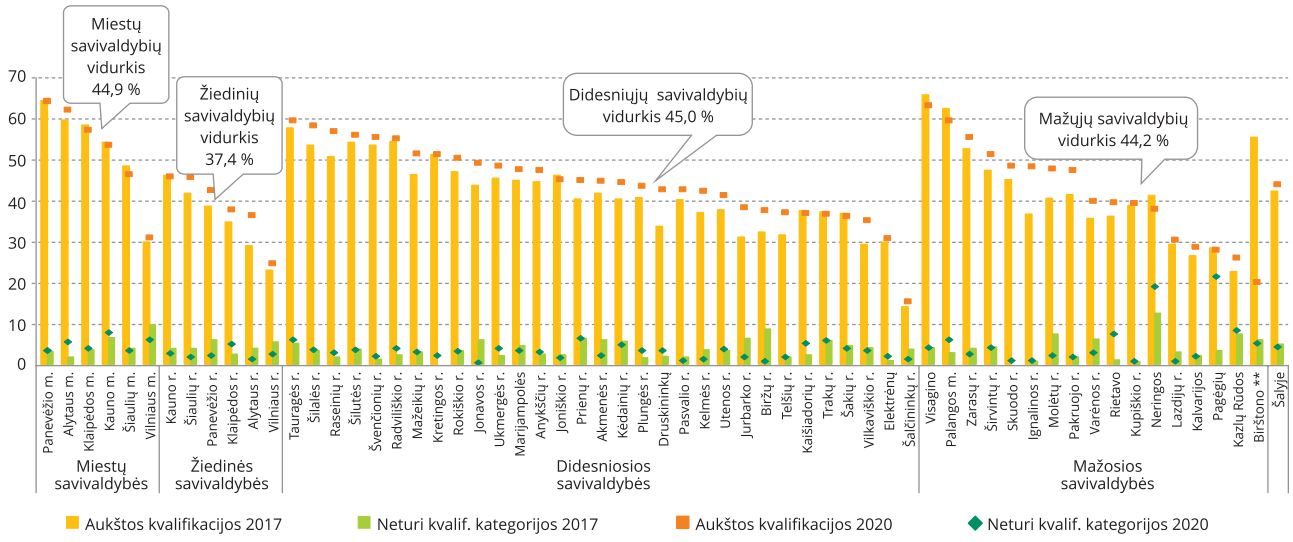
Vyresnių mokytojų dalis (proc.) pagal ugdymo įstaigų tipus

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.8 pav. Aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis auga, tačiau padėtis savivaldybėse labai skiriasi

Neturinčių kvalifikacinės kategorijos ir aukštos kvalifikacijos (metodininkų ir ekspertų) mokytojų* dalis (proc.) savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose 2017 ir 2020 m.

Grafike pateikti aukštos kvalifikacijos mokytojų dalies vidurkiai savivaldybių grupėse 2020 m.

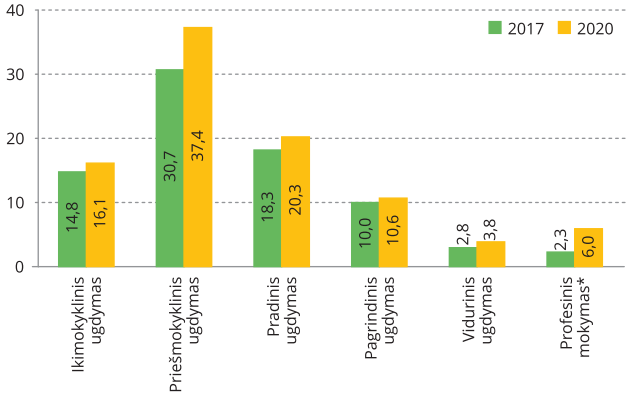
* Įskaitant priešmokyklinio ugdymo mokytojus.

** Šios savivaldybės 2020 m. rodikliai apie mokytojus, kuriuos apskaičiuojant remtasi mokyklos pateiktais duomenimis, gali būti netikslūs, ir tai gali turėti įtakos visos mažųjų savivaldybių grupės vidurkiui.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.9 pav. Švietimo įstaigose didėja specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių dalis

SUP turinčių mokinių dalis (proc.)

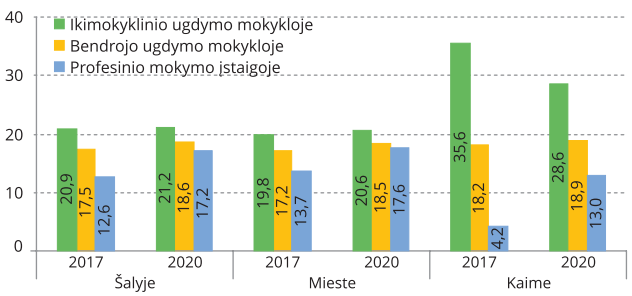

* Tik pirminio profesinio mokymo mokiniai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

3.10 pav. Vienam pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose nepakito

Mokinių skaičius, tenkantis vienam pagalbos mokiniui specialistui* ugdymo įstaigose

* Įtrauktos šios specialistų pareigybės: logopedai, psichologai ir jų asistentai, soc. pedagogai, spec. pedagogai, surdopedagogai, tiflopedagogai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

4. Švietimo finansavimas

- ***Per pastarąjį dešimtmetį valdžios sektoriaus švietimui skiriamos lėšos padidėjo 592,8 mln. Eur, nors dėl demografinių priežasčių besimokančiųjų skaičius Lietuvoje šiuo laikotarpiu nedidėjo.***
- ***Pastarąjį dešimtmetį Lietuvoje stebimos dvi priešingos tendencijos: tolydžio didėja šalies BVP ir mažėja valdžios sektoriaus išlaidos švietimui, palyginti su Lietuvos BVP.***
- ***Lietuva yra tarp mažesnę dalį valdžios sektoriaus švietimui skirtų lėšų darbuotojų atlyginimams (2018 m. – 77,1 proc.) išleidžiančių ES valstybių.***
- ***Lietuvos švietimo sistema didžiąja dalimi (2018 m. – 72,0 proc.) finansuojama iš šalies centrinės valdžios lėšų. Pastaraisiais metais savivaldybės švietimui skiria vis didesnę viešojo sektoriaus lėšų dalį.***

Švietimui skiriamos lėšos

Lietuvos valstybė kiekvienais metais švietimui skiria vis daugiau lėšų. Pavyzdžiui, 2010 m. Lietuvoje švietimui iš viso buvo skirta 1 657,4 mln. Eur, o 2019 m. Lietuvos švietimas iš valstybės gavo jau 2 250,2 mln. Eur (4.1 pav.)[1]. Per dešimtmetį Lietuvos švietimui valdžios sektoriaus skirtas finansavimas padidėjo 592,8 mln. Eur. Atkreiptinas dėmesys, kad švietimui valdžios sektoriaus skiriamos lėšos per pastarąjį dešimtmetį didėjo, nors dėl demografinių priežasčių besimokančiųjų skaičius Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu nedidėjo.

Lietuvoje per paskutinį dešimtmetį tolydžio didėjo BVP, skaičiuojant vienam gyventojui – 2010 m. šalies BVP, skaičiuojant vienam gyventojui, to meto kainomis siekė 9 051,1 Eur, o 2019 m. Lietuvos BVP, skaičiuojant vienam gyventojui, to meto kainomis siekė 17 468,2 Eur (4.2 pav.). Per pastarąjį dešimtmetį Lietuvos BVP, skaičiuojant vienam gyventojui, padidėjo beveik du kartus.

Kita vertus, analizuojant valdžios sektoriaus išlaidų švietimui kaitą, palyginti su šalies BVP kaita, matyti priešinga tendencija – 2010 m. valdžios sektoriaus išlaidos švietimui, palyginti su Lietuvos BVP, siekė 5,9 proc., o 2019 m. šios išlaidos jau siekė 4,6 proc. (4.2 pav.), taigi, per pastarąjį dešimtmetį valdžios sektoriaus išlaidos švietimui, palyginti su Lietuvos BVP, sumažėjo 1,3 procentinio punkto.

Vertinant valstybės švietimui skiriamas lėšas, svarbu ne tik bendra šių lėšų suma ar švietimui skiriamų lėšų suma, tenkanti vienam mokiniui. Svarbu ir tai, kaip švietimui skirtos lėšos yra panaudojamos. Eurostatas švietimo išlaidas dalija į tris dalis: išlaidas personalo atlyginimams, kitas einamąsias išlaidas ir su kapitalu susijusias išlaidas. Įvairių valstybių praktika rodo, kad didžiausia švietimui skiriamų lėšų dalis išleidžiama švietimo personalo (pedagoginių ir nepedagoginių darbuotojų) atlyginimams. Taip atsitinka todėl, kad modernioje valstybėje švietimo darbuotojai paprastai yra viena gausiausių profesinių grupių. Eurostato duomenys rodo, kad 2018 m. Lietuva švietimo personalo atlyginimams išleido 77,1 proc. visų valstybės švietimui skirtų lėšų. Vertinant visų ES valstybių kontekste, Lietuva yra tarp mažesnę dalį švietimui skirtų lėšų personalo atlyginimams išleidžiančių šalių (4.3 pav.). Paprastai didelė dalis švietimo lėšų personalo atlyginimams skiriama šalyse, kuriose švietimas nėra labai gerai finansuojamas. Kita vertus, vertinant Eurostato duomenis, matyti, kad tiek didžiausią dalį švietimo lėšų personalo atlyginimams (Belgija), tiek ir mažiausią dalį švietimo lėšų personalo atlyginimams (Suomija) skiriančios šalys yra ES valstybės, kuriose švietimas yra tikrai gerai finansuojamas. Pažymėtina, kad iš ES valstybių 2018 m. mažiausią dalį švietimui skiriamų lėšų personalo atlyginimams išleido Suomija, valstybė, iš kurios kitų šalių specialistai mokosi, kaip organizuoti modernią švietimo sistemą.

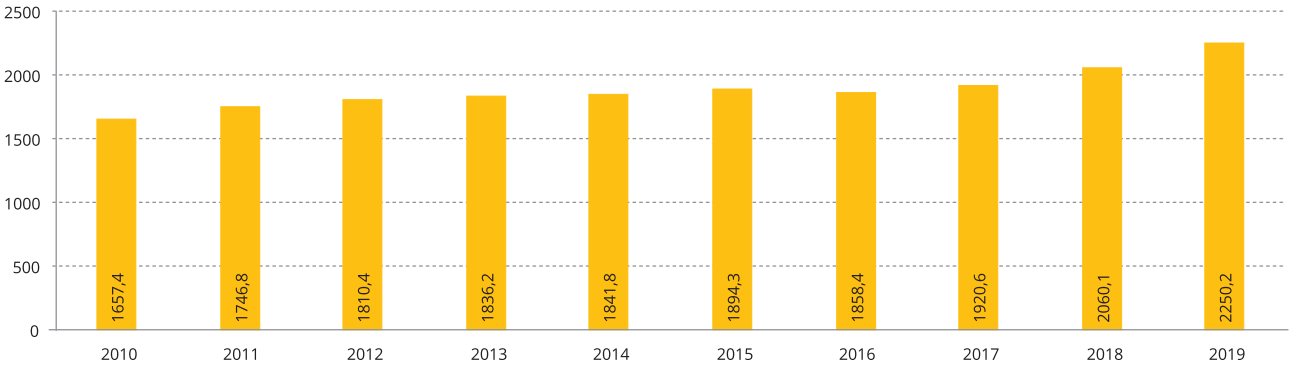
Vertinant kitų einamųjų išlaidų dalį švietimui skirtose lėšose, matyti, kad Lietuva (2018 m. – 16,5 proc.) irgi nėra tarp didelę dalį lėšų šiam tikslui skiriančių ES valstybių. Pažymėtina, kad didesnę kitų einamųjų išlaidų dalį skiria valstybės, kuriose personalo atlyginimams išleidžiama mažiausiai švietimo lėšų – Suomija (31,4 proc.), Čekija (24,7 proc.), Švedija (27,3 proc.), Slovakija (24,3 proc.) ir Italija (24,0 proc.).

Lietuva neišsiskiria ir pagal valstybės švietimui skiriamų lėšų dalį, kuri naudojama su kapitalu susijusioms išlaidoms dengti (2018 m. – 6,4 proc.). Daugiausia švietimo lėšų šiam tikslui 2018 m. skyrė Latvija, Malta ir Čekija (atitinkamai 15,5; 12,8 ir 12,7 proc.), mažiausiai – Jungtinė Karalystė ir Italija (atitinkamai 2,3 ir 2,8 proc.). Paskutinį dešimtmetį mažėjo Lietuvos su kapitalu susijusioms išlaidoms dengti skiriama švietimo išlaidų dalis. Eurostato duomenimis, Lietuva šiam tikslui 2012 m. skyrė 12,5 proc. švietimo lėšų, 2014 m. – 14,3 proc., 2015 m. – 12,7 proc., o 2016 m. – 7,0 proc.

[1] Švietimui skirtą BVP dalį ir valstybės švietimui skiriamas lėšas LSD skaičiuoja pagal formulę „T+2 metai“, taigi, 2020 m. rodiklių reikšmės bus paskelbtos tik 2022 m.

4.1 pav. Kiekvienais metais formaliajam ir neformaliajam švietimui valstybė skiria vis daugiau lėšų

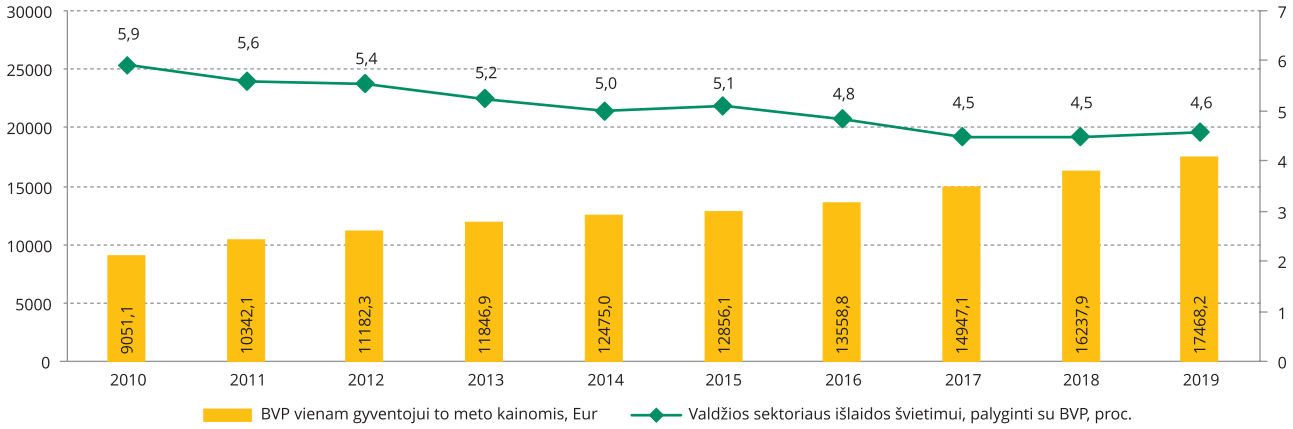
Valdžios sektoriaus išlaidos formaliajam ir neformaliajam švietimui Lietuvoje (mln. Eur)

Duomenų šaltinis: LSD

4.2 pav. Augant Lietuvos BVP, mažėja valdžios sektoriaus išlaidų dalis, skiriama formaliajam ir neformaliajam švietimui

Valdžios sektoriaus išlaidos formaliajam ir neformaliajam švietimui Lietuvoje, palyginti su BVP, to meto kainomis*

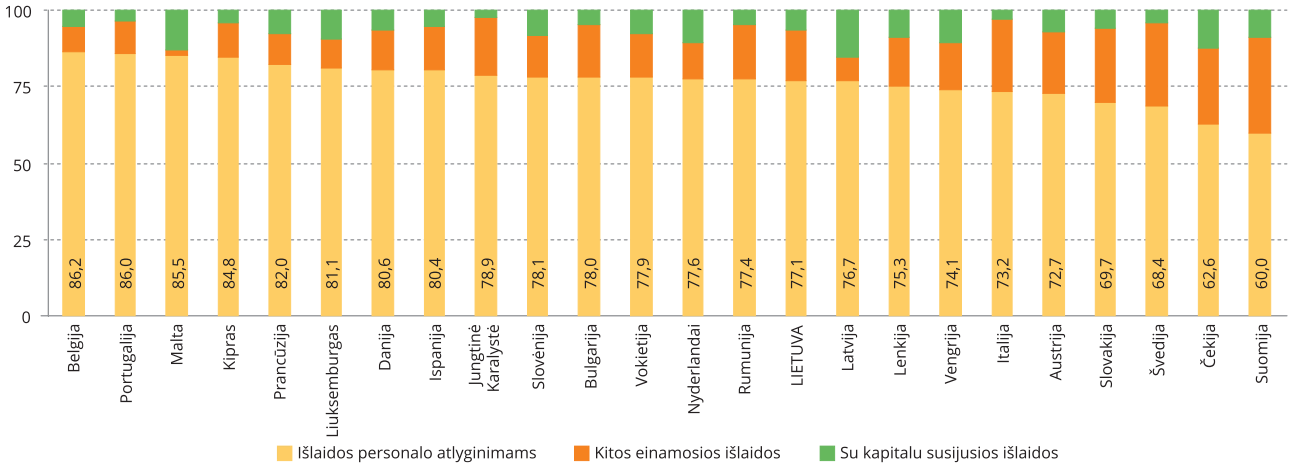

* Rodiklis apskaičiuotas pagal COFOG metodiką.

Duomenų šaltinis: LSD

4.3 pav. Lietuva yra tarp ES valstybių, kurios personalo atlyginimams išleidžia mažesnę dalį švietimui skirtų lėšų

Europos Sąjungos valstybių viešųjų švietimo įstaigų išlaidų struktūra 2018 m. (proc.)

(Apie Estiją, Airiją, Kroatiją, Graikiją nėra duomenų)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

Švietimui skiriamų lėšų šaltiniai ir šių lėšų perskirstymas valstybės viduje

Ugdymo ir mokymo įstaigos joms reikalingas lėšas gauna iš įvairių šaltinių. Pagrindinis lėšų švietimui šaltinis valstybėje netiesiogiai parodo, kuriuo lygmeniu priimami pagrindiniai su švietimo sistemos veikimu valstybėje susiję sprendimai, taip pat švietimo valdymo decentralizavimo toje valstybėje lygį. Švietimo statistikoje paprastai atskiriamos valdžios sektoriaus išlaidos švietimui ir šalies ar užsienio fizinių arba juridinių asmenų švietimui skiriamos išlaidos. Valdžios sektorius pagal lėšų skyrimą įvairių lygių ir tipų ar savininkų ugdymo, švietimo ar mokslo įstaigoms taip pat gali būti dalijamas į atskiras dalis. Paprastai valdžios sektoriaus lėšas švietimui gali skirti centrinė valdžia, apskričių (žemių, provincijų) valdžia ir savivaldybės.

Švietimui skirtos lėšos, Eurostato duomenimis, valstybės viduje dar gali būti perskirstytos ir mokinį pasiekti iš kito nei pirminis finansavimo šaltinio. Pavyzdžiui, Lietuvoje pagrindinės ikimokykliniam ir bendrajam ugdymui skiriamos lėšos (visų pirma, mokymo lėšos, didžioji visų šalies viešojo sektoriaus lėšų švietimui dalis) kaip tikslinė valstybės dotacija pervedamos savivaldybėms, tada jos yra įtraukiamos į kasmetinius savivaldybių biudžetus ir ugdymo įstaigas pasiekia jau kaip savivaldybių biudžetų lėšos.

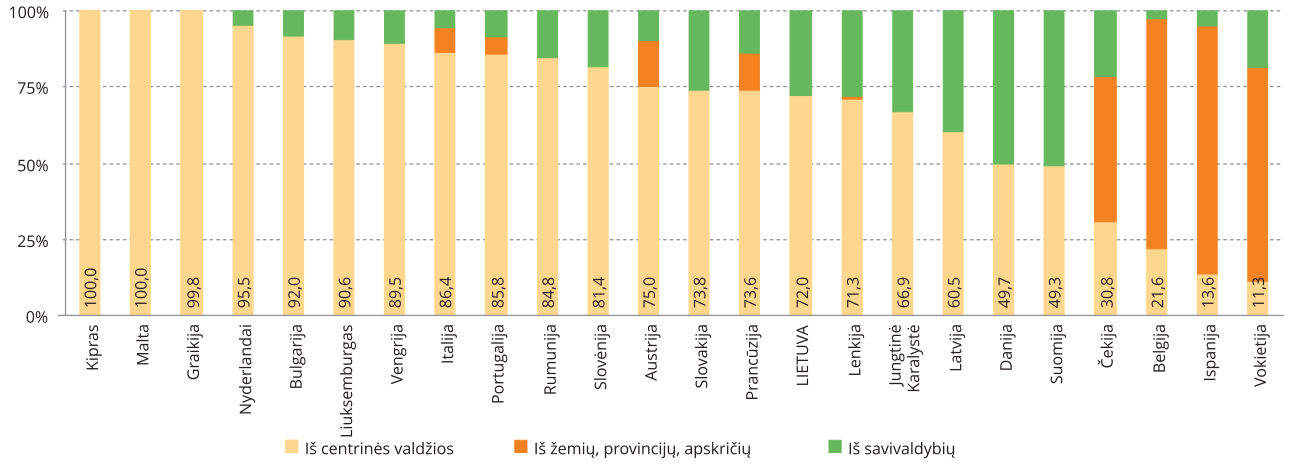
Eurostato duomenimis, 2018 m. Lietuvoje iki perskirstymo valstybės viduje 72,0 proc. visų švietimo lėšų (neskaičiuojant lėšų vaikų iki 3 metų ugdymui) ugdymo ir mokymo įstaigoms skyrė centrinė valdžia, o 28,0 proc. – šalies savivaldybės. Palyginkime: Latvijoje 2018 m. 60,5 proc. švietimo lėšų iki perskirstymo skyrė centrinė valdžia, o 39,5 proc. – savivaldybės, Lenkijoje 71,3 proc. lėšų skyrė centrinė valdžia, 0,5 proc. – vaivadijos, o 28,2 proc. – savivaldybės, Suomijoje 49,3 proc. švietimo lėšų skyrė centrinė valdžia, o 50,7 proc. – savivaldybės (4.4 pav.). Taigi Lietuvą galima priskirti ES valstybėms, kuriose švietimo finansavimo decentralizavimas nėra labai išreikštas. Panaši situacija susiklosčiusi tiek kai kuriose posocialistinėse ES valstybėse (Lenkijoje, Slovakijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje), tiek ir dalyje vakarietiškų ES valstybių.

Po lėšų perskirstymo, Eurostato duomenimis, 2018 m. Lietuvoje centrinė valdžia ugdymo ir mokymo įstaigoms tiesiogiai skyrė 34,3 proc. visų valdžios sektoriaus švietimui skirtų lėšų, Latvijoje – 29,4 proc., Lenkijoje – 25,2 proc., o Suomijoje – 30,6 proc. visų valdžios sektoriaus švietimui skirtų lėšų. 2018 m. po lėšų perskirstymo valstybės viduje Lietuvos savivaldybės ugdymo įstaigoms skyrė 65,7 proc. visų švietimo lėšų, Latvijoje – 70,6 proc., Lenkijoje – 73,8 proc., o Suomijoje – 69,4 proc. visų valdžios sektoriaus švietimui skirtų lėšų. Lenkijoje dar 1,0 proc. visų valdžios sektoriaus švietimo įstaigoms skirtų lėšų po perskirstymo valstybės viduje skyrė vaivadijos (4.5 pav.). Galima manyti, kad Lietuvoje susiklostęs lėšų švietimui skyrimo ir perskirstymo valstybės viduje mechanizmas nesiskiria nuo situacijos kaimyninėse valstybėse: iki švietimo lėšų perskirstymo valstybės viduje didžioji valdžios sektoriaus skiriamų švietimo lėšų dalis paskiriama centrinės valdžios, bet po lėšų perskirstymo valstybės viduje konkrečios ugdymo ir švietimo įstaigos lėšas savo veiklai dažniau gauna per savivaldybių, kurių teritorijoje veikia, administracijas.

Eurostato duomenimis, pastaraisiais metais Lietuvoje centrinės valdžios švietimui skiriamų lėšų dalis palengva mažėja tiek iki šių lėšų perskirstymo valstybės viduje, tiek ir po lėšų perskirstymo. 2012 m. Lietuvos centrinė valdžia iki lėšų perskirstymo valstybės viduje švietimui skyrė 80,2 proc. visų švietimo lėšų, o 2018 m. ši dalis sumažėjo iki 72,0 proc.; Lietuvos centrinė valdžia po lėšų perskirstymo valstybės viduje tiesiogiai ugdymo, mokymo ar mokslo įstaigoms 2012 m. skyrė 43,6 proc. visų tais metais skirtų švietimo lėšų, o 2018 m. tokia tiesiogiai centrinės valdžios skirtų švietimo lėšų dalis sumažėjo iki 34,3 proc. visų tais metais valdžios sektoriaus skirtų švietimo lėšų (4.6 pav.). Taigi, Lietuvos švietimo sistema (galima manyti, pirmiausia ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas) vis labiau pradedama finansuoti šalies savivaldybių skiriamomis lėšomis. Kaimyninėje Latvijoje centrinės valdžios iki lėšų perskirstymo valstybės viduje švietimui skiriama lėšų dalis irgi mažėjo, bet ne taip reikšmingai, kaip Lietuvoje: 2012 m. Latvijos centrinė valdžia švietimui skyrė 64,2 proc. visų švietimo lėšų, o 2018 m. tokia tiesiogiai Latvijos centrinės valdžios skirtų švietimo lėšų dalis sumažėjo iki 60,5 proc., tokia pati tendencija Latvijoje stebima ir po lėšų perskirstymo valstybės viduje – 2012 m. Latvijos centrinė valdžia po lėšų perskirstymo tiesiogiai švietimo įstaigoms skyrė 33,6 proc. visų švietimo lėšų, o 2018 m. tokia tiesiogiai Latvijos centrinės valdžios skirtų švietimo lėšų dalis sumažėjo iki 29,4 proc.

4.4 pav. Lietuva priskiriama ES valstybėms, kuriose centrinė valdžia iki lėšų perskirstymo šalies viduje švietimui skiria didžiąją valdžios sektoriaus lėšų dalį

Išlaidų švietimui dalis (iki lėšų perskirstymo šalies viduje) Europos Sąjungos valstybėse 2018 m. pagal finansavimo šaltinius (proc.)

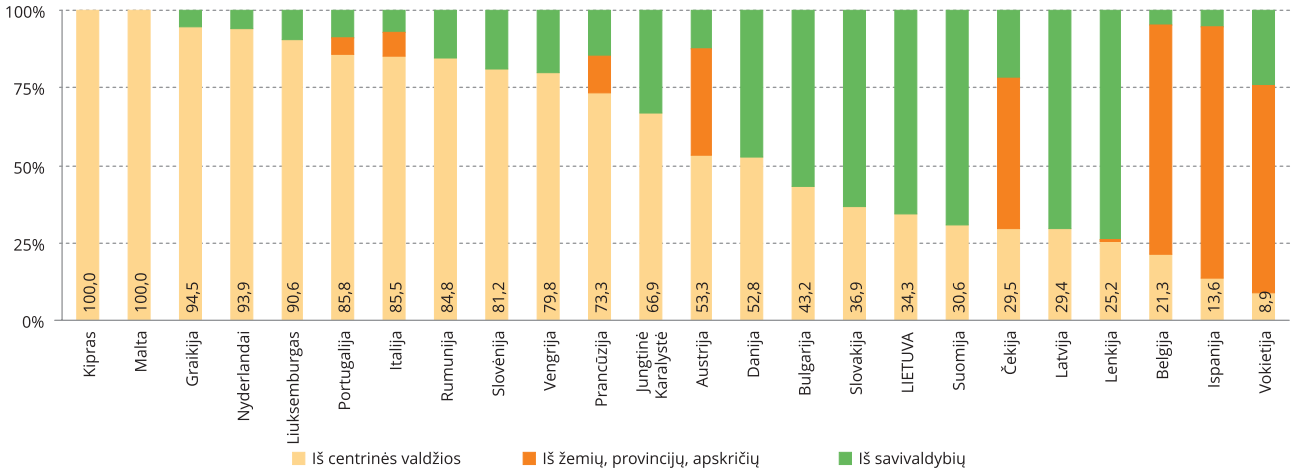

(Apie Airiją, Estiją, Kroatiją ir Švediją nėra duomenų)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

4.5 pav. Lietuva priskiriama ES valstybėms, kuriose po lėšų perskirstymo šalies viduje didžiąją dalį valdžios sektoriaus lėšų švietimas gauna iš savivaldybių

Išlaidų švietimui dalis (po lėšų perskirstymo šalies viduje) Europos Sąjungos valstybėse 2018 m. pagal finansavimo šaltinius (proc.)

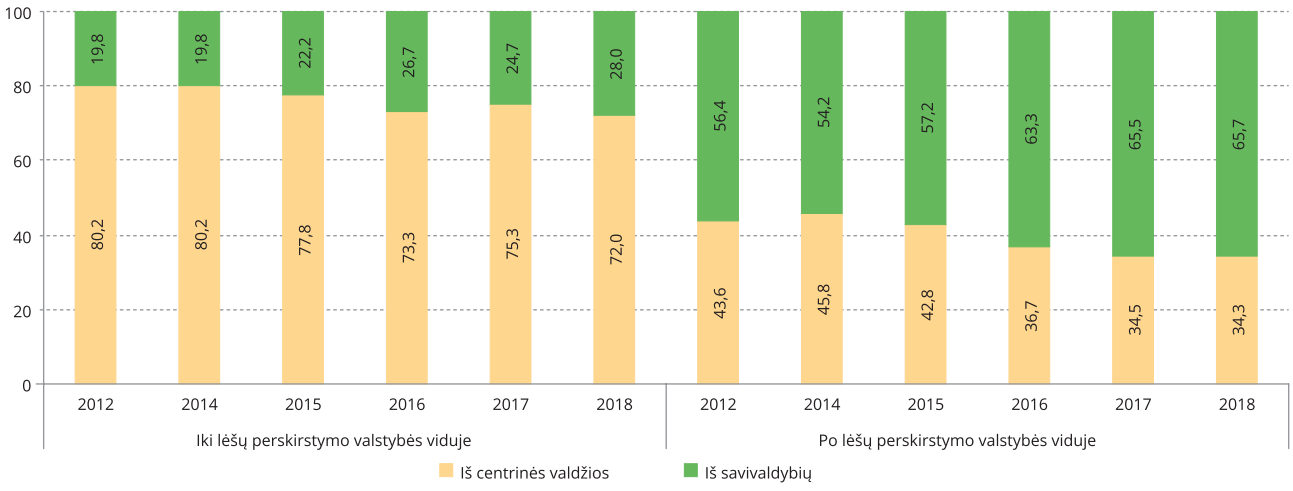

(Apie Airiją, Estiją, Kroatiją ir Švediją nėra duomenų)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

4.6 pav. Pastaraisiais metais Lietuvoje mažėja centrinės valdžios švietimui skiriamų lėšų dalis, vis daugiau lėšų švietimui skiria savivaldybės

Išlaidų švietimui dalies kaita pagal finansavimo šaltinius Lietuvoje iki ir po lėšų perskirstymo valstybės viduje (proc.)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

5. Lėšos vienam besimokančiajam

- ***Lietuvoje daugiausia lėšų tenka vienam universiteto studentui (2020 m. – 7,4 tūkst. Eur), o mažiausiai – vienam kolegijos studentui (2020 m. – 3,0 tūkst. Eur) ir bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui (2020 m. – 3,1 tūkst. Eur). Pastaraisiais metais vienam besimokančiajam tekusios lėšos augo visose mokyklų grupėse.***
- ***Iš valdžios sektoriaus daugiausia lėšų teko vienam profesinės mokyklos mokiniui (2020 m. – 4,4 tūkst. Eur) ir vienam universiteto studentui (2020 m. – 4,3 tūkst. Eur). Šalies ir užsienio fizinių ar juridinių asmenų skirtų lėšų daugiausia teko vienam universiteto studentui (2020 m. – 3,1 tūkst. Eur), o besimokantieji kitose mokyklų grupėse lėšų iš šio šaltinio gavo akivaizdžiai mažiau.***
- ***Lietuva pagal lėšų vienam besimokančiajam rodiklį 2018 m. iš ES valstybių lenkė tik Rumuniją, Bulgariją ir Graikiją.***
- ***Lietuva 2018 m. buvo tarp ES valstybių, kuriose vienam besimokančiajam viešojoje aukštojoje mokykloje (kolegijoje ar universitete) tenkančios išlaidos buvo nedaug didesnės (2018 m. – 1,5 karto) už pradinio ugdymo mokiniui tekusias išlaidas.***

Bendrai šalyje vienam besimokančiajam 2020 m. teko 3,9 tūkst. Eur. Šalyje daugiausia lėšų tenka universiteto studentui, antroje vietoje pagal gaunamas lėšas yra profesinės mokyklos mokinys, trečioje – ikimokyklinio ugdymo mokyklos auklėtinis. Mažiau lėšų nei ikimokyklinio ugdymo mokyklos auklėtiniui vidutiniškai tenka vienam bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui, o mažiausiai – vienam kolegijos studentui (5.1 pav.). Lyginant skirtingais metais vienam įvairių mokyklų grupių besimokančiajam tekusias lėšas, matyti, kad vienam profesinės mokyklos mokiniui tekusios lėšos tik nuo 2018 m. viršija vienam ikimokyklinio ugdymo įstaigos mokiniui tekusias lėšas. Vertinant vienam besimokančiajam tenkančias lėšas bendrai šalyje, matyti, kad pastaruoju metu šios lėšos augo, ir jos augo visose mokyklų grupėse.

Vertinant vienam skirtingų mokyklų grupių besimokančiajam tenkančias valdžios sektoriaus skirtas lėšas, matyti, kad šalyje daugiausia lėšų teko vienam profesinės mokyklos mokiniui (2020 m. – 4,4 tūkst. Eur) ir vienam universiteto studentui (2020 m. – 4,3 tūkst. Eur). Trečioje vietoje pagal tekusias valdžios sektoriaus lėšas yra ikimokyklinio ugdymo įstaigos auklėtinis (2020 m. – 3,7 tūkst. Eur), ketvirtoje – bendrojo ugdymo mokyklos mokinys (2020 m. – 2,9 tūkst. Eur), o penktoje – kolegijos studentas (2020 m. – 1,7 tūkst. Eur). Pastaraisiais metais labiausiai padidėjo vienam profesinės mokyklos mokiniui tenkančios lėšos – nuo 2,0 tūkst. Eur 2015 m. iki 4,4 tūkst. Eur 2020 m.

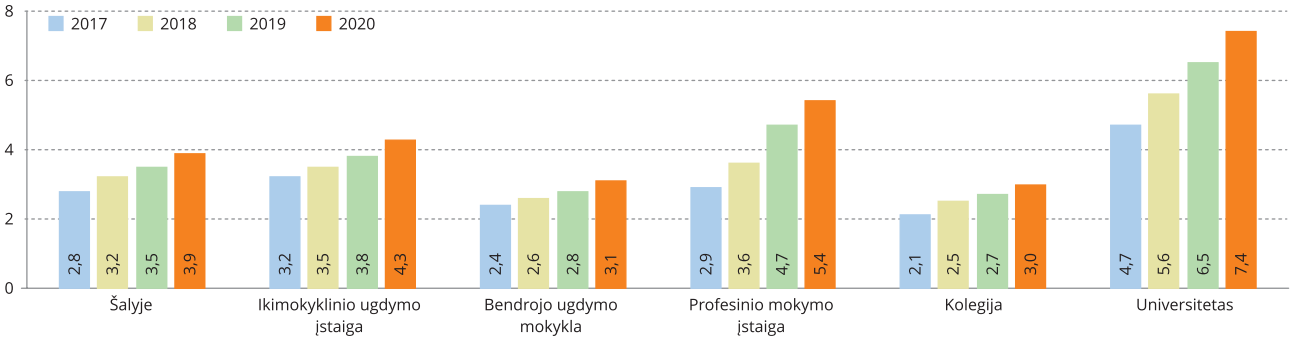
Vertinant vienam skirtingų mokyklų grupių besimokančiajam tenkančias šalies ir užsienio fizinių ar juridinių asmenų skirtas lėšas, matyti, kad šalyje daugiausia šių lėšų teko vienam universiteto studentui, o besimokantieji kitose mokyklų grupėse lėšų iš šio šaltinio gavo akivaizdžiai mažiau. Antroje vietoje pagal vienam besimokančiajam tekusias šalies ir užsienio fizinių ar juridinių asmenų skirtas lėšas yra kolegijos studentas, o mažiausiai lėšų teko vienam bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui.

Lyginant Lietuvą su kitomis ES valstybėmis, matyti, kad pagal vienam besimokančiajam tenkančių lėšų dydį Lietuva yra tarp mažiausias lėšas vienam besimokančiajam skiriančių ES šalių (5.2 pav.). Pagal lėšų vienam besimokančiajam rodiklį iš ES valstybių 2018 m. Lietuva lenkė tik Rumuniją, Bulgariją ir Graikiją. Lyginant vienam besimokančiajam 2018 m. tekusias lėšas Lietuvoje ir kaimyninėse ES valstybėse, matyti, kad situacija Lietuvoje (2 936 Eur) yra tik truputį blogesnė nei Lenkijoje (3 129 Eur) ir Latvijoje (3 190 Eur). Pažymėtina, kad pagal vienam besimokančiajam tenkančias lėšas nuosekliai mažėja skirtumas tarp Lietuvos ir Latvijos – 2016 m. vienam Latvijos besimokančiajam teko 581 Eur daugiau nei besimokančiajam Lietuvoje, 2017 m. – 432 Eur daugiau, o 2018 m. skirtumas tarp vienam Latvijos ir Lietuvos besimokančiajam tekusių lėšų sumažėjo iki 254 Eur.

Išlaidų, tenkančių skirtingo lygio švietimui, palyginimas parodo santykinį dėmesį, kurį valstybė skiria įvairių lygių švietimo įstaigoms, taip pat santykinę kiekvieno švietimo lygio besimokančiojo „kainą“. Paprastai aukštesnio lygio švietimui būdingos didesnės vienam besimokančiajam tenkančios išlaidos. Pradiniame ir viduriniame švietimo lygmenyse didžiausia išlaidų dalis skiriama tiesioginėms mokymo paslaugoms teikti, o besimokantiesiems aukštojo mokslo įstaigoje (kolegijoje ar universitete) yra būtinos ir kitos išlaidos, pavyzdžiui, išlaidos mokslo tyrimams ir plėtrai. Eurostatas skaičiuoja metinių išlaidų, tenkančių vienam viešosios aukštojo mokslo įstaigos studentui ir vienam pradinio ugdymo programos mokiniui, santykį. Pagal šį rodiklį Lietuva priskiriama ES valstybėms, kuriose šis santykis yra vienas mažiausių (5.3 pav.). Šio rodiklio reikšmė Lietuvoje kinta – 2014 m. ji siekė 2,0; 2015 m. – 1,9; 2016 m. ir 2017 m. – po 1,3.

5.1 pav. Per paskutinius ketverius metus daugiausia skiriamų lėšų teko universiteto studentui

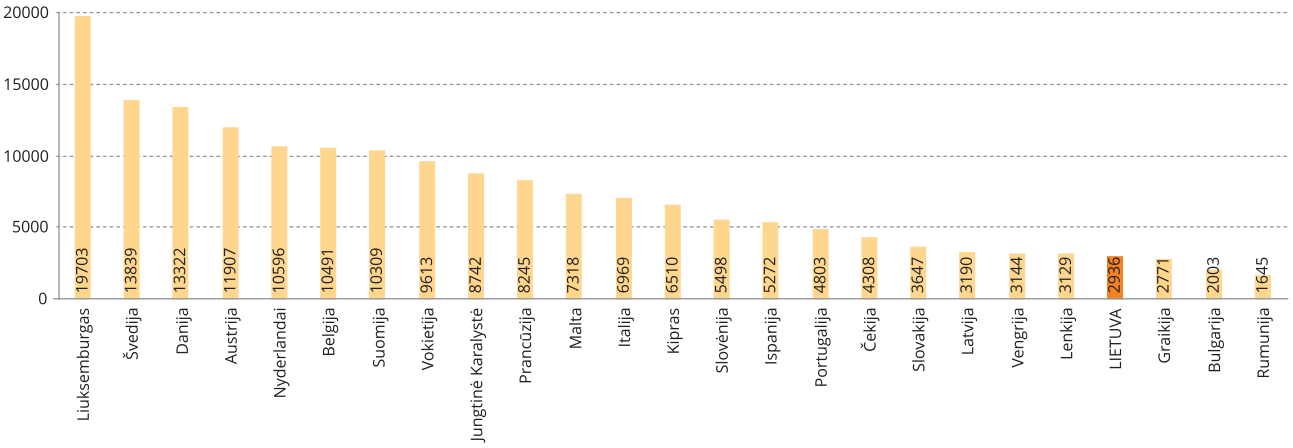
Vienam besimokančiajam iš viso tekusios lėšos pagal mokyklų grupes (tūkst. Eur)

Duomenų šaltinis: LSD

5.2 pav. Lietuva yra tarp Europos Sąjungos valstybių, kuriose vienam besimokančiajam tenka mažiausiai viešųjų lėšų

Vienam ES valstybių besimokančiajam 2018 m. tekusios viešosios švietimo lėšos, išskyrus lėšas vaikų iki 3 m. amžiaus ugdymui (Eur)

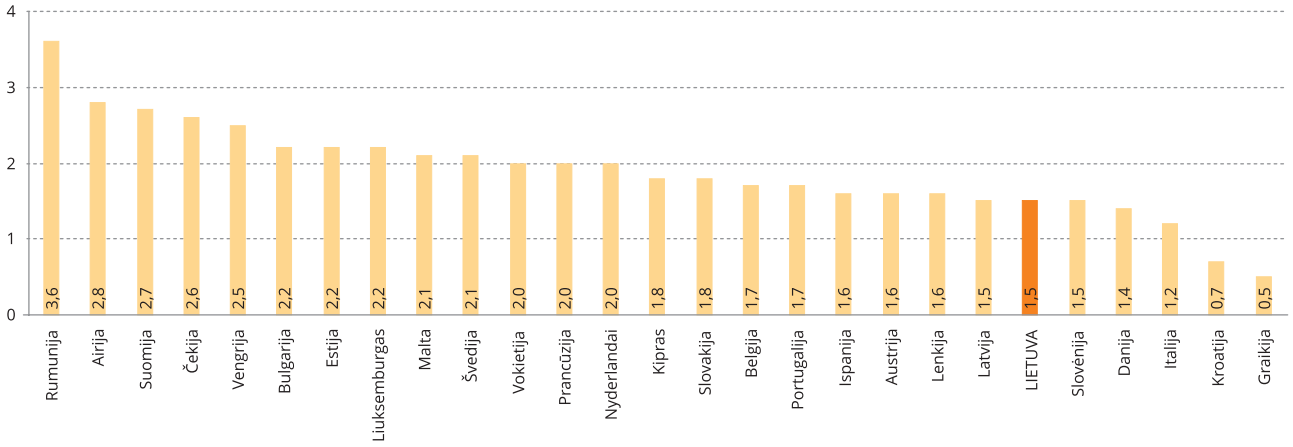

(Apie Estiją, Airiją, Kroatiją nėra duomenų)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

5.3 pav. Lietuva yra tarp Europos Sąjungos valstybių, kuriose vienam besimokančiajam viešojoje aukštojo mokslo įstaigoje tenkančios išlaidos nedaug skiriasi nuo pradinio ugdymo mokiniui tenkančių mokymosi išlaidų

Metinių išlaidų, 2018 m. tekusių vienam besimokančiajam viešojoje aukštojo mokslo įstaigoje ir vienam pradinio ugdymo mokiniui, santykis

Duomenų šaltinis: Eurostatas

6. Mokytojų darbo krūvis[1] ir darbo užmokestis

- ***Didžiausią vidutinį krūvį turi nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai (0,98 etato) ir savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai (0,96 etato), mažiausią – valstybinėse ugdymo įstaigose dirbantys mokytojai (ikimokyklinio ugdymo mokyklose – 0,93 etato, bendrojo ugdymo mokyklose – 0,84 etato).***
- ***Savivaldybių ugdymo įstaigose didžiausią vidutinį darbo krūvį turi ikimokyklinio ugdymo mokytojai (0,97 etato), mažiausią – bendrojo ugdymo mokytojai (0,90 etato).***
- ***Miestų ugdymo įstaigų mokytojai ir mokytojai, įgiję aukštesnę kvalifikacinę kategoriją, turi didesnį darbo krūvį.***
- ***Daugiau nei pusė šalies mokytojų dirba visu etatu arba dar daugiau, vadinasi, per mėnesį, priklausomai nuo kvalifikacinės kategorijos ir pedagoginio darbo stažo, uždirba (bruto) bent 1 216–1 709 Eur.***

Lietuvos švietimo bendruomenėje kyla daug diskusijų dėl pedagogų darbo užmokesčio dydžio, ir Lietuvos centrinė valdžia nuolat skiria lėšų pedagogų darbo užmokesčiui didinti. Kita vertus, gana sunku apskaičiuoti, koks yra vidutinis mokytojo uždarbis, nes daug bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų (gausiausia šalies pedagogų grupė), siekdami geresnio atlyginimo, yra priversti dirbti keliose mokyklose[2].

Lyginant ikimokyklinio ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų darbo krūvį pagal ugdymo įstaigos savininką, matyti, kad didžiausią darbo krūvį 2020 m. turėjo nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai (aritmetinis vidurkis – 0,98 etato), nuo jų nedaug atsiliko savivaldybių ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai (0,97 etato), o mažiausią darbo krūvį turėjo valstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai (0,93 etato). Lyginant bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų darbo krūvį pagal ugdymo įstaigos savininką, matyti, kad didžiausią darbo krūvį 2020 m. turėjo savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose dirbantys mokytojai (0,96 etato), nevalstybinėse bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų vidutinis darbo krūvis siekė 0,92 etato, o valstybinėse – 0,84 etato (6.1 pav.).

Vertinant pagal pareigų grupę, savivaldybių ugdymo įstaigose didžiausią darbo krūvį 2020 m. turėjo ikimokyklinio ugdymo mokytojai (aritmetinis vidurkis – 0,97 etato), priešmokyklinio ugdymo mokytojų darbo krūvio vidurkis siekė 0,95 etato, o bendrojo ugdymo mokytojų – 0,90 etato (6.2 pav.).

2020 m. didesnį vidutinį darbo krūvį turėjo miesto ugdymo įstaigų mokytojai ir aukštesnę kvalifikacinę kategoriją įgiję mokytojai (6.3 pav.).

Vertinant pagal savivaldybių grupes, didžiausią darbo krūvį ikimokyklinio ugdymo mokyklose 2020 m. turėjo didesniosiose savivaldybėse veikusių ugdymo įstaigų darbuotojai, mažiausią – mažosiose savivaldybėse veikusių įstaigų darbuotojai. Bendrojo ugdymo mokyklose didžiausią darbo krūvį turėjo miestų savivaldybėse veikusių įstaigų darbuotojai, mažiausią – mažosiose savivaldybėse veikusių įstaigų darbuotojai (6.4 pav.).

Šalyje dar daug mokytojų dirba ne visu etatu, tokių mokytojų ypač daug tarp dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose. Pažymėtina, kad tik labai maža bendrojo ugdymo mokytojų dalis dirba lygiai vienu etatu, tokių atvejų daug daugiau tarp ikimokyklinio ugdymo ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų. Dar viena bendrojo ugdymo mokytojų darbo krūvio ypatybė – reikšminga šių mokytojų dalis (12 proc.) turi tik truputį mažiau nei visą etatą (0,99–0,91 etato), t. y. negali rasti labai nedidelės krūvio dalies, kad dirbtų visu etatu. Apibendrinant galima teigti, kad daugiau nei pusė šalies mokytojų (ikimokyklinio ugdymo įstaigose – 80 proc., o atskirais atvejais – dar daugiau) dirba visu etatu arba turi dar didesnį darbo krūvį. Todėl galima manyti, kad didžioji šalies mokytojų dalis užsidirba bent etato dydžio atlyginimą.

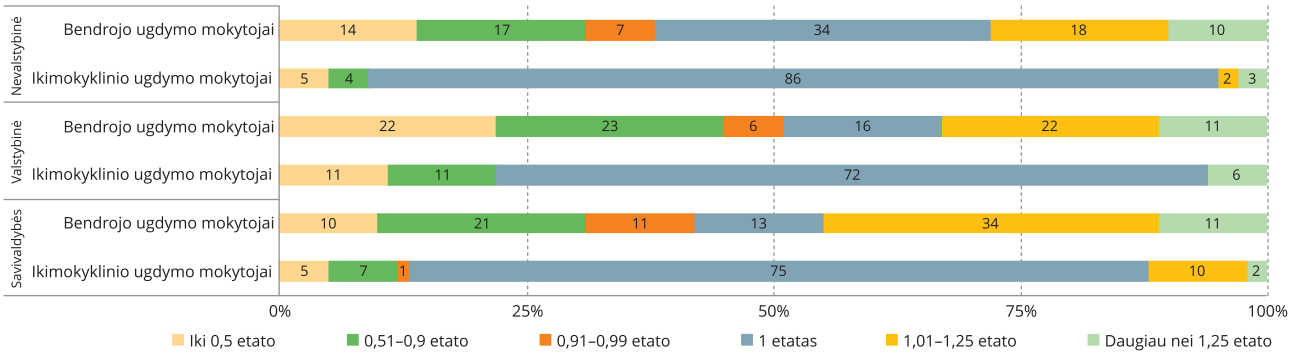
Mokytojų darbo užmokestį nustato LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas. Šiame įstatyme numatyta, kad bendrojo ugdymo mokytojų, priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, priklausomai nuo kvalifikacinės kategorijos ir pedagoginio darbo stažo, yra nuo 6,91 iki 9,71 bazinio dydžio. Taigi, didžioji dalis šalies ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų 2020 m. uždirbo (bruto) bent 1 216–1 709 Eur per mėnesį.

[1] Etatiniais vienetais.

[2] ŠVIS 2021 m. atsirado galimybė susumuoti keliose ugdymo įstaigose dirbančių pedagogų darbo krūvį (pedagogų etatinių vienetų skaičių) ir pagal tai spręsti, kokį vidutinį atlyginimą jie uždirba. Jei mokytojas dirba keliose ugdymo įstaigose, atliekant analizę jo darbo vieta laikoma ugdymo įstaiga, kurioje jis dirba pagrindiniu krūviu.

6.1 pav. Didžiausią darbo krūvį turi nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai ir savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai

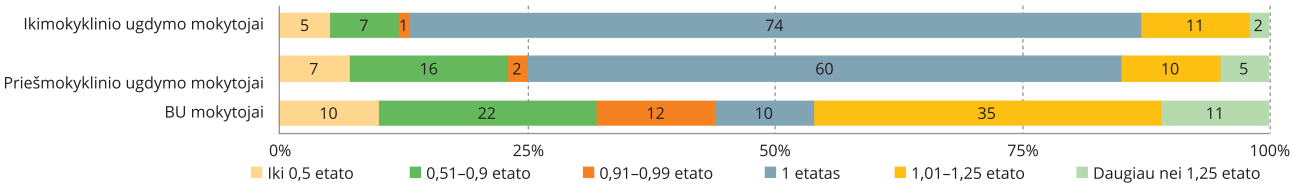
Mokytojų darbo krūvio (visose darbovietėse) 2020 m. pasiskirstymas pagal ugdymo įstaigos savininką ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklose (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

6.2 pav. Vertinant pagal pareigų grupę, didžiausią darbo krūvį savivaldybių įstaigose turi ikimokyklinio ugdymo mokytojai

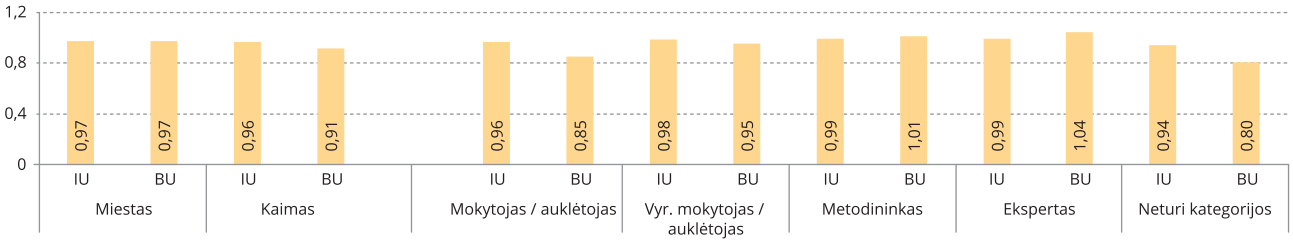
Mokytojų darbo krūvio (visose darbovietėse) pasiskirstymas 2020 m. pagal pareigų grupę savivaldybės ugdymo įstaigose (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

6.3 pav. Didžiausią darbo krūvį savivaldybių įstaigose turi miesto mokyklose dirbantys ir aukštesnę kvalifikacinę kategoriją įgiję mokytojai

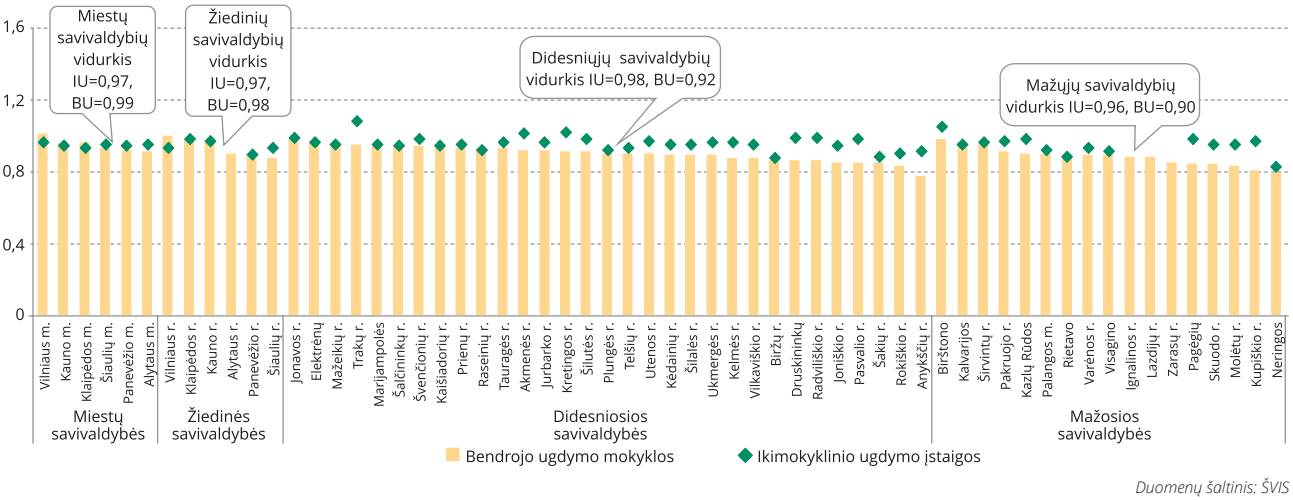
Mokytojų darbo krūvis etatiniais vienetais (visose darbovietėse) 2020 m. pagal institucijos vietovę ir kvalifikacinę kategoriją savivaldybių ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklose (aritmet. vidurkis)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

6.4 pav. Didžiausią darbo krūvį turi didesniųjų savivaldybių ugdymo įstaigose dirbantys ikimokyklinio ugdymo mokytojai ir miestų savivaldybėse dirbantys bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai

Mokytojų darbo krūvis etatiniais vienetais (visose darbovietėse) 2020 m. savivaldybių ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklose pagal savivaldybę (aritmet. vidurkis)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

7. Mokymosi aplinka

- ***Bent vieno gamtos mokslų dalyko laboratorija 2020 m. veikė 43 proc. šalies bendrojo ugdymo mokyklų, dažniau – gimnazijose.***
- ***Higienos pasą 2020 m. turėjo 89 proc. Lietuvoje veikusių bendrojo ugdymo mokyklų, o 68 proc. šalies bendrojo ugdymo mokyklų dar buvo išduotas higienos pasas, leidžiantis vykdyti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas.***
- ***Bendrai Lietuvoje vienam mokiniui 2020 m. teko 5,1 kv. m klasių kambarių (įskaitant mokomuosius kabinetus ir laboratorijas) ploto.***

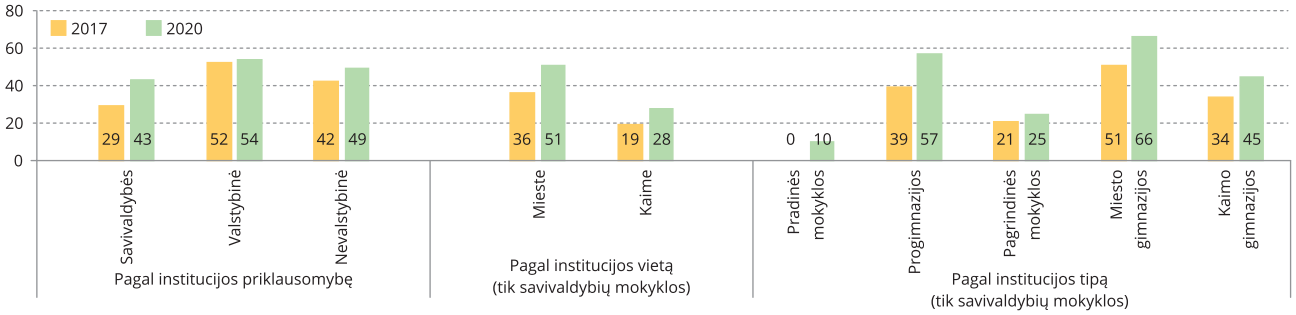
Atliepiant moderniosios pedagogikos siekį skirti daugiau dėmesio STEAM dalykų mokymui, 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosiuose ugdymo planuose yra nustatytas reikalavimas mokykloms užtikrinti, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti gamtos mokslų dalykų turinyje per mokslo metus būtų skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų. Ugdymo planuose suformuluotas panašus reikalavimas ir dėl pasaulio pažinimo dalyko įgyvendinimo pradinėse klasėse. Todėl mokykloms kyla poreikis turėti tinkamą tokiam ugdymui aplinką. Dar iki šiuo metu galiojančių bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo šalies mokyklose pradėtos steigti gamtos mokslų (fizikos, chemijos, biologijos ar universalios) laboratorijos. 2020 m. kokią nors laboratoriją nurodė turėjusios 43 proc. visų šalies bendrojo ugdymo mokyklų (2017 m. – 30 proc.). Dažniau kurio nors gamtos mokslų dalyko laboratorija veikė valstybinėse bendrojo ugdymo mokyklose, miesto mokyklose ir gimnazijose (7.1 pav.). Vertinant pagal savivaldybių įsteigtų mokyklų dydį, 2020 m. kokią nors laboratoriją nurodė turinčios 12 proc. mokyklų, kuriose mokėsi 120 ar mažiau mokinių, 33 proc. mokyklų, kuriose mokėsi nuo 121 iki 250 mokinių, 54 proc. mokyklų, kuriose mokėsi nuo 251 iki 450 mokinių, ir 64 proc. mokyklų, kuriose mokėsi daugiau nei 450 mokinių.

Tam, kad bet kuri viešoji įstaiga galėtų veikti, ji turi atitikti valstybės nustatytus higienos reikalavimus. Bendrojo ugdymo mokyklai nustatyti bendrieji sveikatos saugos reikalavimai yra apibendrinti Lietuvos higienos normoje HN 21:2011, reikalavimai įstaigai, vykdančiai ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programą – Lietuvos higienos normoje HN 75:2010. Šiose higienos normose apibrėžti bendrieji sveikatos saugos reikalavimai, taikomi mokyklos sklypui, mokyklos patalpoms ir jų įrenginiams, apšvietimui, šildymui ir vėdinimui, vandens tiekimui, patalpų ir įrenginių priežiūrai, mokinių ugdymo proceso higienai. ŠVIS duomenys rodo, kad higienos pasas 2020 m. buvo išduotas 89 proc. Lietuvoje veikusių bendrojo ugdymo mokyklų, o 68 proc. šalies bendrojo ugdymo mokyklų dar buvo išduotas ir higienos pasas pagal Lietuvos higienos normą HN 75:2010 (ikimokykliniam ar priešmokykliniam ugdymui organizuoti). 2017 m. higienos pasą turėjo 86 proc., o higienos pasą ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui organizuoti – 61 proc. Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų. Higienos paso neturinčios mokyklos paprastai veikia jų savininko leidimu. Surinkti duomenys rodo, kad būtiną higienos pasą rečiau turi nevalstybinės bendrojo ugdymo mokyklos ir kaimo gimnazijos (7.2 pav.). Vertinant pagal savivaldybių įsteigtų mokyklų dydį, 2020 m. higienos pasą nurodė turinčios 94 proc. mokyklų, kuriose mokėsi 120 ar mažiau mokinių, 90 proc. mokyklų, kuriose mokėsi nuo 121 iki 250 mokinių, 91 proc. mokyklų, kuriose mokėsi nuo 251 iki 450 mokinių, ir 87 proc. mokyklų, kuriose mokėsi daugiau nei 450 mokinių.

Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo efektyvumą konkrečioje savivaldybėje gerai parodo vienam mokiniui tenkantis mokymo įstaigos plotas. Jei mokykloje mokosi daug mažiau mokinių nei galėtų, tada vienam mokiniui tenka daugiau tos mokyklos ploto. Geografinės sąlygos Lietuvoje lemia, kad didesnį ir mažiau reikalingą mokymo įstaigos plotą yra brangiau išlaikyti, ir švietimui skirtos lėšos tada naudojamos ne tiesiogiai mokinių ugdymui, o, pavyzdžiui, gana brangiam tos mokymo įstaigos patalpų šildymui. Vertinant vienam mokiniui tenkantį mokymo įstaigos plotą, paprastai skaičiuojamas vienam mokiniui tenkantis klasių kambarių (įskaitant mokomuosius kabinetus ir laboratorijas) plotas. Lyginant 2017 m. ir 2020 m. klasių kambarių plotą, tenkantį vienam mokiniui, matyti, kad situacija iš esmės nesikeitė – 2017 m. vienam mokiniui teko 5,11 kv. m, o 2020 m. – 5,05 kv. m klasių kambarių ploto. Daugiausia klasių kambarių ploto tenka vienam mokiniui, besimokančiam valstybinėje bendrojo ugdymo mokykloje, kaimo mokykloje ir mokykloje, kurioje mokosi 120 ar mažiau mokinių (7.3 pav.). Vertinant pagal mokyklos tipą, pradinėse mokyklose 2020 m. vienam mokiniui teko 3,9 kv. m, progimnazijose – 4,2 kv. m, pagrindinėse mokyklose – 7,0 kv. m, miesto gimnazijose – 4,9 kv. m, kaimo gimnazijose – 6,3 kv. m klasių kambarių (įskaitant mokomuosius kabinetus ir laboratorijas) ploto.

7.1 pav. Gamtos mokslų laboratorijos dažniau veikia miesto mokyklose, paprastai – gimnazijose

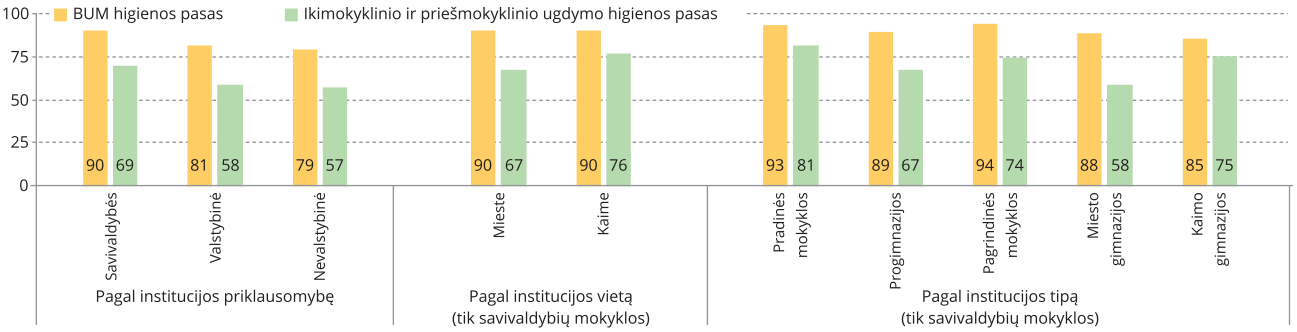
Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių kokią nors laboratoriją (integruotų gamtos mokslų, biologijos, chemijos ar fizikos), dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

7.2 pav. Higienos paso dažniau neturi nevalstybinės bendrojo ugdymo mokyklos ir kaimo gimnazijos

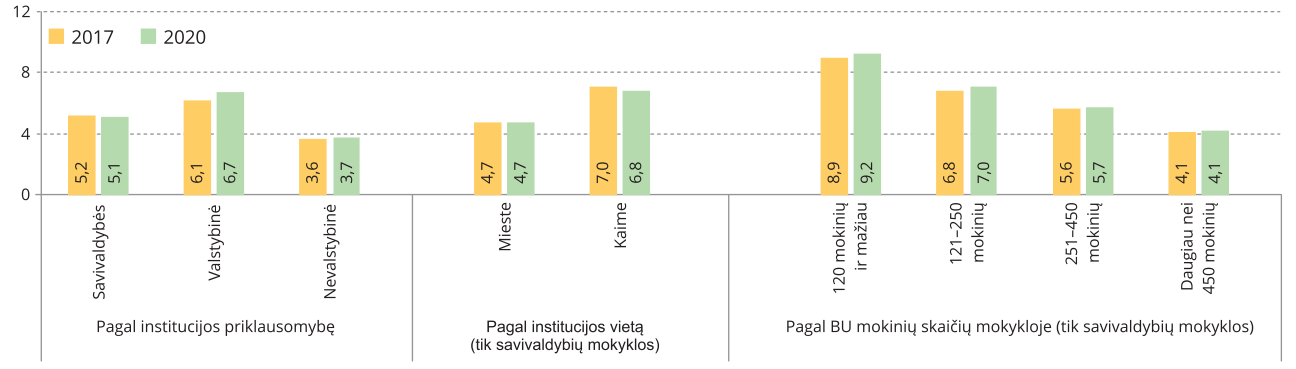
Bendrojo ugdymo mokyklų, kurioms 2020 m. buvo išduotas higienos pasas, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

7.3 pav. Daugiausia klasių kambarių ploto tenka vienam mokiniui, besimokančiam valstybinėje bendrojo ugdymo mokykloje, kaimo mokykloje ir mokykloje, kurioje mokosi 120 ar mažiau mokinių

Vienam besimokančiam bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui tenkantis klasių kambarių plotas (įskaitant mokomuosius kabinetus ir laboratorijas) (kv. m)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Procesai

Rodikliai, padedantys įvertinti ugdymo(si), mokymo(si), studijų procesų organizavimą ir valdymą, mokyklų veiklos kokybę ir jos tobulinimą, rodo priežastiniais ryšiais susijusių švietimo sistemos pokyčių eigą.

8. Dalyvavimas švietime

- ***Ikimokykliniame ugdyme 2021 m. dalyvavo 90,7 proc. 3–5 metų vaikų. Atskirose savivaldybėse – nuo 61 iki 93 proc., skaičiuojant savivaldybėje gyvenančius ir toje ar kitose savivaldybėse ugdomus vaikus.***
- ***Iki 2019 m. augusi NVŠ veiklas lankančių mokinių dalis 2020 m. 4 proc. punktais sumažėjo ir buvo 61,7 proc. Įtakos tam galėjo turėti COVID-19 pandemija. Populiariausia NVŠ programų kryptis išlieka sportas.***
- ***Suaugusiųjų mokymosi mastas šalyje auga lėtai: 2020 m. mokėsi 7,2 proc. 25–64 metų gyventojų, 1,3 proc. punkto daugiau nei 2017 m. (tiriant mokymosi mastą per 4 savaites).***

Dalyvavimas ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme. 2020 m. pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (jos priskiriamos ISCED 0 lygmeniui) buvo ugdoma 65,1 proc. 0–6 metų vaikų (8.2 pav.), o 3–5 metų vaikų – 90,7 proc. (8.3 pav.). Per pastaruosius metus šie rodikliai paaugo, bet nedaug. Ikimokyklinio ugdymo prieinamumas geriau užtikrinamas miestuose. Kadangi dalis vaikų ugdomi ne toje vietovėje, kur gyvena, tai miestuose pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų 3–5 metų vaikų yra daugiau nei atitinkamo amžiaus gyventojų, o kaime – perpus mažiau. Per dvejus pastaruosius metus skirtumas truputį sumažėjo (8.3 pav.).

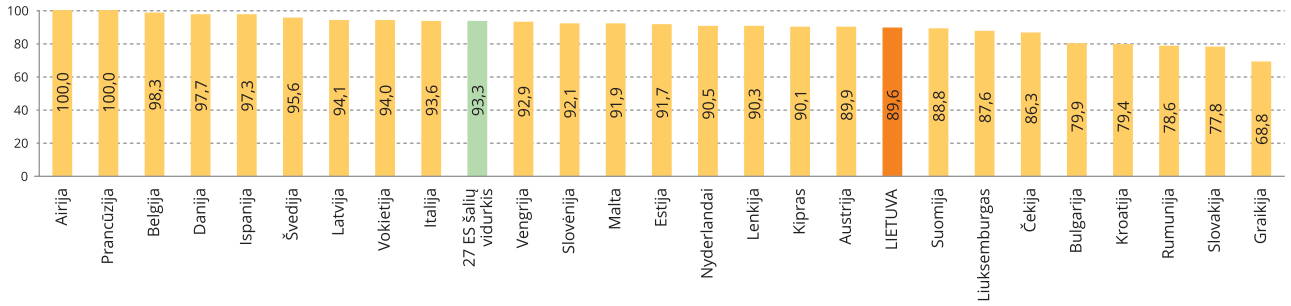
Šią tendenciją atspindi ir savivaldybių duomenys. 2020 m. miestų savivaldybėse buvo ugdoma daugiausia vaikų: vidutiniškai – 99,1 proc., o Alytuje – net 123 proc., palyginti su čia gyvenusių vaikų skaičiumi. Mažiausia – Alytaus r. (27 proc.) ir kai kuriose kitose žiedinėse ir mažosiose savivaldybėse (8.4 pav.). Tokį didelį rodiklio skirtumą lemia tai, kad dalis konkrečioje savivaldybėje gyvenančių vaikų ugdomi kitose savivaldybėse. Išanalizavus, kiek kiekvienoje savivaldybėje gyvenančių 3–5 metų vaikų yra ugdoma iš viso (įskaitant ugdomus kitose savivaldybėse), matyti, kad 2020 m. ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo grupes lankė 91,5 proc. miestų savivaldybėse gyvenančių vaikų; kitose savivaldybių grupėse – 80 proc. ir daugiau. Atskirose savivaldybėse šis rodiklis buvo nuo 61 proc. Pagėgių savivaldybėje iki 93 proc. Šiaulių mieste.

Dėl ikimokyklinio ugdymo naudos vaiko psichosocialinei raidai ir vėlesniems jo mokymosi pasiekimams siekiama, kad ikimokykliniame ugdyme dalyvautų kuo daugiau vaikų. Šalies Vyriausybė siekia, kad kokybiškas ikimokyklinis ugdymas būtų prieinamas visiems, o ypač – vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų ar turintiems SUP. ES šalys sutarė iki 2030 m. pasiekti, kad vidutiniškai ES ugdymo programose dalyvautų bent 96 proc. vaikų nuo 3 metų iki amžiaus, nuo kada privalomas pradinis ugdymas (ES Tarybos rezoliucija, 2021); Lietuvoje tikimasi iki 2025 m. pasiekti 90 proc. (*2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas*, 2020). 2019 m. šio rodiklio reikšmė ES vidutiniškai buvo 93,3 proc., Lietuvoje – 89,6 proc. (8.1 pav.).

Mokymasis pagal formaliojo švietimo programas. Mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenų programas aprėptis viršija 100 proc., nes pagal šias programas ugdomi visi ar dauguma šiems lygmenims būdingo amžiaus ir dalis jaunesnių ar vyresnių mokinių (8.2 pav.). Pradinio ugdymo aprėpties mažėjimą, o pagrindinio – didėjimą lėmė jaunesnių ar vyresnių nei lygmeniui būdingo amžiaus mokinių dalies kaita, nes lygmeniui būdingo amžiaus vaikų negalėjo daugėti (LSD duomenimis, 2017–2019 m. pagal šias programas buvo ugdomi visi lygmeniui būdingo amžiaus vaikai). Vidurinio ugdymo lygmuo apima mokymąsi pagal atitinkamas bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas; mokymosi aprėptis šiame lygmenyje padidėjo. Tačiau sumažėjo mokinių, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programas, skirtas įgijusiesiems vidurinį išsilavinimą. Aukštojo mokslo studijų aprėpties rodikliai pastaraisiais metais beveik nepakito.

8.1 pav. 2019 m. Lietuvoje pagal ikimokyklinio ugdymo programas ugdomų vaikų nuo 3 metų buvo mažiau nei vidutiniškai ES

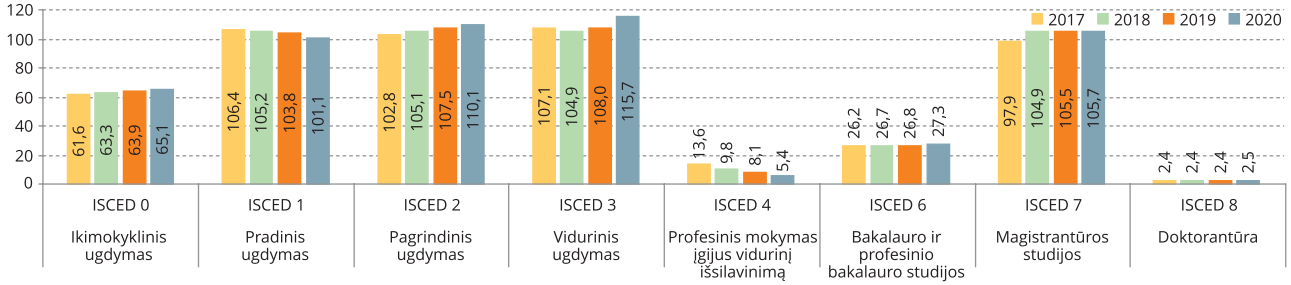
Ugdymo programose dalyvaujančių vaikų nuo 3 metų iki amžiaus, nuo kada privalomas pradinis ugdymas, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

8.2 pav. Didesnė dalyvavimo švietime kaita vyksta lygmenyse, apimančiuose bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą (ISCED 1 – ISCED 4)

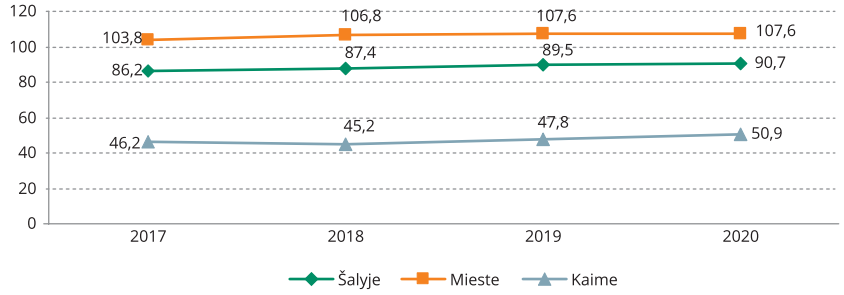
Besimokančiųjų ar studijuojančiųjų dalis (proc.), palyginti su švietimo lygmeniui būdingos amžiaus grupės gyventojų skaičiumi

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8.3 pav. Mieste pagal ikimokyklinio ugdymo programas ugdoma maždaug dvigubai daugiau vaikų nei kaime

Pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų 3–5 metų vaikų dalis (proc.)

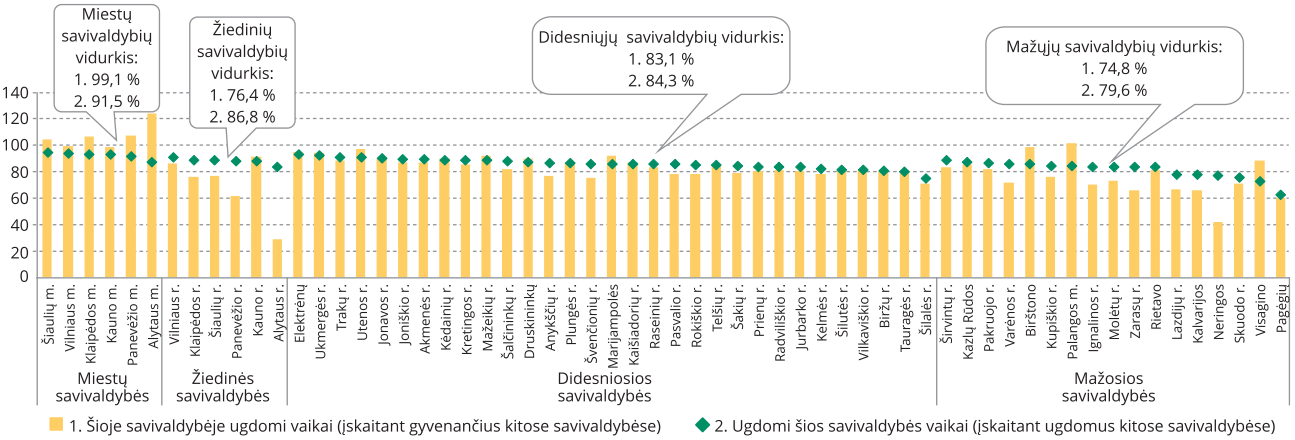

Paaiškinimas: skaičiuojant rodiklį, skaičiuojamas mieste (kaime) ugdomų 3–5 metų vaikų skaičiaus ir mieste (kaime) gyvenančių 3–5 metų vaikų skaičiaus santykis. Kadangi dalis kaime gyvenančių vaikų ugdomi mieste, miesto rodiklis viršija 100 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8.4 pav. 2020 m. ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo grupes lankė nuo 61 proc. (Pagėgių sav.) iki 93 proc. (Šiaulių m.) tose savivaldybėse gyvenančių 3–5 metų vaikų

Pagal ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų 3–5 metų vaikų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Mokinių dalyvavimas NVŠ programose iki 2019 m. augo, o 2020 m. sumažėjo: 2019 m. įvairias NVŠ veiklas lankė 65,7 proc. mokinių, o 2020 m. – 61,7 proc. Iki 2019 m. labiau augo ir 2020 m. daugiau sumažėjo mokyklos būrelius lankančių mokinių, o kitų teikėjų vykdomose NVŠ programose dalyvaujančių mokinių dalis kito nedaug (8.5 pav.). Duomenys apie mokinių dalyvavimą NVŠ fiksuojami mokslo metų pradžioje (spalio 1 d.). 2020 m. tuo metu nuotolinis mokymas(is) dar nebuvo prasidėjęs, tačiau COVID-19 pandemija vis tiek galėjo turėti įtakos NVŠ programų vykdymui ir vaikų dalyvavimui jose. Per nuotolinį mokymą(si) vaikų dalyvavimas NVŠ dar labiau mažėjo.

Išanalizavus padėtį mieste ir kaime, matyti, kad dalyvavimas NVŠ veiklose iki 2019 m. sparčiau augo kaime, o 2020 m. ir mieste, ir kaime sumažėjo panašiai (8.5 pav.). Nuo 2017 m. iki 2019 m. kaime NVŠ dalyvaujančių mokinių padaugėjo 17 proc. punktų, o mieste – 10 proc. punktų. Nuo 2019 m. iki 2020 m. kaime šis rodiklis sumažėjo 3 proc. punktais, o mieste – 4 proc. punktais. Mieste daugiau mokinių dalyvauja NVŠ veiklose ne mokykloje, o kaime – dažniau lanko mokyklos būrelius. Būtent mokyklos būrelius lankančių mokinių skaičiaus augimas lėmė spartų bendro dalyvavimo NVŠ veiklose rodiklio augimą kaime iki 2019 m.

Per 3 metus NVŠ veiklų krypčių populiarumas pakito mažai – skirtingas NVŠ kryptis pasirinkusių mokinių dalis padidėjo ar sumažėjo ne daugiau kaip 3 proc. punktais. Šiek tiek padidėjo informacinių technologijų, techninės kūrybos ir kalbų krypčių būrelius mokyklose, o iš ne mokyklų organizuojamų veiklų – choreografijos ir šokio, techninės kūrybos ir muzikos veiklas pasirinkusių mokinių dalis. Populiariausios – sporto – krypties veiklas 2020 m. lankė beveik trečdalis mokyklos būrelius lankančių mokinių ir beveik pusė NVŠ ne mokykloje dalyvaujančių mokinių (8.6 pav.).

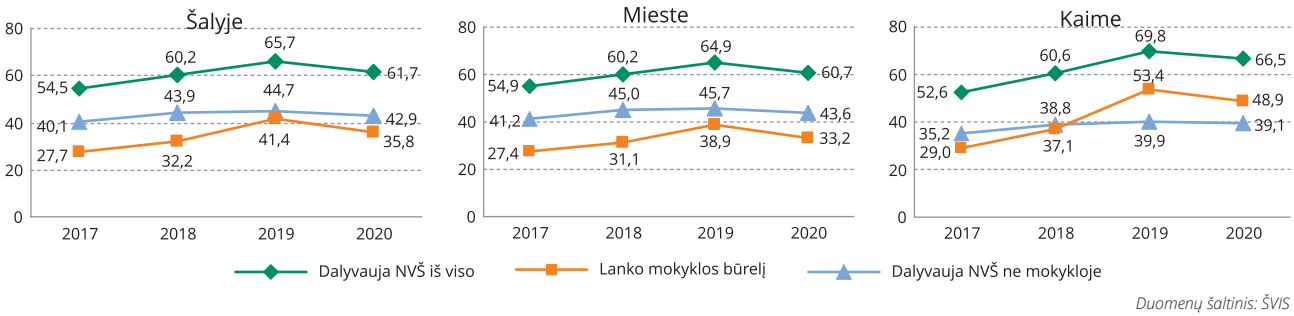
NVŠ plėtra ir įvairovės didinimas – vienas iš švietimo tobulinimo uždavinių. *2021–2030 metų nacionalinio pažangos plane* numatyta iki 2025 m. pasiekti, kad NVŠ galimybėmis naudotųsi 65 proc., o 2030 m. – 75 proc. mokinių. Vyriausybė kelia dar ambicingesnį uždavinį: Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatyta iki 2023 m. pasiekti, kad 80 proc. mokinių dalyvautų bent vienoje NVŠ programoje. Kai kuriose savivaldybėse – Panevėžio raj., Lazdijų raj., Kupiškio raj., Visagino ir Skuodo raj. – 2019 m. toks lygis jau buvo pasiektas. Tačiau keliose savivaldybėse ir valstybinėse mokyklose NVŠ veiklose dalyvavo mažiau nei pusė mokinių (8.7 pav.).

Mokymosi visą gyvenimą lygis šalyje auga lėtai. 2020 m. pagal formaliojo ar neformaliojo švietimo programas per mėnesį iki apklausos mokėsi 7,2 proc. 25–64 metų gyventojų. Palyginti su 2017 m., šis rodiklis išaugo 1,3 proc. punkto (8.8 pav.). Lietuvoje mokymosi visą gyvenimą lygis didėjo šiek tiek sparčiau nei vidutiniškai ES, tačiau ES šalių vidurkio dar nepasiekė. Lietuvos ir ES šalių rodikliai labiau suartėjo 2020 m., nes šiais metais sumažėjo besimokiusių suaugusiųjų dalis ES šalyse. Lietuvos siekis – kad 2025 m. mokytųsi 10 proc., o 2030 m. – 15 proc. suaugusiųjų (*2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas*, 2020). ES Taryba kelia uždavinį iki 2025 m. pasiekti, kad per metus mokytųsi bent 47 proc. 25–64 metų ES gyventojų. Eurostate skelbiamais 2016 m. Suaugusių asmenų švietimo statistinio tyrimo duomenimis, 27 ES šalyse per metus iki apklausos mokėsi 43,7 proc., o Lietuvoje – 27,9 proc. suaugusiųjų.

Ir Lietuvoje, ir vidutiniškai ES šalyse dažniausiai mokosi jaunesni suaugusieji. 2020 m. Lietuvoje mokėsi 10,5 proc. 25–34 metų ir 4,2 proc. 55–64 metų gyventojų (8.9 pav.). Mūsų šalyje visose amžiaus grupėse mokosi mažiau suaugusiųjų nei vidutiniškai ES, o didžiausias skirtumas pastebimas jauniausių – 25–34 metų – asmenų grupėje. Pastaraisiais metais Lietuvoje nuosekliau ir sparčiau augo 35–44 metų ir 45–54 metų gyventojų mokymosi mastas. Numatytas siekis, kad 2025 m. mokytųsi 12,5 proc. 25–34 metų ir 5,5 proc. 55–74 metų gyventojų (*2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas*, 2020).

8.5 pav. 2020 m. sumažėjo NVŠ veiklose dalyvaujančių mokinių

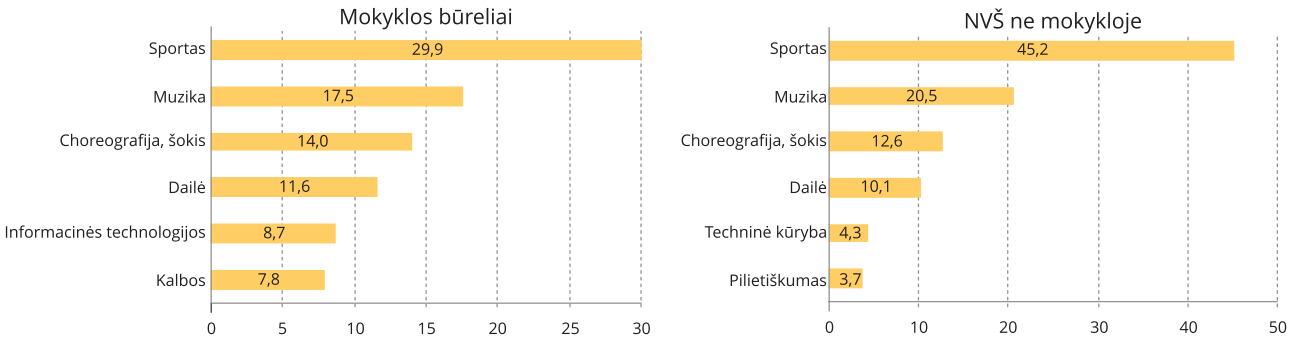
NVŠ veiklose dalyvavusių bendrojo ugdymo mokinių dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8.6 pav. 2020 m. beveik trečdalis mokyklos būrelius ir beveik pusė kitas NVŠ veiklas lankiusių mokinių rinkosi sporto programas

Dažniausiai pasirinktos NVŠ programų kryptys ir jas pasirinkusių bendrojo ugdymo mokinių dalis (proc.)*

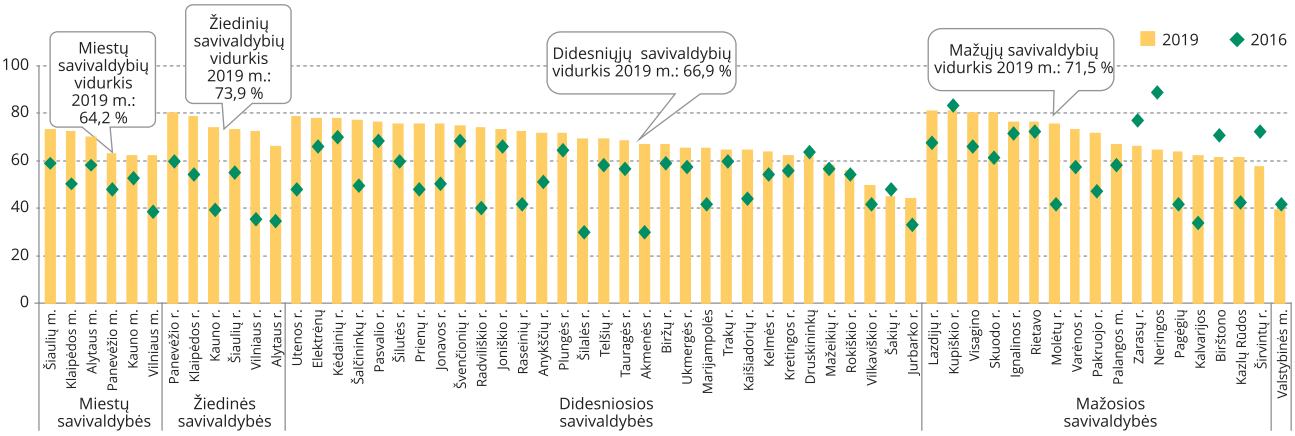

* Skaičiuojant, kiek mokinių pasirinko tam tikrą ***mokyklos būrelių*** kryptį, ją pasirinkusiųjų skaičius lyginamas su visų ***mokyklos būrelius*** lankančių mokinių skaičiumi. Atitinkamai skaičiuojamas ir ne mokyklos organizuojamų NVŠ veiklų pasirinkimo rodiklis.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8.7 pav. 2019 m. daugumoje savivaldybių NVŠ veiklose dalyvavo nuo 60 iki 80 proc. mokinių

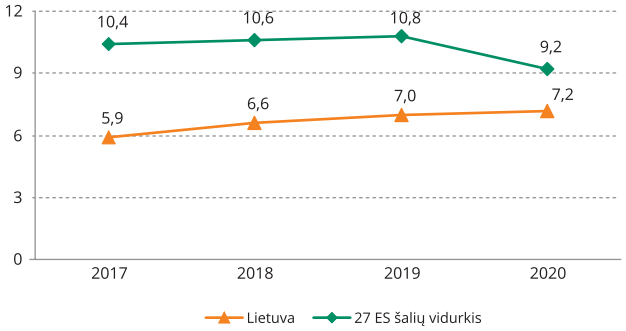
NVŠ galimybėmis mokykloje ir kitur pasinaudojusių bendrojo ugdymo mokinių dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8.8 pav. Lietuvoje mokymosi visą gyvenimą lygis lėtai auga

25–64 metų asmenų, kurie mokėsi pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, dalis (proc.)*

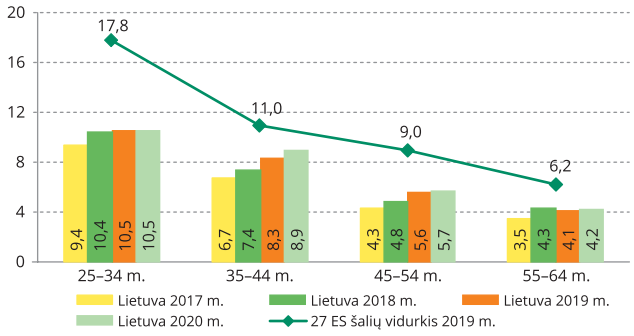

* Tirtas mokymosi mastas per 4 savaites.

Duomenų šaltinis: Eurostatas

8.9 pav. Didėjant amžiui, mokosi mažiau suaugusiųjų

25–64 metų asmenų, kurie mokėsi pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, dalis (proc.) pagal amžiaus grupes*

* Tirtas mokymosi mastas per 4 savaites.

Duomenų šaltinis: Eurostatas

9. Ugdymo, mokymo, studijų organizavimas

- ***Per trejus metus perpus sumažėjo bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokosi iki 120 mokinių, skaičius. 2017 m. tokių mokyklų buvo 235, 2020 m. – 115 (neskaičiuojant specialiųjų ir nevalstybinių mokyklų).***
- ***2020 m. jungtinėse klasėse mokėsi 2,3 proc. 1–8 klasių mokinių, o klasėse, kuriose viršijamas leistinas mokinių skaičius – 17–18 proc. priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokinių.***
- ***2020 m. įtraukiuoju būdu, t. y. bendrosios paskirties klasėse, buvo ugdoma 94,2 proc. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo ir 86,8 proc. bendrojo ugdymo mokinių, turinčių SUP.***
- ***Profesiniame mokyme 2020 m. pameistrystės forma mokėsi 1,6 proc. mokinių.***
- ***Palyginti su 2017 m., 2020 m. tarptautinėse mainų programose dalyvavusių studentų sumažėjo perpus (išvykusių doktorantų – kelis kartus), o dėstytojų – padaugėjo 3–11 proc. punkto.***

Pagrindinis pokytis, įvykęs 2020 m. – dėl COVID-19 pandemijos pereita prie nuotolinio ugdymo, mokymo ir studijų organizavimo. Tai nuodugniai analizuojama II leidinio dalyje *Nuotolinis mokymas(is)*, o šioje dalyje aptariami kiti ugdymo, mokymo ir studijų organizavimo aspektai.

Mokyklų dydis. Siekiant užtikrinti geresnę ugdymo kokybę ir veiksmingiau naudoti švietimo išteklius, šalyje mažinamas mažų mokyklų skaičius. Per trejus metus savivaldybės ir valstybės pavaldumo bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokosi mažiau nei 120 mokinių, skaičius sumažėjo beveik perpus: 2017 m. jų buvo 235, o 2020 m. – 115 (neskaičiuojant specialiųjų mokyklų). Mažų mokyklų skaičius sumažėjo ne vien jas uždarant, bet ir pertvarkant – dalis mokyklų tapo kitų mokyklų skyriais. Skaičiuojant visas bendrojo ugdymo mokyklas (ir nevalstybines, ir specialiąsias), 2020 m. mokyklų, kuriose mokėsi mažiau nei 120 mokinių, buvo 182.

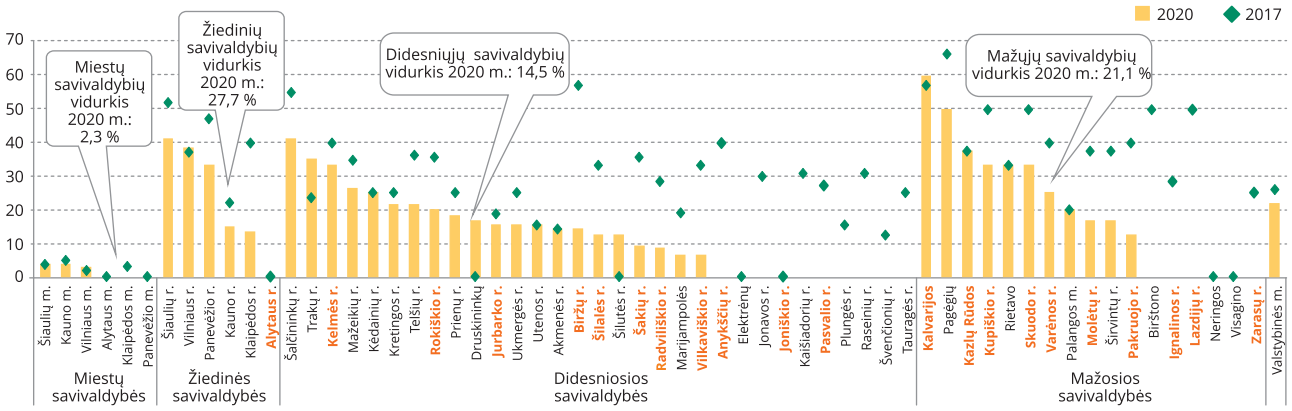
Mažų mokyklų skaičius sumažėjo 40-yje savivaldybių (9.1 pav.). Tvarkyti mokyklų tinklą ypač sudėtinga toms savivaldybėms, kuriose labiausiai mažėja mokinių. Tačiau Biržų, Šakių, Vilkaviškio, Anykščių, Pasvalio, Pakruojo, Ignalinos, Lazdijų ir Zarasų rajonų savivaldybėms tai pavyko – šiose savivaldybėse, nepaisant per trejus metus daugiau nei dešimtadaliu sumažėjusio mokinių skaičiaus, sumažėjo ir mažų mokyklų.

Klasių dydis. Vidutinis mokinių skaičius klasėje ikimokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo lygmenyse per pastaruosius metus beveik nepakito, o viduriniame ugdyme sumažėjo vidutiniškai pusantro mokinio (9.2 pav.).

Nuo 2017 m. iki 2020 m. vidutinis mokinių skaičius, sudarantis bendrojo ugdymo klasės komplektą, padidėjo žiedinėse (+ 1,2 mokinio), mažosiose (+ 0,8 mokinio) ir didesniosiose (+ 0,5 mokinio) savivaldybėse, o miestų savivaldybėse – sumažėjo (– 0,4 mokinio). Labiausiai, daugiau nei 2 mokiniais, klasės komplektai padidėjo Pagėgių, Širvintų raj. ir Šiaulių raj., labiausiai sumažėjo (daugiau nei vienu mokiniu) – Joniškio raj. ir Panevėžio m. savivaldybėse. Valstybinėse mokyklose vidutinis bendrojo ugdymo klasės dydis išaugo 1,6 mokinio.

9.1 pav. Per 3 metus daugumoje savivaldybių sumažėjo mažų mokyklų

Bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokosi mažiau nei 120 mokinių, dalis (proc.)*

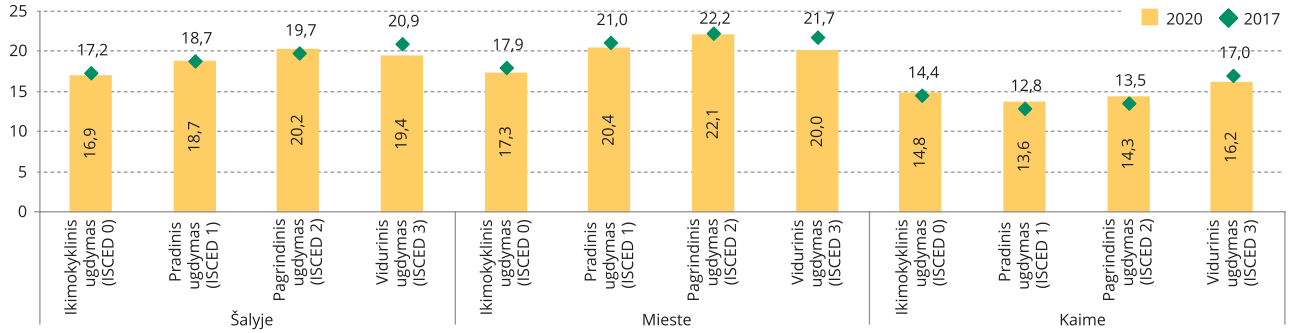
*Savivaldybės, o paskutiniame stulpelyje – valstybės pavaldumo bendrojo ugdymo mokyklos, išskyrus specialiąsias mokyklas, kuriose rugsėjo 1 d. buvo mažiau nei 120 mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas.

Paaiškinimas: grafike spalvotai parašyti pavadinimai tų savivaldybių, kurių teritorijoje nuo 2017 m. iki 2020 m. labiausiai (daugiau nei 10 proc.) sumažėjo bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

9.2 pav. Per 3 metus vidutinis klasių dydis pakito nedaug

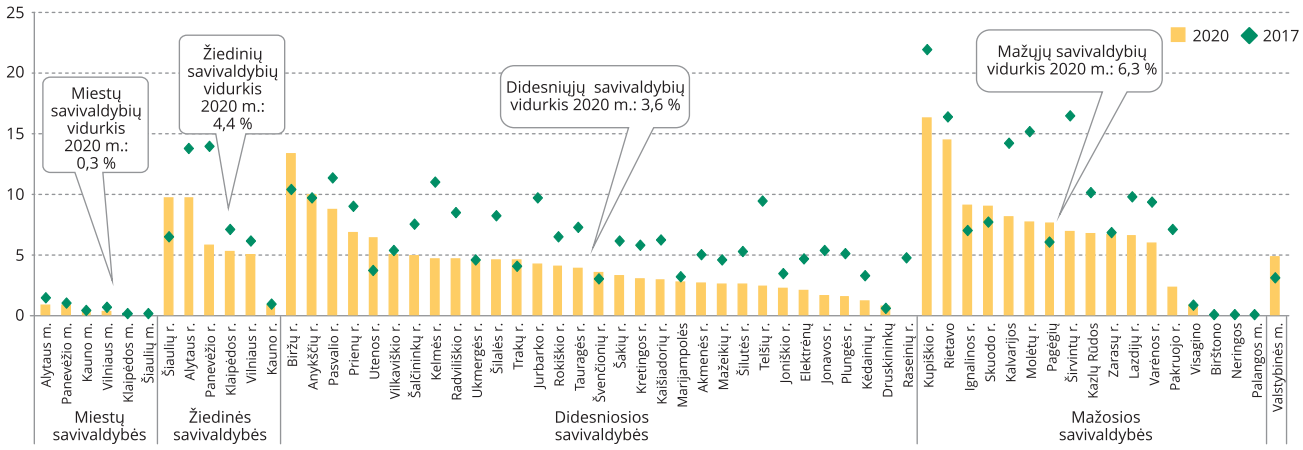
Vidutinis klasės komplektą sudarančių mokinių skaičius pagal švietimo lygmenis

Duomenų šaltinis: ŠVIS

9.3 pav. 2020 m. daugiausia jungtinėse klasėse besimokančių mokinių buvo mažosiose savivaldybėse

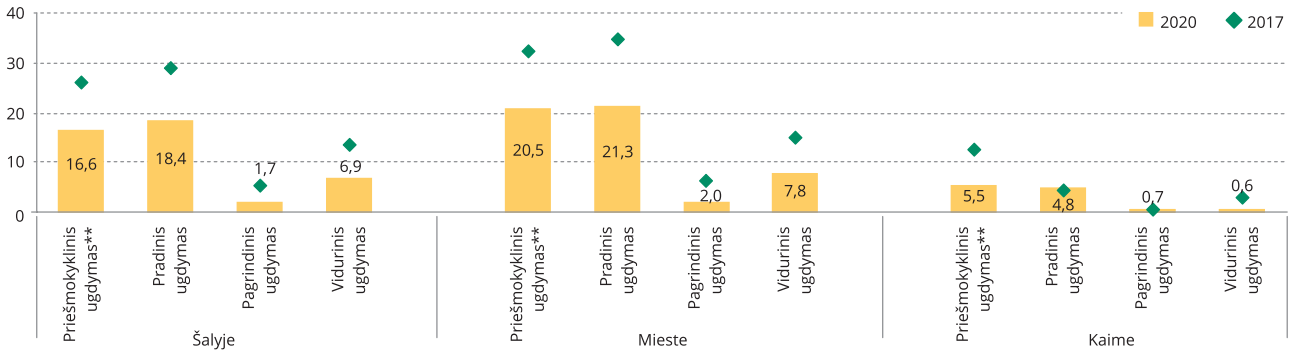
Jungtinėse klasėse besimokančių 1–8 klasių mokinių dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

9.4 pav. 2020 m. miestuose perpildytose klasėse mokėsi apie penktadalis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokinių

Mokinių, besimokančių bendrojo ugdymo mokyklų klasėse, kuriose viršijamas leistinas mokinių skaičius*, dalis (proc.)

* Priešmokyklinio ugdymo – 20, pradinio ugdymo – 24, pagrindinio ir vidurinio ugdymo – 30 mokinių klasėje.

** Tik vaikai, ugdomi bendrojo ugdymo mokyklose įsteigtose priešmokyklinio ugdymo grupėse.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2020 m. 2,3 proc. šalies 1–8 klasių mokinių mokėsi jungtinėse klasėse. 1–4 klasėse tokiomis sąlygomis mokėsi 2,7 proc., 5–8 klasėse – 1,9 proc. mokinių. Ši padėtis buvo geresnė nei 2017 m., kai jungtinėse klasėse mokėsi 3,7 proc. 1–8 klasių, 4,3 proc. 1–4 klasių ir 3,0 proc. 5–8 klasių mokinių. Per trejus metus padėtis pagerėjo daugumoje savivaldybių, tačiau kai kuriose savivaldybėse 2020 m. jungtinėse klasėse dar buvo ugdoma daugiau nei dešimtadalis 1–8 klasių mokinių. Dažniausiai jungtinėse klasėse tenka mokytis mažųjų savivaldybių mokyklų mokiniams, miestuose taip ugdoma nedaug mokinių (9.3 pav.).

Nemažai daliai priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokinių tenka mokytis perpildytose klasėse, t. y. klasėse, kuriose viršijamas leistinas mokinių skaičius. Ši problema aktualesnė mieste. 2020 m. perpildytose priešmokyklinio ir pradinio ugdymo klasėse, įsteigtose miesto bendrojo ugdymo mokyklose, mokėsi apie penktadalis mokinių, vyresnėse klasėse – mažiau (9.4 pav.). Palyginti su 2017 m., padėtis pagerėjo.

Atsižvelgiant į tarptautinį kontekstą, mūsų šalies mokiniai mokosi palyginti nedidelėse klasėse. EBPO duomenimis[1], 2018 m. pradinio ugdymo klasėse EBPO šalyse mokėsi vidutiniškai 21,1, Lietuvoje – 17,3 mokinio. Vidutinis pagrindinio ugdymo klasės dydis EBPO šalyse buvo 23,3, Lietuvoje – 19,3 mokinio. Mažesnės nei Lietuvoje pradinio ugdymo klasės buvo dviejose šalyse (Latvijoje ir Kosta Rikoje), pagrindinio – keturiose (Latvijoje, Estijoje, Suomijoje ir Rusijoje).

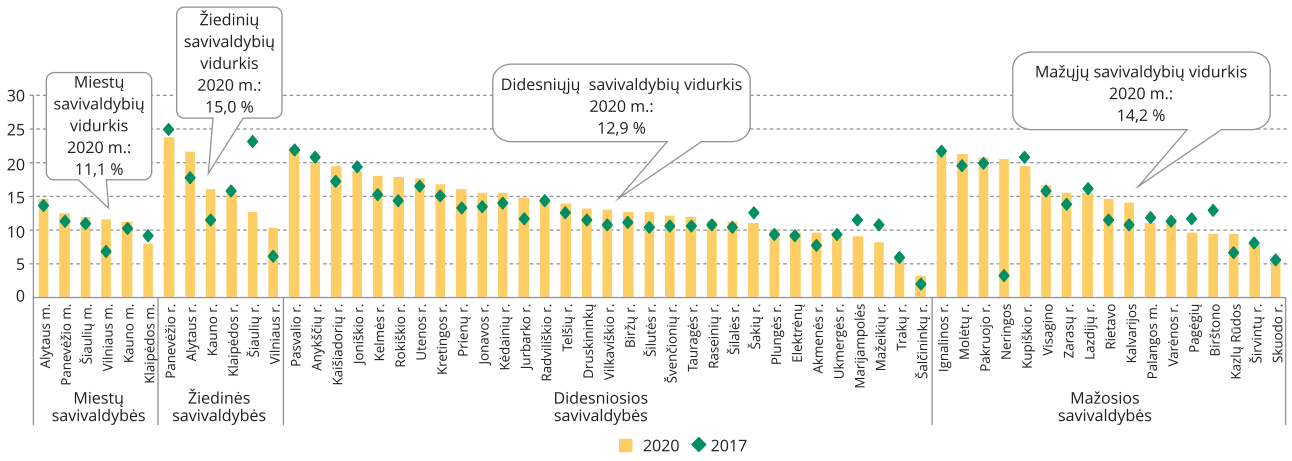
SUP turinčių mokinių ugdymas. Dauguma SUP mokinių yra ugdomi įtraukiuoju būdu, t. y. bendrosios paskirties klasėse. 2020 m. taip buvo ugdoma 94,2 proc. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo ir 86,8 proc. bendrojo ugdymo SUP mokinių; 2017 m. – atitinkamai 92,3 proc. ir 86,0 proc. Kiti SUP mokiniai ugdomi bendrosios paskirties mokyklose įsteigtose specialiosiose klasėse arba specialiosiose mokyklose. 2020 m. šalyje buvo 54 specialiosios mokyklos (11 ikimokyklinio ugdymo ir 43 bendrojo ugdymo), trimis mažiau nei 2017 m. (12 ikimokyklinio ugdymo ir 45 bendrojo ugdymo mokyklos). Bendrosiose pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo klasėse ugdomi SUP mokiniai 2020 m. sudarė 12,3 proc., palyginti su bendru mokinių skaičiumi, tačiau padėtis savivaldybėse skyrėsi kelis kartus (9.5 pav.).

Modulinės programos ir pameistrystė profesiniame mokyme. Gerinant profesinio mokymo kokybę, sudarant palankesnes sąlygas ne tik įgyti, bet ir nuolatos tobulinti savo kompetencijas, pereinama prie modulinio profesinio mokymo. Nuo 2019 m. priėmimas pradėtas vykdyti tik į modulines profesinio mokymo programas. Nuo 2020 m. suteikta galimybė pagal atskirus profesinio mokymo programų modulius mokytis ir bendrojo ugdymo mokyklų 9–10 ir I–IV gimnazijos klasių mokiniams. ŠVIS duomenimis, 2020 m. pagal modulines programas mokėsi 9 iš 10 profesinio mokymo mokinių (9.6 pav.), o vien tik modulių mokėsi 501 asmuo. Šalyje siekiama plėtoti ir pameistrystės forma vykdomą profesinį mokymą, tačiau taip mokosi mažai mokinių. 2020 m. pameistrystės forma buvo vykdoma penktadalis programų (61 programa), bet pagal jas mokėsi tik 1,6 proc., t. y. 415 mokinių (9.7 pav.).

Studijų mainų programos. Aukštojo mokslo studijų tobulinimo galimybė, o kartu ir geros kokybės rodiklis – tarptautinėse mainų programose dalyvaujančių dėstytojų ir studentų dalis. 2020 m. sumažėjo tiek į šalį atvykusių, tiek išvykusių studentų, o tarptautinėse mainų programose dalyvavusių dėstytojų padaugėjo (9.8 pav.). Sumažėjusiam studentų dalyvavimui mainų programose įtakos galėjo turėti pandemija, bet šie rodikliai buvo sumažėję ir 2019 m. Išliko tendencija, kad bakalauro studijose pagal tarptautines mainų programas į Lietuvą atvykstančių studentų yra gerokai daugiau nei į kitas šalis studijuoti išvykstančių Lietuvos studentų.

9.5 pav. Bendrosiose klasėse ugdomų SUP mokinių dalis skirtingose savivaldybėse skiriasi kelis kartus

Bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklų klasėse pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ugdomų SUP mokinių dalis (proc.), palyginti su bendru mokinių skaičiumi

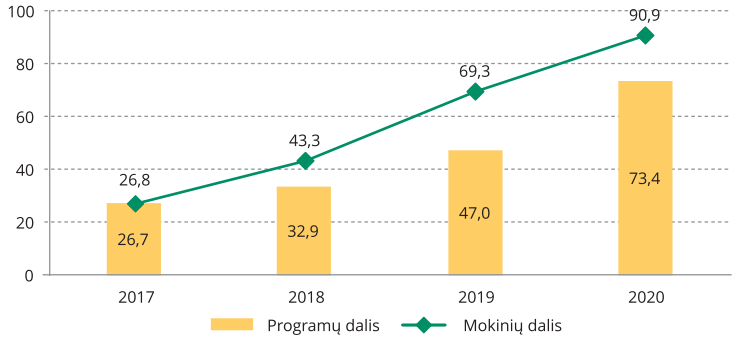

Duomenų šaltinis: ŠVIS

[1] Dėl skirtingų skaičiavimo metodikų EBPO (leidinyje *Education at a Glance*, 2020) pateikiamos vidutinio klasių dydžio rodiklio reikšmės skiriasi nuo ŠVIS skaičiuojamo rodiklio reikšmių.

9.6 pav. 2020 m. pagal modulines programas mokėsi 9 iš 10 profesinio mokymo mokinių

Modulinių programų ir pagal jas besimokančių mokinių dalis (proc.), palyginti su bendru profesinio mokymo programų ir mokinių* skaičiumi

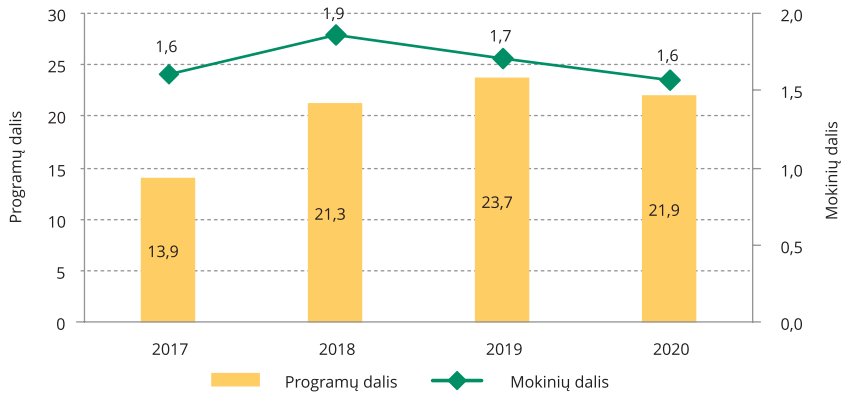

* Be mokinių, kurie mokosi tik profesinio mokymo programos modulių.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

9.7 pav. Pameistrystės forma besimokančių profesinio mokymo mokinių nedaugėja

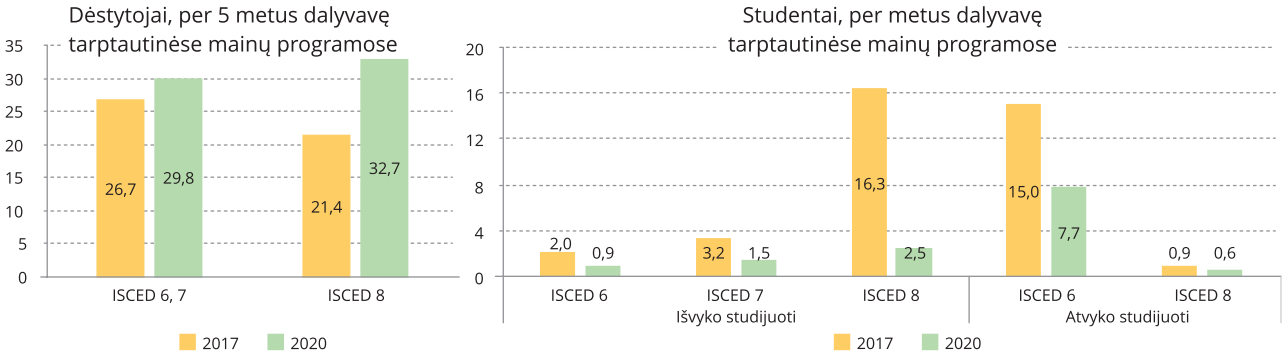
Pameistrystės forma vykdomų profesinio mokymo programų ir pagal jas besimokančių mokinių dalis (proc.), palyginti su bendru profesinio mokymo programų ir mokinių skaičiumi

Duomenų šaltinis: ŠVIS

9.8 pav. 2020 m. padaugėjo tarptautinėse mainų programose dalyvaujančių dėstytojų, o studentų – sumažėjo

Tarptautinėse mainų programose dalyvavusių dėstytojų ir studentų dalys (proc.) pagal švietimo lygmenis*

* ISCED 6 – bakalauro ir profesinio bakalauro studijos, ISCED 7 – magistrantūros studijos, ISCED 8 – doktorantūra.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

10. Švietimo kokybės vertinimas ir rezultatai

- ***2020 m. pradėtas profesinio mokymo teikėjų veiklos išorinio vertinimo tvarką išbandantis profesinio mokymo įstaigų vertinimas. Įvertinta 12 įstaigų. Pagal naują tvarką 2020 m. pradėtas ir aukštųjų mokyklų veiklos išorinis vertinimas (vertintos 5 mokyklos). 2020 m. įvertintos 8 studijų kryptys; po įvertinimo 89 proc. atvejų šios studijos aukštosiose mokyklose akredituotos maksimaliam 7 metų laikotarpiui.***
- ***Dėl pandemijos 2020 m. nevyko išorinis bendrojo ugdymo mokyklų vertinimas.***
- ***2020 m. 46 proc. valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų vadovų veikla įvertinta labai gerai. Viešai skelbiama du trečdaliai vadovų 2020 m. veiklos ataskaitų ir įvertinimų. Blėsta pastangos nacionaliniu lygmeniu viešinti savivaldybių švietimo pažangos ataskaitas; 2020 m. jas paskelbė tik 4 savivaldybės.***

Išorinis mokyklų veiklos kokybės vertinimas. Dėl COVID-19 pandemijos įvestas karantinas, perėjimas prie nuotolinio mokymo(si) ir darbo gerokai paveikė švietimo kokybės vertinimo procesus: kilo naujų iššūkių, kai kurie procesai sustojo. Dėl pandemijos 2020 m. nevyko bendrojo ugdymo mokyklų išorinis vertinimas. Buvo numatyta įvertinti 24 mokyklas, tačiau vertinimai atšaukti. 2021 m. rengiamasi atlikti teminį išorinį bendrojo ugdymo mokyklų vertinimą, kurio tema – įtraukusis ugdymas.

2020 m. patvirtinus profesinio mokymo įstaigų ir kitų profesinio mokymo teikėjų veiklos išorinio vertinimo tvarką, atliktas 12 profesinio mokymo įstaigų vertinimas. Vertinimai atlikti išbandant išorinio vertinimo metodiką (rodiklių sistemą) ir procedūras. Jie vyko nuotoliniu būdu. Rengiant šį leidinį, vertinimo rezultatai dar buvo analizuojami, o nuotoliniu būdu vykdyto proceso patirtis parodė, kad tokiu būdu profesinio mokymo įstaigas vertinti galima, tačiau vertintojams reikia labai gerai pasirengti, patobulinti pokalbių moderavimo, duomenų analizės ir kitus gebėjimus.

2020 m. įsigaliojus naujai aukštųjų mokyklų vertinimo ir akreditavimo tvarkai, pradėtas penkių aukštųjų mokyklų vertinimas (rengiant šį leidinį, jo rezultatai dar nebuvo žinomi). Vykdant studijų krypčių vertinimą, 2020 m. įvertintos 8 kryptys: transporto inžinerijos, mechanikos inžinerijos, elektros inžinerijos, burnos priežiūros, regiono studijų, istorijos, menotyros ir literatūrologijos. Šiek tiek geriau už kitas įvertintos regiono studijos, prasčiau – literatūrologija. Vienų studijų krypčių geriau buvo įvertintos bakalauro, kitų – magistrantūros studijos, universitetinių ir koleginių studijų įvertinimų vidurkis skyrėsi nedaug (10.1 pav.). Remiantis įvertinimu, daugumoje aukštųjų mokyklų šių krypčių studijos akredituotos maksimaliam (7 metų) laikotarpiui. 2021 m. gegužės mėnesio duomenimis, 7 metams akredituota 89 proc. (47 iš 53) įvairiose aukštosiose mokyklose vykdytų minėtų studijų krypčių ir pakopų studijų. Tik keliais atvejais studijos buvo akredituotos 3 metams ir vienu – neakredituotos.

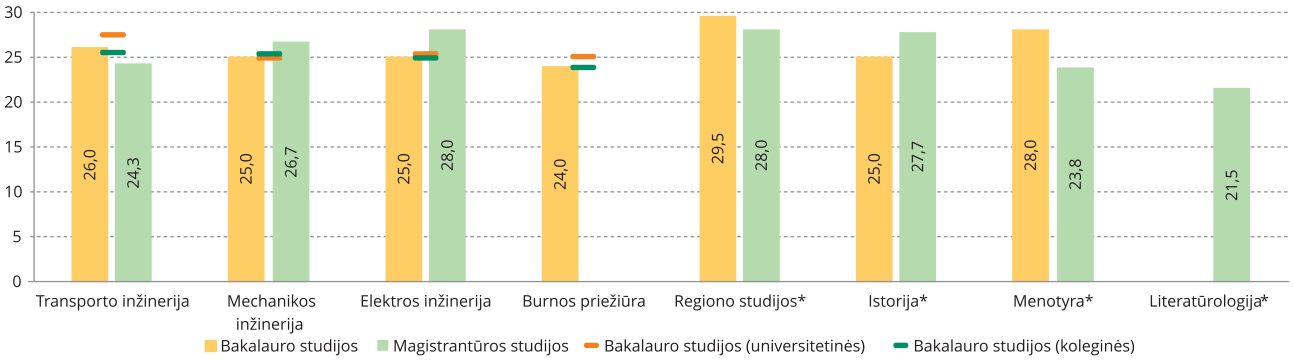
Pandemija pakeitė ir aukštųjų mokyklų, ir studijų vertinimą: vietoje fizinių vyko nuotoliniai vizitai į mokyklas ir pasitarimai. Tai turėjo ir trūkumų, ir pranašumo. Sunkumų (ypač – nuotolinio vertinimo pradžioje) kilo dėl naudojamų įrankių ir platformų įvairovės. Tam, kad ekspertai galėtų susipažinti su aukštųjų mokyklų materialiaisiais ištekliais ir studentų darbais, mokyklos turėjo parengti vaizdo medžiagą, suteikti prieigą prie studentų baigiamųjų darbų ir kitų šaltinių. Aukštosioms mokykloms, vertinimo organizatoriams ir ekspertams padaugėjo pasirengimo darbų, tačiau tai tapo pranašumu – nuotoliniai vizitai, susitikimai tapo tikslingesni ir veiksmingesni. Nuotolinis darbas taip pat suteikė daugiau galimybių pagal poreikį organizuoti ekspertų darbo grupių pasitarimus, vertinimo proceso dalyvių mokymus. Sklandų nuotolinio vertinimo procesą padėjo užtikrinti ir jo dalyviams SKVC parengtos gairės.

Švietimo įstaigų vadovų veiklos vertinimo stebėsena, vykdoma analizuojant viešai skelbiamas valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų metų veiklos ataskaitas, atskleidžia, kad 2020 m. 46 proc. švietimo įstaigų direktorių veikla buvo įvertinta labai gerai, 21 proc. – gerai. Prastesnių įvertinimų buvo labai mažai, tačiau trečdalio direktorių veiklos ataskaitos arba nebuvo viešinamos, arba jose nebuvo viešai pateikiamas galutinis įvertinimas. Palyginti su 2018 m., tiek labai gerai įvertintos veiklos atvejų, tiek viešinamų vertinimų padaugėjo (10.2 pav.). 2020 m. dažniausiai aukščiausiai įvertintos buvo ikimokyklinio ugdymo mokyklų vadovų veiklos ataskaitos (10.3 pav.).

Švietimo pažangos stebėsena savivaldybėse. Įgyvendinant *Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos* uždavinį įdiegti duomenų analize ir įsivertinimu grįstą švietimo kokybės kultūrą, savivaldybės skatinamos rengti ir skelbti švietimo pažangos ataskaitas. Tikėtasi pasiekti, kad iki 2022 m. pažangos ataskaitas viešins visos savivaldybės (60 savivaldybių). Jas numatyta skelbti ŠVIS interneto svetainėje, tačiau čia skelbiamų ataskaitų dalis ne auga, o kasmet mažėja (10.4 pav.). Rengiant šį leidinį, 2017–2020 m. laikotarpio kiekvienų metų ataskaitas buvo paskelbusios tik keturios savivaldybės: Kaišiadorių raj., Kauno m., Klaipėdos raj. ir Šilutės raj. Tai nereiškia, kad kitose savivaldybėse neanalizuojama švietimo pažanga ir neviešinamos šios analizės išvados, tačiau nesusiformavo kultūra švietimo pažangos ataskaitas skelbti nacionaliniu lygmeniu. Taigi savivaldybės mažai naudojasi šia atskaitomybės forma ir galimybe ataskaitas padaryti lengviau prieinamas platesniam ratui švietimu savivaldybėse besidominčių, jį analizuojančių asmenų ir institucijų.

10.1 pav. Iš 2020 m. vertintų studijų krypčių aukščiausias yra regiono studijų, žemiausias – literatūrologijos įvertinimas

Studijų krypčių įvertinimų balais vidurkiai 2020 m.

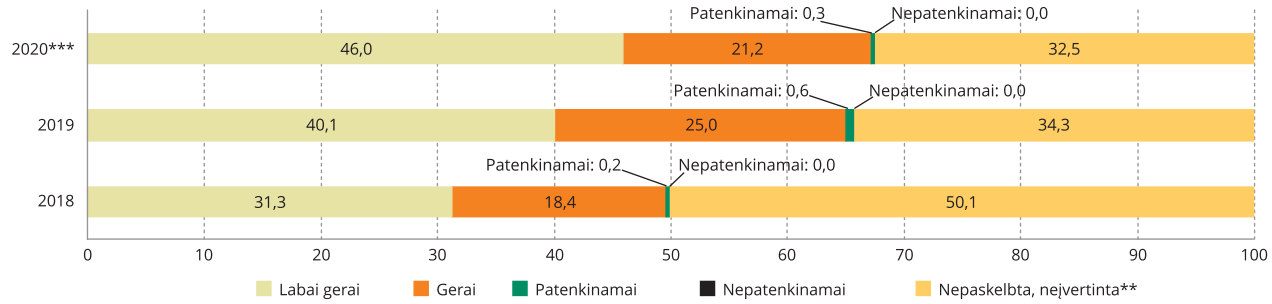

* Vykdoma tik universitetuose.

Duomenų šaltinis: SKVC

10.2 pav. Padaugėjo švietimo įstaigų vadovų, kurių veikla įvertinta labai gerai, ir viešai paskelbtų vadovų veiklos įvertinimų

Ikimokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo mokyklų ir švietimo pagalbos įstaigų vadovų (direktorių)* veiklos ataskaitų pasiskirstymas (proc.) pagal įvertinimą

* Tik valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų direktorių.

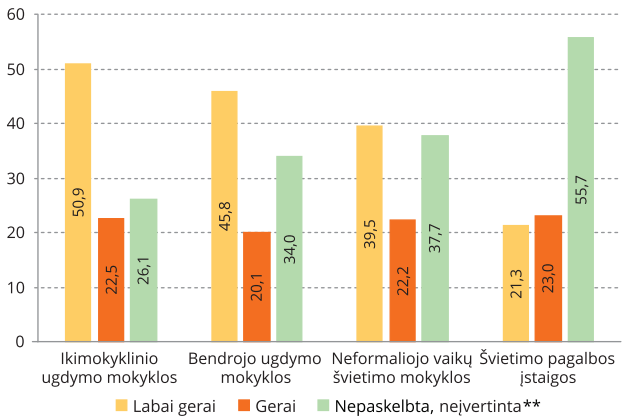
** Tik einamųjų metų užduotys, tik vadovo įsivertinimas, nėra švietimo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalininkų susirinkimo) įgalioto asmens įvertinimo, jo pagrindimo ir siūlymų, galutinio veiklos įvertinimo; uždengtas vertinimo pagrindimas ir įvertinimas, galutiniai įvertinimai; vertinimo ataskaita viešai nepaskelbta.

*** Duomenys, surinkti 2021 m. balandžio–gegužės mėn.; rudenį bus patikslinta.

Duomenų šaltinis: NŠA

10.3 pav. 2020 m. dažniausiai labai gerai įvertinta ikimokyklinio ugdymo mokyklų, rečiausiai – švietimo pagalbos įstaigų direktorių veikla

Švietimo įstaigų vadovų (direktorių)* veiklos ataskaitų dalis (proc.) pagal įvertinimą

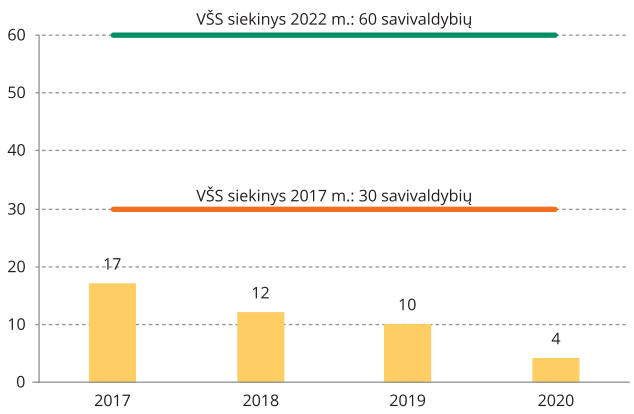
* Tik valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų direktorių.

** Galutinis įvertinimas nepateiktas ar veiklos ataskaita viešai nepaskelbta (išsamesnis komentaras po 10.2 pav.).

Duomenų šaltinis: NŠA

10.4 pav. Nacionaliniu lygmeniu švietimo pažangos ataskaitas paviešinusių savivaldybių mažėja

Švietimo pažangos ataskaitas paskelbusių savivaldybių skaičius*

* Duomenys apie ŠVIS interneto svetainėje (http://svis.emokykla.lt/savivaldybiu-pazanga-test/) ataskaitas paskelbusias savivaldybes.

Duomenų šaltiniai: ŠVIS, Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija

Rezultatai

Švietimo rezultatų (mokinių pasiekimų, išsilavinimo įgijimo, įsidarbinimo) rodikliai rodo tiesioginius švietimo rezultatus ir tolesnį jų poveikį visuomenei, taip pat netiesiogiai atskleidžia švietimo kokybės lygį, valstybės sudaromų sąlygų asmeniui ugdytis tinkamumą, naudojamų švietimo išteklių efektyvumą ir veiksmingumą.

11. Mokinių mokymosi pasiekimai

- ***Mokinių TIMSS tyrimo rezultatai gerėjo ir 2019 m. buvo aukštesni nei TIMSS skalės vidurkis. Visose tirtose klasėse ir srityse padaugėjo mokinių, pasiekusių aukščiausius pasiekimų lygmenis.***
- ***2018 m. atliktas PISA globaliųjų kompetencijų tyrimas parodė, kad Lietuvos penkiolikmečių rezultatas (489) yra reikšmingai aukštesnis nei tyrime dalyvavusių šalių vidurkis (474) ir yra 10–13 pozicijoje iš 27 šalių.***
- ***2020 m. bent vieną VBE išlaikė 8 iš 10, tris ir daugiau VBE – maždaug kas antras egzaminus laikęs mokinys. Geriausiai VBE išlaikė didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių mokyklų, prasčiausiai – žiedinių savivaldybių mokiniai.***
- ***Dėl pandemijos ir šalyje įvesto karantino 2020 m. nuotoliniu būdu buvo suorganizuota 18 (7 mažiau nei 2019 m.) respublikinių ir 10 (perpus mažiau nei 2019 m.) tarptautinių dalykinių olimpiadų. Todėl atitinkamai 11,2 ir 50 proc. sumažėjo jose dalyvavusių, taip pat 38 ir 50 proc. – prizines vietas laimėjusių Lietuvos mokinių skaičius.***

Tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatai

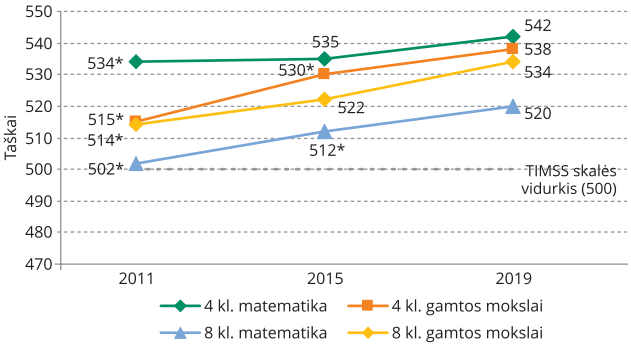
Lietuvos mokinių **TIMSS tyrimo** rezultatai gerėja (11.1 pav.). Palyginti su 2015 m., 2019 m. Lietuvos ketvirtokų gamtos mokslų, o aštuntokų – ir gamtos mokslų, ir matematikos pasiekimų rezultatai reikšmingai pagerėjo (11.1 pav.) ir buvo aukštesni už TIMSS skalės vidurkį. Lietuvoje visose tirtose klasėse ir srityse padaugėjo mokinių, pasiekusių aukščiausius tarptautinius pasiekimų lygmenis (11.2 pav.). 2019 m. pagal lytį matematikos ir gamtos mokslų srityse statistiškai reikšmingų skirtumų nenustatyta tiek tarp 4 kl., tiek tarp 8 kl. mergaičių ir berniukų rezultatų. Kaip ir ankstesniais TIMSS tyrimo ciklais, stebimi reikšmingi Lietuvos mokinių mokymosi rezultatų skirtumai pagal vietovę, kurioje yra mokykla, mokinio SEK aplinką, mokomąją kalbą, mokyklos tipą. Didžiųjų miestų, ypač Vilniaus, mokiniai pasirodė kur kas geriau nei miestelių ir kaimiškųjų vietovių mokiniai (11.3 pav.). 4 klasės mokinių iš aukštos ir žemos SEK aplinkos matematikos pasiekimų skirtumas yra 60 taškų, gamtos mokslų – 22 taškai (tarptautinis vidurkis – atitinkamai 42 ir 52 taškai). 8 klasėje šie skirtumai dar didesni – atitinkamai 71 ir 91 taškas (tarptautiniai vidurkiai – 35 ir 64 taškai). Tiek ketvirtoje, tiek aštuntoje klasėje mokinių, kurie mokėsi lietuvių ar rusų kalba, pasiekimai buvo panašūs, tačiau lenkų kalba besimokančių mokinių pasiekimai buvo reikšmingai žemesni (11.4 pav.). Pagal mokyklos tipą, geriausius matematikos ir gamtos mokslų rezultatus 4 klasėje pasiekė mokiniai, kurie mokosi pradinėse mokyklose, o 8 klasėje – progimnazijų ir gimnazijų mokiniai. Ketvirtokų, kurie mokosi gimnazijose, ir aštuntokų, besimokančių pagrindinėse mokyklose, rezultatai nesiekė Lietuvos rezultatų vidurkio visose srityse.

2018 m. pirmą kartą tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse buvo atliktas **PISA globaliųjų kompetencijų tyrimas,** kuris apima penkiolikmečių daugiamatį gebėjimą nagrinėti vietinės, pasaulinės ir kultūrinės reikšmės klausimus, suprasti ir toleruoti kitų asmenų pasaulėžiūrą, dalyvauti atviroje, priimtinoje ir veiksmingoje kultūrų sąveikoje ir imtis veiksmų, siekiant bendros gerovės ir tvarumo. Tarp 27 šalių, kurios tyrė savo penkiolikmečių mokinių globaliąsias kompetencijas, Lietuva yra statistiškai reikšmingai aukščiau už bendrą šalių vidurkį (11.5 pav.) – 10–13 pozicijoje. Lietuvoje, kaip ir daugumoje kitų tyrime dalyvavusių šalių, merginų rezultatai buvo statistiškai reikšmingai aukštesni nei vaikinų. Lietuvoje šis skirtumas buvo vienas didžiausių – 39 taškai (didesnis jis buvo tik Graikijoje – 39,9 taškai). Lietuvoje didesnė nei vidutiniškai EBPO šalyse mokinių dalis pasiekė 2-ąjį PISA globaliųjų kompetencijų pasiekimų lygmenį, o aukščiausią 5-ąjį lygmenį – atvirkščiai – mažesnė dalis (11.6 pav.). Lietuvos penkiolikmečiai dažniau nei vidutiniškai EBPO šalyse nurodė, kad jie yra susipažinę ir sugebėtų paaiškinti tokias temas, kaip klimato kaita ir visuotinis atšilimas, pasaulio gyventojų sveikata, migracija, skurdo priežastys ir kt. Vertindami savo gebėjimus savarankiškai atlikti su globaliais klausimais susijusias užduotis, Lietuvos mokiniai pasitiki savo jėgomis labiau nei Estijos, Latvijos ir vidutiniškai EBPO šalių mokiniai. Vidutiniškai dažniau nei EBPO šalyse, t. y. 82,7 proc. Lietuvos mokinių lengvai ar šiek tiek pasistengę galėtų aptarti įvairias priežastis, kodėl žmonės tampa pabėgėliais, 79,2 proc. galėtų paaiškinti, kodėl kai kurios šalys dėl klimato kaitos nukenčia labiau nei kitos (EBPO atitinkamai 77,2 proc. ir 72,3 proc.). Lietuvos mokiniai pagal domėjimosi kitomis kultūromis ir požiūrio į imigrantus indeksą yra aukščiau, o pagal pagarbos žmonėms iš kitų kultūrų ir tarpkultūrinės komunikacijos indek-

są – žemiau už EBPO šalių vidurkį. Lytis, SEK aplinka ir vietovė, kurioje yra mokykla, turi reikšmingos įtakos mokinių požiūriui į įvairius su globaliais klausimais, iššūkiais, galimybėmis ir problemomis susijusius aspektus. Būdinga tai, kad merginos, mokiniai, gyvenantys palankesnėje SEK aplinkoje, taip pat lankantys mokyklas gyvenvietėse, turinčiose daugiau kaip 3 tūkst. gyventojų, rodo didesnį domėjimąsi, įsitraukimą, aktyvumą, žinojimą ir supratimą temomis, analizuojančiomis įvairius pasaulinio lygio ryšius.

11.1 pav. Lietuvos mokinių TIMSS tyrimo rezultatai gerėja

Lietuvos mokinių TIMSS tyrimo rezultatų vidurkis

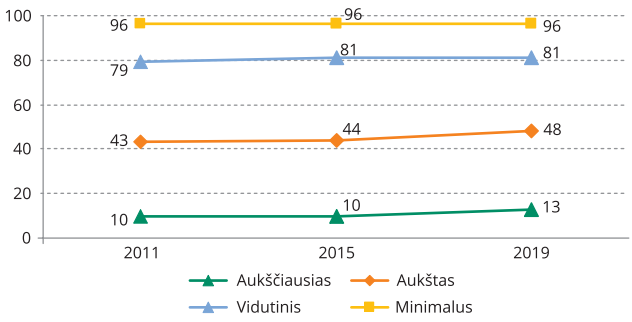

* Reikšmė statistiškai reikšmingai skiriasi nuo 2019 m.

Duomenų šaltinis: TIMSS 2019 International Results in Mathematics and Science, 2020

11.2 pav. Padaugėjo mokinių, pasiekusių aukščiausius TIMSS pasiekimų lygmenis

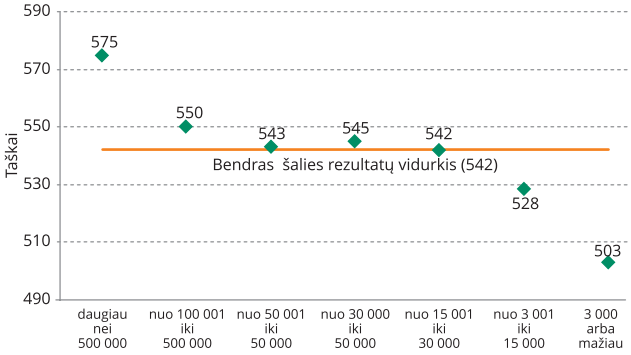
Lietuvos 4 kl. mokinių, pasiekusių TIMSS matematikos pasiekimų lygmenis, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: TIMSS 2019 International Results in Mathematics and Science, 2020

11.3 pav. Vilniaus mokyklų mokinių pasiekimai yra gerokai aukštesni nei likusių šalies mokyklų mokinių

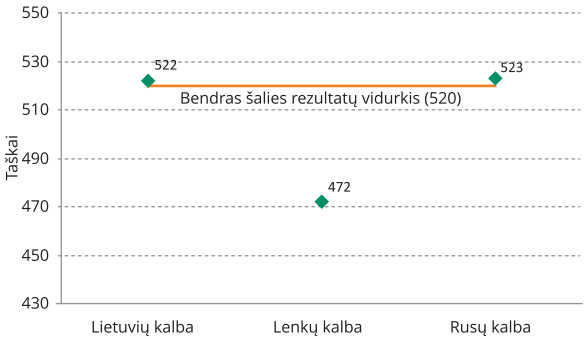
4 klasės mokinių matematikos TIMSS tyrimo rezultatų vidurkis pagal gyventojų skaičių vietovėje, kurioje yra mokykla

Duomenų šaltinis: TIMSS 2019 International Results in Mathematics and Science, 2020

11.4 pav. Mokinių, kurių mokomoji kalba yra lietuvių ar rusų, pasiekimai buvo panašūs, besimokančiųjų lenkų kalba – reikšmingai žemesni

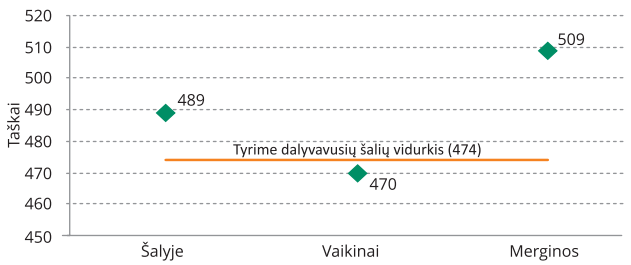
8 klasės mokinių matematikos TIMSS tyrimo rezultatų vidurkis pagal mokomąją kalbą

Duomenų šaltinis: TIMSS 2019 International Results in Mathematics and Science, 2020

11.5 pav. Lietuvos penkiolikmečių PISA globaliųjų kompetencijų testo rezultatai buvo reikšmingai aukštesni už tyrime dalyvavusių šalių vidurkį

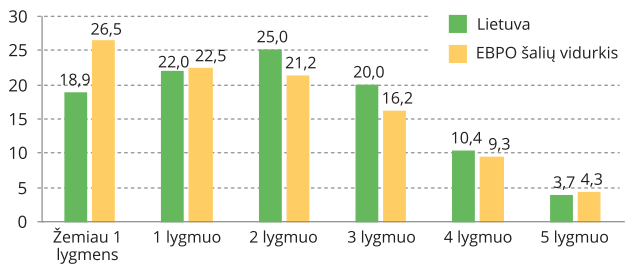
2018 m. PISA globaliųjų kompetencijų testo rezultatų vidurkis

Duomenų šaltinis: PISA 2018 Results (VolumeVI): Are Students Ready to Thrive in a Interconnected World? 2020

11.6 pav. Lietuvoje mažiau mokinių nei vidutiniškai EBPO šalyse nepasiekė bazinio (2-ojo) PISA globaliųjų kompetencijų lygmens

Mokinių pasiskirstymas (proc.) pagal 2018 m. PISA globaliųjų kompetencijų pasiekimų lygmenis

Duomenų šaltinis: PISA 2018 Results (VolumeVI): Are Students Ready to Thrive in a Interconnected World? 2020

Valstybinių brandos egzaminų rezultatai

Lietuvoje brandos atestatui gauti (išskyrus tam tikras išimtis) mokinys turi išlaikyti bent du brandos egzaminus, kurių vienas – lietuvių kalbos ir literatūros – privalomas. Nuo 2019 metų asmenys, pretenduojantys į aukštųjų mokyklų valstybės finansuojamas pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, turi būti išlaikę bent tris VBE: lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos ir užsienio kalbos. Matematikos egzaminas neprivalomas pretenduojantiesiems į menų studijų krypčių programas, šiems asmenims užtenka išlaikyti du VBE. Ne tik dėl kasmet kintančio VBE užduočių sunkumo lygio, minimalios taškų sumos, kurią reikia surinkti egzaminui išlaikyti, bet ir dėl pandemijos metu smarkiai pakitusių pasirengimo egzaminams sąlygų, egzaminų organizavimo ypatumų (mokiniai egzaminams rengėsi savarankiškai, laikė juos su kaukėmis ir pan.), 2020-ųjų rezultatus lyginti su ankstesnių metų VBE rezultatais būtų nekorektiška. Todėl toliau analizuojami tik 2020 m. VBE rezultatai.

2020 m. šalyje bent vieną VBE išlaikė 79,9 proc., 3 ir daugiau VBE – 55,4 proc. laikiusiųjų. Bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai VBE laikė sėkmingiau nei profesinio mokymo įstaigų (11.7 pav.). Bent vieną VBE išlaikė daugiau kaip 90 proc. bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų, profesinio mokymo įstaigų absolventų – triskart mažesnė dalis. VBE išlaikė didesnė dalis merginų nei vaikinų, miestų nei kaimiškųjų vietovių mokyklų mokinių (11.8 pav.). Analizuojant egzaminų išlaikymo rezultatus pagal savivaldybes, nustatyti ryškūs jų netolygumai. Didžiausia dalis bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų bent 1 VBE išlaikė Lietuvos didžiųjų miestų, mažiausia – mažosiose savivaldybėse (11.9 pav.). Pagal mokomuosius dalykus visi išlaikiusieji VBE pagal gautą įvertinimą priskiriami vienam iš trijų pasiekimų lygių – patenkinamam (16–35 balai), pagrindiniam (36–85 balai) ar aukštesniajam (86–100 balų). Iš trijų dalykų VBE – lietuvių kalbos, matematikos ir anglų kalbos, kuriuos dažniausiai laiko Lietuvos mokiniai, 2020 m. geriausiai mokiniams sekėsi laikyti anglų kalbos, prasčiausiai – matematikos VBE. Aukštesniuoju lygiu anglų kalbos VBE išlaikė du penktadaliai abiturientų, neišlaikė (surinko mažiau nei 16 balų) – 1 proc. Matematikos VBE aukštesniuoju lygiu išlaikė 5 proc., o neišlaikė – maždaug trečdalis abiturientų. Lietuvių kalbos ir literatūros VBE aukštesniuoju lygiu išlaikė maždaug dešimtadalis jį laikiusių abiturientų, maždaug tiek pat, kiek jo neišlaikė. Minėtus VBE geriau laikė miesto nei kaimo mokyklų abiturientai. Lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą merginos laikė geriau nei vaikinai, anglų kalbos – atvirkščiai. Matematikos VBE merginos ir vaikinai laikė panašiai.

Visų dalykų VBE laikymo (pasirinkimo) mastus ir gautus įvertinimus atspindi apibendrintas VBE rodiklis. Pagal savivaldybių grupes didžiausias apibendrintas VBE rodiklis 2020 m. buvo miestų, mažiausias – žiedinėse savivaldybėse (11.10 pav.). Pagal atskiras savivaldybes aukščiausi apibendrinti VBE rodikliai buvo Vilniaus m. (267), Mažeikių r. (255), Kupiškio r. ir Alytaus m. (po 252) savivaldybių, žemiausi – Širvintų r. (135), Pagėgių (150) ir Visagino (162) savivaldybių.

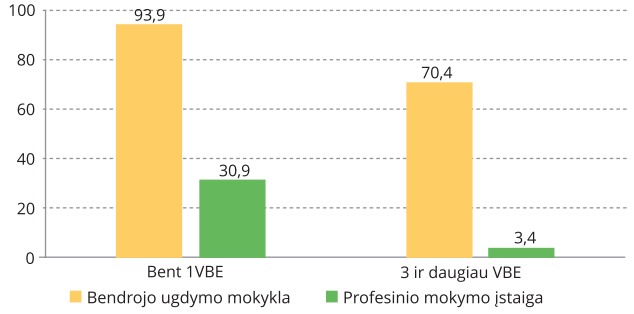
Mokinių saviraiškos pasiekimai

Neformalusis švietimas, savišvieta – tai būdai, papildantys formaliajame švietime įgytas kompetencijas. Kartu tai puiki galimybė mokiniams atskleisti savo gabumus ir pomėgius įvairiausiose srityse, susirasti bendraminčių, dalytis su jais savo žiniomis, atradimais. Todėl saviraiškos pasiekimai yra ne mažiau svarbūs.

Kilusi pandemija ir dėl jos įvestas karantinas smarkiai pakeitė ne tik formalaus, bet ir neformalaus švietimo organizavimą šalyje. Buvo atsisakyta kontaktiniu būdu vykdomų užsiėmimų, renginių, kur įmanoma, pereita prie jų vykdymo nuotoliniu būdu. Dėl šios priežasties sumažėjo bendras renginių, dalyvių ir, žinoma, prizininkų skaičius. LMNŠC duomenimis, 2020 m. šalyje nuotoliniu būdu buvo organizuota 18 respublikinių dalykų olimpiadų, kuriose dalyvavo 2 131 Lietuvos mokinys, iš kurių 252 dalyviai laimėjo prizines vietas. Palyginti su 2019 m., dalykų olimpiadų skaičius sumažėjo 7, dalyvių skaičius jose – 269 arba 11,2 proc., prizininkų – 149 arba 37,2 proc. Tais pačiais metais, palyginti su 2019 m., nuotoliniu būdu suorganizuota perpus mažiau tarptautinių dalykų olimpiadų, o jose dalyvavusių Lietuvos mokinių skaičius taip pat sumažėjo perpus (11.11 pav.).

11.7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai sėkmingiau laikė VBE nei profesinio mokymo įstaigų absolventai

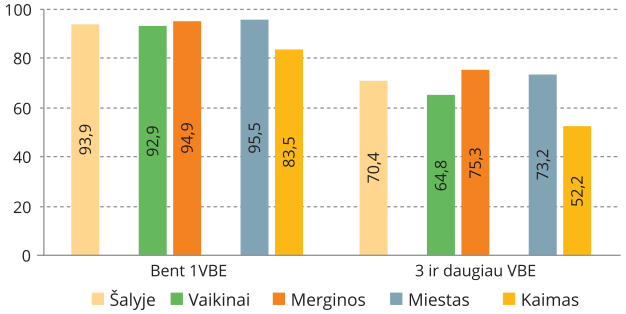
VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.) 2020 m.

Duomenų šaltinis: NŠA

11.8 pav. VBE išlaikė didesnė dalis bendrojo ugdymo mokyklų mokinių merginų nei vaikinų, miesto mokyklų abiturientų nei kaimo

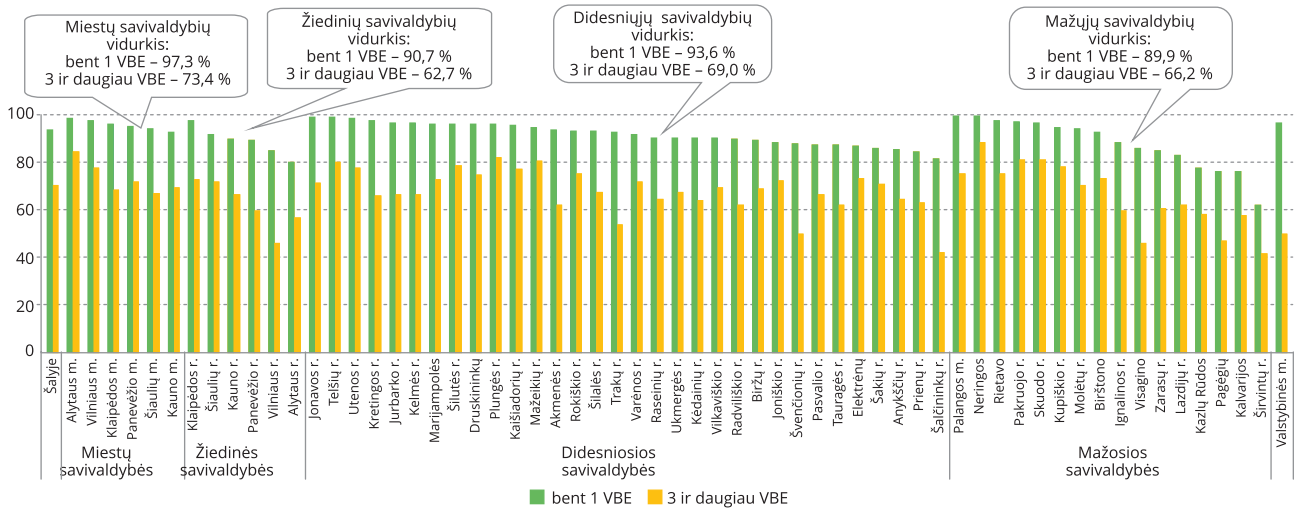
VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.) 2020 m.

Duomenų šaltinis: NŠA

11.9 pav. Didžiausia dalis VBE išlaikiusių bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų buvo didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybėse

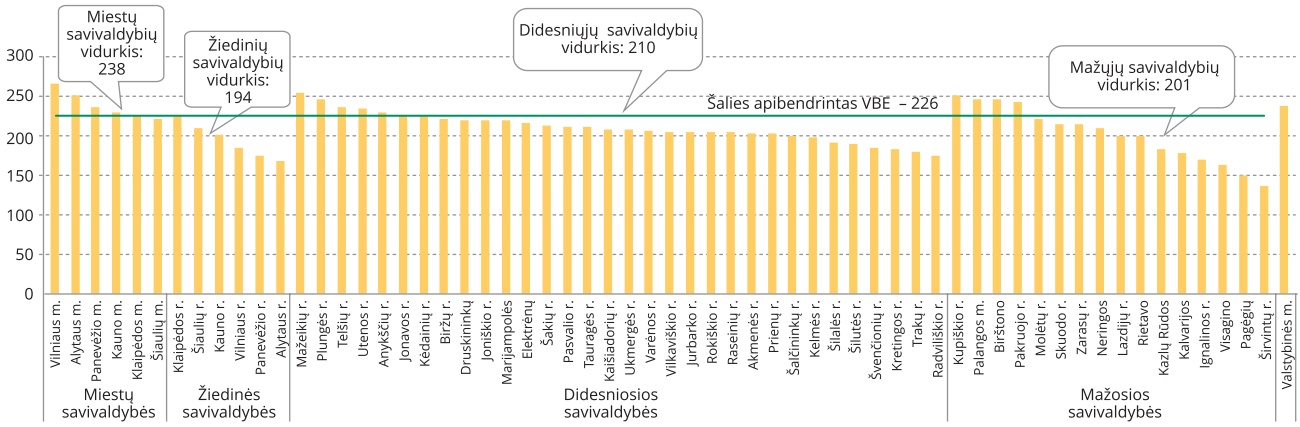
VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.) savivaldybėse 2020 m.

Duomenų šaltinis: NŠA

11.10 pav. Aukščiausias apibendrintas VBE rodiklis buvo miestų, žemiausias – žiedinių savivaldybių

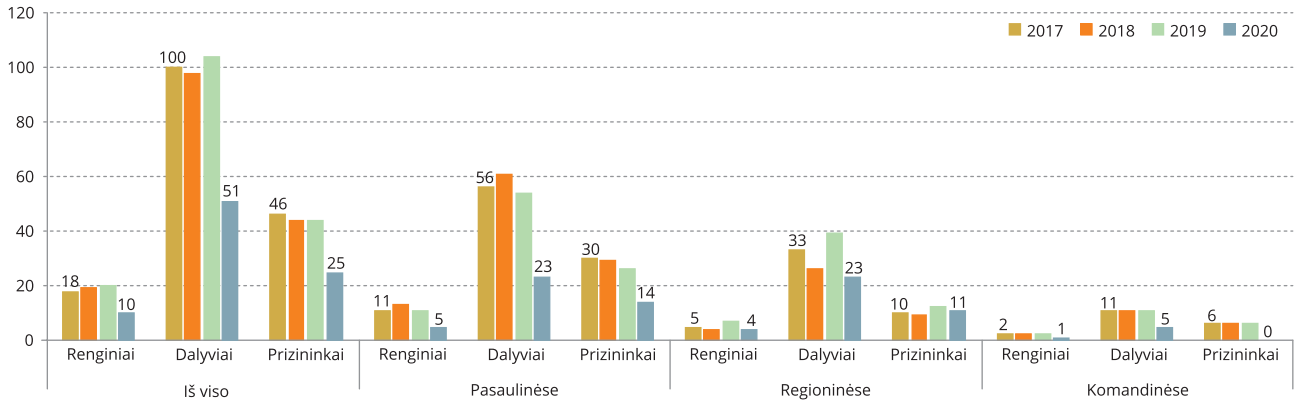
Apibendrintas VBE rodiklis 2020 m.

Duomenų šaltinis: NŠA

11.11 pav. Dėl pandemijos ir įvesto karantino sumažėjo tarptautinių dalykų olimpiadų, jose dalyvavusių ir prizines vietas laimėjusių Lietuvos mokinių skaičius

Tarptautinių dalykų olimpiadų, jose dalyvavusių ir prizines (1–3) vietas laimėjusių Lietuvos mokinių skaičius

Duomenų šaltinis: LMNŠC

12. Mokinių socialinės emocinės kompetencijos

- ***Per pastarąjį penkmetį Lietuvoje maždaug dešimtadaliu sumažėjo nepilnamečių padarytų nusikaltimų skaičius, alkoholį vartojančių ir rūkančių įprastines cigaretes mokinių dalis, o nelegalias narkotines medžiagas vartojančiųjų – beveik nepakito. Tačiau gerokai (maždaug penktadaliu) išaugo elektroninės cigaretės rūkančių ir dvigubai – gydytojo nepaskirtus raminamuosius, migdomuosius vaistus vartojančių paauglių dalis.***
- ***Nors tarptautiniai tyrimai rodo, kad Lietuvoje ir toliau mažėja patyčių mastas, tačiau jos vis dar išlieka opi problema: kas ketvirtas mokinys 4 klasėje ir beveik kas šeštas – 8 klasėje patyčias patiria kas mėnesį.***
- ***2020 m., palyginti su 2016 m., 13 proc. punktų sumažėjo mokinių, kurie jaučiasi laimingi, dalis. Lietuva pagal paauglių savižudybių skaičių 2018 m. buvo 3-ia Europoje. Nors 2017–2020 m. vaikų savižudybių skaičius sumažėjo nuo 13 iki 9, tačiau, įvertinus neigiamą pandemijos poveikį mokinių psichikos sveikatai, ir toliau būtina telkti pajėgas ir intensyviai dirbti, sprendžiant šią skaudžią Lietuvai problemą.***

Pasitenkinimas savo gyvenimu, laimės jausmas – vienas svarbiausių žmogaus gyvenimo kokybės rodiklių. Higienos instituto atlikto *Mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos tyrimo (2020, 2016)* duomenys rodo, kad mokinių, kurie jautėsi laimingi, dalis 2020 m., palyginti su 2016 m., sumažėjo visose tirtose, o ypač – vyresnėse klasėse (12.1 lentelė). 2020 m. 73,2 proc. arba 13 proc. punktų mažiau mokinių nei 2016 m. jautėsi labai laimingi arba pakankamai laimingi, vertindami savo dabartinį gyvenimą. Laimingi jaučiasi didesnė jaunesnio amžiaus vaikų dalis, o amžiui didėjant tokių vaikų dalis mažėja. Panašu, kad tokia situacija susiklostė dėl COVID-19 pandemijos, nes naujausi 2018 m. HBSC tyrimo duomenys parodė, kad iki pandemijos mokinių pasitenkinimas savo gyvenimu gerėjo.

Lietuvoje stebima teigiama tendencija: mažėja alkoholį vartojančių ir tabako gaminius rūkančių mokyklinio amžiaus vaikų dalis. Higienos instituto duomenimis, 2020 m. per paskutinius 12 mėn. bent kartą alkoholį vartojo 21,9 proc., o tabako gaminius rūkė 12,7 proc. 5, 7 ir 9 klasių mokinių (palyginkime: 2016 m. – atitinkamai 29,3 proc. ir 20,1 proc.). Naujausio 2019 m. ESPAD tyrimo duomenimis, Lietuvoje alkoholio vartojimas 15–16 metų mokinių grupėje nuo 2015 metų sumažėjo ir yra mažiausias per visą pastarųjų 20 metų laikotarpį. 2019 m. vieną ir daugiau kartų per 12 mėn. iki apklausos alkoholį vartojo 62 proc. apklaustų paauglių, didesnė dalis merginų nei vaikinų (12.1 pav.).

ESPAD duomenys taip pat rodo, kad per 2015–2019 metus Lietuvoje sumažėjo įprastinių cigarečių rūkymo paplitimas tarp paauglių, tačiau smarkiai išaugo elektroninių cigarečių rūkymo mastas (12.2 pav.). Kaimyninėse šalyse 2019 m. taip pat pastebėtas didesnis elektroninių cigarečių rūkymo paplitimas nei vidutiniškai ESPAD tyrime dalyvavusiose šalyse (40 proc.): Latvijoje – 52 proc., Estijoje – 54 proc., Lenkijoje – 56 proc. Per minėtą laikotarpį narkotikus (nelegalias kanapes, ekstazį, LSD, amfetaminą, metamfetaminą, kokainą ir kt.) vartojančių paauglių dalis Lietuvoje beveik nepakito, tačiau išaugo gydytojo nepaskirtų raminamųjų, migdomųjų vaistų vartojimas. Bent kartą ir dažniau gyvenime nelegalius narkotikus vartojusių 15–16 metų mokinių dalis 2015 m. sudarė 19,2 proc., 2019 m. – 19 proc., o raminamuosius, migdomuosius vaistus vartojusių – atitinkamai 8,9 proc. ir 20 proc. Lietuvoje stebima ir paauglių nusikalstamumo mažėjimo tendencija. Per 2017–2020 m., LSD duomenimis, šalyje paauglių padarytų nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo 11 proc. – nuo 1 918 iki 1 708.

Kaip rodo įvairių tyrimų duomenys, Lietuvos mokyklose patyčių mastas taip pat mažėjo. TIMSS tyrimo duomenimis, 2019 m., palyginti su 2015 m., tiek 4-oje, tiek 8-oje klasėse sumažėjo patyčias patiriančių mokinių dalis ir buvo mažesnė nei atitinkami tarptautiniai vidurkiai (12.3 pav.). Higienos instituto duomenys taip pat rodo patyčių tarp mokyklinio amžiaus mokinių mažėjimo tendenciją: 2020 m., palyginti su 2016 m., 5, 7 ir 9 klasių mokinių, iš kurių tyčiojosi per pastaruosius 2 mėnesius, dalis sumažėjo 12 proc. punktų ir siekė 33 proc., o tų, kurie patys tyčiojosi iš kitų – sumažėjo 17 proc. punktų ir sudarė apie 25 proc. Opiausia patyčių problema, kaip rodo įvairių tyrimų duomenys, išlieka jaunesnėse klasėse (12.3 pav.). Higienos instituto duomenimis, 2020 m. mokinių, kurie per pastaruosius 2 mėn. tyčiojosi iš kitų, 5 ir 7 klasėse buvo maždaug po du penktadalius (37,8 proc. ir 36,8 proc.), 9 klasėje – maždaug ketvirtadalis (23,5 proc.). Vis dėlto, mokinių, kurie patys tyčiojosi iš kitų, 2020 m. daugiausia fiksuota 7 klasėje – 28,1 proc., kiek mažiau – 9 klasėje – 24,4 proc., o mažiausia – 5 klasėje – 22 proc.

Naujausi tyrimų duomenys rodo, kad 2020 m. prasidėjus pandemijai ir įvedus nuotolinį mokymą(si), patyčių mastas dar labiau sumažėjo, tačiau neišnyko, o persikėlė į elektroninę erdvę (apie tai plačiau parašyta 24 skyriaus poskyryje *Poveikis mokinių sveikatai, jausenai, socialinėms emocinėms kompetencijoms*). Panašu, kad mokiniams vėl pradėjus lankyti mokyklas, patyčių mastas gali grįžti į tą patį ikipandeminį lygį ar net dar labiau padidėti.

Eurostato duomenimis, pagal savižudybių skaičių, tenkantį 10 tūkst. 15–19 metų paauglių, 2018 m. Lietuva buvo trečia Europoje. Nors naujausiais LSD duomenimis, vaikų savižudybių skaičius šalyje mažėja (2017 m. – 13, 2018 m. – 10, 2019 m. ir 2020 m. – po 9), tačiau jis vis dar išlieka santykinai didelis. Įvertinus neigiamą pandemijos poveikį mokinių psichikos sveikatai, ir toliau būtina telkti pajėgas ir intensyviai dirbti sprendžiant šią opią Lietuvai problemą.

12.1 lentelė. Sumažėjo mokinių, kurie jaučiasi laimingi, dalis, ypač vyresnėse klasėse

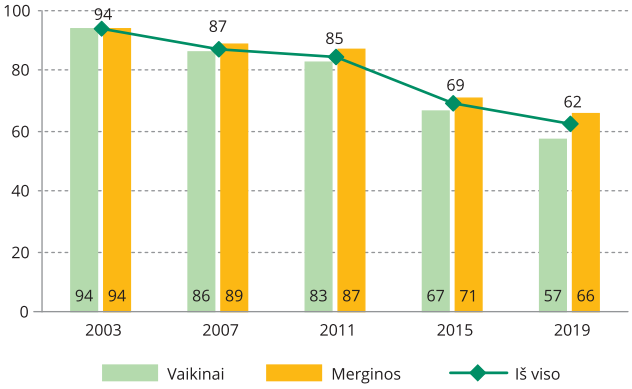
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi pakankamai laimingi ar labai laimingi, vertindami savo dabartinį gyvenimą, dalis (proc.)

	2016 m.				2020 m.			
	5 klasė	7 klasė	9 klasė	Iš viso	5 klasė	7 klasė	9 klasė	Iš viso
Mokinių dalis (proc.)	89,8	84,9	84,2	*86,2*	80,1	70,8	68,3	*73,2*

Duomenų šaltinis: Higienos institutas

12.1 pav. Sumažėjo alkoholį vartojančių paauglių dalis

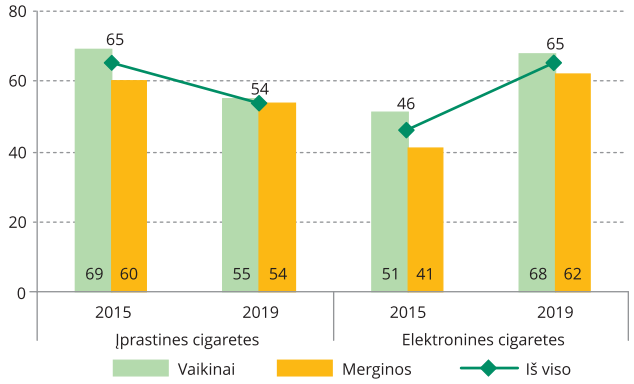
Vieną ar daugiau kartų per 12 mėn. iki apklausos alkoholį vartojusių 15–16 metų mokinių dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ESPAD 2019

12.2 pav. Sumažėjo įprastines ir padidėjo elektronines cigaretes rūkančių paauglių dalis

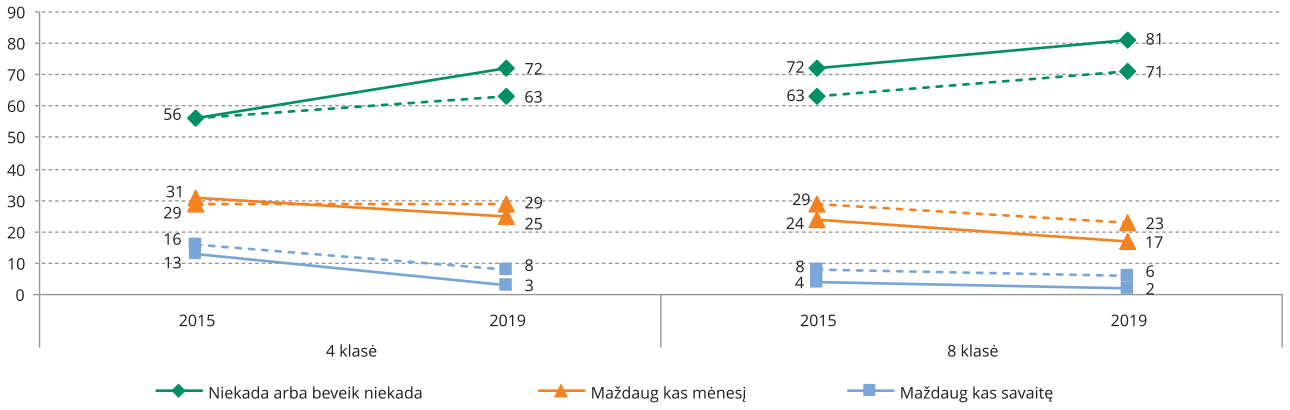
Bent kartą gyvenime cigaretes rūkiusių 15–16 metų mokinių dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ESPAD 2019

12.3 pav. Lietuvoje mažėjo patyčias patiriančių mokinių dalis

Patyčias patiriančių mokinių dalis (proc.)

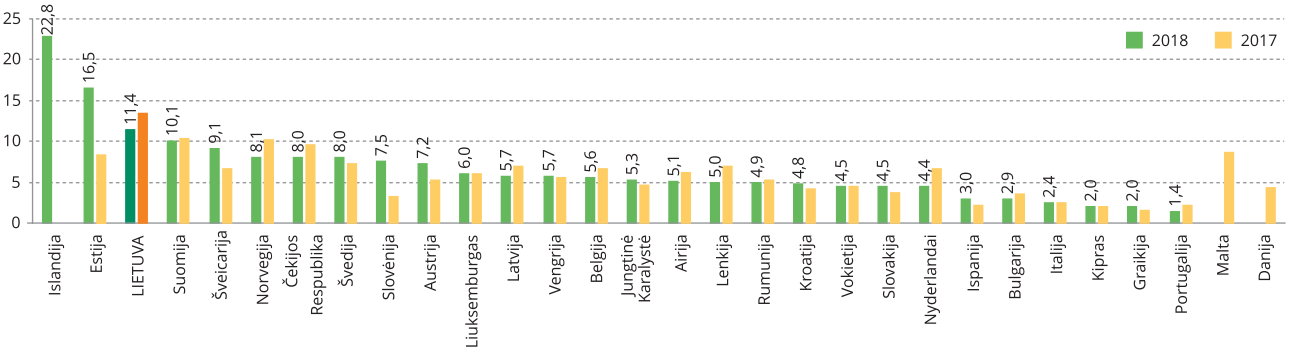

Pastaba: ištisine linija pažymėta Lietuvos rezultato, punktyrine linija – tyrime dalyvavusių šalių vidurkio kaita.

Duomenų šaltinis: TIMSS 2015, TIMSS 2019 tyrimų ataskaitos

12.4 pav. Lietuva yra 3-ia Europoje pagal paauglių savižudybių skaičių

Savižudybių skaičius, tenkantis 100 tūkst. 15–19 metų paauglių

Duomenų šaltinis: Eurostatas

13. Mokinių ir studentų mokymosi tęsimas ir iškritimas iš švietimo sistemos

- ***Lietuvoje 2020 m. daugiausia (apie du penktadaliai) įgijusiųjų vidurinį išsilavinimą tais pačiais metais tęsė mokslus universitetuose, mažiausiai (dešimtadalis) – profesinio mokymo įstaigose. Palyginti su 2017 m., tęsiančių mokslą universitetuose abiturientų dalis išaugo 3,7 proc. punkto, profesinio mokymo įstaigose – sumažėjo 2,6 proc. punkto.***
- ***Išlieka dideli skirtumai pagal mokymosi tęsimą regionuose: 2020 m. daugiau kaip du penktadaliai didžiųjų Lietuvos miestų mokyklų abiturientų mokslus tęsė universitetuose, likusios šalies dalies – apie trečdalis.***
- ***Visuose švietimo lygmenyse mažėja nutraukusių mokslus asmenų dalis. Kaip ir kasmet, didžiausia jų dalis (apie 15 proc.) išlieka profesinio mokymo įstaigose.***
- ***Lietuvoje anksti švietimo sistemą paliekančių 18–24 metų asmenų dalis 2020 m. sudarė 5,6 proc. ir išliko viena mažesnių (6 vieta) ES. Didžiausia dalis (14,7 proc.) šių asmenų šalyje buvo kaime gyvenantys vyrai.***

ŠVIS duomenimis, Lietuvoje 2020 m. bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinį išsilavinimą įgijo 23 tūkst. 974 arba 92,5 proc., profesinio mokymo įstaigose – 317 1 arba 85,2 proc. visų mokinių, kurie tais metais šiose įstaigose turėjo įgyti išsilavinimą. Kaip ir kasmet, absoliuti dauguma (98,2 proc.) įgijusių pagrindinį išsilavinimą mokinių tęsė mokslus toliau – dažniausiai bendrojo ugdymo mokyklose (13.1 pav.). Mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą ir tęsiančių mokslą profesinio mokymo įstaigose, dalis 2020 m., palyginti su 2017 m., sumažėjo. Todėl XVIII LRV programoje numatytas siekinys, kad mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą, dalis 2024 m. turėtų sudaryti 35 proc., kol kas atrodo sunkiai įgyvendinamas. Tokių asmenų dalis, Eurostato duomenimis, 2019 m. buvo 26,8 proc.

ŠVIS duomenimis, 2020 m. vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokyklose įgijo 20 tūkst. 394 arba 89,8 proc., profesinio mokymo įstaigose – 4 844 arba 72,9 proc. šiose įstaigose turėjusių įgyti išsilavinimą mokinių. Daugiausia jų (maždaug du penktadaliai) tęsė mokslus universitetuose, mažiausia – profesinio mokymo įstaigose. Palyginti su 2017 m., išaugo dalis mokinių, kurie, įgiję pagrindinį išsilavinimą, mokymąsi tęsė bendrojo ugdymo mokykloje, o ten įgiję vidurinį išsilavinimą – universitetuose (13.1 pav.).

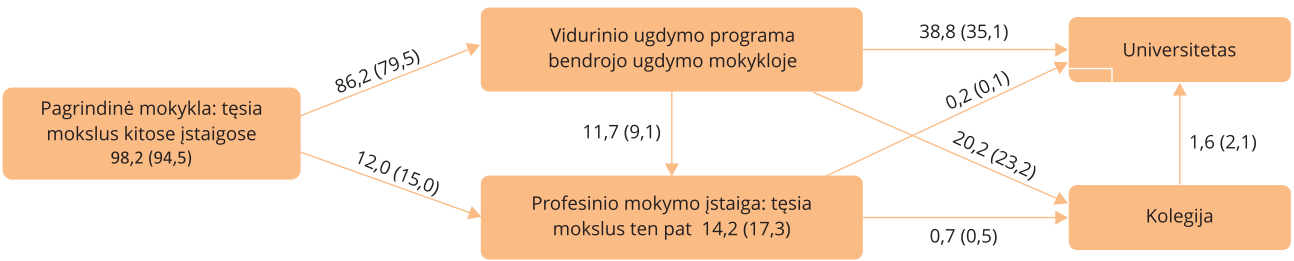
Analizuojant savivaldybių mokslo tęsimo duomenis, pastebimi dideli regionų skirtumai: didžiausia (daugiau kaip du penktadaliai) abiturientų, įgijusių vidurinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsiančių mokslus universitetuose, dalis buvo Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybėse, likusios šalies dalies savivaldybėse – apie trečdalis (13.2 pav.).

Lietuvoje nutraukusių mokymąsi asmenų dalis 2019 m., palyginti su 2017 m., sumažėjo visuose švietimo lygmenyse. Didžiausia jų dalis išliko profesinio mokymo įstaigose (13.3 pav.). Pastebima, kad didesnė dalis iškrenta iš mažų – mažiau nei 300 mokinių turinčių profesinio mokymo įstaigų. Pagrindinės priežastys, dėl kurių profesinio mokymo įstaigų mokiniai pasitraukia iš švietimo sistemos: pamokų nelankymas (18 proc.), išvykimas į užsienį (13 proc.), įsidarbinimas (12 proc.), nepažangumas (11,2 proc.). Vis dėlto, apie 30 proc. profesinio mokymo įstaigų mokinių pasitraukimo iš švietimo sistemos priežastys tiksliai nėra žinomos, nes nėra surinkta išsamių duomenų („Ar profesinis mokymas...“, 2020).

Lietuvoje anksti iš švietimo sistemos pasitraukusių 18–24 metų asmenų dalis 2020 m., palyginti su 2017 m., išaugo nedaug (0,2 proc. punkto) ir siekė 5,6 proc.; ji išliko viena mažesnių ES (šešta vieta) ir viršijo ES Tarybos numatytą siekinį 2030 m. – mažiau nei 9 proc. (13.4 pav.). Vyrų, kurie anksti pasitraukė iš švietimo, dalis (7,7 proc.) šalyje buvo maždaug du kartus didesnė nei moterų (3,4 proc.), kaime gyvenančių asmenų (9,7 proc.) – tris kartus didesnė nei gyvenančiųjų mieste (3,2 proc.). Ypač didelę minėtų asmenų dalį sudarė vyrai, gyvenantys kaimiškosiose vietovėse (14,7 proc.), tokių moterų – 4,3 proc.

13.1 pav. Išaugo dalis mokinių, kurie, įgiję pagrindinį išsilavinimą, mokymąsi tęsė bendrojo ugdymo mokykloje, o ten įgiję vidurinį išsilavinimą – universitetuose

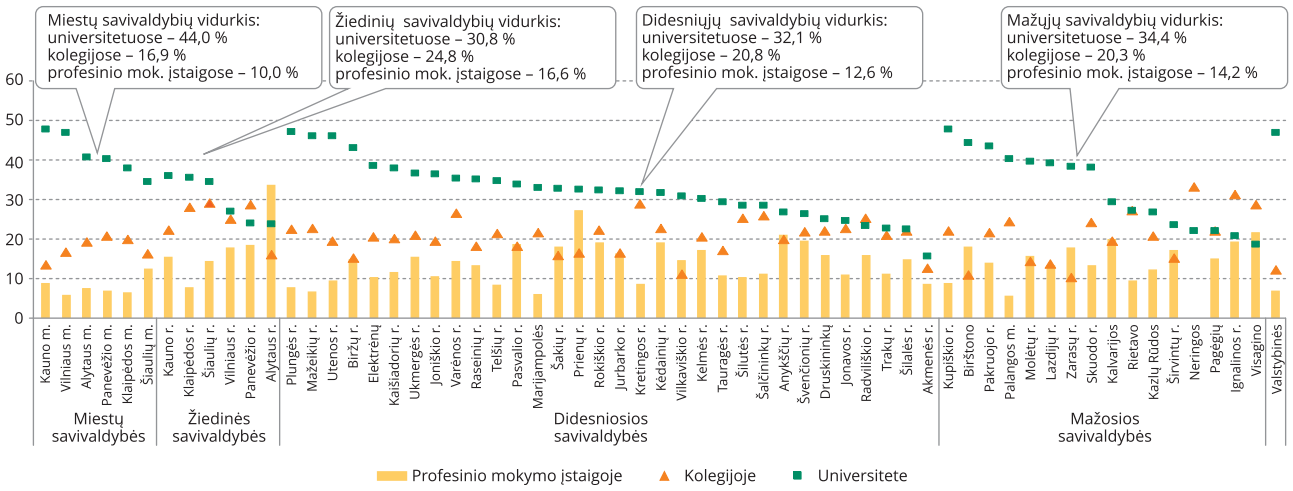
Baigusių ugdymo ar studijų programą ir tais pačiais metais kitose Lietuvos mokymo įstaigose mokslą tęsiančių asmenų dalis (proc.) 2020 m. (2017 m.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS, LSD

13.2 pav. Didžiausia dalis Lietuvos abiturientų, ypač miestų mokyklų, tęsia mokslus universitetuose, mažiausia – profesinio mokymo įstaigose

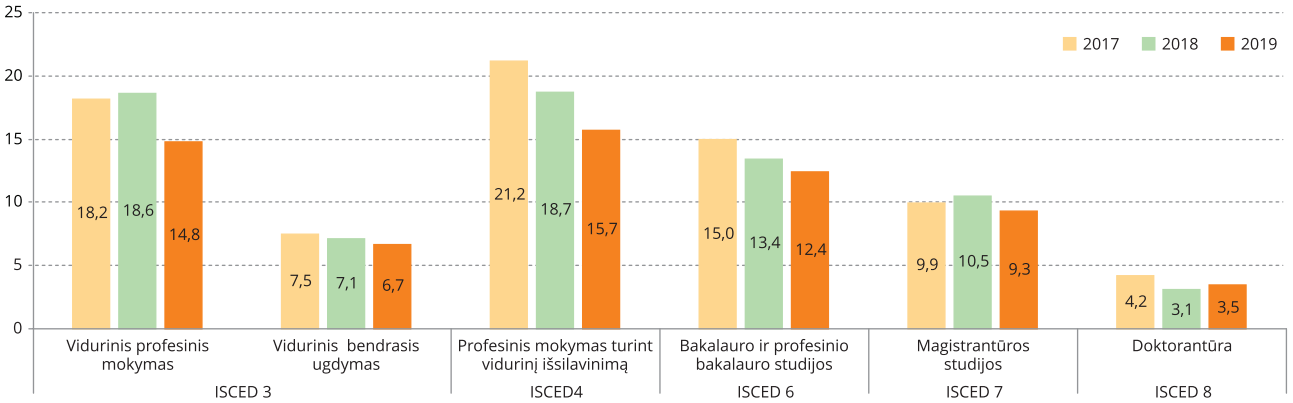
Įgijusių vidurinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, profesinio mokymo įstaigoje asmenų dalis (proc.) 2020 m.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

13.3 pav. Mažėjo dalis asmenų, nutraukusių mokymąsi (studijas)

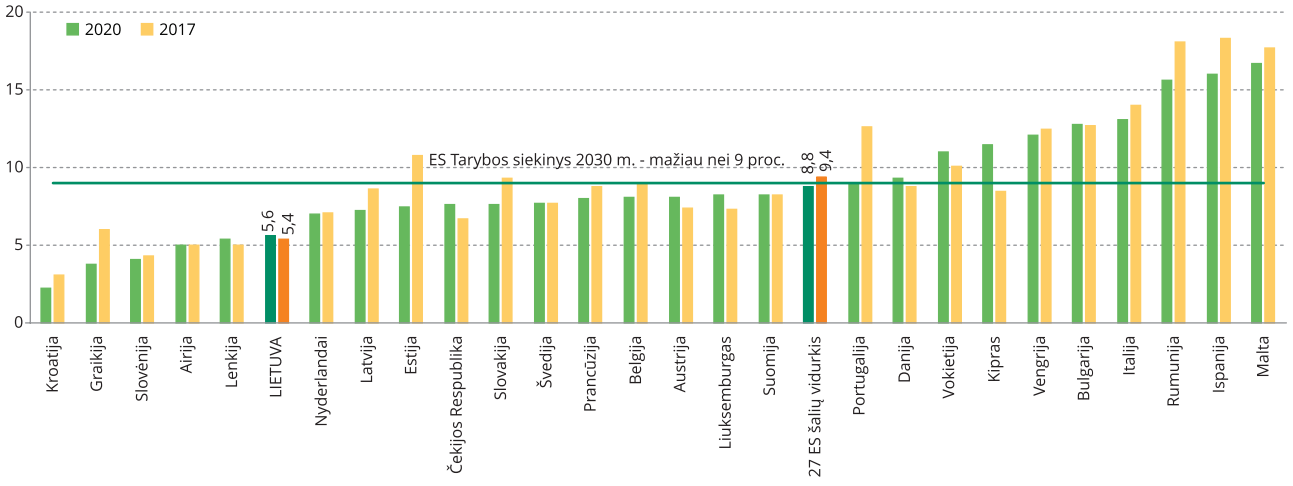
Asmenų, nutraukusių mokymąsi (studijas), dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

13.4 pav. Lietuva 2020 m. buvo šešta tarp ES šalių, kuriose anksti iš švietimo sistemos pasitraukusių asmenų dalis yra mažiausia

18–24 metų asmenų, kurie nėra įgiję vidurinio išsilavinimo ir toliau nesimoko, dalis (proc.) ES šalyse

Duomenų šaltinis: Eurostatas

14. Gyventojų išsilavinimas ir įsidarbinimas

- ***Lietuvoje aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą turinčių gyventojų dalis kasmet auga ir šiuo metu siekia apie 35 proc. 2020 m. pagal aukštąjį išsilavinimą turinčio jaunimo ir visų gyventojų dalį Lietuva užėmė pirmaujančias pozicijas ES.***
- ***Lietuvoje moterys išlieka labiau išsilavinusios nei vyrai, o miesto gyventojai – labiau nei kaimo, ir šie išsilavinimo skirtumai nemažėja.***
- ***Aukštesnio lygmens išsilavinimą įgiję asmenys net ekstremaliomis (pvz., karantino) sąlygomis dažniau išlaiko darbo vietą.***
- ***2020 m., palyginti su 2019 m., dėl COVID-19 pandemijos ir įvesto karantino 5,6 proc. punkto sumažėjo jaunų (20–34 metų) žmonių įsidarbinimas, o tai ateityje, nesiimant priemonių, gali paskatinti jų emigraciją.***
- ***Lietuvoje maždaug trečdalis darbuotojų dirba jų įgytos kvalifikacijos ir srities neatitinkančius darbus.***

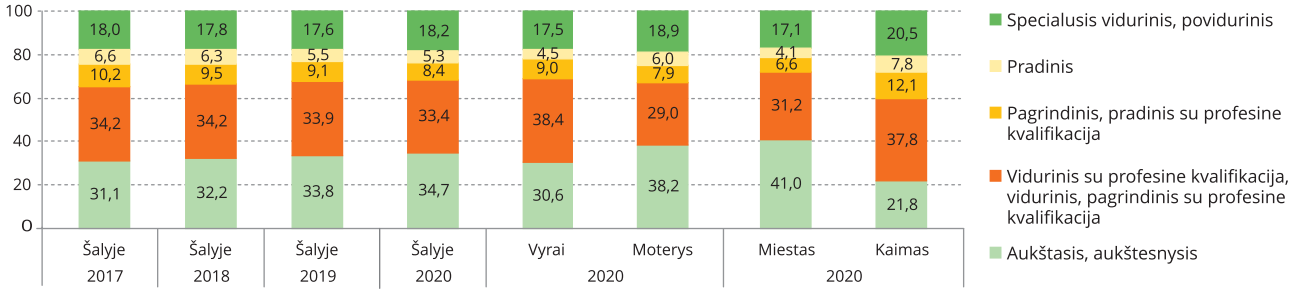
Analizuojant bendrą Lietuvos gyventojų išsilavinimo struktūrą, pastebima teigiama tendencija: auga aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą ir mažėja pradinį išsilavinimą turinčių asmenų dalis (14.1 pav.). Moterys išlieka labiau išsilavinusios nei vyrai, o miesto gyventojai – labiau nei kaimo, ir šie išsilavinimo skirtumai tarp šių gyventojų grupių, palyginti su 2017 m., nemažėja. Pagal aukštąjį išsilavinimą turinčių 15–64 metų asmenų dalį Lietuva 2020 m. tarp 27 ES šalių užėmė 5-ą vietą (38,7 proc.) ir gerokai lenkė šių šalių vidurkį (28,7 proc.). Pagal jaunimo (20–24 metų), įgijusio bent vidurinį išsilavinimą, dalį Lietuva taip pat užėmė 5 vietą, o pagal aukštąjį išsilavinimą turinčių 30–34 metų amžiaus gyventojų dalį – 3-ią vietą ES ir taip pat gerokai lenkė atitinkamus ES šalių vidurkius (14.2 pav.). Pagal 25–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalį Lietuva (56,2 proc.) jau yra viršijusi ES 2030 metams iškeltą siekinį – 45 proc. Jaunos moterys Lietuvoje yra labiau išsilavinusios nei vyrai, o miesto gyventojai – labiau nei kaimo (14.3 pav.)

Išsilavinimas yra svarbus, norint užtikrinti sėkmingą asmens integraciją darbo rinkoje. LSD duomenimis, 2020 m. dėl pandemijos įvedus karantiną nedarbas įvairaus išsilavinimo asmenų grupėse išaugo. Vis dėlto, didžiausias jis buvo žemo, o mažiausias – aukšto išsilavinimo gyventojų gretose (14.4 pav.). Nors išsilavinusio jaunimo dalis Lietuvoje yra viena didžiausių ES, tačiau dėl pandemijos jaunų (20–34 metų) asmenų, turinčių vidurinį ir aukštesnį išsilavinimą, įsidarbinimo lygis, Eurostato duomenimis, šalyje sumažėjo nuo 80,1 proc. 2019 m. iki 74,5 proc. 2020 m., gerokai atsiliko nuo ET 2020 siekinio – 82 proc. – ir buvo vienas mažiausių ES. Žemesnė šio rodiklio reikšmė buvo tik Graikijoje (54,9 proc.), Italijoje (56,8 proc.) ir Ispanijoje (69,6 proc.). Įsidarbinusių minėto amžiaus asmenų, kurie profesinio mokymo diplomą įgijo kartu su viduriniu išsilavinimu, dalis per pandemiją taip pat sumažėjo: nuo 67,3 proc. 2019 m. iki 56,8 proc. 2020 m. ir nutolo nuo XVIII Vyriausybės iškelto tikslo 2024 m. – 80 proc. (14.1 lentelė). Statistikos departamento specialistai pažymi, kad COVID-19 pandemija darbo rinkoje labiausiai paveikė moteris ir jaunimą. Augantį šių asmenų grupių nedarbą lėmė tai, kad įprastai didžioji jų dalis dirba prekybos, paslaugų ir aptarnavimo sektoriuose, kurie per karantiną buvo iš dalies ar visai uždaryti.

Lietuvoje pastebimas neatitikimas tarp darbuotojų turimos kvalifikacijos ir dirbamo darbo. Eurostato 2019 m. duomenimis, apie ketvirtadalis (24,4 proc.) aukštąjį išsilavinimą turinčių 20–64 metų gyventojų dirbo žemesnio išsilavinimo reikalaujančius darbus (27 ES šalių vidurkis – 21,9 proc.), o 29,7 proc. 25–34 metų darbuotojų dirbo darbus, kurie neatitiko jų įgytos profesijos srities (27 ES šalių vidurkis – 27,9 proc.). XVIII LRV programoje numatyta iki 2024 m. pasiekti, kad įgytą kvalifikaciją ir sritį atitinkančius darbus dirbtų 80 proc. 15–64 metų darbuotojų (2016 m., EBPO duomenimis, tokių darbuotojų Lietuvoje buvo 65,1 proc.). LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane taip pat keliamas tikslas, kad aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalingas pareigas per metus po studijų baigimo, dalis nuo visų dirbančių ir netęsiančių mokslų absolventų 2024 m. sudarytų 71,3 proc. 2019 m., STRATA duomenimis, tokių asmenų buvo 67,3 proc.

14.1 pav. Lietuvoje ir toliau auga aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą turinčių asmenų dalis

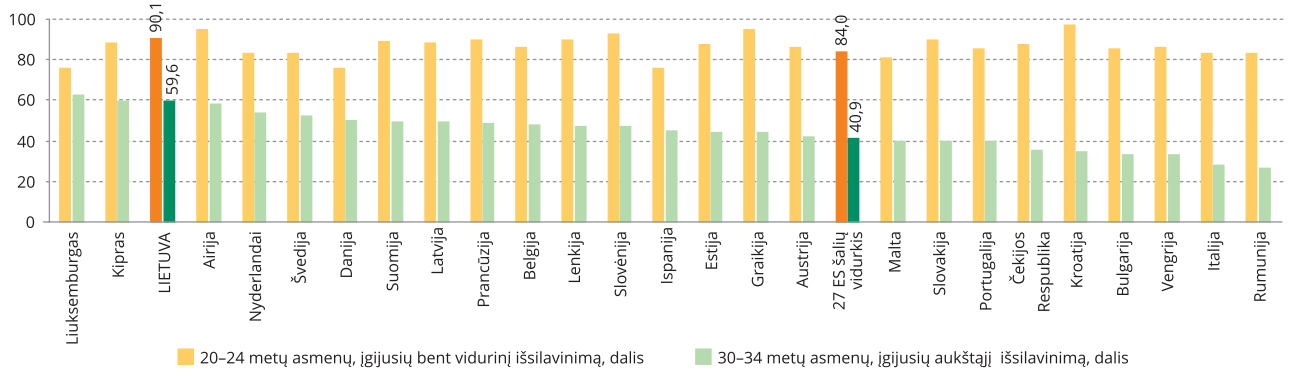
15 metų ir vyresnių Lietuvos gyventojų pasiskirstymas (dalis, proc.) pagal įgytą išsilavinimą

Duomenų šaltinis: LSD

14.2 pav. Pagal 30–34 metų jaunimo, įgijusio aukštąjį išsilavinimą, dalį Lietuva yra 3-ioje vietoje ES

Jaunų žmonių dalis (proc.) pagal įgytą išsilavinimą 27 ES šalyse 2020 m.

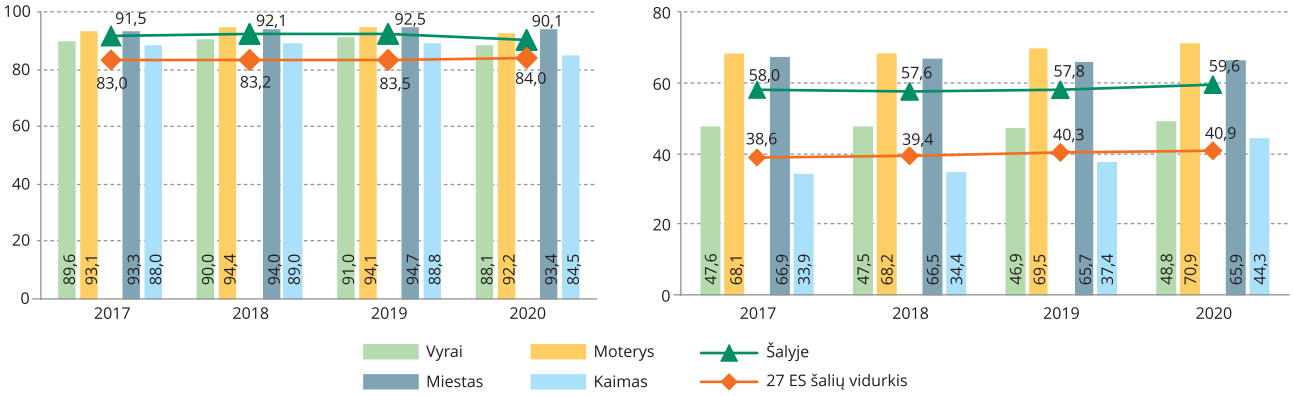

Duomenų šaltinis: Eurostatas

14.3 pav. Jaunos Lietuvos moterys yra labiau išsilavinusios nei jų bendraamžiai vyrai, o jauni miesto gyventojai – labiau nei to paties amžiaus kaimo gyventojai

20–24 metų asmenų, įgijusių bent vidurinį išsilavinimą, dalis (proc.)

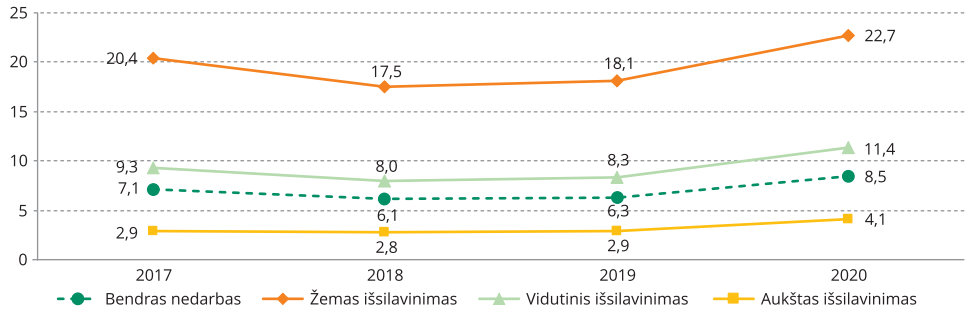
30–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: LSD

14.4 pav. 2020 m. tarp registruotųjų užimtumo tarnyboje mažiausiai buvo aukštą išsilavinimą įgijusių asmenų

15–74 metų asmenų nedarbas (proc.) pagal išsilavinimą

Žemas išsilavinimas – ISCED 0, 1, 2; vidutinis išsilavinimas – ISCED 3, 4; aukštas išsilavinimas – ISCED 5, 6, 7, 8.

Duomenų šaltinis: OSP RDB

14.1 lentelė. Dėl pandemijos įvedus suvaržymus, įsidarbinusio jaunimo dalis smarkiai sumažėjo ir buvo gerokai mažesnė nei LRV programos siekinys 2024 m.

Įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus įgijusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu ar po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą (ISCED 3–4), dalis (proc.)

Metai	2017	2018	2019	2020	2024
Šalyje	71,5	79,2	67,3	56,8	
XVIII LRV siekinys					80

Duomenų šaltinis: Eurostatas

15. Visuomenės pasitikėjimas švietimu ir pilietiškumas

- ***2018–2019 m. mažėjusi švietimu pasitikinti visuomenės dalis 2020 m. paaugo 3,1 proc. punkto ir siekė 44,6 proc., tačiau nepasiekė 2017 m. lygio (46,9 proc.) ir visuomenės pasitikėjimo Lietuvos institucijomis reitinge, kaip ir prieš trejus metus, užėmė 8-tą vietą iš 19-os.***
- ***Lietuvos visuomenės pilietinė galia 2020 m., palyginti su 2019 m., paaugo 1,6 balo ir siekė 41,3 balo iš 100. Pagal sudedamąsias PGI dalis labiausiai išaugo visuomenės aktyvumas – dalyvavimas pilietinėje veikloje.***
- ***PGI 2–3 proc. punktais paaugo visose amžiaus grupėse, išskyrus 15–29 metų jaunimą. Pastarojo PGI šiek tiek sumažėjo.***
- ***2020 m. 15–29 m. jaunimo dalyvavimo pilietinėje veikloje potencialas, palyginti su kitomis amžiaus grupėmis, buvo didžiausias, tačiau domėjimasis viešaisiais reikalais ir pilietinis aktyvumas – mažiausi.***

Visuomenės nuomonės apie įvairias valstybines institucijas tyrimo rezultatai rodo, kad nuo 2017 m. Lietuvoje mažėjęs visuomenės pasitikėjimas švietimu, nepaisant pandemijos ir jos sukeltų iššūkių švietimui, 2020 m. šiek tiek paaugo (15.1 pav.). Nors Lietuvos gyventojų požiūris į švietimą gerėjo, tačiau pasitikėjimo valstybės institucijomis reitinge, 2020 m. liepos mėn. apklausų duomenimis, švietimas išlieka 8-oje vietoje (iš 19 institucijų), kaip ir tuo pačiu metu 2017 m., ir tik viena pozicija aukščiau nei 2019 m. Daugiausia gyventojų 2020 m. tuo pačiu metu pasitikėjo ugniagesiais gelbėtojais (87,1 proc.), policija (67,5 proc.), kariuomene (63,8 proc.), mažiausiai – partijomis (6,6 proc.), Seimu (11,1 proc.) ir teismais (22,9 proc.).

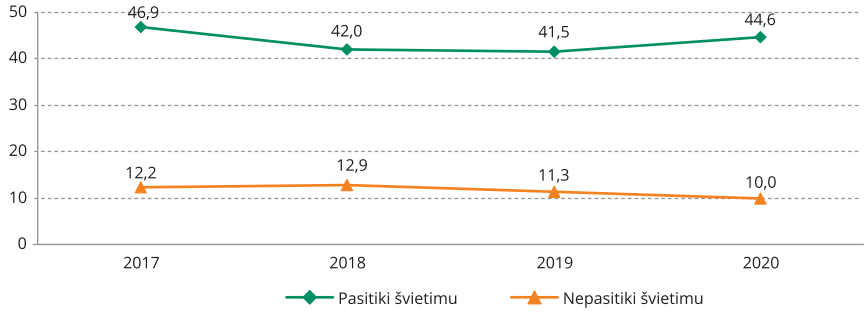
Lietuvos PGI ir toliau augo (15.2 pav.). 2020 m. jis paaugo 1,6 balo ir siekė 41,3 balo iš 100 galimų. Analizuojant atskirų amžiaus grupių PGI, 2020 m., palyginti su 2016 m., jis paaugo visose amžiaus grupėse, išskyrus 16–29 metų jaunimą, kurio PGI netgi šiek tiek sumažėjo (15.3 pav.).

Analizuojant indekso sudedamąsias dalis ir palyginti su 2019 m. duomenimis, bendras PGI augimas daugiausia yra nulemtas išaugusio gyventojų pilietinio aktyvumo – dalyvavimo įvairioje pilietinėje veikloje. Pilietinės visuomenės instituto tyrėjų nuomone, daugiau pakilti bendram indeksui neleido sumažėjęs įtakos vertinimo indeksas (žmonių ir visuomeninių organizacijų daromos įtakos priimamiems visuomenei svarbiems sprendimams vertinimas). Visi kiti sudedamieji PGI elementai (dalyvavimo pilietinėje veikloje potencialas, rizikų, susijusių su pilietine veikla, vertinimas ir domėjimasis viešaisiais reikalais) pakito nedaug (15.4 pav.). Minėtas gyventojų pilietinio aktyvumo augimas greičiausiai gali būti susijęs su pernai vykusiais Seimo rinkimais, kuriems vykstant piliečiai turėjo daugiau galimybių dalyvauti įvairiuose renginiuose ir akcijose, taip pat ir su protestų Baltarusijoje palaikymo akcijomis. Tačiau labiausiai aktyvumo pokytis, manytina, gali būti susijęs su COVID-19 pandemija. Krizinė situacija, viena vertus, mobilizavo visuomenę tiek vietos bendruomenės žmonėms, kuriems yra reikalinga pagalba, palaikyti, tiek ir užsiimti labdara ir aukoti lėšas ar reikalingus daiktus pandemijai suvaldyti. Prie pakitusio aktyvumo galėjo prisidėti ir judėjimo ribojimai – turėdami daugiau laiko leisti namuose, gyventojai dažniau būrėsi į bendruomenines veiklas.

Vertinant 16–29 metų jaunimo PGI pagal jo sudedamąsias dalis, pastebima, kad domėjimasis viešaisiais reikalais, pilietinis aktyvumas, kuris ir lėmė išaugusį bendrą visuomenės PGI, šios amžiaus grupės buvo mažiausi, didžiausias buvo tik jų dalyvavimo pilietinėje veikloje potencialas (15.5 pav.). Panašu, kad perėjimas prie nuotolinio mokymosi mokyklose ypač neigiamai paveikė mokinių įsitraukimą į pilietinę veiklą. Jų pilietinis aktyvumas stipriai sumažėjo ir tai sietina, visų pirma, su institucinio (vykstančio per mokyklas) įsitraukimo mažėjimu (Pilietinės galios indeksas, 2021).

15.1 pav. Mažėjęs Lietuvos gyventojų pasitikėjimas švietimu vėl augo

Visuomenės (ne)pasitikėjimas švietimu (dalis, proc.)*

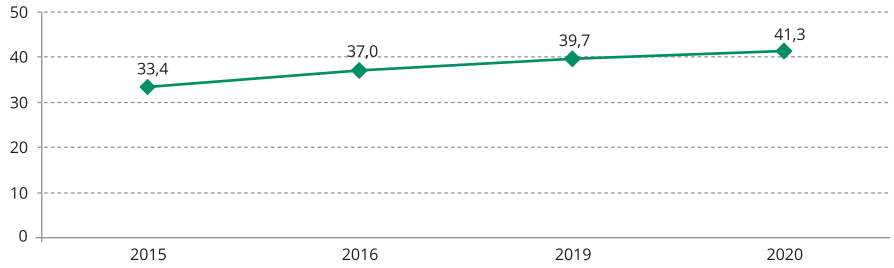

*Pateikti tų metų apklausų rezultatų vidurkiai.

Duomenų šaltinis: „Vilmorus“

15.2 pav. Pilietinės galios indeksas 2020 m. vėl paaugo

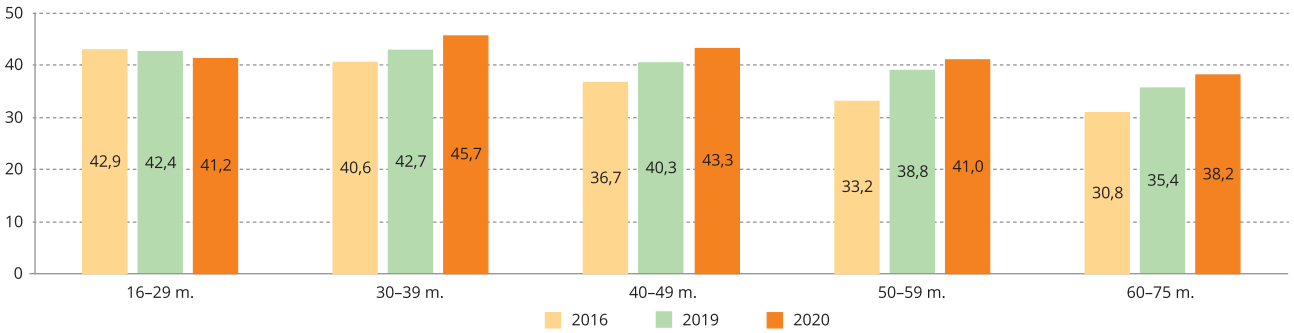
Visuomenės PGI, balais

Duomenų šaltinis: Pilietinės visuomenės institutas

15.3 pav. PGI augo visose amžiaus grupėse, išskyrus 15–29 m. jaunimą

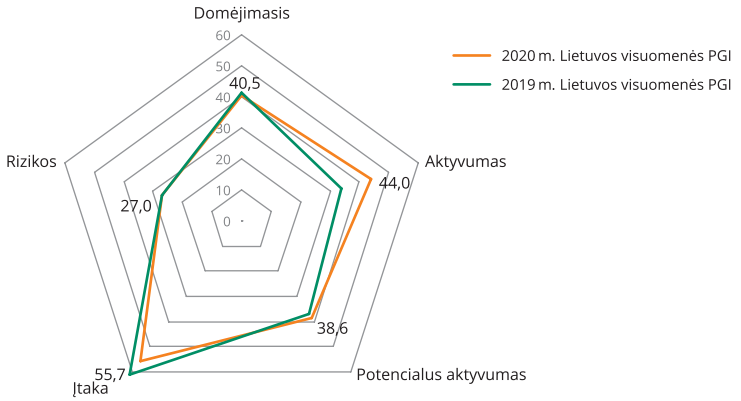
Vidutinis PGI (balais) pagal gyventojų amžiaus grupes

Duomenų šaltinis: Pilietinės visuomenės institutas

15.4 pav. Visuomenės pilietinės galios indeksas išaugo dėl padidėjusio gyventojų pilietinio aktyvumo

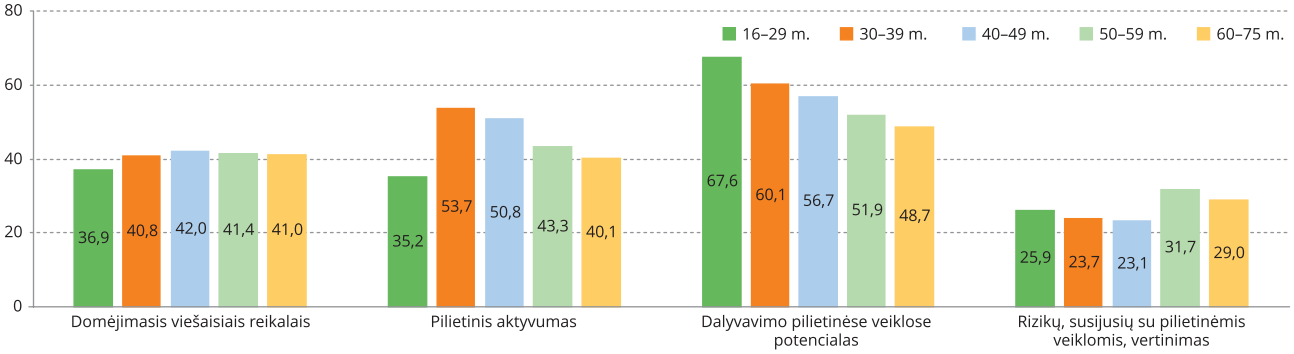
PGI (balais) pagal sudedamąsias komponentes

Duomenų šaltinis: Pilietinės galios indeksas: 2020 m., 2021

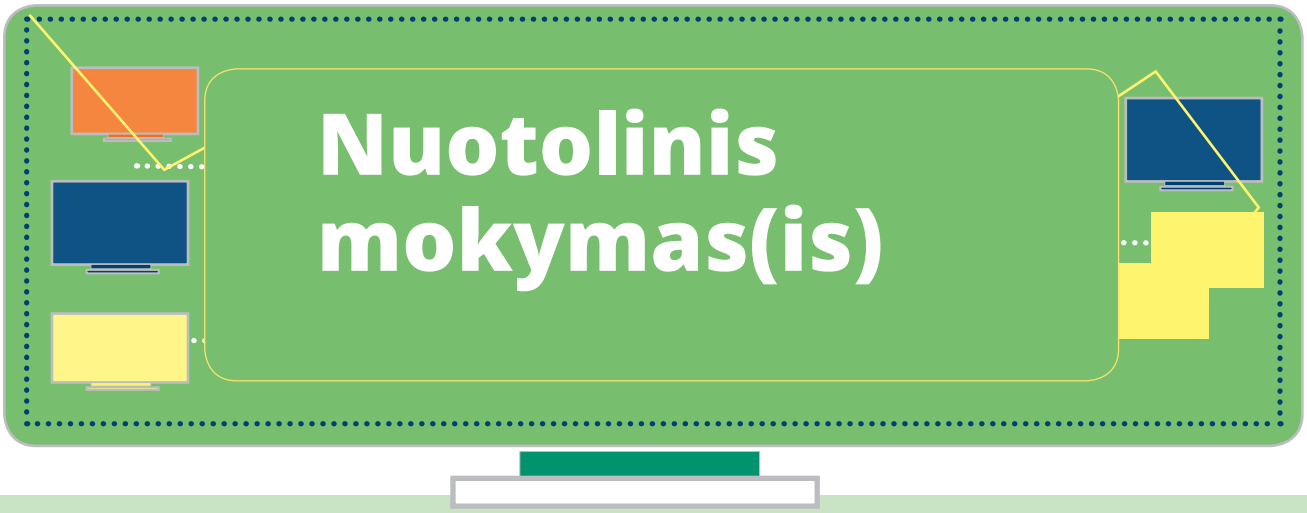
15.5 pav. 2020 m. 15–29 m. jaunimo dalyvavimo pilietinėje veikloje potencialas, palyginti su kitomis amžiaus grupėmis, buvo didžiausias, tačiau domėjimasis viešaisiais reikalais ir pilietinis aktyvumas – mažiausi

PGI sudedamųjų vertinimas (balais) pagal apklaustųjų amžiaus grupes

Duomenų šaltinis: Pilietinės galios indeksas: 2020 m., 2021

II dalis

Nuotolinis mokymas(is)

Šioje dalyje analizuojama pastarųjų metų švietimo aktualija – nuotolinis mokymas(is), apimantis ikimokyklinio ir priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir aukštojo mokslo studijų lygmenis. Nuotolinio mokymosi tema analizuojama, kaip ir leidinio I dalyje, laikantis CIPO modelio struktūros:

- aptariama nuotolinio mokymosi apibrėžtis, veikiantys jo modeliai, analizuojamas kontekstas (ankstesnė patirtis šalyje, visuomenės skaitmeninis raštingumas) ir indėlis (skaitmeninio mokymo(si) ištekliai), t. y. sąlygos, kuriomis šalies švietimo sistema visuotinai pradėjo nuotolinį mokymą pandeminiu laikotarpiu;
- apžvelgiami nuotolinio mokymo(si) procesai pandemijos laikotarpiu, atkreipiant dėmesį į švietimo sistemų reakciją į COVID-19 pandemiją, ugdymo ir mokymo(si) proceso planavimo ir organizavimo ypatumus, pagalbos teikimą besimokančiajam ir šeimai, mokytojui ir mokyklai;
- atskleidžiami skubios nuotolinio mokymo(si) plėtros rezultatai ir padariniai švietimo finansavimui, analizuojamas poveikis mokiniams, mokytojams ir dėstytojams, mokyklai, šeimai;
- antroji leidinio dalis baigiama apžvelgiant nuotolinio mokymo(si) pamokas, svarbias, priimant ateities švietimo sprendimus.

Analizuojant nuotolinio mokymo(si) patirtį, remiamasi teorine moksline literatūra, teisiniais dokumentais, tarptautinių organizacijų EBPO bei UNESCO ir nacionalinių tyrėjų atliktų tyrimų rezultatais, aptariama padėtis visoje šalyje ir atskirose savivaldybėse bei jų grupėse.

Nuotolinio mokymo(si) įgyvendinimo galimybės

16. Nuotolinio mokymo(si) apibrėžtis ir modeliai

- ***Lietuvoje 2020 m. COVID-19 pandemija aktualizavo nuotolinį mokymą(si) dėl poreikio išlaikyti fizinį atstumą.***
- ***Nuotolinis mokymas(is) apibrėžiamas kaip mokymo(si) proceso organizavimo būdas, kai mokiniai, būdami skirtingose vietose ir naudodamiesi informacinėmis komunikacijos priemonėmis ir technologijomis, bendrauja su mokytoju mokymo(si) tikslams pasiekti.***
- ***Pagal aplinkos keliamus iššūkius, mokinių amžių, mokinių ir mokytojų skaitmenines kompetencijas, turimus technologinius ir finansinius išteklius kiekviena mokykla renkasi optimalų kasdienio ir nuotolinio mokymosi santykį, siekdama išlaikyti veiksmingą ugdymo ir ugdymosi procesą.***

Nuotolinio mokymo(si) samprata

Nuo 2020 metų kovo 16 dienos Lietuvos mokyklos buvo priverstos keisti įprastą kontaktinę mokymo(si) organizavimo formą į kitas formas, pirmiausia – į nuotolinį mokymą(si). Tai, kas iki tol Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose ir, kiek daugiau – universitetuose buvo bandoma tik kaip pavieniai atvejai, turėjo labai greitai tapti visuotine praktika. Mokyklų vadovams ir mokytojams šiuo laikotarpiu buvo gana sudėtinga užtikrinti ugdymo proceso vyksmą dėl pačių įvairiausių priežasčių. Viena jų – ne visiems vienodai aiški nuotolinio mokymo(si) samprata.

Nuotolinio mokymo(si) užuomazgos pirmiausia atsirado XIX a. antroje pusėje aukštojo mokslo srityje. Epochoms keičiant viena kitą, jį imta diegti ir bendrajame ugdyme. Iš pradžių nuotolinis mokymas(is) buvo paremtas informacijos perkėlimu ir turinio perdavimu skaitmenizuotais neinteraktyviais tekstais. XXI a. pradžioje internetas, tinklaveika, daugialypė terpė įgalino ugdymo turinį pritaikyti ir realizuoti pagal ugdytinio poreikius.

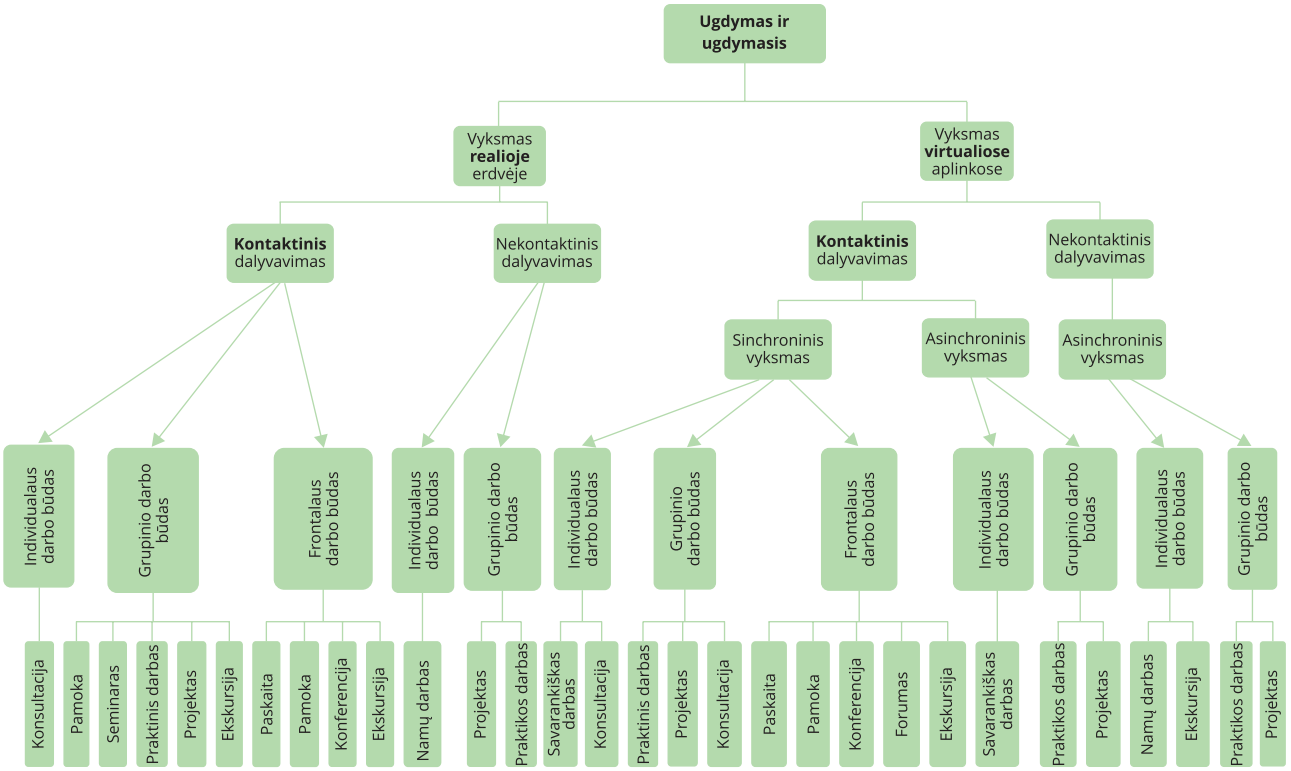
Skirtinguose dokumentuose, publikacijose vartojamos skirtingos nuotolinio mokymo(si) sampratos. Nuotolinis mokymas(is) aptariamas kaip forma, būdas ir, atitinkamai, kaip strategija ir taktika. Švietimo diskurse ši sąvoka vartojama mišriai. Aukštajame moksle atsiradusi ir 2008 m. išplėtota samprata apibrėžia nuotolinį mokymą(si) kaip mokymo(si) formą, kai besimokantysis nepalaiko tiesioginio kontakto su mokytoju, o bendravimas yra užtikrinamas informacinių komunikacinių technologijų priemonėmis. Bendrojo ugdymo sistemoje nuo 2012 metų įsigalėjo siauresnė nuotolinio mokymo(si) samprata. *Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos apraše* (2012) nurodoma, kad pavienio ar grupinio mokymosi forma gali būti įgyvendinama nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Šis apibūdinimas, nors, pagal pedagogikos terminų hierarchiją, jame vietomis sukeistos sąvokos „forma“ ir „būdas“ (žr. 16.1 pav.), įsitvirtino ir paskesniuose teisės aktuose, metodiniuose leidiniuose. 2020 m. leidinyje „Nuotolinio mokymo(si) / ugdymo(si) vadovas“ nuotolinis mokymas(is) apibrėžiamas kaip mokymo(si) proceso organizavimo būdas, kai mokiniai, būdami skirtingose vietose ir naudodamiesi informacinėmis komunikacijos priemonėmis ir technologijomis, bendrauja su mokytoju mokymo tikslams pasiekti.

Apskritai, mokymas(is), kai naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, interneto svetainės ar pabrėžiamas mokančiųjų ir besimokančiųjų nuotolis, Lietuvoje vadinamas skirtingais terminais: nuotoliniu mokymusi, virtualiu mokymusi, elektroniniu mokymusi, mobiliuoju mokymusi, įtinklintu mokymusi, atviruoju mokymusi. Vartojamos įvairios sąvokos, akcentuojant technologijų įtaką mokymui(si), iš esmės nekelia prieštaros. Jos tik pabrėžia skirtingą mokymo(si) pobūdį, nusakant esamas ir atsiradusias technologinių sprendinių galimybes.

Nuotolinio mokymo(si) samprata bendrajame ugdyme, atrodytų, kiek iškreipė aukštajame moksle įsitvirtinusią sąvoką. Per pandemijos sukeltą karantiną visuotinėje Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų praktikoje pradėta vartoti nuotolinio mokymo(si) sąvoka neatitiko visų fundamentinio mokslo praktikuotų ypatybių. Iš esmės reikšminga tai, kad sąvoka „nuotolinis mokymas(is)“ vartojama fiziniam mokytojų ir besimokančiųjų atskyrimui nurodyti. Mokymo(si) proceso perkėlimas į virtualiąją erdvę atliepė iškilusias pandemijos aktualijas. Nors nuotolinis mokymas(is) gali būti taikomas įvairiems tikslams siekti (16.2 pav.), tačiau karantino pradžioje bendrojo ugdymo praktikoje jis padėjo įgyvendinti gana siaurą tikslą – kontaktinį mokymo(si) organizavimą pakeisti nuotoliniu mokymo(si) organizavimu. Lietuvoje nuo 2020 metų pavasario tokie svarbūs nuotolinio mokymo(si) tikslai, kaip aukštesnės ugdymo(si) kokybės siekis ar savivaldus mokymas(is), nebuvo keliami.

16.1 pav. Mokymo ir mokymosi formų bei būdų dermė

Ugdymo ir ugdymosi galimybių visuma

Duomenų šaltinis: NŠA

16.2 pav. Nuotolinio mokymo(si) visavertiškumas

Galimi nuotolinio mokymo tikslai

Ugdymo aprėpties didinimas	• Visų, negalinčių fiziškai atvykti į ugdymo įstaigos vietą, įtraukimas. • Visų, negalinčių fiziškai atvykti į ugdymo įstaigą joje vykstančio ugdymo proceso laiku, įtraukimas. • Ugdymo(si) masiškumas, neribojant vienu metu besimokančiųjų skaičiaus.
Ugdymo atskirties mažinimas	• Vienodų mokymosi galimybių suteikimas, nepriklausomai nuo socialinio ar ekonominio statuso. • Vienodų mokymosi galimybių suteikimas skirtingų poreikių asmenims – turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl negalios ar ypač gabiems. • Kokybiškas ugdymas(is) tose įstaigose, kuriose trūksta kompetentingų specialistų.
Ugdymo kokybės gerinimas	• Mokymo(si) šaltinių įvairovės didinimas, jų eksportas ir importas dėl IKT internacionalumo. • Itin vertinamų asmens savybių, tokių kaip savidisciplina, atsakomybė, gebėjimas valdyti laiką, ugdymas.

Šaltinis: Nuotolinis mokymas ar mokymo organizavimas nuotoliniu būdu? Švietimo problemos analizė Nr. 8 (186), 2020. NŠA

Nuotolinio mokymo(si) modeliai

UNESCO duomenimis, per COVID-19 pandemijos piką – 2020 m. balandžio mėnesį – 190 šalių buvo visiškai uždarytos visos mokyklos. Praėjus metams nuo pandemijos pradžios, 101 šalyje visiškai atidarytos mokyklos. Tačiau 2020 metų pabaigoje, smogus antrajai pandemijos bangai, daugelis mokinių vėl susidūrė su reikšmingais mokymo proceso trikdžiais: 31 šalyje uždarytos mokyklos, 48 šalyse sutrumpintas mokymosi laikas, pereita prie mišraus mokymosi. Taigi, kriziniu laikotarpiu valstybės susidūrė su skirtinga ir besikeičiančia situacija, todėl turėjo ir turi galvoti apie įvairius nuotolinio mokymo(si) organizavimo modelius.

LRV 2020 m. kovo 14 d. nutarimu šalyje paskelbus karantiną, buvo stabdomas ugdymo ir vaikų priežiūros procesas. Po nacionaliniu mastu vykusių konsultacijų sprendimus dėl ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu įgaliota priimti pati mokykla, juos suderinusi su steigėju. Bendrojo ugdymo mokyklos labai skirtingai ėmė derinti mokymo ir mokymosi būdus. Ilgainiui mokymui buvo pritaikyti mokymosi tvarkaraščiai, skirti grupėms ir pogrupiams, individualioms konsultacijoms. Daugeliu atvejų mokytojo veikla nebūtinai sutapo su mokslo metų pradžioje patvirtintu tvarkaraščiu, konkrečių pamokų laiku. Atsirado *Geros mokyklos koncepcijoje* (2015) siūlyti veiklaraščiai. Mokyklų bendruomenės skubėjo peržiūrėti dalykų planus, vertinimą ir mokinių įsivertinimą, ugdymo(si) proceso organizavimo modelius.

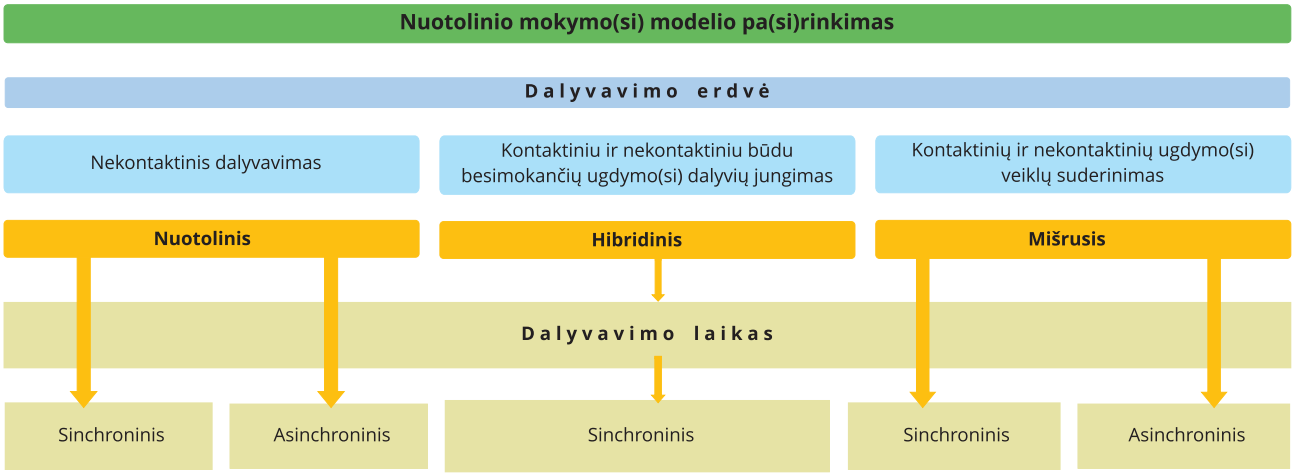
Švietimo sistemoje pastebimas visas spektras ugdymo(si) turinio ir proceso projektavimo galimybių. Mokymo būdai iš vaiko perspektyvos pateikti *Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos apraše* (2020). Yra įteisinti ir iki šiol akivaizdžiausiai stebėti du grynieji modeliai – kasdienis kontaktinis ir nuotolinis mokymas. Įvairios pandemijos nulemto karantino sąlygos, aplinkybės leido atsirasti ir tarpiniams variantams, t. y. kasdieniame mokyme išskirti minimaliai integruotą arba dominuojantį nuotolinį mokymą. Modeliavimas leidžia projektuoti nuotolinio mokymo variantus pagal mokymo aprėptį – nuo pavienių atvejų iki atskirų grupių, pagal veiklos intensyvumą – grupių sudarymą nuolatiniam darbui ar grupių kaitaliojimą pramaišiui. Modelio pasirinkimas priklauso nuo esamos situacijos, mokyklos konteksto, mokyklos bendruomenės bendrų susitarimų pagal galiojančius teisės aktus ir galimybių pagal realios savivaldos laipsnį.

Nuotolinio mokymo(si) organizavimo galimybės priklauso nuo keleto veiksnių – turimos IKT įrangos, asmens (mokinio ir mokytojo) gebėjimų, laiko ir veikimo erdvės pritaikymo. Pagal vykdymo laiką nuotolinis mokymas skiriamas į: sinchroninį mokymą(si) ir asinchroninį mokymą(si) (16.3 pav.). Iki šiol įprastai nuotolinis mokymas(is) buvo organizuojamas kaip vienalaikis virtualus bendravimas, naudojantis specialiomis mokymo(si) platformomis. Mokantis šia, sinchroninio mokymo(si) forma, būtina ne tik turėti kompiuterį ir interneto ryšį, bet ir papildomą specialią įrangą – ausines, mikrofoną, kamerą, virtualią mokymosi aplinką. Bet tai nėra vienintelė nuotolinio mokymo(si) forma. Gali vykti ir asinchroninis mokymas(is). Tai reiškia, kad nuotolinis mokymas(is) vyksta ir tada, kai mokomosios medžiagos pateikimo ir ja grįsto mokymosi, grįžtamosios informacijos teikimo laikas nesutampa. Vertinant nuotolinio mokymosi praktiką, pastebimos iniciatyvos derinti sinchroninį ir asinchroninį mokymą(si).

NŠA nagrinėjo jau taikomos Lietuvos ir kitų pasaulio šalių ugdymo organizavimo, derinant kasdienį ir nuotolinį mokymą ir mokymąsi, praktikos galimybes. Medžiaga buvo apibendrinta leidinyje *Nuotolinio mokymo(si) / ugdymo(si) vadovas* (2020). Leidinyje pateikti penki modeliai, kuriais vadovaujantis siūloma organizuoti ugdymą ir ugdymąsi epidemiologinėmis sąlygomis (16.4 pav.). Apskritai, greta dviejų „grynųjų" kraštutinių modelių – kontaktinio ir nuotolinio, buvo žinomi dar du modeliai: hibridinis ir mišrusis. Hibridinis – mokymo proceso organizavimo būdas, kai tuo pat metu yra derinami skirtingi mokymo būdai (pavyzdžiui, taikant grupinę formą, kai per pamoką dalis mokinių mokosi klasėje, kita dalis – nuotoliniu būdu). Mišrusis mokymas – mokymo proceso organizavimo būdas, kai nuosekliai vieną su kitu kaitaliojant yra derinami kasdienis ir nuotolinis mokymo proceso organizavimo būdai (pavyzdžiui, taikant grupinę formą, visiems mokiniams dalis mokymo vyksta nuotoliniu, vėliau – kasdieniu būdu).

Pandemijos ypatumai leido patikslinti, sukonkretinti modelių sampratas, išgryninti jų turinį. Modelio pasirinkimą nulemia švietimą ribojantys veiksniai ir mokymo organizavimo būdo apimtys, intensyvumas. Karantino pradžioje visos švietimo institucijos turėjo persiorientuoti iš A modelio į E modelį. Švelninant karantino sąlygas ir per antrąjį karantiną mokyklose eksperimentiškai imtas taikyti C modelis. Kaupinių metodu patikrintos mokyklų bendruomenės grįžo į kasdienį mokymą ugdymo institucijoje. Radosi ir D modelio taikymo atvejų, kai mokykloje, vykdant kasdienį ugdymą, keletui klasių dėl tam tikrų priežasčių toliau buvo tęsiamas mokymas nuotoliniu būdu (16.4 pav.).

16.3 pav. Nuotolinį mokymo(si) modelį lemiantys veiksniai

Šaltinis: NŠA

16.4 pav. Be kasdienio kontaktinio ir nuotolinio mokymo(si), yra įvairių tarpinių modelių

Galimi ugdymo organizavimo, derinant kasdienio kontaktinio ir nuotolinio mokymosi būdus, modeliai

Modelis	Švietimą ribojantys veiksniai	MOKINIAI, besimokantys nuotoliniu būdu	DALYKAI, mokomi nuotoliniu būdu	Kasdienio ir nuotolinio organizavimo būdo apimtys
A	Nėra	Pavieniai mokiniai (pvz., dėl ligos esantys namuose)	Pavieniai mokiniai visus dalykus	
B	Nėra	Pavieniai mokiniai + visi kiti mokiniai dalį laiko	Pavieniai mokiniai visus dalykus (A) + visi mokiniai iki 30 proc. programos	
C	Nedideli apribojimai	Pavieniai mokiniai + visi kiti mokiniai dalį laiko. Didelės klasės perskirstomos į mažesnes	Pavieniai mokiniai visus dalykus (A) + visi mokiniai dalį programos (iki 50 proc.), mokomasi mažesnėmis grupėmis	
D	Didesni apribojimai	Rizikos grupės / pavieniai mokiniai sudaro atskiras grupes + visi kiti mokiniai dalį laiko. Didelės klasės gali būti perskirstomos į mažesnes	Rizikos grupės mokiniai visus dalykus (A) + visi mokiniai dalį programos (iki 50 proc.), mokomasi mažesnėmis grupėmis	
E	Karantinas	Visi mokiniai	Visus dalykus	

Šaltinis: Nuotolinio mokymo vadovas. NŠA, 2020

17. Skaitmeniniai mokymo(si) ištekliai

- ***Per pastaruosius 3 metus mokyklų aprūpinimas skaitmeniniais mokymo(si) įrankiais pagerėjo maždaug keturis kartus. Tačiau maždaug pusėje mokyklų naudojama pasenusi IKT programinė įranga.***
- ***Nors Lietuvos mokyklos turi galimybę naudotis sparčiuoju interneto ryšiu, jo prieigos galimybės kiekvienam mokiniui nėra iki galo išnaudotos.***
- ***Apie 3 proc. visų šalies mokinių 2020 m. pavasarį neturėjo nei kompiuterio, nei galimybės prisijungti prie nuotoliniam mokymui(si) reikalingo interneto ryšio.***
- ***Skaitmeninių mokymo(si) priemonių stygius yra kliūtis, trukdanti išnaudoti visaverčio nuotolinio mokymo(si) galimybes.***

Mokyklų aprūpinimas skaitmeniniais mokymo(si) ištekliais daugiau ar mažiau užtikrina kokybišką ugdymą(si). Pačia bendriausia prasme **skaitmeniniai mokymo(si) ištekliai** skirstomi į dvi grupes:

- *skaitmeninius mokymo(si) įrankius* – įvairią informacinių komunikacijų technologijų įrangą, programinės įrangos priemones, galinčias automatizuoti mokymui(si) reikalingų funkcijų atlikimą;
- *skaitmenines mokymo(si) priemones* – tikslingai sukomplektuotą skaitmeninio mokymosi turinį, dažnai pateikiamą kartu su skaitmeniniu mokymosi įrankiu ar virtualiąja mokymosi aplinka, skirtais jam peržiūrėti ir mokymosi proceso organizavimui užtikrinti.

Skaitmeniniai mokymosi įrankiai. 2019 metų Europos Komisijos paskelbto 28 ES šalių ir Norvegijos, Islandijos bei Turkijos tyrimo „IKT švietime“ rezultatai liudija, kad apskritai priešpandeminiais metais Lietuvos mokyklos skaitmeninėmis technologijomis buvo apsirūpinusios blogiau nei vidutiniškai ES šalių mokyklos. Gerai aprūpintų ES šalių mokyklų mokinių, ugdomų pagal skirtingas programas, dalis svyravo nuo 35 iki 72 proc., o Lietuvoje – nuo 36 iki 53 proc. Tyrimo rezultatai parodė, kad tik 50 proc. Lietuvos mokinių mokėsi mokyklose, kuriose 90 proc. visos technikos veikė ir atitiko mokymo(si) poreikius.

Pagal kompiuterių skaičių klasėse Lietuva yra tarp pirmaujančių ES šalių. Nepaisant to, kad mūsų mokyklose kompiuterių yra daug, jie gana seni ir naudojami ne tik mokymo procesui (17.1 ir 17.2 pav.). Per keletą metų situacija pakito: 2017 m. vienas kompiuteris teko maždaug šešiems mokiniams, o 2020 m. – jau maždaug keturiems (17.3 pav.) Kaip tinkamas santykis, 3 mokiniams ES yra rekomenduojamas vienas kompiuteris. Šį siūlomą skaičių jau pasiekė didesnė mokyklų dalis mažosiose Lietuvos savivaldybėse. Prasčiausia situacija yra didžiuosiuose miestuose, kuriuose vidutiniškai vienas kompiuteris tenka daugiau nei penkiems mokiniams. Mokymosi tikslais Lietuvos mokyklose kompiuteriais naudojosi apie 50 proc. mokinių – truputį mažiau nei vidutiniškai ES šalyse. Jose vieną kartą per savaitę kompiuteriu mokykloje mokymosi tikslais vidutiniškai naudojosi 52 proc. mokinių, besimokančių pagal ISCED 2 programas, ir 59 proc. – pagal ISCED 3 programas. Ir atitinkamai ES šalyse maždaug 20 ir 25 proc. pagal šias programas besimokiusių mokinių teigė niekada nesinaudojantys kompiuteriu mokykloje.

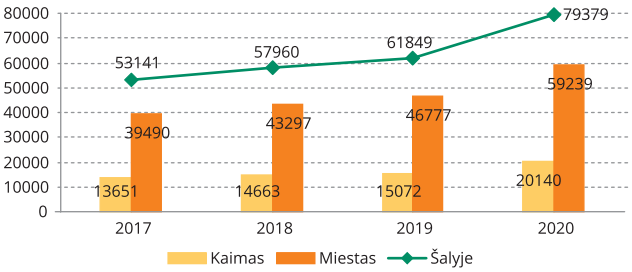
Savo nuosavas skaitmenines priemones mokymosi tikslais, pirmiausia – išmaniuosius telefonus, ES šalyse vidutiniškai naudojo nuo 30 proc. (ISCED 2) iki 53 proc. (ISCED 3) mokinių. Nešiojamuosius ir planšetinius kompiuterius mokiniai mokyklose naudojo palyginti retai, išskyrus Šiaurės Europos šalis. Lietuvos mokiniai aktyviau nei vidutiniškai ES šalių mokiniai mokymosi tikslais naudojo savo mobiliuosius telefonus. Būtent taip galima paaiškinti faktą, kad Lietuvos mokyklos ES kontekste atsilieka pagal naudojimąsi mokyklose planšetiniais kompiuteriais. Didelis proveržis, apsirūpinant planšetiniais kompiuteriais, įvyko 2015 m., kai jų skaičius išaugo daugiau kaip penkis kartus. Tokiam proveržiui įtakos turėjo „Kūrybinių klasių laboratorijos“ projektas. Kitas proveržis, paskatintas nuotolinio mokymo(si), įvyko 2020 m. (17.4 pav.).

2020 m. šalyje paskelbus karantiną, ŠMSM įgaliojo NŠA aprūpinti IKT priemonėmis mokinius, kurie neturėjo pakankamų galimybių mokytis iš namų, pirmiausia – iš socialiai pažeidžiamų šeimų (plačiau apie paramą žr. 22 sk. „Pagalba besimokančiajam ir šeimai, mokytojui ir mokyklai“).

Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos pagal interneto spartos rodiklį pranoksta ES vidurkį. Lietuvoje 2019 m. 27–29 proc. mokyklų turėjo greitesnį nei 100 mbps spartos internetą (ES vidurkis – 18 proc., Estijoje – net 70 proc.). 2019 m. 1,4 proc. šalies mokyklų neturėjo interneto ryšio. Karantino pradžioje problemų kilo dėl šio ryšio kokybės, stringančių įvairių ugdymo platformų. ŠMSM suteikus IKT pagalbą, problemos buvo išspręstos.

17.1 pav. Lietuvos mokyklose kasmet daugėja kompiuterių

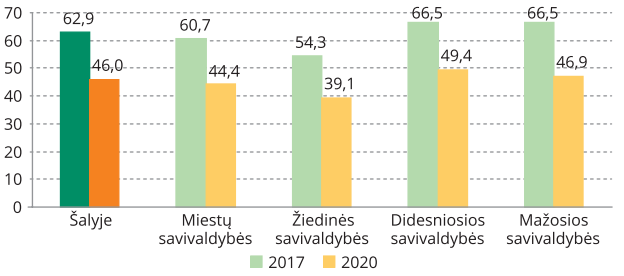
Mokymui(si) skirtų kompiuterių skaičius mokyklose

Duomenų šaltinis: ŠVIS

17.2 pav. Naujausiais kompiuteriais apsirūpinusios šalies žiedinių savivaldybių mokyklos

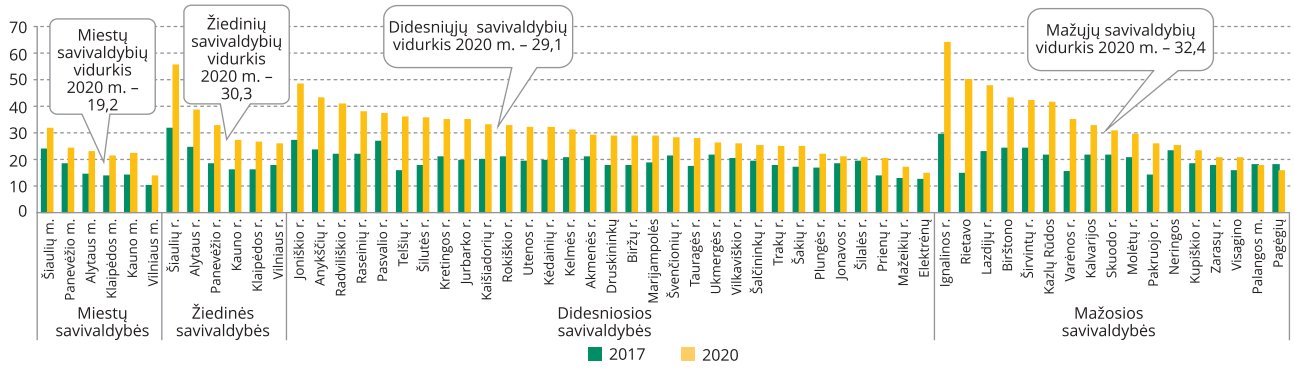
Mokyklų kompiuterių, kurie yra 4 metų ir senesni, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

17.3 pav. Mokyklų aprūpinimas kompiuteriais šalies savivaldybėse skirtingas: yra savivaldybių, kuriose kompiuteris tenka maždaug 2 mokiniams, ir savivaldybių, kuriose kompiuteris tenka 10 mokinių

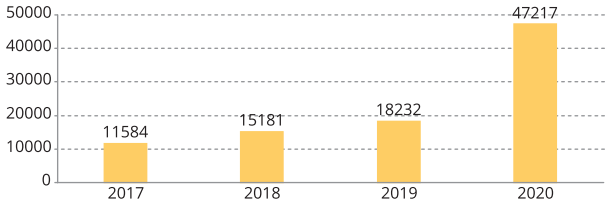
2017 m. ir 2020 m. 100-ui mokinių teko kompiuterių (vnt.), kuriais jie galėjo naudotis mokykloje mokymosi tikslais

Duomenų šaltinis: ŠVIS

17.4 pav. Planšetinių kompiuterių skaičius mokyklose nuo 2017 m. išaugo maždaug keturis kartus

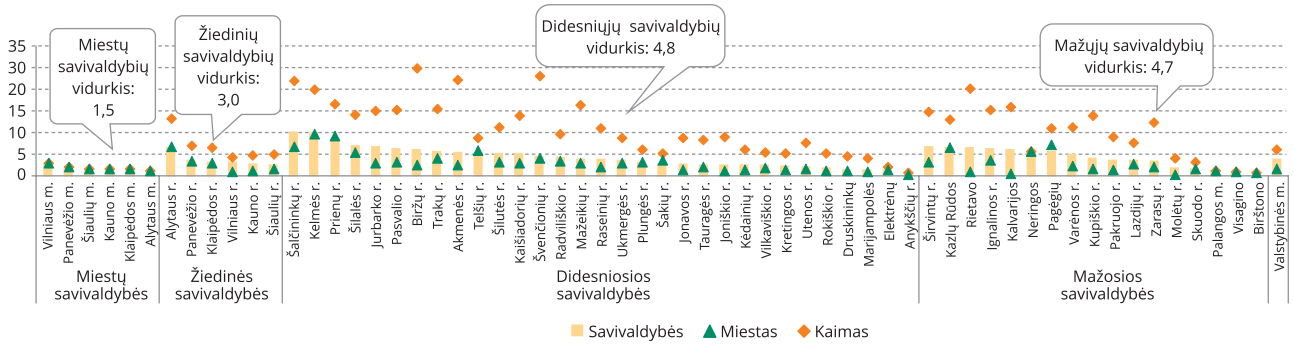
Planšetinių kompiuterių skaičiaus (vnt.) kaita Lietuvos mokyklose 2017–2020 m.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

17.5 pav. Dviejose savivaldybėse 2020 m. vidutiniškai kas dešimtas mokinys neturėjo nuotoliniam mokymui(si) reikalingos būtiniausios įrangos

Mokinių, kurie neturėjo jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. pradžioje

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Skaitmeninės mokymo(si) priemonės. Tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatai rodo, kad geriausius rezultatus pasiekia tos šalys, kurios ugdymo procese išlaiko pusiausvyrą tarp tradicinių popierinių ir skaitmeninių priemonių, realios ir virtualiosios aplinkos. Naudojant skaitmenines priemones, reikalingos ir virtualiosios mokymosi aplinkos, integruojančios galimybes naudotis veiklaraščiais, mokomąja medžiaga, konsultacijomis, virtualiais susitikimais.

PISA 2018 tyrimo duomenimis, 66,8 proc. Lietuvos mokinių mokėsi mokyklose, kurių vadovai sutiko su teiginiu, kad mokykloje prieinama veiksminga internetinė platforma, padedanti mokytis (EBPO vidurkis – 54,1 proc.).

Lietuvoje iki pandemijos palaipsniui augo skaičius mokyklų, naudojusių virtualiąsias mokymosi aplinkas. Europos Komisijos 2019 m. tyrimo „IKT švietime" rezultatai parodė, kad virtualiųjų mokymosi aplinkų naudojimas Lietuvos mokyklose per 6 metus padidėjo 12 proc., bet dar nepasiekė ES vidurkio – 65 proc. (17.6 pav.).

Kaip parodė karantino patirtis, elektroninį dienyną galima laikyti ne tik bendravimo ugdymo tikslais įrankiu, bet ir tam tikra virtualiąja mokymosi aplinka. Per ketverius metus nuo 2017 m. dešimčia procentinių punktų padaugėjo švietimo įstaigų, naudojančių elektroninį dienyną. 2021 metais dar liko 4,2 proc. bendrojo ugdymo ir 6,1 proc. profesinio mokymo mokyklų, nenaudojančių elektroninio dienyno. Populiariausias elektroninis dienynas šalies mokyklose yra TAMO („Tavo mokykla") (54,2 proc.), antrasis pagal populiarumą – „Mano dienynas" (29,3 proc.). Švietimo įstaigos taip pat naudojasi elektroniniais dienynais EDUKA (12,4 proc.), „BFT Veritus" (1,5 proc.).

Nuotolinio ugdymo proceso organizavimo būdo kokybę lemia ir mokinių kompetencijoms ugdyti(s) ar įgyti naudojamos skaitmeninės mokymo(si) priemonės ir ištekliai. Jie paprastai yra kaupiami mokyklos naudojamoje virtualiojoje mokymo(si) aplinkoje. Iš TALIS 2018 tyrime dalyvavusių vadovų 11 proc. nurodė, kad nėra tinkamos medžiagos arba jos nepakanka (EBPO vidurkis – 13 proc.). Viena vertus, mokymo(si) išteklių įvairovė sudaro prielaidas pasirinkti tinkamiausias mokymosi priemones. Kita vertus, Lietuvos pedagogai viešose konsultacijose aiškiai išreiškė lūkestį turėti bendrą skaitmeninių išteklių aplinką, kurioje lengvai būtų randami vadovėliai, aktuali mokomoji garso ir vaizdo medžiaga, pateiktys, veiklų ir užduočių pavyzdžiai, nuorodos į mokymosi išteklius, užduočių paketai pagal pasiekimų lygmenis, teorinių ir praktinių užduočių sąsiuviniai profesiniam mokymui.

2020 m. duomenimis, retas švietimo paslaugų verslo tiekėjas galėjo pasiūlyti tokią kokybiškos medžiagos įvairovę. Tik vienas tiekėjas siūlė keturių rūšių produktus – skaitmeninius vadovėlius, skaitmenines užduotis, testus ir metodinę medžiagą mokytojui. Po dvi produktų rūšis siūlę tiekėjai paprastai galėjo pateikti tik skaitmenines užduotis ir testus. Pateikiami skaitmeniniai vadovėliai daugiausia buvo tie patys tradiciniai mokinių naudojami vadovėliai, tik pritaikyti skaityti skaitmeninėmis priemonėmis.

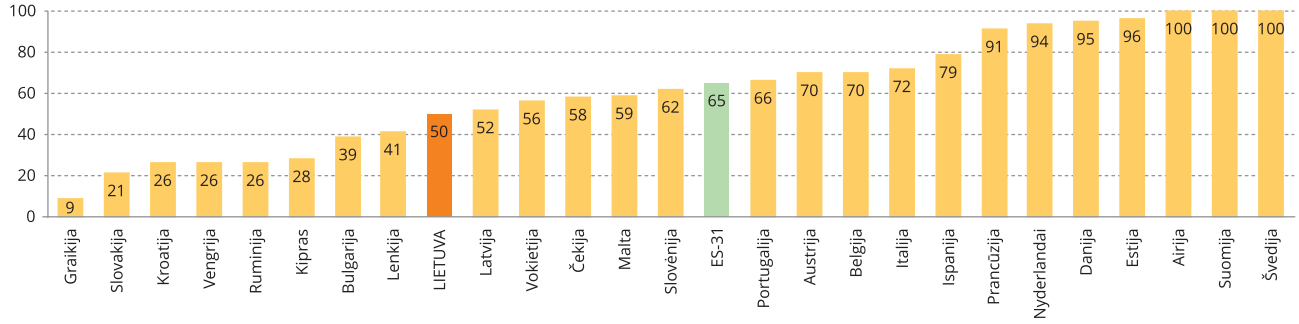
Jau minėtas 2019 m. Europos Komisijos atliktas ES šalių ir Norvegijos, Islandijos bei Turkijos tyrimas „IKT švietime" atskleidė, kokie šaltiniai ir kaip dažnai naudojami per pamokas. Tyrimas parodė, kad apskritai Europos šalyse ugdymui dažniau naudojamos tik skaitmeninės knygos, įvairūs skaitmeniniai testai, mokomosios programos (17.8 pav.). Įvairių skaitmeninių simuliacijų, mokomųjų žaidimų, matyt, yra mažiau. Darytina prielaida, kad skaitmeniniai įrankiai daugiau skirti mokinių kūrybingumui, kritiniam mąstymui plėtoti.

„Smart Continent" 2019 m. atlikta interneto turinio naudojimo tendencijų Lietuvos mokyklose analizė atskleidė, kad švietimo įstaigose internete dažniausiai naudojamas turinys yra praktiniai užsiėmimai, mokymosi turinys, vertinimo priemonės, mokomieji žaidimai ir pan. Tačiau atlikus vienos savivaldybės mokyklų duomenų srautų analizę, pastebėta, kad mokyklose internetas dažniausiai naudojamas, siekiant atnaujinti įvairias programas, vyrauja įvairūs paieškos puslapiai, o mokymosi tikslais naudojami puslapiai patenka į rečiausiai naudojamą kategoriją. Kadangi IKT įranga ir turinys vis dažniau tampa vienu iš mokymo įrankių, svarbu užtikrinti, kad bendrojo ugdymo įstaigų mokytojai naudotų tinkamą turinį, siekdami mokinius sudominti dėstomu dalyku, pasitelkiant mokomosios medžiagos formą.

Nepaisant visų sutelktų pastangų aprūpinti mokyklas skaitmenine įranga, 2020 m. pradžioje Lietuvoje paskelbus karantiną, dalis mokinių dėl priemonių stokos neturėjo visavertiškų galimybių sklandžiai pereiti į nuotolinį mokymą(si). Maždaug 3 proc. visų šalies mokinių neturėjo nei kompiuterio, nei galimybės prisijungti prie nuotoliniam mokymui(si) reikalingo interneto ryšio. Prastesnė situacija buvo kaimo vietovėse, kuriose tokių mokinių dalis siekė 6,2 proc. Savivaldybėse susiklosčiusi situacija irgi labai skyrėsi. Būta savivaldybių (Anykščių r., Birštono), kuriose tokių mokinių dalis nesiekė ir vieno procento. Tačiau pasitaikė savivaldybių (Šalčininkų r., Kelmės r.), kuriose vidutiniškai kas dešimtas mokinys neturėjo nuotoliniam mokymui(si) reikalingos būtiniausios įrangos.

17.6 pav. Priešpandeminiu laikotarpiu buvusios galimybės Lietuvos mokyklose naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis nesiekė ES vidurkio

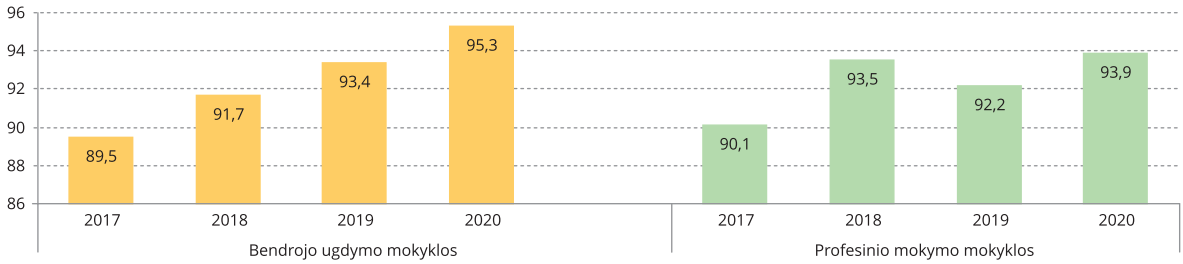
ES šalių mokyklų (ISCED 3), turinčių virtualiąsias mokymosi aplinkas, dalis 2017–2018 metais (proc.)

Duomenų šaltinis: IKT švietime, 2019

17.7 pav. Profesinio mokymo įstaigos priešpandeminiais metais turėjo geresnes galimybes naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis

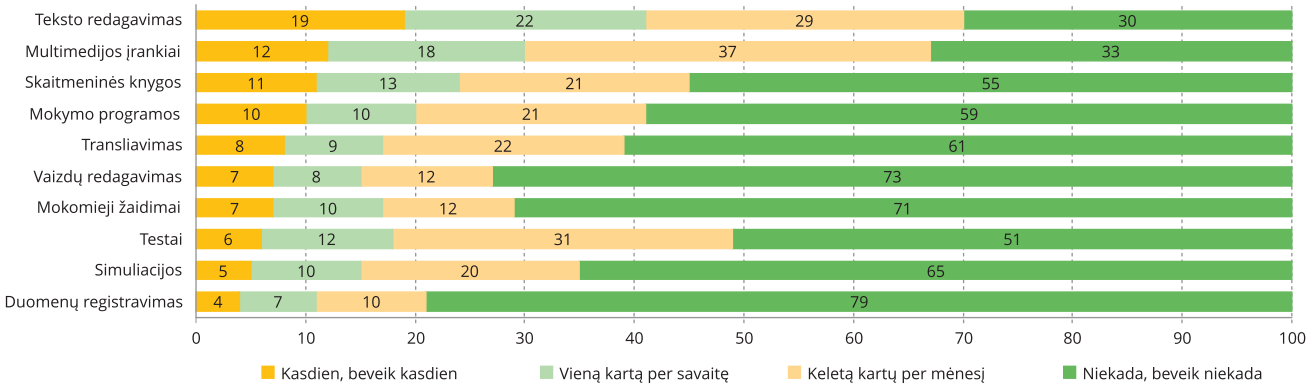
Virtualiąsias mokymosi aplinkas naudojančių mokyklų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

17.8 pav. Europos šalių mokyklų dažniausiai naudojamos teksto redagavimo priemonės ir multimedijos įrankiai

Skaitmeninių mokymo(si) išteklių naudojimo Europos šalių mokyklų klasėse (ISCED 3) dažnis

Duomenų šaltinis: IKT švietime, 2019

17.1 lentelė. Skaitmeninio mokymosi išteklių pasiūla Lietuvos mokykloms nėra pakankama

Nuotoliniam mokymuisi tinkamos mokymo(si) priemonės skaitmeninėse aplinkose 2020 m. pradžioje

Skaitmeninės aplinkos	Skaitmeniniai vadovėliai	Skaitmeninės užduotys	Testai	Medžiaga mokytojui
„Eduka klasė“	■	■	■	■
„Egzaminatorius.lt“		■	■	
„EMA pamokos“		■	■	
TAMO	■			
„e-Test.lt“			■	
„E-vadovėliai“	■			
„vadovėliai.lt“	■			■
NŠA skaitmeninių išteklių rinkinys				■
LRT mediateka				■
„Vyturys“				■
„ibiblioteka.lt“				■
„Jaunieji gamtos reindžeriai“			■	■
„E-paveldas.lt“				■

Šaltinis: Nuotolinio mokymo(si) vadovas (NŠA, 2020)

18. Skaitmeninis raštingumas

- ***Pasaulyje vyresnio amžiaus asmenų grupės skaitmeninio raštingumo plėtotė yra įtraukta į vyriausybių darbotvarkę. IKT taikymas šiuolaikinėje Lietuvos visuomenėje taip pat yra aktualizuotas, numatant perspektyvinį gyventojų bazinio kompiuterinio raštingumo lygio padidėjimą vienuolika procentinių punktų (nuo 56 proc. 2019 m. iki 67 proc. 2025 m.).***
- ***Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo kompetencija Lietuvoje nuosekliai rūpinamasi nuo 2007 metų.***
- ***Mokytojų skaitmeninio raštingumo plėtotė davė teigiamų rezultatų. 2020 m. duomenimis, daugelis (71 proc.) mokytojų, taikydami informacines komunikacines technologijas, jautėsi gana gerai ar gerai.***
- ***Trečdalis mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020 m. tobulino turimas skaitmeninio raštingumo kompetencijas ir įgijo naujų. Tai sudarė prielaidas sklandžiau įveikti per COVID-19 pandemiją įvestus kasdienio mokymo apribojimus, leido sparčiai pereiti į nuotolinį mokymą.***

2006 m. Europos Parlamento ir Europos Tarybos rekomendacijose dėl visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų akcentuojama, kad ES skaitmeninis raštingumas yra transversali kompetencija – viena iš visą gyvenimą trunkančio mokymosi bendrųjų kompetencijų. Tai reiškia, kad švietimui yra svarbus tiek mokinių, tiek mokytojų, tiek ir visos visuomenės skaitmeninis raštingumas. Šiandien skaitmeninio raštingumo sąvoka aprėpia ne tik gebėjimus veikti, naudojant įvairias informacines komunikacines aplinkas (įrenginius, programinę įrangą), bet ir gebėjimus tvarkyti, analizuoti, kritiškai vertinti tokių technologinių aplinkų turinio prieigas, projektuoti ir kurti turinį.

LSD duomenimis, IKT naudojimas Lietuvos namų ūkiuose per penkerius metus išaugo dešimčia procentinių punktų ir vidutiniškai siekia 83,1 proc. Daugiausia (99 proc.) kompiuteriu ir internetu naudojasi 16–34 m. amžiaus žmonės. Besinaudojančių IKT asmenų dalis atskirose amžiaus grupėse skiriasi, nors šis skirtumas kasmet po truputį mažėjo (18.1 pav.). Lietuvos gyventojų dažniausiai atliekami veiksmai, naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, yra susiję su rinkmenų kopijavimu ir perkėlimu, teksto tvarkymu, skaičiuoklės ir vaizdo bei garso rinkmenų naudojimu (18.2 pav.).

Lietuvoje nuosekliai rūpinamasi mokytojų skaitmeniniu raštingumu. Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninis raštingumas pirmą kartą reglamentuotas dar 2007 m. *Reikalavimų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo programoms aprašu*. Atnaujinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo redakcija, paskelbta 2018 m. Apraše nustatyti vienodi reikalavimai ir rekomendacijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeniniam raštingumui rengti ir įgyvendinti (18.3 pav.). ŠVIS duomenimis, aprašo reikalavimus atitinkantis pedagogų skaitmeninis raštingumas nuo 2017 iki 2019 metų reikšmingai išaugo. Skirtumai tarp atskirų mokyklų pagal steigėją išryškina valstybinių mokyklų atsilikimą šioje srityje (18.4 pav.). Tačiau tai gali būti aiškintina ir nesirūpinimu formaliai įteisinti gebėjimų lygį, o ne realiais skirtumais tarp mokytojų.

TALIS 2018 m. atlikto tyrimo duomenys atskleidė, kad skaitmeninio raštingumo padėtis skirtingose šalyse labai nevienoda. Nustatyta, kad EBPO (31 šalis) 42 proc. pedagogų jautėsi pasirengę naudoti skaitmenines technologijas mokymui. EBPO 2020 m. viešų konsultacijų rezultatai atskleidė, kad beveik 60 proc. respondentų prieš krizę nesinaudojo nuotolinio ir internetinio mokymo paslaugomis. Apskritai, 81 proc. Lietuvos mokytojų ugdymo proceso metu naudoja IKT ir pagal šį rodiklį lenkia ES vidurkį, kuris yra 58 proc. Tačiau savo kompetencijas skaitmeninio raštingumo srityje mūsų šalies pedagogai įsivertina prasčiau. 45 proc. Lietuvos mokytojų nurodė (EBPO vidurkis – 56 proc.), kad jų informacinių technologijų panaudojimo mokymui pasirengimo lygis yra geras ir labai geras. Pastebėta viena skaitmeninio ugdymo taikymo pamokose ypatybė – vyrauja metodai, kurių centre yra ne mokinys, o mokytojas.

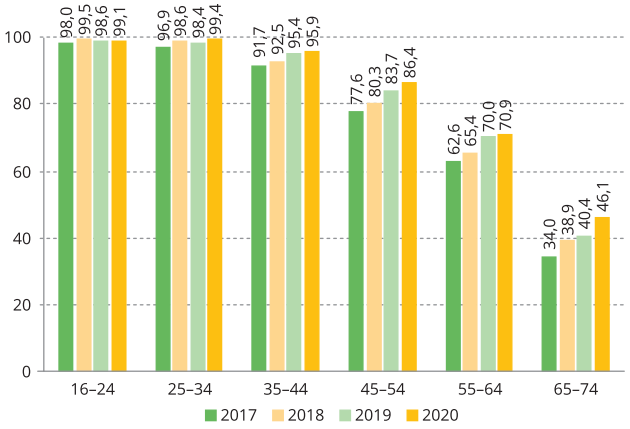
TALIS 2018 tyrimu vertintas mokytojo suvoktas darbo veiksmingumas. 71 proc. Lietuvos mokytojų, taikydami informacines komunikacines technologijas, jautėsi gana gerai ar gerai (EBPO vidurkis – 66,8 proc.). Kaip ir daugumos kitų šalių, Lietuvos mokytojai įsivertino, kad aktualiausia kvalifikacijos tobulinimo sritis išliks IKT taikymas mokymui. Lietuvoje didelį tokių mokymų poreikį išreiškia 24 proc., EBPO – 18 proc. mokytojų. Mokytojų dalyvavimą IKT mokymuose patvirtina ir minėtas 2019 m. tyrimas „IKT švietime“. Pradinio ugdymo mokytojų dalyvavimo IKT mokymuose ES vidurkis – 27 proc., o Lietuvos – 72 proc., pagrindinio ugdymo mokytojų – ES vidurkis – 24 proc., o Lietuvos – 69 proc.

Skaitmeninio raštingumo srityje mokytojams svarbu ne tik mokėti, gebėti naudotis IKT priemonėmis, bet ir mokyti mokinius jas taikyti. TALIS 2018 duomenimis, 61,8 proc. (EBPO vidurkis – 52,7 proc.) tyrime dalyvavusių Lietuvos mokytojų teigė skatinę mokinius naudotis IKT, atliekant didesnės apimties užduotis ar projektus. Taip pat svarbus faktorius yra ir sąlygų skaitmeniniam raštingumui plėtotis sudarymas, motyvavimas. PISA 2018 tyrimo duomenimis, 71,1 proc. Lietuvos mokyklų dirba užtektinai kvalifi-

kuotų techninės pagalbos darbuotojų (EBPO vidurkis – 54,1 proc.). Todėl mokytojai turi pakankamai laiko pasirengti pamokoms, naudodamiesi skaitmeniniais įrankiais – Lietuvos rodiklis siekia 69,1 proc. (EBPO vidurkis – 60,9 proc.). Taip pat paaiškėjo, kad 96,0 proc. tyrime dalyvavusių mokinių mokytojai yra skatinami į mokymą integruoti skaitmeninius prietaisus (EBPO vidurkis – 56,7 proc.).

18.1 pav. Beveik visi jauni žmonės (iki 34 m.) naudojasi IKT priemonėmis

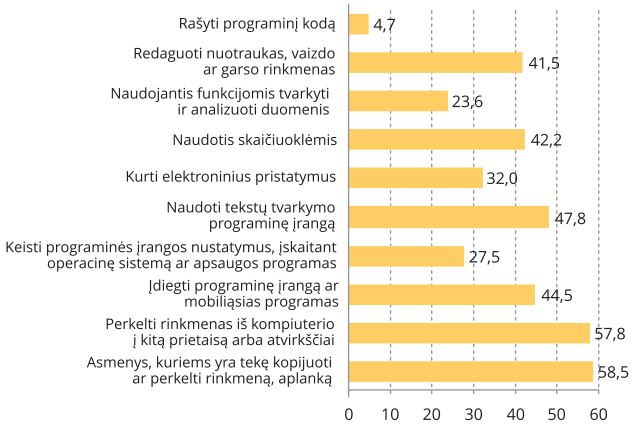
16–74 metų asmenų, kurie naudojosi internetu, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: LSD

18.2 pav. Kompiuterio naudotojų atliktų veiksmų populiarumas

16–74 m. amžiaus asmenų 2019 m. atlikti veiksmai kompiuteriu ar mobiliaisiais įrenginiais (proc.)

Duomenų šaltinis: LSD

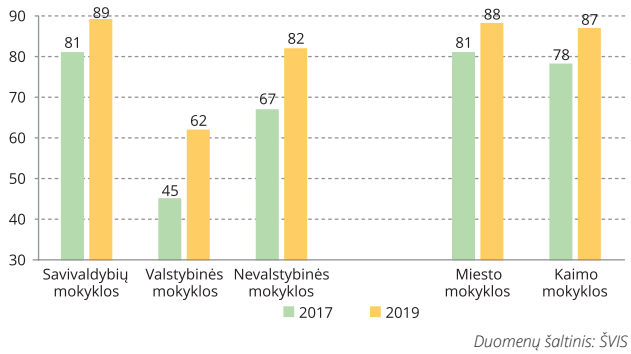
18.3 pav. Mokytojui reikalingi IKT gebėjimai pagal sritis

Komunikavimas	• Naudojimasis bendravimo internete priemonėmis. • Bendravimo su auditorija formato ir būdų tikslingas taikymas. • Dalijimasis informacija interneto bendruomenėse, tinkluose ir platformose. • Naudojimasis keliomis skirtingomis interneto paslaugomis.
Skaitmeninis mokymas ir mokymasis	• Reikalingų skaitmeninių išteklių radimas, vertinimas, pasirinkimas ir (ar) kūrimas. • Prieinamų skaitmeninių technologijų integravimas į mokymą ir mokymąsi. • Bendravimą ir bendradarbiavimą gerinančios, skirtingus mokymosi poreikius tenkinančios mokymosi veiklos organizavimas. Savivaldaus mokymosi skatinimas. • Mokymosi veiklų organizavimas, siekiant, kad mokiniai atpažintų ir spręstų technines problemas; gebėtų pagal poreikius pritaikyti skaitmenines aplinkas, įvertinti ir tobulinti savo skaitmeninę kompetenciją. • Skaitmeninių vertinimo priemonių naudojimas mokinių pasiekimų stebėsenai ir pažangos vertinimui.
Skaitmeninio raštingumo problemų sprendimas	• Gebėjimas pasirinkti tinkamą priemonę, įrenginį, taikomąją programą, programinę įrangą įprastiems veiksmams atlikti, priemonės veiksmingumo įvertinimas. • Tam tikros srities skaitmeninių išteklių naudojimas profesiniam tobulėjimui užtikrinti. • Dalyvavimas interneto profesinėse bendruomenėse ir gautų žinių taikymas profesiniam tobulėjimui užtikrinti.

Šaltinis: Nuotolinis mokymas ar mokymo organizavimas nuotoliniu būdu? (2020). Švietimo problemos analizė Nr. 8 (186). NŠA

18.4 pav. Valstybinių mokyklų mokytojai kompiuterinio raštingumo srityje atsilieka nuo nevalstybinių mokyklų mokytojų

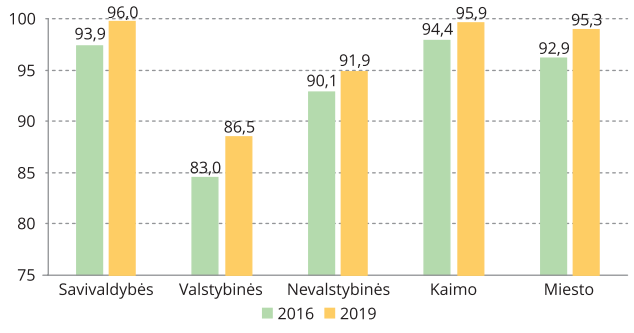
Pedagogų, 2017 ir 2019 m. turėjusių IKT raštingumo žinias, atitinkančias pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą, dalis pagal mokyklos steigėją ir vietovę (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

18.5 pav. Valstybinių mokyklų mokytojai rečiau į dėstomus dalykus integruoja informacines technologijas

Informacines technologijas į dalykus integruojančių mokytojų dalis (proc.) pagal mokyklos steigėją ir vietovę

Duomenų šaltinis: ŠVIS

19. Patirtis šalyje

- ***Nuotolinis mokymas Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose iki pandemijos buvo vykdomas dvejopai: pagal bendrąsias ugdymo programas, kai mokytasi visų mokomųjų dalykų, arba mokytasi tik „lituanistinio paketo“.***
- ***Nuotolinio mokymo praktika leido 15,0 proc. mokyklų tvirtinti, kad turi sukaupusios patirties, kuria galėtų pasidalyti su kitomis mokyklomis.***

Apie 1993 m. Lietuvoje atsirado du nuotolinio (tuo metu vadinto „distanciniu“) švietimo studijų centrai Vilniaus universitete ir Kauno technologijos universitete. XX a. pabaigoje buvo įsteigta Distancinio mokymo asociacija, kuri vienijo savo narius, siekdama plėtoti nuotolinį mokymą ir dalyvauti formuojant nuotolinio mokymo(si) politiką. Nuotolinio mokymo praktika Lietuvos aukštajame moksle buvo plėtojama netgi sparčiau nei vidutiniškai Europos šalyse. Pavyzdžiui, 2011–2012 mokslo metais Europoje vidutiniškai 7 proc. studentų studijavo nuotoliniu būdu, o Lietuvoje – 8 proc. Tačiau skirtumų tarp šalių būta didelių, nes Estijoje tokiu būdu tuomet studijavo net 23 proc. studentų, o Švedijoje – 16 proc.

Tuo pačiu metu nuotolinio mokymosi pradmenys atsirado ir bendrojo ugdymo mokyklose: sukurtas Lietuvos mokyklų tinklas, kuriame veikė nuotolinio mokymo sistema „Virtuali klasė“, nuotolinio mokymo principais savo veiklą grindė Jaunųjų fizikų mokykla „Fotonas“, Jaunųjų programuotojų mokykla, Lietuvos nacionalinė moksleivių akademija. Nuotolinio mokymo elementai pradėti taikyti ir formaliojo bendrojo ugdymo programų lygmenyje. Pagrindiniai dokumentai, reglamentavę nuotolinio mokymo(si) formą iki 2020 m., buvo du:

- 2012 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-1049 „Dėl mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- 2016 m. kovo 3 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-111 „Dėl mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

Mokytis nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu galėjo mokiniai, turintys įvairių su sveikatos sutrikimais susijusių problemų ar specialiųjų ugdymosi poreikių, dalyvaujantys didelio meistriškumo sportininkų rengimo, tarptautinių dalykinių olimpiadų pasirengimo, tarptautinėje mokinių mobilumo ar mainų programose, laikinai išvykę į užsienį. Pavienio mokymosi forma galėjo mokytis asmenys, kuriems buvo laikinai atimta ar apribota laisvė. Mokykloms, norinčioms organizuoti mokymą nuotoliniu būdu, buvo nustatytos specialios sąlygos. Mokykla turėjo valdyti, administruoti virtualiąją mokymosi aplinką, turinčią ugdymo procesui organizuoti būtinus įrankius. Turėjo būti pasiruošę ir tos mokyklos bendruomenės nariai: mokiniai – turėti galimybę naudotis tinkamomis informacinėmis kompiuterinėmis technologijomis; mokytojai – būti įvaldę ir pritaikę ugdymo procesui organizuoti virtualiąją mokymosi aplinką, kitas informacines kompiuterines technologijas.

Mokymas nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu Lietuvoje buvo vykdomas dvejopai:

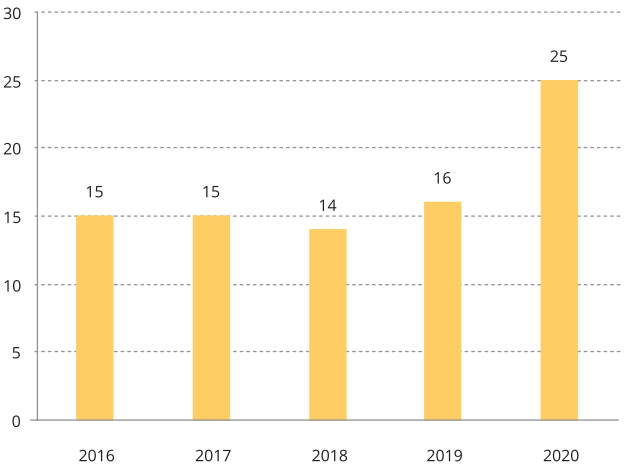
- pagal bendrąsias ugdymo programas, kai mokytasi visų mokomųjų dalykų;
- mokytasi tik „lituanistinio paketo“, t. y. pasirenkami tik lietuvių kalbos, literatūros, istorijos, geografijos kursai.

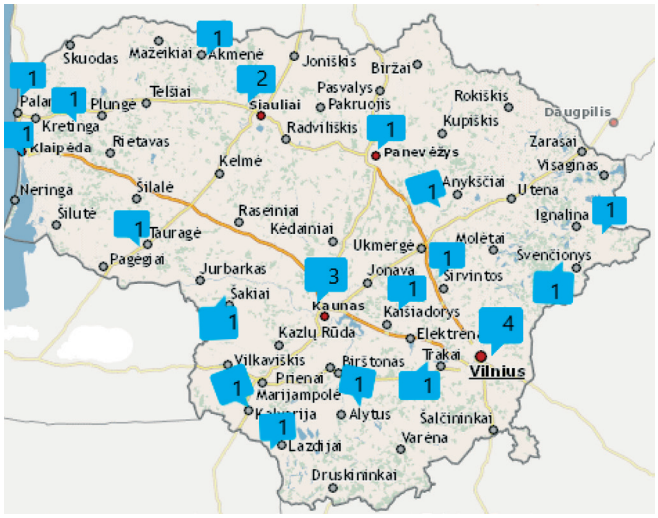
Iki COVID-19 pandemijos mūsų šalyje mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu paslaugas teikė daugiau kaip 50 įvairių ugdymo, švietimo įstaigų. Tiesa, oficialiai pripažintas programas turėjo vos kelios šalies mokyklos (19.1 pav.). Pirmoji mokymą nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu 2002 m. inicijavo Vilniaus Ozo gimnazija. Vėliau panašios programos patvirtintos Šiaulių Simono Daukanto gimnazijai, Šiaulių „Sandoros“ progimnazijai, Akmenės suaugusiųjų mokymosi centrui, Kretingos suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centrui. Šiose mokyklose mokymas organizuotas būtent taip, kad atitiktų teisės aktuose įtvirtintą formą – mokymą nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu. Tai reiškia, kad ugdymo turinys praktiškai nesiskyrė nuo kontaktinio mokymo būdu teikto turinio. Tik dėl techninių galimybių dominavo asinchroninis mokymas – mokytojui kasdien virtualiojoje erdvėje susitikti su mokiniais galimybių nebuvo. Kitose, neakredituotose ugdymo įstaigose, mokymas nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu išvykusiems į užsienį vaikams organizuotas pagal miesto tarybos patvirtintą tvarką. Pagrindinis skirtumas – šios mokyklos neturėjo teisės išduoti mokslo baigimo pažymėjimo nuotoliniu būdu besimokantiems mokiniams. Be to, tokį mokymą galima buvo organizuoti tiems laikinai išvykusiems mokiniams, kurių gyvenamoji vieta deklaruota toje savivaldybėje.

KTU mokslininkų vykdyto tyrimo *Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas* (2020) duomenimis, iki pandemijos pradžios net 81 proc. mokytojų neturėjo ankstesnės nuotolinio mokymo patirties. Mokytojų pasitikėjimą ir drąsą naudoti skaitmenines technologijas pedagoginiais tikslais sustiprino informacinių technologijų specialistų pagalba (daugiau apie tai – 22 sk. „Pagalba besimokančiajam ir šeimai, mokytojui ir mokyklai“ ir 25 sk. „Poveikis mokytojams ir dėstytojams“).

19.1 pav. Per penkerius pastaruosius metus nuotolinio ugdymo paslaugas teikusių ugdymo įstaigų padaugėjo dešimčia

Švietimo įstaigos deklaravo vykdžiusios nuotolinio mokymo(si) paslaugas pagal bendrojo ugdymo programą

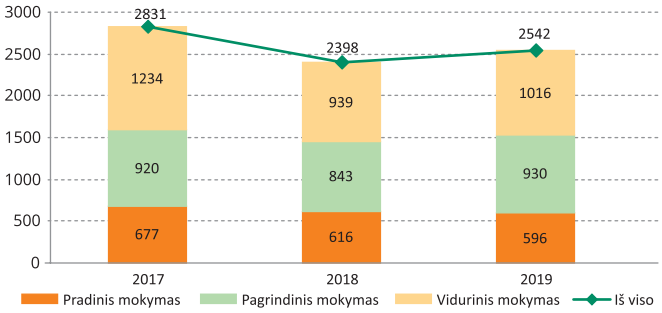

Duomenų šaltinis: ŠVIS

19.2. pav. Nuotoliniu būdu daugiausia mokėsi vidurinio ugdymo programų mokiniai

Nuotoliniu būdu besimokančių mokinių skaičius Lietuvos mokyklose

Duomenų šaltinis: NŠA 2021

19.1 lentelė. Mokymo(si) nuotoliniu būdu samprata priešpandeminiu laikotarpiu

Kas tai yra nuotolinis mokymas? Ar tai tas pats, kas mokytis savarankiškai (eksternu)?

Ne, tai kitoks mokymosi metodas. Tai nėra savarankiškas mokymasis (eksternas), kadangi kiekvieno mokomojo dalyko yra paruošta tiek pamokų, kiek reikalauja visas atitinkamos klasės ugdymo planas. Visos pamokos surašytos į tvarkaraštį, kuris savo struktūra yra analogiškas tradiciniam savaitiniam pamokų tvarkaraščiui. Kiekvieną pamoką mokiniai konsultuojami, vertinami, atlieka užduotis, gauna namų darbus ir t. t.

Vieną kartą per mėnesį mokytojo nustatytu laiku vyksta kiekvieno dalyko vertinamasis testas. Ne mažiau kaip 1 kartą per trimestrą (pusmetį) akivaizdžiai arba *Skype* programa bendrauja su dėstančiu dalyką mokytoju.

Šaltinis: Vilniaus Ozo gimnazijos internetinis puslapis

Nuotolinio mokymo(si) procesai pandemijos laikotarpiu

20. Švietimo sistemų reakcija į COVID-19 pandemiją

- ***COVID-19 pandemijos pradžioje dauguma pasaulio šalių (tarp jų ir Lietuva) priėmė sprendimą uždaryti mokyklas ir nutraukti kontaktinį ugdymą. Šis sprendimas paveikė daugiau nei keturis penktadalius pasaulio mokinių. Praėjus metams nuo pandemijos pradžios, šalys pagal įvairius rodiklius diferencijavo sprendimus ir vis dažniau mokyklas atvėrė kontaktiniam ugdymui.***
- ***Lietuvoje visuotinai pereita prie nuotolinio mokymo buvo du kartus – nuo 2020 m. kovo mėn. ir nuo 2020 m. gruodžio mėn. Buvo ieškoma būdų mokyklose ugdyti socialiai jautrias mokinių grupes, todėl per antrąjį karantiną sudarytos sąlygos mokyklose ugdyti specialiųjų poreikių mokinius, neturėjusius sąlygų mokytis namuose, ir tuos mokinius, kuriems buvo reikalinga pagalba mokantis.***
- ***Užsikrėtimo COVID-19 duomenys Lietuvoje rodo, kad sprendimai dėl mokyklų uždarymo buvo itin reikalingi, nes kai kuriuose švietimo lygmenyse mokytojų užsikrėtimo mastas 2020 m. gruodžio mėn. buvo reikšmingai didesnis nei vidutiniškai šalyje (tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų – 2,6 karto, tarp pradinio ugdymo mokytojų – 1,9 karto). Mokyklų uždarymas ir prasidėjusi mokytojų vakcinacija padėjo suvaldyti viruso plitimą ir pradėti saugiai grąžinti mokinius į klases.***

Mokiniai priklauso tai socialinei grupei, kurią ypač paveikė nacionalinio lygmens sprendimai dėl COVID-19 ligos plitimo suvaldymo. UNESCO duomenimis, 2020 m. balandžio mėn. 1,5 mlrd. mokinių (tai sudarė apie 84 proc. visų mokinių) negalėjo mokytis savo mokyklose, nes jos buvo uždarytos dėl COVID-19 pandemijos (20.1 lentelė).

2020 m. dėl mokyklų uždarymo daugelyje šalių buvo prarasta didelė kontaktinio mokymo(si) laiko dalis (20.1 pav.). Iki 2020 m. kovo mėn. pabaigos visos EBPO šalys, dalyvavusios tyrime, nutraukė kontaktinį mokymą(si) ir uždarė pradines ir (ar) vidurines mokyklas, jose leisdamos mokytis tik specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ir ypač svarbių profesijų darbuotojų, kurie negali dirbti nuotoliniu būdu, vaikams: 23 šalyse mokyklos buvo uždarytos nacionaliniu lygmeniu, o dar 10 šalių (Brazilija, Kanada, Kolumbija, Danija, Estija, Vokietija, Italija, Naujoji Zelandija, Lenkija ir Slovakija) uždarė mokyklas regioniniu ar vietos lygmeniu.

Pastebima tendencija, kad mokymo dienų, kai mokyklos buvo uždarytos, skaičius dažniausiai didėja aukštesniuose švietimo lygmenyse. Tarp EBPO tyrime dalyvavusių šalių, 2020 m. ikimokyklinio ugdymo mokyklos buvo visiškai uždarytos vidutiniškai 42 dienas, pradinio ugdymo mokyklos buvo uždarytos 54 dienas, pagrindinio ugdymo – 63 dienas, o vidurinio ugdymo – 67 dienas.

Tačiau tarp skirtingų šalių šie skaičiai smarkiai skiriasi. Austrijoje, Izraelyje, Latvijoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir Šveicarijoje vidurinio ugdymo mokyklos buvo uždarytos mažiausiai 20 dienų ilgiau nei pradinio ugdymo mokyklos. Išskirtinė situacija susiklostė Airijoje, Pietų Korėjoje ir Čekijoje – šiose šalyse pradinio ugdymo mokyklos buvo uždarytos ilgesniam laikui nei vidurinio ugdymo mokyklos. Analizuojant pradinio ugdymo patirtį per pandemiją, Švedija yra išimtis – visos pradinio ir dauguma pagrindinio ugdymo mokyklų šioje šalyje liko atviros kontaktiniam mokymui(si) 2020 m., tačiau vidurinio ugdymo mokiniai daugiausia mokėsi nuotoliniu būdu. Vidurinės mokyklos mažiau nei 40 dienų buvo uždarytos Danijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Naujojoje Zelandijoje ir Norvegijoje, o daugiau nei 100 dienų – Kolumbijoje, Kosta Rikoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir Turkijoje (20.1 pav.).

Praėjus metams nuo pandemijos pradžios, išliko jau minėta tendencija – vis daugiau šalių kontaktiniam mokymui(si) atvėrė ikimokyklinio (40 proc. tyrime dalyvavusių šalių) ir pradinio ugdymo mokyklas (30 proc. tyrime dalyvavusių šalių), tačiau aukštesnių švietimo lygmenų mokiniams atverti mokyklas ryžosi mažesnė dalis šalių (pagrindinio ugdymo mokyklos atidarytos 24 proc. šalių, vidurinio ugdymo mokyklos – 9 proc. šalių).

Lyginant 2020 ir 2021 m. balandžio 1 d. duomenis, matyti, kad Europos regiono šalys ieškojo ir rado būdų grąžinti mokinius į mokyklas ir vis dažniau atvėrė jas kontaktiniam mokymui(si): pandemijos pradžioje visas mokyklas nacionaliniu lygmeniu buvo uždariusios beveik visos Europos šalys, išskyrus Islandiją, Švediją, Suomiją, Belgiją ir Austriją (šiose šalyse uždarytos tik kai kurių švietimo lygmenų mokyklos), o po metų, šalims įgyjant daugiau pandemijos valdymo patirties, sprendimai švelnėjo – vis daugiau šalių priėmė rekomendacinio pobūdžio sprendimus dėl mokyklų uždarymo arba uždarė tik kai kurių švietimo lygmenų mokyklas (20.2 pav.).

Per šį laikotarpį šalys laikėsi skirtingos mokyklų uždarymo politikos – kai kurios šalys visas ar tam tikrų švietimo lygmenų mokyklas uždarė vieną ar du kartus, tačiau ilgesniam laikui (pvz., Slovakija, Lenkija, Italija ir kt.), o kitos šalys mokyklas uždarydavo dažniau, tačiau trumpesniems laikotarpiams, kai epidemiologinė situacija šalyje pablogėdavo (pvz., Belgija, Danija, Nyderlandai ir kt.).

20.1 lentelė. Visiškas mokyklų uždarymas paveikė daugiau nei keturis penktadalius pasaulio mokinių

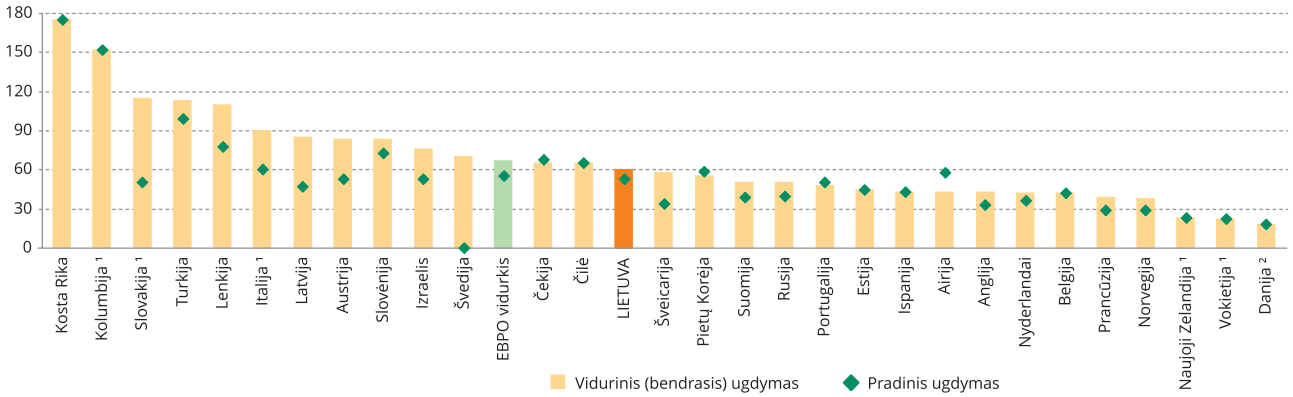
Visiško mokyklų uždarymo ir perėjimo prie nuotolinio ugdymo pasaulyje poveikio aprėptis 2020 m.

	Vasario 16 d.	Vasario 23 d.	Balandžio 20 d.	Rugsėjo 9 d.	Spalio 16 d.	Lapkričio 24 d.
Mokinių skaičius visiškai uždarytose mokyklose	1 mln.	279 mln.	1,5 mlrd.	809 mln.	266 mln.	271 mln.
Visų mokinių dalis	0,1 proc.	16 proc.	84 proc.	46 proc.	15,2 proc.	15,5 proc.

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu (2021), parengta pagal UNESCO Statistikos instituto duomenis

20.1 pav. Didžiausias mokymo dienų, kai mokyklos buvo uždarytos, skaičius buvo Kosta Rikoje ir Kolumbijoje, mažiausias – Vokietijoje ir Danijoje

Mokymo dienų skaičius (išskyrus mokyklines atostogas, valstybines šventes ir savaitgalius), kai mokyklos buvo uždarytos, 2020 m.

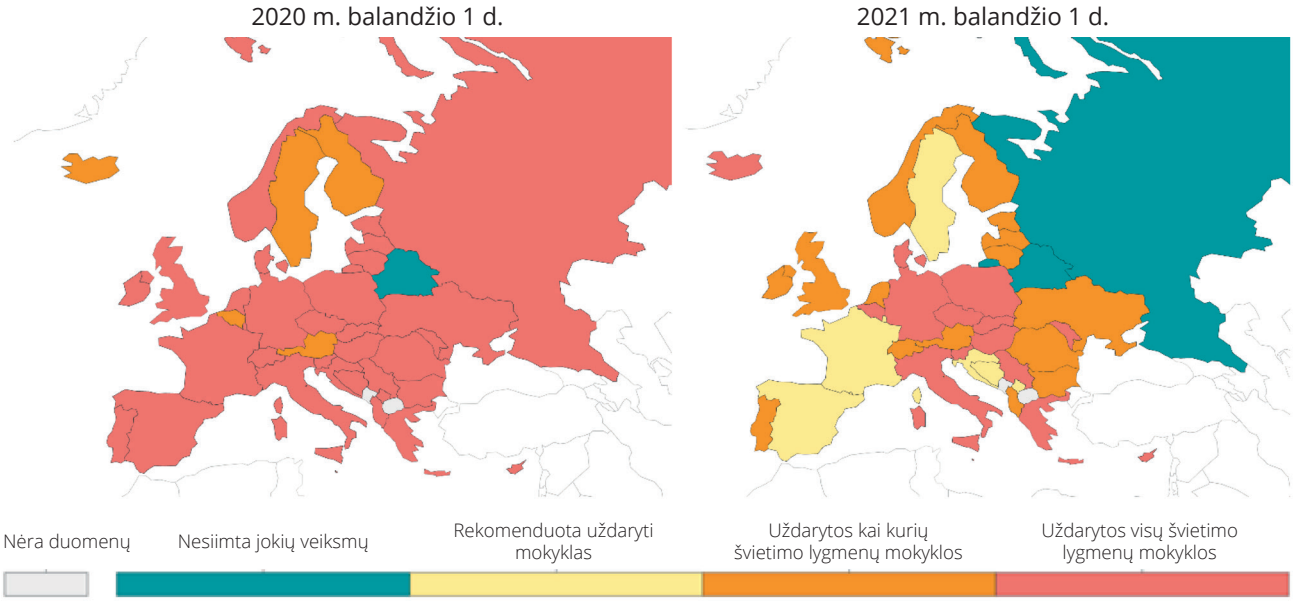

Pastabos:
1 – vidutinis mokymo(si) dienų skaičius;
2 – minimalus mokymo(si) dienų skaičius.

Duomenų šaltinis: OECD (2021). The State of School Education. One Year into the COVID Pandemic

20.2 pav. Per COVID-19 pandemiją 2021 m. daugiau Europos šalių buvo atidariusios mokylas kontaktiniam ugdymui nei 2020 m.

Mokyklų uždarymas per COVID-19 pandemiją 2020 ir 2021 m. balandžio 1 d. Europos šalyse

Pastaba: sprendimai dėl mokyklų uždarymo gali skirtis šalių regionų ar vietos lygmeniu; šalis koduojama kaip „mokyklos uždarytos“, jei bent viename savivaldžiame regione priimtas sprendimas uždaryti mokyklas.

Šaltinis: Hale T., et al (2021)

Lietuvos švietimo sistemos reakcija į COVID-19 pandemiją. Bandant suvaldyti COVID-19 ligos plitimą, Lietuvoje ***2019–2020 m. m.*** visame švietimo sektoriuje nuo kovo 16 d. buvo nutrauktas kontaktinis ugdymas, mokymas, studijos ar kitos švietimo veiklos. Po dviejų mėnesių nuotolinio ugdymo nuo gegužės 18 d. į mokyklas kontaktiniam ugdymui pirmieji pradėjo grįžti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokiniai. Nuo tos pačios dienos į įprastą ritmą, laikantis būtinų saugos reikalavimų, taip pat galėjo grįžti neformaliojo vaikų švietimo veiklos.

Gegužės mėn. pabaigoje buvo leista į kontaktinį ugdymą grįžti daugumai švietimo sistemos dalyvių, tačiau galutinį sprendimą, ar mokyklos dirbs nuotoliniu, ar įprastu būdu, turėjo priimti mokyklų steigėjai ir mokyklų vadovai. Nuo gegužės 25 d. pradinių klasių mokiniai galėjo grįžti į mokyklas, tačiau, ŠMSM duomenimis, beveik 75 proc. mokyklų nutarė, kad ir toliau bus mokomasi tik nuotoliniu būdu, o ketvirtadalyje mokyklų pamokos vyks mišriuoju būdu. Nuo tos pačios dienos mokyklose taip pat galėjo vykti kontaktinės konsultacijos abiturientams, galėjo atsidaryti specialiosios mokyklos ir visų bendrojo ugdymo mokyklų specialiosios klasės, buvo leidžiama kontaktiniu būdu vykdyti profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas, kurių neįmanoma organizuoti nuotoliniu būdu. Pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas besimokantys mokiniai į kontaktinį ugdymą galėjo grįžti nuo gegužės 30 d. (20.3 pav.).

2020–2021 m. m. sprendimai dėl mokyklų uždarymo buvo priimami labiau diferencijuojant juos pagal švietimo lygmenis, savivaldybių epidemiologines situacijas, įtakos turėjo mokyklų steigėjų, vadovų ir bendruomenės susitarimai. Dėl blogėjančios šalies epidemiologinės situacijos (20.7 ir 20.8 pav.) nuo gruodžio 9 d. ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme kontaktiniu būdu ugdyti buvo rekomenduojama tik tuos vaikus, kurių tėvai (įtėviai, globėjai) neturėjo galimybių dirbti nuotoliniu būdu (20.3 pav.). ŠMSM duomenimis, net ir galiojant šiai rekomendacijai, 2021 m. sausio 19 d. mokyklas lankė apie ketvirtadalis (30 tūkst.) ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių vaikų. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai specialiosiose mokyklose ir bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse buvo ugdomi kontaktiniu būdu (20.2 lentelė).

Bendrajame ugdyme kontaktiniu būdu ilgiausiai buvo ugdomi pradinio ugdymo mokiniai – visuotinai nuotoliniu būdu jie pradėti ugdyti nuo sausio 4 d. Nuo spalio 26 d. neformaliojo vaikų švietimo veiklos buvo vykdomos nuotoliniu būdu, taip pat bendrojo ugdymo mokyklose 5–12 klasių mokiniams ir pirminio profesinio mokymo įstaigose paskelbta kontaktinio ugdymo pauzė. Kiek vėliau šie mokiniai mokėsi nuotoliniu arba mišriuoju būdu (kokį būdą rinktis, sprendė mokyklos steigėjas arba vadovas), tačiau nuo gruodžio 9 d., reikšmingai blogėjant epidemiologinei situacijai šalyje (20.7 ir 20.8 pav.), 5–12 klasių mokiniai, profesinio mokymo įstaigų mokiniai, aukštųjų mokyklų studentai visuotinai mokėsi nuotoliniu būdu.

Tačiau net ir galiojant griežto karantino sąlygoms šalyje, kai visuotinai buvo pereita į nuotolinį ugdymą, šalies mokyklose buvo ugdoma daugiau nei 40 tūkst. mokinių. ŠMSM duomenimis, 2021 m. sausio 19 d. didžiausią mokyklose ugdomų mokinių dalį sudarė ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujantys (30 tūkst.) ir specialiosiose mokyklose ar bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse ugdomi mokiniai (9 tūkst.) (20.2 lentelė).

Anksčiausiai (nuo sausio 20 d.) į mokyklas mokytis kontaktiniu būdu grįžo tie pradinio ugdymo mokiniai, kurių tėvai (įtėviai, globėjai) neturėjo galimybių dirbti nuotoliniu būdu, ir tie visų bendrojo ugdymo lygmenų mokiniai, kurie neturėjo sąlygų mokytis namuose arba jiems dėl įvairių priežasčių buvo reikalinga pagalba mokantis.

Visų kitų mokinių grįžimui į kontaktinį ugdymą įtakos turėjo ir savivaldybių epidemiologinė situacija, ir mokyklų steigėjų, vadovų, bendruomenės sprendimai. Atsižvelgiant į šias sąlygas, saugumo reikalavimus, mokinių testavimą, į kontaktinį ugdymą nuo kovo 15 d. grįžti galėjo pradinio ugdymo mokiniai, o nuo gegužės 10 d. – pagrindinio ugdymo programos ir vidurinio ugdymo III gimnazijos klasės mokiniai. Abiturientams nuo kovo 22 d. leidžiamos kontaktinės konsultacijos (grupėmis ne daugiau kaip po 5 mokinius), o nuo gegužės 3 d. – ugdymas mišriuoju būdu. Pirminio profesinio mokymo ir aukštojo mokslo studijas nuo gegužės 24 d. leista vykdyti mišriuoju būdu. Neformalusis vaikų švietimas kontaktiniu būdu buvo atnaujinamas diferencijuotai, atsižvelgiant į erdvių, kuriose vykdomos veiklos, pobūdį (atviros ar uždaros), dalyvaujančių vaikų skaičių, patalpų plotą (20.3 pav.).

ŠMSM duomenys rodo, kad galimybe grįžti į kontaktinį ugdymą pasinaudojo apie ketvirtadalis mokyklų – panaši dalis, kaip ir 2019–2020 m. m. pabaigoje. 2021 m. gegužės 31 d. mišriuoju būdu buvo ugdoma 11 proc. 5–8 klasių mokinių 24 proc. mokyklų. Aukštesniuose lygmenyse į mokyklas grįžusių mokinių ir juos priimančių mokyklų dalis buvo dar mažesnė – 8 proc. 9–10 klasių (gimnazijų I ir II klasių) mokinių 17 proc. mokyklų ir 5 proc. III gimnazijų klasių mokinių 10 proc. mokyklų (20.4 pav.).

20.3 pav. Per antrąjį karantiną sprendimai dėl mokyklų uždarymo buvo labiau diferencijuojami pagal švietimo lygmenis, daugiau sprendimo teisių suteikta mokykloms ir jų steigėjams

Lietuvos mokyklų darbo būdas 2019–2020 ir 2020–2021 m. m.

2019–2020 m. m.	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis
Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas								Kovo 16 – gegužės 17 d.		
Pradinis ugdymas								Kovo 16 – gegužės 22 d.		
Pagrindinis ugdymas								Kovo 16 – gegužės 29 d.		
Vidurinis ugdymas								Kovo 16 – gegužės 29 d.		
Profesinis mokymas								Nuo kovo 16 d.[1]		
Aukštojo mokslo studijos								Nuo kovo 16 d.[1]		
Neformalusis vaikų švietimas								Kovo 16 – gegužės 17 d.		

2020–2021 m. m.	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis
Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas				Nuo gruodžio 9 d. rekomenduota mokyklas lankyti tik tiems vaikams, kurių tėvai (įtėviai, globėjai) neturi galimybių dirbti nuotoliniu būdu						
Pradinis ugdymas					Sausio 4 – kovo 12 d.[2]			Priklausomai nuo savivaldybės epidemiologinės situacijos		
Pagrindinis ugdymas				Gruodžio 9 – gegužės 7 d.						
Vidurinis ugdymas				Gruodžio 9 – gegužės 7 d.[3]						
Profesinis mokymas				Gruodžio 9 – gegužės 21 d.[4]						
Aukštojo mokslo studijos				Gruodžio 9 – gegužės 21 d. [4]						
Neformalusis vaikų švietimas				Spalio 26 d. – gegužės 23 d.[5]						Taikant ribojimus[5]

Kontaktinis ugdymas, mokymas, studijos ar veiklos Nuotolinis ugdymas, mokymas, studijos ar veiklos

Mokyklų steigėjų ir (ar) mokyklų vadovų sprendimai dėl mokyklos darbo būdo

[1] Nuo gegužės 30 d. leista kontaktiniu būdu vykdyti profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas, kurių neįmanoma organizuoti nuotoliniu būdu.

[2] Nuo vasario 22 d. saugaus pradinukų grąžinimo į mokyklą projektas pradėtas Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijoje ir kai kuriose kitose, kiek vėliau prie projekto prisijungusiose, sostinės mokyklose.

[3] Abiturientams nuo kovo 22 d. leidžiamos kontaktinės konsultacijos (grupėmis ne daugiau kaip po 5 mokinius), nuo gegužės 3 d. – ugdymas mišriuoju būdu.

[4] Leidžiama kontaktiniu būdu vykdyti profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas, kurių neįmanoma organizuoti nuotoliniu būdu.

[5] Nuo kovo 6 d. kontaktinės NVŠ veiklos leidžiamos *atvirose* erdvėse, grupėmis ne daugiau kaip po 5 vaikus, nuo balandžio 12 d. – ne daugiau kaip po 10 vaikų, nuo gegužės 24 d. – ne daugiau kaip po 25 vaikus. Nuo kovo 22 d., mažo sergamumo COVID-19 liga savivaldybėse, kontaktinės NVŠ veiklos leidžiamos *uždarose* erdvėse, grupėmis ne daugiau kaip po 5 vaikus, nuo gegužės 24 d. – visose savivaldybėse, grupėmis ne daugiau kaip po 10 vaikų, taikant patalpų ploto ribojimus.

Duomenų šaltiniai: LRV nutarimai, švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymai, operacijų vadovo sprendimai

20.2 lentelė. Net ir galiojant griežto karantino sąlygoms, šalies mokyklose buvo ugdoma daugiau nei 40 tūkst. mokinių

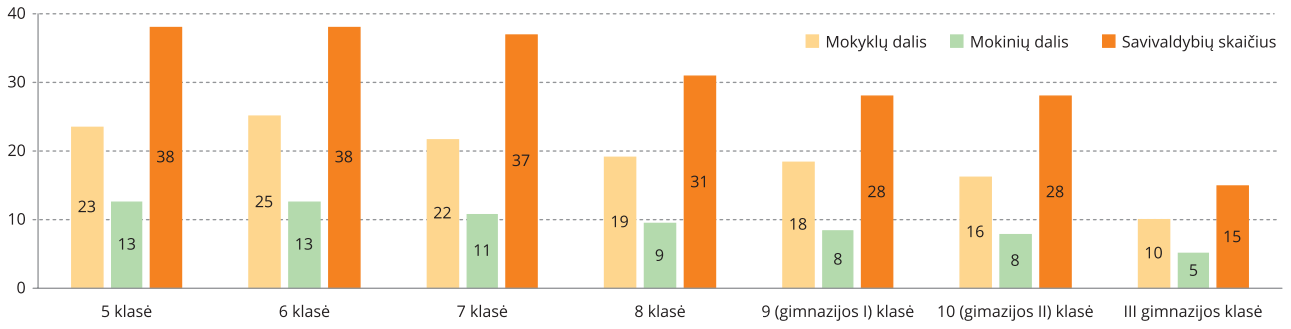
Mokinių, ugdomų šalies mokyklose, skaičius 2021 m. sausio 19 d.

Mokinių skaičius	Bendrojo ugdymo mokiniams ugdymas organizuotas nuotoliniu būdu, išskyrus:
9 000	specialiosiose mokyklose ir bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse ugdomus mokinius
1 000	pirminiame profesiniame mokyme, vykdomame kartu su socialinių įgūdžių programa, besimokančius mokinius
1 000	pradinio ugdymo programos vaikus, kuriems savivaldybių administracijos užtikrina nuotolinį ugdymą, priežiūrą ir maitinimą mokyklose
30 000	vaikus, ugdomus pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kurios vykdomos kontaktiniu būdu, rekomenduojant tėvams, kurie dirba nuotoliniu būdu, vaikų į mokyklas nevesti

Duomenų šaltinis: ŠMSM

20.4 pav. 2020–2021 m. m. pabaigoje į mokyklas grįžusių mokinių dalis mažiausia buvo tarp III gimnazijų klasių mokinių

Mišriuoju būdu ugdomų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų mokinių dalis, mokyklų dalis ir savivaldybių skaičius 2021 m. gegužės 31 d.

Duomenų šaltinis: ŠMSM

Užsikrėtimas COVID-19 tarp mokytojų ir mokinių šalyje ir regionuose. Švietimo politikos sprendimai dėl ugdymo ir mokymo organizavimo būdo šalyje buvo priimami stebint ir analizuojant įvairius sergamumo COVID-19 liga rodiklius bendrai šalyje ir tarp švietimo bendruomenės narių. LSD duomenimis, per visą pandemijos laikotarpį iki 2021 m. gegužės 31 d. iš viso COVID-19 užsikrėtė 5 965 mokytojai (14,2 proc. visų šalies mokytojų) ir 17 084 mokiniai (5,1 proc. visų šalies mokinių). Tačiau duomenys rodo, kad sergamumo mastas tarp švietimo bendruomenės narių reikšmingai skyrėsi ir atskirais pandemijos laikotarpiais, ir skirtinguose švietimo lygmenyse, ir šalies regionuose.

Analizuojant užsikrėtimo COVID-19 duomenis, matyti, kad didžiausi užsikrėtimo skaičiai, kaip ir visoje šalyje, tarp mokytojų ir mokinių buvo fiksuojami per antrąjį karantiną – 2020 m. gruodžio mėn. (20.5 pav.). Tuo metu buvo priimti nacionalinio lygmens sprendimai stabdyti visų lygmenų (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo) kontaktines veiklas ir pereiti prie visuotinio nuotolinio ugdymo ir mokymo, siekiant suvaldyti ligos plitimą. Galima daryti prielaidą, kad šios priemonės ir prasidėjusi mokytojų vakcinacija padėjo suvaldyti situaciją, nes vėlesniais mėnesiais užsikrėtimų skaičius reikšmingai mažėjo.

Skirtingų švietimo lygmenų mokytojų ir mokinių užsikrėtimo COVID-19 duomenys rodo, kad į sudėtingiausią situaciją buvo patekę ilgiausiai kontaktiniu būdu dirbę ikimokyklinio ir priešmokyklinio bei pradinio ugdymo mokytojai: tarp pagrindinio ir vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo mokytojų užsikrėtusiųjų COVID-19 dalis sudarė apie dešimtadalį, tarp pradinio ugdymo mokytojų užsikrėtusiųjų buvo beveik septintadalis, o tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų – daugiau kaip penktadalis. Lyginant mokinių užsikrėtimo duomenis, matyti, kad didžiausias mastas fiksuotas tarp vidurinio ugdymo mokinių, o mažiausias – tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokinių (20.6 pav.).

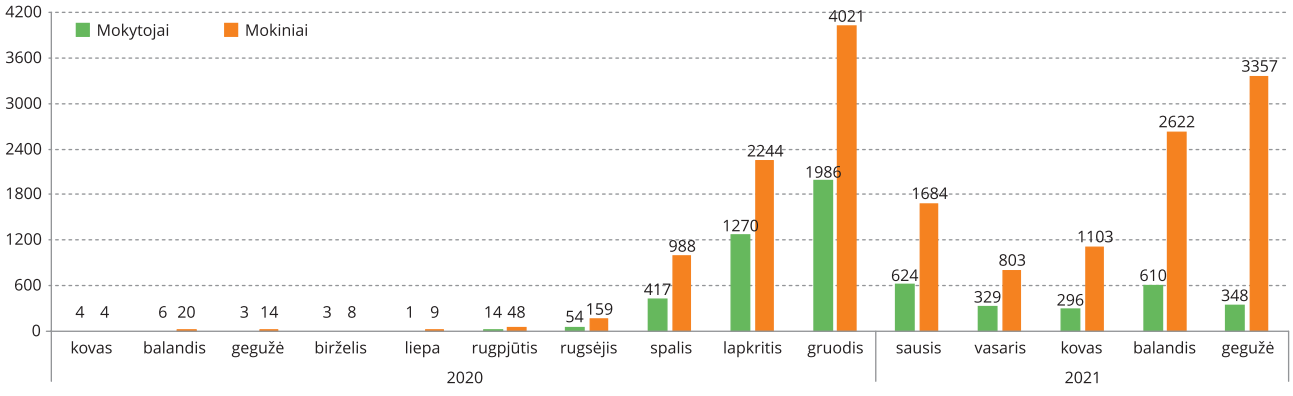
Užsikrėtimo COVID-19 mastui nustatyti taikomas palyginamasis rodiklis, kuris parodo naujų atvejų skaičių per 14 dienų, tenkantį 100 tūkst. gyventojų. Šis rodiklis leidžia palyginti užsikrėtimo mastą ir tarp skirtingų šalių, ir tarp atskirų visuomenės grupių šalies viduje. Naujų atvejų skaičius per 14 dienų, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, rodo, kad 2020–2021 m. m. iki gegužės mėn. užsikrėtimo mastas tarp mokytojų buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje. Sunkiausia situacija buvo susidariusi 2020 m. gruodžio mėn., kai naujų atvejų skaičius per 14 dienų, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų buvo 2,6 karto, o tarp pradinio ugdymo mokytojų – 1,9 karto didesnis nei vidutiniškai šalyje. Ir nors vėlesniais mėnesiais situacija stabilizavosi, tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų užsikrėtimo mastas išliko didesnis nei šalyje ir gegužės mėn., kai tarp kitų švietimo lygmenų mokytojų jis jau buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje (20.7 pav.).

Mokinių užsikrėtimo COVID-19 mastas per visą pandemijos laikotarpį iki 2021 m. gegužės 31 d. neviršijo šalies vidurkio (išskyrus 2021 m. gegužės mėn. tarp pradinio ugdymo mokinių) (20.8 pav.).

LSD duomenys rodo ir gana didelius regioninius užsikrėtimo COVID-19 skirtumus. Atskirose savivaldybėse per visą pandemijos laikotarpį iki 2021 m. gegužės 31 d. COVID-19 užsikrėtusių mokytojų dalis svyravo nuo 4,8 iki 19,4 proc. Didžiausia COVID-19 užsikrėtusių mokytojų dalis buvo fiksuota Švenčionių r. (19,4 proc.), Trakų r. (18,9 proc.) ir Raseinių r. (18,8 proc.) savivaldybėse, mažiausia – Neringos (4,8 proc.), Rietavo (5,8 proc.), Druskininkų (6,9 proc.) ir Biržų r. (7,0 proc.) savivaldybėse. Per tą patį laikotarpį COVID-19 užsikrėtusių mokinių dalis savivaldybėse svyravo nuo 1,4 iki 9,9 proc. Didžiausia šiuo virusu užsikrėtusių mokinių dalis buvo nustatyta Švenčionių r. (9,9 proc.), Vilniaus m. (7,3 proc.) ir Molėtų r. (7,0 proc.) savivaldybėse, mažiausia – Pagėgių (1,4 proc.), Jurbarko r., Šilalės r. ir Telšių r. (1,5 proc.) savivaldybėse (20.9 pav.).

20.5 pav. Didžiausi užsikrėtimo COVID-19 skaičiai tarp mokytojų ir mokinių buvo fiksuojami per antrąjį karantiną

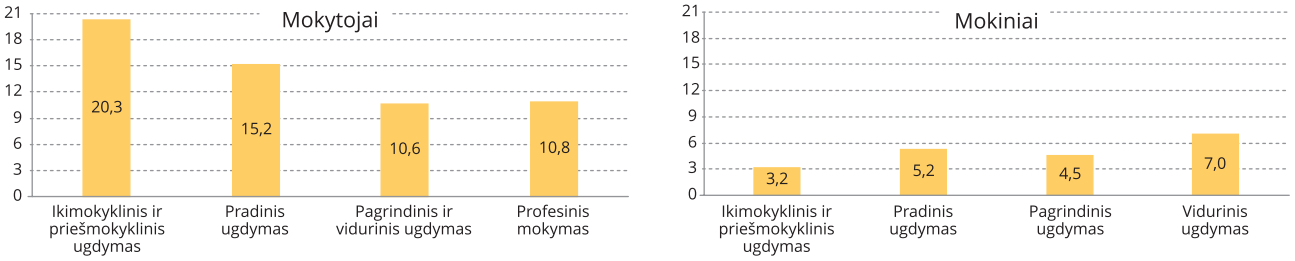
Užsikrėtimo COVID-19 atvejų skaičius tarp mokytojų ir mokinių (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo) per pandemijos laikotarpį iki 2021-05-31

Duomenų šaltinis: LSD

20.6 pav. Didžiausia dalis COVID-19 užsikrėtusių mokytojų buvo ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme, mokinių – viduriniame ugdyme

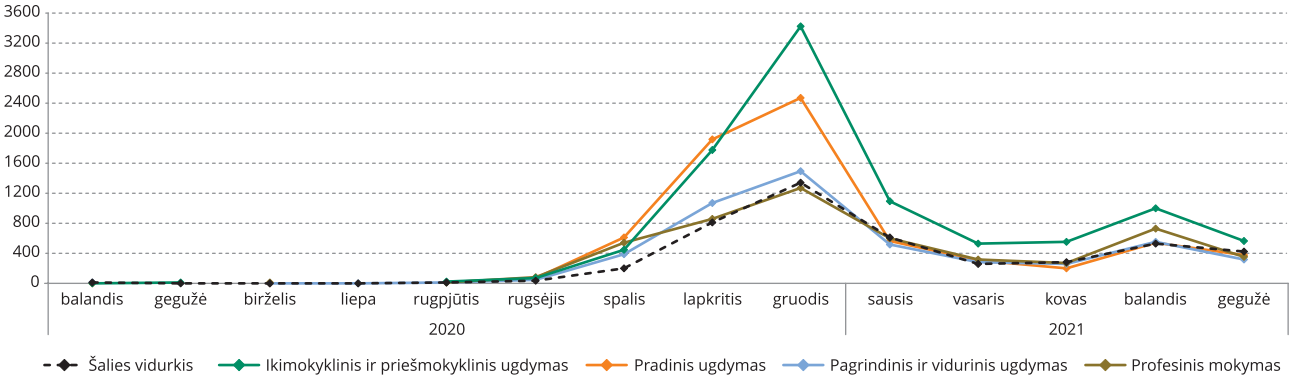
Mokytojų ir mokinių (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo), per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31) užsikrėtusių COVID-19, dalis (proc.) pagal švietimo lygmenis

Duomenų šaltinis: LSD

20.7 pav. COVID-19 užsikrėtimų skaičius tarp mokytojų 2020–2021 m. m. buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje

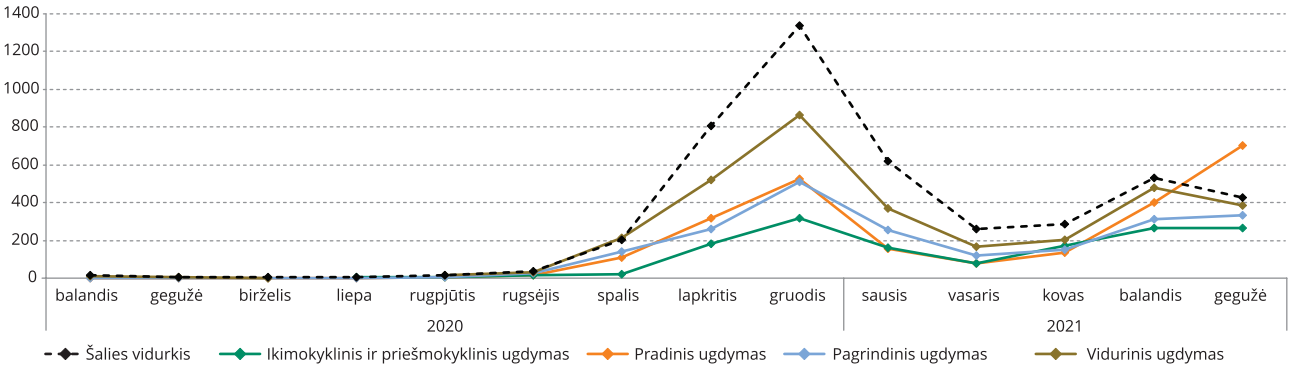
Naujų COVID-19 ligos atvejų skaičius per 14 dienų, tenkantis 100 tūkst. mokytojų, pagal švietimo lygmenis

Duomenų šaltinis: LSD

20.8 pav. COVID-19 užsikrėtimų skaičius tarp mokinių dažniausiai buvo mažesnis nei vidutiniškai šalyje

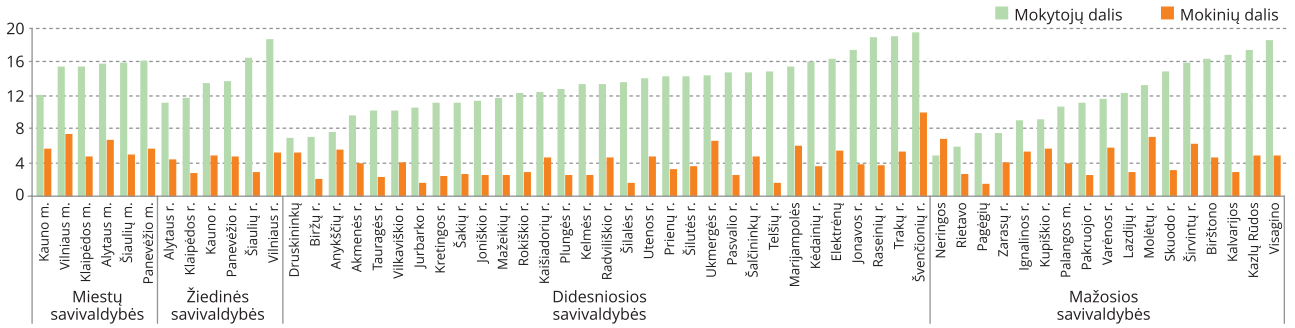
Naujų COVID-19 ligos atvejų skaičius per 14 dienų, tenkantis 100 tūkst. mokinių, pagal švietimo lygmenis

Duomenų šaltinis: LSD

20.9 pav. Savivaldybėse COVID-19 užsikrėtusių mokytojų dalis svyravo nuo 4,8 iki 19,4 proc., mokinių – nuo 1,4 iki 9,9 proc.

COVID-19 užsikrėtusių mokytojų ir mokinių (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo) dalys (proc.) pagal savivaldybes per visą pandemijos laikotarpį, iki 2021 m. gegužės 31 d. (imtinai)

Duomenų šaltinis: LSD

21. Planavimas ir organizavimas

- ***Pasaulio šalys, pandeminiu laikotarpiu planuodamos ir organizuodamos nuotolinį mokymą(si), nacionaliniu mastu dažniausiai ėmėsi pokyčių ugdymo turinio apimties, mokslo metų trukmės ir vidurinio ugdymo baigimo egzaminų reglamentavimo srityse.***
- ***Lietuvoje šiuo laikotarpiu paankstintos mokinių atostogos (2019–2020 m. m. visiems, 2020–2021 m. m. – pradinio ugdymo mokiniams), įvyko pokyčių mokinių pasiekimų vertinimo sistemoje nacionaliniu mastu (pakeistas NMPP organizavimo būdas, 2019–2020 m. m. atsisakyta PUPP, o 2020–2021 m. m. pakeistas jo organizavimo būdas, pakeistas brandos egzaminų tvarkaraštis).***
- ***Šalies mokytojai, kaip ir kiti Europos regiono mokytojai, tarp ryškesnių nuotolinio mokymo(si) planavimo ir organizavimo iššūkių įvardijo objektyvų mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą.***

Mokyklų uždarymas reikšmingai sutrumpino kontaktinio mokymo(si) laiką 2019–2020 ir 2020–2021 m. m., todėl šalys, atkreipdamos dėmesį į nuotolinio mokymo(si) ribotumus, priėmė sprendimus dėl mokymo(si) proceso planavimo ir organizavimo pokyčių. Pavyzdžiui, šalys sprendė, ar išlaikyti visą planuotą mokymo programos apimtį, tačiau mokyti ne taip nuodugniai, kaip buvo įprasta mokant kontaktiniu būdu, ar mokyti mažiau dalykų, bet nuodugniau; ar trumpinti mokslo metus ir anksčiau pradėti atostogas, ar priešingai – ilginti mokslo metus, siekiant sumažinti mokymosi praradimų mastą, ir pan.

Tyrimai rodo, kad bendrojo ugdymo sistemoje jautriausios nuotolinio mokymo įvedimui mokinių grupės buvo pradinio ugdymo mokiniai (dėl amžiaus tarpsnio ypatumų jiems reikalinga didesnė suaugusiojo pagalba, mokantis nuotoliniu būdu) ir abiturientai, kuriems staigūs mokymo(si) būdo ir pasiekimų vertinimo pokyčiai gali turėti lemiamos įtakos tolesnio mokymosi ir profesinės veiklos galimybėms.

EBPO duomenimis, šiek tiek daugiau nei pusė (55 proc.) iš 33 tyrime dalyvavusių šalių pranešė, kad, reaguojant į pandemiją, 2020 m. ***pradiniame ugdyme*** buvo atlikti ugdymo turinio arba mokslo metų trukmės pakeitimai. 2021 m. tokius pokyčius planuojančių šalių dalis išaugo iki 66 proc. Šešios šalys nurodė, kad pradiniame ugdyme, svarstant ugdymo turinio pokyčius, tam tikri mokomieji dalykai buvo išskirti kaip prioritetiniai (dažniausiai – matematika ir skaitymas, fizinis ugdymas ir gamtos mokslai) ir jiems ugdymo procese buvo skiriamas didesnis dėmesys. Brazilija ir Portugalija buvo vienintelės šalys, dėl pandemijos pratęsusios mokslo metus pradiniame ugdyme (21.1 pav.).

Pandeminiu laikotarpiu, planuodamos ir organizuodamos ***vidurinio ugdymo baigimo egzaminus,*** daugelis šalių priėmė nacionalinio lygmens sprendimus dėl mokymosi pagal vidurinio ugdymo programas pasiekimų patikrinimo sistemų pokyčių (21.1 lentelė).

2019–2020 m. m. septyniolika šalių (tarp jų ir Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija) atidėjo nacionalinio lygmens egzaminus arba pakeitė jų tvarkaraščius. Tačiau tvarkaraščių pakeitimas ne visada reiškė egzaminų atidėjimą: pavyzdžiui, Suomijoje egzaminai, kurių rezultatai turi įtakos stojant į universitetus, 2020 m. pavasarį buvo viena savaite paankstinti dėl prognozuotos blogėjančios epidemiologinės situacijos šalyje. Tačiau, siekiant kompensuoti sutrumpintą pasirengimo egzaminams laiką, mokiniams buvo pasiūlyta pakartoti egzaminą rudenį, jei jie nebuvo patenkinti pavasarį gautu rezultatu.

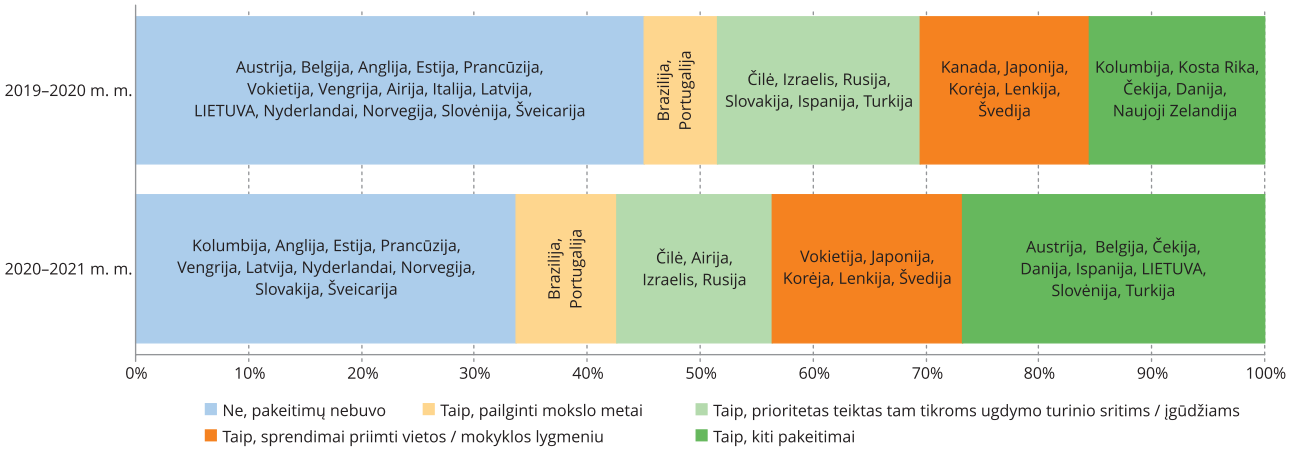
Iš 33 tyrime dalyvavusių šalių devynios atšaukė nacionalinio lygmens egzaminus arba atsisakė kai kurių ankstesniais metais vertintų egzamino dalių. Pavyzdžiui, Prancūzijoje baigiamosiose klasėse, kuriose vidurinio ugdymo pasiekimų patikrinimo kriterijai apėmė ir nacionalinius egzaminus, ir mokykloje per mokslo metus gautus įvertinimus, buvo taikomas tik pastarasis mokinių pasiekimų vertinimo komponentas.

Daugelis šalių, kurios neatšaukė nacionalinių egzaminų, priėmė sprendimus ne tik dėl jų tvarkaraščių pakeitimo, bet ir dėl egzaminų programų turinio ar egzaminavimo būdo pakeitimų. Dešimt šalių pranešė apie egzaminų turinio pokyčius ir penkios švietimo sistemos (tarp jų ir Lietuva, Latvija) – apie administravimo būdo pakeitimus (pavyzdžiui, Lietuvoje lietuvių kalbos ir literatūros įskaita buvo laikoma internetu). Aštuonios šalys taikė alternatyvius abiturientų mokymosi pasiekimų vertinimo būdus (pavyzdžiui, rėmėsi mokymosi aplanko įvertinimu) (21.1 lentelė).

Planuodamos 2020–2021 m. m. vidurinio ugdymo programas baigiančių mokinių pasiekimų patikrinimą, šalys priėmė gana panašius sprendimus: keturios švietimo sistemos (Belgijos prancūzų bendruomenė, Danija, Vengrija ir Norvegija), kaip ir pernai, atšaukė egzaminus, trys švietimo sistemos (Belgijos flamandų bendruomenė, Kolumbija ir Latvija) keitė egzaminų laikymo ir administravimo būdus, dvylika šalių (Austrija, Čekija, Danija, Prancūzija, Vokietija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Portugalija, Slovėnija, Ispanija ir Turkija) pakoregavo egzaminų turinį, o aštuonios atidėjo egzaminus arba pakeitė jų tvarkaraštį.

21.1 pav. Dėl pandemijos 2020–2021 m. m. didesnė dalis šalių keitė mokslo metų trukmę ir (ar) ugdymo turinį, palyginti su 2019–2020 m. m.

Dalis (proc.) šalių, kuriose 2020–2021 m. m. ir 2019–2020 m. m. dėl pandemijos buvo arba nebuvo imtasi pradinio ugdymo mokslo metų trukmės ir (ar) ugdymo turinio pokyčių

Šaltinis: OECD (2021). The State of School Education. One Year into the COVID Pandemic

21.1 lentelė. Organizuodamos vidurinio ugdymo programos baigimo egzaminus, šalys dažniausiai teikė didesnį dėmesį saugos reikalavimams ir keitė egzaminų tvarkaraščius

Vidurinio ugdymo nacionalinių egzaminų pakeitimai dėl pandemijos 2019–2020 m.

Pokyčiai	Šalių skaičius	Šalys
Įvedė papildomas sveikatos ir saugos priemones (pvz., didesni atstumai tarp laikančiųjų egzaminus)	21	Austrija, Belgija (flamandų ir prancūzų bendruomenės), Čilė, Kolumbija, Čekija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Vengrija, Izraelis, Italija, ***LIETUVA***, Latvija, Lenkija, Portugalija, Rusija, Slovėnija, Ispanija, Turkija
Atidėjo egzaminus arba pakeitė jų grafiką	17	Austrija, Čilė, Kolumbija, Čekija, Vokietija, Ispanija, Estija, Suomija, Izraelis, Korėja, Latvija, ***LIETUVA***, Naujoji Zelandija, Lenkija, Portugalija, Slovėnija, Turkija
Koregavo egzaminų turinį (pvz., keitėsi egzaminuojamų dalykų arba klausimų skaičius)	10	Austrija, Čilė, Ispanija, Izraelis, Italija, Latvija, Lenkija, Portugalija, Rusija, Turkija
Atšaukė egzaminus ir taikė kitą vertinimo būdą (pvz., rėmėsi metiniais pažymiais)	9	Belgija (prancūzų bendruomenė), Danija, Estija, Prancūzija, Vengrija, Izraelis, Nyderlandai, Norvegija, Slovakija
Įvedė alternatyvų mokymosi pasiekimų vertinimą ar patvirtinimą (pvz., mokymosi aplanko įvertinimas)	8	Kosta Rika, Prancūzija, Izraelis, Latvija, Nyderlandai, Naujoji Zelandija, Lenkija, Rusija
Koregavo administravimo būdą (pvz., kontaktinį egzaminą keitė kompiuteriniu arba laikomu internetu)	5	Belgija (flamandų bendruomenė), Kolumbija, Italija, Latvija, ***LIETUVA***

Pastaba: klausimyną užpildė 33 šalys, 28 iš jų buvo atliktas bent vieno tipo pakeitimas.

Duomenų šaltinis: OECD (2021). The State of School Education. One Year into the COVID Pandemic

Lietuvoje pandeminiu laikotarpiu perėjus prie nuotolinio mokymo(si), taip pat buvo imtasi ugdymo planavimo ir organizavimo pokyčių daugelyje švietimo sistemos lygmenų.

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas buvo trumpiausiai vykdomi nuotoliniu būdu. Tačiau dėl vaikų amžiaus tarpsnio ypatumų jis sukėlė daugiausia iššūkių ir ugdytojams, ir šeimoms, nes šiame ugdymo etape ypač reikalingas tiesioginis suaugusiųjų įsitraukimas. Ikimokyklinio ugdymo mokykloms buvo rekomenduojama ugdytinių tėvams elektroniniu būdu pateikti užduotėles, atitinkančias vaikų amžių, žaidimų aprašymus, patarimus, kaip organizuoti vaikų ugdymą namuose. Atliktų užduočių nuotraukas tėvai galėjo atsiųsti el. paštu ar kita programa, kad mokytojas matytų rezultatus. Sprendimai dažniausiai buvo priimami mokyklų lygmeniu.

Bendrajame ugdyme buvo priimti nacionalinio lygmens sprendimai, turintys įtakos ugdymo planavimo ir organizavimo procesui. 2019–2020 m. m. kovo 16–27 d. privalomai buvo sustabdytas ugdymo procesas visose švietimo įstaigose. Dalis šio laikotarpio sutapo su mokinių pavasario atostogomis. Šios dvi savaitės buvo skirtos tėvų, mokinių, mokyklų vadovų, kitų švietimo bendruomenės narių pasiruošimui pereiti prie nuotolinio ugdymo. 2020–2021 m. m. atostogų laikas keitėsi tik pradinių klasių mokiniams – jiems žiemos atostogos prasidėjo savaite anksčiau nei planuota – nuo gruodžio 14 d.

Dėl pandemijos įvyko ir mokinių pasiekimų vertinimo sistemos pokyčių. 2019–2020 m. m. nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas (NMPP) buvo nukeltas į kitus mokslo metus, sumažintas klasių, kurių mokinių pasiekimai būtų tikrinami, skaičius, NMPP organizuotas elektroniniu būdu. 2020–2021 m. m. rudenį atliekant NMPP, 5 ir 9 klasių mokinių mokymosi pasiekimai buvo tikrinami atitinkamai pagal 4 ir 8 klasių programas (duomenys apie NMPP rezultatus pateikiami 24 sk. „Poveikis mokiniams“), o tų pačių mokslo metų pavasarį elektroniniu būdu NMPP dalyvavo 4 ir 8 klasių mokiniai. 2019–2020 m. m. nebuvo vykdomas pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimas (PUPP), o 2020–2021 m. m. PUPP organizuotas elektroniniu būdu.

Vidurinio ugdymo baigimo brandos egzaminai nebuvo atšaukti nei 2019–2020 m. m., nei 2020–2021 m. m., tačiau keitėsi jų grafikas ir kai kurių dalių administravimo būdas. 2019–2020 m. m. brandos egzaminų sesija buvo pavėlinta, siekiant abiturientams skirti daugiau laiko pasirengti egzaminams ne tik nuotoliniu būdu, bet ir sugrįžus į mokyklas kontaktinėms konsultacijoms. Atsižvelgiant į egzaminų sesijos pokyčius, buvo pavėlintas ir priėmimas į aukštąsias ir profesines mokyklas. 2019–2020 m. m. abiturientams buvo leista lietuvių kalbos ir literatūros įskaitą laikyti elektroniniu būdu, o 2020–2021 m. m. visi tų metų abiturientai buvo atleisti nuo lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos.

Įvairiuose tyrimuose vertinant švietimo įstaigų patirtį planuojant ir organizuojant nuotolinį mokymą(si), išryškėjo, kad mokyklos startavo labai skirtingomis sąlygomis ne tik aprūpinimo techninėmis priemonėmis, skaitmeninės kompetencijos, bet ir mokyklos bendruomenės sutelktumo (pvz., dirbant bendruose projektuose) (21.2 lentelė), darbo patirties nuotolinio mokymo(si) būdu srityse. Todėl ir mokyklų priimti sprendimai labai skirtingi, tačiau galima įžvelgti ir tam tikrų bendrų tendencijų: vienos virtualiosios mokymo(si) aplinkos pasirinkimas, pagalbos ir bendradarbiavimo sistemos sukūrimas, tvarkaraščių suderinimas, veiklos ir patirties reflektavimas (21.3 lentelė).

Kaip rodo tyrimo *Ugdymo įstaigų tvarkymosi su pandemija ir mokyklų izoliacija tyrimas: mokyklų vadovų perspektyva* (2020) metu atliktos mokyklų vadovų apklausos duomenys, planuojant ir organizuojant nuotolinį mokymą(si), 81,6 proc. apklaustų direktorių buvo surengę trumpus nuotolinius mokymus mokytojams apie įvairių internetinių priemonių ir platformų naudojimą. Apie pusė apklaustųjų pažymėjo, kad mokytojai patys pasirinko tinkamus ugdymo metodus ir bendradarbiavimo būdus (53,4 proc.), o skirtingų mokomųjų dalykų mokytojai susiderino dėl vienodų ugdymo metodų ir būdų (52 proc.).

Mažiau nei pusė direktorių teigė parengę instrukcijas mokytojams apie internetinių priemonių naudojimą (45,6 proc.) ir bendrąsias didaktines gaires (41,1 proc.). Pasak mokyklų vadovų, dauguma mokytojų per karantiną dažniausiai taikė kombinuotą mokymo būdą: medžiaga buvo keliama į tam tikrą platformą ir reguliariai mokoma internetu (77,1 proc.). Tarp didžiausių nuotolinio mokymo iššūkių apklaustieji dažniausiai įvardijo komunikaciją su mokiniais (55,7 proc.) ir objektyvų mokinių pasiekimų įvertinimą (54,7 proc.).

Pastarąjį teiginį patvirtina ir tyrimo *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu* (2021) duomenys – su teiginiu, kad mokant nuotoliniu būdu sunku objektyviai įvertinti mokinių pasiekimus, sutiko 85,5 proc. apklaustų 5–8 klasių ir 86,5 proc. – pradinių klasių mokytojų (daugiau informacijos apie tai pateikta 24 sk. „Poveikis mokiniams“).

Lietuvos tyrėjų duomenys apie mokytojų patirtį, planuojant ir organizuojant nuotolinį mokymą, papildo platformos *School Education Gateway* tyrimo rezultatus. Europos regiono mokytojai, įvertindami nuotolinio mokymo(si) organizavimo iššūkius, šalia dažniausiai minėtų iššūkių (aprūpinimo techninėmis priemonėmis, socialiai jautrių mokinių grupių įtraukties, skaitmeninės kompetencijos trūkumo), minėjo ir ugdymo turinio bei ugdomųjų veiklų pritaikymą nuotoliniam mokymui ir mokinių pažangos vertinimą (21.2 pav.).

21.2 lentelė. Nuotolinio mokymo planavimo ir organizavimo procesams įtakos turėjo ankstesnė mokyklų darbo bendruose projektuose patirtis

Turime lankstų diferencijavimo modelį, nes dalyvavome projekte „Mokymosi krypties pasirinkimo galimybių didinimas 14–19 metų mokiniams“, naudojamės Bendrųjų ugdymo planų teikiamomis laisvėmis. Šio modelio pagrindiniai principai buvo savanoriškas pasirinkimas, mobilumas, galimybė pereiti iš grupės į grupę. Kas pasikeitė šioje srityje nuotolinio mokymo metu? Mokytojai pasinaudojo esamu skaitmeniniu ugdymo turiniu, taip pat stengėsi suskaitmeninti savo turimą ugdymo turinį bei jį diferencijuoti, pritaikyti skirtingų poreikių mokiniams. Atsižvelgiant į mokinių poreikius, buvo organizuojamas skirtingos formos mokymas: sinchroninės pamokos, savarankiško darbo pamokos, mišrios pamokos, trumpalaikiai projektai. Diferencijuotos mokinių grupės pasidarė dar mobilesnės, joms lanksčiau buvo pritaikomas ugdymo turinys, jose buvo lengvesnė migracija, lankstesnis vertinimas. Su diferencijavimu buvo susieta pagalba mokiniui, kuri, manome, pasidarė kokybiškesnė. Konsultavimas vyko virtualiose aplinkose, todėl intensyviau, prieinamiau, buvo daugiau asmeninės komunikacijos. Koordinuoti pagalbos mokiniams specialistų darbą ir spręsti problemas taip pat pasidarė lengviau.

Audrius Saulynas, Varėnos „Ąžuolo“ gimnazijos direktorės pavaduotojas

Šaltinis: Ugdymo procesas, mokant nuotoliniu būdu: iššūkiai, patirtys, sprendimai, 2020

21.3 lentelė. Mokyklų administracijos atstovai pabrėžia bendrų mokyklos susitarimų, visų bendruomenės narių bendravimo ir bendradarbiavimo svarbą, planuojant ir organizuojant nuotolinį mokymą(si)

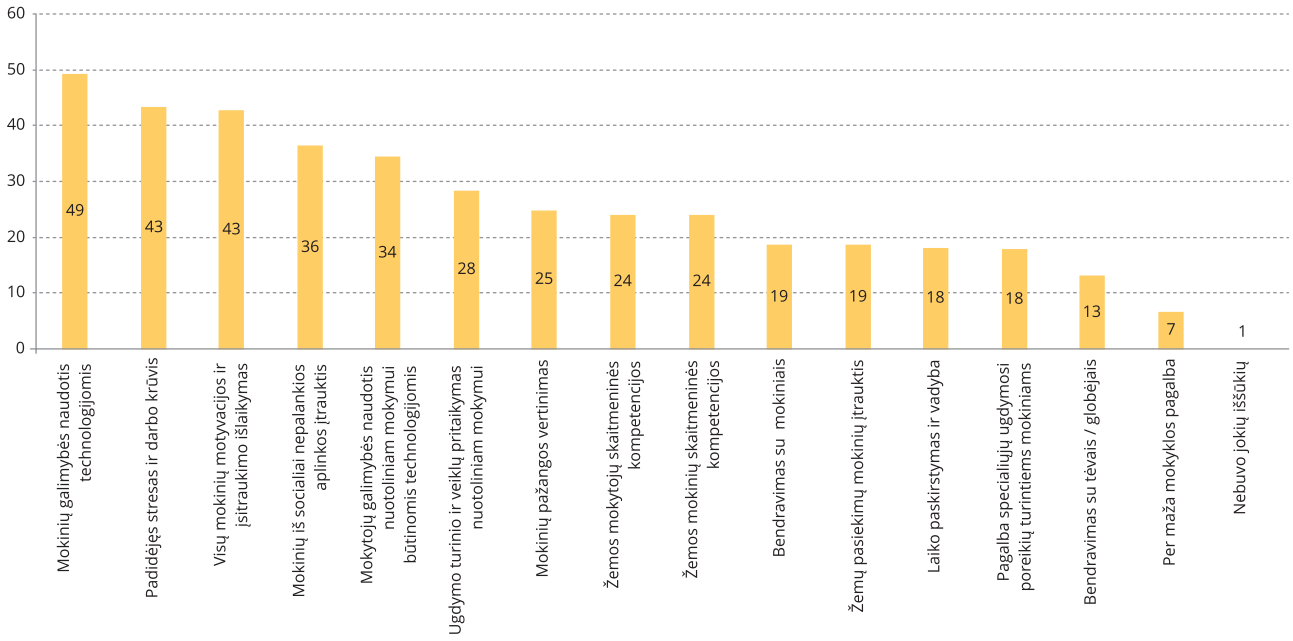
Mokyklų vadovų ir jų pavaduotojų išskirti svarbiausi nuotolinio mokymo(si) organizavimo ypatumai:

- pasirinkti vieną virtualią mokymosi aplinką;
- kurti ir teikti išsamią ir įvairiopą informaciją apie nuotolinį mokymą(si) mokiniams, tėvams, mokytojams; susitarti dėl naujų funkcijų, vaidmenų (IT mokytojų, psichologų, švietimo pagalbos specialistų, bibliotekininkų, klasių vadovų ar kuratorių), saugos per vaizdo pamokas;
- bendraujant su tėvais, skatinti jų pagalbą, analizuoti tėvų suteiktą grįžtamąjį ryšį, į jį atsižvelgti;
- susikurti ar prisitaikyti skaitmeninius įrankius, leidžiančius stebėti mokinių įsitraukimą į mokymąsi, teikti mokymosi pagalbą sunkumų patiriantiems ar silpną mokymosi motyvaciją turintiems mokiniams, taip pat specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;
- pakeisti pamokų tvarkaraščius, pažymint sinchroninio ir asinchroninio mokymosi formas;
- nustatyti naują sinchroninio mokymosi formų pradžios ir pabaigos laiką, šių formų dažnumą, pertraukas;
- palaikyti mokytojų tarpusavio bendravimą, veiklos ir patirties reflektavimą.

Šaltinis: Ugdymo procesas, mokant nuotoliniu būdu: iššūkiai, patirtys, sprendimai, 2020

21.2 pav. Europos regiono mokytojai tarp nuotolinio mokymo(si) organizavimo iššūkių įvardijo ugdymo turinio ir veiklų pritaikymą nuotoliniam mokymui ir mokinių pažangos vertinimą

Pagrindiniai iššūkiai, su kuriais susidūrė mokytojai, perėję prie nuotolinio mokymo(si) (mokytojų dalis, proc.)

Pastaba: galima buvo pasirinkti iki 5 iššūkių.

Duomenų šaltinis: School Education Gateway. Survey on online and distance learning – Results, 2020

22. Pagalba besimokančiajam ir šeimai, mokytojui ir mokyklai

- ***Staiga perėjus prie nuotolinio mokymo(si), dauguma šalių (tarp jų ir Lietuva), susidūrė su iššūkiais, užtikrindamos socialiai jautrių mokinių grupių įtrauktį į švietimo veiklas, suteikdamos jiems reikalingą socialinę, pedagoginę, psichologinę pagalbą.***
- ***Tyrimai rodo, kad mokantis nuotoliniu būdu labiausiai įvairios pagalbos stokojo vaikai iš socialinės rizikos šeimų, žemų pasiekimų, silpnos mokymosi motyvacijos ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai.***
- ***Nuotolinio mokymo(si) metu išaugo edukologinės, psichologinės, techninės pagalbos mokytojams poreikis, tačiau pagalbos visais nuotolinio mokymo klausimais sulaukė mažiau nei penktadalis bendrojo ugdymo mokytojų.***
- ***Mokykloms suvaldyti nuotolinio mokymo(si) iššūkius padėjo aktyvi mokyklų administracijų komunikacija su steigėjais ir nacionalinio lygmens institucijomis.***

Pagalba besimokančiajam ir šeimai. Pandeminiu laikotarpiu uždarius mokyklas ir perėjus prie nuotolinio mokymo(si), švietimo sistemoje staiga atsirado didžiulis skaitmeninių išteklių poreikis, kuriam ne visos šalys buvo tinkamai pasiruošusios. Ši situacija ypač išryškino socialiai jautrių mokinių gupių atskirties problemą, nes, neturėdami tinkamų skaitmeninių išteklių, jie negalėjo dalyvauti švietimo veiklose. EBPO duomenys rodo, kad pasaulio šalys ieškojo įvairių būdų paskatinti socialiai jautrių mokinių grupių įtrauktį nuotolinio mokymo metu. Dažniausiai šalys subsidijavo nuotoliniam mokymui(si) reikalingų įrenginių įsigijimą ir, kartu su sinchroninio mokymo(si) galimybėmis, plėtojo ir asinchroninio mokymosi platformas, prie kurių prisijungę mokiniai galėjo mokytis jiems patogiu laiku ir intensyvumu (22.1 pav.).

Lietuvoje socialiai jautrių mokinių grupių įtrauktis į nuotolinį mokymą(si) taip pat buvo aktuali problema. Turimos techninės įrangos kiekis ir kokybė labai skyrėsi skirtingo socialinio ir ekonominio statuso, gausiose ir vieno vaiko šeimose, miesto ir kaimo mokyklose (*Nuotolinis vaikų ugdymas...,* 2021). ŠMSM duomenimis, 2020 m. kovo mėn. apie 3 proc. šalies mokinių neturėjo jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo.

Ši problema buvo sprendžiama nacionaliniu lygmeniu – 2020 m. pavasarį mokykloms buvo nupirkta ir išdalyta daugiau kaip 35 tūkst. planšetinių ir nešiojamųjų kompiuterių, neribotos interneto prieigos kortelių, skirtų mokiniams. Reikalingą įrangą mokykloms dovanojo ir įmonės, individualūs asmenys. Informacinėmis technologijomis aprūpinti ir specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai – jiems nupirkti ne tik planšetiniai kompiuteriai, bet ir interaktyvūs mobilūs stalai, multisensorinės įrangos komplektai, mokykloms, kuriose mokosi specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai, nupirkti interaktyvių kilimėlių rinkiniai, įvairių tipų komunikatoriai, padedantys ugdyti vaikų komunikacinius gebėjimus, lavinti bendravimo įgūdžius.

Per pirmąjį karantiną įvedus nuotolinį mokymą(si), mokyklos neturėjo nei patirties, nei sąlygų užtikrinti socialinės pedagoginės, psichologinės, specialiosios, švietimo pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tęstinumą. Nacionaliniu lygmeniu šios pagalbos teikimas buvo sureguliuotas ruošiantis 2020–2021 m. m.: pakeisti *Psichologinės pagalbos teikimo* ir *Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui* tvarkų aprašai, skirtos papildomos lėšos švietimo įstaigų psichologams, teikiantiems pagalbą psichologinių sunkumų patiriantiems mokiniams.

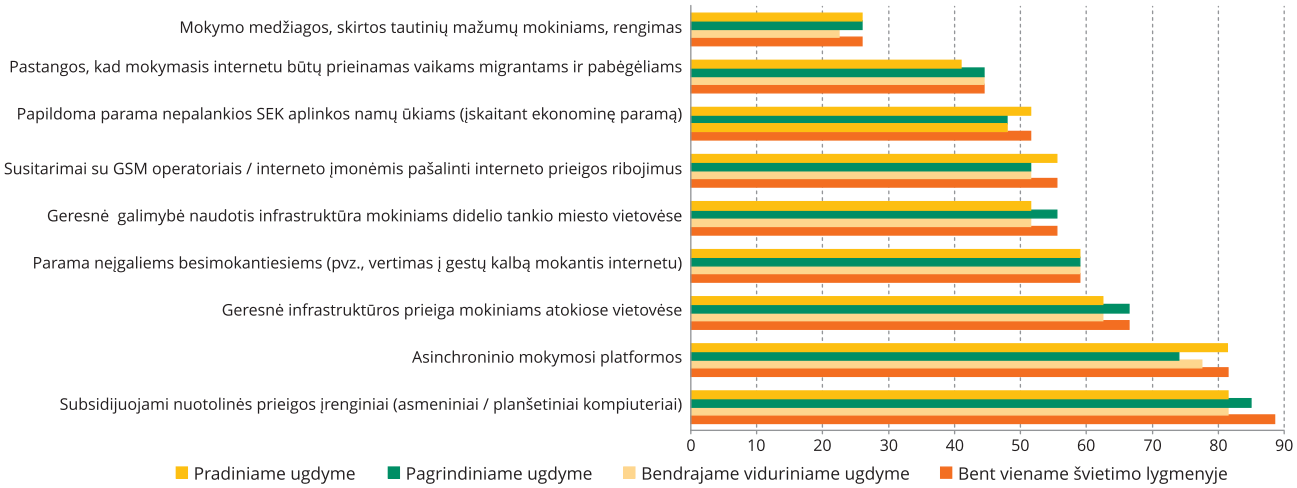
Nuotolinio mokymo(si) iššūkiai ir pasikeitusios sąlygos turėjo reikšmingos įtakos jautriausių socialinių grupių mokiniams. Kaip rodo tyrimo *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu* (2021) duomenys, nuotolinio ugdymo metu išryškėjo grupė mokinių, menkai dalyvavusių nuotoliniame ugdyme – tai vaikai iš socialinės rizikos šeimų (22.3 pav.). Mokytojų teigimu, nemažai mokinių iš socialinę riziką patiriančių šeimų neprisijungdavo prie nuotolinių pamokų, o jų tėvai neatsiliepdavo, jei mokytojai bandydavo su jais susisiekti. Nepalankioje situacijoje taip pat atsidūrė žemų pasiekimų, silpną mokymosi motyvaciją turintys mokiniai. Sunkumų kilo ir SUP turintiems vaikams.

Tyrėjai teigia, kad tėvų pagalbos ir tėvų bendradarbiavimo su mokykla nepakako užtikrinti vaikų, kuriems nustatyti SUP, ir vaikų, kurie auga šeimose, patiriančiose socialinę riziką, mokymosi sėkmę (daugiau informacijos apie nuotolinio mokymo(si) poveikį šioms mokinių grupėms pateikta 24 sk.). Nors duomenys atskleidė bendrą teigiamą pradinių klasių mokinių, turinčių SUP, tėvų požiūrį į tai, kaip jų vaiko mokykla įveikė nuotolinio mokymo iššūkius (22.2 pav.), tačiau nepalankiai vertinančių nuotolinį ugdymą yra daugiau tarp tėvų, kurie nurodė, kad jų vaikas turi SUP (77 proc.), nei tarp tų, kurių vaikai SUP neturi (64 proc.), ir tarp tėvų, kurie nurodė, jog jų vaikas turi emocinių ir (ar) elgesio sunkumų (73 proc.), nei tarp nurodžiusiųjų, kad jų vaikai šių sunkumų neturi (63 proc.).

Nors mokytojai yra linkę pritarti, kad SUP turintys mokiniai negavo reikalingos pagalbos mokydamiesi nuotoliniu būdu (22.3 pav.), šis krizinis laikotarpis atvėrė ir kai kurias SUP turinčių vaikų mokymo galimybes: lengvesnį mokymosi sunkumų nustatymą, didesnes galimybes diferencijuoti užduotis, skirti daugiau individualaus tiek mokytojų, tiek tėvų dėmesio.

22.1 pav. Aprūpinimas nuotolinės prieigos įrenginiais buvo dažniausia priemonė, kurią taikė šalys, skatindamos socialiai jautrių grupių mokinių įtrauktį, pereinant prie nuotolinio mokymo(si)

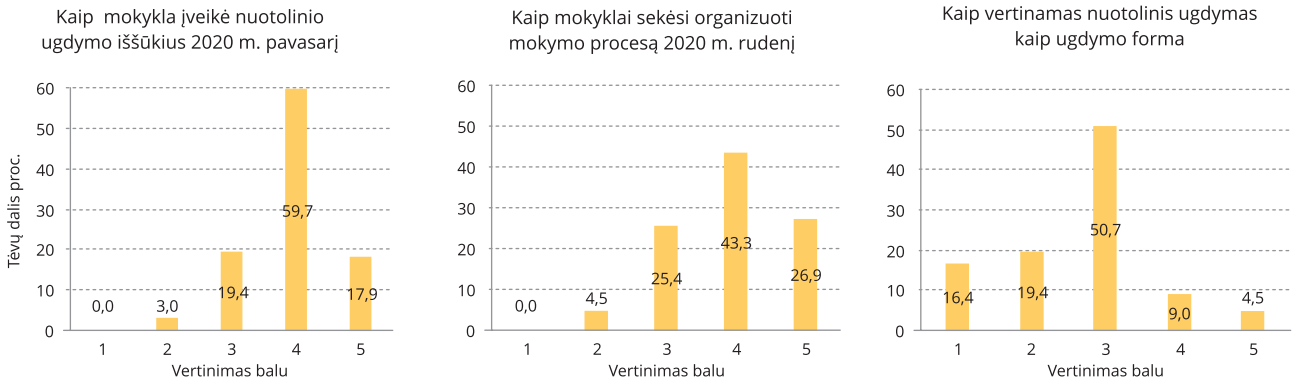
Dalis šalių (proc.), kurios ėmėsi mokyklos lygmens priemonių, skatinančių socialiai jautrių grupių mokinių įtrauktį, pereinant prie nuotolinio mokymo(si) 2020 m.

Duomenų šaltinis: OECD (2021). The State of School Education. One Year into the COVID Pandemic

22.2 pav. SUP turinčių vaikų tėvai palankiai vertina ugdymo proceso organizavimą mokykloje per karantiną, tačiau gana neigiamai vertina nuotolinį mokymą(si) kaip mokymo būdą

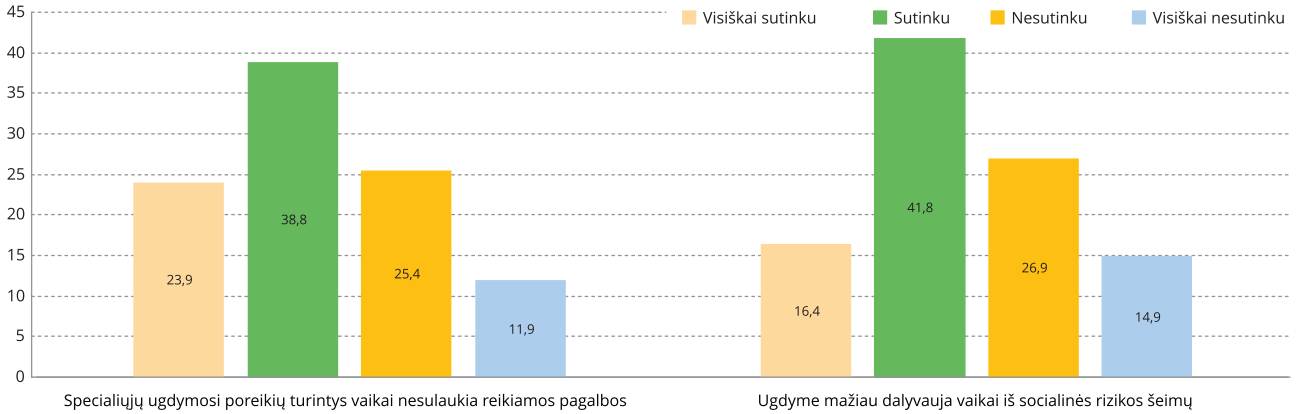
Tėvų nuomonė apie jų priešmokyklinio ir pradinio ugdymo vaikų, turinčių SUP, mokymąsi nuotoliniu būdu (1 – labai prastai, 5 – labai gerai)

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

22.3 pav. Mokytojai linkę manyti, kad SUP turintys ir socialinės rizikos šeimų mokiniai patiria iššūkių, mokydamiesi nuotoliniu būdu

Pradinių klasių mokytojų nuomonių apie SUP turinčių ir socialinės rizikos šeimose augančių mokinių ugdymą nuotoliniu būdu pasiskirstymas (dalis, proc.)

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

Pagalba mokytojui ir mokyklai. EBPO tyrimas rodo, kad skubiai perėjus prie nuotolinio mokymo(si), šalys ir nacionaliniu, ir mokyklos lygmeniu teikė pagalbą ne tik mokiniams, bet ir mokytojams. Nuotolinio mokymo (pavyzdžiui, TV, radijo, mokymosi platformų) galimybių sudarymas ir ugdymo turinio pritaikymas nuotoliniam mokymui(si) (pavyzdžiui, teikiant atvirus skaitmeninius švietimo išteklius, laisvai prieinamus pamokų planų pavyzdžius) buvo labiausiai paplitusi paramos forma.

Pandemija parodė, kad skaitmeninių įrankių ir stabilaus interneto ryšio prieigos netolygumai išlieka viena ryškiausių EBPO šalių problemų. 70 proc. EBPO tyrime dalyvavusių šalių teikė pagalbą ne tik besimokantiesiems, bet ir mokytojams, aprūpindamos juos reikalinga įranga ir (arba) nemokamu interneto ryšiu: suteikė asmeninį kompiuterį, mobilųjį įrenginį, mobiliojo plačiajuosčio ryšio prieigą ir kt. (22.4 pav.).

Tačiau, nepaisant šių pastangų, platformos *School Education Gateway* duomenimis, mokytojų galimybės naudotis nuotoliniam mokymui būtinomis technologijomis (kompiuteriais, programine įranga, stabiliu interneto ryšiu) buvo vienas iš dažniausiai paminėtų Europos mokytojų iššūkių, kilusių perėjus prie visuotinio nuotolinio mokymo(si). Taip teigė 34 proc. 2020 m. balandžio–gegužės mėn. tyrime dalyvavusių Europos regiono mokytojų.

Lietuvos mokytojų poreikius šioje krizinėje situacijoje atskleidė tyrimas *Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas* (2020). Jo duomenys rodo, kad įvedus nuotolinį mokymą, šalies mokytojai taip pat stokojo technologinių įrenginių ir priemonių (kompiuterių, vaizdo kamerų ir kt.), kokybiško interneto ryšio ir tinkamų patalpų (22.5 pav.). Mokyklos labai įvairiai sprendė darbuotojų aprūpinimo klausimus. Vienų mokyklų administracijos naudojo mokyklos išteklius, siekdamos užtikrinti kuo sklandesnį mokytojų darbą, tačiau kitų mokyklų vadovai ignoravo mokytojų poreikį ir paliko šiuos klausimus spręsti patiems mokytojams individualiai.

Tiriant aukštųjų mokyklų dėstytojų patirtį, išryškėjo gana panašios problemos – dėstytojams trūko nuotoliniam darbui reikalingos įrangos, priemonių, kokybiško interneto ryšio prieigos (22.5 pav.). Respondentai pabrėžė ir įvairios programinės įrangos licencijų trūkumą, nes dažnu atveju buvo ribojamas jų vartotojų skaičius. Respondentai teigė, kad asmeniniam naudojimui turimos įrangos dažnai neužteko, o kai kurios aukštosios mokyklos ignoravo šį poreikį arba suteikė nekokybiškas priemones, todėl patiems dėstytojams teko savarankiškai spręsti šią problemą.

Įvertinus paramos mokytojams poreikį per pirmąjį karantiną ir ruošiantis 2020–2021 m. m., buvo imtasi nacionalinio lygmens priemonių – nupirkta 3 400 mokytojams skirtų kompiuterių. Jie buvo dalijami visoms savivaldybėms, proporcingai pagal mokytojų skaičių. Papildomų kompiuterių gavo tos mokyklos, į kurias atėjo naujų mokytojų.

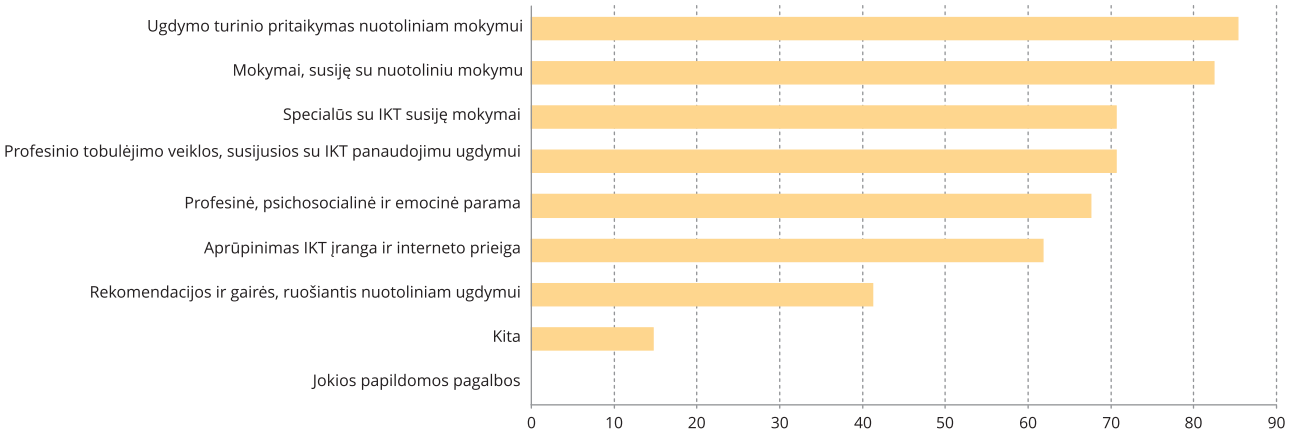
Minėto tyrimo duomenys rodo, kad per karantiną reikšmingai išaugo ir įvairios edukologinės, psichologinės, techninės paramos mokytojams ir dėstytojams poreikis (22.6 pav.), tačiau bendrojo ugdymo mokyklose profesionalią pagalbą visais nuotolinio mokymo klausimais gavo tik mažiau nei penktadalis mokytojų (17 proc.). 79 proc. respondentų gavo kolegų, 64 proc. – administracijos, 39 proc. – kitų kompetentingų asmenų, o beveik ketvirtadalis (24 proc.) – mokinių paramą. Jokios paramos negavo 6 proc. mokytojų, o 5 proc. respondentų paramos nereikėjo. Tarp dėstytojų 21 proc. respondentų gavo kolegų, 26 proc. – katedros ir (ar) fakulteto administracijos, 6 proc. – kitų kompetentingų asmenų, 6 proc. – studentų paramą. Dėstytojai, dirbantys aukštosiose mokyklose, kuriose akademinė parama organizuojama centralizuotai, teigė neturėję sunkumų įgyjant naujų kompetencijų ir adaptuojant dėstymo turinį nuotolinėms studijoms. Tačiau paramos iš aukštosios mokyklos administracijos nesulaukę dėstytojai patyrė sunkumų akademiniame darbe.

Tyrimo *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu* požiūriu (2021) duomenys atskleidė, kad tiek miesto, tiek kaimo mokyklų administracijos sulaukė išorinių institucijų (nacionalinio lygmens, savivaldybės) pagalbos valdant naujus iššūkius, ir mokyklos nebuvo paliktos vienos spręsti sunkumų. 2020 m. pavasarį vyko aktyvi komunikacija dėl mokinių aprūpinimo informacinėmis technologijomis ir interneto ryšiu, o rudenį šis procesas dar labiau suintensyvėjo.

Visgi mokyklų administracijos pavasarį pasigedo bendrų nacionalinių rekomendacijų, apsisprendimo dėl bendros mokymo platformos, galėjusių padėti mokykloms greičiau ir efektyviau pasirinkti nuotolinio darbo kanalus. Taip pat, pasak informantų, nebuvo aiškių rekomendacijų, koks turėtų būti tiesioginių ir netiesioginių pamokų santykis pagal skirtingas mokinių amžiaus grupes, tad mokyklų praktikos buvo labai skirtingos. Tačiau kai kurie mokyklų vadovai teigė, kad jiems iš valdžios institucijų norėjosi daugiau autonomijos ir didesnio pasitikėjimo mokykla, nes tai labai padeda kurti ir pačių bendruomenės atstovų pasitikėjimą savimi ir susitelkti spręsti problemas vietoje, atsižvelgiant į savo konkrečią situaciją. Mokyklų vadovai gana palankiai įvertino savivaldybių darbą. Jie pažymėjo, kad organizuojami reguliarūs mokyklų vadovų susitikimai padeda aptarti problemas su kolegomis ir operatyviai reaguoti.

22.4 pav. Visos tyrime dalyvavusios šalys teikė papildomą pagalbą mokytojams pereinant prie nuotolinio mokymo

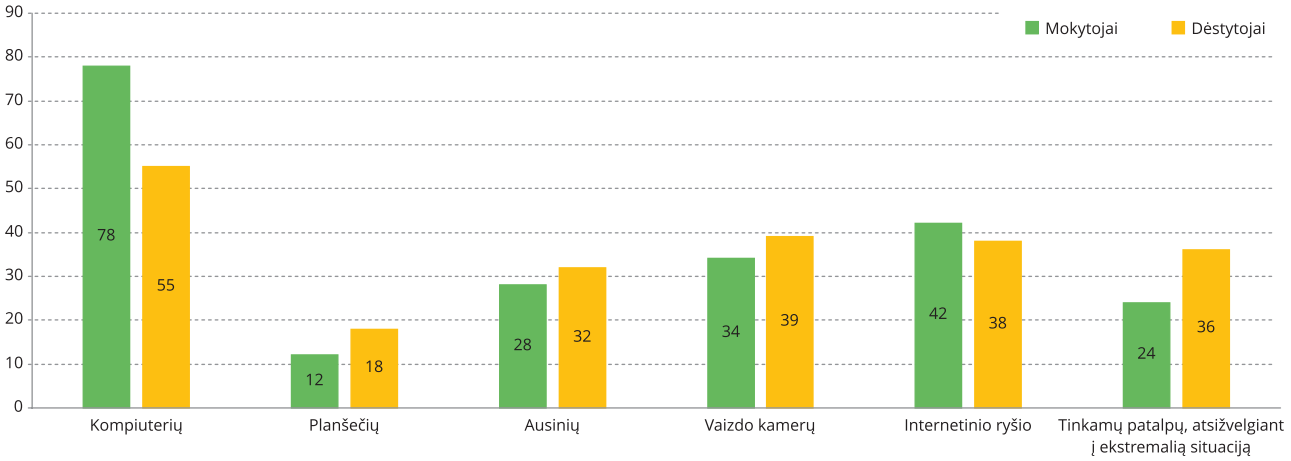
Dalis šalių (proc.), kurios, pereinant prie nuotolinio mokymo(si), mokytojams teikė tam tikros rūšies paramą nacionaliniu lygmeniu, 2020 m.

Duomenų šaltinis: OECD (2021). The State of School Education. One Year into the COVID Pandemic

22.5 pav. Ir mokytojams, ir dėstytojams nuotolinio mokymo metu trūko įvairių technologinių įrenginių, interneto prieigos ir patalpų

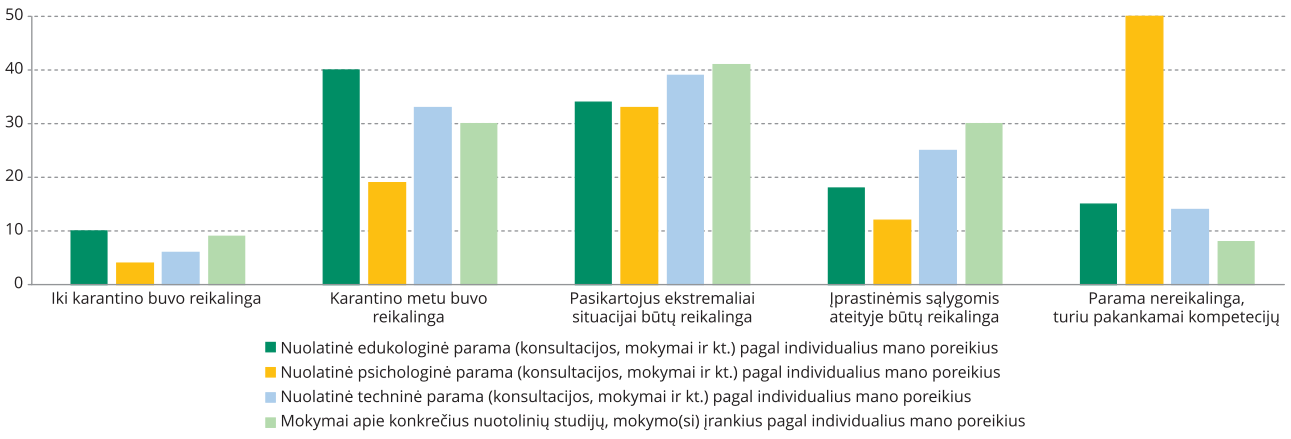
Respondentų (mokytojų ir dėstytojų) išreikšti aprūpinimo poreikiai nuotolinio mokymo ir darbo metu (dalis, proc.)

Duomenų šaltinis: Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas, 2020

22.6 pav. Per karantiną išaugo edukologinės, psichologinės, techninės paramos mokytojams poreikis

Nuolatinės edukologinės, psichologinės, techninės paramos poreikis (respondentų dalis, proc.) 2020 m.

Duomenų šaltinis: Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas, 2020

Skubios nuotolinio mokymo(si) plėtros rezultatai ir padariniai

23. Švietimo finansavimo pokyčiai savivaldybėse

- ***2020 m., palyginti su 2018 m., ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms savivaldybės skiriamos ūkio lėšos, skaičiuojant vienam mokiniui, padidėjo 276 Eur.***
- ***2020 m. neformaliajam suaugusiųjų švietimui šalies savivaldybės, skaičiuojant vienam 18 m. ir vyresniam gyventojui, skyrė po 0,94 Eur, tačiau 29 savivaldybės šiam tikslui savo biudžetuose lėšų neskyrė.***
- ***Nors bendra ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų ugdymo aplinkai išleista lėšų suma 2020 m., palyginti su 2018 m., didėjo, ugdymo įstaigų komunalinėms paslaugoms, paprastajam remontui ir transporto išlaikymui panaudotos lėšos sumažėjo atitinkamai 21, 18 ir 32 procentiniais punktais.***

Savivaldybių skirtos lėšos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms bei neformaliajam suaugusiųjų švietimui

Tik prasidėjus COVID-19 karantinui, Lietuvos Vyriausybė numatė ir skyrė tikslines dotacijas, kad šalies švietimo sistema prisitaikytų veikti nuotolinio darbo sąlygomis. 2020 m. ŠMSM COVID-19 sukeltoms švietimo problemoms spręsti iš viso skyrė 113 769,5 tūkst. Eur. Lėšos skirtos investicinėms švietimo programoms spartinti (98 481 tūkst. Eur), vaikų vasaros stovykloms ir kitoms neformaliojo vaikų švietimo veikloms finansuoti (4 219,1 tūkst. Eur), mokytojų kompetencijoms gerinti ir skaitmeniniam mokymosi turiniui rengti (3 876,2 tūkst. Eur), pagal bendrojo ugdymo programas besimokančius mokinius aprūpinti informacinių technologijų priemonėmis (2 040,0 tūkst. Eur) ir kitiems svarbiems tikslams.

Savivaldybės, kaip daugelio šalies ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų savininkės, savo skirtomis lėšomis irgi prisidėjo, padėdamos ugdymo įstaigoms spręsti iškilusius iššūkius. Savivaldybių biudžetų švietimui skiriamos lėšos susideda iš dviejų dalių: pirmoji dalis yra kaip valstybės tikslinė dotacija savivaldybėms skiriamos mokymo lėšos – tiesiogiai švietimo procesui būtinos lėšos (plačiau apie tai – leidinio 4-jame skyriuje). Antroji savivaldybės švietimui skiriamų lėšų dalis yra pačios savivaldybės skiriamos ūkio lėšos – netiesiogiai su švietimo procesu susijusios lėšos mokyklos ūkiui valdyti ir naudoti, mokiniams vežioti ir pan.

Palyginus LR finansų ministerijos paskelbtus duomenis apie šalies savivaldybių išlaidas švietimui[1] 2018 m. ir 2020 m., matyti, kad visos savivaldybių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigoms skirtos ūkio lėšos, skaičiuojant vienam mokiniui, nuo 1 497 Eur 2018 m. padidėjo iki 1 773 Eur 2020 m. Vertinant 2020 m. situaciją, matyti, kad daugiausia savivaldybės skirtų ūkio lėšų, skaičiuojant vienam mokiniui, teko mažosiose ir žiedinėse savivaldybėse ugdytiems mokiniams (23.1 pav.), o 2018 m. daugiausia ūkio lėšų, skaičiuojant vienam mokiniui, skyrė žiedinės savivaldybės (23.2 pav.).

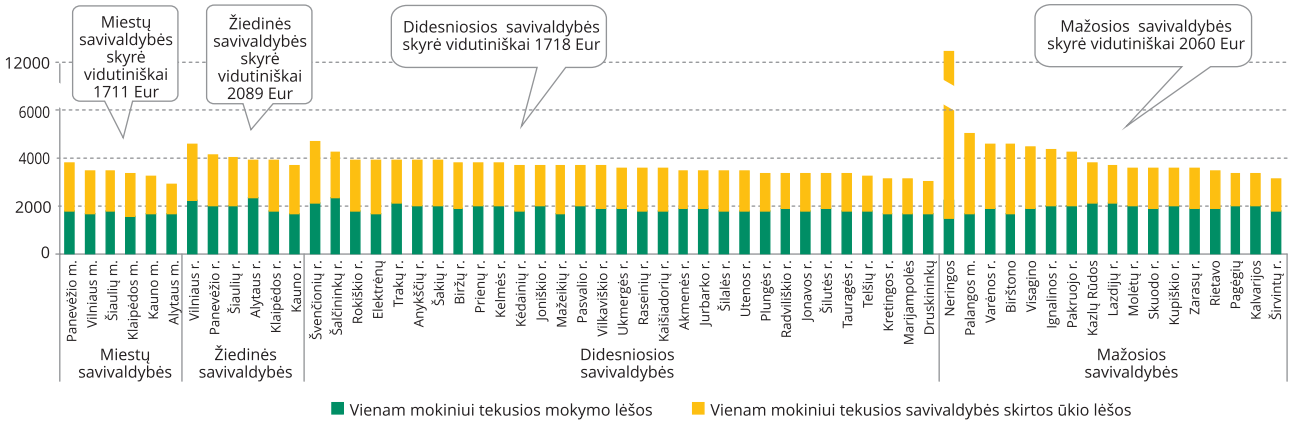
Lyginant ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigoms savivaldybių skirtas ūkio lėšas 2018 m. ir 2020 m., matyti, kad jos, skaičiuojant vienam mokiniui, labiausiai didėjo Neringos, Palangos m., Birštono, Švenčionių r. ir Varėnos r. savivaldybėse, o Kauno m. ir Plungės r. savivaldybėse – šiek tiek sumažėjo. Per dvejus metus savivaldybės skiriamos ūkio lėšos labiausiai padidėjo žiedinėse ir mažosiose savivaldybėse.

Švietimo įstatymas nustato, kad savivaldybė formuoja suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas teikiančių mokyklų tinklą. Dėl COVID-19 šalies gyventojams reikėjo prisitaikyti gyventi pasikeitusiomis sąlygomis, ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas teikiančios mokyklos galėjo padėti tai padaryti. LR finansų ministerijos paskelbti duomenys rodo, kad 2020 m. bendrai imant vienam 18 m. ar vyresniam šalies gyventojui teko 0,94 Eur, kurie savivaldybių biudžetuose buvo skirti neformaliajam suaugusiųjų švietimui (2018 m. – 0,75 Eur). Kita vertus, 2018 m. lėšų neformaliajam suaugusiųjų švietimui savo biudžetuose neskyrė 28 savivaldybės, o 2020 m. tokių savivaldybių skaičius padidėjo iki 29 (23.3 pav.). Gali būti, kad šiose savivaldybėse įvairios neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklos savivaldybės administracijos buvo finansuojamos iš kitų šaltinių.

[1] ŠVIS renkama informacija apie mokyklų savininkų (savivaldybių) konkrečiai mokyklai skiriamas lėšas ugdymo aplinkai užtikrinti nėra tiksli, nes dažnai mokyklų ugdymo aplinka užtikrinama apmokant išlaidas centralizuotai, ne per mokyklas. Pavyzdžiui, yra sudaroma bendra sutartis su saugos tarnyba dėl visų savivaldybėje veikiančių bendrojo ugdymo mokyklų apsaugos ir pan. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos ŠVIS apskritai neteikia informacijos apie savininko skiriamas lėšas ugdymo aplinkai užtikrinti. Buvo analizuotos savivaldybės (savininko) tiesiogiai ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloms skirtos lėšos, taip pat lėšos neformaliajam vaikų švietimui ir švietimo pagalbai.

23.1 pav. 2020 m. daugiausia ūkio lėšų, skaičiuojant vienam mokiniui, skyrė žiedinės ir mažosios savivaldybės

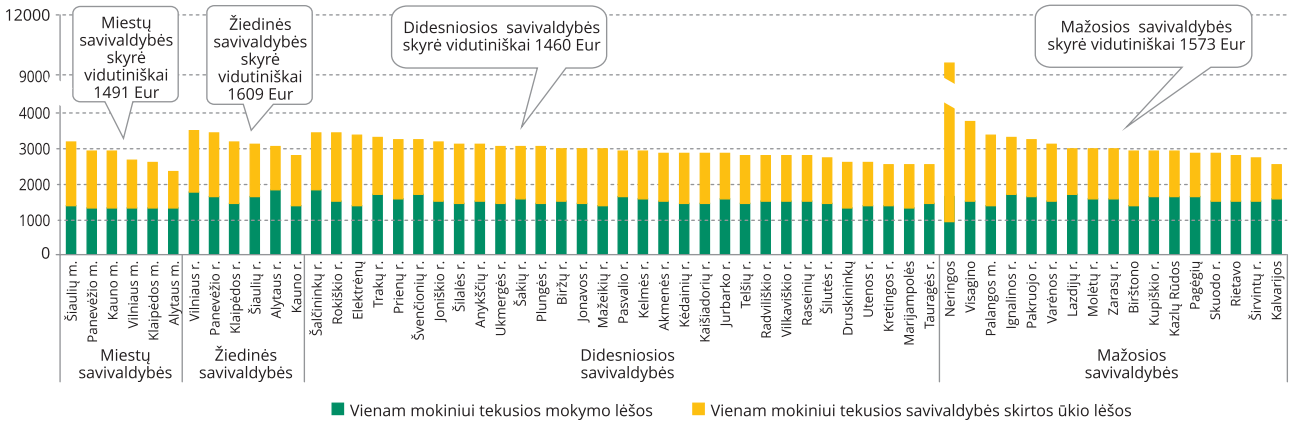
Savivaldybių 2020 m. biudžetų išlaidų ikimokykliniam ir bendrajam ugdymui struktūra, skaičiuojant vienam mokiniui (Eur)

Duomenų šaltinis: LR Finansų ministerija

23.2 pav. 2018 m. daugiausia ūkio lėšų, skaičiuojant vienam mokiniui, skyrė žiedinės savivaldybės

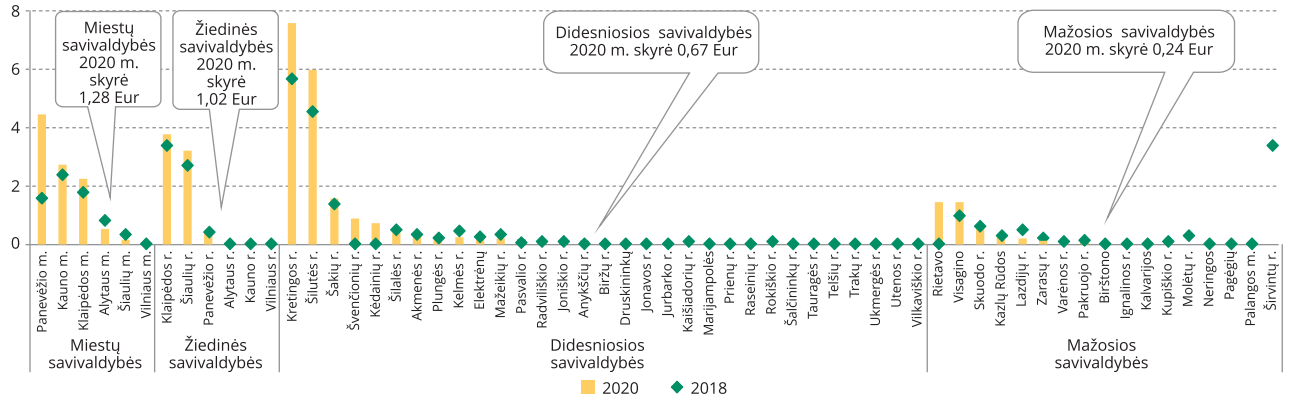
Savivaldybių 2018 m. biudžetų išlaidų ikimokykliniam ir bendrajam ugdymui struktūra, skaičiuojant vienam mokiniui (Eur)

Duomenų šaltinis: LR Finansų ministerija

23.3 pav. 2020 m. net 29 šalies savivaldybės tiesiogiai neformaliajam suaugusiųjų švietimui neskyrė lėšų, 2018 m. tokių buvo 28 savivaldybės

Savivaldybių biudžetų išlaidos neformaliajam suaugusiųjų švietimui 2018 m. ir 2020 m., skaičiuojant vienam suaugusiam savivaldybės gyventojui (Eur)

Duomenų šaltinis: LR Finansų ministerija

Savivaldybių skirtos lėšos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų komunalinėms paslaugoms, paprastajam remontui ir transporto išlaikymui apmokėti

Siekdamos užtikrinti deramą ugdymo aplinką įsteigtoms ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigoms, savivaldybės apmoka daug ir įvairių mokykloms būtinų prekių ir paslaugų. Didžiausia dalis savivaldybių skiriamų lėšų mokyklų ugdymo aplinkai užtikrinti, kaip ir mokymo lėšų atveju, skiriama ugdymo įstaigose dirbančių asmenų (šiuo atveju, nepedagoginių darbuotojų) atlyginimams. 2020 m. savivaldybių išlaidos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų komunalinėms paslaugoms apmokėti siekė 4,8 proc., išlaidos materialiojo turto paprastojo remonto prekėms ir paslaugoms apmokėti – 2,3 proc., o išlaidos transportui išlaikyti ir transporto paslaugoms apmokėti – 0,5 proc. visų savivaldybių skirtų lėšų ugdymo aplinkai užtikrinti. Komunalinių išlaidų savivaldybėje rodiklis leidžia apibendrintai vertinti ugdymo įstaigų tinklo situaciją, transporto išlaikymo išlaidų – mokyklų autobusais vežiojamų mokinių kelionės sąnaudas ir mokyklos transporto naudojimo sąnaudas, o paprastojo remonto išlaidų – mokyklų galimybę palaikyti deramo lygio materialiojo turto būklę.

LR finansų ministro patvirtinta LR valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija nustato, kad komunalinėms išlaidoms priskiriamos šildymo išlaidos, įskaitant šildymui skirto skystojo ir kietojo kuro įsigijimo, atvežimo, paruošimo išlaidas; elektros energijos, skirtos apšvietimui, šildymui ir kitoms reikmėms, išlaidos, vandentiekio ir kanalizacijos paslaugų apmokėjimo, šiukšlių išvežimo išlaidos ir pan. Bendros visų savivaldybių komunalinių paslaugų ugdymo įstaigose įsigijimo išlaidos 2020 m. siekė 37 915 500 Eur (2018 m. – 48 286 600 Eur). Bendrai šalyje komunalinės ikimokyklinių ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos, skaičiuojant vienam mokiniui, 2018 m. siekė 108 Eur, o 2020 m. – 85 Eur. Vertinant pagal savivaldybių grupes ir skaičiuojant vienam mokiniui, didžiausios komunalinės išlaidos 2020 m. buvo mažosiose savivaldybėse, tik truputį mažesnės – žiedinėse savivaldybėse (23.4 pav.). 2018 m. didžiausios komunalinės išlaidos, skaičiuojant vienam mokiniui, buvo žiedinėse savivaldybėse. Lyginant situaciją 2020 m. ir 2018 m., matyti, kad savivaldybių išlaidos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų komunalinėms paslaugoms apmokėti, skaičiuojant vienam mokiniui, mažėjo visose savivaldybių grupėse, daugiausia – žiedinėse savivaldybėse (nuo 148 Eur 2018 m. iki 111 Eur 2020 m.).

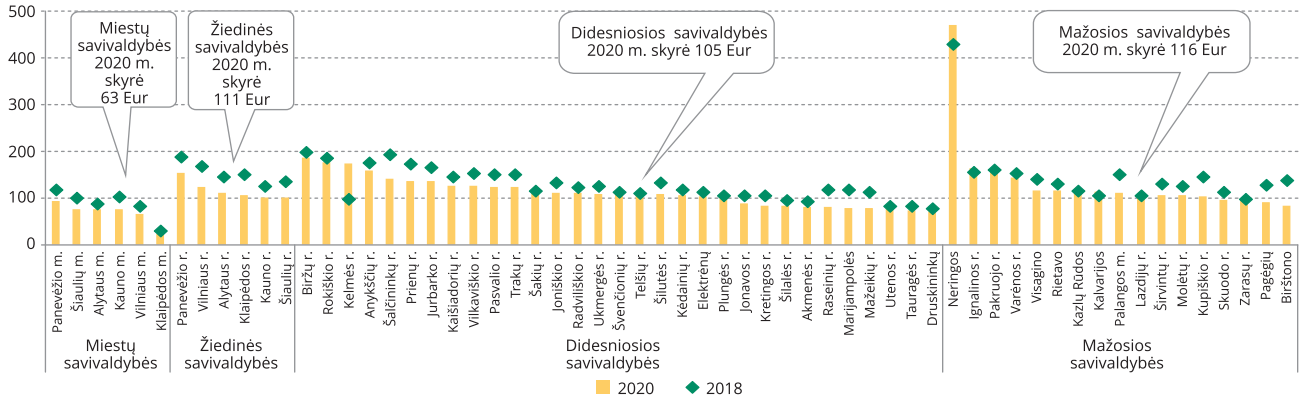
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos apibrėžiamos kaip turimų automobilių ir kitų transporto priemonių degalų, nuomos, eksploatavimo, remonto bei prekių, susijusių su transporto priemonių remontu, įsigijimo, transporto draudimo, parkavimo, apsaugos sistemos (signalizacijos) įrengimo, technikos transportavimo, krovinių pervežimo, transporto priemonės perkėlimo keltu ir kitos panašios išlaidos. Pažymėtina, kad į analizuojamas išlaidas neįeina mokinių vežiojimo viešuoju transportu ar kitaip, nei ugdymo įstaigų turimu transportu, išlaidos. Bendros visų savivaldybių transporto išlaikymo paslaugų ugdymo įstaigose išlaidos 2020 m. siekė 3 896 500 Eur (2018 m. – 5 699 700 Eur). Bendrai šalyje ikimokyklinių ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos transportui išlaikyti ir transporto paslaugoms įsigyti, skaičiuojant vienam mokiniui, 2018 m. siekė 13 Eur, o 2020 m. – 9 Eur. Vertinant pagal savivaldybių grupes, didžiausios transporto išlaikymo išlaidos, skaičiuojant vienam savivaldybėje ugdytam mokiniui, kaip ir 2018 m., buvo mažosiose savivaldybėse (23.5 pav.). Lyginant situaciją 2020 m. ir 2018 m., matyti, kad savivaldybių išlaidos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų transporto išlaikymo paslaugoms apmokėti, skaičiuojant vienam mokiniui, mažėjo visose savivaldybių grupėse, visur (išskyrus miestų savivaldybes, kur šios išlaidos mažiausiai aktualios) maždaug vienodai (po 6–7 Eur).

Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos yra suprantamos kaip materialiojo turto ir ūkinio inventoriaus remonto darbų ir techninės priežiūros išlaidos bei išlaidos prekėms, kurios reikalingos paprastojo remonto darbams atlikti. Bendros visų savivaldybių paprastojo remonto ugdymo įstaigose išlaidos 2020 m. siekė 17 813 600 Eur (2018 m. – 21 823 000 Eur). Bendrai šalyje ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos materialiojo turto ir ūkinio inventoriaus paprastajam remontui, skaičiuojant vienam mokiniui, 2018 m. siekė 49 Eur, o 2020 m. – 40 Eur. Vertinant pagal savivaldybių grupes, 2020 m. didžiausios išlaidos paprastajam remontui, skaičiuojant vienam mokiniui, buvo žiedinėse savivaldybėse (23.6 pav.), o 2018 m. – miestų savivaldybėse. Lyginant situaciją 2020 m. ir 2018 m., matyti, kad savivaldybių išlaidos ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų materialiojo turto paprastojo remonto paslaugoms apmokėti, skaičiuojant vienam mokiniui, labiausiai mažėjo miestų savivaldybėse (sumažėjo 22 Eur), o padidėjo tik vienoje savivaldybių grupėje – žiedinėse savivaldybėse (šios lėšos padidėjo 22 Eur).

Nors bendra ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigoms skirta ūkio lėšų suma 2020 m., palyginti su 2018 m., padidėjo, dėl ilgalaikio nuotoliniu būdu vykdyto ugdymo savivaldybių ugdymo įstaigų komunalinėms paslaugoms, materialiojo turto paprastajam remontui ir transporto išlaikymui panaudotos lėšos sumažėjo atitinkamai 21, 18 ir 32 procentiniais punktais.

23.4 pav. Didžiausios ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos komunalinėms paslaugoms apmokėti 2020 m. buvo mažosiose ir žiedinėse savivaldybėse

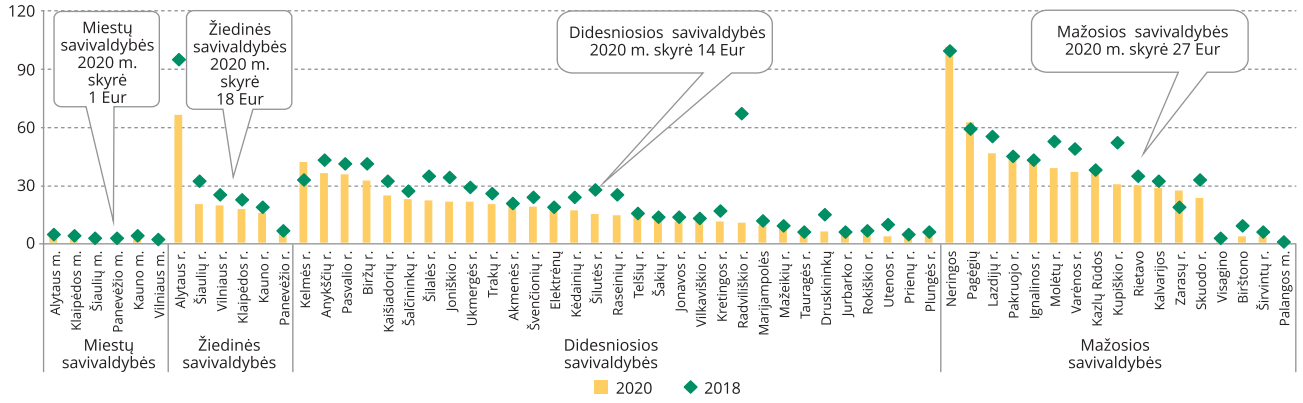
Savivaldybių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos komunalinėms paslaugoms apmokėti, tekusios vienam ugdomam mokiniui 2018 m. ir 2020 m. (Eur)

Duomenų šaltinis: LR Finansų ministerija

23.5 pav. Didžiausios ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos transportui išlaikyti ir transporto paslaugų įsigijimui apmokėti 2020 m. buvo mažosiose savivaldybėse

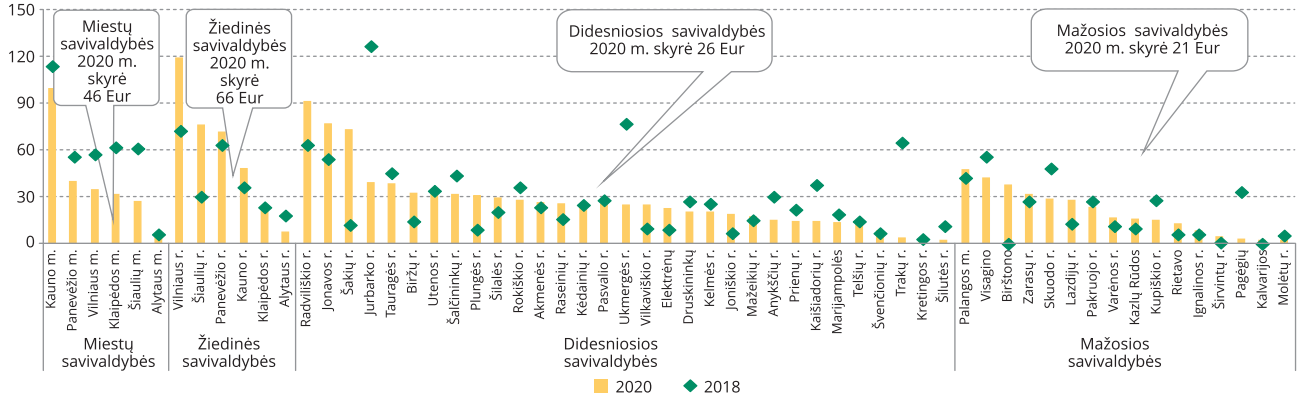
Savivaldybių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos transportui išlaikyti ir transporto paslaugų įsigijimui apmokėti, tekusios vienam ugdomam mokiniui 2018 m. ir 2020 m. (Eur)

Duomenų šaltinis: LR Finansų ministerija

23.6 pav. Didžiausios ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimui apmokėti 2020 m. buvo žiedinėse savivaldybėse

Savivaldybių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų išlaidos materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimui apmokėti, tekusios vienam ugdomam mokiniui 2018 m. ir 2020 m. (Eur)

(Apie Neringos savivaldybės išlaidas nėra patikimų duomenų)

Duomenų šaltinis: LR Finansų ministerija

24. Poveikis mokiniams

- ***2020 m. per COVID-19 pandemiją dėl įvesto nuotolinio mokymo(si) daugumos mokinių sveikatos sutrikimų apimtis nepakito, sumažėjo vaikų sergamumas ūminėmis infekcinėmis ligomis, tačiau dėl išaugusio ekrano laiko[1] ir sumažėjusio fizinio aktyvumo padaugėjo mokinių somatinių simptomų (galvos, pilvo, akių ir kitokių skausmų, nuovargio), regėjimo sutrikimų ir nutukimo atvejų.***
- ***Pablogėjo ir mokinių emocinė savijauta, socialiniai santykiai su bendraamžiais, padaugėjo ryškių psichologinių sunkumų patiriančių mokinių, tačiau sumažėjo patyčių mastas.***
- ***Per pandemiją daugumos vaikų formalūs pasiekimai buvo geri ir labai geri, tačiau tėvai akcentuoja, kad nepasikeitę ar net pagerėję mokinių mokymosi rezultatai labiau susiję ne su vaikų mokymosi pagerėjimu, bet su mokytojų atlaidesniu vertinimu. Mokytojų požiūriu, objektyviai įvertinti ypač pradinių klasių mokinių mokymosi rezultatus buvo sunku, nes kai kurie tėvai už savo vaikus atlikdavo namų ir atsiskaitymo darbus.***
- ***Nuotolinis mokymas(is) didžiausių sunkumų sukėlė socialinės rizikos šeimų, specialiųjų ugdymo(si) poreikių, žemų pasiekimų mokiniams. Labiausiai jis tiko vyresniųjų klasių, motyvuotiems, atsakingiems, uždaresniems mokiniams ir tiems, kuriems buvo sunkiau atvykti į mokyklą.***

Poveikis mokinių sveikatai, jausenai, socialinėms emocinėms kompetencijoms

Pandemija ir dėl jos įvesti apribojimai, nuotolinis mokymas(is) stipriai pakeitė mokinių kasdienybę. Tai neišvengiamai turėjo įtakos tiek jų fizinei, tiek psichinei sveikatai. Vilniaus universiteto mokslininkų atlikto tyrimo *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu* (2021) duomenimis, 2020 m. daugumos sveikatos sutrikimų apimtis nepakito. Sumažėjo vaikų sergamumas ūminėmis infekcinėmis ligomis. 2020 m. rudenį, palyginti su pavasariu, angina, ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis, užsitęsusiu kosuliu ir pan. sirgusiųjų dalis išaugo maždaug 3 kartus (iki 18,5 proc.), tačiau 2019 m. vien ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis Lietuvoje sirgo apie 65 proc. mokyklinio amžiaus vaikų (24.1 lentelė).

Dėl karantino įvedus nuotolinį mokymą, gerokai pailgėjo ne tik naudojimosi įvairiais IT prietaisais mokymosi tikslais, bet ir laisvalaikiui ir pramogoms skiriamas ekranų laikas (24.1 pav.), ir tai susiję su prastesne vaikų emocine savijauta, elgesiu, mažesniu noru mokytis, prastesniais mokymosi rezultatais ir didina probleminio naudojimosi internetu riziką. Pailgėjus bendram ekranų laikui, mažėjo vaikų fizinis aktyvumas, todėl trumpėjo miego trukmė ir blogėjo jo kokybė, ir tai lėmė padidėjusį mokinių somatinių simptomų (galvos, pilvo, akių ir kitokių skausmų, nuovargio), regėjimo sutrikimų ir nutukimo atvejų skaičių (24.1 lentelė).

Pandemijos situacija, įvestas karantinas ir nuotolinis mokymas, kaip parodė Vilniaus universiteto mokslininkų 2020 m. atlikto tyrimo *Mokinių psichologinė savijauta COVID – 19 pandemijos metu* rezultatai, padidino mokinių nerimo lygį. Daugiau nei pusė tyrime dalyvavusių 13–18 metų paauglių nerimauja, kad pandemija gali paveikti jų šeimos finansinę padėtį, ir net 3 iš 4 mano, kad ji gali paveikti jų ateities galimybes. Tyrimu taip pat buvo nustatyta, kad per pandemiją reikšmingai išaugo skaičius paauglių, patiriančių sunkumų mokymosi, laisvalaikio, santykių su bendraamžiais, tėvais ir kitais šeimos nariais srityse (24.2 pav.). Išaugo mokinių, patiriančių didelių psichologinių sunkumų, dalis: iki pandemijos juos patyrė apytiksliai 1 iš 7, o per pandemiją – 1 iš 5 Lietuvos paauglių. Taigi tyrimo rezultatai atskleidžia, kad pandemijai neigiamai veikiant svarbias mokinių gyvenimo sritis, patiriamų psichologinių sunkumų ateityje taip pat gali daugėti. Per karantiną fiksuota mokinių pablogėjusi emocinė savijauta, elgesio pokyčiai ir kitos psichologinės problemos, tačiau tyrimai rodo, kad mokiniams, vis dėlto, aktualiausia būtent socialinių santykių, jų trūkumo tema (24.2 lentelė). Beje, tai pastebėjo ir mokinių tėvai. Mokslininkai pažymi, kad santykiai su bendraamžiais, realus, gyvas bendravimas yra ir svarbus psichikos sveikatos veiksnys. Socialinio konteksto trūkumas turi neigiamos įtakos mokinių motyvacijai mokytis, mokymosi sėkmei (*Nuotolinis vaikų ugdymas*..., 2021).

Tyrimas *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu* (2021) taip pat parodė, kad per karantiną elektroninių patyčių lygis tarp mokinių sumažėjo nuo 15 proc. lankant mokyklą iki 7 proc. mokantis nuotoliniu būdu. Tačiau susidurta su papildomais trukdžiais ir problemomis – pašalinių asmenų prisijungimu, dalijimusi netinkamo turinio vaizdo medžiaga ir pan. Patyčias dažniau patyrė vaikinai nei merginos, specialiųjų ugdymosi poreikių, elgesio ir emocinių sunkumų turintys mokiniai. Mokslininkai pažymi, kad nuotolinio mokymo metu sumažėjo galimybė ugdyti mokinių asmenybines, socialines, emocines kompetencijas.

[1] Laikas, kurį asmuo praleidžia naudodamasis įvairiais šiuolaikinių informacinių technologijų (IT) prietaisais, turinčiais ekranus.

24.1 lentelė. Per karantiną sumažėjo ūminėmis infekcinėmis ligomis sergančių vaikų, tačiau išaugo somatinių simptomų, regėjimo sutrikimų ir nutukimo atvejų

Mokinių, turinčių sveikatos sutrikimų, dalis (proc.)

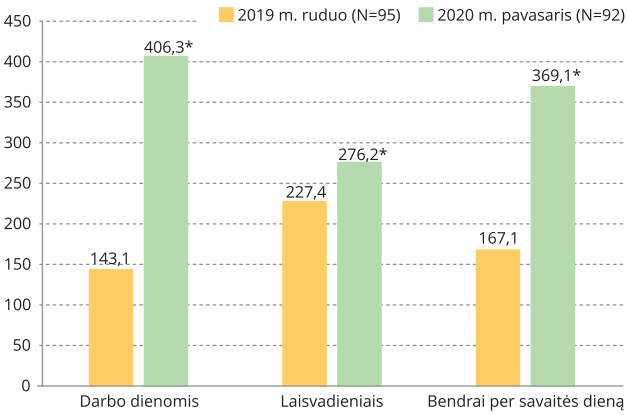
Sveikatos sutrikimai	Tyrimo duomenys		Higienos instituto duomenys
	2020 m. pavasaris	2020 m. ruduo	
Ūminės infekcinės ligos	5,4 proc.	18,5 proc.	2019 m. vien ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų ligomis sirgo 65 proc. mokyklinio amžiaus vaikų
Somatiniai simptomai (pilvo skausmai)	45 proc.	40 proc.	Įprastai 19–0,3 proc. mokyklinio amžiaus vaikų*
Regėjimo sutrikimai (trumparegystė)	13,5 proc.	–	2018 m. – 6,3 proc. mokyklinio amžiaus vaikų
Nutukimas	6,8 proc.	8,8 proc.	2016 m. – 5 proc. 7–17 metų amžiaus vaikų

**Duomenų šaltinis: Chitakara et al., 2005*

Duomenų šaltiniai: Higienos institutas, Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

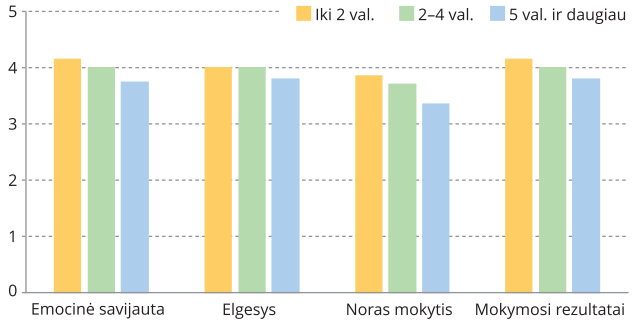
24.1. pav. Dėl reikšmingai pailgėjusio ekranų laiko pablogėjo vaikų emocinė savijauta, elgesys, mokymosi rezultatai, sumažėjo noras mokytis

Ketvirtokų vidutinis ekranų laikas (trukmė, min.)

* Statistiškai reikšmingas skirtumas, palyginti su 2019 m.

Vaikų emocinės savijautos, elgesio, noro mokytis ir mokymosi rezultatų vidurkiniai įverčiai (balais)* pagal tai, kiek vidutiniškai laiko per dieną vaikas užtrunka prie ekrano, 2020 m. ruduo

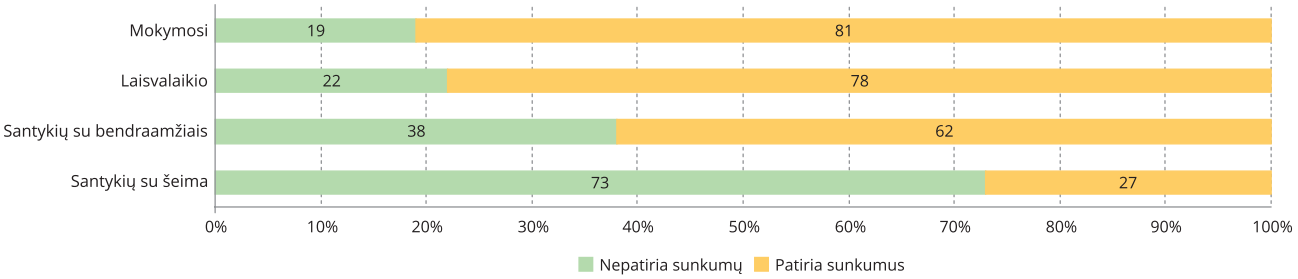

**Tėvų apklausa (N = 1 303)*

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

24.2 pav. Per pandemiją maždaug 4 iš 5 paauglių patiria laisvalaikio ir mokymosi sunkumų, 3 iš 5 – santykių su bendraamžiais sunkumų

13–18 metų mokinių, nurodžiusių, kaip pandemija paveikė jų pagrindines gyvenimo sritis, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Mokinių psichologinė savijauta COVID-19 pandemijos metu. Tyrimais grįstos rekomendacijos mokykloms ir mokiniams, 2020

24.2 lentelė. Mokydamiesi nuotoliniu būdu, vaikai patiria ryškų socialinių santykių trūkumą

Respondentų atsakymai į atvirą interviu klausimą „Kas labiausiai nepatiko ir ko trūko mokantis nuotoliniu būdu?“

„Buvo atsiradęs tiesiog vaikų noras susitikti su klasiokais dar ir mokytoja gyvai. Nes tikrai kalbėdavo, kad nori į mokyklą dėl to, kad nori susitikti su draugais...“ (Mokinės mama)
„Aš irgi norėčiau į mokyklą, dėl to, kad trūksta to tokio kaip ir bendravimo, nes užsidarai namuose ir negauni tos tokios bendravimo dozės ir visos tos mokyklos rutinos ir t. t.“ (Mokinys)
„Mano manymu, gal liūdniausia buvo ta pati pabaiga, nes man, pavyzdžiui, ta pati paskutinė savaitė mokykloje yra labai faina ir labai įsimintina, dėl to, nes visą laiką ir pasišnekame apie vasaros planus su mokytojais ir panašiai. Ir dabar tos tokios savaitės kaip ir nebuvo, ir dėl to labai liūdna.“ (Mokinė)

Šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

Poveikis mokinių mokymosi pasiekimams, pažangai

Ryškiausias pokytis, įvykęs per pandemiją mokinių gyvenime – tradicinį ugdymą(si) pakeitė nuotolinis mokymas(is). Tačiau kaip akimirksniu pasikeitusi ugdymo praktika paveikė mokinių mokymosi rezultatus ir pažangą?

Tyrimas *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu* (2021) parodė, kad per karantiną pradinukų mokymosi pasiekimus buvo sunku įvertinti tiek mokytojams, tiek tėvams. Dauguma mokytojų, apibūdindami pradinių klasių mokinių mokymosi rezultatų pokyčius, įžvelgė svarbią problemą – pablogėjusias mokinių žinias dėl atsiradusių spragų. Šiuo klausimu mokytojų nuomonės sutapo, atsakant apie žemų pasiekimų, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius ar mokinius, kurių šeimos patiria socialines rizikas, ir net vidutinių pasiekimų mokinius, ypač tuos, kuriems trūko artimųjų pagalbos (24.3 lentelė). Išsiskyrė aukštų pasiekimų mokinių grupė, nes dauguma mokytojų mano, kad dėl nuotolinio mokymo(si) jų žinios liko nepakitusios. Vis dėlto mokytojai pažymėjo, kad mokinio žinias ir gebėjimus įvertinti objektyviai buvo gana sunku, nes kai kurie tėvai už savo vaikus atlikdavo namų ar atsiskaitymo užduotis.

Dauguma (75,5 proc.) iš 757 apklaustų tėvų teigė, kad jų vaikų mokymosi rezultatai 2020 m. rudenį apskritai buvo geri ir labai geri, ir tik 3,2 proc. nurodė, kad vaikas mokosi prastai ir labai prastai. Beveik pusės vaikų, tėvų nuomone, mokymosi rezultatai nepakito, beveik kas trečio pradinuko – pablogėjo, ketvirtadalio – pagerėjo (24.3 pav.). Toks tėvų matomas mokymosi rezultatų pagerėjimas būdingesnis vyresnio amžiaus pradinukų grupei, mažiausiai būdingas – pirmokams. Analizuojant, kaip vaikams sekėsi rudenį mokytis pagrindinių dalykų (matematikos, lietuvių kalbos ir pasaulio pažinimo), paaiškėjo, kad ne visi tėvai gali apie tai atsakyti. Maždaug pusė atsakiusiųjų pažymėjo, kad jų vaikams sekasi taip pat, kaip ir daugumai jų bendraamžių (24.4 pav.). Sunkiausiai pradinukams sekėsi mokytis lietuvių kalbos.

Tiriant, kokį poveikį nuotolinis mokymas(is) turėjo 5–8 klasių mokinių mokymosi rezultatams, motyvacijai, mokytojų apklausos rezultatai parodė, kad, kaip ir pradinukų atveju, pablogėjo žemų pasiekimų, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių, socialinės rizikos šeimų ir net vidutiniškai besimokančių mokinių mokymosi pasiekimai ir mokymosi motyvacija (24.4 lentelė). Nuotolinis mokymas(is), mokytojų nuomone, labiau tiko motyvuotiems, atsakingai žiūrintiems į mokymąsi mokiniams, taip pat uždaresniems mokiniams, tiems, kuriems buvo sunkiau atvykti į mokyklą. Apklausiant tėvus daugiausia jų teigė, kad vaikams per karantiną sekėsi mokytis taip pat, kaip ir daugumai jų bendraamžių (24.5 pav.). Sunkiausia 5–8 klasių mokiniams buvo mokytis lietuvių kalbos ir matematikos. Atliekant kokybinį tyrimą, kai kurie apklausti tėvai teigė, kad jų vaikų žinios suprastėjo, o pažymiai pablogėjo dėl savarankiško mokymosi įgūdžių stokos, aplaidumo, o kai kuriems vaikams tiesiog netiko nuotolinio mokymo(si) būdas. Nors daugelio vaikų formalūs mokymosi pasiekimai nepakito ar net pagerėjo, tačiau nemažai tėvų buvo gana skeptiškai nusiteikę tiek dėl savo vaikų pasiekimų, tiek dėl vertinimo objektyvumo. Vaikai, pasak tėvų, taip pat ne visi teigiamai reagavo į atlaidesnį jų pasiekimų vertinimą (24.5 lentelė). Pokalbis su tėvais atskleidė, kad būta vaikų, kuriems mokantis nuotoliniu būdu labai sustiprėjo vidinė mokymosi motyvacija, jie daugiau dirbo savarankiškai, atlikdavo papildomas užduotis, tačiau tokių vaikų nebuvo daug.

Pandemija ir dėl jos įvestas nuotolinis mokymas(is), mokslininkų požiūriu, neabejotinai turės padarinių tiek mokinių mokymosi pasiekimams, tiek ir jų gyvenimo gerovei ateityje. Nors sunku tiksliai numatyti, kaip mokyklų uždarymas paveiks mokinių ateities scenarijus, tačiau ekonomistai Ericas Hanushekas ir Ludgeris Woessmannas apytiksliai apskaičiavo, kad *1–12 klasių mokiniai, kuriuos paveikė mokyklų uždarymas, su kiekvienu trijų mėnesių efektyvaus mokymosi praradimu gali tikėtis per savo likusį gyvenimą 3 proc. mažesnių pajamų. Didžiausią susirūpinimą kelia tai, kad mokymosi praradimai mokinius paveiks nevienodai ir dar labiau padidins ir pagreitins socialinės nelygybės didėjimą mokymosi galimybių srityje* (OECD. *The state of school education*, 2021, p. 11).

24.3 lentelė. Nuotolinis mokymas(is) sukėlė sunkumų mokiniams iš socialinės rizikos šeimų, specialiųjų ugdymo(si) poreikių, žemų ir net kai kuriems vidutinių pasiekimų pradinių klasių mokiniams

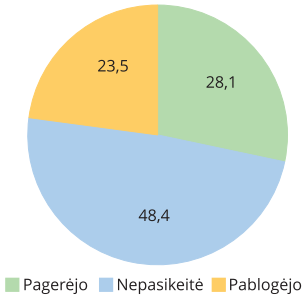
Mokytojų (N = 67) atsakymai (proc.), kaip nuotolinis mokymas(is) per karantiną paveikė pradinukų formalius įvertinimus (pasiekimų lygmenį, pažymius)

	Pablogėjo	Nepasikeitė	Pagerėjo	Tokių mokinių nemokau
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių	31,3	25,4	16,4	26,9
Mokinių iš socialinės rizikos šeimų	31,3	14,9	6,0	47,8
Gerai besimokančių vaikų	22,4	53,7	19,4	4,5
Vidutiniškai besimokančių vaikų	26,9	38,8	29,9	4,5
Blogai besimokančių mokinių	34,3	23,9	23,9	17,9

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

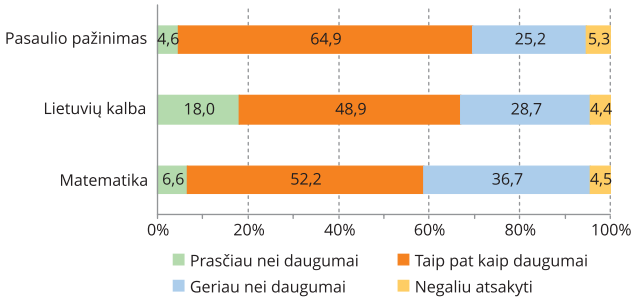
24.3 pav. Maždaug pusės pradinukų tėvų nuomone, jų vaikų mokymosi rezultatai per karantiną nepakito

Tėvų (N = 757) atsakymų apie vaiko mokymosi pažangą pasiskirstymas (proc.)

24.4 pav. Maždaug pusės pradinukų tėvų nuomone, jų vaikams sunkiausiai sekėsi lietuvių kalba

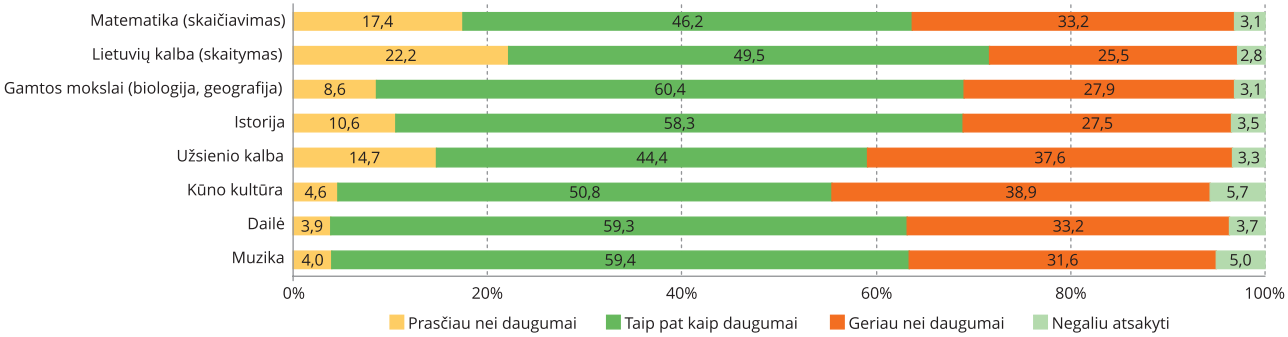
Tėvų (N = 757) atsakymų apie mokomųjų dalykų vaiko mokymosi sėkmę pasiskirstymas (proc.)

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

24.5 pav. Daugiau kaip du penktadaliai 5–8 klasių mokinių tėvų teigė, kad jų vaikams, mokantis nuotoliniu būdu, mokytis sekėsi taip pat, kaip ir daugumai mokinių

5–8 klasių klasių mokinių tėvų (N = 545) atsakymai (proc.) apie jų vaikų mokymosi sėkmę per karantiną

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

24.4 lentelė. Mokantis nuotoliniu būdu, sumažėjo socialinės rizikos šeimų, specialiųjų ugdymo(si) poreikių, žemų ir vidutinių pasiekimų mokinių mokymosi motyvacija

Mokytojų (N = 67) atsakymai (proc.), kaip nuotolinis mokymas(is) per karantiną paveikė 5–8 klasių mokinių mokymosi motyvaciją

	Sumažėjo	Nepakito	Padidėjo	Tokių mokinių nemokau
Mokinių, turinčių specialiųjų poreikių	45,3	34,0	9,4	11,3
Mokinių iš socialinės rizikos šeimų	63,5	20,8	2,5	13,2
Aukštų pasiekimų mokinių	13,8	68,6	17,6	
Vidutinių pasiekimų mokinių	43,4	47,2	9,4	
Žemų pasiekimų mokinių	61,0	29,6	6,9	2,5

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

24.5 lentelė. Daugeliu atvejų, tėvų požiūriu, mokinių nepasikeitę ar net pagerėję pažymiai buvo atlaidesnio mokytojų vertinimo rezultatas

5–8 klasių mokinių tėvų atsakymai į klausimą, kaip pakito jų vaikų pasiekimai

[Vaikų pažymiai] šiaip formaliai pagerėjo (juokiasi)... Bet man kažkaip kilo įtarimų, kad kai kurie mokytojai tiesiog nebuvo tokie griežti. Vien tai, kad kontrolinių buvo mažiau, tikrinimas kitaip vyko, tai tiesiog kai kurie šiaip tokie geriečiai: „Ir jums, vaikeliai, sunku, tai mes jūsų griežtai nevertinsim“. Tai žinių prasme sudėtinga yra vertinti, kiek tai buvo tikrai objektyvu dukros atžvilgiu. Sūnaus atžvilgiu, man atrodo, kad jam pakenkė labiau.
Dukra yra iš tų vaikų, kurie labai stipriai save spaudžia (...) ir tada labai kritiškai save vertina, ir tada daug iš savęs nori. Tai ji yra iš tų, kuriems pažymys yra labai labai svarbus. [Ir kai] pavasarį visai čia buvo įvertinimai tokie: čia reikia įvertinti, tai vertinam. Kontroliniai tokie: tai čia parašėm, tai perrašėm, tai nepergyvenkit. Nu neprisijungėt, tai vėliau prisijungsit. [Dukra] sakė, kad žiūrėk, čia taip negerai (...), čia visada būdavo va taip. O dabar pasižiūrėk, kažkaip lengviau vertina. Čia už tiek balų anksčiau būtų parašę mažesnį pažymį, tai nesąžininga, kodėl jie dabar parašė didesnį?

Šaltinis: *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021*

ATVEJO TYRIMAS: COVID-19 ir devintokų matematikos mokymosi pažanga

Įvairiapusis 2020 m. NMPP devintokų matematikos testų, kurie buvo parengti pagal 8 kl. programą, rezultatų gretinimas su ankstesnių tyrimų duomenimis ir jų nuodugnesnė analizė atskleidė, kad:

- ***devintokų matematikos pasiekimai 2020 m. pabaigoje, palyginti su 2019 m., pablogėjo;***
- ***išryškėjo stipri geriau besimokančių mokinių matematikos santykinės mokymosi pažangos sulėtėjimo, palyginti su blogiau besimokančiais mokiniais, tendencija;***
- ***nagrinėjant devintokų matematikos mokymosi pažangą, išryškėjo gana dideli pandeminiai pasiekimų atotrūkiai tarp skirtingų mokyklų ir savivaldybių devintokų, bet nenustatyta labai ryškaus matematikos mokymosi atotrūkių pagilėjimo tarp skirtingų mokyklų tipų, tarp miesto ir kaimo, tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis ir pagal socialinį ekonominį statusą.***

Atliktos analizės rezultatai yra žvalgomojo pobūdžio, gana fragmentiški, nes patikimų duomenų apie mokinių daromą pažangą labai trūksta. 2020 m. NMPP vyko virtualiai, lapkričio mėnesio pabaigoje. Mokiniai atsakinėjo į elektroninių testų klausimus namuose, prie savo kompiuterių. Ši aplinkybė stipriai paveikė NMPP testų rezultatus. Kadangi testai buvo atliekami namuose, nebuvo galima kontroliuoti, ar mokiniai tarėsi tarpusavyje ir konsultavosi su namiškiais, atlikdami testus. Deja, iš visų penktokams ir devintokams skirtų 2020 m. NMPP testų tik devintokų matematikos testas, atlikus duomenų kokybės įvertinimą, buvo pripažintas pakankamai patikimu. Būtent šio testo rezultatai ir buvo naudojami analizei. Tiesiogiai lyginti 2020 m. NMPP rezultatus su ankstesnių metų rezultatais nebuvo galima, nes 2020 m. NMPP vyko visiškai kitokiomis sąlygomis negu 2019 ir ankstesnių metų NMPP, kai mokiniai buvo testuojami mokykloje stebint mokytojams. Reikėjo apskaičiuoti pataisą dėl testų administravimo metodų, t. y. santykinį testo rezultato pagerėjimą, atsiradusį dėl ne tokio griežto testų administravimo 2020 metais. Minėta pataisa buvo įvertinta, gretinant skirtingų metų įvairių tyrimų ir NMPP duomenis.

Įvairių tyrimų ir testų duomenų lyginimas bei analizė, remiantis *inkariniais* testų klausimais, patvirtino hipotezę, kad devintokų matematikos pasiekimai 2020 m. pabaigoje, palyginti su 2019 m., pablogėjo ir buvo prastesni už 2012–2014 metų lygį, kurį, kaip parodė TIMSS 2019 rezultatai, šalies aštuntokų matematikos pasiekimai 2019 m. buvo gerokai viršiję.

Nauji aktualūs švietimo terminai, atsiradę pandemijos laikotarpiu, yra *pandeminiai mokymosi praradimai* (angl. *learning loss*) ir *pandeminis pasiekimų atotrūkis* (angl. *achievement gap*). Šie terminai atitinkamai reiškia dėl pandemijos sulėtėjusią mokinių daromą mokymosi pažangą ir dėl pažangos sulėtėjimo padidėjusius atotrūkius tarp specifinių mokinių grupių. Švietimo ekspertai mano, kad būtent nevienodi skirtingų mokinių grupių pandeminiai mokymosi praradimai ateityje kels didžiausią pavojų lygioms švietimo galimybėms ir švietimo kokybei. Neabejojama, kad pandeminiai mokymosi praradimai sukels šalims ne tik socialinių, bet ir ekonominių problemų (OECD, 2020). Siekiant įvertinti matematikos mokymosi praradimų netolygumus tarp mokinių grupių, buvo įvestas *santykinės mokinio pažangos rodiklis*. Buvo nagrinėjami tik tų mokinių rezultatai, kurie dalyvavo ir 2018 m. NMPP, būdami šeštokai, ir 2020 m. NMPP, būdami devintokai. Į nagrinėjamą imtį pateko 13 041 mokinys. Ši imtis gana gerai reprezentavo proporcijas tarp skirtingų mokinių kategorijų šalyje (24.6 lentelė). Santykinės mokinio pažangos (nuo 6 iki 9 kl.) rodiklis buvo apskaičiuotas iš standartizuoto mokinio 2020 m. NMPP 6 kl. matematikos pasiekimų rodiklio atėmus standartizuotą 2018 m. NMPP 9 kl. matematikos pasiekimų rodiklį. Standartizavimo procedūros buvo atliktos nagrinėjamos imties viduje, todėl pažangos rodiklis pritaikytas palyginti imčiai priklausančių mokinių matematikos pažangos skirtumams laikotarpiu nuo 2018 m. gegužės iki 2019 m. lapkričio.

Analizė atskleidė, kad didžiausius pandeminius matematikos mokymosi praradimus patyrė tie mokiniai, kurių mokymosi pasiekimai 2018 m. buvo geresni, jų vidutinė santykinė pažanga buvo mažiausia (24.6 ir 24.7 pav.). Įdomu, kad nenustatyta labai ryškių matematikos mokymosi pažangos skirtumų, vadinasi, ir didelio matematikos mokymosi atotrūkių pagilėjimo, tarp lyčių (24.8 pav.), skirtingų mokyklų tipų (24.9 pav.), tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis (24.10 pav.) ir pagal socialinį ekonominį statusą (24.11 pav.).

Ne visoms mokykloms ir savivaldybėms vienodai gerai sekėsi įveikti pandemijos keliamus iššūkius. Gana dideli santykinės mokinio pažangos nuo 6 kl. skirtumai nustatyti tarp atskirų mokyklų ir savivaldybių (24.12 pav.).

24.6 lentelė. Išnagrinėta 2020 m. NMPP devintokų imtis gana gerai reprezentavo šalies įvairovę

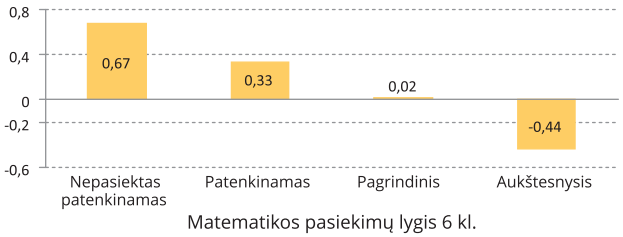
Mokinių dalis (proc.) nagrinėtoje imtyje pagal kategorijas (2018 m. pasiskirstymas, kai mokiniai mokėsi 6 kl.)

Mokyklos pagal tipą			Mokyklos pagal vietovę			Mokyklos pagal mokomąją kalbą		
Progimnazija	Pagrindinė	Gimnazija	Didmiestis	Miestas	Kaimas	Lietuvių	Lenkų	Rusų
41,4	25,2	33,3	36,1	43,0	20,9	92,6	4,5	2,9

Duomenų šaltinis: NŠA

24.6 pav. Daug mažesnę matematikos mokymosi pažangą nuo 6 iki 9 kl. padarė tie mokiniai, kurių matematikos pasiekimai 6 kl. buvo aukštesni

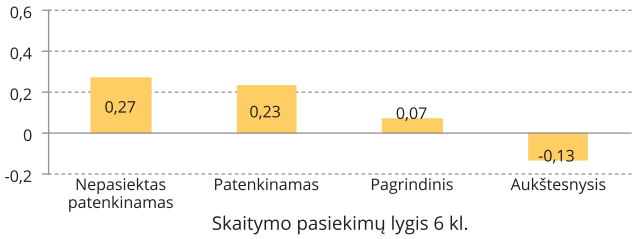
Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai pagal mokinių matematikos pasiekimų lygius 6 kl.

Duomenų šaltinis: NŠA

24.7 pav. Mažesnę matematikos mokymosi pažangą nuo 6 iki 9 kl. padarė tie mokiniai, kurių skaitymo pasiekimai 6 kl. buvo aukštesni

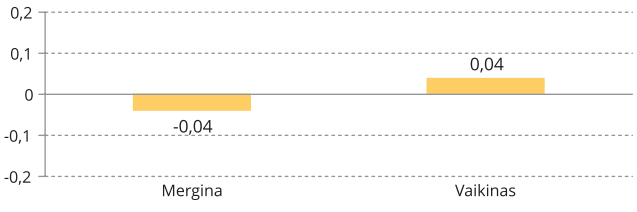
Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai pagal mokinių skaitymo pasiekimų lygius 6 kl.

Duomenų šaltinis: NŠA

24.8 pav. Matematikos mokymosi pažanga nuo 6 iki 9 kl. mažai skyrėsi pagal mokinio lytį

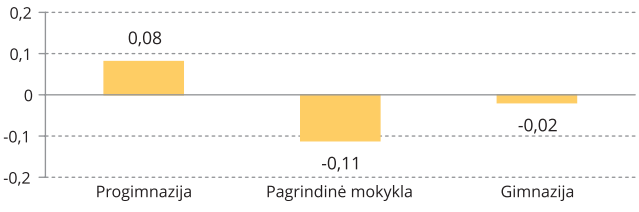
Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai pagal lytį

Duomenų šaltinis: NŠA

24.9 pav. Matematikos mokymosi pažanga nuo 6 iki 9 kl. mažai skyrėsi pagal mokyklos tipą

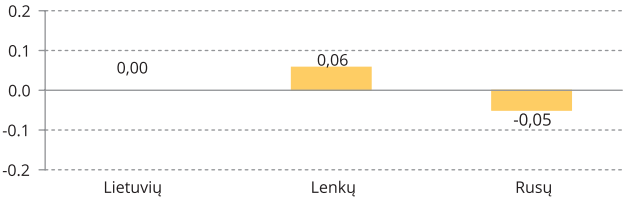
Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos tipą 6 kl.

Duomenų šaltinis: NŠA

24.10 pav. Matematikos mokymosi pažanga nuo 6 iki 9 kl. mažai skyrėsi pagal mokomąją kalbą

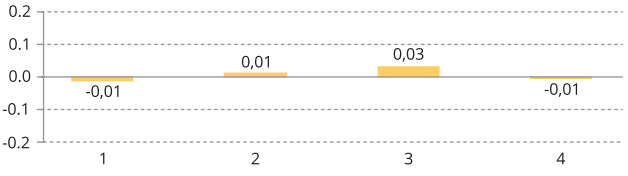
Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai pagal mokomąją kalbą

Duomenų šaltinis: NŠA

24.11 pav. Matematikos mokymosi pažanga nuo 6 iki 9 kl. mažai skyrėsi pagal mokinių SES

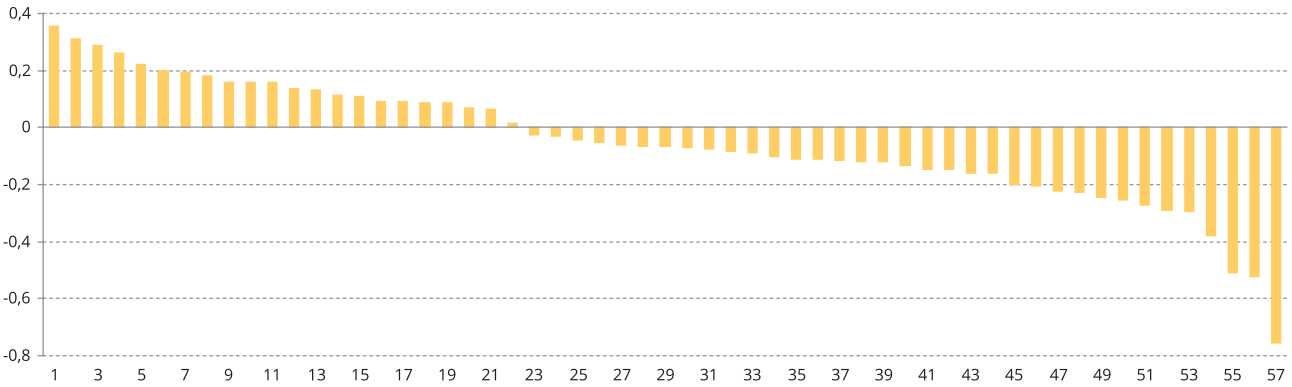
Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai pagal mokinių socialinio ekonominio statuso kvartilines[1] grupes 6 kl.

Duomenų šaltinis: NŠA

24.12 pav. Savivaldybėms tvarkytis su pandemijos iššūkiais sekėsi labai nevienodai, todėl kai kurių savivaldybių devintokų matematikos mokymosi praradimai yra daug didesni už kitų

Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkiai[2] pagal savivaldybes, kurių teritorijoje veikiančių mokyklų devintokai dalyvavo 2020 m. NMPP

Savivaldybės, kurių teritorijoje esančios mokyklos dalyvavo 2020 m. NMPP (surikiuotos santykinės matematikos mokymosi pažangos rodiklio vidurkio mažėjimo tvarka)

Duomenų šaltinis: NŠA

[1] Pirmąją SES kvartilinę grupę sudaro mokiniai, kurių SES 6 kl. buvo žemiausias, penktąją – kurių aukščiausias.

[2] Santykinės mokinio matematikos mokymosi pažangos rodiklio nagrinėtos imties vidurkis lygus nuliui.

25. Poveikis mokytojams ir dėstytojams

- ***Padėties netikėtumas, nežinia, didelė atsakomybė, reikiamų įgūdžių stoka ir kiti veiksniai lėmė, kad perėjimo prie nuotolinio mokymo(si) pradžia pedagogams sukėlė didelę emocinę įtampą. Ją mažinti ir padėtį valdyti padėjo veiksminga mokyklų administracijų veikla ir komunikavimas.***
- ***85 proc. bendrojo ugdymo mokytojų ir 57 proc. universitetų dėstytojų darbo laikas pailgėjo trečdaliu ir daugiau. Dėl to padidėjo nuovargis, prastėjo sveikata ir kilo kitų problemų.***
- ***Pedagogų juntamas teigiamas perėjimo prie nuotolinio mokymo(si) poveikis – suaktyvėjęs bendradarbiavimas ir komunikacija mokyklų bendruomenėse, patobulėjusios IKT naudojimo ir kitos profesinės kompetencijos, išaugęs pasitikėjimas savimi įveikus sunkumus.***

Būtinybė staiga pereiti prie kitokio ugdymo organizavimo, naujas darbo būdas labiausiai paveikė pedagogų savijautą ir darbo krūvį. Padėtį karantino pradžioje mokytojai neretai apibūdino kaip paniką, nežinią, chaosą ir pan. Po kiek laiko, kai buvo rasti tinkami sprendimai, ir rudenį, kai vėl teko tęsti nuotolinį mokymą(si), darbas vyko sklandžiau ir ramiau, pareigingumas ir gebėjimas mokytis padėjo įveikti sunkumus (*Nuotolinis vaikų ugdymas...*, 2021).

Emocinę įtampą ir kitus sunkumus nuotolinio mokymo(si) pradžioje lėmė įvairūs veiksniai: didžiulė atsakomybė, įgūdžių mokymui naudoti IKT stoka, pačių IKT priemonių stygius (vėliau – jų gausa), prieštaringos rekomendacijos, mokinių ir tėvų sutrikimas ir kt. Labai svarbus veiksnys – mokyklos administracijos veiklos efektyvumas. Mokytojai pabrėžė, kad administracijos prisiimta atsakomybė, konkretūs pasiūlymai, aiški komunikacija, virtualaus mokytojų bendravimo ir bendradarbiavimo skatinimas ir organizavimas, emocinis mokytojų palaikymas palengvino jų darbą, sumažino blaškymąsi ieškant sprendimų, mokytojų, mokinių ir tėvų įtampą dėl nežinios ir nepasitenkinimą. Ten, kur veiksmingos administracijos lyderystės ir empatijos pritrūko, mokytojai dažniau juto nuovargį, pyktį, netgi nusivylimą ir abejingumą. Kita vertus, daliai pedagogų nepasitenkinimą ir įtampą kėlė kaip tik per didelė nuotolinio mokymo(si) organizavimo kontrolė (*Nuotolinis vaikų ugdymas...*, 2021; *Projekto „Ugdymo organizavimas...“*, 2020).

Labai išaugo pedagogų darbo krūvis; bendrojo ugdymo mokytojų – labiau nei dėstytojų. 85 proc. bendrojo ugdymo mokytojų ir 57 proc. universitetų dėstytojų teigė, kad per karantiną mokymui skiriamas laikas pailgėjo 30 proc. ir daugiau. Tai, kad per karantiną mokymui skyrė tiek pat ar mažiau laiko, nurodė tik 10 proc. dėstytojų ir 2 proc. mokytojų (25.1 pav.). Tokiomis aplinkybėmis mokytojai juto tiek psichologinį, tiek fizinį nuovargį, pablogėjo jų sveikata. Kalbėdami apie kilusius sunkumus, pedagogai taip pat minėjo problemas derinant šeimos ir darbo pareigas, patirtas ir nekompensuotas finansines išlaidas. Mokymą(si) organizuojant nuotoliniu būdu, pedagogams teko patirti mokinių patyčių ar bandymų sutrukdyti pamokos eigai.

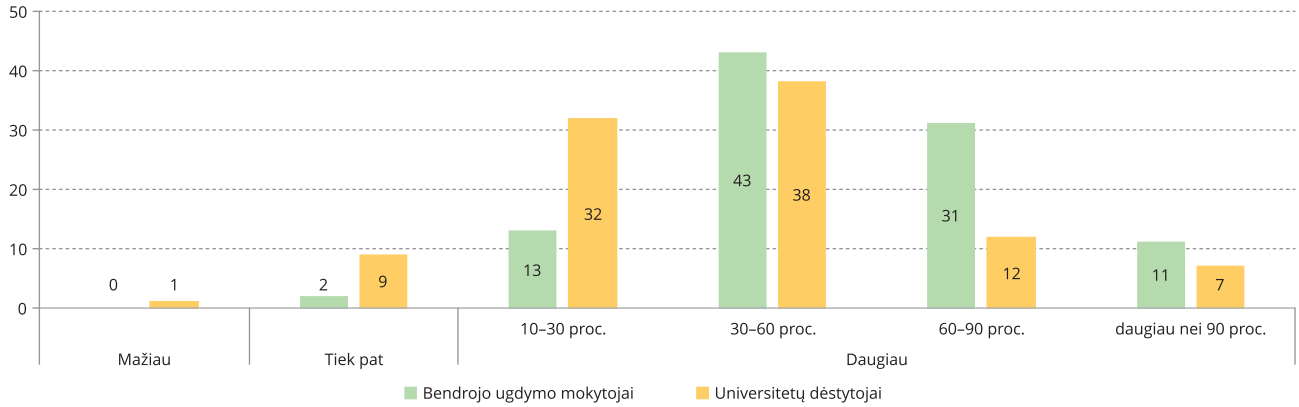
Gerąja patirtimi pedagogai laiko išaugusį bendradarbiavimą, dalijimąsi patirtimi ir sumažėjusį tarpusavio konkuravimą. Suaktyvėjusį bendravimą su kolegomis pajuto du trečdaliai bendrojo ugdymo mokytojų ir trečdalis dėstytojų (25.2 pav.). Suintensyvėjęs bendradarbiavimas ne tik padėjo spręsti problemas, bet ir suartino mokytojus. Dėl nuotolinio mokymo(si) suaktyvėjo mokytojų ir dėstytojų komunikacija su administracija ir mokiniais, studentais, pagerėjo dalies pedagogų ir besimokančiųjų santykiai. Pasikeitus ugdymo organizavimui, mokytojai pajuto ir santykių su mokinių tėvais pokyčius: tiek išaugusį pasitikėjimą, tiek reiklumą. Tėvų spaudimą dėl mokymo organizavimo, veiklų per pamokas ar namų darbų juto apie du trečdaliai 1–8 klasių mokytojų, panašiai tiek pat mokytojų juto ir didesnį tėvų pasitikėjimą (*Nuotolinis vaikų ugdymas...*, 2021; *Projekto „Ugdymo organizavimas...“*, 2020; daugiau apie tai rašoma 27 sk. „Poveikis šeimai“).

Perėjus prie nuotolinio mokymo(si), ypač patobulėjo mokytojų įgūdžiai mokymui naudoti IKT. Anksčiau pedagogai, net ir jusdami poreikį, ne visada rasdavo laiko juos tobulinti, o dėl karantino tai tapo būtina. Neretai nuotolinis mokymas(is) laikomas mažiau vertingu įprasto mokymosi pakaitalu, tačiau, išmokę įvairių IKT taikymo būdų, pedagogai atrado ir naujų galimybių tobulinti mokymą, kurias ketina naudoti ateityje. Mokytojai pastebi, kad dėl nuotolinio mokymo(si) ne tik buvo įgyta naujų įgūdžių, bet ir prasidėjo darbo ir mokymosi kultūros kaita (*Projekto „Ugdymo organizavimas...“*, 2020).

Taigi skubus perėjimas prie nuotolinio mokymo(si) pedagogams turėjo ir teigiamų, ir neigiamų padarinių. Toks darbo būdas daugiau nei pusei mokytojų buvo iššūkis (25.3 pav.). Tik apie trečdalis mokytojų nejuto įtampos, nesudėtingai rado tinkamus mokymo sprendimus. Buvo mokytojų, kurie dėl tokių sudėtingų darbo sąlygų nusprendė pasitraukti iš darbo, išeiti į pensiją. Tačiau, nepaisant patiriamos įtampos ir įvairių sunkumų, dauguma mokytojų įžvelgė ir teigiamą iššūkio poveikį – ši patirtis juos sustiprino. Tyrimo (*Nuotolinis vaikų ugdymas...*, 2001) duomenimis, padidėjo daugiau nei trečdalio mokytojų ir beveik penktadalio dėstytojų motyvacija mokyti. Įveikti sunkumai padidino pasitikėjimą savo jėgomis ir orumo jausmą.

25.1 pav. Per karantiną padidėjo dėstytojų ir dar labiau – bendrojo ugdymo mokytojų darbo krūvis

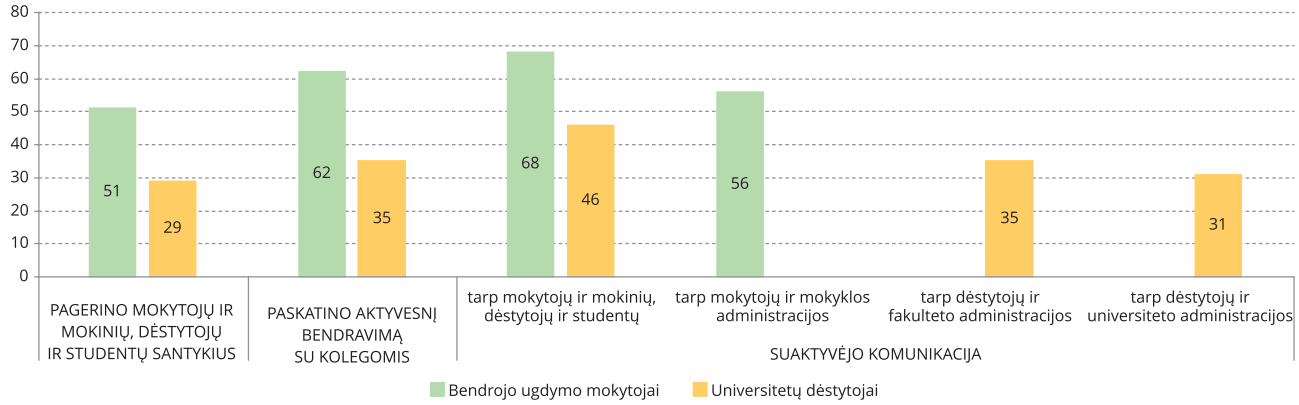
Mokytojų ir dėstytojų, nurodžiusių, kiek laiko, palyginti su įprastu, skyrė mokymo procesui karantino laikotarpiu, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas, 2020

25.2 pav. Nuo trečdalio iki dviejų trečdalių pedagogų mokyklų bendruomenėje pajuto pagerėjusius santykius ir suaktyvėjusią komunikaciją

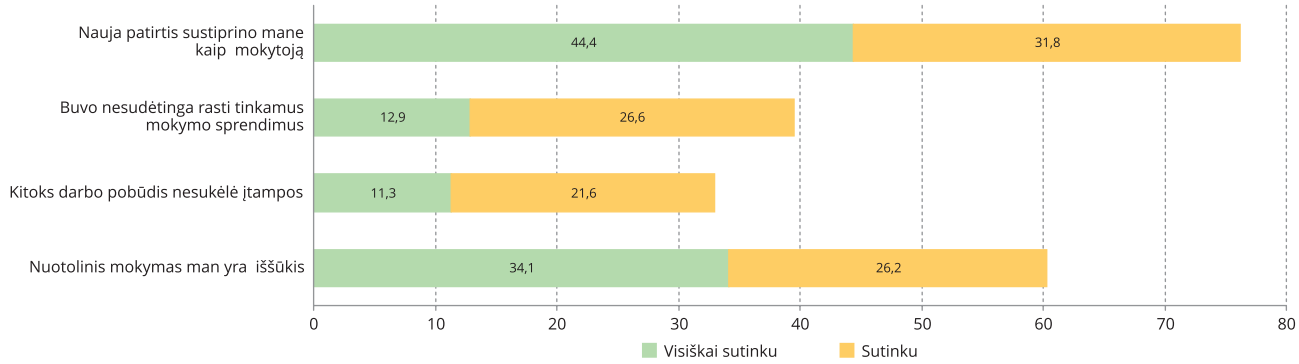
Su nurodytais teiginiais apie nuotolinį mokymą(si) sutinkančių mokytojų ir dėstytojų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas, 2020

25.3 pav. Nuotolinis mokymas(is) daugeliui mokytojų buvo iššūkis, bet tai juos sustiprino

Nurodytiems teiginiams pritarusių mokytojų* dalis (proc.) 2020 m. pavasarį

* Dauguma apklausos respondentų buvo bendrojo ugdymo mokytojai, bet apklausoje dalyvavo ir ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo, profesinio mokymo mokytojai.

Duomenų šaltinis: mokytojų apklausos apie nuotolinio mokymo patirtį, ŠMSM atliktos 2020 m. balandžio mėn., duomenys

26. Poveikis mokyklai

- ***Tyrimai rodo, kad pandeminiu laikotarpiu nuotolinio ugdymo poveikis mokyklos lygmeniu dažniausiai pasireiškė bendruomenės bendradarbiavimo ir sutelktumo ir aprūpinimo nuotolinėmis ugdymo priemonėmis srityse.***
- ***Per antrąjį karantiną bendrojo ugdymo mokyklos palankiausiai įsivertino turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą, o prasčiausiai – galimybes visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones. Tarp miesto ir kaimo vietovių mokyklų šių sričių įsivertinimo skirtumų nenustatyta.***
- ***Tikėtina, kad atsiskleidusios galimybės (gerėjantis mokyklų aprūpinimas techninėmis priemonėmis, įgytos patirties reflektavimas, dalijimasis ir pritaikymas, pagalbos visai mokyklos bendruomenei plėtojimas, pasitikėjimo ir bendradarbiavimo kultūros plėtojimas) padės mokykloms gerinti ugdymo kokybę ir pasibaigus karantinui.***

Skubus visuotinio nuotolinio ugdymo įvedimas pandeminiu laikotarpiu padarė poveikį ir mokyklai, kaip besimokančiai ir bendradarbiaujančiai organizacijai. Kaip rodo tyrimai, ši krizinė situacija mokyklas labiausiai paveikė veiklos planavimo ir organizavimo, mokymosi ir veikimo komandomis, asmeninio meistriškumo srityse, paskatino ugdymo(si) aplinkos įrangos ir priemonių įvairovės ir šiuolaikiškumo plėtrą (26.1 lentelė).

Tyrimo *Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu* (2021) duomenimis, nuotolinio ugdymo iššūkius mokyklos lygmeniu leido sumažinti efektyvus administracijos darbas valdant pokyčius ir ekstremalias situacijas, sklandžios komunikacijos tarp visų mokyklos bendruomenės narių užtikrinimas. Surinkti kiekybinio ir kokybinio tyrimo duomenys leido atlikti nuotolinio ugdymo padarinių analizę, kuri rodo, kad mokyklose dažniausiai fiksuojamas dvejopas poveikis: aprūpinimui techninėmis priemonėmis bei įranga ir bendradarbiavimui, bendruomenės sutelktumui. Tačiau abiejose poveikio srityse išryškėjo ir stiprybės (gerėjantis aprūpinimas techninėmis priemonėmis ir įranga, stiprėjantis bendradarbiavimas ir pačioje mokyklos bendruomenėje, ir su išoriniais partneriais), ir silpnybės (ryškėjantis tam tikrų mokinių grupių aprūpinimo mokymuisi reikalinga technine įranga atotrūkis, neišspręsti etikos, komunikacijos klausimai) (26.1 lentelė).

Tyrėjų teigimu, nuotolinio ugdymo metu mokyklų įsigytos techninės įrangos naudojimas ir sukauptos nuotolinio ugdymo, skaitmeninių aplinkų, mokymosi išteklių naudojimo patirties reflektavimas, dalijimasis ir pritaikymas turės įtakos gerinant ugdymo kokybę ir pasibaigus karantinui. Teigiamą poveikį turės ir psichologinės pagalbos visai mokyklos bendruomenei sistemos plėtojimas, ir steigėjų, nacionalinio lygmens institucijų pasitikėjimo mokyklos bendruomene didėjimas, skatinantis mokyklos bendruomenės susitelkimą spręsti problemas, atsižvelgiant į konkrečią mokyklos situaciją.

Tai, kad ši krizinė situacija turėjo teigiamos įtakos mokyklos skaitmeninės kompetencijos plėtotei ir aprūpinimui moderniomis skaitmeninėmis ugdymo priemonėmis, rodo ir 2020 m. pabaigoje ŠMSM atlikta bendrojo ugdymo mokyklų apklausa. Jos duomenimis, pagal skalę nuo 1 iki 4, bendrojo ugdymo mokyklos geriausiai įsivertino turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą (vidutiniškai 3,7), kiek prasčiau – darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis (3,2) ir savo skaitmeninę kompetenciją (3,1). Žemiausiai mokyklos įsivertino galimybes visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga (2,8). Šalies mastu šių sričių įsivertinimo skirtumų pagal vietovę, kurioje veikia mokykla (mieste ar kaime), nėra, tačiau kai kuriose savivaldybėse (Kupiškio r., Tauragės r., Pagėgių sav.) jie gana ryškūs (26.1 pav.).

26.1 lentelė. Dažniausiai nustatytas nuotolinio ugdymo poveikis mokyklų aprūpinimui ir bendruomenės bendradarbiavimui

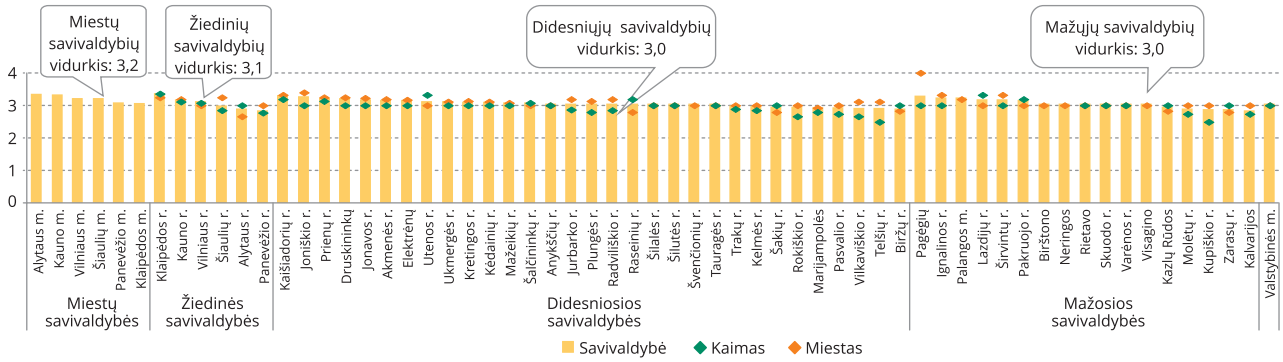
Nuotolinio ugdymo padarinių mokyklai analizė

Stiprybės	Silpnybės
• Atnaujintos techninės priemonės, jos galės būti naudojamos ir kontaktiniam ugdymui. • Mokiniai ir (iš dalies) mokytojai aprūpinti nuotoliniam ugdymui reikalinga technine įranga. • Išbandytos skirtingos nuotolinio ugdymo mokymosi platformos, jos galės būti naudojamos ir ateityje. • Sustiprėjo mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas – į vaikų ugdymą įtraukti tėvai, dėl kartu patiriamų ir sprendžiamų iššūkių formuojasi mokyklos administracijos, mokytojų ir tėvų teigiamos tarpusavio bendravimo nuostatos. • Labiau matoma tapo mokytojo svarba, ir todėl didėja pagarba mokytojo profesijai. • Sustiprėjo mokyklos, vietos savivaldų ir ŠMSM bendradarbiavimas.	• Paaštrėjusi skaitmeninės atskirties problema dėl pačių jautriausių mokinių grupių aprūpinimo mokymuisi reikalinga technine įranga. • Neišspręsti duomenų apsaugos klausimai. • Neišspręsti akademinės etikos virtualiojoje erdvėje klausimai. • Neaiški komunikacija dėl mokymo platformų pasirinkimo, ypač nuotolinio ugdymo metu 2020 m. pavasarį. • Sunkiau organizuoti ugdymo procesą dėl šių priežasčių: bendrų nacionalinių rekomendacijų dėl mokymosi platformų, virtualaus kontakto ir savarankiško darbo santykio skirtingoms amžiaus grupėms stokos; darbo organizavimo kintamomis epidemiologinėmis sąlygomis.

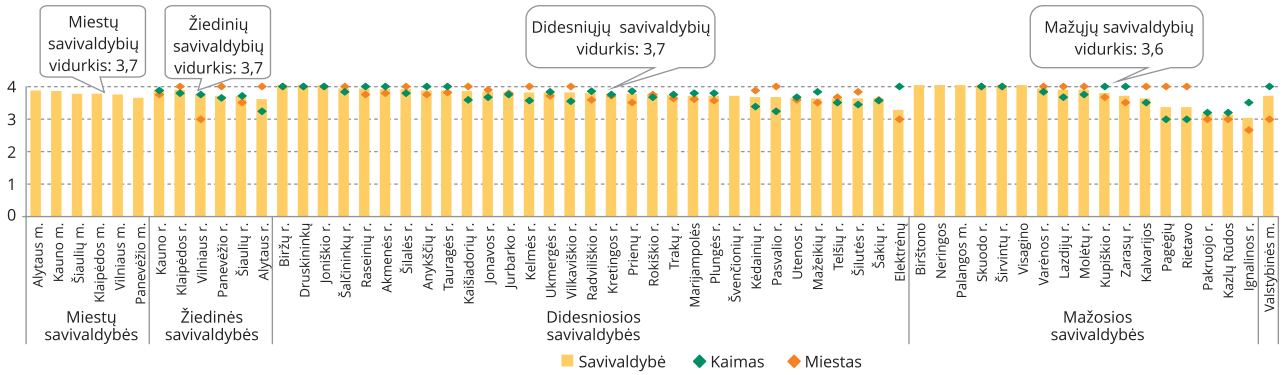
Šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu, 2021

26.1 pav. Geriausiai skaitmeninę kompetenciją, turimą kompiuterinę įrangą, darbuotojų aprūpinimą ir galimybes visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones įsivertino miestų savivaldybių mokyklos

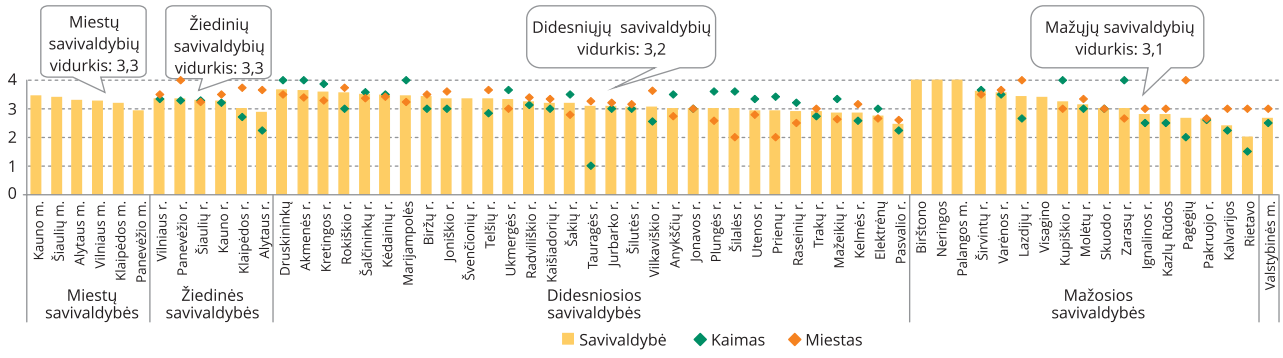
Bendrojo ugdymo mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas 2020 m. pabaigoje (1 – pradinė, 4 – įgudusi)

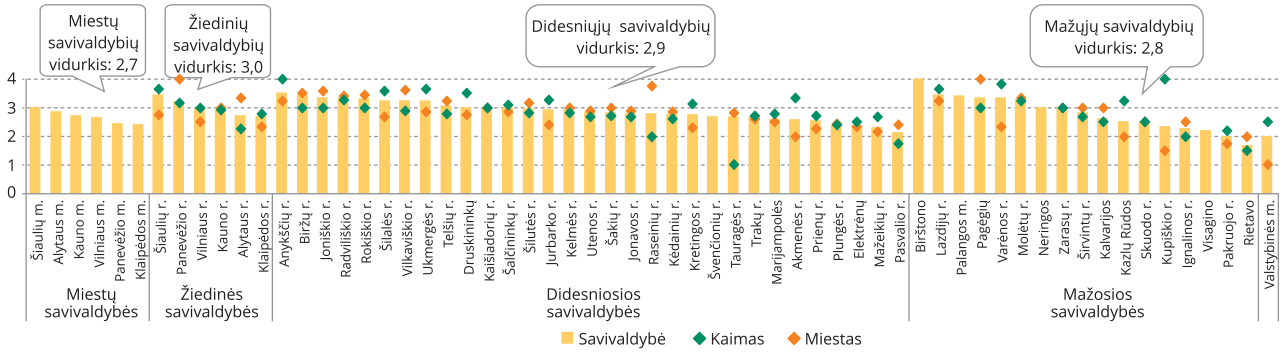
Bendrojo ugdymo mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas 2020 m. pabaigoje (1 – visiškai nepakanka, 4 – visiškai pakanka)

Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis įsivertinimas 2020 m. pabaigoje (4 – aprūpinta nuo 75 % iki 100 %, 3 – nuo 50 % iki 75 %, 2 – nuo 25 % iki 50 %, 1 – nuo 0 % iki 25 % darbuotojų)

Bendrojo ugdymo mokyklų galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertinimas 2020 m. pabaigoje (4 – aprūpinta nuo 75 % iki 100 %, 3 – nuo 50 % iki 75 %, 2 – nuo 25 % iki 50 %, 1 – nuo 0 % iki 25 % mokinių)

Duomenų šaltinis: ŠMSM

27. Poveikis šeimai

- ***Prasidėjus nuotoliniam mokymui(si), 85 proc. mokinių tėvų skyrė daugiau laiko padėti vaikams. Ketvirtadalis tėvų, auginančių pradinių klasių mokinius, ir trečdalis SUP turinčių vaikų tėvų tam skyrė po 3 ir daugiau valandų per dieną.***
- ***Dėl nuotolinio mokymo(si) keliamų sunkumų ir kitų priežasčių suprastėjo tėvų emocinė ir fizinė savijauta. Pakito (pagerėjo ar pablogėjo) apie trečdalio paauglių ir jų tėvų tarpusavio santykiai.***
- ***Teigiamas nuotolinio mokymo(si) poveikis buvo tas, kad vaikai įgijo daugiau savarankiškumo, gebėjimų prisitaikyti prie naujų aplinkybių, visa šeima patobulino skaitmeninį raštingumą, tėvai geriau pažino savo vaikus kaip mokinius, pradėjo daugiau bendradarbiauti su mokykla.***
- ***Apie 60 proc. mokinių tėvų buvo patenkinti, kaip mokykla įveikė nuotolinio mokymo(si) iššūkį, o pačių tėvų pagalba vaikams ir bendradarbiavimas su mokykla buvo labai svarbus šios sėkmės veiksnys.***

Perėjimas prie nuotolinio mokymo(si) gerokai paveikė ir šeimų gyvenimą. Iškilus būtinybei vaikams mokytis namuose, tėvams ar kitiems vaikus prižiūrintiems asmenims teko rūpintis nuotoliniam mokymui(si) tinkamų sąlygų sudarymu, padėti vaikams mokytis ir tuo pat metu spręsti kitas pandemijos sukeltas problemas.

Sudarant sąlygas nuotoliniam mokymui(si) (dažnai – ir darbui) namuose, šeimoms reikėjo apsirūpinti reikalingais skaitmeniniais įrenginiais, susikurti mokymuisi ir darbui patogias vietas. Vaikų nuotoliniam mokymui(si) reikalingų priemonių stokos problema buvo sprendžiama valstybės lygmeniu (išsamiau apie tai – 22 sk. „Pagalba besimokančiajam ir šeimai, mokytojui ir mokyklai“), tačiau nemažai tėvų ir patys pirko įrangą. „Swedbank“ užsakymu atliktos gyventojų apklausos duomenimis, papildomų lėšų kokybiškam savo vaikų mokymuisi nuotoliniu būdu turėjo skirti 34 proc. šalies gyventojų, o penktadalio apklaustų tėvų pajamos dėl nuotolinio mokymo(si) ar uždarytų ugdymo įstaigų sumažėjo, kadangi, turėdami prižiūrėti vaikus, jie nebegalėjo dirbti tokiu pat krūviu kaip iki karantino.

Vaikams pradėjus mokytis namuose, daugelis tėvų turėjo daug labiau įsitraukti į vaikų mokymąsi. 2020 m. pavasarį TAMO grupės atliktos apklausos ir elektroninių ugdymo sistemų statistikos duomenimis, prasidėjus nuotoliniam mokymui(si), daugiau laiko vaikų mokymuisi skyrė 85 proc. tėvų. Paskelbus nuotolinio mokymo(si) pradžią, 12 tūkst. tėvų užsiregistravo elektroninėse ugdymo platformose, balandžio mėnesį tėvai jose vidutiniškai per dieną praleido 30 proc. daugiau laiko nei 2019 m.

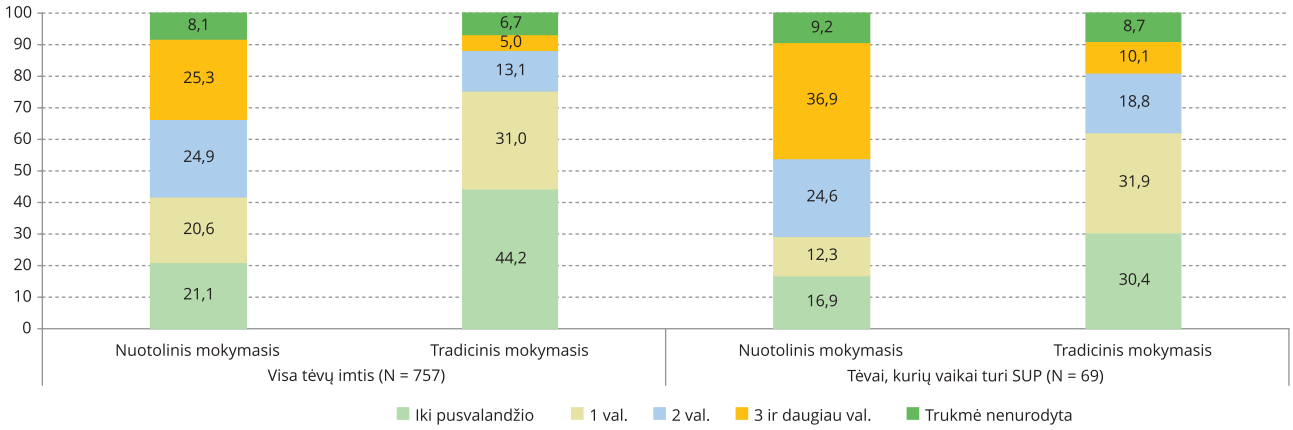
Būtinybę labiau įsitraukti į vaikų mokymosi procesą lėmė šios priežastys:

- nuotoliniam mokymuisi nepakankami vaikų skaitmeninio raštingumo įgūdžiai. Vaikams reikėjo pagalbos naudotis įvairiais įrenginiais, nuotoliniam mokymui(si) skirtomis programomis ir platformomis: jas įdiegti, prisijungti, rasti mokytojo atsiųstą informaciją, atlikti užduotis skaitmeninėje aplinkoje, daryti ir siųsti mokytojui atliktų darbų nuotraukas, spręsti ryšio trikdžių problemas ir kt. Nuotolinio mokymo(si) pradžioje, kol dar nebuvo surasti patogūs mokinių ir mokytojų komunikavimo būdai, daliai tėvų teko būti vaiko ir mokytojo bendravimo tarpininkais, nes šis bendravimas vyko naudojantis tėvų elektroninio pašto ar socialinių tinklų paskyromis;
- vaikų savarankiško mokymosi įgūdžių stoka. Tėvai padėdavo planuoti mokymosi veiklas, derinti mokymąsi ir poilsį, stebėdavo, ar vietoj mokymosi vaikas neužsiima kita veikla, skatino jo motyvaciją mokytis ir kt.;
- sunkumai atliekant skirtas užduotis, susiję su mokymosi dalykų turiniu. Išaugus savarankiško mokymosi apimčiai ir sumažėjus galimybių vaikui mokantis konsultuotis su mokytoju, tėvai pagal savo galimybes atliko dalį mokytojo vaidmens, aiškindami dalykų turinį (*Nuotolinis vaikų ugdymas...*, 2021; TAMO, 2020).

Jaunesniems ir SUP turintiems vaikams tėvų pagalbos reikėjo daugiau. Net ketvirtadalis pradinių klasių mokinių tėvų per nuotolinį mokymą(si) 2020 m. pavasarį padėti vaikui skyrė po 3 ir daugiau valandų per dieną. O SUP turintiems vaikams tiek laiko pagalbai skyrė dar daugiau – trečdalis tėvų (27.1 pav.). TAMO apklausos duomenimis, 2020 m. pavasarį net 18,1 proc. tėvų, auginančių pradinio ugdymo klases lankančius vaikus, teigė, kad beveik visą laiką mokosi kartu. Palyginus pagalbos vaikams laiką, skirtą per nuotolinį ir tradicinį mokymą(si), matyti, kad pagalbos trukmė vaikams mokantis namuose buvo gerokai ilgesnė už jos trukmę vaikui mokantis įprastomis sąlygomis (27.1 pav.).

27.1 pav. Padėti vaikams per nuotolinį mokymą(si) tėvai skyrė daug daugiau laiko nei mokantis įprastai

Pradinių klasių mokinių tėvų pasiskirstymas (proc.) pagal tai, kiek laiko per dieną jie skyrė padėti vaikui mokytis namuose 2020 m. pavasarį nuotoliniu ir rudenį – tradiciniu būdu

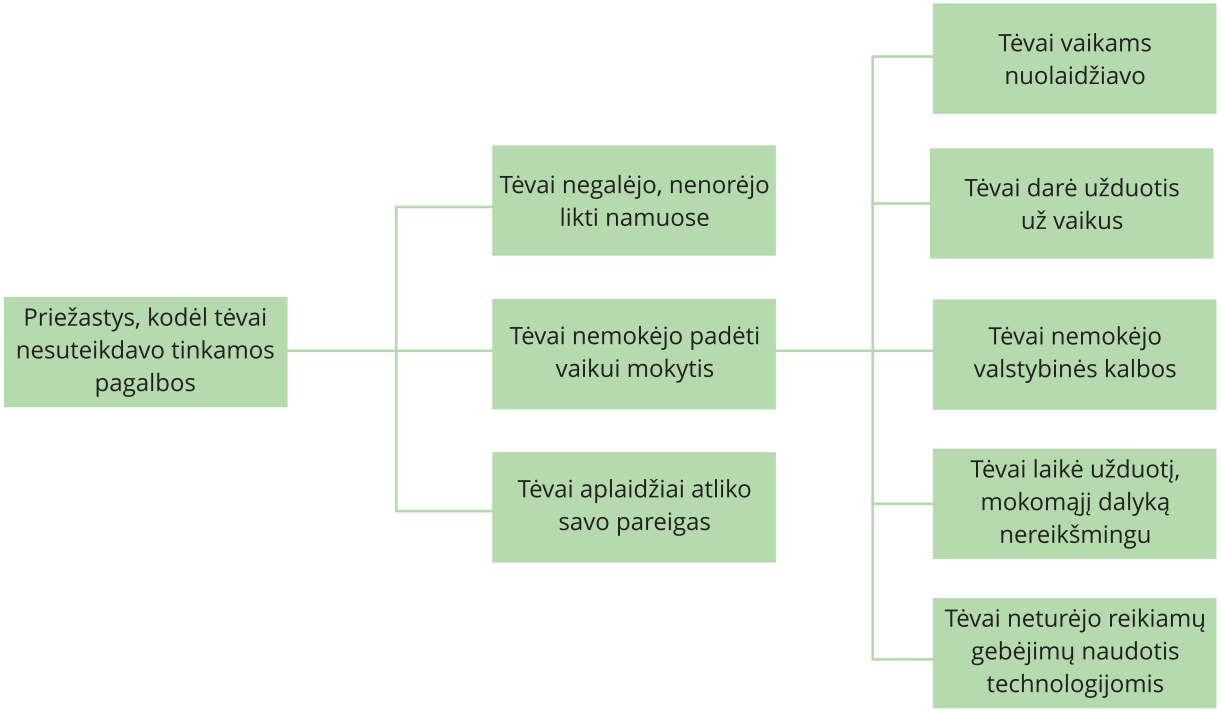

Pastaba: tyrime dalyvavusių tėvų imtis tiksliai neatspindi visos tėvų populiacijos, nes didžiausią dalį sudarė tėvai, gyvenantys didmiestyje (ir jų vaikai lanko didmiesčio mokyklas), įgiję aukštąjį išsilavinimą, gyvenantys gana pasiturimai.

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės bei galimybės ekosisteminiu požiūriu. Mokslo studija, 2021

27.2 pav. Tėvai ne visada galėjo ar mokėjo padėti vaikams mokytis

Mokytojų nurodytos priežastys, dėl kurių vaikai negavo tėvų pagalbos, mokydamiesi nuotoliniu būdu

Šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės bei galimybės ekosisteminiu požiūriu. Mokslo studija, 2021

Daugiau technologinės pagalbos vaikams reikėjo ir šeimose, kuriose, rūpinantis fizine ir psichine vaikų sveikata, buvo griežčiau ribojamas prie ekranų praleidžiamas laikas, vaikams sąmoningai neperkama naujausių telefonų, planšetinių kompiuterių ar kitų įrenginių. Šie vaikai buvo įgiję mažiau skaitmeninių technologijų naudojimo patirties ir įgūdžių. Tačiau ir dažnas technologijų naudojimas laisvalaikiu neužtikrino, kad bus lengva jas naudoti ir mokymuisi. Naudotis technologijomis vaikams padėjo ne tik tėvai, bet ir broliai, seserys. Pasitaikydavo, kad, patiems tėvams trūkstant skaitmeninių įgūdžių, ne tėvai vaikams, o vaikai jiems padėdavo (*Nuotolinis vaikų ugdymas...*, 2021). Taigi nuotolinis mokymasis patobulino ne tik mokinių, bet ir jų tėvų įgūdžius naudotis skaitmeninėmis technologijomis.

Tėvams, o ypač – vienišiems ar dirbantiems, negalintiems gauti kitų artimųjų pagalbos, buvo nelengva patenkinti išaugusį vaikams reikalingos pagalbos poreikį. Padėti mokytis konkretaus dalyko buvo sunku, nes trūko to dalyko (ypač – užsienio kalbos, tiksliųjų ar gamtos mokslų) kompetencijų. Trukdė ir supratimo, kaip padėti, stoka, lietuvių kalbos nemokėjimas ar kitos priežastys (27.2 pav.).

Karantinas ir nuotolinis mokymas(is) turėjo įtakos ir tėvų savijautai bei šeimos narių tarpusavio santykiams. Tyrimo (*Nuotolinis vaikų ugdymas...,* 2021) duomenimis, nuotolinio mokymo(si) pradžia tėvams, taip pat, kaip ir mokytojams, jų žodžiais tariant, kėlė stresą, chaosą, košmarą, nežinią. Tėvų emocinė ir fizinė savijauta per 2020 m. pavasario karantiną buvo gerokai prastesnė nei prieš metus. Per pandemiją dalis tėvų patyrė įtampą ir dėl nedarbo ar padidėjusio darbo krūvio, dėl ligų, būtinybės pasirūpinti sergančiais artimaisiais, gyvenamosios vietos pokyčių (kai kurie iš miesto išvyko į kaimą) ir kt. Taigi nuotolinio mokymo(si) keliami rūpesčiai buvo tik viena iš pablogėjusios tėvų savijautos priežasčių. Tėvų patiriama įtampa turėjo įtakos ir vaikų savijautos ir elgesio pablogėjimui (nuotolinio mokymo(si) poveikis mokinių sveikatai ir jausenai aptariamas 24 sk. „Poveikis mokiniams“).

Vaikų ir tėvų tarpusavio santykių pagerėjimą ar pablogėjimą pajuto apie trečdalis paauglių ir jų tėvų (27.3 pav.). Ir pablogėjusius, ir pagerėjusius santykius minėjo panaši tėvų dalis, o mokiniai dažniau pastebėjo teigiamus pokyčius – ketvirtadalis mokinių teigė, kad jų santykiai su tėvais pagerėjo. Pagerėję santykiai susiję su galimybe daugiau laiko leisti drauge, ypač jei tėvai galėjo sumažinti užimtumą darbe, išeiti atostogų, patyrė mažesnę įtampą. Kita vertus, nuolatinis tėvų ir vaikų, ypač – paauglių, buvimas drauge ir sumenkusios galimybės bendrauti, dalytis emocijomis su bendraamžiais galėjo ir pabloginti tėvų ir vaikų tarpusavio santykius, išryškinti iki tol buvusias priešpriešas (Slušnys L., 2020). Vis tik daugumos tėvų ir vaikų tarpusavio santykiai per 2020 m. pavasario karantiną ir nuotolinį mokymą(si) nepakito.

Įsitraukimas į savo vaikų nuotolinį mokymą(si) padėjo tėvams geriau suprasti šį procesą, turėjo įtakos jų požiūrio į ugdymą ir mokytojo darbą kaitai. Nepaisant daugelio šeimų patirtų sunkumų ir įtampos nuotolinio mokymo(si) pradžioje, daugiau nei pusė tėvų buvo patenkinti tuo, kaip mokykla įveikė nuotolinio mokymo(si) iššūkius. Tyrimo (*Nuotolinis vaikų ugdymas...,* 2021) duomenimis, 60 proc. priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokinių tėvų ir 57 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų teigė, kad jų mokykla šiuos iššūkius įveikė labai gerai ar gerai. Tačiau tėvų nuomonė apie patį nuotolinio mokymo(si) tinkamumą mokiniams, ypač – jauniausiems, ne tokia palanki. Nuotolinį mokymą(si), kaip pradinių klasių mokinių ugdymo formą, labai palankiai ar palankiai vertino tik ketvirtadalis (24 proc.) šių mokinių tėvų, o beveik pusė (46 proc.) jį vertino nepalankiai ir labai nepalankiai.

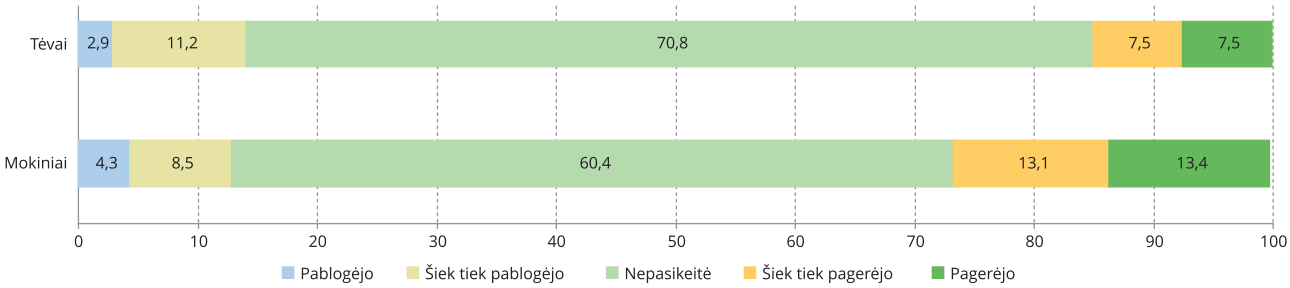
Vertindami nuotolinio mokymo(si) naudą vaikams, beveik trečdalis tėvų teigė, kad vaikai išmoks geriau prisitaikyti prie besikeičiančių aplinkybių, apie ketvirtadalis – kad sustiprins savarankiško mokymosi įgūdžius, patobulins kompiuterinį raštingumą (27.4 pav.).

Mokytojai, matydami daugelio tėvų didesnį įsitraukimą į mokymosi veiklas, pastebėjo, kad tai padėjo tėvams geriau pažinti savo vaikus, jų gebėjimus ir mokymosi ypatumus. Pasak mokytojų, kai kurie tėvai tik nuotolinio mokymo(si) metu pastebėjo vaikams kylančius sunkumus ar ne visada deramą jų elgesį per pamokas; per nuotolinį mokymą(si) sumažėjo mokinių pasiekimų įvertinimu besiskundžiančių, bet padaugėjo su mokytoju ir kitais pedagogais bendradarbiaujančių tėvų. Daugiau nei pusė apklausoje dalyvavusių mokytojų pajuto išaugusį tėvų pasitikėjimą mokytojais, šiek tiek mažesnė dalis – išaugusį tėvų pasitikėjimą mokyklos administracija (27.5 pav.).

Taigi tėvai, kaip ir jų vaikai, patyrė įvairių su nuotoliniu mokymu(si) susijusių sunkumų, kai kurie manė, kad neteisinga mokytojų darbą pavesti tėvams, tačiau pedagogai ir švietimo ekspertai pabrėžia, kad tėvams tekusi ir prisiimta atsakomybė, jų pagalba vaikams buvo labai svarbus sėkmingo vaikų mokymosi veiksnys, ypač pradinių klasių ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. Tėvai padėjo ne tik savo vaikams, bet, bendradarbiaudami su mokytojais ir mokyklos administracija, prisidėjo kuriant optimalaus nuotolinio mokymo(si) modelius. Tai buvo labai svarbu sklandžiam nuotolinio mokymo(si) praktiniam įgyvendinimui karantino sąlygomis, bet taip pat svarbu, kad suaktyvėjęs tėvų bendradarbiavimas su mokykla tęstųsi ir toliau.

27.3 pav. Per karantiną ir nuotolinį mokymą(si) pasikeitė (pablogėjo arba pagerėjo) maždaug trečdalio tėvų ir vaikų tarpusavio santykiai

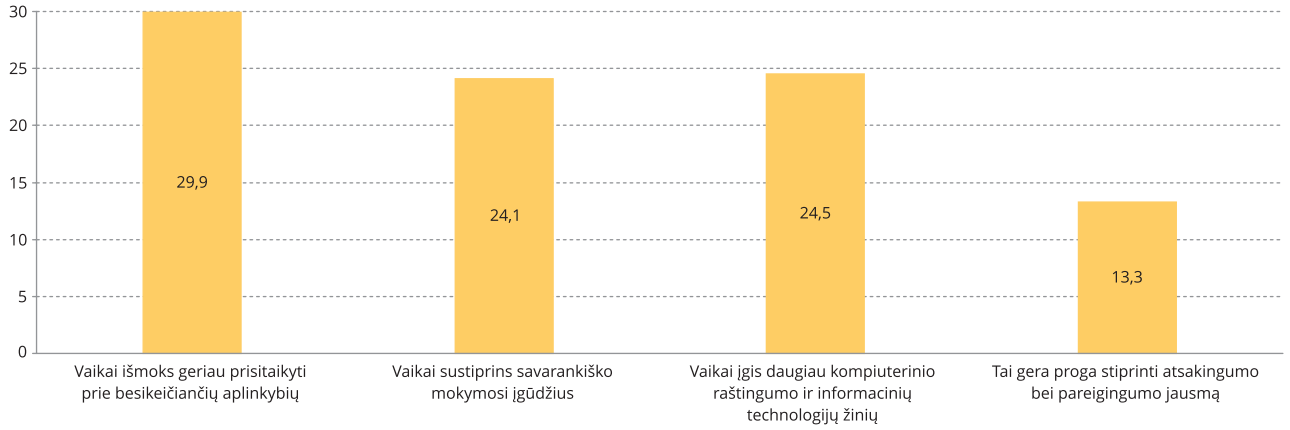
5–8 kl. mokinių ir jų tėvų pasiskirstymas (proc.) pagal nuomonę, kaip per 2020 m. pavasario karantiną pasikeitė vaikų ir tėvų tarpusavio santykiai

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės bei galimybės ekosisteminiu požiūriu. Mokslo studija, 2021

27.4 pav. Tėvai įžvelgia ir nuotolinio mokymosi naudą vaikams

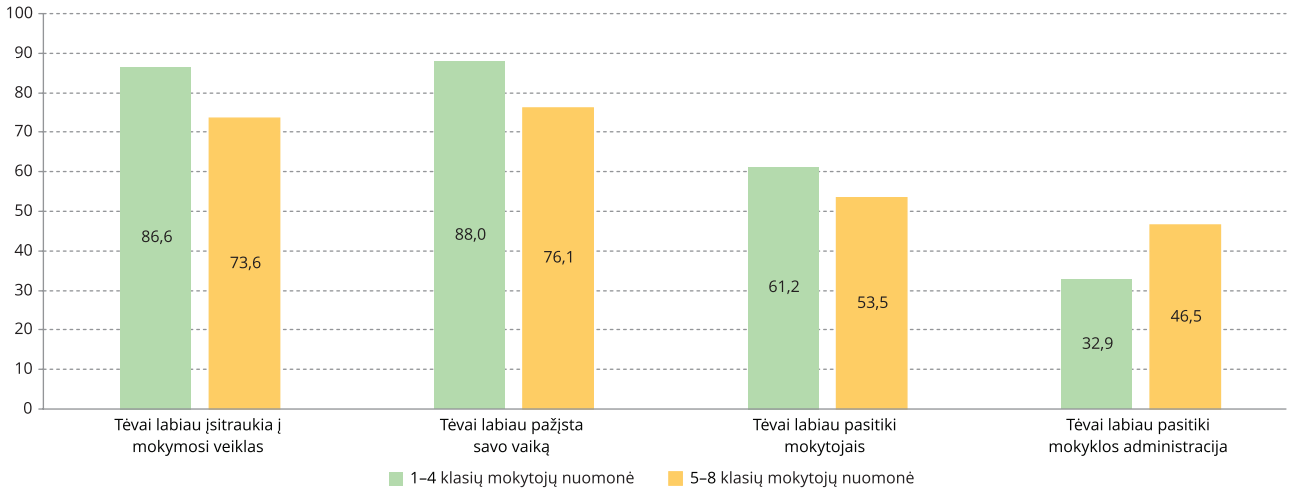
Nurodytiems teiginiams pritariančių tėvų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: TAMO grupės atlikta apklausa, 2020

27.5 pav. Mokytojų manymu, daugeliui tėvų nuotolinis mokymas(is) padėjo geriau pažinti vaikus ir padidino pasitikėjimą mokytojais

Mokytojų, sutinkančių su nurodytais teiginiais (atsakiusių „Visiškai sutinku“ arba „Sutinku“), dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės bei galimybės ekosisteminiu požiūriu. Mokslo studija, 2021

28. Nuotolinio mokymo(si) pamokos, svarbios, priimant ateities švietimo sprendimus

- ***COVID-19 pandemijos sukelti pokyčiai, nuotolinio mokymo(si) organizavimo pamokos leidžia daryti prielaidą, kad ateityje švietimo sistema turės keistis, ir tai turės įtakos mokymosi kokybei.***
- ***Kompensavus pandemijos sukeltus praradimus, atsiranda poreikis išmoktas nuotolinio mokymo(si) pamokas taikyti skirtingo socialinio, ekonominio ir kultūrinio konteksto veikiamiems ugdymo netolygumams, mokinių pasiekimų skirtumams įveikti.***

Apibendrinus COVID-19 pandemijos sukeltus švietimo sistemos pokyčius, be praradimų, galima išskirti ir įvairius laimėjimus svarbiose srityse, kuriuos reikėtų išsaugoti ir tęsti, kuriant ateities švietimą:

- sumažėjo atotrūkis skaitmeninio raštingumo srityje – ir tarp mokinių, ir tarp mokytojų;
- kasdienėje mokymo(si) praktikoje pradėti taikyti nauji metodai, būdai ir formos;
- įvairesnis ir glaudesnis tapo mokyklos ir šeimos tarpusavio ryšys;
- pasireiškė mokyklos bendruomenės, vietos valdžios didesnis sutelktumas, siekiant bendrų tikslų;
- bene pirmą kartą tiek daug įvairių suinteresuotųjų pusių ėmėsi sutartinio darbo, greitai įgyvendindami svarbius politikos ir praktikos pokyčius, susijusius su ugdymo kokybe, lygybe.

Apie tolesnę švietimo raidą, nuslūgus COVID-19 pandemijos bangai, galvojama visame pasaulyje. UNESCO į pandemijos sukurtas prielaidas naujoms galimybėms pažvelgė iš Jungtinių Tautų dokumento „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ keliamų tikslų perspektyvos. Iš švietimo, mokslo, vyriausybių, verslo lyderių sudaryta Tarptautinė švietimo ateities komisija pateikė devynias veiksmų idėjas, kurios artimiausioje ateityje skatins švietimo raidą. Apie ką reikia galvoti popandeminiame pasaulyje?

Kadangi švietimas yra labai svarbi priemonė socialinei nelygybei įveikti, būtinas įsipareigojimas stiprinti švietimą kaip bendrą gėrį. Kad būtų panaikintas dabartinis nelygybės lygis, ypatinga vieta skiriama visuotiniam solidarumui. Teisės į mokslą apibrėžimą reikia išplėsti taip, kad būtų atsižvelgiama į galimybės naudotis žiniomis ir informacija svarbą. Turėtų būti skatinami mokytojo profesijos ir mokytojų bendradarbiavimo vertinimas, pedagogų autonomija ir lankstumas veikti kartu. Mokinius – vaikus ir jaunimą – būtina skatinti dalyvauti bendrai kuriant norimus pokyčius. Reikia užtikrinti mokyklų socialinių erdvių apsaugą. Nors tradicinė klasių organizacija gali užleisti vietą įvairiems mokymosi organizavimo būdams, tačiau mokykla kaip fizinė erdvė yra nepakeičiama. Priėjimas prie atvirų švietimo išteklių ir atvirų skaitmeninių priemonių turi būti užtikrintas visiems mokytojams ir mokiniams. Švietimas negali priklausyti nuo turinio, sukurto už pedagoginės erdvės, nuo skaitmeninių platformų, kurias kontroliuoja privačios įmonės. Nacionalinės vyriausybės, tarptautinės organizacijos ir visi švietimo partneriai turi telktis kartu, siekdami apsaugoti viešąjį švietimą, užtikrinti pakankamą jo finansavimą. Pagaliau, reikia nuodugniai apmąstyti mokymo programas, ypač kovojant su mokslo žinių paneigimu ir klaidinga informacija.

Įsibėgėjus pirmajam karantino laikotarpiui, Europos mokytojų buvo klausiama nuomonės apie COVID-19 pandemijos sukeltų pokyčių įtaką ateities mokyklai. Šeštadalis iš beveik 5 tūkstančių respondentų teigė, kad mokyklos labai pasikeis, o dar 44 procentai – kad pokyčiai taikant e. mokymą bus aiškiai pastebimi (28.1 pav.). Remiantis ta pačia apklausa, galima daryti ir prielaidas apie besiformuojančią pedagogų nuostatą dėl ateities. Mokytojus, iš kurių tik mažiau nei trečdalis turėjo nors šiokios tokios e. mokymo patirties, labiausiai teigiamai nustebino naujovės, laisvas eksperimentavimas, lankstumas ir platus skaitmeninių įrankių asortimentas. Tai galėjo lemti palyginti didelį optimizmą dėl ateities mokyklos kaitos.

COVID-19 pandemija parodė, kad švietimo raidos ateities negalima iš anksto detaliai prognozuoti. Švietimo politikai, edukologijos ekspertai įsitraukė permąstyti, pertvarkyti, iš naujo pergalvoti švietimo sistemos galimybes. Tai paskatino EBPO sukurti keturis mokyklų ateities iki 2040 metų modelius (28.2 pav.). Šie keturi modeliai skiriasi pagal galimus tikslus, struktūrą, mokytojų vaidmenį, valdymą, santykius su kitais visuomenės institutais. Visuose modeliuose vienu iš pokyčius lemiančių veiksnių laikomas platesnis naujų technologijų naudojimas švietime. Būtent šis veiksnys, anot ekspertų, gali tiek sustiprinti jau egzistuojančią mokyklinio ugdymo tradiciją, tiek ir apskritai leisti atsisakyti dabar įprasto mokyklų modelio. Ateityje galimas mokyklos, kaip autonominio socialinio instituto vieneto, sustiprėjimas, bet tikėtina taip pat ir integracija su kitais panašiais institutais. Įvaldę naujus įrankius ir pritaikę mokymo metodus, mokytojai gali dar labiau sustiprinti savo, kaip švietėjų, monopolį, tačiau įmanomas ir priešingas variantas – pastovų mokytojų kolektyvą gali pakeisti siauresnės srities profesionalų, ekspertų samdymas ugdymo tikslams siekti. Įmanoma netgi ir tradicinių mokyklų konkurencija su naujais švietimo paslaugų teikėjais.

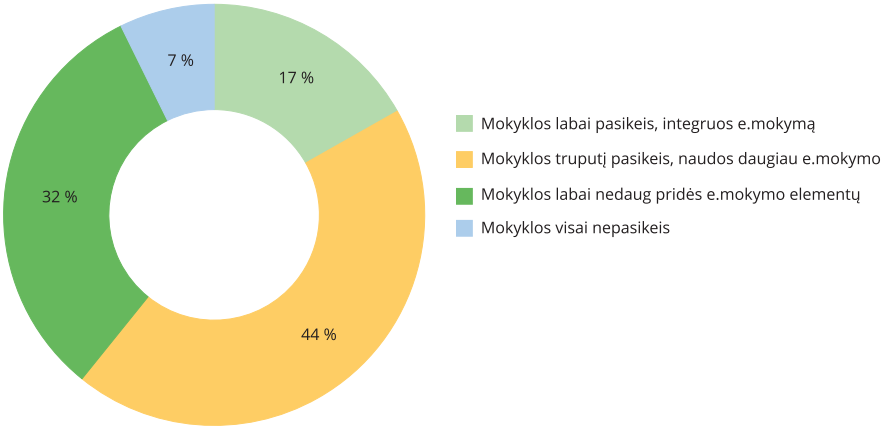
Skaitmenizacijos pokyčiai veikia darbo, mokymosi, dalyvavimo visuomeniniame ir kasdieniame gyvenime būdą. Todėl Europoje numatoma aktualizuoti skaitmeninių įgūdžių visą gyvenimą lavinimą. Naujasis Skaitmeninio švietimo veiksmų planas 2021–2027 m.

grindžiamas 2018–2020 m. tęstinėmis kryptingomis veiklomis, susijusiomis su aukštos kokybės, įtraukiu ir prieinamu skaitmeniniu švietimu visiems.

O EK sukurtoje Naujoje įgūdžių darbotvarkėje (angl. *The New Skills Agenda*) skaitmeniniai įgūdžiai laikomi lygiaverčiais skaitymui ir skaičiavimui.

28.1 pav. Mokykla po COVID-19 pandemijos neišvengiamai keisis

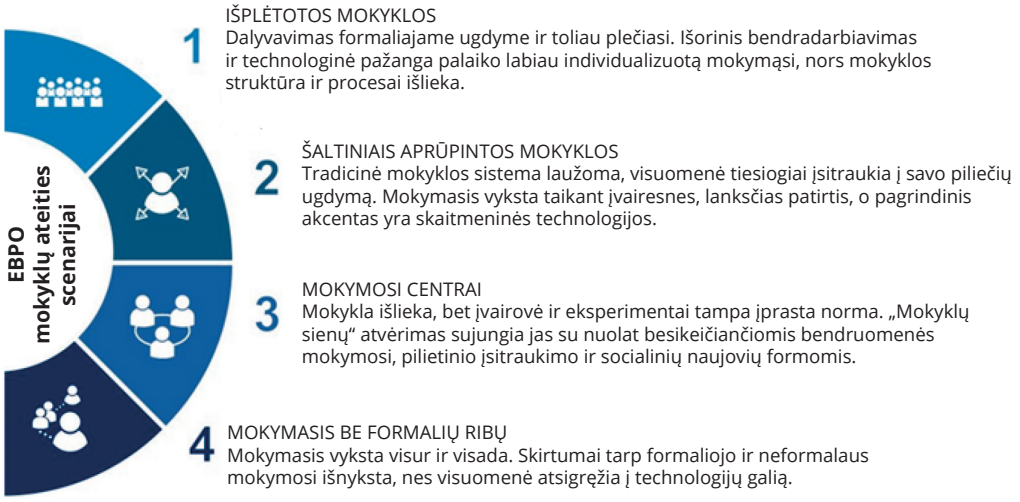
Europos mokytojų nuomonės apie mokyklos kaitą 2020 m. (proc.)

Duomenų šaltinis: School Education Gateway. Survey on online and distance learning – Results. 2020.

28.2 pav. COVID-19 sukūrė prielaidas atsirasti skirtingiems mokyklų modeliams

Mokyklų ateities modeliai (EBPO)

Duomenų šaltinis: Schleicher, A. (2020). What will education look like in 20 years?

Lietuvoje, kaip ir daugelyje kitų valstybių, rimtas švietimo trūkumas buvo atotrūkiai skaitmeninio raštingumo srityje, kuriuos lėmė ir skirtingas mokyklų apsirūpinimas IKT. Krizė paskatino imtis skubių sprendimų įvairiais lygmenimis – nuo valstybinio iki mokyklos. Paaiškėjo, kad praktiškai *kiekvienam mokiniui galima suteikti galimybes* naudotis IKT ir, užuot lėmusios mokinių atotrūkius, IKT gali padėti mažinti socialinę nelygybę švietime. Patirti sunkumai tik paskatino kūrybiškesnius švietimo politikos sprendimus, skirtus lygybei užtikrinti.

Išmokta, kad svarbu ne tik suteikti mokiniams galimybę IKT naudotis mokymosi tikslais. Stengtasi sudaryti *galimybę skirtingiems mokiniams perprasti ugdymo programų turinį.* Pradėtos kūrybiškai naudoti įvairios virtualaus mokymo(si) platformos. Taikytas įvairus – sinchroninis ir asinchroninis, mišrusis ir hibridinis mokymo organizavimas. Todėl įvairių galimybių mokiniai, ir ypač – turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, galėjo naudotis medžiaga tada, kai turėjo galimybę skirti dėmesį mokymuisi (jiems patogiu laiku).

Atsiskleidė tam tikras pedagogų ir mokinių *kūrybingumas ir lankstumas*. Darbas virtualiojoje mokymosi aplinkoje atskleidė svarbų kasdienio gyvenimo bruožą: mokiniai, kurie negali trumpesnį ar ilgesnį laiką lankyti mokyklos, gali mokymo(si) tikslais nenutrūkstamai bendrauti su mokytojais ir klasės draugais. Be to, išaugo *bendravimo ir bendradarbiavimo galimybės*. IKT naudotasi, siekiant reguliariai bendrauti ir palaikyti asmeninius ryšius su atskirais mokiniais ir jų šeimų nariais. Tai padeda sukurti mokyklų ir tėvų partnerystės modelį. Šie pokyčiai neabejotinai turės įtakos Lietuvos švietimui ateityje.

Apskritai, galvojant apie ateitį, COVID-19 krizės poveikis suponuoja dvi prieštaringas mintis. Viena vertus, kyla poreikis likviduoti tas spragas, kurios galėjo atsirasti dėl įvairaus neprisitaikymo dirbti neįprastomis sąlygomis. Kita vertus, aktualu į tolesnę švietimo pažangą nukreipti tuos laimėjimus, kuriems prielaidas sukūrė karantinas ir nuotolinis mokymas(is).

Norint reaguoti į pirmąjį poreikį, Lietuvoje 2021 m. sausio 20 d. patvirtintas Mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo planas 2021 metams (28.1 lentelė). Pagalbos priemonių paketui, skirtam kompensuoti per pandemiją patirtus mokymosi praradimus dėl nuotolinio mokymo sunkumų patiriantiems mokiniams, skirta 7,5 mln. eurų. Be to, 2021 m. mokykloms skirta papildomų lėšų skaitmeninei plėtrai – po 30 Eur vienam mokiniui. Šiais pinigais mokyklos galės aprūpinti mokinius reikalingu skaitmeniniu turiniu ar papildoma kompiuterine įranga, tobulinti mokytojų skaitmeninio raštingumo kompetenciją.

Kalbant apie antrąjį poveikį, reikia tikėtis, kad pedagogų įgytos kompetencijos naudotis IKT, parengtos skaitmeninės mokymo(si) priemonės leis papildyti visą ugdymo turinį. Taip pat reikėtų mąstyti apie tai, kaip COVID-19 pandemijos sukelti pokyčiai galėtų prisidėti prie svarbių strateginių dokumentų, Vyriausybės ir ŠMSM programų, planų įgyvendinimo. Mokyklos, kaip išplėtoto mokymosi centro, modelį skatina plėtoti ir Tūkstantmečio mokyklų programa. Nepriklausomai nuo to, kur gyvena, kiekvienas mokinys privalo turėti galimybę eksperimentuoti laboratorijose, rinktis įvairius būrelius, susipažinti su naujausiomis technologijomis. Bazinės regionų mokyklos turi tapti ugdymo pokyčių katalizatoriais visame regione. Numatyta, kad per 4 metus programa aprėps 80 proc. savivaldybių. Šia programa planuojamas nuoseklus, palaipsnis visų mokyklų atnaujinimas ir lygiaverčių ugdymo(si) sąlygų sudarymas visiems Lietuvos mokiniams, nesvarbu, kokia yra juos supanti socialinė, ekonominė ar kultūrinė aplinka. Tai planuojama pasiekti pirmiausia dėl dėmesio įtraukaus ugdymo ekosistemai mokyklose ir tinklaveika grįsto ugdymo organizavimo. Taip sukurta mokyklų infrastruktūra ir intelektiniai ištekliai bus prieinami gretimų mokyklų mokiniams ir mokytojams.

Nors visuotinis grįžimas prie kontaktinio mokinių ir mokytojų bendravimo po krizės nekelia abejonių, vis dėlto nuotolinis, mišrusis ar hibridinis švietimo modeliai turi išlikti ir kaip kasdienė švietimo įstaigų praktika. Pavyzdžiui, ateityje nuotolinis ugdymas gali padėti išvengti pamokų nutraukimo dėl nepalankaus oro. Mišrusis ar hibridinis modeliai gali būti taikomi, ugdant tikslines mokinių grupes. Tokie modeliai tiktų tiek patiriantiems mokymosi sunkumų, tiek turintiems didelį mokymosi potencialą ir ypač motyvuotiems mokiniams. Šie modeliai gali būti taikomi mokykloje patiriantiems stresą ar patyčias, negalintiems ilgesnį ar trumpesnį laiką lankyti mokyklos dėl fizinių ribojimų ar sveikatos problemų mokiniams. Tiek hibridinis, tiek klasikinis nuotolinis mokymo(si) modeliai gali gerokai prisidėti prie kitų Lietuvos švietimo problemų sprendimo. Augant mokytojų trūkumui, IKT suteiktas galimybes, mokytojų patobulintą skaitmeninę kompetenciją galima panaudoti mokymo(si) netolygumams panaikinti. Gerai apgalvota sistema leistų net grupės mokyklų mokiniams dalį pamokų vykdyti nuotoliniu ar hibridiniu būdu. Tai turėtų užtikrinti ir didesnę ugdymo turinio pasirinkimo įvairovę mažesnėse mokyklose.

Taigi, atsaką į krizę ir įgytas kompetencijas galima panaudoti tam, kad sukurtume lankstesnę ir teisingesnę švietimo sistemą nei anksčiau. Kiek visa švietimo sistema ir atskiros ugdymo įstaigos bus atviros naujovėms ir technologijoms, didele dalimi priklausys ne tik nuo pedagogų lyderystės, gebėjimo mokykloms pasiūlyti gerąsias praktikas, aktualius ugdymo metodus ir priemones, bet ir nuo tikslingo įvairių lygmenų politikų ir švietimo administratorių noro tobulinti jaunosios kartos ugdymą (28.2 lentelė).

28.1 lentelė. Pagalbos priemonės pagal mokymosi praradimų kompensavimo planą

Lygių galimybių kiekvienam mokiniui (įskaitant socialiai pažeidžiamas grupes) gauti kokybišką nuotolinį ugdymą užtikrinimas	Mokymosi įrangos ir interneto ryšio užtikrinimas visiems pagal BU programas besimokantiems socialiai pažeidžiamų šeimų vaikams; konsultacijos mokymosi sunkumų patiriantiems mokiniams; savanorių, teikiant mokymosi pagalbą ar priežiūrą švietimo įstaigose, pasitelkimas.
Mokyklų vadovų, pavaduotojų ugdymui ir mokytojų kompetencijų stiprinimas	Reguliarios vadovams skirtos nuotolinės konsultacijos, siekiant gerinti nuotolinio ugdymo organizavimo kokybę ir padėti mokykloms pasirengti 2021–2022 mokslo metams.
Tikslinė pagalba abiturientams	Teminių vaizdo įrašų pateikimas ir atviros nuotolinės mokytojų konsultacijos; konsultacijos mokytojams ir mokiniams dėl brandos egzaminų.
Papildomo laiko mokymuisi skyrimas	Vasaros stovyklų, orientuotų į papildomą mokymąsi per neformalias veiklas, finansavimas; neformalaus švietimo programų vykdymas vasarą.
Savalaikės ir tikslingos komunikacijos užtikrinimas	Švietimo bendruomenės informavimas apie prieinamą švietimo ir organizacinę pagalbą mokant(is) nuotoliniu būdu, mokymo išteklius ir kitas plane numatytas priemones.

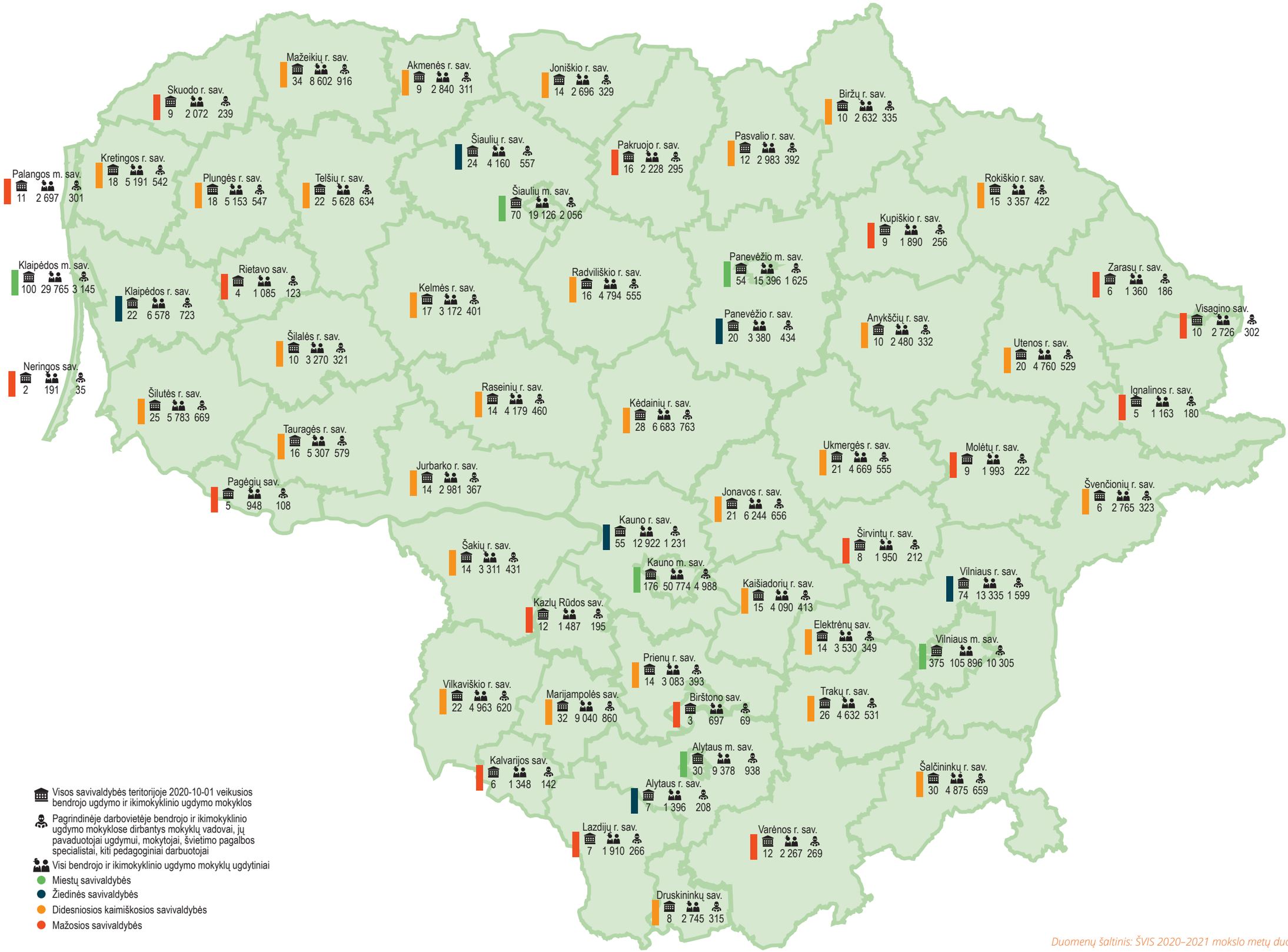
Pagal: Mokykla COVID-19 pandemijos sąlygomis: pamokos, sprendimai, perspektyvos. Švietimo problemos analizė 2021 Nr. 2 (192). NŠA

28.2 lentelė. Rekomendacijos šalies ir savivaldybių švietimo politikos formuotojams ir vykdytojams

1. Sutelkti tarpinstitucines pajėgas švietimo prieinamumui ir kokybei gerinti, ugdymo(si), socialinei, sveikatos, emocinei, kultūrinei gerovei didinti.
2. Sukurti ir įdiegti integralią tolygiosios mokymosi internetu prieigos sistemą, ypatingą dėmesį skiriant mokiniams, kuriems kyla pavojus būti atskirtiems nuo nuotolinio mokymosi platformų.
3. Garantuoti vienos mokymosi platformos nemokamą prieigą visoms švietimo įstaigoms, sukuriant nacionalinę platformą arba kompensuojant komercinės platformos naudojimo išlaidas.
4. Sukurti ir įdiegti švietimo prieinamumo, mokymosi pažangos, ugdymosi praradimų ir spragų stebėjimo sistemą.
6. Įdiegti individualias intervencines mokymosi spragų mažinimo priemones ir jas deramai finansuoti.
7. Į mokytojų rengimo programas įtraukti skaitmeninės pedagogikos ir sveikatos stiprinimo bei ligų prevencijos kompetencijų ugdymą.
8. Iš esmės sustiprinti ar sukurti naujas mokinių, tėvų, mokytojų ir visos visuomenės mokomąsias (mokymosi visą gyvenimą priemonėmis) socialinių, emocinių, sveikatos ir kultūrinių kompetencijų ugdymo per pandemiją programas, aktyviai panaudojant naujus nuotolinius kultūros išteklius, ir išmokyti mokytojus.
9. Pasitelkti į pagalbą NVO ir savanorius pandemijos keliamoms švietimo problemoms įveikti.
10. Šeimoms, patiriančioms socialinės rizikos veiksnius, ir šeimoms, turinčioms vaikų su specialiaisiais ugdymo(si) poreikiais, suteikti ir finansuoti interneto prieigą, šią paramą įtraukiant į vaikų paramos paketą. Interneto ryšio paslauga turi būti teikiama su įdiegta tėvų kontrolės funkcija, kuri leistų tėvams riboti turinio prieinamumą. Jei yra galimybių, tėvų kontrolės paslaugos įsigijimą kompensuoti visiems 2–14 metų vaikų tėvams ar globėjams.

Pagal VU projekto „Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės bei galimybės ekosisteminiu požiūriu" pateiktas rekomendacijas

Savivaldybių švietimo mastai

Visos savivaldybės teritorijoje 2020-10-01 veikusios bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklos

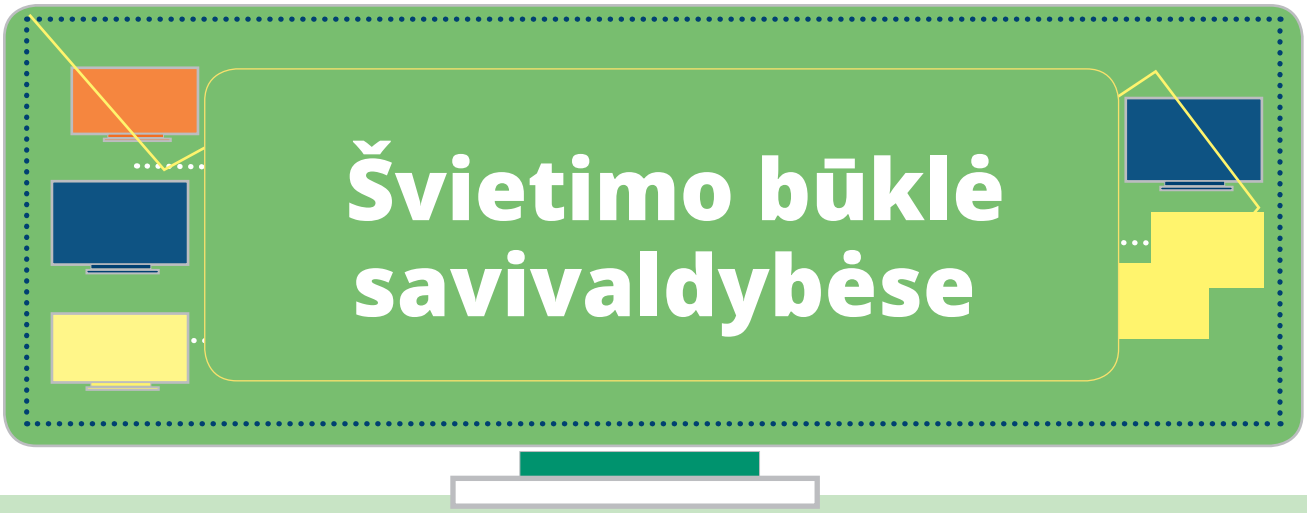
Pagrindinėje darbovietėje bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose dirbantys mokyklų vadovai, jų pavaduotojai ugdymui, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, kiti pedagoginiai darbuotojai

Visi bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklų ugdytiniai

- Miestų savivaldybės
- Žiedinės savivaldybės
- Didesniosios kaimiškosios savivaldybės
- Mažosios savivaldybės

Duomenų šaltinis: ŠVIS 2020–2021 mokslo metų duomenys

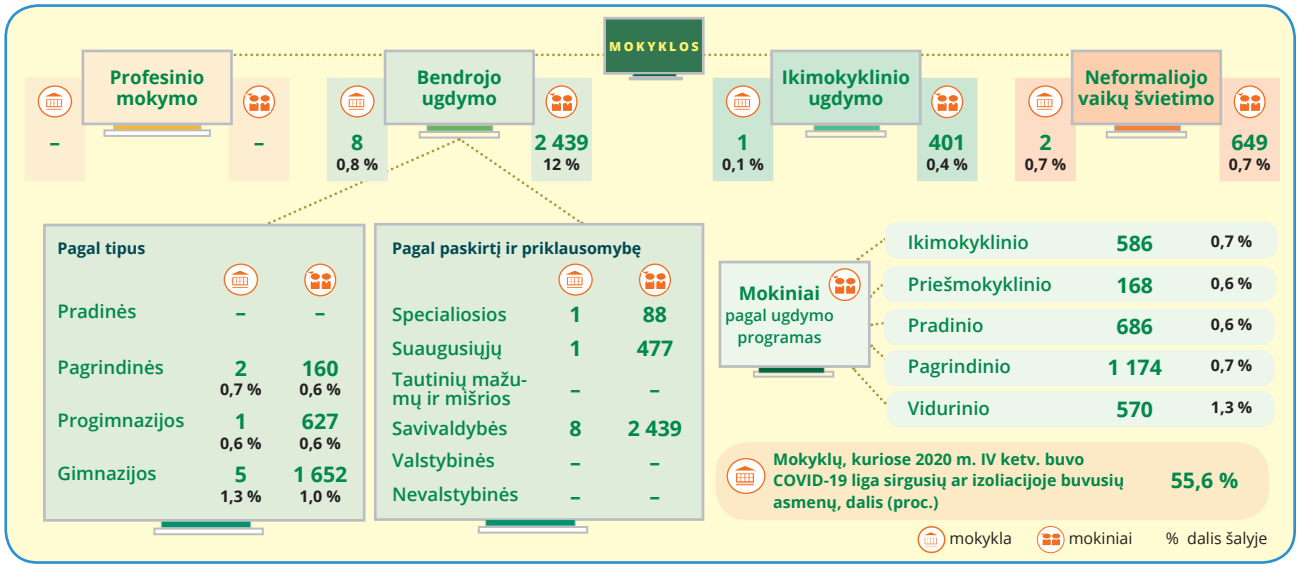
III dalis

Švietimo būklė savivaldybėse

Šioje dalyje analizuojami kiekvienos savivaldybės švietimo būklės ypatumai ir kaitos tendencijos. Analizei naudojami ŠVIS duomenys, pateikti švietimo įstaigų, NŠA apibendrinti egzaminų rezultatų rodikliai, ŠMSM vykdytų apklausų, kuriomis buvo siekiama įvertinti ugdymo situaciją pandemijos metu ir numatyti galimybes įveikti iškilusius nuotolinio mokymo iššūkius, apibendrinti rezultatai, taip pat Lietuvos statistikos departamento duomenys. Dėl pandeminės situacijos mokyklose kilo poreikis ne tik skubiai atnaujinti informacines technologijas, sukurti darbo vietas mokytojams, aprūpinti mokinius reikiamomis priemonėmis, trūkstama kompiuterine įranga, bet ir sudaryti sąlygas pagerinti mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninę ir nuotolinio mokymo kompetencijas. Analizėje šiuo požiūriu parodoma savivaldybės mokyklų situacija, išryškinamos savivaldybei būdingos švietimo konteksto, indėlio į švietimo sistemą tendencijos ir mokinių pasiekimai, pabrėžiami ne tik analizuojamos savivaldybės ir kitų panašių savivaldybių skirtumai nagrinėjamais aspektais, bet ir skirtumai tarp merginų ir vaikinų, kaimo ir miesto, skirtingo pavaldumo mokyklų, taip pat savivaldybės kaitos tendencijos, stebint pokytį per trejus metus. Skirtumų požiūriu įvertinus savivaldybės švietimo būklę pandemijos kontekste, savivaldybės lygmens sprendimų priėmėjams ir vykdytojams pateikiamos trumpos rekomendacijos, į ką vertėtų atkreipti dėmesį sprendžiant išryškėjusias problemas.

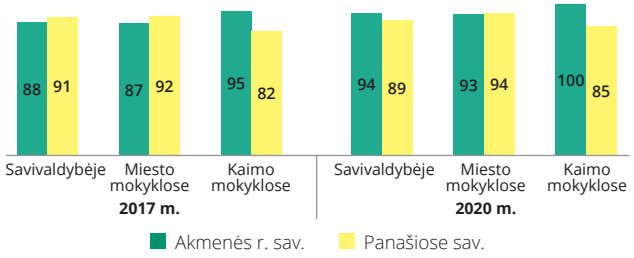
Akmenės rajono savivaldybė

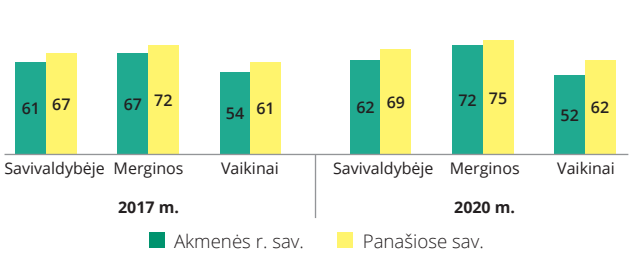
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
4,5↓	16,1↓	813↑	5,5	9,5	16,7↑	45↔	15,8↓	41↓	726	12,1↓	169↑	0,9↑	2,7↑	14,3↔	20↓	85↑	7,1↓	66↑	97↑	8,2	202,5↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

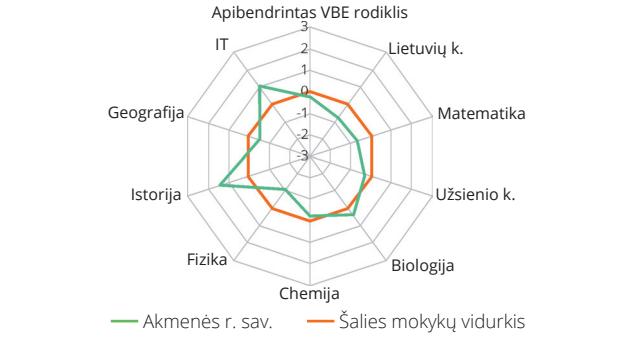
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.). Kaimo mokyklose ši dalis (proc.) išlieka didesnė nei miesto.

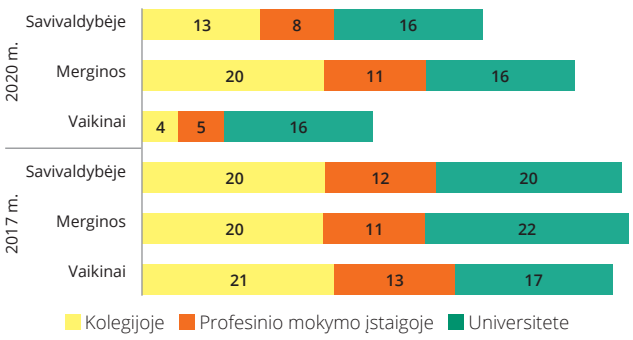
Išaugo merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.); vaikinų dalis (proc.) sumažėjo, todėl atotrūkis tarp vaikinų ir merginų dar labiau padidėjo.

Istorijos, informacinių technologijų ir biologijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies, kitų dalykų – žemesni.

Per trejus metus sumažėjo abiturientų, ypač vaikinų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.).

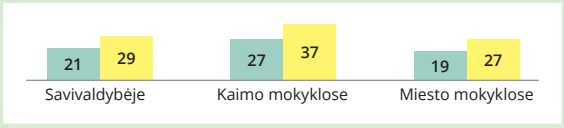
REKOMENDACIJOS Mažinant ugdymo rezultatų netolygumus tarp mokyklų, vaikinų ir merginų, telkti visų švietimo bendruomenės narių pastangas pastebėti kiekvieną vaiką, kryptingai tobulinti mokytojų gebėjimus įžvelgti individualius mokinių mokymosi poreikius ir teikti reikiamą pagalbą, didinti švietimo pagalbos prieinamumą. Skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio mokymo kompetencijoms gerinti, siekiant sumažinti skirtumus tarp kaimo ir miesto mokyklų. Kuriant prielaidas mokyklų veiklos ir mokymo(si) kokybei gerinti, tęsti švietimo įstaigų tinklo pertvarką, sprendžiant mažų klasių komplektų problemą. Kartu su mokyklų bendruomenėmis įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

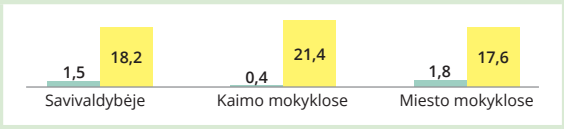
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir šių lėšų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

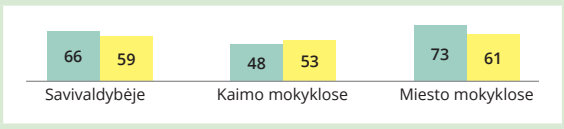
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, padaugėjo. Kaimo mokyklose 100-ui mokinių jų tenka daugiau.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais, o kaimo mokyklose – keliasdešimt kartų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

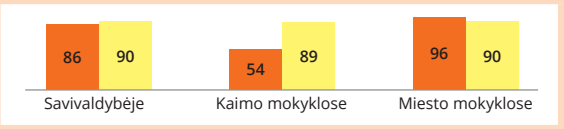

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

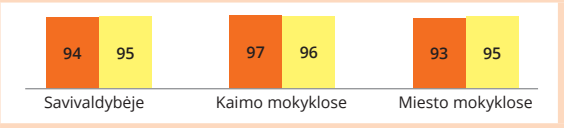
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

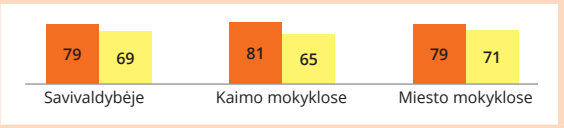
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašių savivaldybių, tačiau kaimo mokyklose ši dalis gerokai skiriasi nuo miesto.

Kaimo mokyklose mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė, o miesto mokyklose – šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

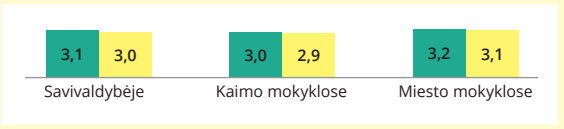
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose.

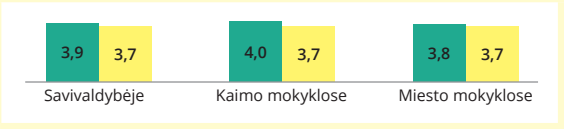

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

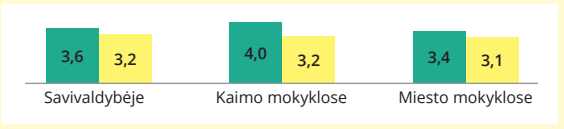
Mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos – geriau nei kaimo.

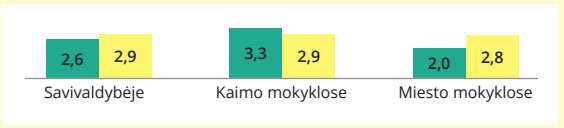
Mokyklos, ypač kaimo, turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

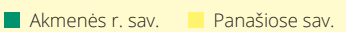

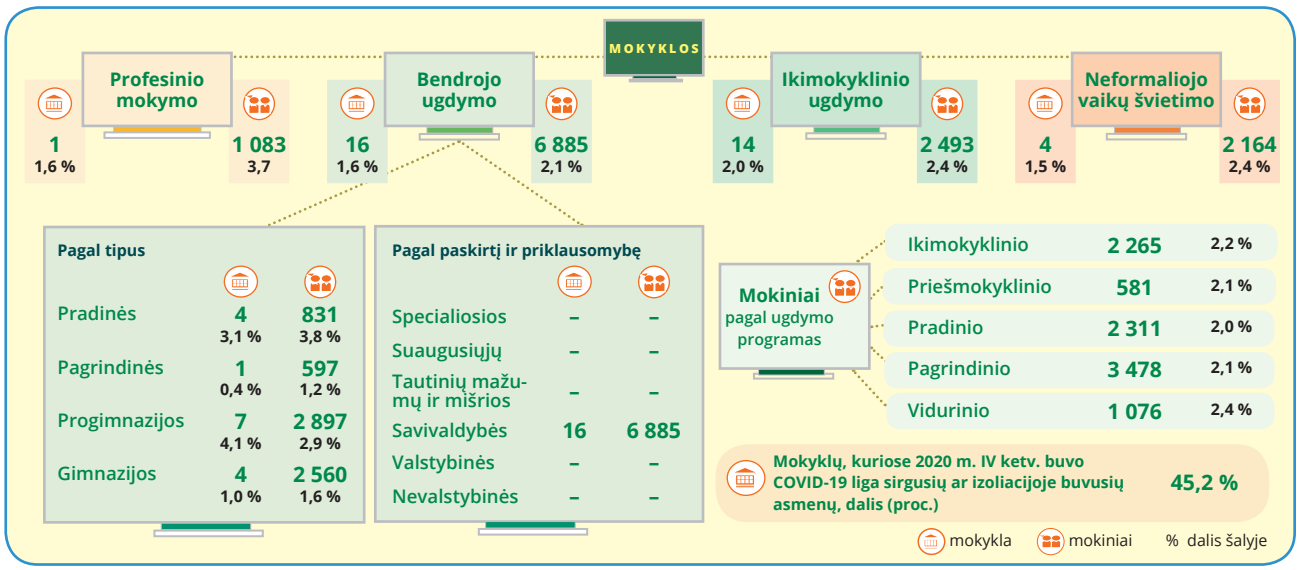
Kaimo mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino didžiausiu balu; savivaldybės mokyklų įsivertinimas yra aukštesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

Kaimo mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos, atvirkščiai – blogiau.

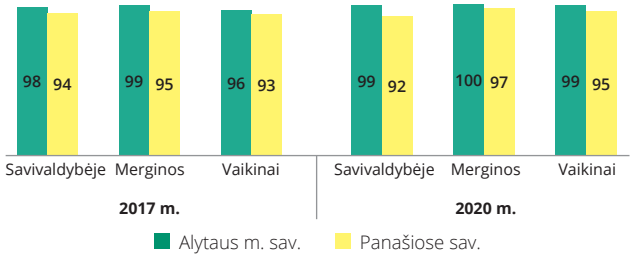

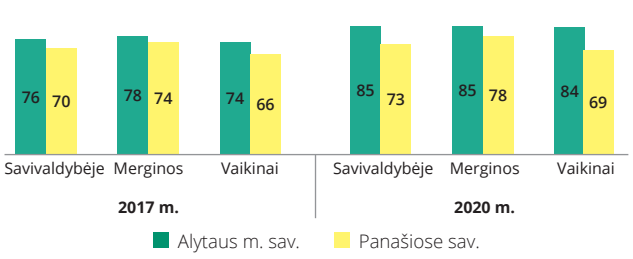
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
6,4↓	14,1↓	812↑	1,1	15,7	7↑	63↔	14,3↓	48↓	725	12,7↓	164↓	0,7↑	0,8↑	0↔	23↓	123↑	0↔	70↑	98,4↑	4,4	251,8↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

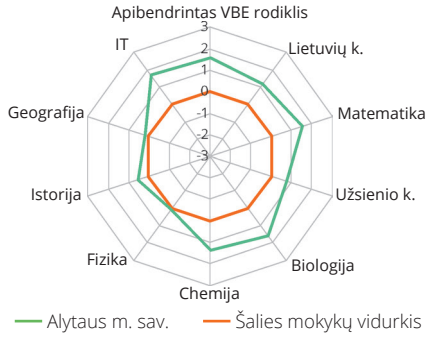
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

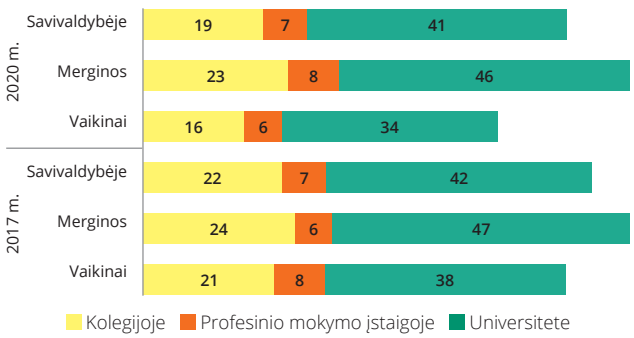
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; neliko rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

Visų VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus beveik nekito, tačiau mokymąsi tęsiančių vaikinų dalis sumažėjo.

REKOMENDACIJOS Atsižvelgiant į pandemijos nulemtą nuotolinio ugdymo paradigmą, rekomenduojama mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kryptis orientuoti į mokytojų skaitmeninių kompetencijų, darančių įtaką nuotolinio mokymo(si) sėkmei, kaitą. Kuriant lygiavertes ugdymosi sąlygas visiems mokiniams, toliau didinti švietimo pagalbos prieinamumą. Siekiant pozityvių švietimo pokyčių, priimant švietimo kokybės gerinimo sprendinius, vystyti bendradarbiavimą su kaimyninėmis savivaldybėmis dėl švietimo įstaigų tinklo pertvarkos, investicijų kuriant modernią ir įtraukią ugdymosi aplinką dermės. Su mokyklų bendruomenėmis įsivertinus konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), gerokai sumažėjo, bet jų panaudota daugiau negu panašiose savivaldybėse.

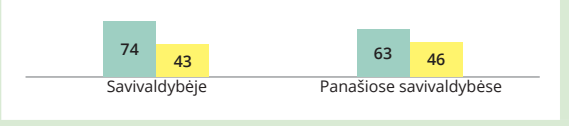
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, padaugėjo ir jų tenka daugiau nei panašiose savivaldybėse.

Per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais, tačiau mažiau nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

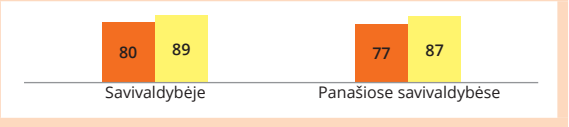

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

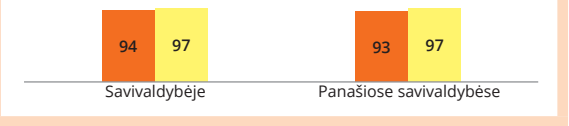
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) per trejus metus truputį padidėjo ir atitinka panašių savivaldybių rodiklį.

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius per trejus metus padidėjo nedaug, bet yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse.

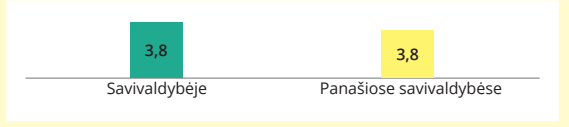

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

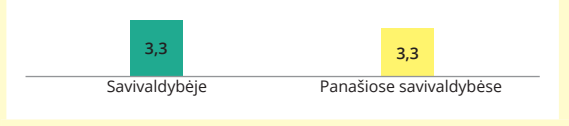
Savivaldybės mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra gana aukštas, jis beveik atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą.

Mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas, jis yra tapatus mokyklų, esančių panašiose savivaldybėse, įsivertinimui.

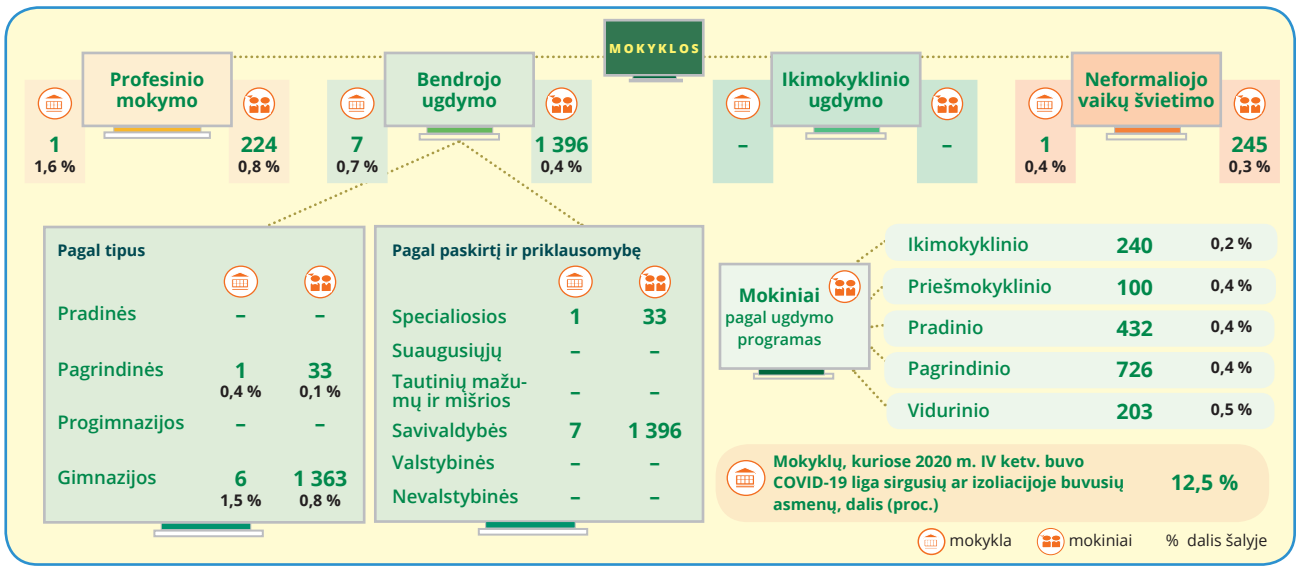
Mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino aukštesniu nei vidutiniu balu, šis įsivertinimas nesiskiria nuo panašiose savivaldybėse esančių mokyklų įsivertinimo.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos įsivertino šiek tiek geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

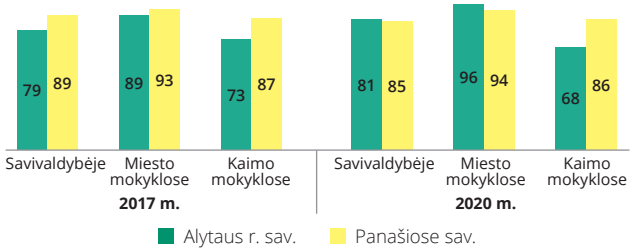
Alytaus rajono savivaldybė

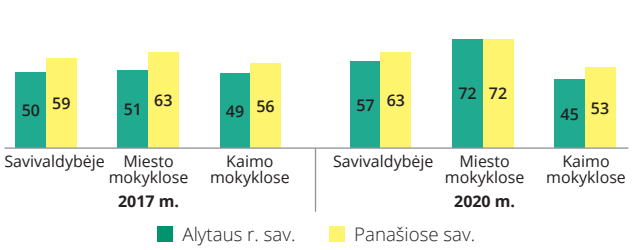
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
15,3↓	13,8↓	781↑	6,6	11,1	41,3↓	37↑	20,9↓	39↑	638	8↑	147↑	1↑	9,7↑	0↔	15,3↑	27↑	2,4↑	66↑	96,2↓	0,0	167,4↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

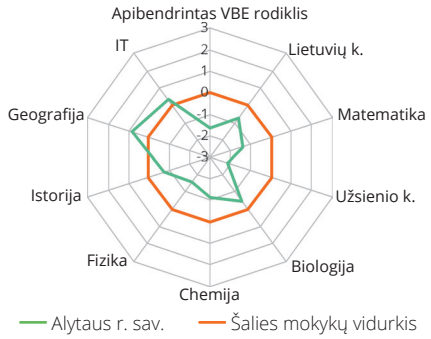
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) miesto mokyklose padidėjo, kaimo mokyklose, atvirkščiai – sumažėjo. Kaimo mokyklose ši dalis (proc.) yra gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

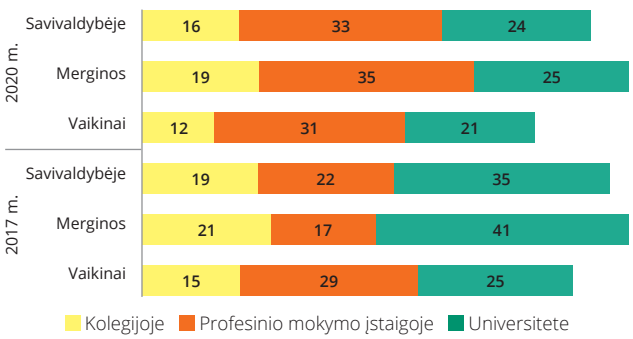
Miesto mokyklose padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), kaimo mokyklose – šiek tiek sumažėjo; išaugo atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Informacinių technologijų ir geografijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies, kitų dalykų VBE rezultatai yra žemesni.

Padidėjo merginų, tęsiančių mokymąsi PM įstaigose, dalis (proc.), tačiau sumažėjo pasirinkusių studijas universitetuose.

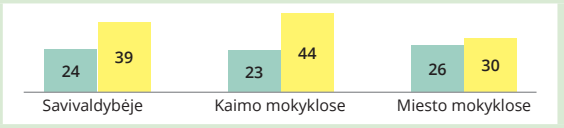
REKOMENDACIJOS Rekomenduojama ieškoti būdų gerinti VBE rezultatus, mažinti netolygumus tarp miesto ir kaimo. Gerinant ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir konsultavimo kokybę, stiprinti mokinių motyvaciją tęsti tolesnį mokymąsi. Gerokai išaugus mokinių aprūpinimui moderniomis IT, būtina skirti daugiau lėšų mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms gerinti. Didinti 3–5 m. vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį. Siekiant pozityvių švietimo pokyčių, priimant švietimo kokybės gerinimo sprendinius, vystyti bendradarbiavimą su kaimyninėmis savivaldybėmis dėl švietimo įstaigų tinklo pertvarkos, investicijų kuriant modernią ir įtraukią ugdymosi aplinką dermės.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

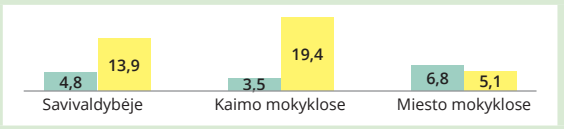
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo, ir tai yra perpus mažiau nei panašiose savivaldybėse.

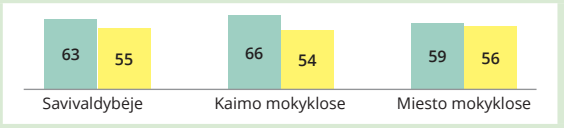
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, padaugėjo, ypač kaimo mokyklose – beveik dvigubai.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta penkis kartus daugiau, o miesto – mažiau nei ankstesniais metais.

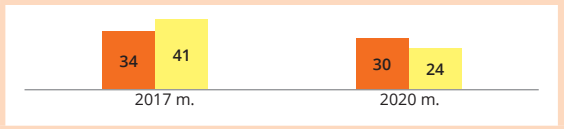
Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

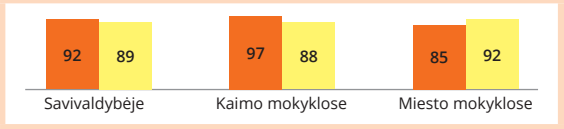
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

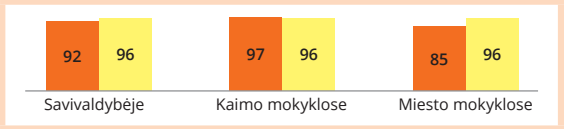
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką šiek tiek sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

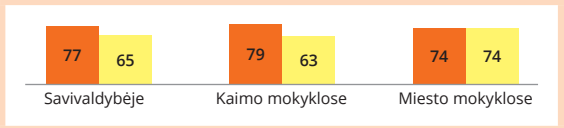
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei miesto ir panašių savivaldybių.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose IKT savo mokomajam dalykui naudojančių mokytojų dalis yra gerokai mažesnė nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

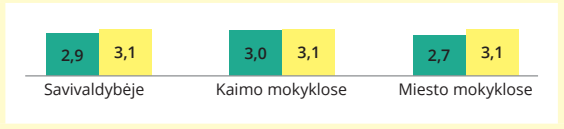
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose.

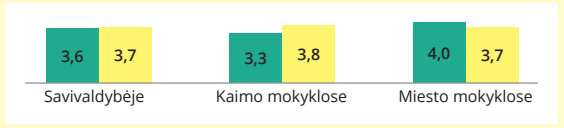
Alytaus r. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

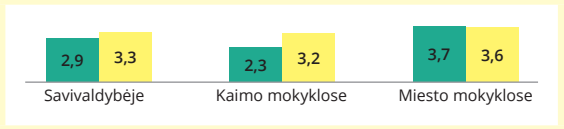
Savo skaitmeninę kompetenciją savivaldybės mokyklos įsivertino gana gerai, tačiau įsivertinimas yra menkesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklų.

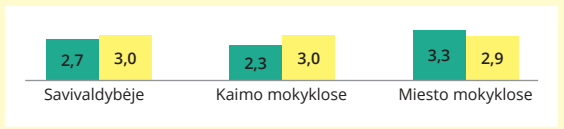
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą miesto mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių, kaimo – aukštesniu nei vidutiniu balu, tačiau jis yra žemesnis nei panašių savivaldybių.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino gerokai aukštesniu nei vidutiniu balu, kaimo mokyklų įsivertinimas – žymiai prastesnis už miesto, taip pat ir už panašių savivaldybių.

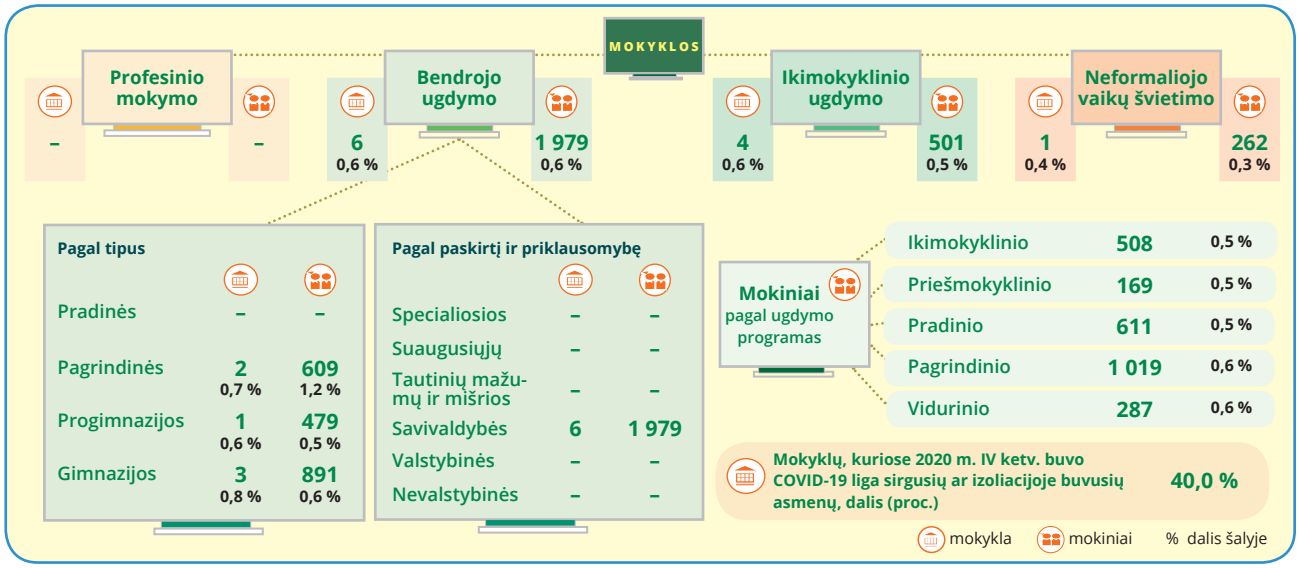

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga kaimo mokyklos įsivertino ketvirtadaliu žemiau nei miesto; miesto mokyklų įsivertinimo rodiklis yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

Alytaus r. sav. Panašiose sav.

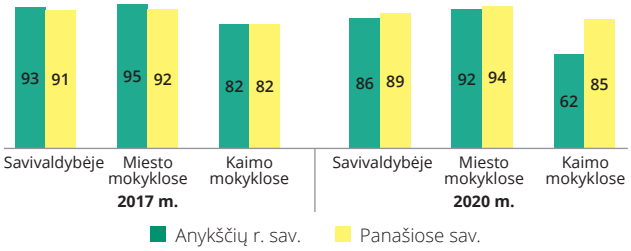
Anykščių rajono savivaldybė

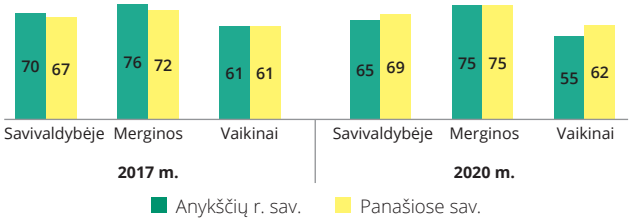
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,3↓	16↓	732↑	0,3	7,6	19↓	48↔	20,4↓	22↑	632	9,4↑	141↑	1,1↑	10↓	0↑	17,3↔	75↑	3,8↑	71↑	97↓	10,1	205,3↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

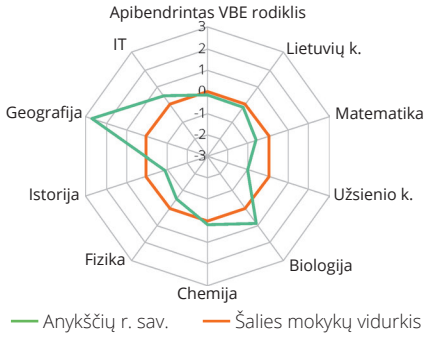
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose.

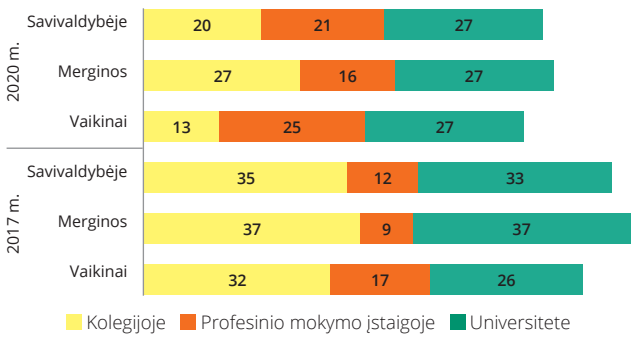
Sumažėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), dar labiau padidėjo atotrūkis tarp vaikinų ir merginų.

Geografijos, biologijos, informacinių technologijų ir chemijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti geografijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Per trejus metus abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete arba kolegijoje, dalis (proc.) sumažėjo. Padaugėjo PM įstaigas besirenkančių abiturientų, ypač vaikinų.

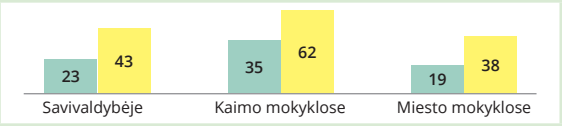
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti. Kuriant prielaidas mokyklų veiklos ir mokymo(si) kokybei gerinti, tęsti mokyklų tinklo pertvarką. Mažinti jungtinėse ir mažose klasėse besimokančių mokinių dalį. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Didesnį dėmesį skirti pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimui ir mokinių ugdymui karjerai, kad mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programą, būtų motyvuoti tęsti mokymąsi. Ieškoti būdų gerinti vidurinio ugdymo programų daugumos dalykų mokymo(si) pasiekimus, ypač užsienio k., istorijos, matematikos ir fizikos. Mažinti rezultatų atotrūkį tarp merginų ir vaikinų. Didinti 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

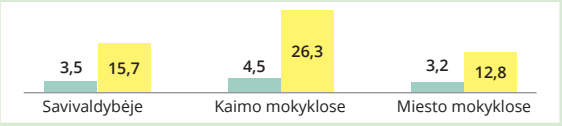
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), išaugo kone dvigubai ir šių lėšų panaudota gerokai daugiau nei panašiose savivaldybėse.

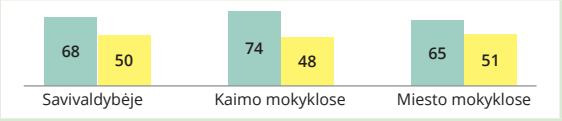
Išaugo 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius. Kaimo mokyklose šis rodiklis yra gerokai aukštesnis nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta gerokai daugiau nei ankstesniais metais. Kaimo mokyklose šių kompiuterių gauta dvigubai daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių yra mažiau nei miesto.

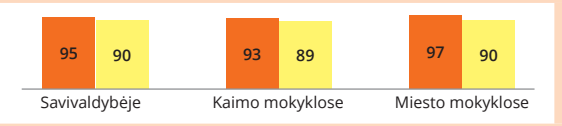

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

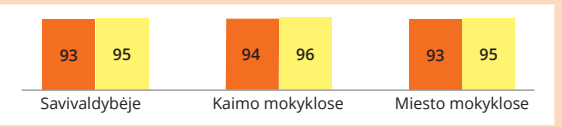
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

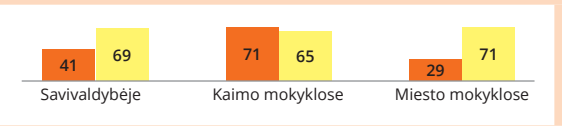
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašių savivaldybių. Savivaldybės miesto mokyklose ši dalis yra didesnė nei kaimo.

Savivaldybės mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra truputį mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

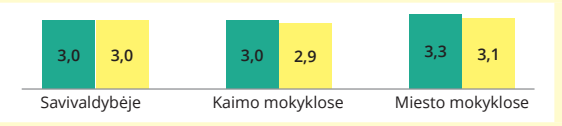

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose šio rodiklio vertė daugiau kaip du kartus mažesnė nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

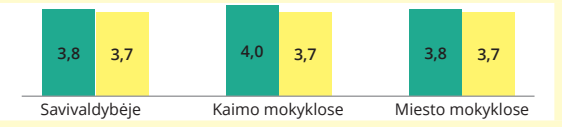

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

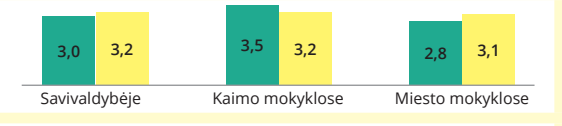
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu. Kaimo ir miesto mokyklų įsivertinimas sutampa.

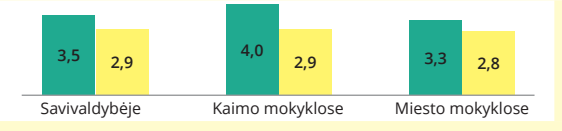
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; miesto mokyklos – šiek tiek žemesniu nei kaimo, tačiau aukštesniu nei miesto mokyklos panašiose savivaldybėse.

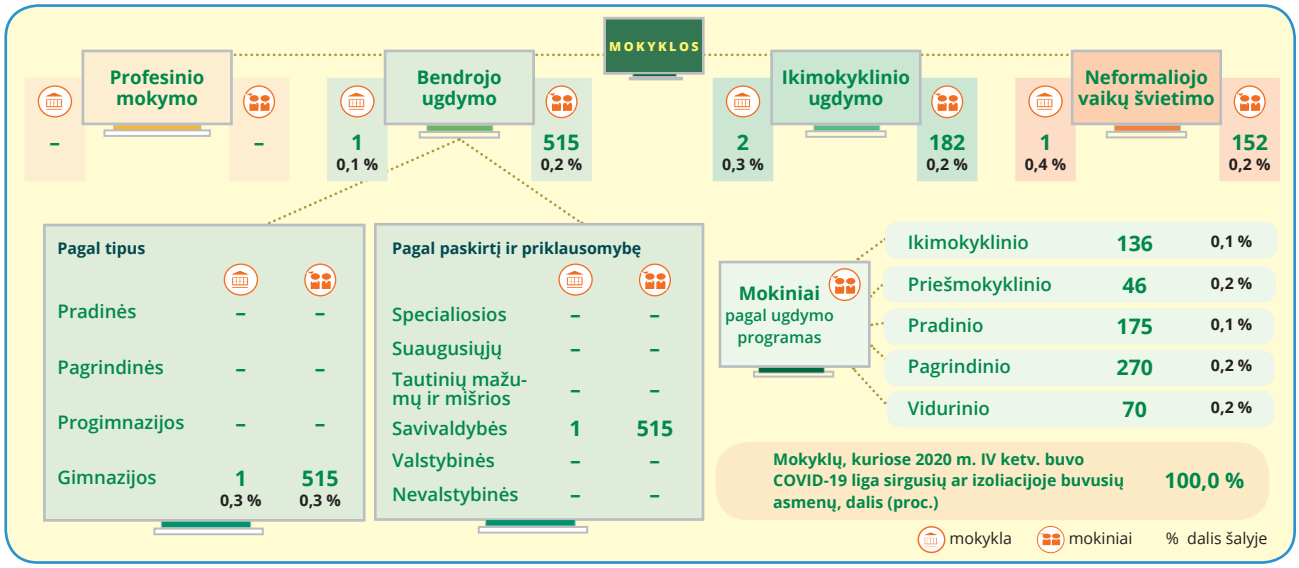
Kaimo mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino gana aukštai, ir šis įsivertinimas yra daug aukštesnis nei miesto mokyklų, o šių – žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

Kaimo mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino aukščiausiu balu, miesto – žemesniu; savivaldybės mokyklų įsivertinimas yra aukštesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

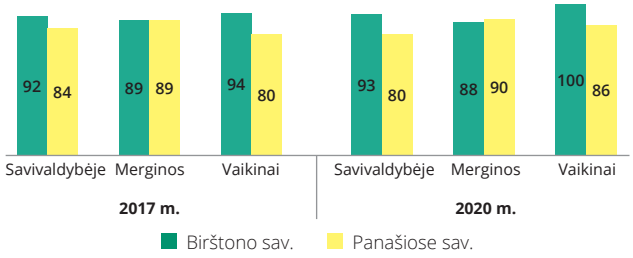
Birštono savivaldybė

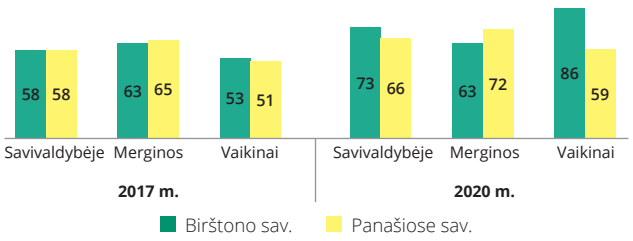
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,2↓	8,9↓	766↑	0,8	16,3	13,3↓	20↓	11,8↑	45↓	675	25,8↑	172↑	0,6↑	0↔	0↑	20,6↑	96↓	0↑	61↓	97,6↓	0,0	246↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

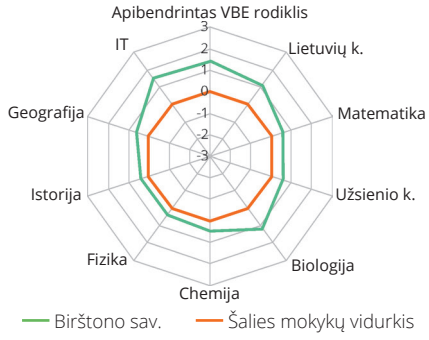
Vaikinų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Padidėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

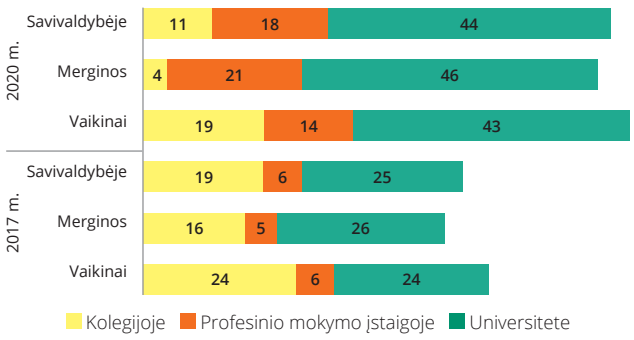
Išaugo vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra gerokai didesnė nei merginų, taip pat nei vaikinų dalis panašiose savivaldybėse.

Visų savivaldybės abiturientų VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Per trejus metus gerokai padidėjo abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete arba PM įstaigoje, dalis (proc.), tačiau labai sumažėjo merginų, įstojusių į kolegijas, dalis (proc.).

REKOMENDACIJOS Dėl pandeminės situacijos išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, pagerėjus mokyklos ir mokinių aprūpinimui moderniomis IT priemonėmis, rekomenduojama skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms gerinti. Skatinti mokyklos bendruomenę kurti vidaus technologinės ir metodinės pagalbos sistemą, kad laiku būtų suteikiama pagalba mokytojams ir mokiniams, dirbantiems nuotoliniu, mišriuoju ar hibridiniu ugdymo(si) būdu. Siekiant sudaryti geresnes saviraiškos galimybes ir sumažinti mokinių socializacijos bei mokymosi praradimus, plėsti neformaliojo vaikų švietimo pasiūlą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), padidėjo, bet jų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

Išaugo 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius (vnt.). Šis rodiklis yra didesnis nei panašiose savivaldybėse.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo. Ši dalis yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo nedaug, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius per trejus metus išaugo beveik 15 kartų ir panašių savivaldybių rodiklį viršija daugiau kaip tris kartus.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

Savivaldybės mokykla savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu, jis atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą.

Mokykla turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

Mokykla darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino aukščiausiu balu, šis įsivertinimas yra beveik ketvirtadaliu aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

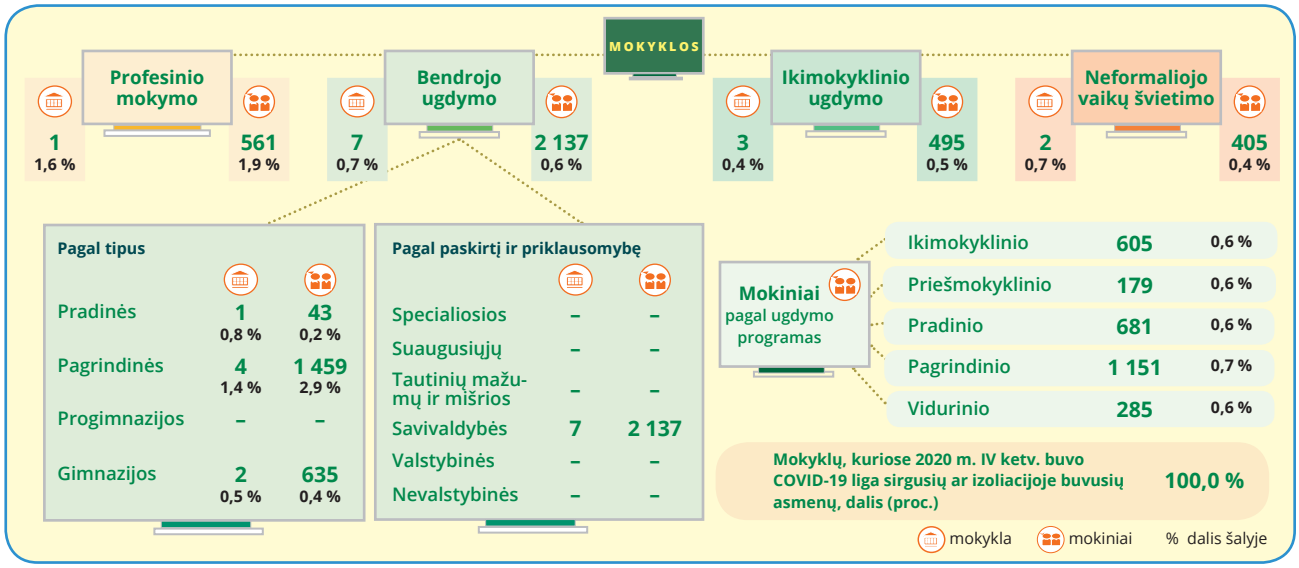

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokykla įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra daugiau nei ketvirtadaliu aukštesnis negu panašiose savivaldybėse.

Birštono sav. 2020 m. rodikliai apie mokytojus, kuriems apskaičiuoti panaudoti mokyklos pateikti duomenys, gali būti netikslūs.

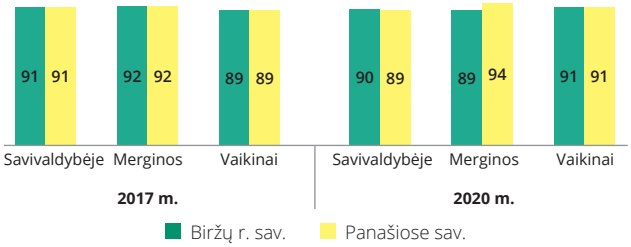
Biržų rajono savivaldybė

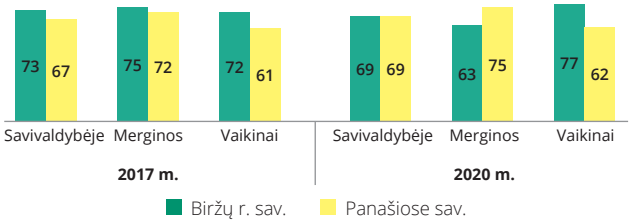
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius	Bendrojo ugdymo mokyklose Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimaudančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
14,7↓	15,4↓	734↑	6,1	7,0	19,8↑	38↑	26,8↓	42↑	648	9,6↑	134↑	0,6↓	13,3↓	14,3↑	16,7↑	78↑	0↑	66↑	97,6↑	9,4	230,1↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

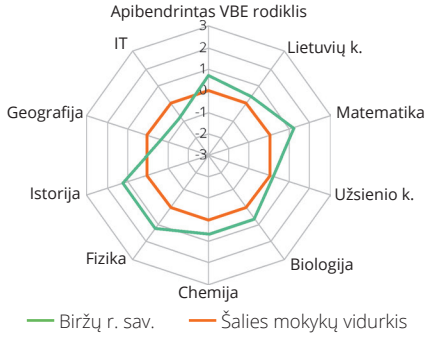
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį.
Nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

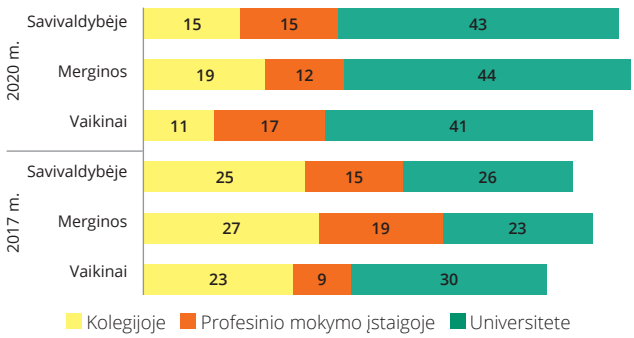
Sumažėjo merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), vaikinų dalis (proc.) – padidėjo ir tapo didesnė nei merginų, taip pat nei vaikinų panašiose savivaldybėse.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, o kolegijose – sumažėjo.

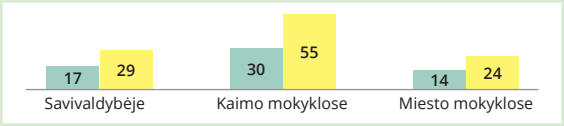
REKOMENDACIJOS Nuotolinis mokymas paspartino mokyklų aprūpinimą kompiuteriais, tačiau yra atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų. Todėl siūloma mažinti kaimo ir miesto mokyklų mokinių galimybių naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje netolygumus. Nors socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti, daugumos dalykų VBE rezultatai yra aukštesni už šalies. Siekiant visų vidurinio ugdymo programos mokinių kokybiško išsilavinimo, siūloma gerinti geografijos ir informacinių technologijų mokymosi pasiekimus. Tęsiant mokyklų tinklo pertvarką, mažinti jungtinėse klasėse besimokančių mokinių skaičių; optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Nustatyti švietimo pagalbos specialistų pritraukimo prioritetus, nes rajono mokyklose šių specialistų trūksta.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

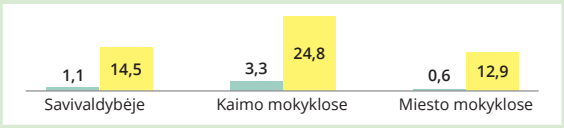
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo daugiau nei dvigubai. Šių lėšų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

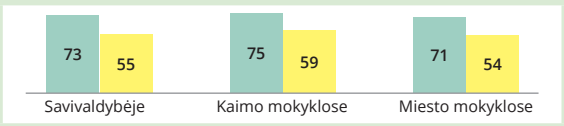
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių 100-ui mokinių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau, miesto mokyklose – dar daugiau. Yra atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

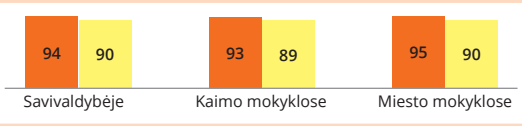

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

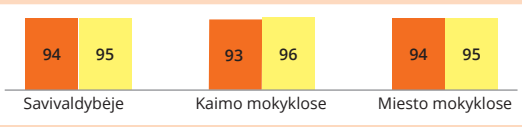
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

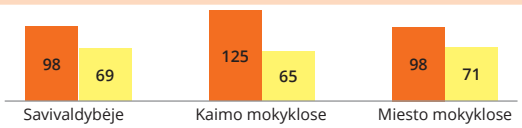
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašių savivaldybių. Savivaldybės miesto mokyklose ši dalis yra didesnė nei kaimo.

Savivaldybės mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra truputį mažesnė nei panašiose savivaldybėse, skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų – nedidelis.

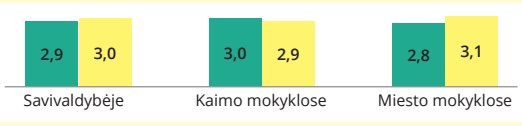

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – beveik du kartus. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

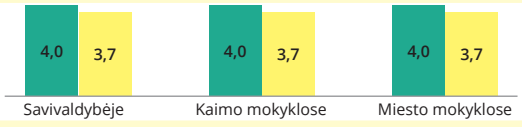

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

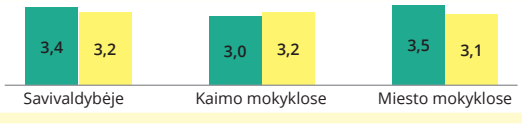
Savivaldybės kaimo mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino geriau nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose įsivertinimas yra žemesnis nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

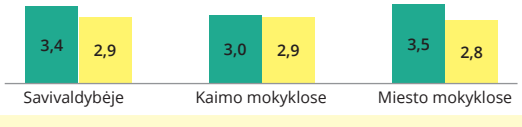
Mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir jis yra aukštesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

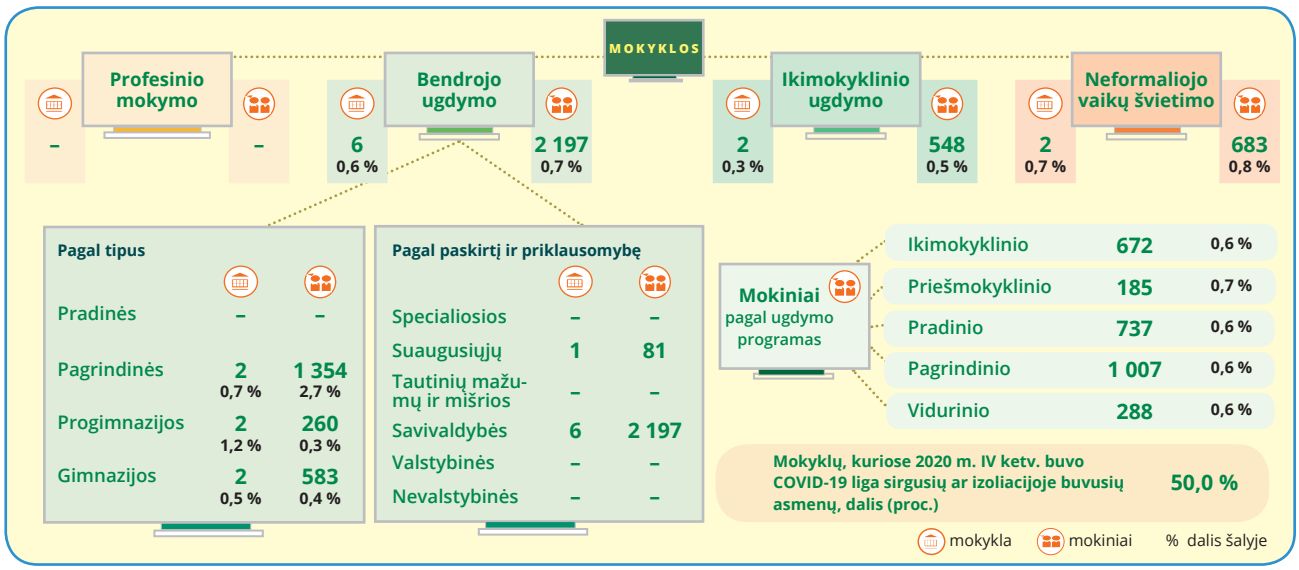
Mokyklos, ypač miesto, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino gana aukštai, įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

Savivaldybės mokyklos, ypač miesto, galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

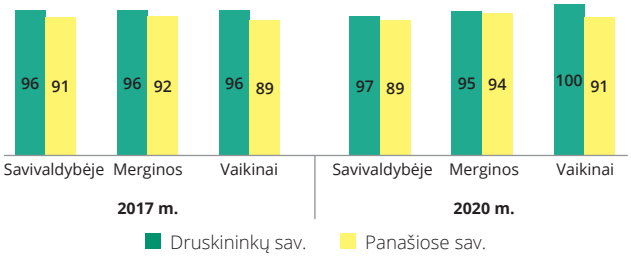
Druskininkų savivaldybė

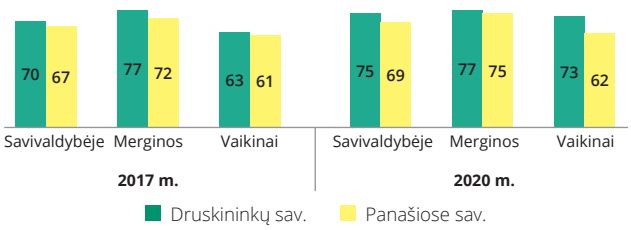
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,5↑	14↓	699↑	1,4	6,9	12,4↓	43↑	13,7↓	23↔	670	11,6↑	129↑	0,9↑	0,7↓	16,7↓	22,5↑	88↑	0↔	62↓	100↑	4,6	212↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

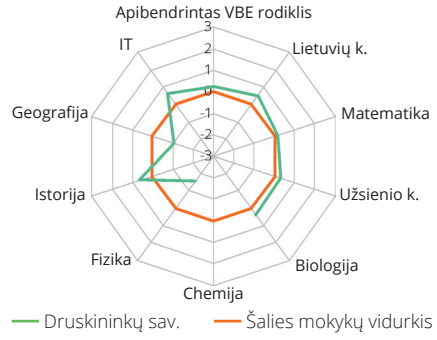
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra ryškaus atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

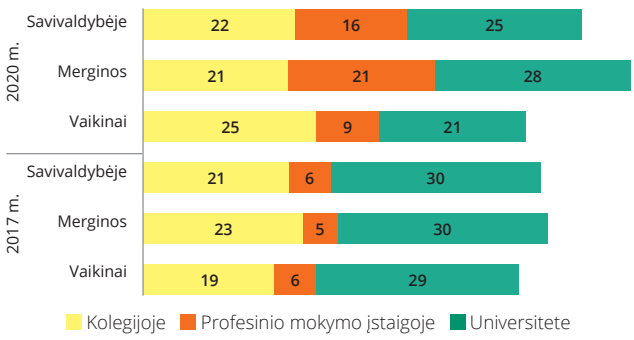
Padidėjo vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ir šis rodiklis tapo aukštesnis nei panašių savivaldybių; gerokai sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Chemijos VBE egzamino mokiniai nepasirinko laikyti.

Per trejus metus gerokai padidėjo abiturientų, tęsiančių mokymąsi PM įstaigoje, dalis (proc.), ypač merginų.

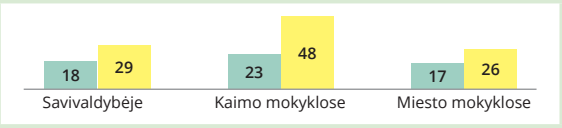
REKOMENDACIJOS Siekiant geresnių VBE rezultatų, rekomenduojama tobulinti pedagogų dalykines ir mokymo mokytis kompetencijas. Gerinant ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir konsultavimo kokybę, stiprinti mokinių motyvaciją tęsti tolesnį mokymąsi. Siekti optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Numatyti savivaldybės mokytojų kvalifikacijos tobulinimo strategines kryptis, atsižvelgiant į nuotolinio ugdymo paradigmą, mokytojų skaitmeninių kompetencijų kaitą. Siekiant mažinti mokinių socializacijos ir mokymosi praradimus, skatinti jų dalyvavimą neformaliojo švietimo veiklose. Sutvarkytas švietimo įstaigų tinklas sudaro galimybes diegti Tūkstantmečio mokyklos programos tinklaveikos modelį savivaldybės mokyklose.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

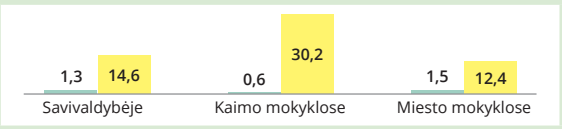
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo, bet jų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

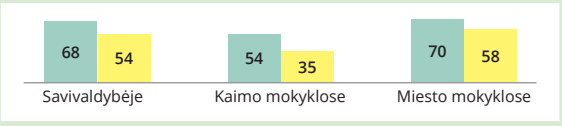
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač kaimo mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau, kaimo mokyklose – keliasdešimt.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

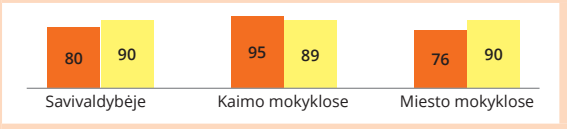

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

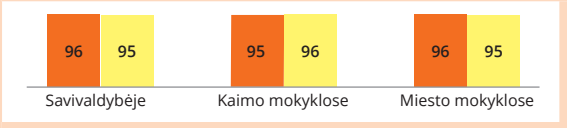
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

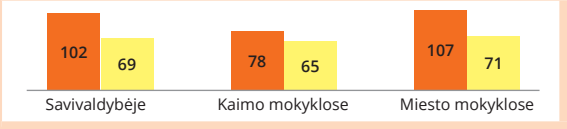
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei miesto ir panašių savivaldybių mokyklų.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje ir miesto mokyklose yra truputį didesnė nei panašių savivaldybių, kaimo mokyklose – truputį mažesnė. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų yra minimalus.

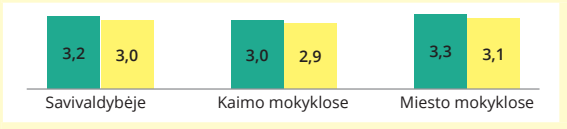

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra gerokai didesnis nei panašių savivaldybių, ypač miesto mokyklose. Miesto mokyklose šio rodiklio reikšmė yra gerokai didesnė nei kaimo mokyklose.

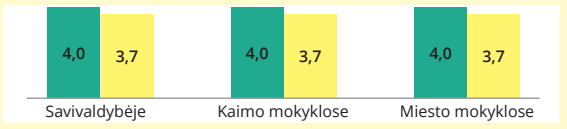

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

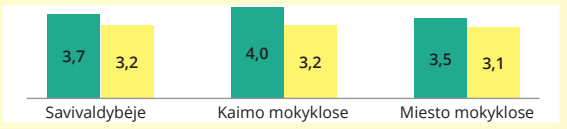
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu ir geriau nei panašių savivaldybių mokyklos, miesto mokyklos – geriau nei kaimo.

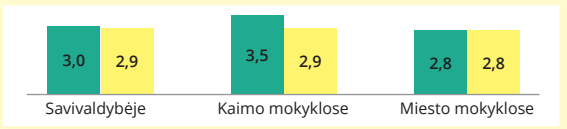
Savivaldybės mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

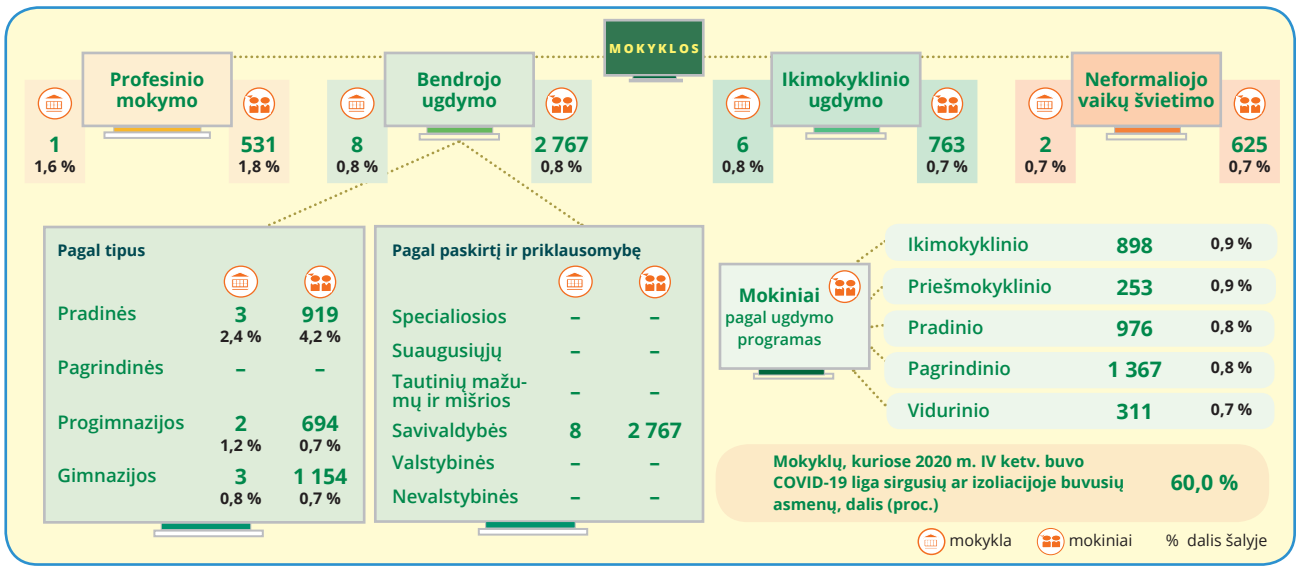
Mokyklos, ypač kaimo, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino gana aukštai; įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

Kaimo mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

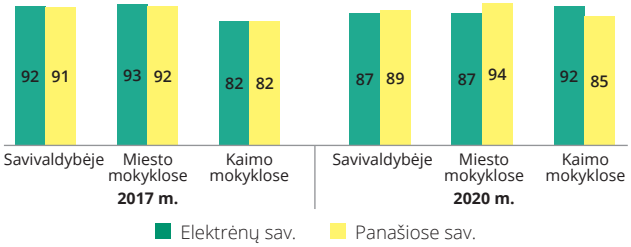
Elektrėnų savivaldybė

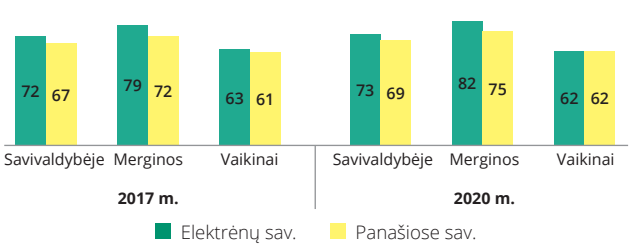
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
2,5↑	11,1↓	844↑	1,3	16,3	11,7↓	31↔	12,9↓	59↑	719	12,5↑	141↑	0,6↓	2,1↑	0↔	19,9↑	93↑	2,5↑	77↑	98,9↑	0,0	219,9↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

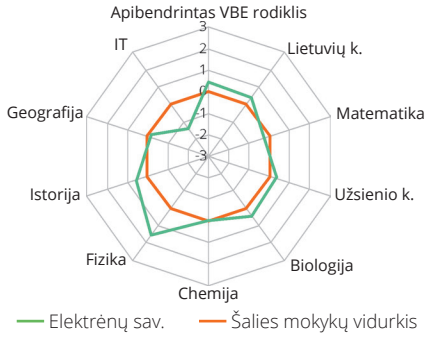
Kaimo mokyklose abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, o miesto mokyklose – sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

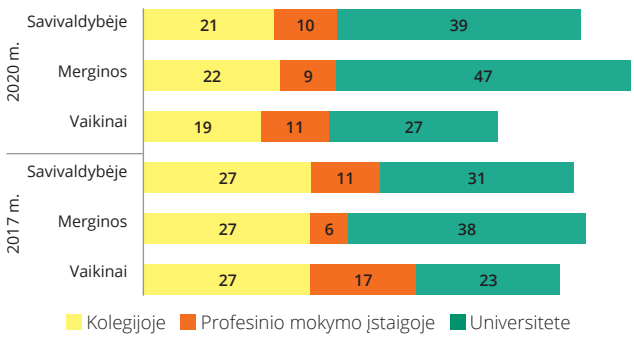
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau atotrūkis tarp vaikinų ir merginų taip pat yra didesnis.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi, dalis (proc.) per trejus metus beveik nekito, tačiau sumažėjo mokymąsi tęsiančių vaikinų dalis.

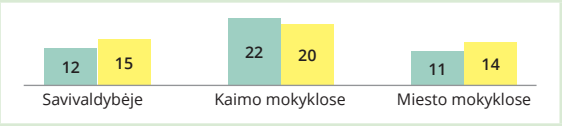
REKOMENDACIJOS Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių informacinių technologijų, geografijos ir matematikos mokymosi pasiekimus; toliau kryptingai tobulinti mokytojų kompetencijas, didinti aukštos kvalifikacijos mokytojų dalį. Didinti kompiuterizuotų darbo vietų skaičių miesto mokyklose, siekti, kad visiems mokiniams būtų užtikrintas aprūpinimas vadovėliais ir kitomis mokymosi priemonėmis. Siekiant pasirengti įtraukiajam ugdymui, svarbu padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinti juos dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose. Įsivertinus konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

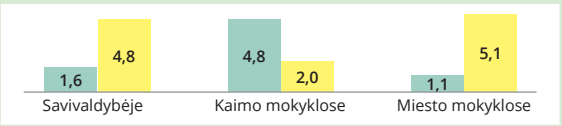
Mokymo lėšų (Eur), tenkančių vienam mokiniui, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

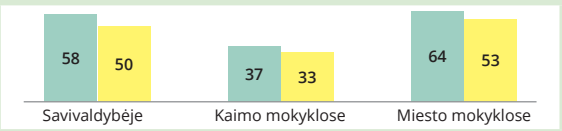
Kaimo mokyklose kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, tenka daugiau nei miesto.

Per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių miesto mokyklose gauta kelis kartus daugiau, o kaimo, atvirkščiai – kelis kartus mažiau nei ankstesniais metais.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

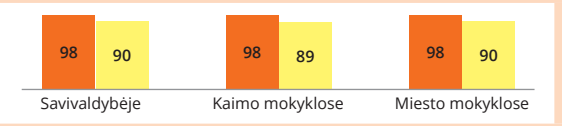

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

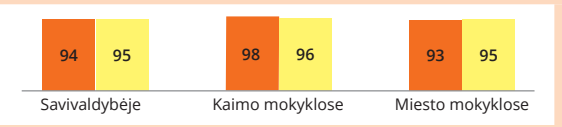
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

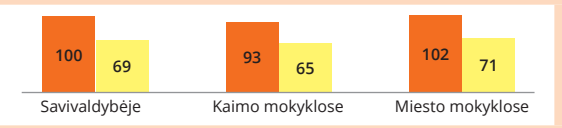
Ir miesto, ir kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje ir miesto mokyklose yra truputį mažesnė nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – truputį didesnė.

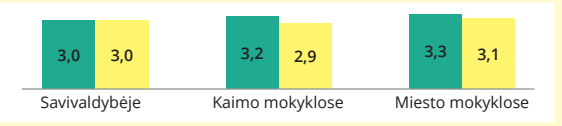

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

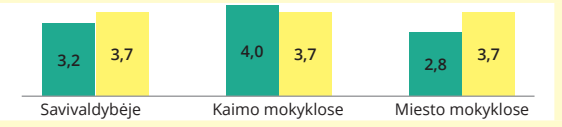

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

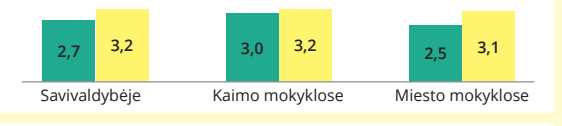
Mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštesniu balu nei panašių savivaldybių mokyklos, miesto mokyklos – geriau negu kaimo.

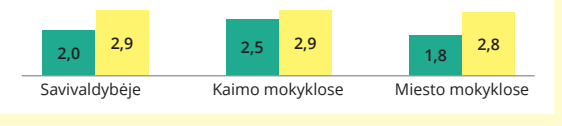
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; miesto mokyklų įsivertinimas – daugiau nei vienu balu žemesnis.

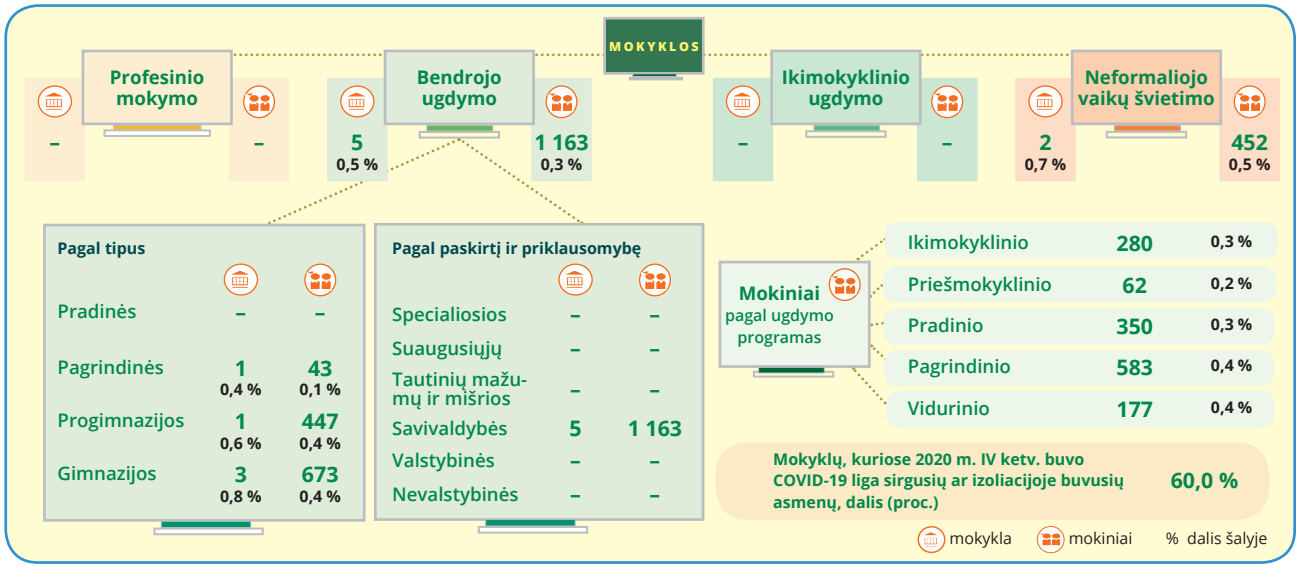
Mokyklos, ypač miesto, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino žemesniu balu nei panašių savivaldybių mokyklos.

Savivaldybės mokyklos, ypač miesto, galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino prasčiau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

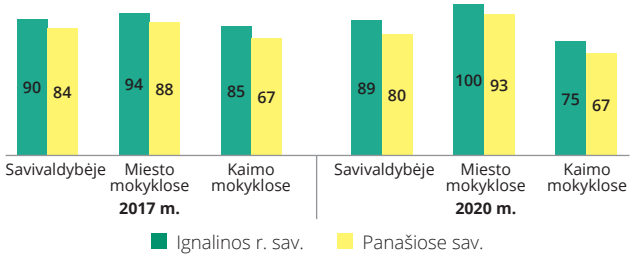
Ignalinos rajono savivaldybė

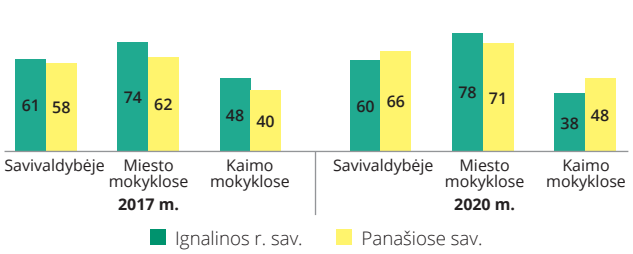
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
16,3↓	18,2↓	707↑	6,4	8,9	32,2↓	49↑	23,4↓	41↑	674	8,8↓	85↓	0,9↓	9,1↓	0↑	15,4↓	68↑	1,5↑	76↑	100↑	25,8	169,3↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

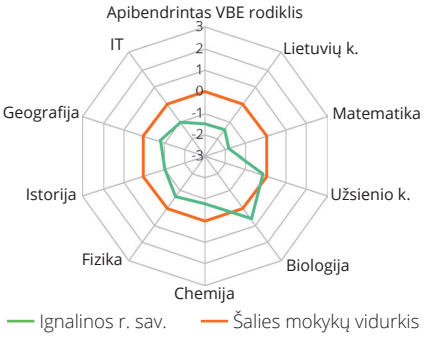
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Padidėjo rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

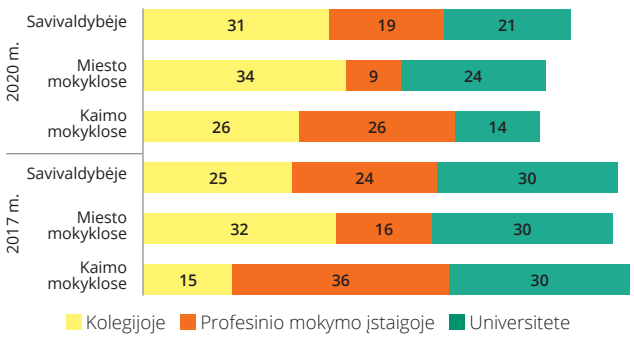
Miesto mokyklose padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), kaimo mokyklose – sumažėjo, todėl pagilėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Visų dalykų, išskyrus biologijos, VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo, ypač kaimo mokyklose.

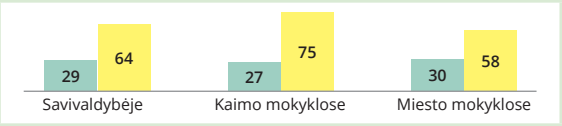
REKOMENDACIJOS Tęsti mokyklų tinklo pertvarką ir mažinti jungtinių ir mažų klasių komplektų skaičių, mokyklos patalpų plotą, tenkantį vienam mokiniui, mokyklų administracijos narių skaičių. Įsivertinus mokyklų stiprinimo poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Didinti ugdymosi vietų skaičių 3–5 metų vaikams. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių mokymosi pasiekimus, nes beveik visi VBE rezultatai yra žemesni už šalies: kryptingai tobulinti mokytojų dalykines kompetencijas, geriau tenkinti individualius mokinių mokymosi poreikius. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti. Užtikrinti mokinių ir mokytojų aprūpinimą kompiuterine įranga, ugdymą organizuojant nuotoliniu būdu.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

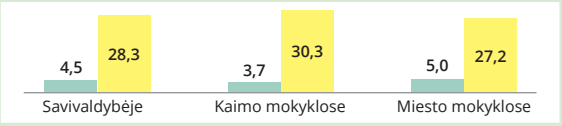
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo daugiau nei tris kartus.

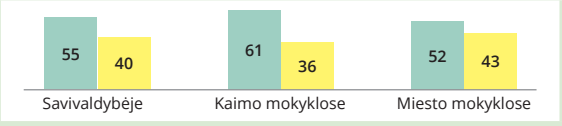
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo daugiau nei dvigubai. Kaimo mokyklose šių kompiuterių yra daugiau nei miesto.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta net šešis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Nėra didelio atotrūkio tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

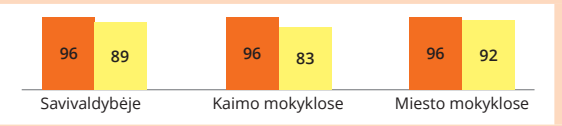

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

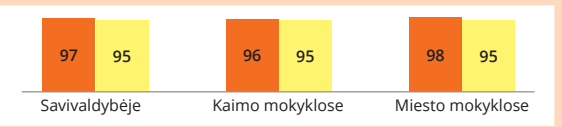
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

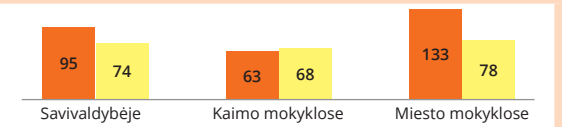
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

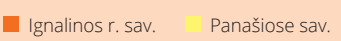

Savivaldybės mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) tiek kaimo, tiek miesto mokyklose yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – šiek tiek didesnė nei kaimo mokyklose.

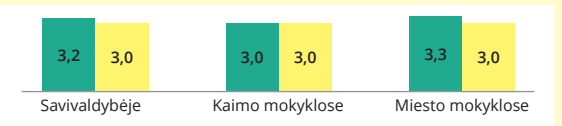
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje gerokai viršija panašių savivaldybių rodiklį, miesto mokyklose šio rodiklio reikšmė yra du kartus didesnė nei kaimo mokyklose.

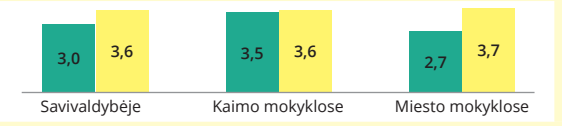

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

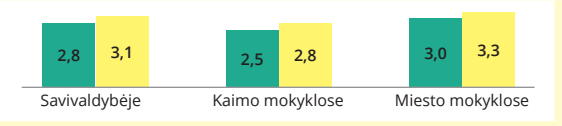
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu ir geriau nei panašių savivaldybių mokyklos. Miesto mokyklose skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo.

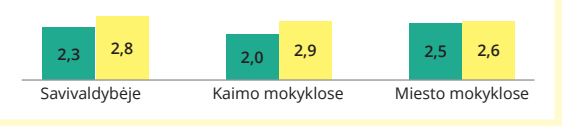
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino vienu balu prasčiau nei šios mokyklos panašiose savivaldybėse; kaimo mokyklų įsivertinimas yra gerokai aukštesnis nei miesto, tačiau šiek tiek žemesnis nei panašių savivaldybių.

Savivaldybės mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino žemesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

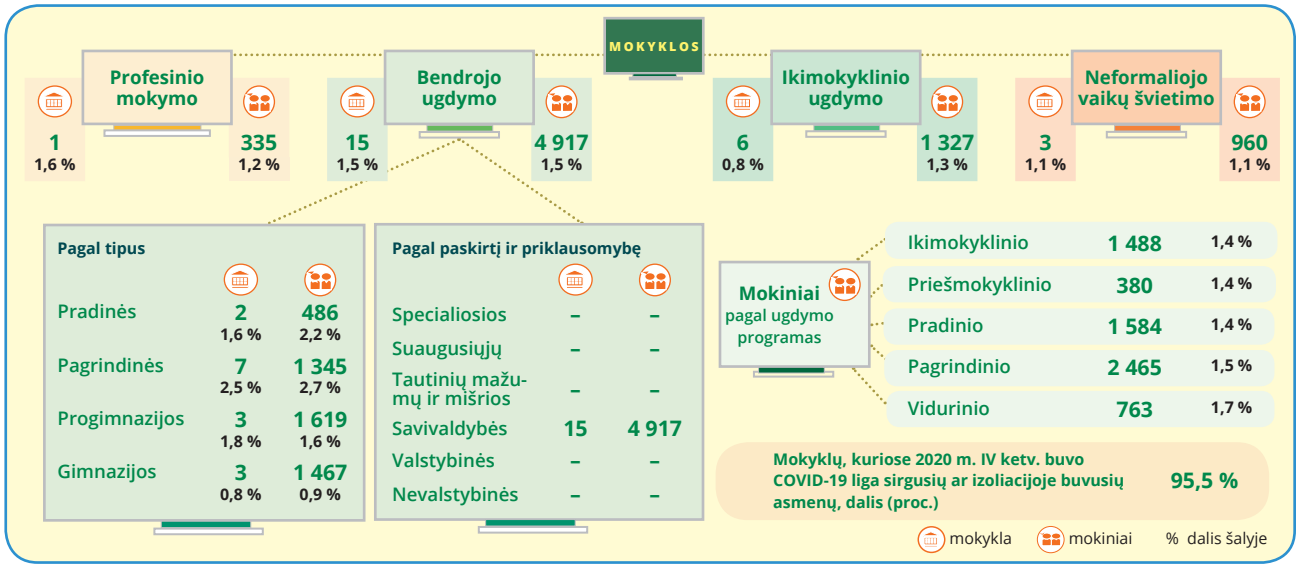

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, įsivertino prasčiau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

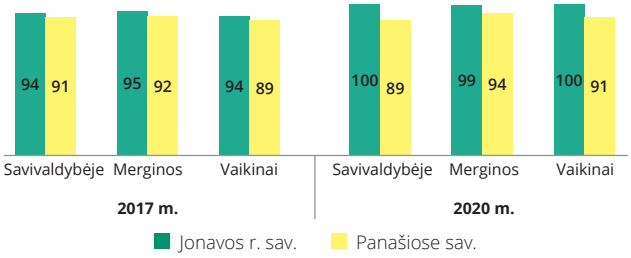
Jonavos rajono savivaldybė

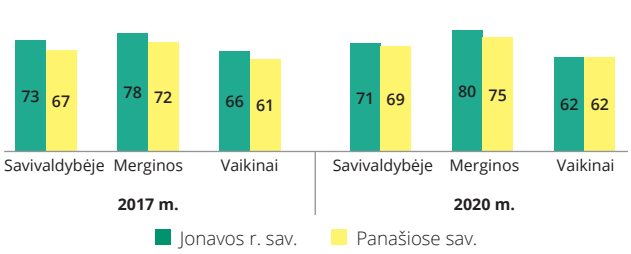
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,2↓	15,6↓	862↑	2,6	17,3	15,2↑	50↑	15,4↓	56↑	760	12,8↑	147↑	0,7↓	1,6↑	0↑	19,9↑	88↑	0↑	75↑	98,5↑	6,1	221,3↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

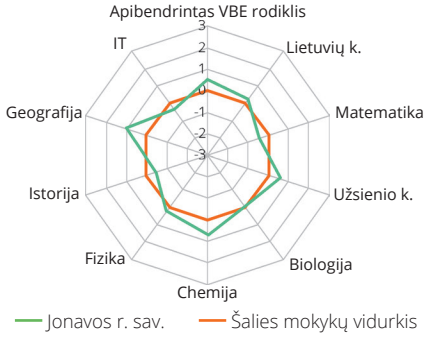
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

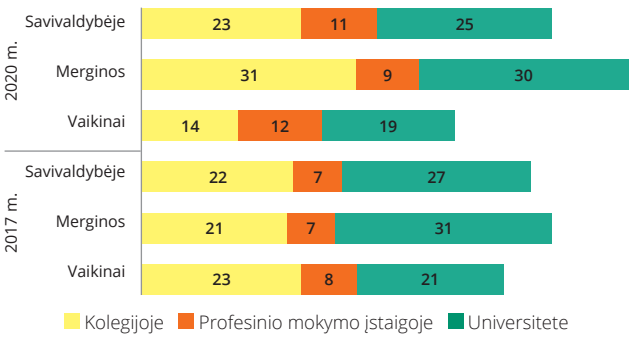
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) sumažėjo, tačiau yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; padidėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Per trejus metus tęsiančių mokymąsi merginų dalis (proc.) išaugo ir yra gerokai didesnė negu vaikinų.

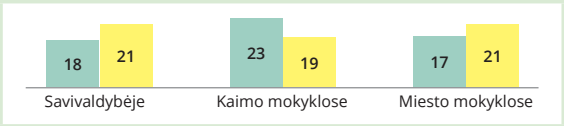
REKOMENDACIJOS Nors daugumos VBE rezultatai yra aukštesni už šalies, rekomenduojama kryptingai tobulinti mokytojų dalykines kompetencijas, kad pagerėtų tiksliųjų mokslų ir istorijos mokymosi pasiekimai, sumažėtų VBE rezultatų netolygumai tarp merginų ir vaikinų. Siekiant pasiruošti įtraukiajam ugdymui, ieškoti galimybių padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių. Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, pagerėjus mokyklų ir mokinių aprūpinimui moderniomis technologijomis, rekomenduojama skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio mokymo kompetencijoms gerinti. Mažinti aprūpinimo kompiuteriais, mokinių galimybių naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje netolygumus tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

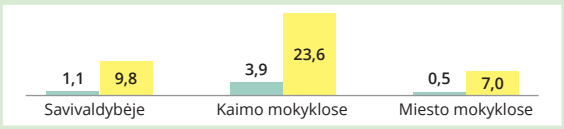
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo ir šių lėšų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

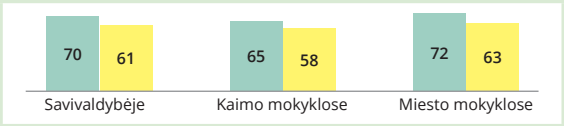
Kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, miesto mokyklose tenka daugiau nei praėjusiais metais. Nėra didelio atotrūkio tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta žymiai daugiau nei ankstesniais metais. Didelis rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

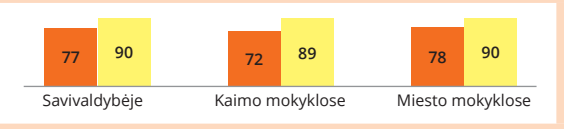
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

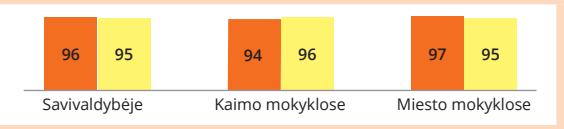
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

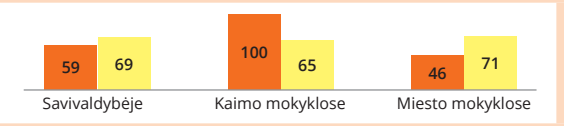
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Savivaldybės miesto mokyklose ši dalis yra didesnė nei kaimo.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje ir miesto mokyklose yra truputį didesnė nei panašių savivaldybių, kaimo mokyklose – truputį mažesnė.

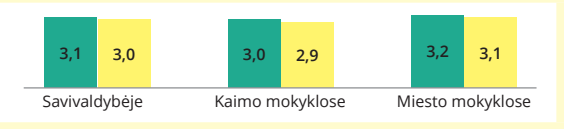
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje ir miesto mokyklose yra gerokai mažesnis nei panašių savivaldybių, kaimo mokyklose – gerokai didesnis. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

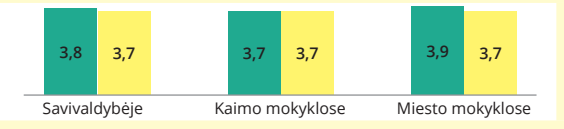
Jonavos r. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

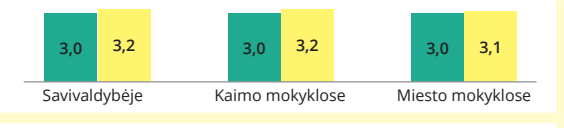
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos – geriau nei kaimo.

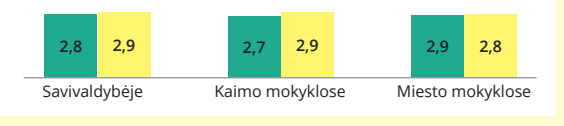
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas kaimo ir miesto mokyklose reikšmingai nesiskiria, taip pat nėra ryškaus įsivertinimo skirtumo, palyginti su mokyklomis panašiose savivaldybėse.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis ir kaimo, ir miesto mokyklos įsivertino vienodai; šis įsivertinimas yra šiek tiek žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

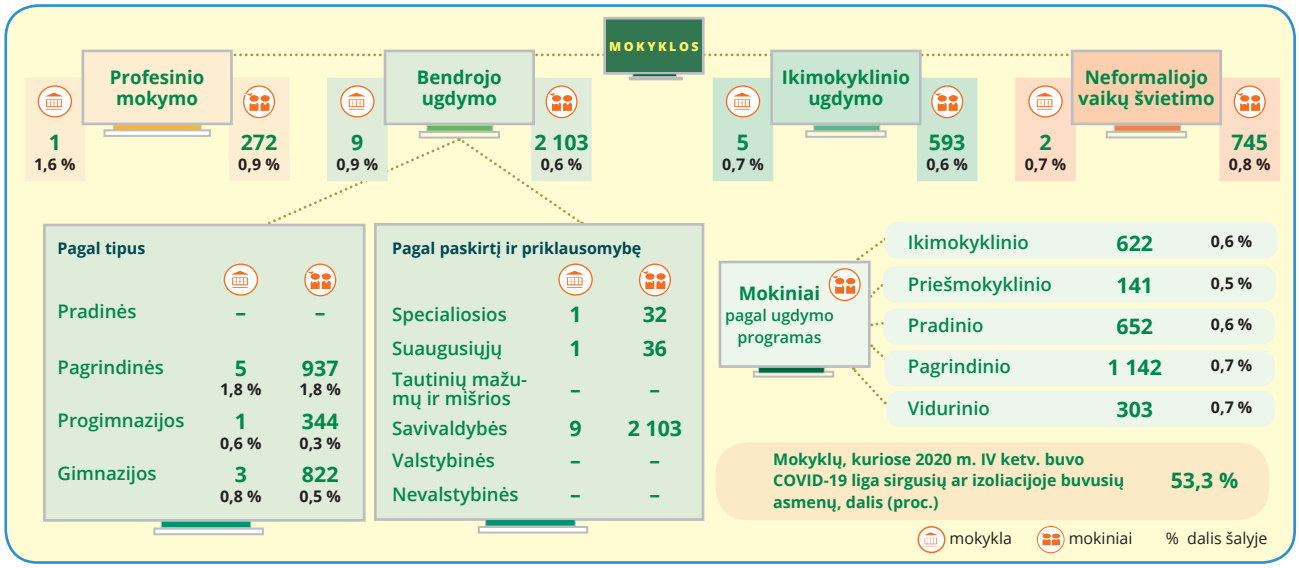

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, palyginti su panašiomis savivaldybėmis, įsivertino panašiai, tačiau šis įsivertinimas nuo galimo aukščiausio skiriasi daugiau nei vienu balu.

Jonavos r. sav. Panašiose sav.

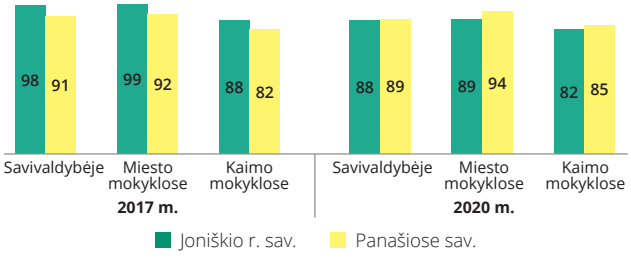
Joniškio rajono savivaldybė

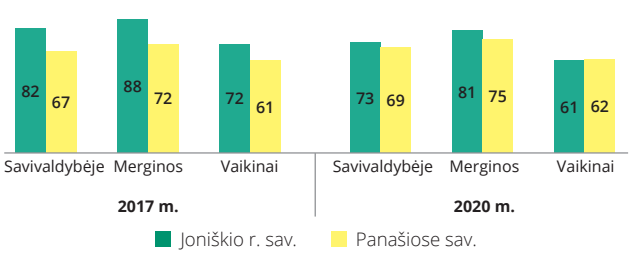
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,6↓	15↓	747↑	2,5	11,3	28,1↓	46↔	18,6↓	37↑	675	9,9↓	145↓	1↓	2,2↑	0↔	16,9↓	85↑	0,9↔	73↑	99,5↑	0,0	220,4↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

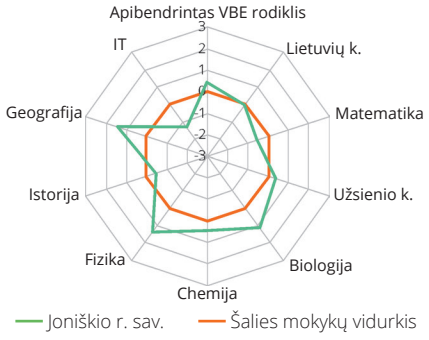
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

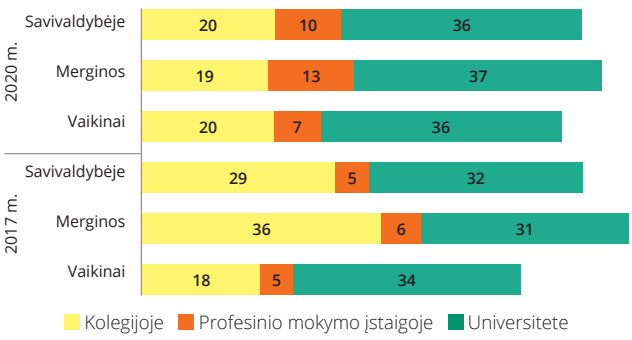
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) sumažėjo, tačiau ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; atotrūkis tarp vaikinų ir merginų padidėjo.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Per trejus metus abiturientų, tęsiančių mokymąsi PM įstaigose, dalis (proc.) padidėjo dvigubai. Tęsiančių mokymąsi merginų dalis yra didesnė nei vaikinų.

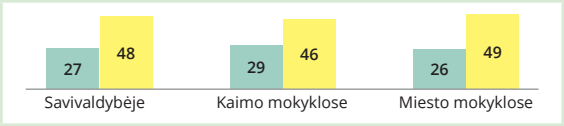
REKOMENDACIJOS Mažėjant mokinių skaičiui savivaldybėje, didėjant mokyklos patalpų plotui, tenkančiam vienam mokiniui, tęsti mokyklų tinklo pertvarką; įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Spartinti kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų mokytojams, kūrimą. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių informacinių technologijų, matematikos ir istorijos mokymosi pasiekimus. Mažinant ugdymo rezultatų skirtumus tarp mokyklų, vaikinų ir merginų, kiek įmanoma labiau tenkinti individualius mokinių mokymosi poreikius. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinti juos dalyvauti olimpiadose, konkursuose.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

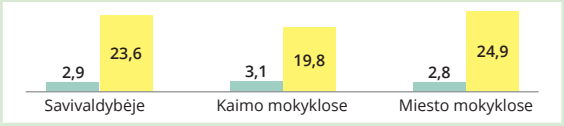
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo, bet jų panaudota gerokai daugiau nei panašiose savivaldybėse.

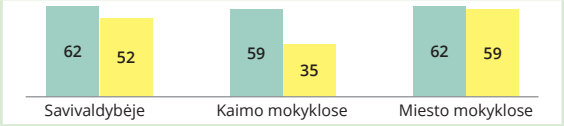
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo. Nėra didelio atotrūkio tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus gautų kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių skirtumas, palyginti su ankstesniais metais, išaugo aštuonis kartus. Miesto mokyklose šių kompiuterių gauta daugiau nei kaimo.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

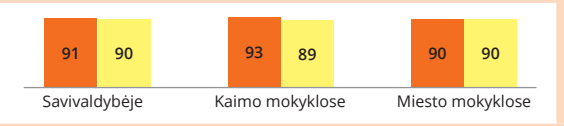
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

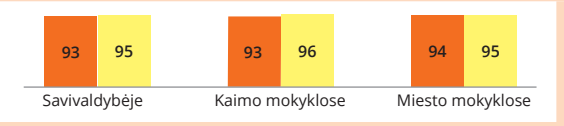
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

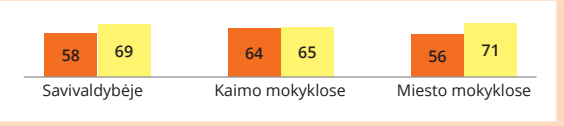
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Savivaldybės kaimo mokyklose ši dalis yra didesnė nei miesto.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose ši dalis yra šiek tiek mažesnė nei miesto mokyklose.

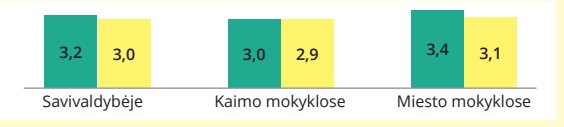
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

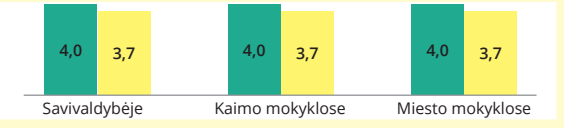
Joniškio r. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

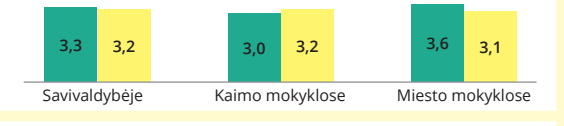
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu, panašiose savivaldybėse įsivertinimas yra žemesnis. Miesto mokyklų įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo.

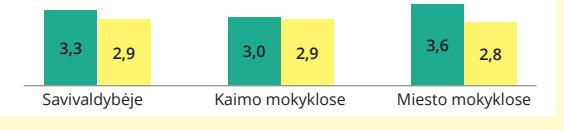
Mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; šio aspekto įsivertinimas panašiose savivaldybėse yra žemesnis.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino geriau nei šios mokyklos panašiose savivaldybėse.

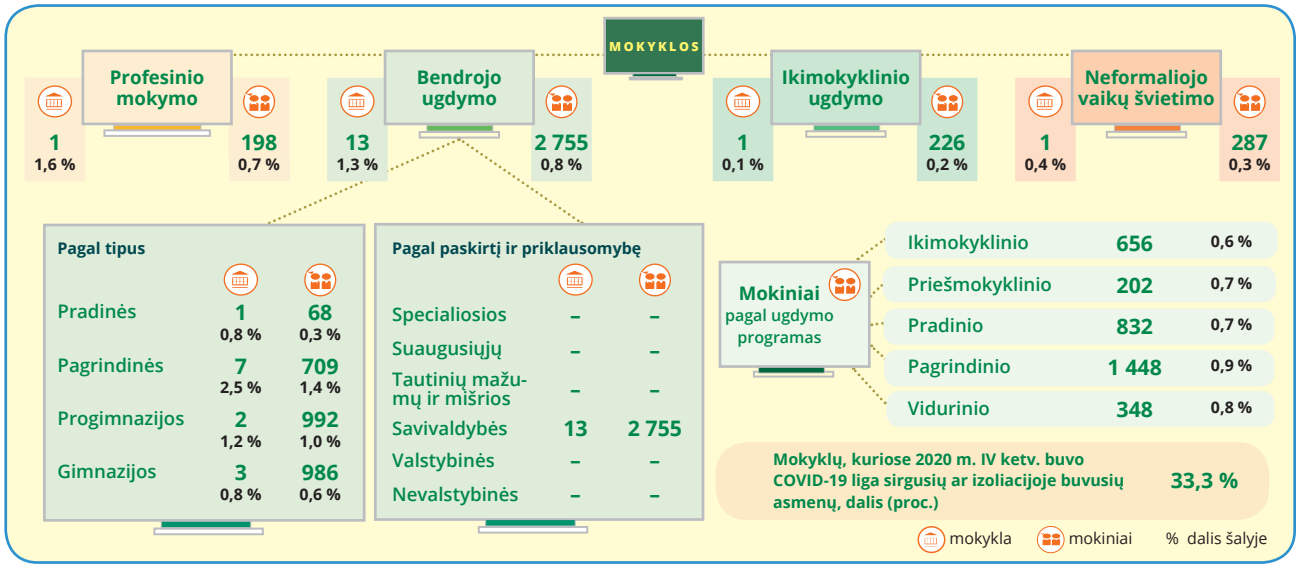

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga mokyklos, ypač miesto, palyginti su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino geriau.

Joniškio r. sav. Panašiose sav.

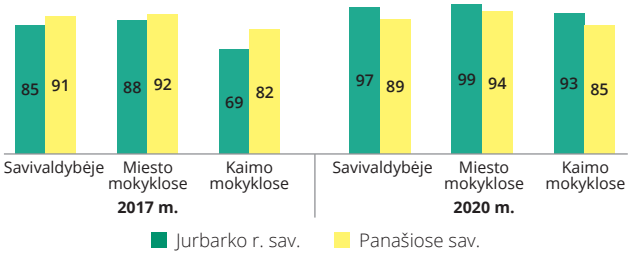
Jurbarko rajono savivaldybė

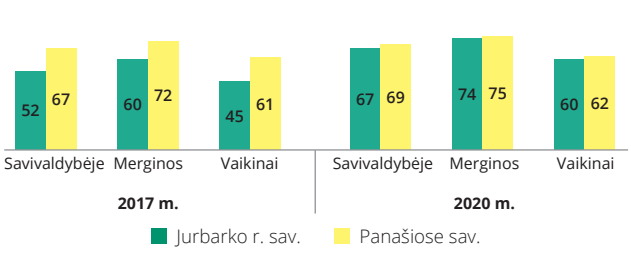
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
11,7↓	16,3↓	740↑	6,6	10,5	22↑	38↑	18,6↑	43↔	737	10,8↑	109↑	0,8↓	4,2↑	15,4↑	16,7↑	78↑	2↑	44↑	96,2↓	3,6	203,9↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

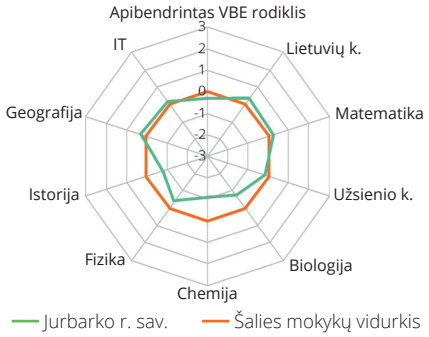
Išaugo kaimo mokyklų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.), sumažėjo skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

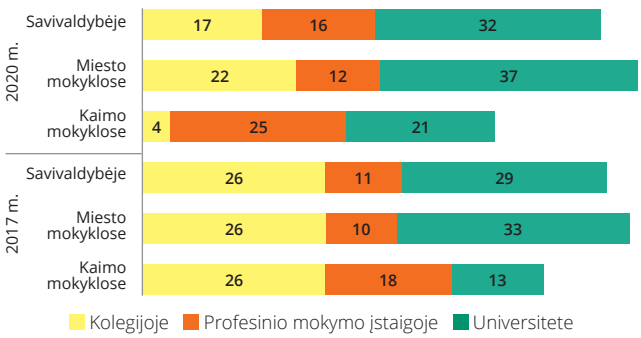
Padidėjo abiturientų vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), šiek tiek sumažėjo atotrūkis tarp vaikinų ir merginų.

Lietuvių k., matematikos, geografijos ir informacinių technologijų VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete ir PM įstaigoje, dalis (proc.) padidėjo. Gerokai sumažėjo kaimo mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi kolegijoje, dalis (proc.).

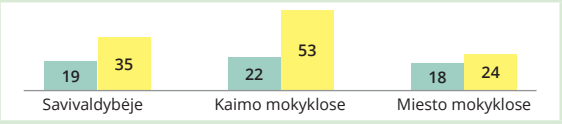
REKOMENDACIJOS Siekiant kiekvienam vaikui sudaryti vienodas sąlygas įgyti geriausią ir perspektyvų suteikiantį išsilavinimą, daugiau dėmesio skirti vidurinio ugdymo programos fizikos, chemijos, biologijos, užsienio kalbų ir istorijos dalykų pasiekimams gerinti. Didinti neformaliojo švietimo galimybėmis besinaudojančių mokinių aprėptį. Būtina ieškoti galimybių padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių. Mažinti kaimo ir miesto mokyklų aprūpinimo kompiuteriais netolygumus, daugiau mokymo lėšų skirti mokytojų kvalifikacijai tobulinti. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, mažinant jungtinių klasių skaičių, didinant klasės mokinių skaičiaus vidurkį. Kartu su mokyklų bendruomenėmis įsivertinti konkrečius mokyklų veiklos stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

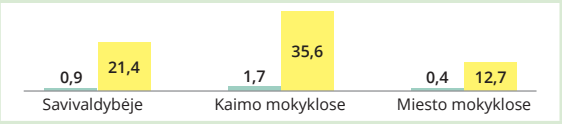
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo, bet jų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

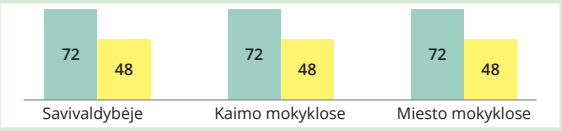
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių 100-ui mokinių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelias dešimtis kartų daugiau. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo.

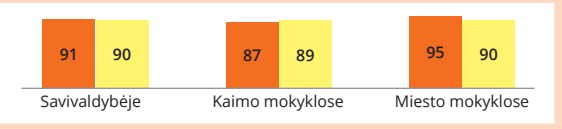

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

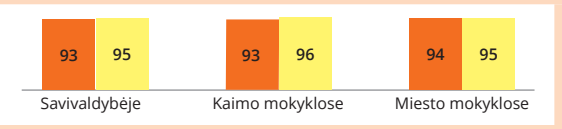
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

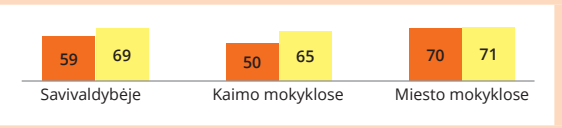
Savivaldybės miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis mažesnė nei miesto.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

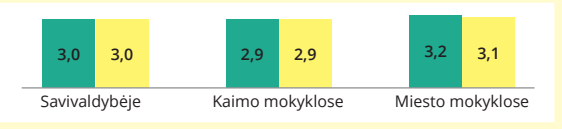

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybės mokyklose yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Nemažas skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

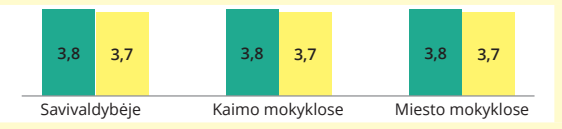

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

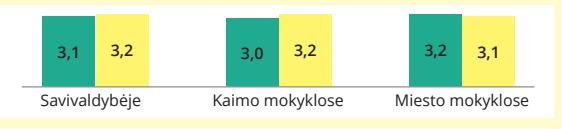
Savivaldybės kaimo mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių kaimo mokyklų įsivertinimą. Miesto mokyklose įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

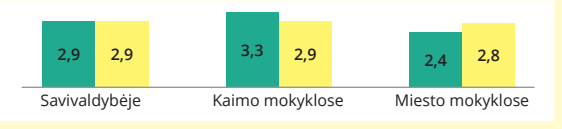
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas ir šiek tiek aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

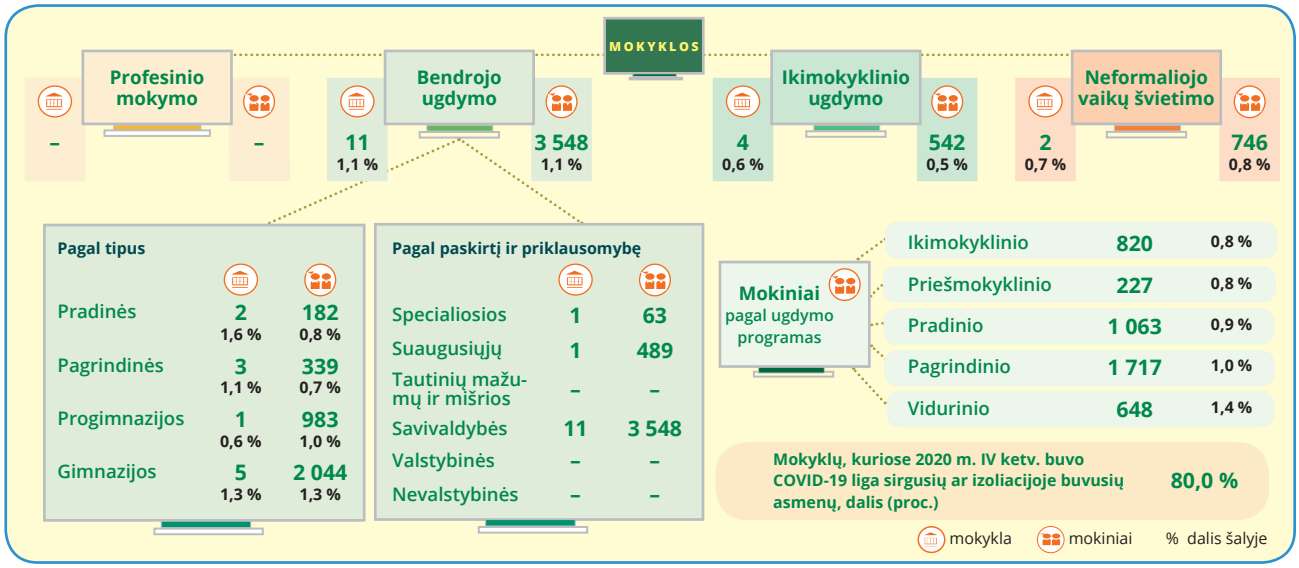
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino šiek tiek geriau nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklos, atvirkščiai – blogiau.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos įsivertino taip pat, kaip ir mokyklos panašiose savivaldybėse; kaimo mokyklos šią galimybę įsivertino gerokai aukštesniu balu nei miesto mokyklos.

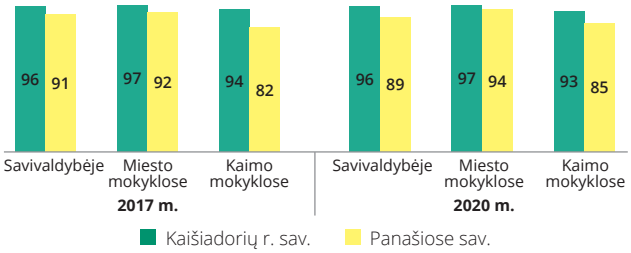
Kaišiadorių rajono savivaldybė

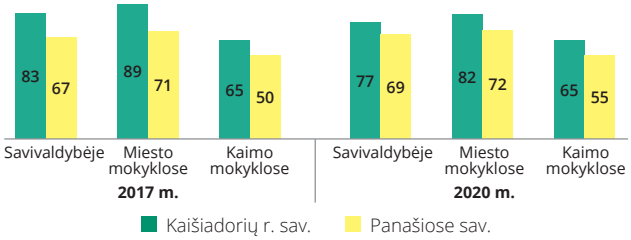
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius	Bendrojo ugdymo mokinių skaičius vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
5,8↓	11,6↓	812↑	5,1	12,3	14,5↑	37↔	15,2↑	59↑	724	12,9↑	162↑	0,8↓	2,9↑	0↑	19,9↑	85↑	0↑	64↑	97,5↑	0,0	226,8↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

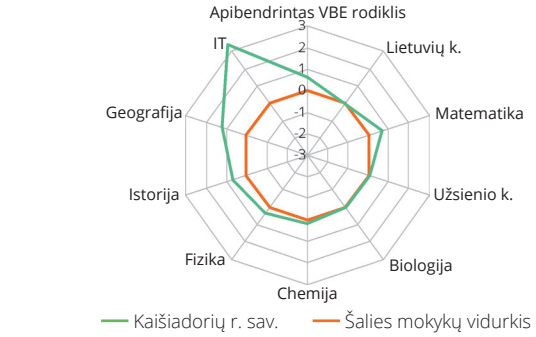
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra ryškaus atotrūkio tarp miesto ir kaimo mokyklų.

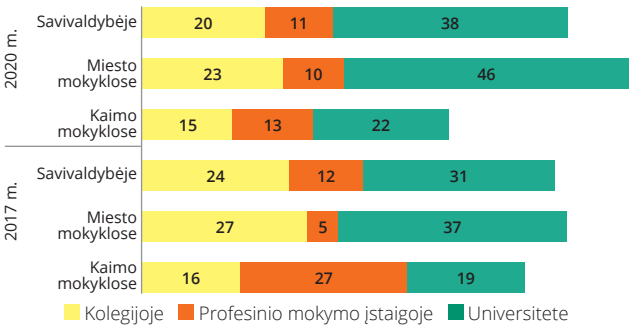
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) sumažėjo, tačiau ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų išlieka didelis.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač geri yra informacinių technologijų VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Sumažėjo kaimo mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.). Tęsiančių mokymąsi, ypač universitete, miesto abiturientų dalis yra gerokai didesnė nei kaimo.

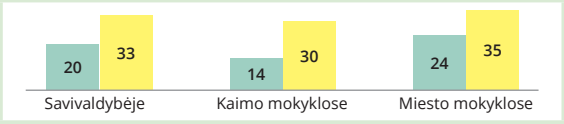
REKOMENDACIJOS Mažinant skirtumus tarp kaimo ir miesto mokyklų mokinių mokymosi pasiekimų, gerinant mokymo, ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir konsultavimo kokybę, įgyvendinti sistemingą mokinių pasiekimų stebėseną, stiprinti abiturientų, ypač kaimo mokyklų, motyvaciją tęsti tolimesnį mokymąsi. Skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei kompetencijoms gerinti, tęsti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą, plėsti galimybę visiems mokiniams naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje, mažinti atotrūkį tarp kaimo ir miesto mokyklų. Nuosekliai tęsti mokyklų tinklo pertvarką, mažinant jungtinių klasių skaičių, didinant vidutinį mokinių skaičių klasėse.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

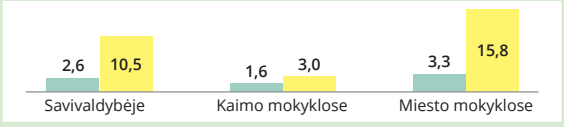
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota beveik perpus mažiau nei ankstesniais metais.

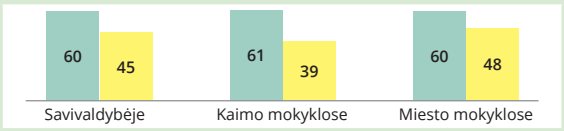
Kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo. Miesto mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių tenka daugiau nei kaimo.

Miesto mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta penkis kartus daugiau nei kaimo.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

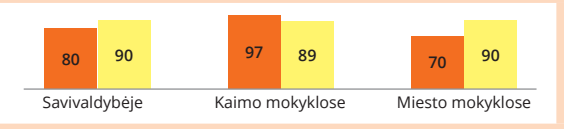

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

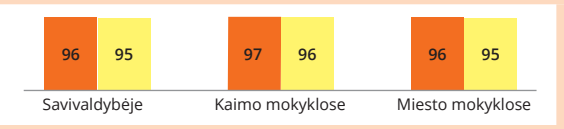
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

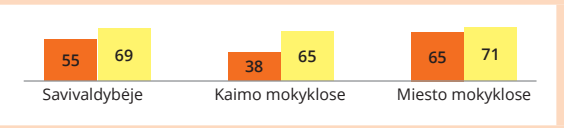
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra gerokai didesnė nei miesto ir panašių savivaldybių mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

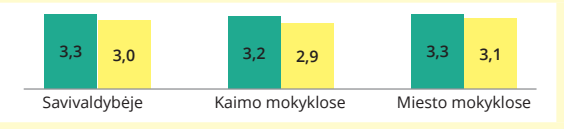

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

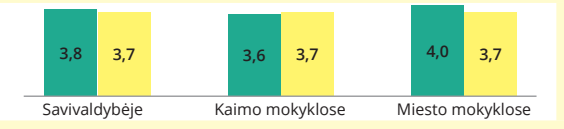

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

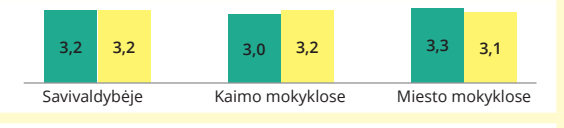
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu ir geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

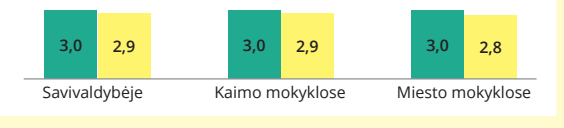
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklos – žemesniu, ir šis įvertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

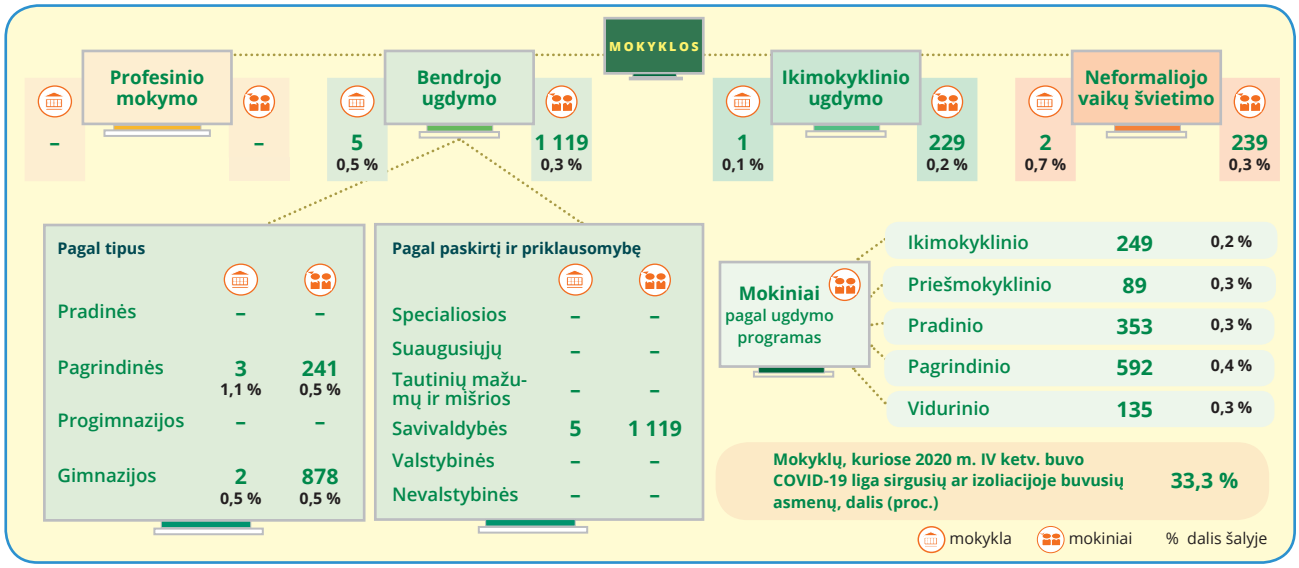
Savivaldybės mokyklų bendras įsivertinimas, kaip darbuotojai aprūpinami nuotolinio darbo priemonėmis, nesiskiria nuo panašių savivaldybių įsivertinimo, tačiau skiriasi mokyklų įsivertinimas pagal vietovę: miesto – aukštesnis, kaimo – žemesnis.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga ir kaimo, ir miesto mokyklos įsivertino vienodai, ir šis įsivertinimas yra šiek tiek aukštesnis už panašių savivaldybių.

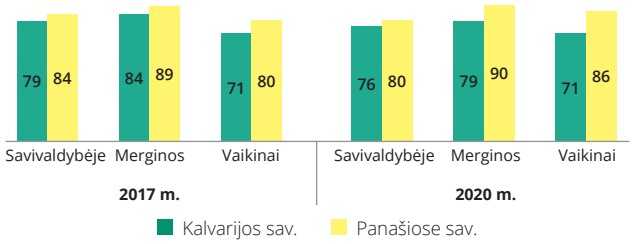
Kalvarijos savivaldybė

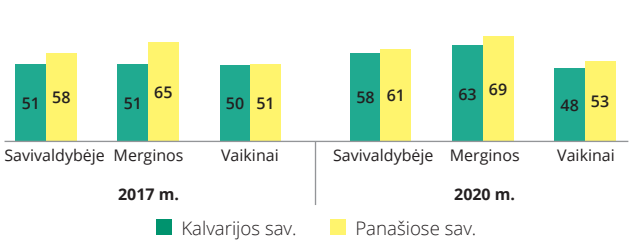
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis						Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
15,9↓	18↓	700↑	6,1	16,8	24,5↑	29↔	13,6↓	53↓	717	9,7↑	124↑	0,7↓	8,2↑	60↓	15,3↓	64↑	0↑	62↑	94↑	8,9	177,5↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

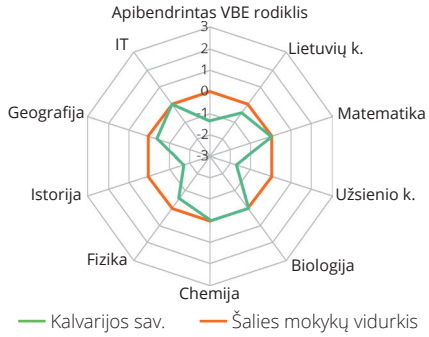
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka mažesnė nei panašiose savivaldybėse; sumažėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

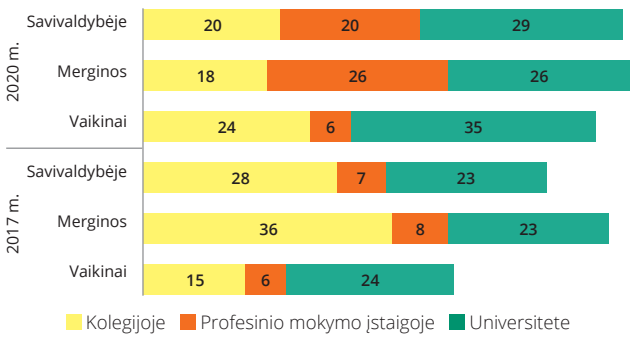
Nors abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, tačiau atsirado ryškesnis atotrūkis tarp vaikinų ir merginų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, ypač vaikinų, tęsiančių mokymąsi kolegijoje ar universitete.

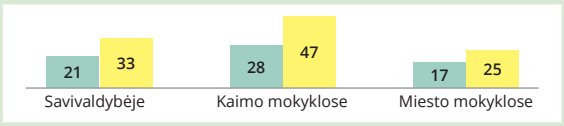
REKOMENDACIJOS Socialinis, kultūrinis, ekonominis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti. Siekiant pagerinti VBE rezultatus, rekomenduojama tobulinti mokytojų dalykines ir mokėjimo mokyti kompetencijas, įgyvendinti sistemingą mokinių pasiekimų stebėseną. Didinti 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį. Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, svarbu skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms gerinti, didinti mokinių galimybes naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje. Siekiant įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinti klasės mokinių skaičiaus vidurkį, mažinti jungtinėse klasėse besimokančių mokinių dalį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

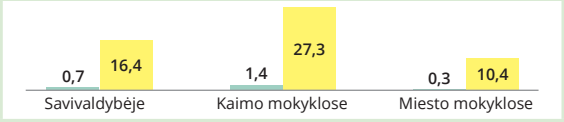
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo nežymiai, šių lėšų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

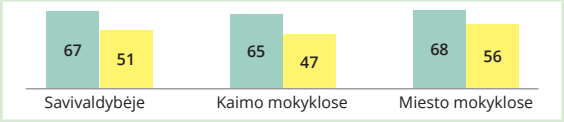
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliasdešimt kartų daugiau nei ankstesniais metais. Didelis rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

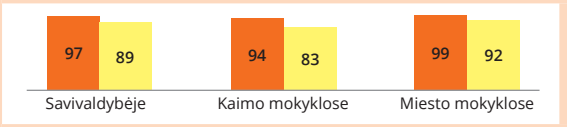

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

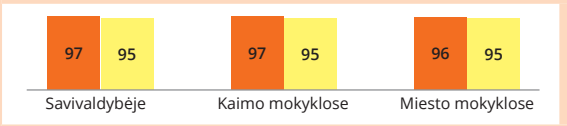
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

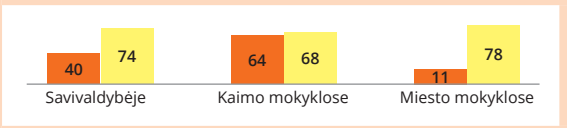
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

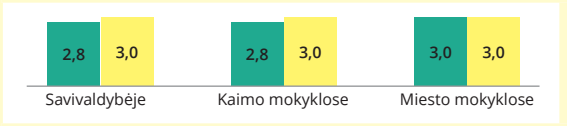

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybės mokyklose, ypač miesto, yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Labai didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

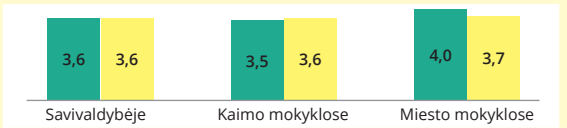

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

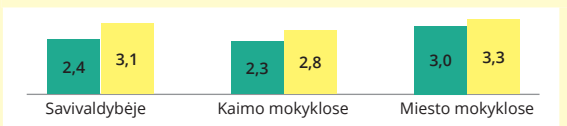
Savivaldybės kaimo mokyklose skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą ir yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

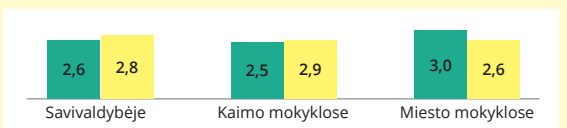
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklos – žemesniu, ir šis įvertinimas yra šiek tiek žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

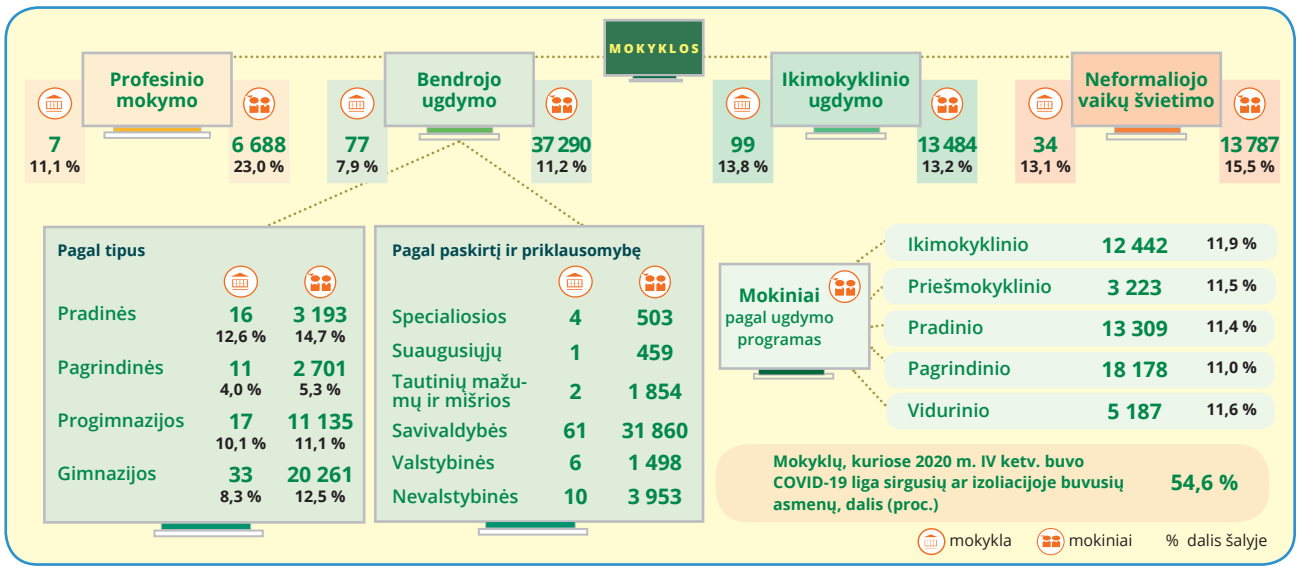
Savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino gerokai žemesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga miesto mokyklos įsivertino aukštesniu balu, ir šis įvertinimas yra aukštesnis už panašių savivaldybių, kaimo mokyklos, atvirkščiai – žemesniu, ir šis įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

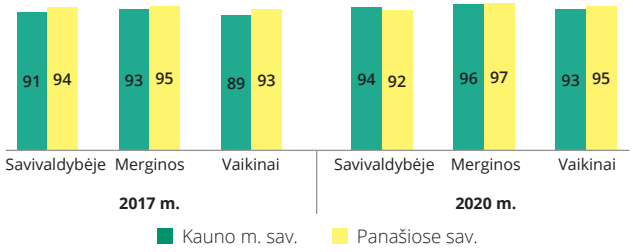
Kauno miesto savivaldybė

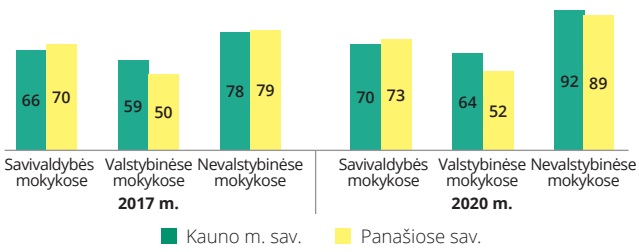
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
4,6↑	13,3↓	931↑	1,6	12,0	5,1↑	54↔	10,4↑	57↑	765	14,4↑	189↑	0,7↑	0,3↑	3,5↑	23,2↓	96↓	0,8↓	62↑	98,4↑	2,7	229,8↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

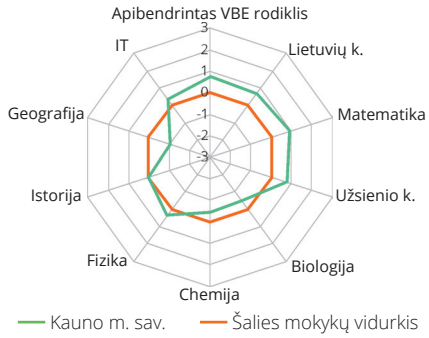
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, nėra reikšmingo rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

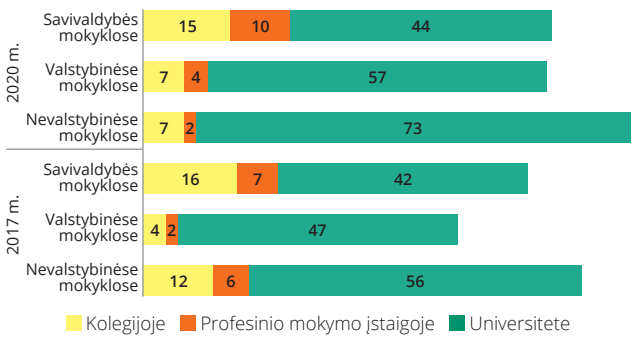
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, ypač nevalstybinėse mokyklose.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies mokyklų vidurkį.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo nedaug. Tęsiančių mokymąsi nevalstybinių mokyklų abiturientų dalis yra gerokai didesnė už savivaldybės ir valstybinių mokyklų abiturientų dalį.

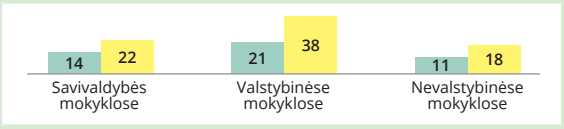
REKOMENDACIJOS Siekiant pagerinti biologijos, chemijos, geografijos VBE rezultatus, rekomenduojama tobulinti mokytojų dalykines ir mokėjimo mokyti kompetencijas, daugiau dėmesio skirti individualiai mokinio pažangai. Didinti neformaliojo švietimo paslaugų įvairovę ir prieinamumą. Daugiau dėmesio skirti mokinių karjerai planuoti, didinti jų motyvaciją tęsti tolimesnį mokymąsi. Siekiant dar kokybiškiau pasirengti nuotoliniam, mišriajam ar hibridiniam ugdymui(si), būtina tęsti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams ir mokiniams kūrimą, aprūpinant reikiamomis priemonėmis ir kompiuterine įranga. Orientuojantis į įtraukiojo ugdymo nuostatų įgyvendinimą, didinti švietimo pagalbos prieinamumą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

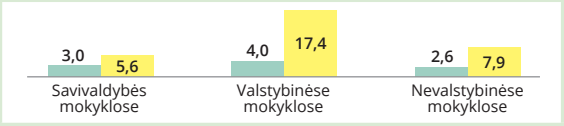
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo, bet jų panaudota šiek tiek daugiau nei panašiose savivaldybėse.

100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo, ypač valstybinėse mokyklose.

Per mokslo metus daugiausia kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta valstybinėse mokyklose. Savivaldybės mokyklose šių kompiuterių gauta tris kartus mažiau nei valstybinėse.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo visose pagal pavaldumą mokyklose. Ši dalis didžiausia savivaldybės mokyklose.

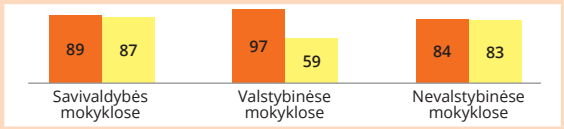
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

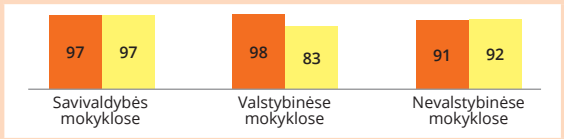
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

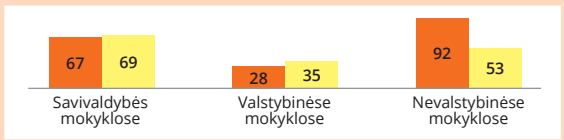
Savivaldybės, nevalstybinių ir ypač valstybinių mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybės mokyklose atitinka panašių savivaldybių rodiklį, valstybinėse mokyklose – gerokai viršija. Nevalstybinėse mokyklose IKT savo dalykui mokyti naudojančių mokytojų dalis yra mažesnė nei kitose mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

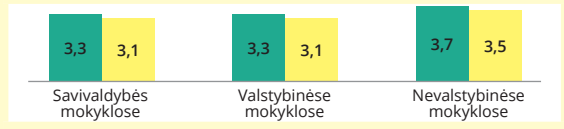
Nevalstybinėse mokyklose kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra daug didesnis nei panašiose savivaldybėse. Valstybinėse mokyklose šio rodiklio vertė yra daugiau kaip du kartus mažesnė nei savivaldybės ir daugiau kaip tris kartus mažesnė nei nevalstybinėse mokyklose.

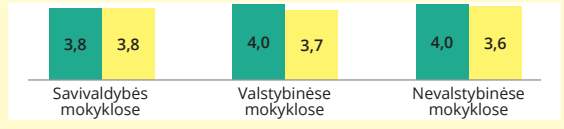
Kauno m. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

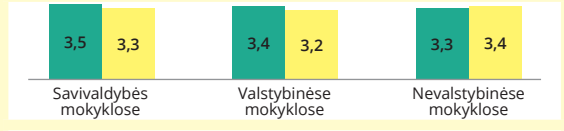
Nevalstybinės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino labai aukštu balu, jis yra didesnis nei panašiose savivaldybėse ir savivaldybės bei valstybinėse mokyklose. Savivaldybės ir valstybinių mokyklų įsivertinimai taip pat yra aukštesni nei panašiose savivaldybėse.

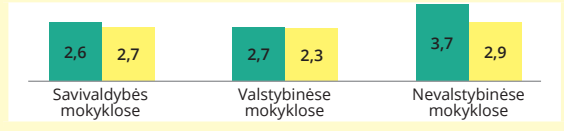
Valstybinių ir nevalstybinių mokyklų įsivertinimu, turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga visiškai pakanka, tačiau savivaldybės mokyklų šio aspekto įsivertinimo vertė yra šiek tiek mažesnė už galimą didžiausią vertę.

Ir savivaldybės, ir valstybinės mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinėmis darbo priemonėmis įsivertino geriau nei atitinkamos mokyklos panašiose savivaldybėse, nevalstybinės mokyklos – šiek tiek blogiau.

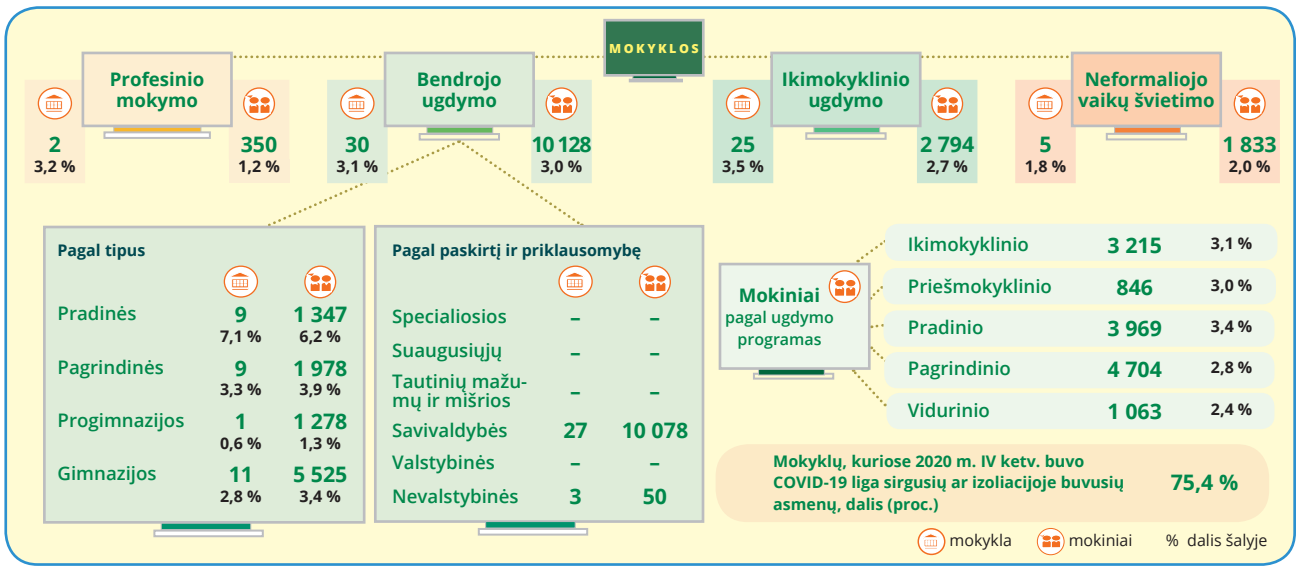

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga gerokai palankiau įsivertino nevalstybinės, nei savivaldybės ir valstybinės mokyklos.

Kauno m. sav. Panašiose sav.

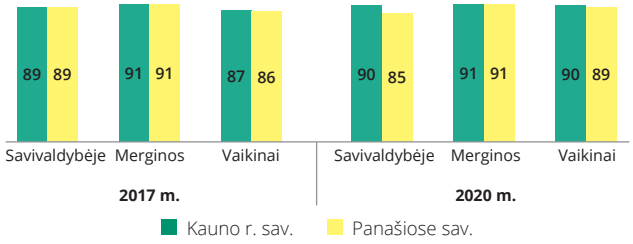
Kauno rajono savivaldybė

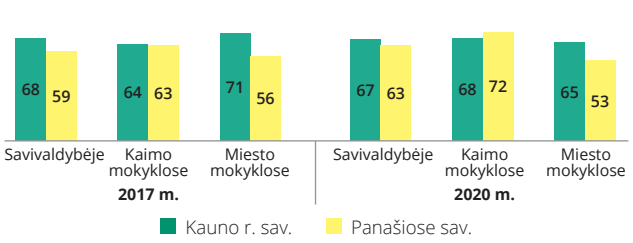
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
6↑	11,1↓	878↑	2,6	13,4	9,5↑	46↔	9,8↑	61↑	745	13↑	172↑	0,6↑	0,8↑	14,8↑	20,8↑	89↑	0,2↑	73↑	98,6↑	4,9	200,7↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

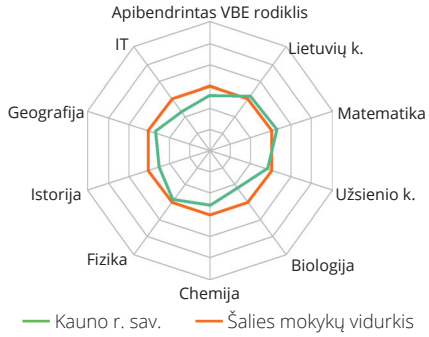
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) viršija panašių savivaldybių rodiklį. Nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

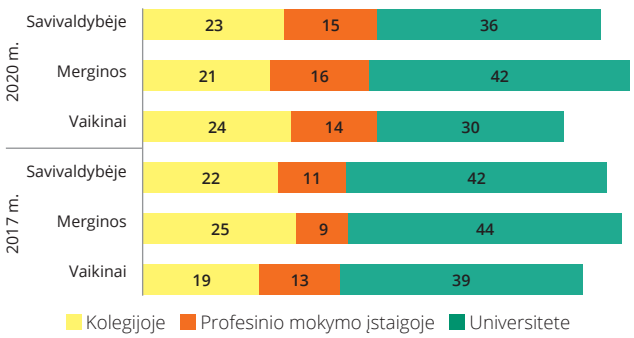
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašių savivaldybių. Sumažėjo rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Matematikos ir lietuvių k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies, kitų dalykų VBE rezultatai yra žemesni.

Vaikinų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo, tačiau gerokai padidėjo merginų, tęsiančių mokymąsi PM įstaigose, dalis.

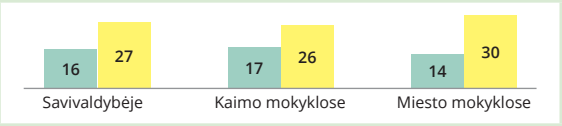
REKOMENDACIJOS Siekiant geresnių užsienio kalbų, gamtos ir socialinių mokslų bei informacinių technologijų VBE rezultatų, rekomenduojama tobulinti pedagogų dalykines ir mokymo mokytis kompetencijas. Siekiant įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, tobulinti mokytojų kvalifikaciją, modernizuoti ugdymo procesą. Ruošiantis įgyvendinti įtraukiojo ugdymo nuostatas, būtina ieškoti galimybių padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių. Kartu su mokyklų bendruomenėmis įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

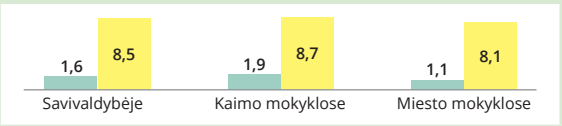
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo trigubai ir šių lėšų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

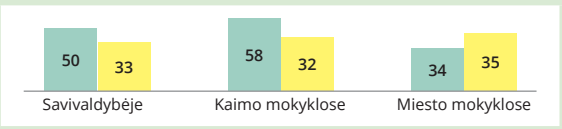
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Miesto mokyklose šių kompiuterių 100-ui mokinių tenka daugiau nei kaimo.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta penkis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Nėra ryškaus rodiklio skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kaimo mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo ir yra mažesnė nei miesto mokyklose.

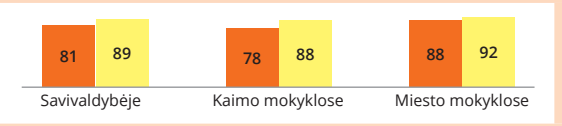

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

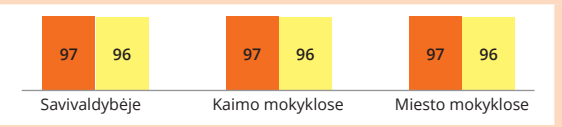
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

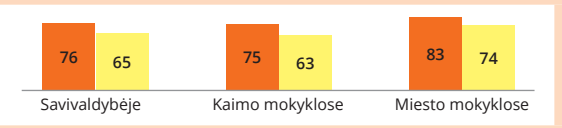
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra mažesnė nei miesto mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra truputį didesnė nei panašiose savivaldybėse, nėra skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

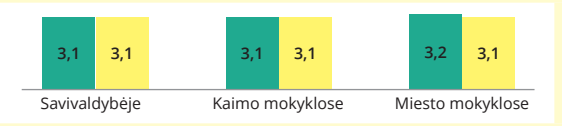

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra mažesnė nei miesto mokyklose.

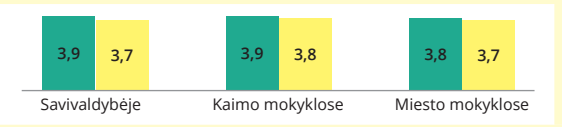

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

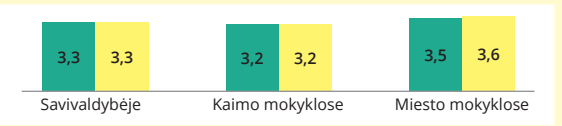
Savivaldybės mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą; miesto mokyklų įsivertinimas yra šiek tiek aukštesnis nei kaimo ir panašių savivaldybių mokyklų.

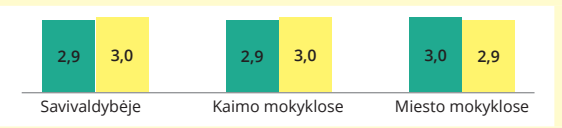
Kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą savivaldybės mokyklos įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

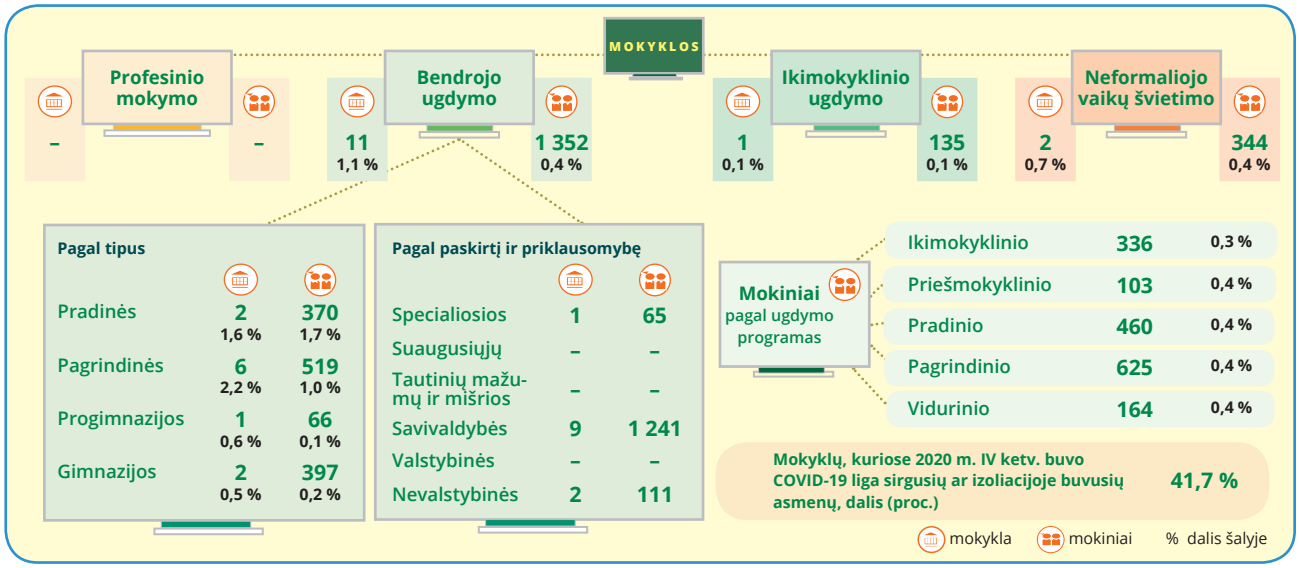
Ir savivaldybės miesto mokyklos, ir panašių savivaldybių miesto mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino aukštesniu balu nei kaimo mokyklos.

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertinimas savivaldybės miesto ir kaimo mokyklose, taip pat savivaldybės ir panašių savivaldybių mokyklose reikšmingai nesiskiria.

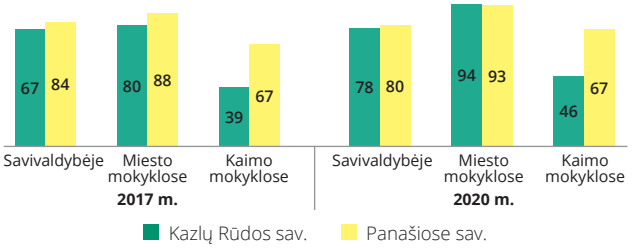
Kazlų Rūdos savivaldybė

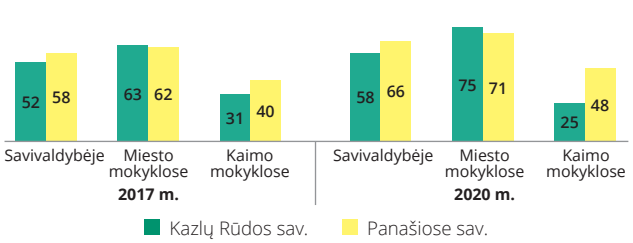
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius	Bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimaudončių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,1↓	16,1↓	793↑	6,5	17,3	22,3↓	26↔	12,9↓	29↓	626	9↓	102↑	0,9↓	6,7↑	37,5↔	16,1↑	83↑	4,6↑	61↑	94,7↓	0,0	182,2↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

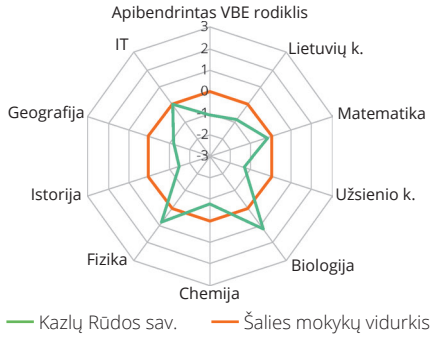
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, tačiau išlieka ryškus atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų.

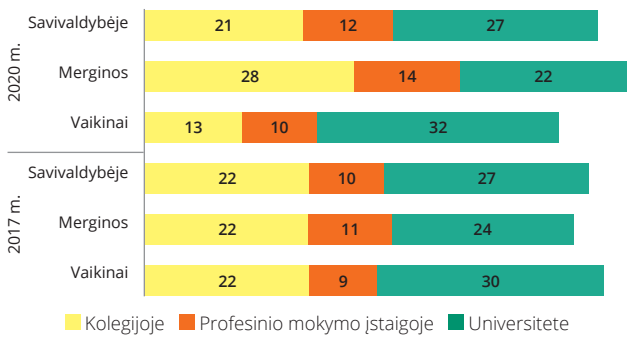
Miesto mokyklose padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), kaimo mokyklose – sumažėjo; atskirtis tarp kaimo ir miesto mokyklų tapo dar didesnė.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus beveik nepakito, tačiau išaugo tęsiančių mokymąsi merginų dalis.

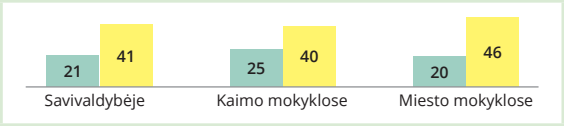
REKOMENDACIJOS Socialinis, kultūrinis, ekonominis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti. Siekiant geresnių VBE rezultatų, rekomenduojama tobulinti mokytojų dalykines, mokėjimo mokyti, skaitmeninę ir nuotolinio mokymo kompetencijas, įgyvendinti sistemingą mokinių pasiekimų stebėseną. Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, pagerėjus mokyklų ir mokinių aprūpinimui moderniomis IT priemonėmis, rekomenduojama didinti mokinių galimybes naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje. Siekiant įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinti klasės mokinių skaičiaus vidurkį. Būtina optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

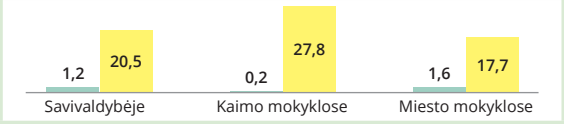
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), padidėjo ir šių lėšų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

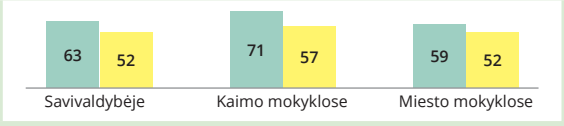
Kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, tenka beveik dvigubai daugiau nei ankstesniais metais. Miesto mokyklose šių kompiuterių tenka šiek tiek daugiau nei kaimo.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau, ypač kaimo mokyklose. Kaimo mokyklose šių kompiuterių gauta daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

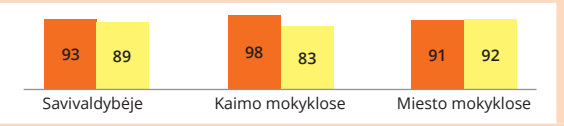

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

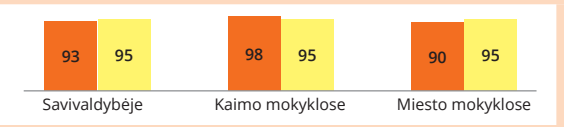
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką išaugo ir yra gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse.

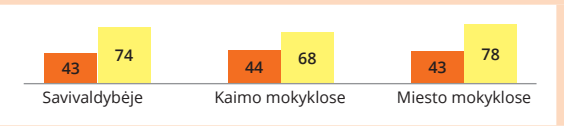
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra mažesnė nei kaimo mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis mažesnė nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

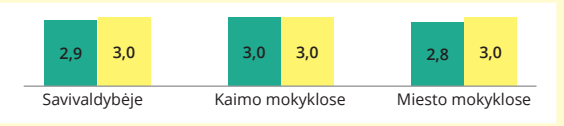

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

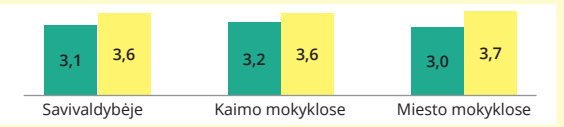

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

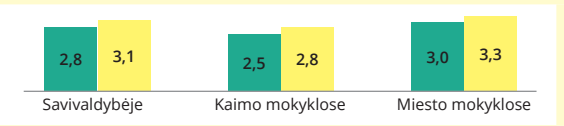
Savivaldybės miesto mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – atitinka tokių mokyklų įsivertinimą panašiose savivaldybėse ir yra aukštesnis nei miesto mokyklose.

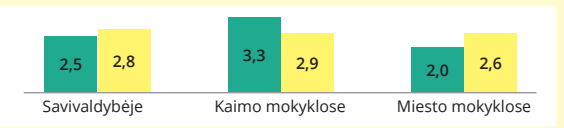
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas savivaldybės kaimo ir miesto mokyklose reikšmingai nesiskiria, tačiau mokyklos panašiose savivaldybėse, ypač miesto, šį aspektą įsivertino geriau.

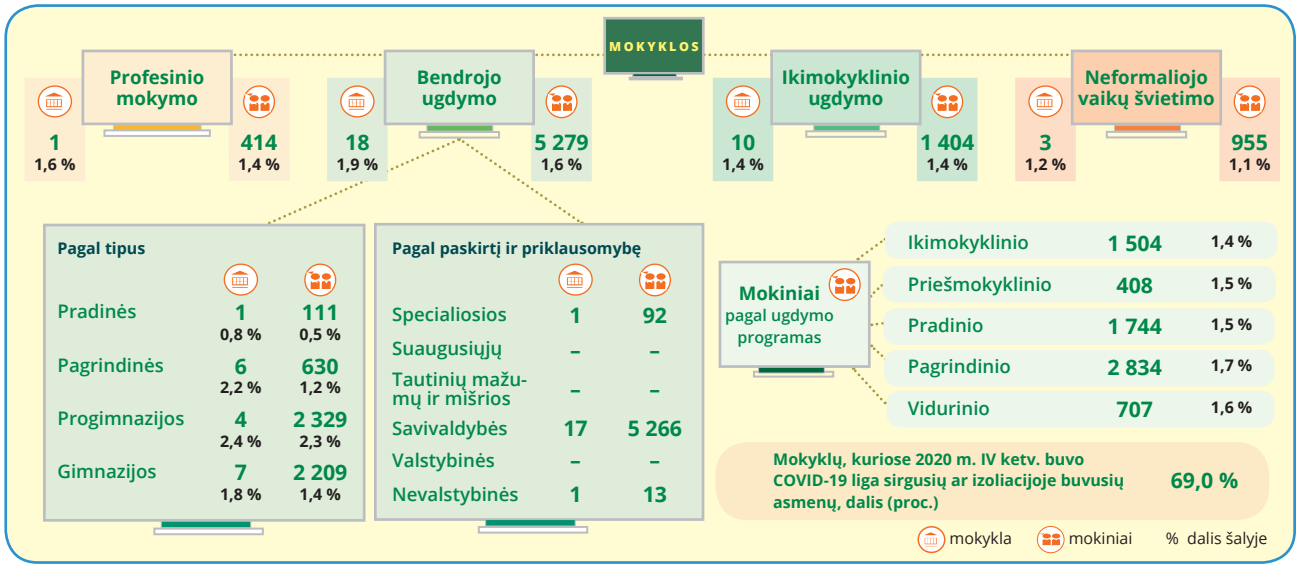
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino geriau nei kaimo, tačiau ir miesto, ir kaimo mokyklų įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės kaimo mokyklų įsivertinimas yra aukštesnis, miesto mokyklų – žemesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

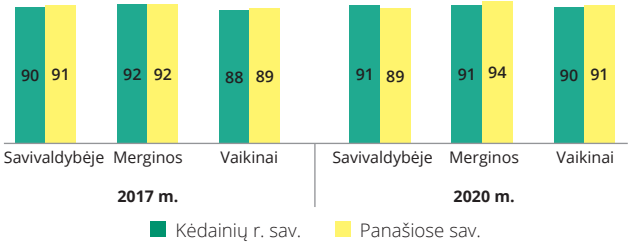
Kėdainių rajono savivaldybė

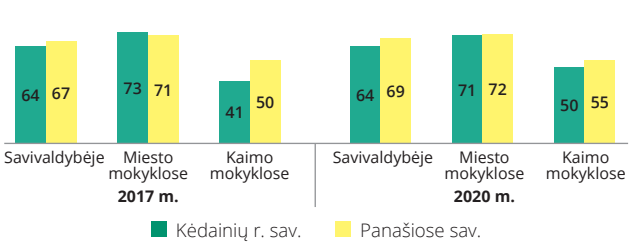
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
6,9↓	13,7↓	889↑	2,5	15,9	19,4↑	45↔	15,8↓	44↑	705	11,6↑	146↑	0,9↓	1,2↑	25↔	19,7↑	88↑	1,2↑	77↑	98,4↑	11,4	224,2↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

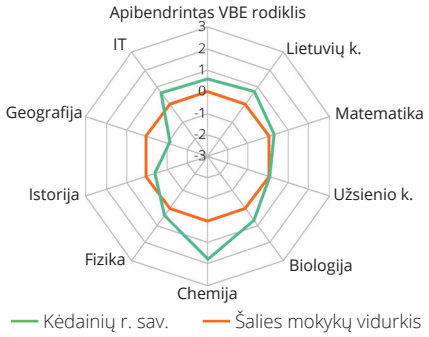
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

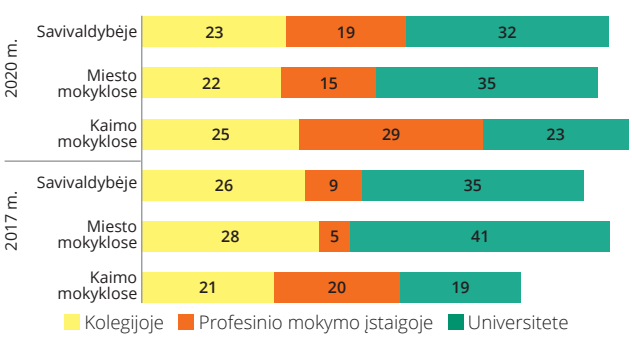
Padidėjo kaimo mokyklų abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), šiek tiek sumažėjo skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Dauguma VBE rezultatų (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, ypač kaimo mokyklose.

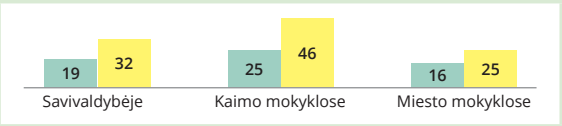
REKOMENDACIJOS Nors daugumos VBE rezultatai yra aukštesni už šalies, kryptingas mokytojų dalykinių, skaitmeninės ir nuotolinio mokymo kompetencijų tobulinimas padėtų gerinti mokinių socialinių mokslų mokymosi pasiekimus. Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, rekomenduojama tęsti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą, mažinti aprūpinimo netolygumus tarp kaimo ir miesto mokyklų. Siekti optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį, padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Siekiant įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, mažinti jungtinių ir mažų klasių komplektų skaičių. Svarstyti savivaldybės mokyklų galimybes įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

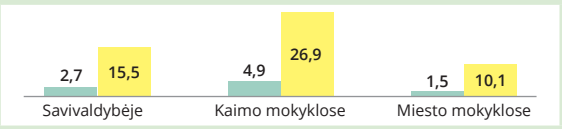
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo, ir šių lėšų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

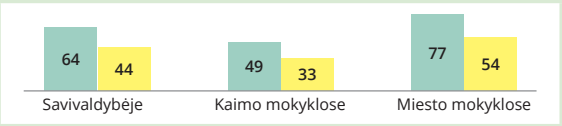
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų yra didelis.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais, kaimo mokyklose – gerokai daugiau nei miesto mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

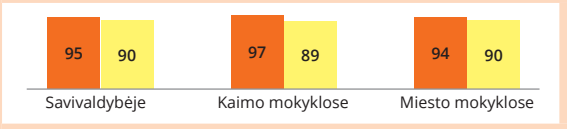

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

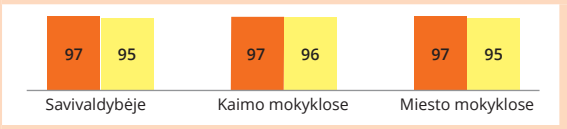
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

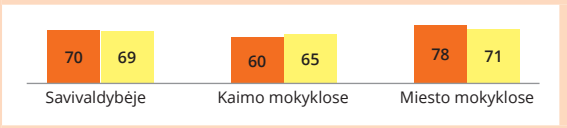
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra rodiklio skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

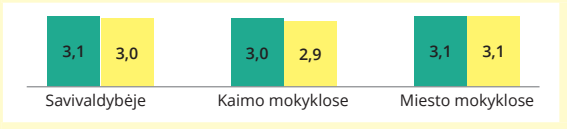

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje ir miesto mokyklose yra didesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – mažesnis. Kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra gerokai mažesnė nei miesto mokyklose.

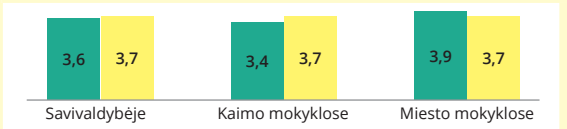

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

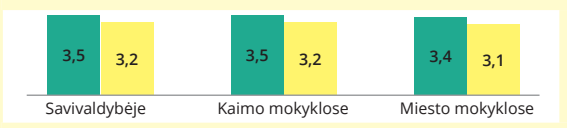
Mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu, kaimo mokyklose jis yra truputį aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

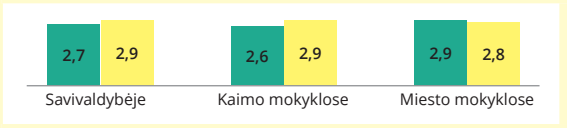
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą savivaldybės miesto mokyklos įsivertino beveik aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių, tačiau kaimo mokyklų įsivertinimas yra žemesnis nei miesto, taip pat nei panašių savivaldybių.

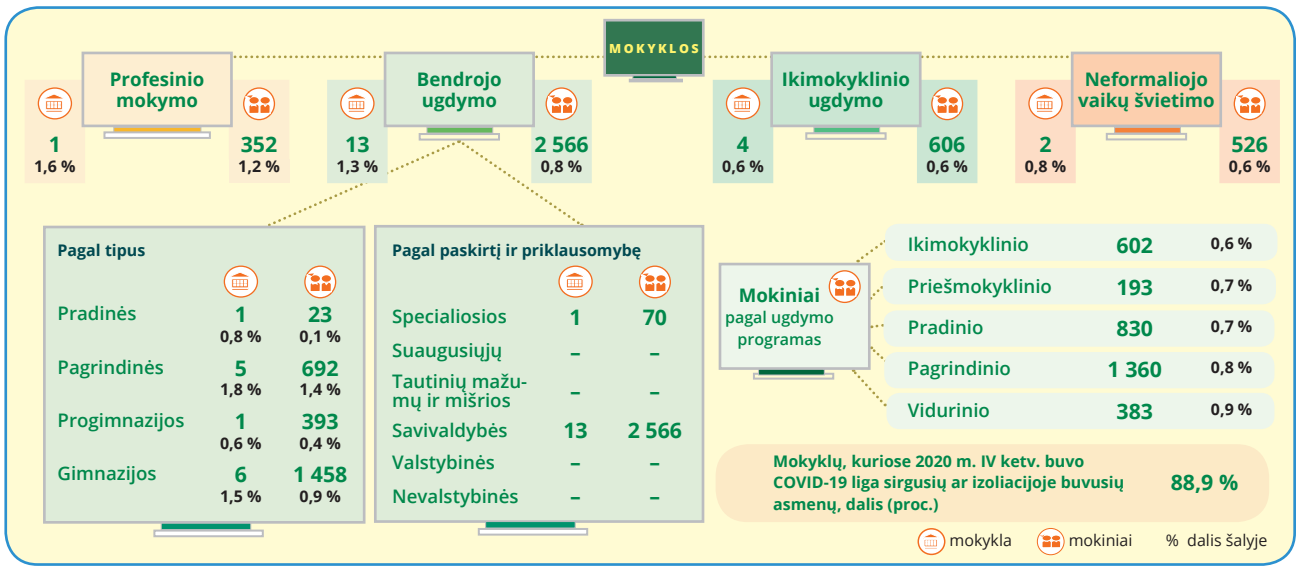
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis mokyklos įsivertino gana aukštai, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

Miesto mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino aukštesniu balu nei kaimo mokyklos.

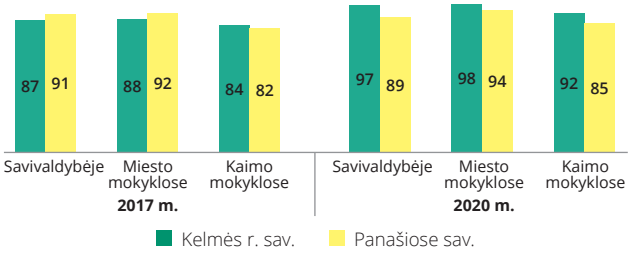
Kelmės rajono savivaldybė

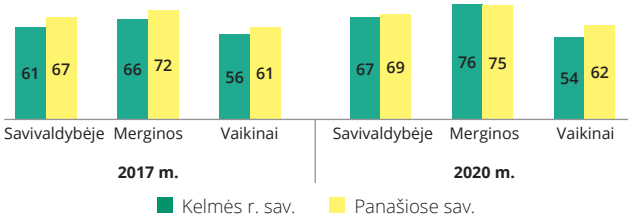
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
16,3↓	17,4↓	748↑	9,8	13,3	21,3↑	43↑	17,6↓	38↑	679	9,8↑	107↑	1,1↑	4,7↑	33,3↑	16,6↑	76↑	0↑	63↑	96,9↓	3,9	190,2↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

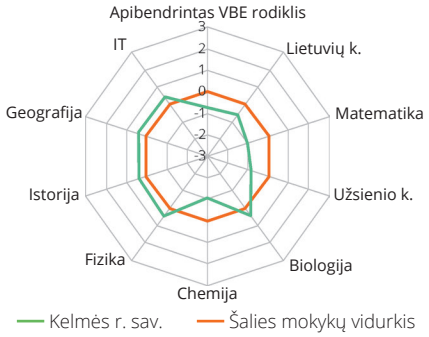
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Išlieka rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

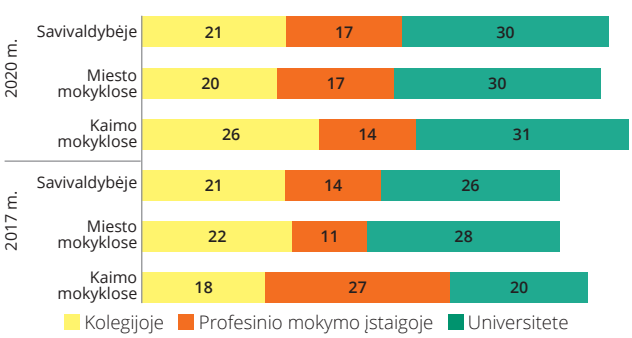
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), tačiau išaugo atotrūkis tarp vaikinų ir merginų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, ypač padaugėjo kaimo mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete.

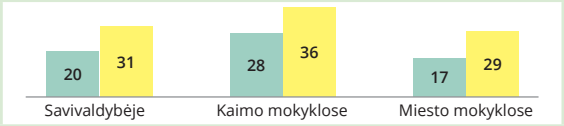
REKOMENDACIJOS Socialinis ekonominis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei užtikrinti. Siekiant, kad visi mokiniai įgytų kokybišką išsilavinimą, pasiektų pažangą, būtų motyvuoti tęsti tolimesnį mokymąsi, tikslinga tobulinti mokytojų gebėjimus nustatyti individualius mokinių mokymosi poreikius ir teikti reikiamą pagalbą. Būtina didinti kompiuterizuotų darbo vietų skaičių kaimo mokyklose, skirti daugiau išteklių mokytojų skaitmeninei ir nuotolinio mokymo kompetencijoms gerinti. Toliau tęsti švietimo įstaigų tinklo pertvarką: tai kurtų prielaidas pasiekti aukštesnius mokymo(si) rezultatus, mokytojams sudarytų geresnes darbo ir socialines sąlygas. Siekti įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinant 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

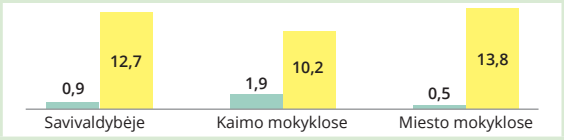
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota mažiau nei ankstesniais metais, bet šiek tiek daugiau nei panašiose savivaldybėse.

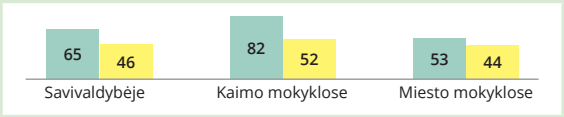
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių 100-ui mokinių tenka daugiau nei miesto.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais. Miesto mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių gauta daugiau nei kaimo.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

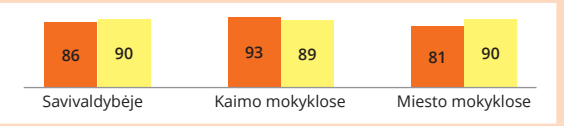

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

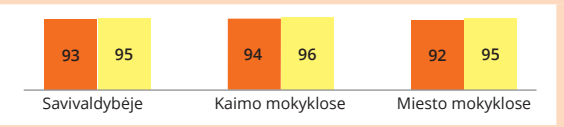
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

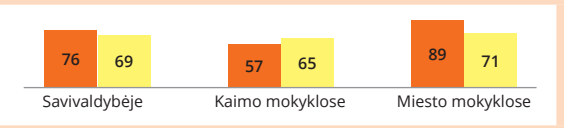
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra mažesnė nei kaimo mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – mažesnė nei kaimo.

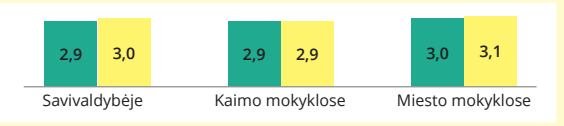

Miesto mokyklose kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis, kaimo mokyklose – mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

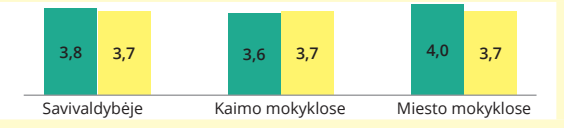

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

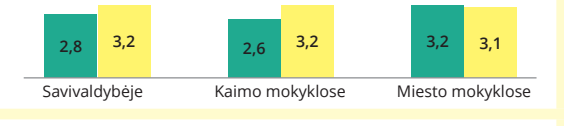
Savivaldybės miesto mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas gana aukštas, tačiau yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – atitinka panašių savivaldybių kaimo mokyklų įsivertinimą. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

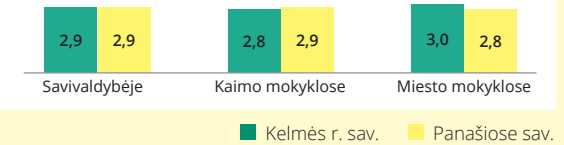
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą miesto mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių, kaimo – gerokai aukštesniu nei vidutiniu balu, tačiau jis yra šiek tiek žemesnis nei panašių savivaldybių.

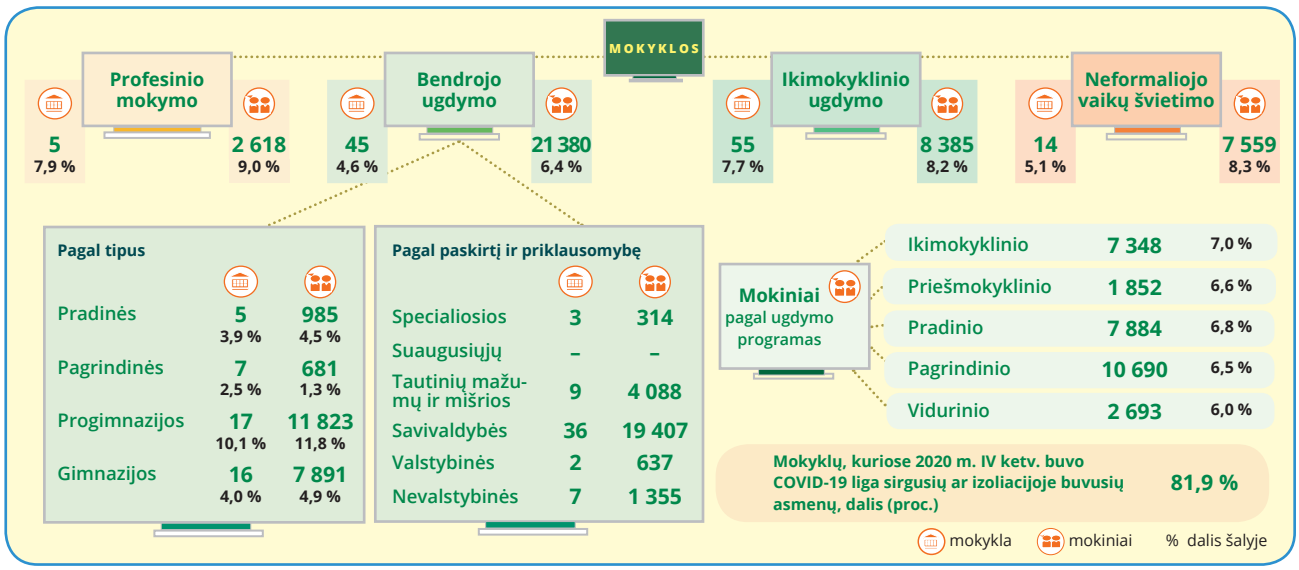

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino gerokai aukštesniu nei vidutiniu balu, kaimo mokyklų įsivertinimas – prastesnis už miesto, taip pat ir už panašių savivaldybių.

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertinimas savivaldybės mokyklose atitinka mokyklų įsivertinimą panašiose savivaldybėse.

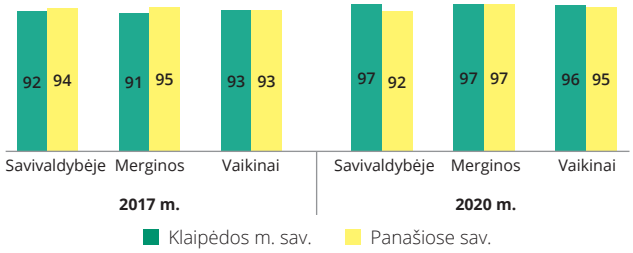

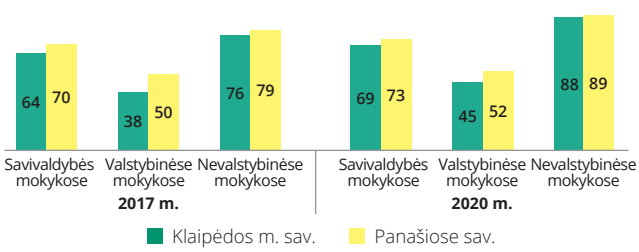
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7↑	11,6↓	932↑	1,5	15,4	2,8↑	58↔	10,2↑	54↑	781	13,9↑	183↑	0,6↑	0,1↓	0↑	24,8↑	104↑	0↔	72↑	99,2↑	5,1	225,5↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

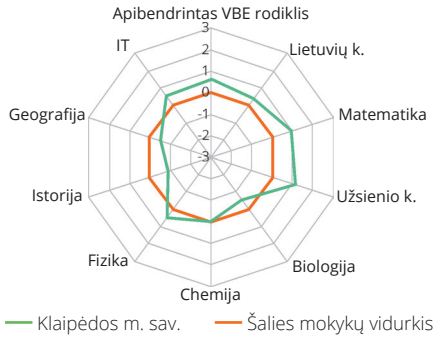
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo. Nėra ryškaus rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

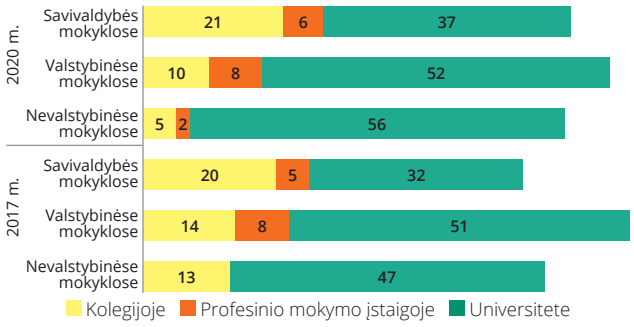
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, ypač nevalstybinėse mokyklose.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Padidėjo savivaldybės mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.), valstybinių – universitete, nevalstybinių – PM įstaigoje ir ypač universitete.

REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas yra palankus siekti aukštesnės ugdymo kokybės, o sutvarkytas mokyklų tinklas – diegti Tūkstantmečio mokyklos programos tinklaveikos modelį. Daugumos abiturientų VBE rezultatai yra aukštesni už šalies, tačiau siekiant visų mokinių kokybiško išsilavinimo, toliau kryptingai vykdyti kompleksines priemones, gerinančias vidurinio ugdymo programos biologijos, geografijos ir istorijos mokymosi pasiekimus, skatinančias abiturientus laikyti 3 ir daugiau VBE. Kad būtų dar kokybiškiau pasirengta nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui(si), tęsti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą, mokytojų ir mokinių aprūpinimą nuotolinio darbo ir mokymo(si) priemonėmis, aprūpinti mokinius trūkstama kompiuterine įranga. Kad būtų pasirengta įtraukiajam ugdymui, padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

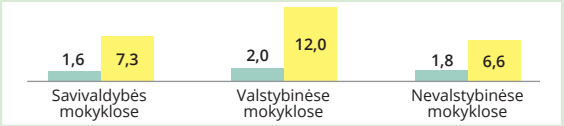
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

Nevalstybinėse mokyklose kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, tenka daugiau nei valstybinėse ir savivaldybės mokyklose.

Visose pagal pavaldumą mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei praėjusiais metais. Valstybinėse mokyklose šių kompiuterių gauta daugiausia.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) visose pagal pavaldumą mokyklose sumažėjo; valstybinėse mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose.

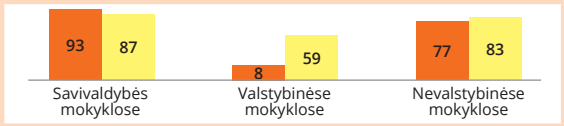
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

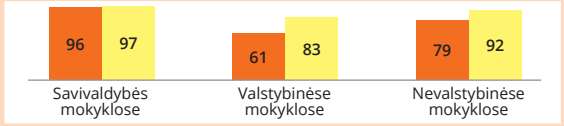
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

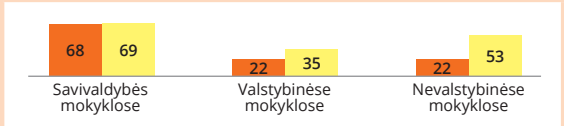
Didžiausia pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) dirba savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose. Valstybinėse mokyklose ši dalis yra ypač maža ir gerokai skiriasi nuo panašių savivaldybių.

Valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra gerokai mažesnė nei atitinkamų mokyklų panašiose savivaldybėse.

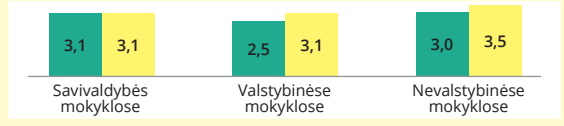
Savivaldybės mokyklose kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra truputį mažesnis, valstybinėse – gerokai mažesnis, nevalstybinėse – daugiau kaip du kartus mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose šio rodiklio vertė yra tris kartus mažesnė nei savivaldybės mokyklose.

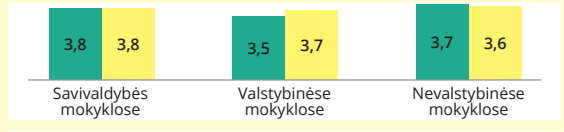
Klaipėdos m. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

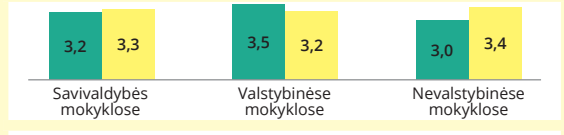
Savivaldybės mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą, tačiau valstybinių ir nevalstybinių mokyklų įsivertinimas yra gerokai prastesnis nei panašiose savivaldybėse.

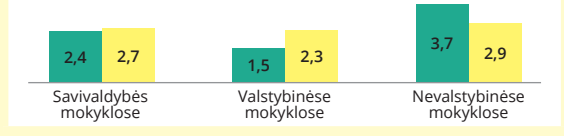
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą savivaldybės mokyklos įsivertino aukštu balu, ir šis įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis valstybinės mokyklos įsivertino aukštesniu balu nei savivaldybės ir nevalstybinės mokyklos.

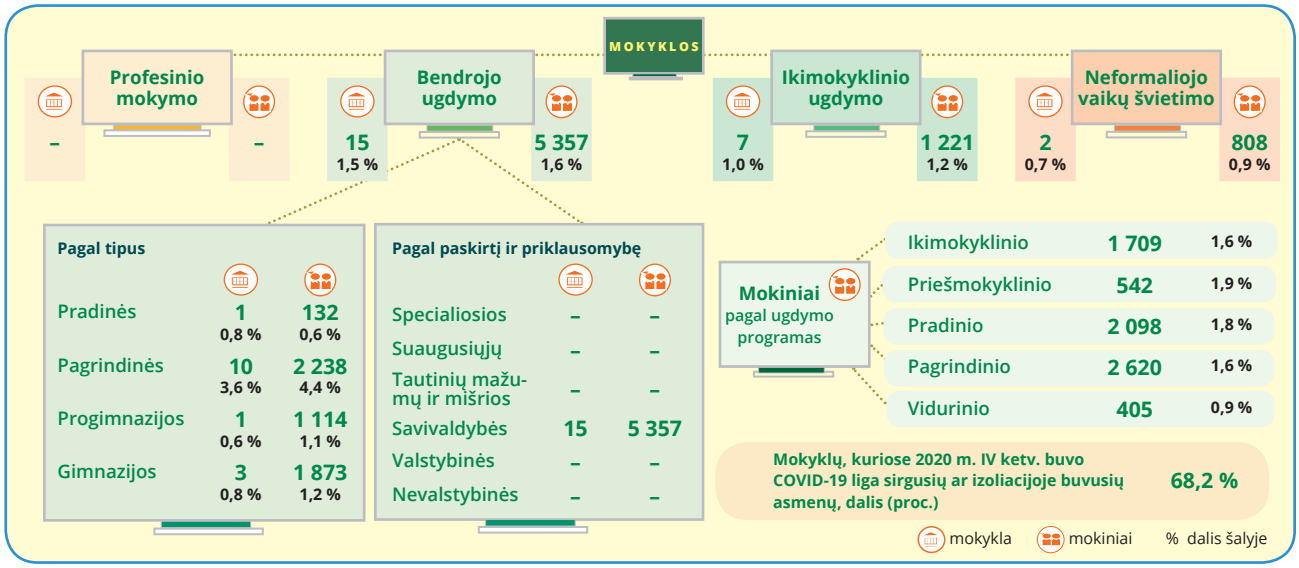

Nevalstybinės mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino geriausiai, valstybinės mokyklos – prasčiausiai. Savivaldybės ir ypač valstybinių mokyklų įsivertinimas yra žemesnis nei atitinkamų mokyklų panašiose savivaldybėse.

Klaipėdos m. sav. Panašiose sav.

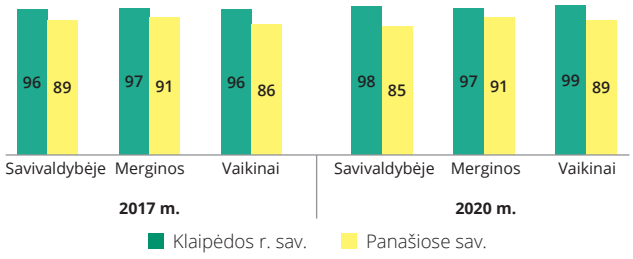
Klaipėdos rajono savivaldybė

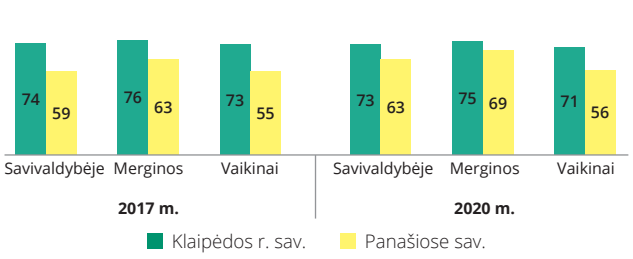
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
4,3↑	7,1↓	824↑	3,2	11,6	9,6↑	38↔	11,1↑	52↑	738	12,3↑	152↑	1,1↑	5,2↑	13,3↑	19,4↑	74↑	1,2↑	78↑	96,8↓	3,7	224,3↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

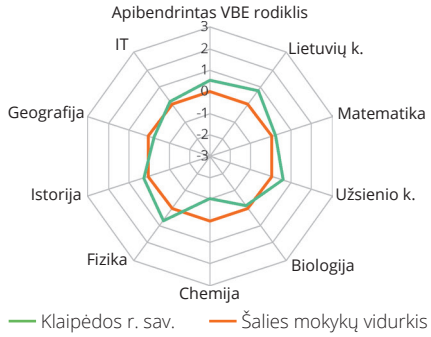
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra ryškaus rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

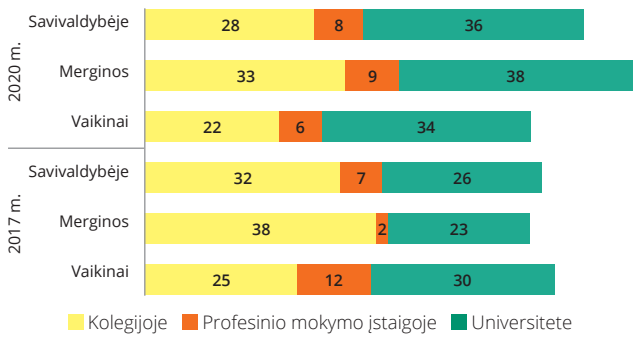
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų nėra ryškus.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, ypač universitete besimokančių merginų.

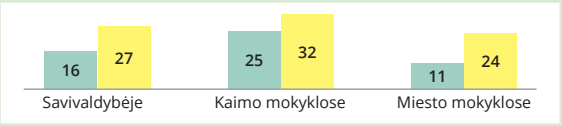
REKOMENDACIJOS Nors pagerėjo VBE rezultatai, tačiau išlieka silpnesni vidurinio ugdymo programos chemijos ir geografijos mokymosi pasiekimai. Siekiant toliau didinti sėkmingai besimokančių mokinių dalį, rekomenduojama rūpintis pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimu. Numatyti daugiau lėšų ugdymo procesui aprūpinti, ypač nuotolinio darbo priemonėmis, ieškoti galimybių kurti kompiuterizuotas darbo vietas mokytojams. Siekiant specialios tikslinės valstybės biudžeto dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslo, racionaliau panaudojant turimus išteklius, tęsti mokyklų tinklo pertvarką, mažinti jungtinėse klasėse besimokančių mokinių ir mažų mokyklų dalį. Įsivertinus bendrojo ugdymo mokyklų poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Rekomenduojama didinti ikimokyklinio amžiaus vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

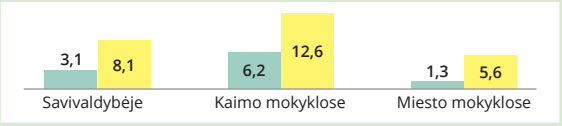
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

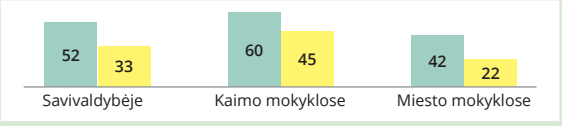
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka daugiau nei miesto.

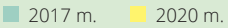

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Kaimo mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių gauta gerokai daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra gerokai didesnė nei miesto.

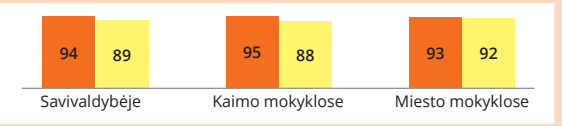

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

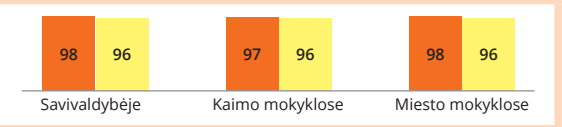
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir atitiko panašių savivaldybių dalį.

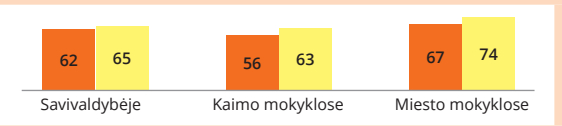
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra mažesnė nei kaimo.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse, skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

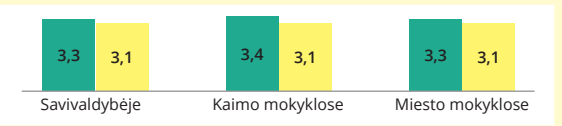
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – gerokai mažesnis nei miesto.

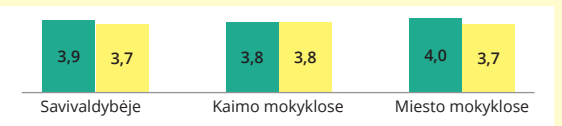

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

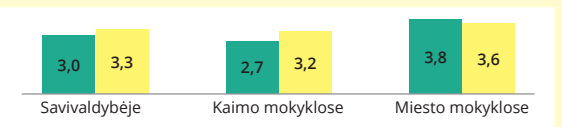
Miesto ir kaimo mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina aukštu balu ir geriau nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

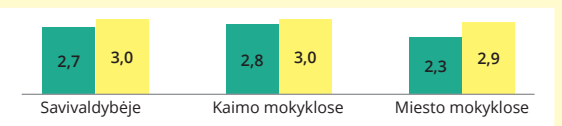
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse; savivaldybės kaimo mokyklų įsivertinimas yra šiek tiek žemesnis nei miesto.

Darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklų įsivertinimas yra daugiau nei vienu balu žemesnis, palyginti su miesto mokyklomis.

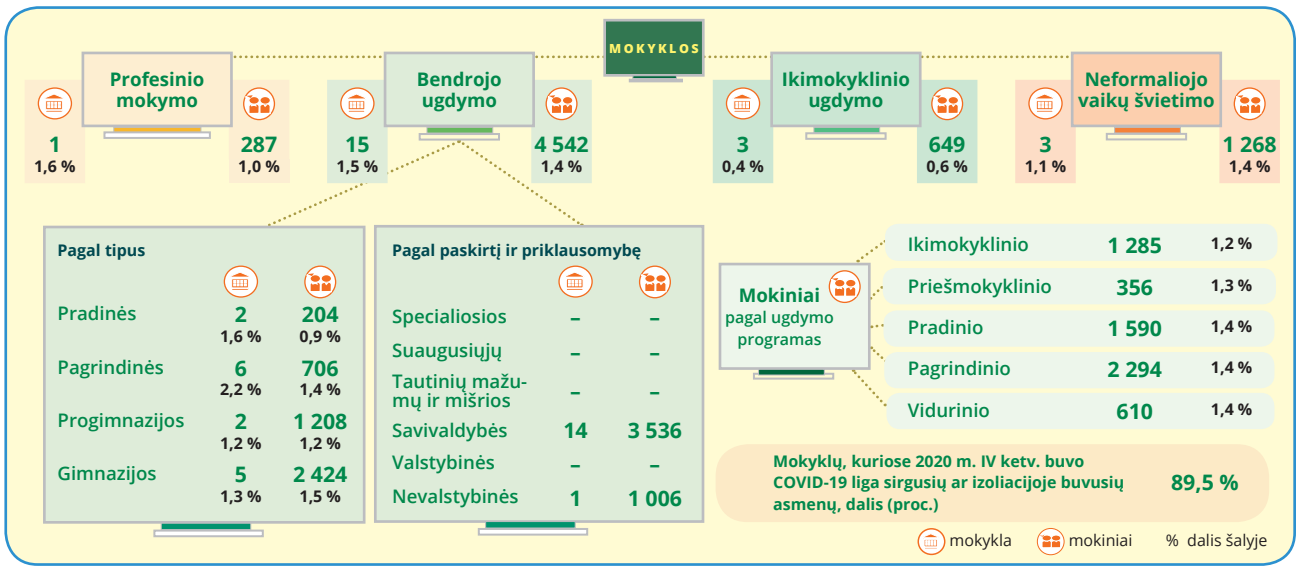

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga mokyklos, ypač miesto, palyginti su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino prasčiau.

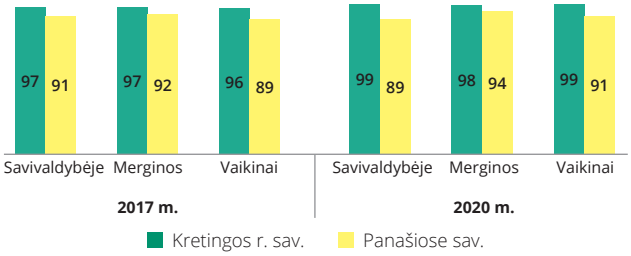
Kretingos rajono savivaldybė

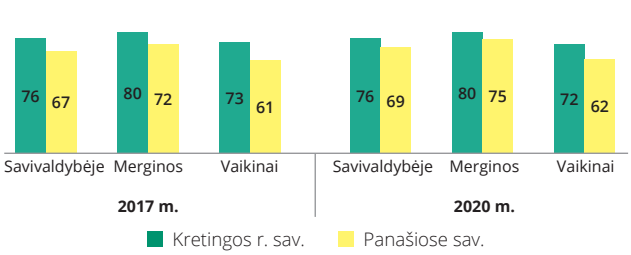
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,2↓	9↓	724↑	2,3	11,1	16↓	52↔	14,3↓	31↓	672	11,3↑	107↓	1↑	3↑	21,4↑	19,2↑	83↑	1,2↑	62↑	96,2↓	2,2	184,5↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

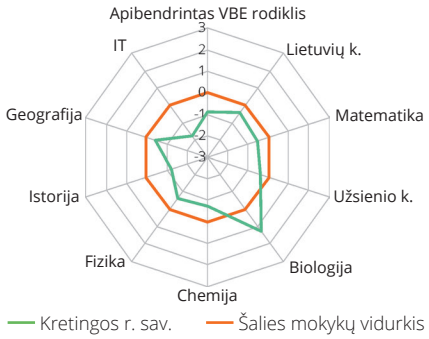
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

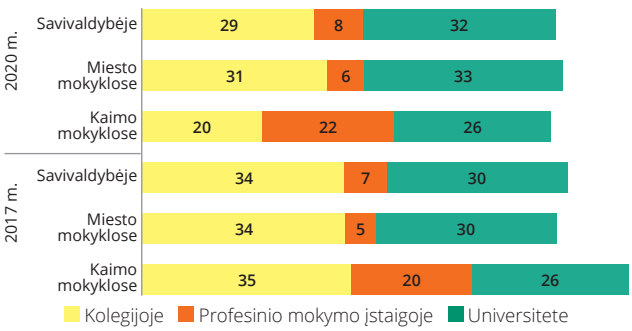
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; skirtumas tarp vaikinų ir merginų dalies (proc.) padidėjo nežymiai.

Biologijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies, kitų dalykų VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus beveik nekito, tačiau kaimo mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi kolegijoje, dalis sumažėjo gerokai.

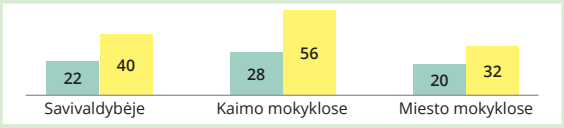
REKOMENDACIJOS Siekiant visų mokinių kokybiško išsilavinimo ir aukštesnės vidurinio ugdymo programos mokymosi kokybės, geresnių dalykinių olimpiadų ir konkursų rezultatų, šalinti veiksnius, lemiančius prastesnius nei šalies pasiekimus. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį, padidinant visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Toliau vykdyti mokyklų tinklo pertvarką, mažinant jungtinių klasių komplektų ir nedidelių mokyklų, administracijos narių mokyklose skaičių. Skatinti mokinius, baigus pagrindinio ugdymo programą, toliau tęsti mokymąsi, didinti neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujančių vaikų aprėptį. Kad dar geriau būtų pasiruošta nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui, būtina didinti vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti naudojamą mokymo lėšų dalį ir tęsti miesto mokyklų mokinių aprūpinimą reikalinga kompiuterine įranga.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

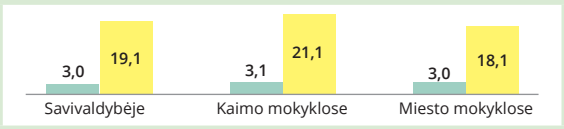
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota kelis kartus mažiau nei ankstesniais metais.

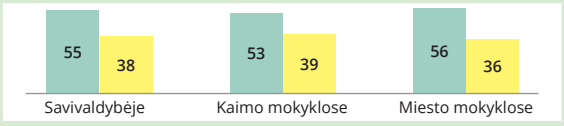
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, kaimo mokyklose jis išaugo dvigubai. Skirtumas tarp kaimo ir miesto yra didelis.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta šešis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Nėra ryškaus atotrūkio tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

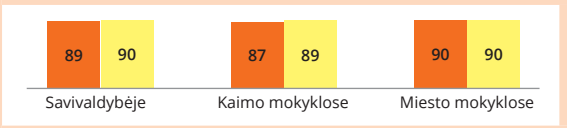

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

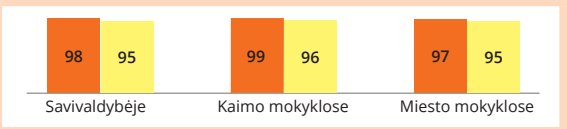
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką išliko tokia pat ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

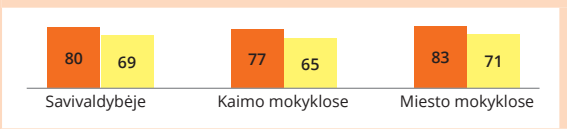
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei kaimo ir atitinka miesto mokyklų dalį panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

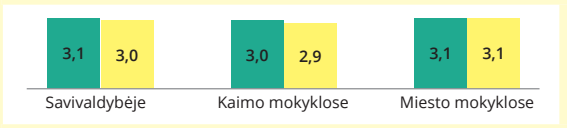
Savivaldybės kaimo ir miesto mokyklose kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – didesnis nei kaimo mokyklose.

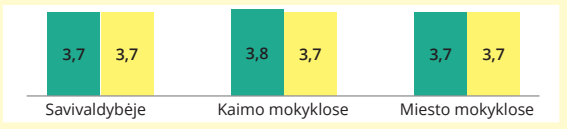

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

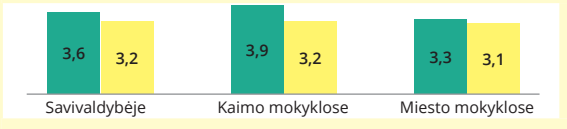
Mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu. Įsivertinimo skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

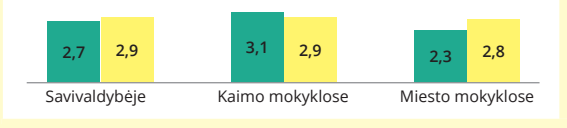
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas, ir jis atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą.

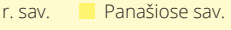

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis mokyklos, ypač kaimo, įsivertino gana aukštai, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

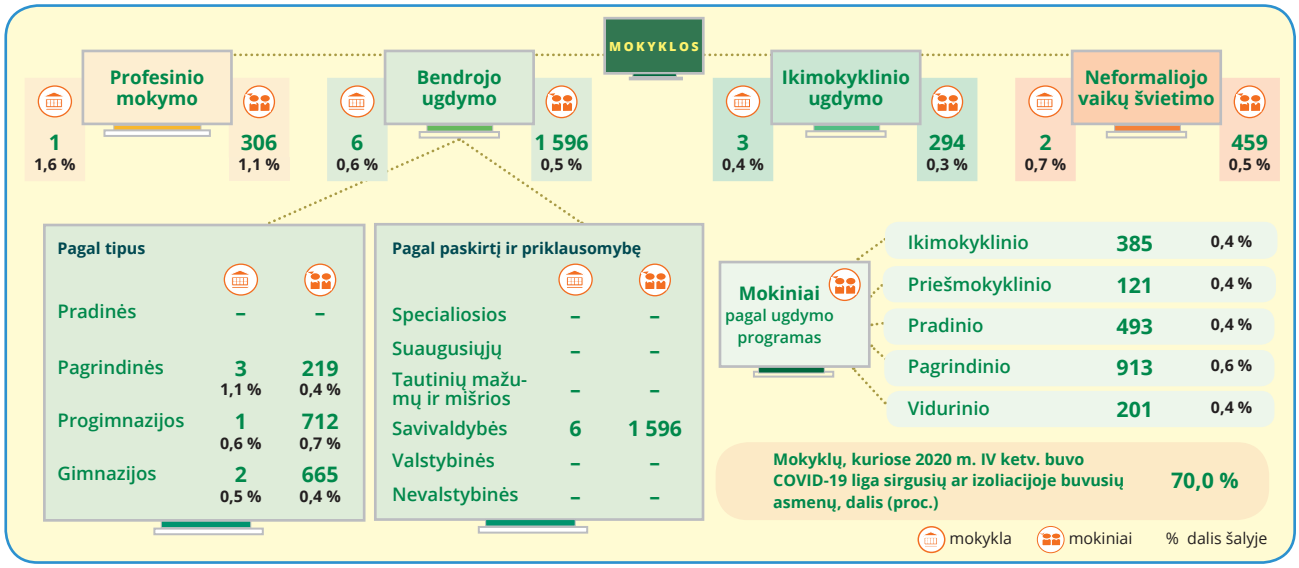

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertinimas savivaldybės kaimo mokyklose yra reikšmingai aukštesnis nei miesto.

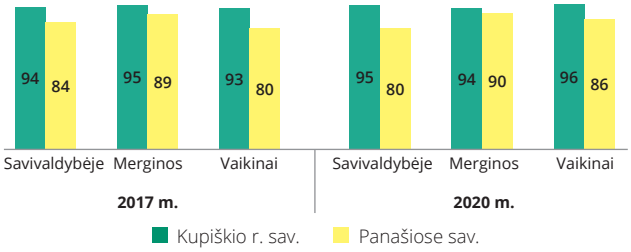
Kupiškio rajono savivaldybė

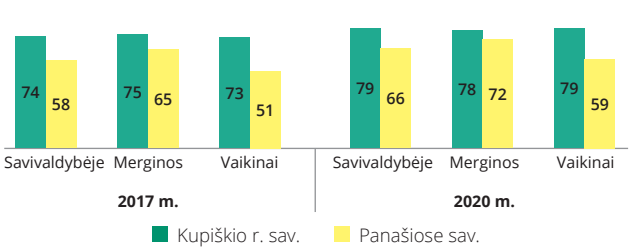
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
15,7↓	13,3↓	740↑	4,1	9,1	15,3↑	40↔	24,3↓	31↔	606	8,6↓	103↑	0,9↓	16,4↑	33,3↑	15,8↓	74↑	0↑	80↓	99,3↑	12,5	252,2↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

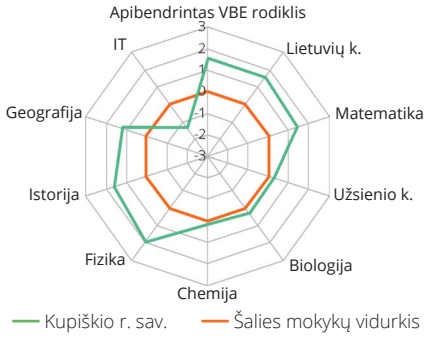
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra ryškaus rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

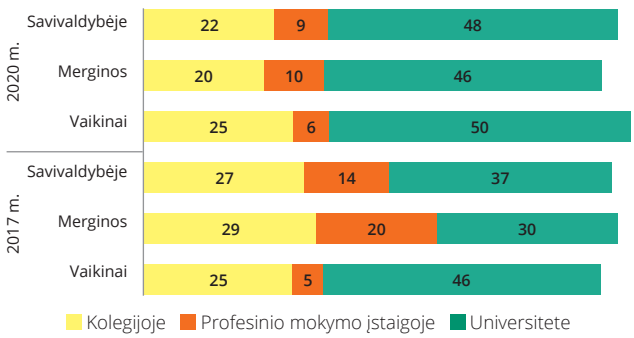
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra gerokai didesnė nei panašių savivaldybių; nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

Visų VBE, išskyrus informacinių technologijų, rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Per trejus metus vaikinų, tęsiančių mokymąsi universitete, PM įstaigoje, dalis (proc.) padidėjo. Gerokai išaugo besimokančių universitete merginų dalis.

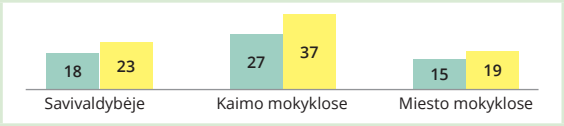
REKOMENDACIJOS Veiksmingas, subalansuotas švietimui skirtų lėšų panaudojimas turėtų išlikti svarbi švietimo kokybės gerinimo kryptis. Toliau tęsti mokyklų tinklo optimizavimo procesą, mažinant jungtinių klasių, nedidelių mokyklų ir mažų klasių komplektų skaičių. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Tęsiant aprūpinimą kompiuteriais, mažinti atotrūkį tarp miesto ir kaimo mokyklų, skirti daugiau mokymo lėšų vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Siekiant įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinti 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

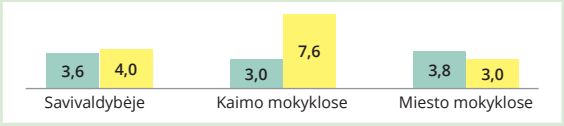
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo keliagubai ir šių lėšų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

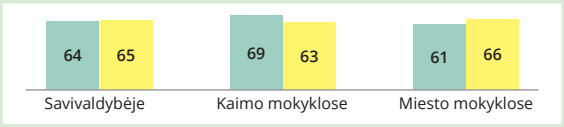
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka beveik dvigubai daugiau nei miesto.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau, miesto – mažiau nei ankstesniais metais.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje padidėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

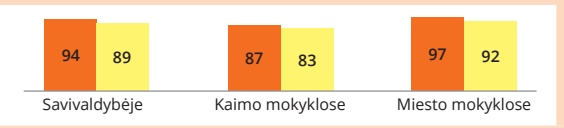

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

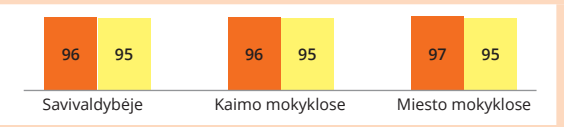
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

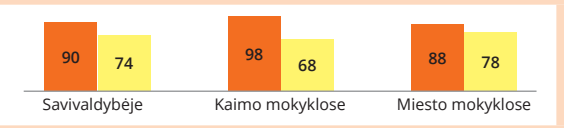
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra didesnė nei kaimo mokyklose.

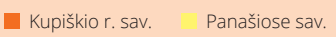

Savivaldybės mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

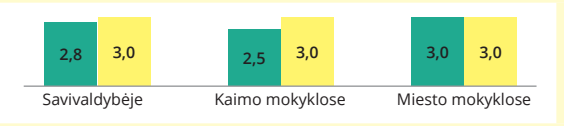
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose.

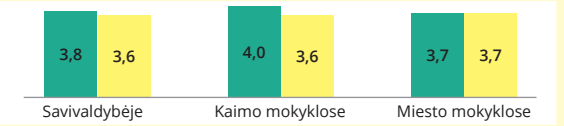

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

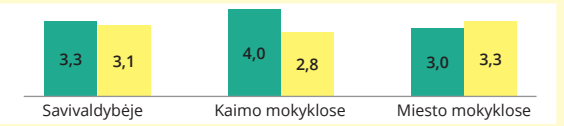
Savivaldybės kaimo mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse; miesto mokyklose įsivertinimas atitinka įsivertinimą panašiose savivaldybėse ir yra aukštesnis už įsivertinimą kaimo mokyklose.

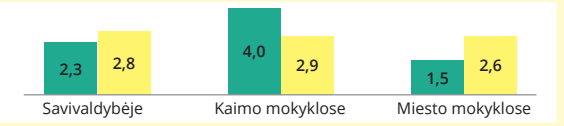
Savivaldybės kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklų panašiose savivaldybėse.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra daugiau nei vienu balu aukštesnis už kaimo mokyklų įsivertinimą panašiose savivaldybėse.

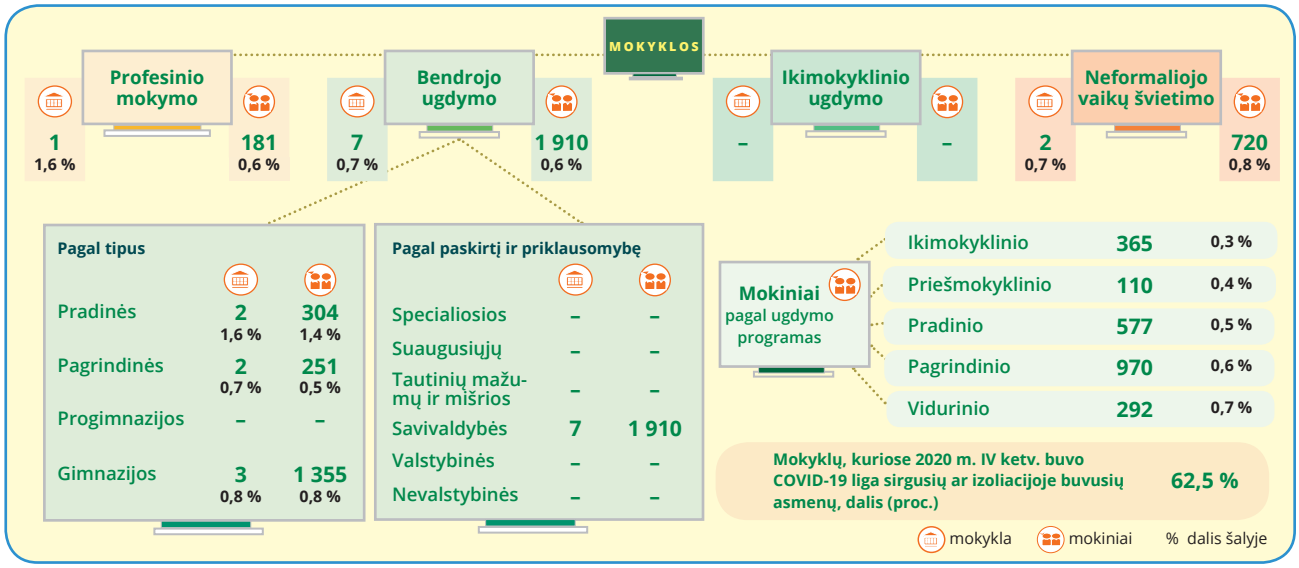

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga kaimo mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra daugiau nei du kartus aukštesnis už miesto mokyklų įsivertinimą.

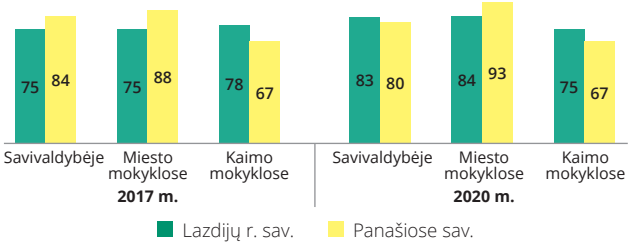
Lazdijų rajono savivaldybė

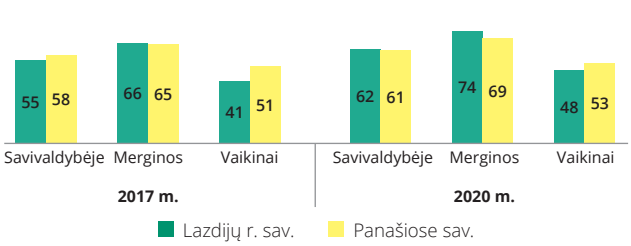
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,2↓	19,3↓	698↑	3,5	12,2	27,8↓	31↔	16,2↓	36↑	682	9,6↑	159↑	0,9↓	6,6↑	0↑	15,1↑	65↑	4,5↑	81↑	98,8↓	15,7	200,4↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

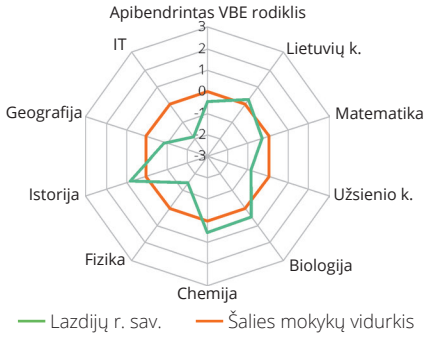
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, atsirado skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

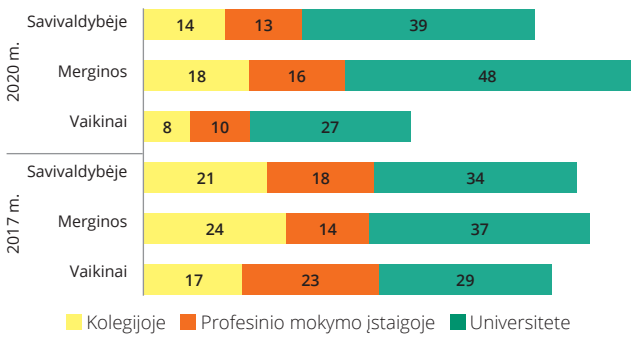
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, tačiau išlieka ryškus atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Istorijos, chemijos, biologijos ir lietuvių k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies, kitų dalykų VBE rezultatai yra žemesni.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo, ypač vaikinų.

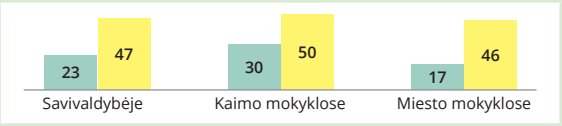
REKOMENDACIJOS Rekomenduojama ieškoti būdų gerinti gamtos ir tiksliųjų mokslų VBE rezultatus, mažinti netolygumus tarp miesto ir kaimo. Plėtojant ugdymą karjerai, profesinį informavimą ir konsultavimą, stiprinti mokinių motyvaciją tęsti tolesnį mokymąsi. Rekomenduojama skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei, dalykinei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms tobulinti. Skatinti mokyklas kurti vidaus technologinės ir metodinės pagalbos sistemas, kurios teiktų pagalbą mokytojams ir mokiniams, dirbantiems nuotoliniu būdu. Spartinti švietimo įstaigų tinklo pertvarką, didinti klasės mokinių skaičiaus vidurkį, mažinti jungtinėse klasėse besimokančių mokinių dalį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

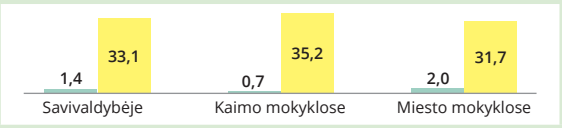
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota perpus mažiau nei ankstesniais metais, bet daugiau nei panašiose savivaldybėse.

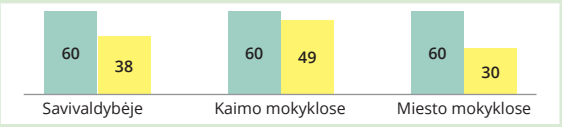
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius savivaldybėje padidėjo dvigubai. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka šiek tiek daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliasdešimt kartų daugiau, ypač kaimo mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

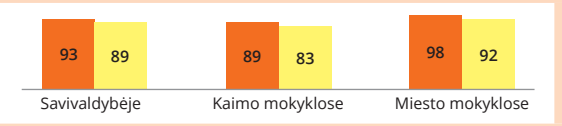

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

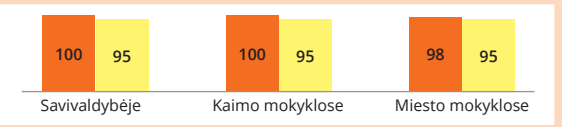
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

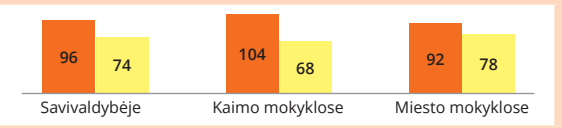
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra didesnė nei kaimo mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Visi kaimo mokyklų mokytojai naudoja IKT.

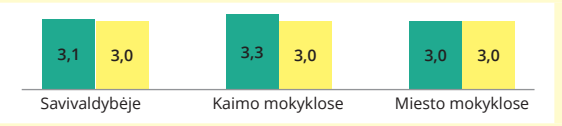
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose.

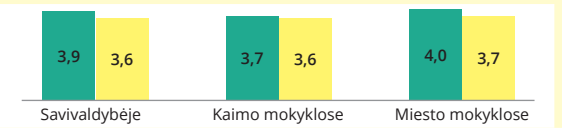

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

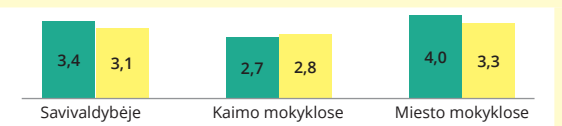
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino geriau nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklos; miesto mokyklų įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą, bet yra žemesnis nei kaimo mokyklų.

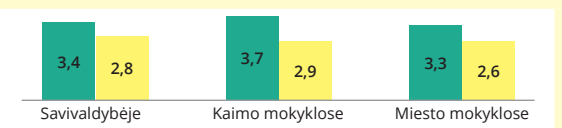
Savivaldybės mokyklos, ypač miesto, turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukštesniu balu negu mokyklos panašiose savivaldybėse.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra daugiau nei vienu balu aukštesnis už kaimo mokyklų įsivertinimą.

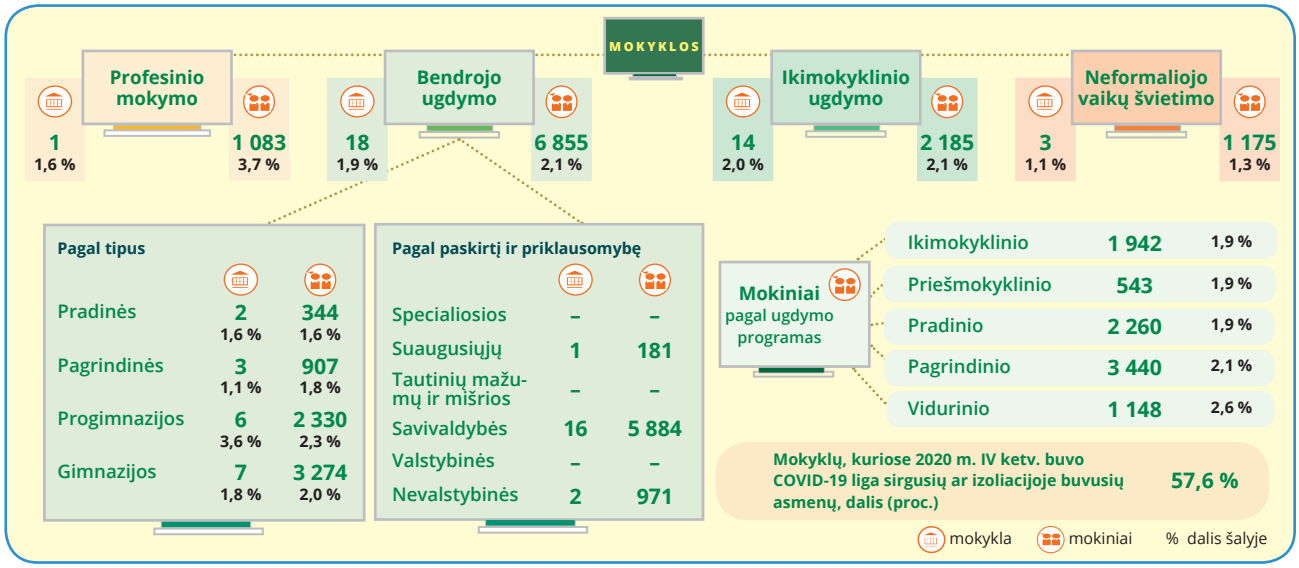

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, įsivertino daug geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

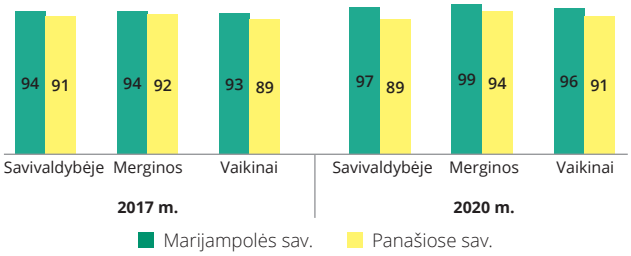
Marijampolės savivaldybė

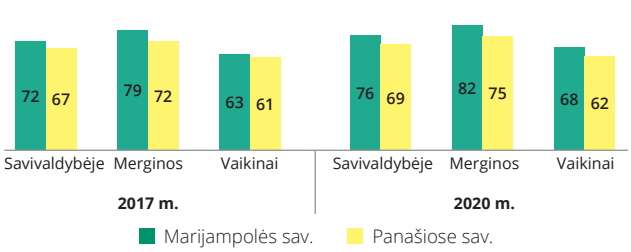
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3↓	12,4↓	786↑	1,3	15,3	10,9↓	48↔	12,4↑	51↑	706	12,6↑	180↑	0,7↓	2,7↑	6,3↑	22,1↑	90↑	0,8↑	65↑	99,2↑	8,8	220↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

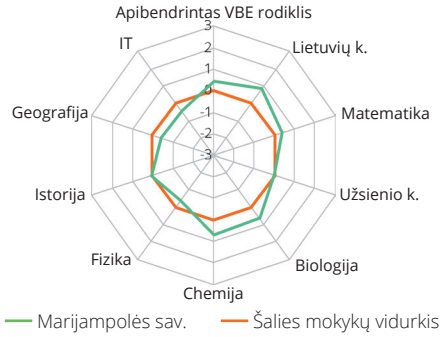
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

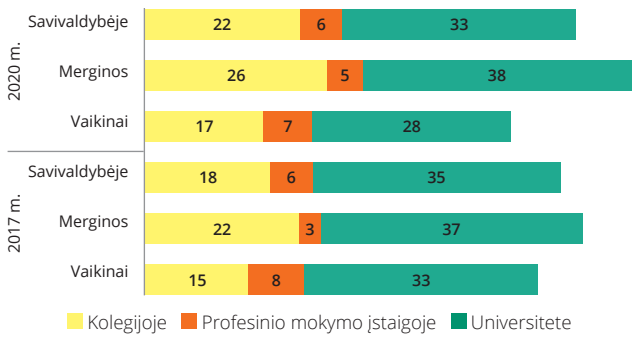
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), šiek tiek sumažėjo atotrūkis tarp vaikinų ir merginų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) atitinka arba yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus beveik nepakito, tačiau sumažėjo universitete mokymąsi tęsiančių vaikinų dalis.

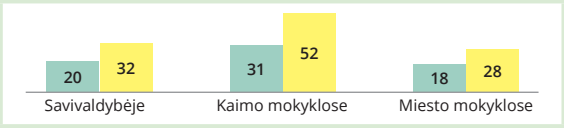
REKOMENDACIJOS Siekiant geresnių VBE rezultatų, rekomenduojama tobulinti mokytojų dalykines, mokėjimo mokyti, skaitmeninę ir nuotolinio mokymo kompetencijas, įgyvendinti sistemingą mokinių pasiekimų stebėseną. Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, pagerėjus mokyklų ir mokinių aprūpinimui moderniomis IT priemonėmis, rekomenduojama didinti mokinių galimybes naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje. Siekiant įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinti klasės mokinių skaičiaus vidurkį. Būtina optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

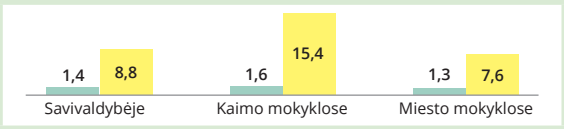
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota mažiau nei ankstesniais metais, bet gerokai daugiau nei panašiose savivaldybėse.

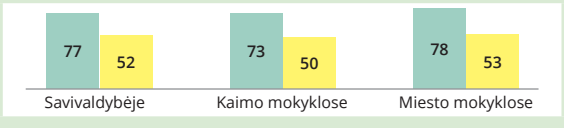
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta dvigubai daugiau nei miesto mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

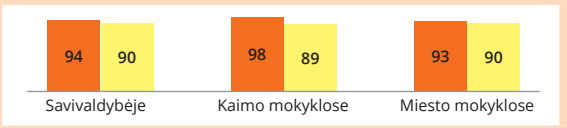

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

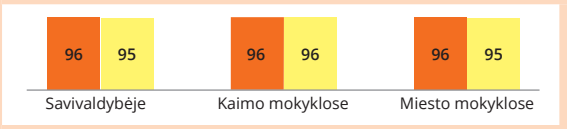
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

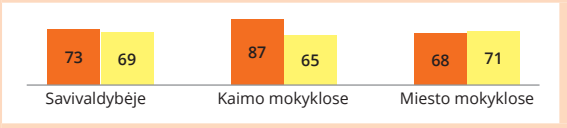
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra didesnė nei miesto mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra truputį didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

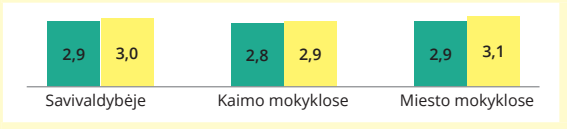

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius kaimo mokyklose yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – mažesnis. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

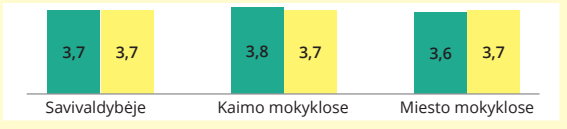

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

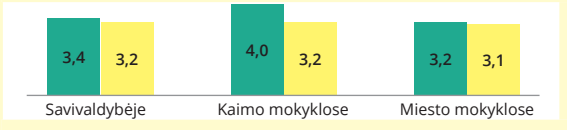
Savivaldybės mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra šiek tiek žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

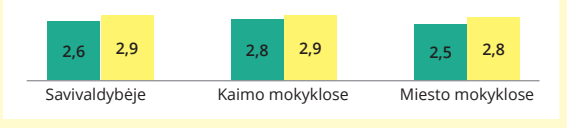
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas, ir jis atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą.

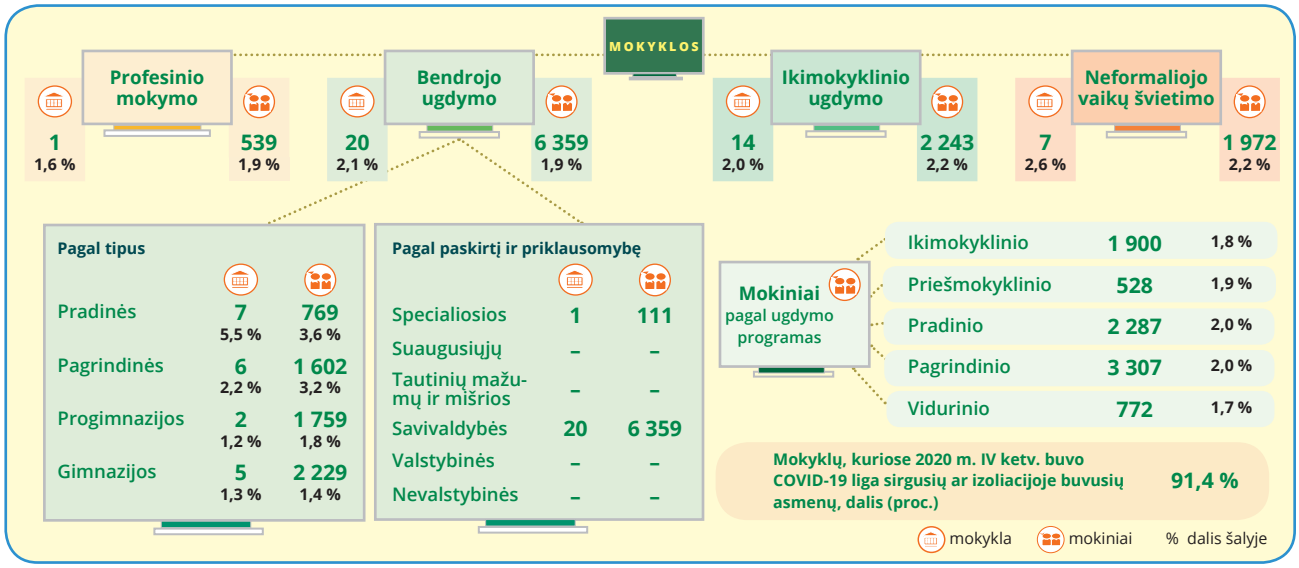
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra gerokai aukštesnis už kaimo mokyklų šio aspekto įsivertinimą panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač miesto, įsivertino žemiau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

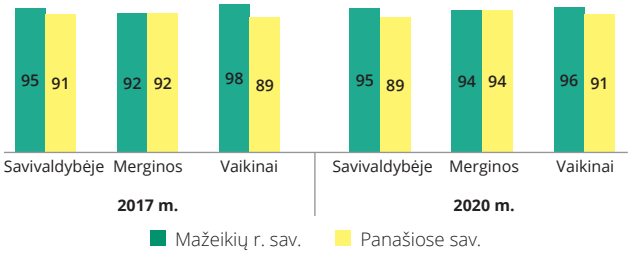
Mažeikių rajono savivaldybė

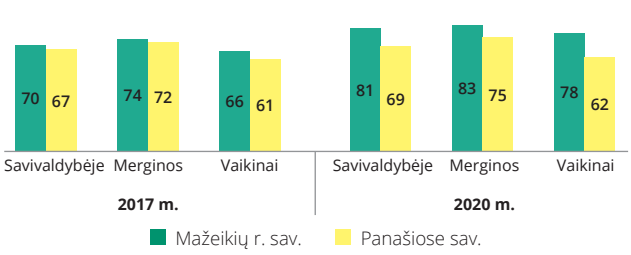
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius	Bendrojo ugdymo mokyklose Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,6↓	14↓	841↑	3,8	11,6	12,4↑	52↑	13↑	53↔	762	13,2↑	156↑	0,7↑	2,6↑	26,3↑	21,6↑	90↑	0,7↑	58↑	97,4↑	9,4	255,1↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

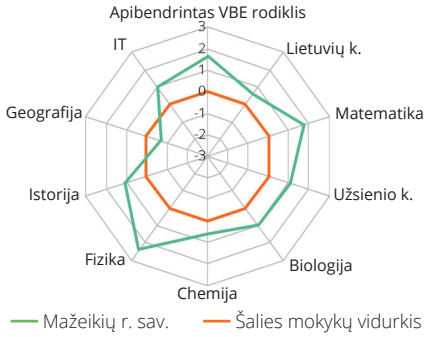
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Sumažėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų, pastarųjų dalis (proc.) išliko aukštesnė.

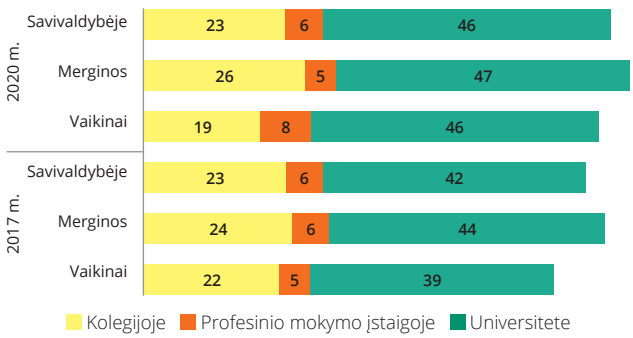
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; atotrūkis tarp vaikinų ir merginų sumažėjo.

Visų VBE, išskyrus geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti – fizikos VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, ypač vaikinų.

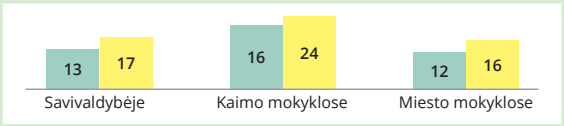
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas yra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti, savivaldybė lyderiauja tarp panašių savivaldybių gerais mokinių pasiekimais. Didesnį dėmesį būtina skirti ugdymui karjerai, siekiant padidinti mokinių, kurie toliau mokosi, baigę pagrindinio ugdymo programą, skaičių. Ugdymo patrauklumui pagerinti būtina didinti kompiuterizuotų darbo vietų skaičių mokytojams, daugiau mokymo lėšų skirti kvalifikacijai, tobulinant mokytojų kompiuterinį raštingumą. Aktualizuoti mokinių poreikius atitinkančių neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlą, siekiant, kad mokiniai daugiau įsitrauktų. Kad būtų dar geriau pasirengta nuotoliniam ar hibridiniam ugdymui, būtina tęsti mokytojų ir mokinių aprūpinimą nuotolinio darbo ir ugdymo(si) priemonėmis. Siekiant visapusiškai pasirengti įtraukiajam ugdymui, rekomenduojama didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

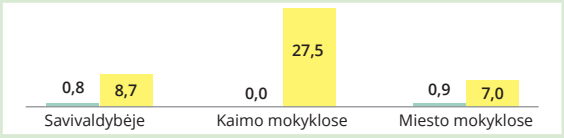
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota gerokai daugiau nei ankstesniais metais.

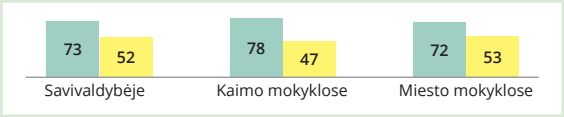
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais. Ryškus proveržis kaimo mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis liko mažesnė nei miesto.

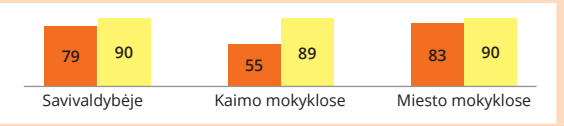

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

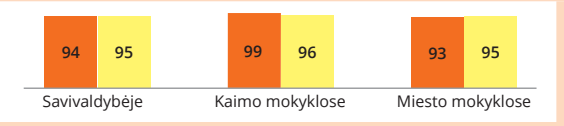
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką šiek tiek padidėjo, bet išliko mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

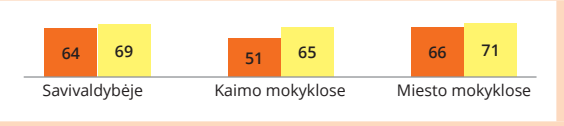
Ir kaimo, ir miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra mažesnė nei miesto mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra didesnė, miesto mokyklose – mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis yra didesnė nei miesto mokyklose.

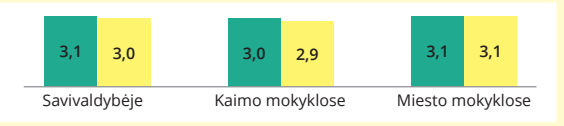

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė yra gerokai didesnė nei kaimo mokyklose.

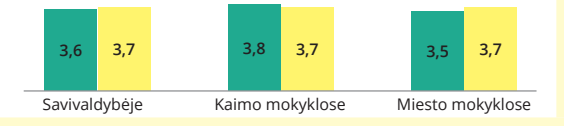

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

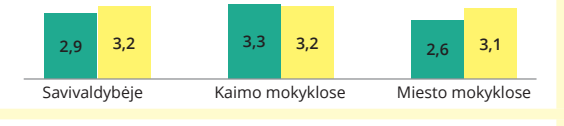
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštesniu balu nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklų įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą ir yra šiek tiek aukštesnis nei kaimo mokyklose.

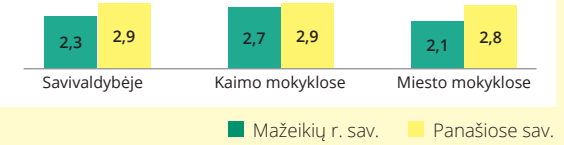
Savivaldybės mokyklų, ypač kaimo, turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra aukštas; jis reikšmingai nesiskiria nuo mokyklų panašiose savivaldybėse įsivertinimo.

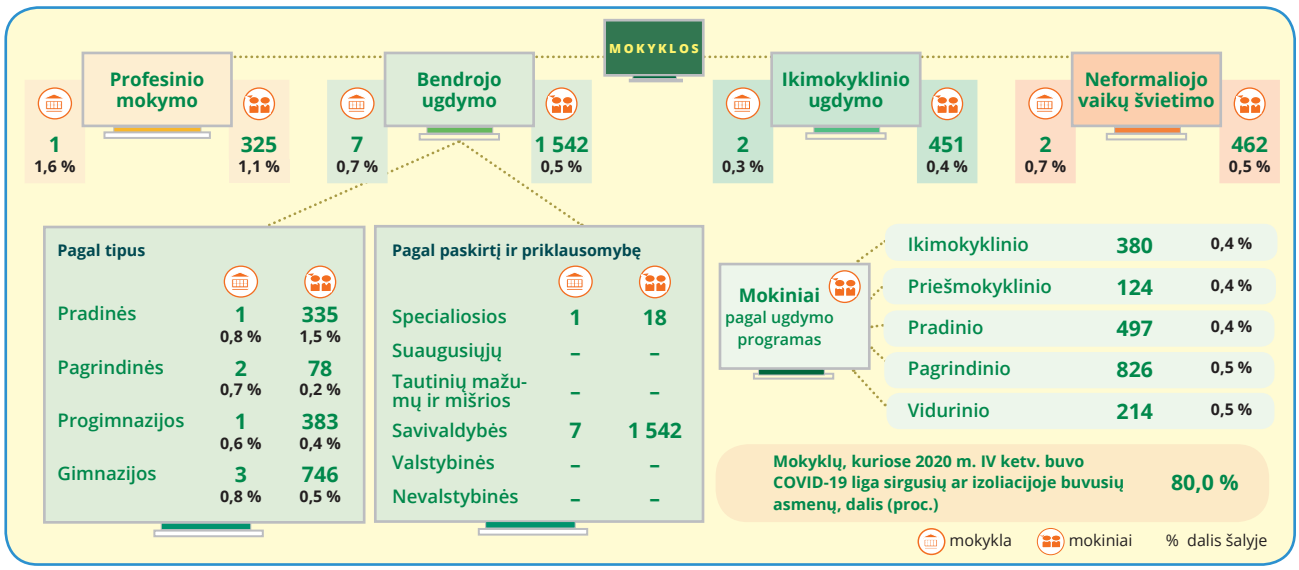
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino gerokai aukščiau nei miesto mokyklos, kurių šio aspekto įsivertinimas yra reikšmingai žemesnis nei miesto mokyklų panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač miesto, įsivertino prasčiau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

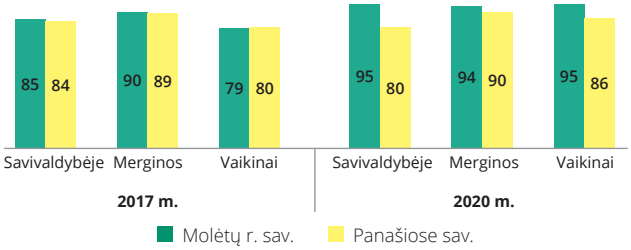
Molėtų rajono savivaldybė

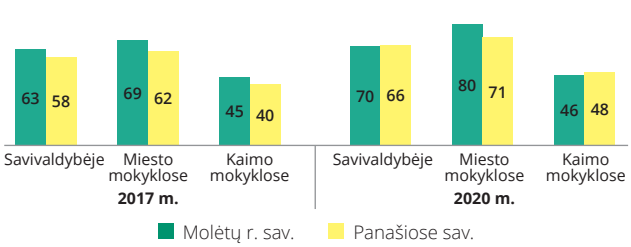
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
12,9↓	14,9↓	716↑	1,7	13,1	10,4↑	48↑	17,5↓	45↑	744	10↑	130↑	1↑	7,7↑	16,7↑	18,1↑	71↑	3,8↑	75↑	97,6↑	6,5	221↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

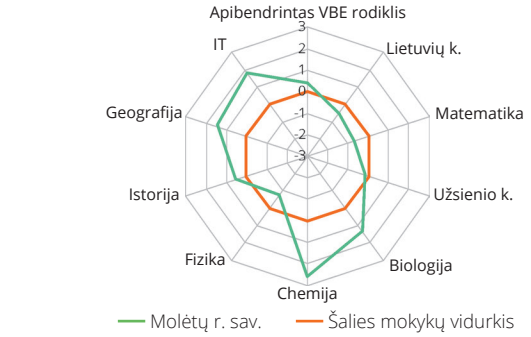
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Neliko atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

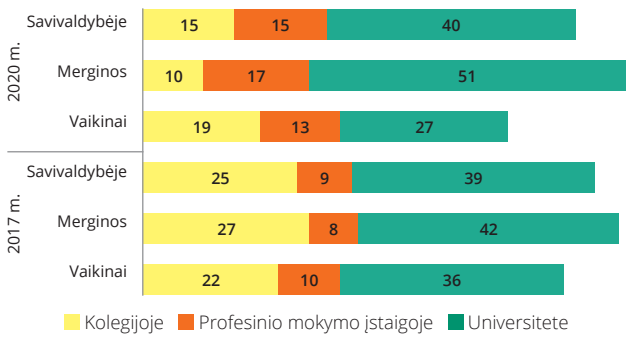
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ypač miesto mokyklose; ryškus atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti – chemijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo, ypač vaikinų.

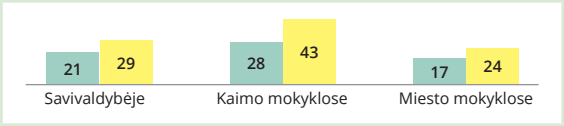
REKOMENDACIJOS Siekiant spręsti jungtinių ir mažų klasių problemas, siūloma tęsti mokyklų tinklo pertvarką, o įsivertinus konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Siekiant, kad ankstyvasis ugdymas būtų visiems prieinamas, didinti ugdymosi vietų skaičių 3–5 metų vaikams. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, ir kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų kaimo mokyklų mokytojams, skaičių. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių fizikos, matematikos, lietuvių k. ir užsienio k. mokymosi pasiekimus.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

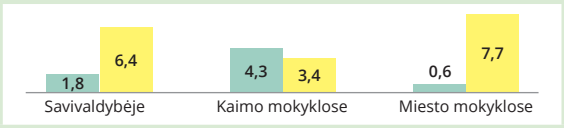
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

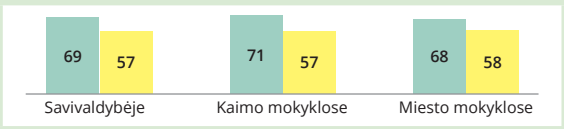
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta mažiau nei ankstesniais metais, ir tai yra gerokai mažiau nei miesto mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

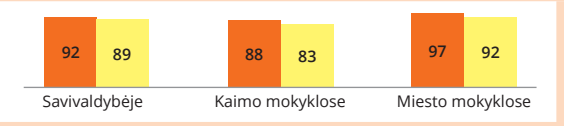

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

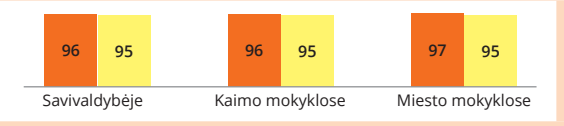
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

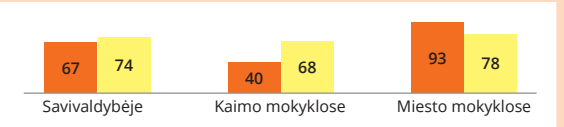
Ir kaimo, ir miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra mažesnė nei miesto mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) šiek tiek viršija panašių savivaldybių rodiklį. Atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų yra minimalus.

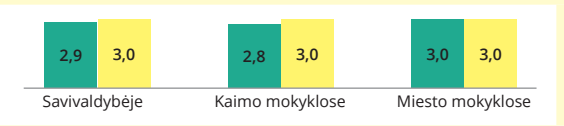

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje ir kaimo mokyklose gerokai atsilieka nuo panašių savivaldybių skaičiaus. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė yra gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse ir daugiau kaip du kartus didesnė nei kaimo mokyklose.

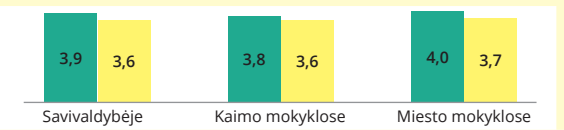

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

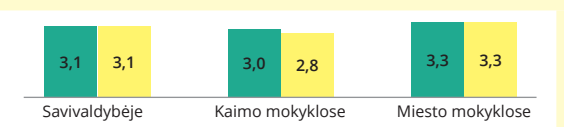
Miesto mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra gana aukštas ir atitinka panašių savivaldybių miesto mokyklų įsivertinimą; kaimo mokyklų įsivertinimas – žemesnis nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

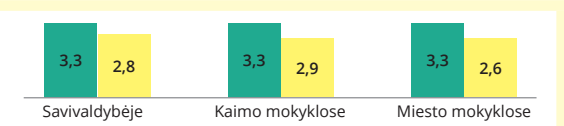
Savivaldybės miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; kaimo mokyklų įsivertinimas taip pat yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

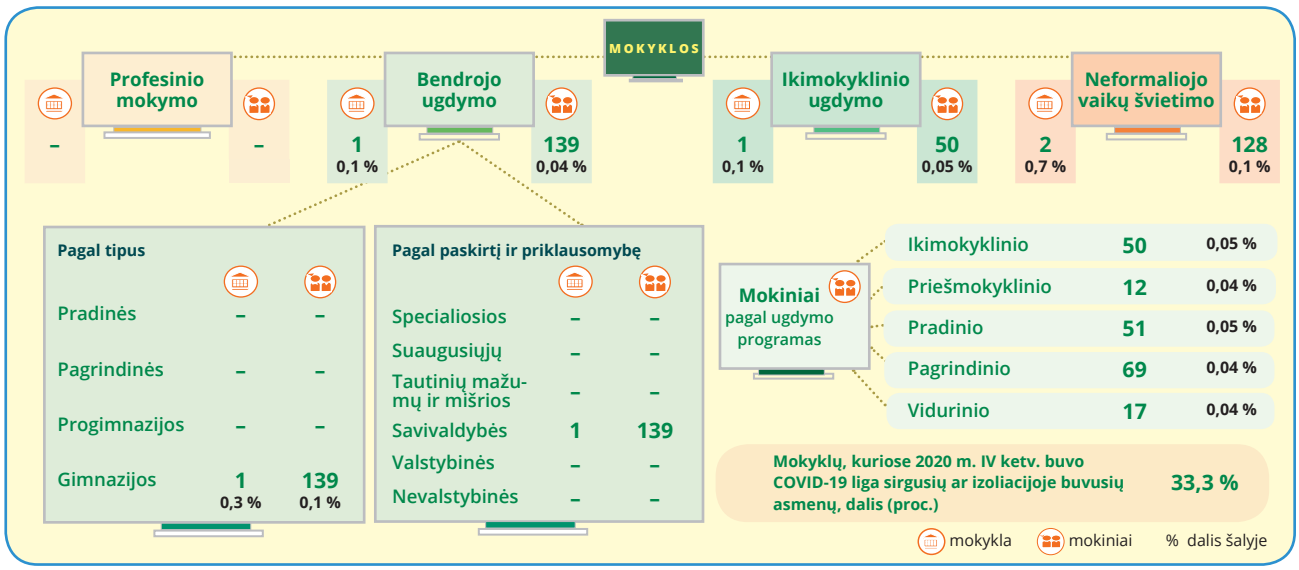
Miesto mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino vienodai su panašių savivaldybių mokyklomis, kaimo mokyklos – šiek tiek žemesniu balu nei miesto, tačiau aukštesniu – nei panašių savivaldybių mokyklos.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės ir kaimo, ir miesto mokyklos įsivertino vienodai, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių mokyklose.

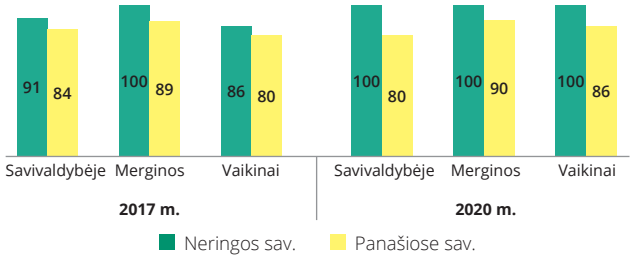
Neringos savivaldybė

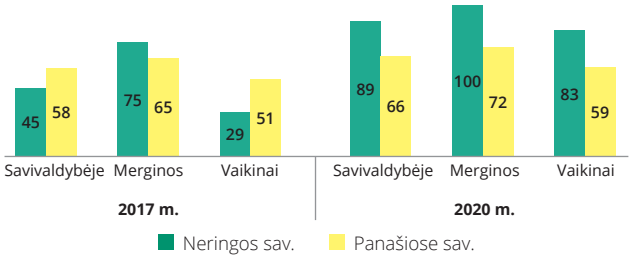
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
90,2↑	5↓	772↑	5,7	4,8	4,8↑	38↔	36,5↑	24↓	550	6,6↑	70↑	1,3↑	0↑	0↔	11,6↑	40↑	9,1↑	64↓	100↑	0,0	209,4↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

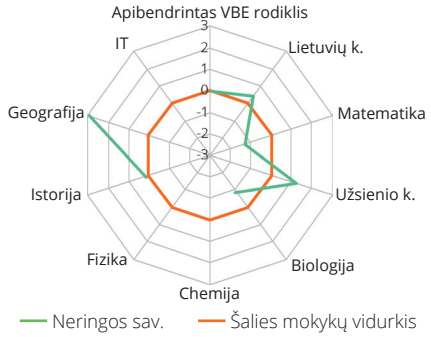
Gerokai išaugus vaikinų, išlaikiusių bent 1 VBE, daliai (proc.), neliko rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų. Visi savivaldybės abiturientai išlaikė bent 1 VBE.

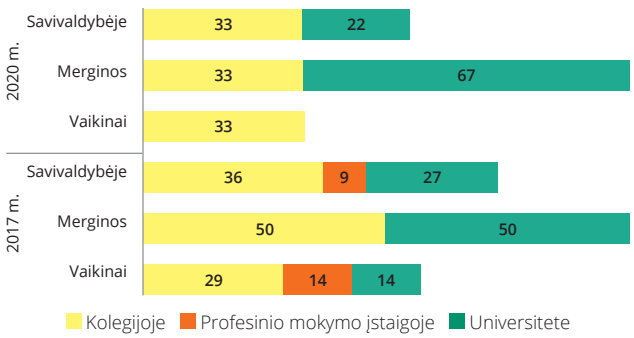
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji tapo gerokai didesnė nei panašių savivaldybių; sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti – geografijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais). Mokiniai nesirinko laikyti chemijos, fizikos ir informacinių technologijų egzaminų.

Per trejus metus gerokai sumažėjo savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.), ypač vaikinų, tačiau toliau mokosi visos merginos.

REKOMENDACIJOS Nors apibendrintas VBE rodiklis atitinka šalies, tačiau, siekiant užtikrinti visų vidurinio ugdymo programos mokinių kokybišką išsilavinimą, svarbu gerinti mokinių matematikos ir biologijos mokymosi pasiekimus; tobulinti mokytojų kompetencijas, padedančias siekti aukštesnės minėtų dalykų kokybės. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui ir individualiai jų pažangai, skatinti juos dalyvauti olimpiadose ir konkursuose, neformaliojo vaikų švietimo veiklose. Ieškoti galimybių daugiau ugdymo lėšų panaudoti mokymosi priemonėms įsigyti, kompiuterizuotų mokinių darbo vietų skaičiui didinti. Priimti sprendimus dėl veiksmingesnio mokyklų patalpų panaudojimo. Siekiant užtikrinti, kad ankstyvasis ugdymas būtų visiems prieinamas, plėsti 3–5 m. vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), gerokai sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

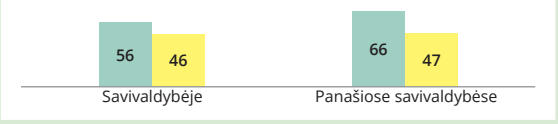
Kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, tenka šiek tiek daugiau nei ankstesniais metais, bet gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus 100-ui mokinių gauti beveik 6 kompiuteriai, bet tai yra beveik tris kartus mažiau nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo. Ši dalis yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Visų savivaldybės pedagogų kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį).

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Visi mokytojai mokydami savo dalyko naudoja IKT.

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius per trejus metus padidėjo ir gerokai lenkia panašių savivaldybių rodiklį.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

Savivaldybės mokykla savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu, jis atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą.

Savivaldybės mokykla turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

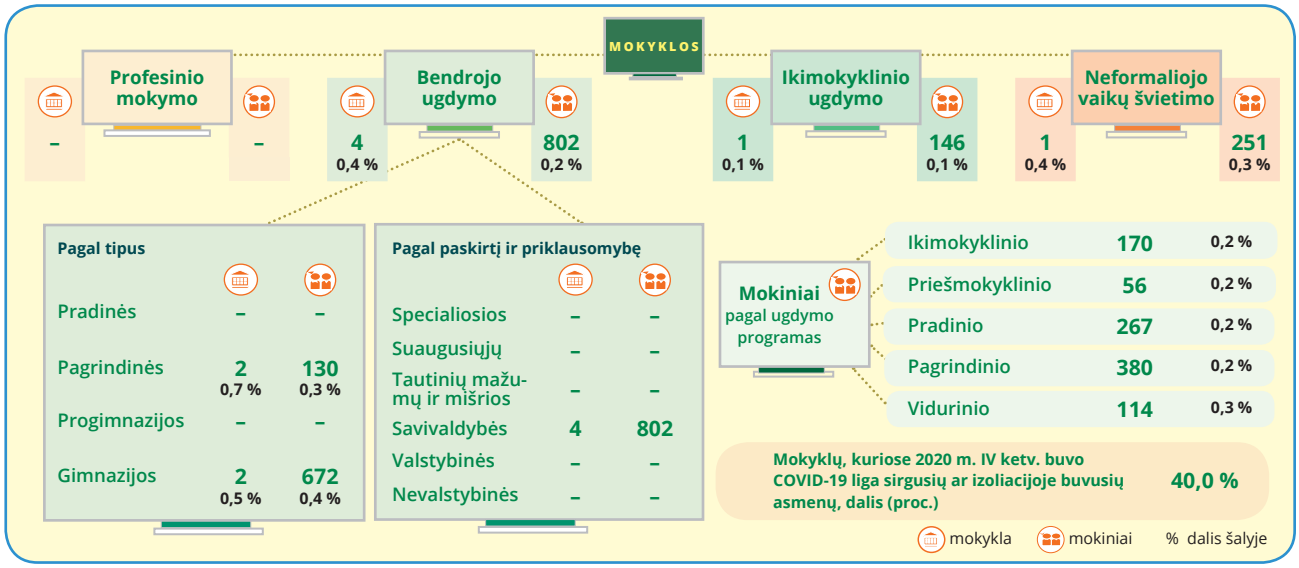
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis savivaldybės mokykla įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra gerokai aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokykla įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

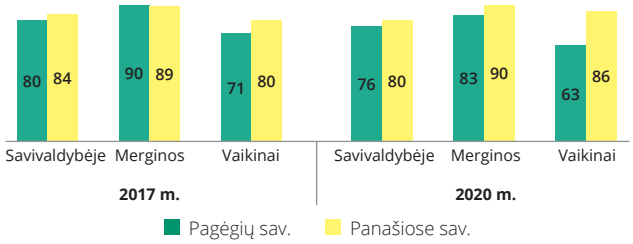
Pagėgių savivaldybė

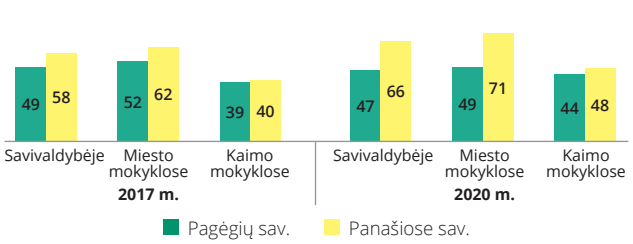
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
8,8↓	12,9↓	752↑	5,6	7,5	27,7↓	28↔	17,2↑	34↑	728	8,6↑	107↑	0,7↑	7,6↓	50↑	14,6↑	58↑	17,6↑	64↑	98,5↑	0,0	150,1↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

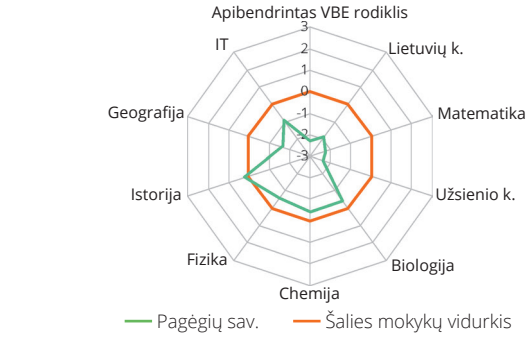
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) sumažėjo, išlieka ryškus atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

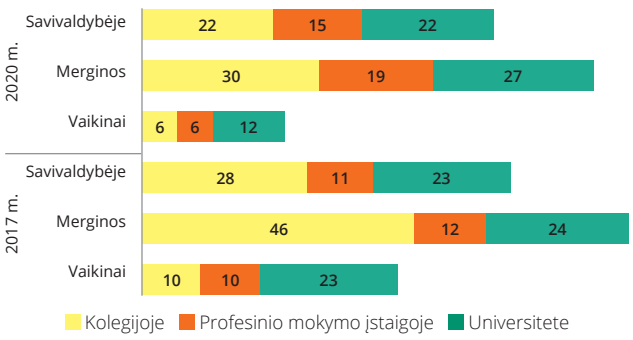
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse; atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų – taip pat mažesnis.

Istorijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies, kitų dalykų VBE rezultatai – žemesni.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo. Sumažėjo mokymąsi tęsiančių vaikinų dalis (proc.).

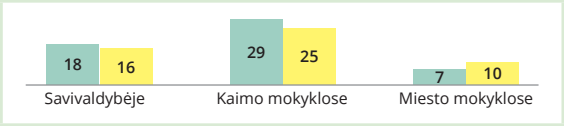
REKOMENDACIJOS Siekiant pagerinti vidurinio ugdymo programos mokinių pasiekimus, kurti prielaidas mokykloms dalyvauti Tūkstantmečio mokyklų programoje. Kad būtų sukurtos integralios ugdymo(si) sąlygos visiems mokiniams, toliau didinti švietimo pagalbos prieinamumą, švietimo įstaigose ugdomų 3–5 metų vaikų aprėptį. Siekiant dar geriau pasiruošti nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui, užtikrinti, kad ir kaimo, ir miesto mokyklose mokiniai turėtų vienodas galimybes naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais, sparčiau kurti kompiuterizuotas darbo vietas mokytojams, kaimo mokyklų mokytojus aprūpinti nuotolinio darbo priemonėmis. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, mažinant jungtinių klasių, mažų klasių komplektų ir mažų mokyklų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

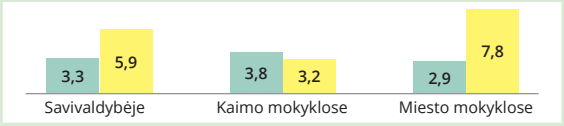
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota kone dvigubai daugiau nei ankstesniais metais, bet šiek tiek mažiau nei panašiose savivaldybėse.

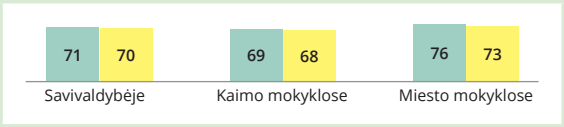
Miesto mokyklose kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, šiek tiek padaugėjo, tačiau jų tenka gerokai mažiau nei kaimo mokyklose.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta mažiau nei ankstesniais mokslo metais ir tai yra gerokai mažiau nei miesto mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje šiek tiek sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

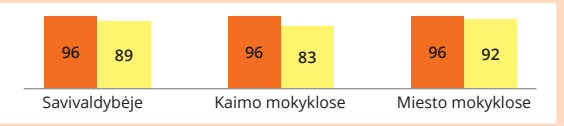

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

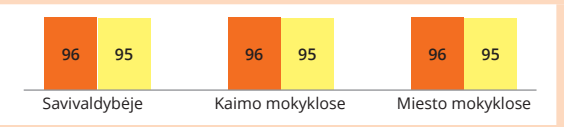
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

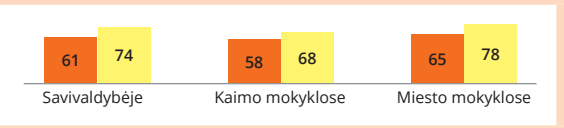
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra atotrūkio tarp kaimo ir miesto mokyklų.

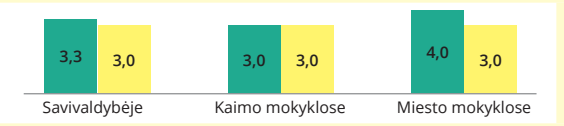

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose.

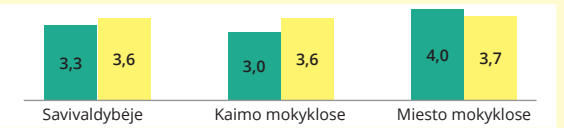

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

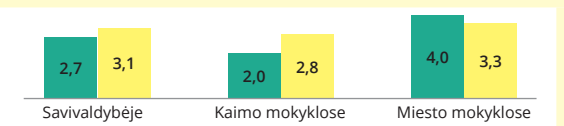
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklos šią kompetenciją įsivertino aukščiausiu balu.

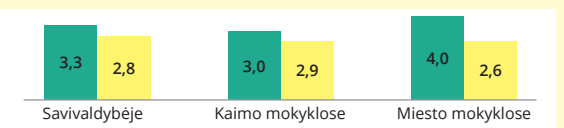
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, kaimo mokyklų įsivertinimas yra vienu balu žemesnis.

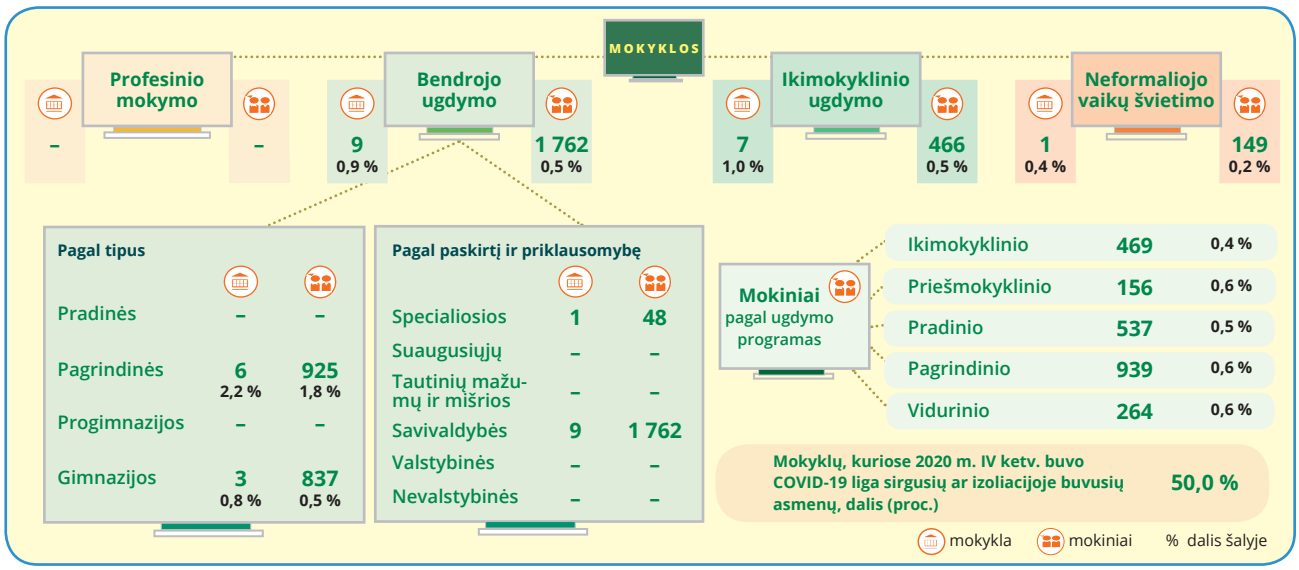
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, tačiau kaimo mokyklų įsivertinimas yra dvigubai žemesnis nei miesto mokyklų.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga miesto mokyklos, palyginti su kaimo ir su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino daug geriau.

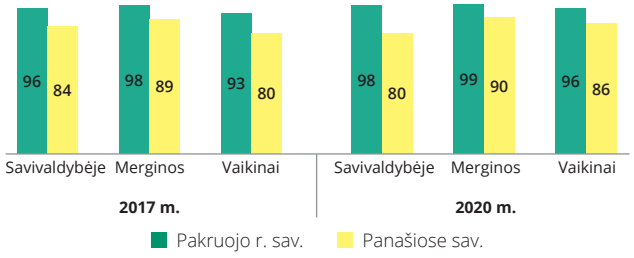
Pakruojo rajono savivaldybė

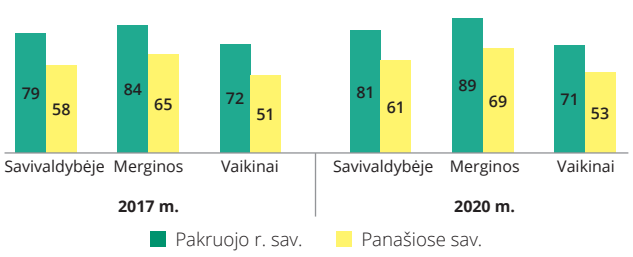
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
16,1↓	10,6↓	791↑	3,6	11,0	33↓	48↑	22,2↓	36↓	707	9,5↓	101↑	1↑	2,3↑	12,5↑	16,8↑	80↑	1↓	71↑	97,1↓	0,0	243↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

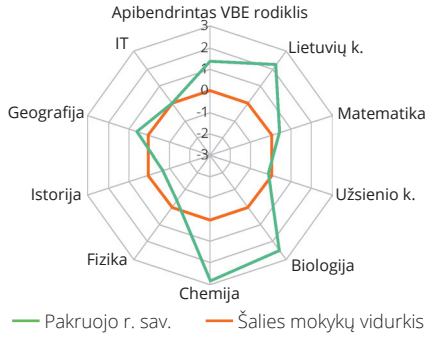
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

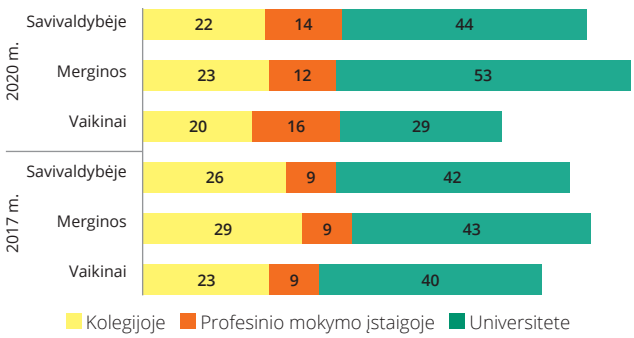
Išaugo merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; padidėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti – chemijos, biologijos, lietuvių k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus paaugo, tačiau sumažėjo besimokančių kolegijoje. Mokymąsi universitete tęsiančių vaikinų dalis sumažėjo gerokai.

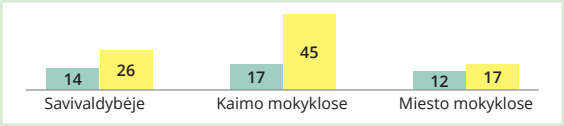
REKOMENDACIJOS Kuriant prielaidas mokyklų veiklos ir mokymo(si) kokybei gerinti, tęsti švietimo įstaigų tinklo pertvarką. Įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Tikslingai tobulinti mokytojų kompetencijas nustatyti individualius mokinių poreikius ir teikti reikiamą pagalbą, stiprinti ugdymą karjerai. Sudarant kokybiškas ir lygiavertes ugdymo(si) sąlygas kiekvienam mokiniui, užtikrinti, kad ir kaimo, ir miesto mokyklose mokiniai būtų aprūpinti kompiuteriais, reikiamomis mokymosi priemonėmis. Skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms tobulinti.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

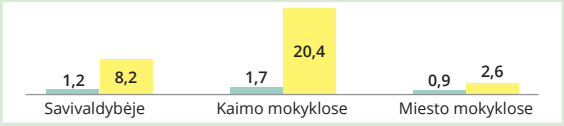
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

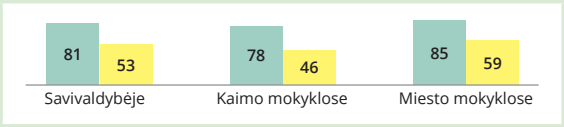
Kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, tenka daugiau nei ankstesniais metais, ypač kaime. Didelis skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

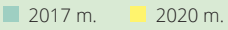

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

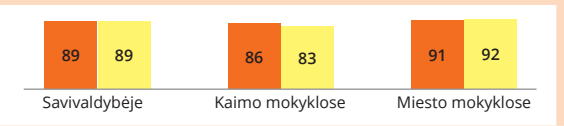

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

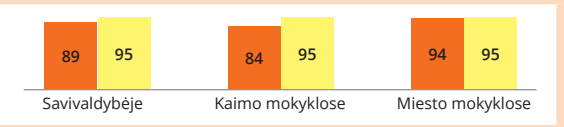
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

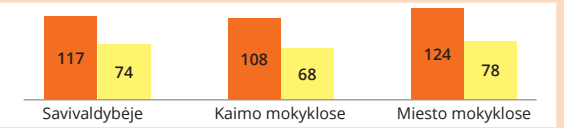
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau ši dalis yra mažesnė nei miesto mokyklose.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Nemažas atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

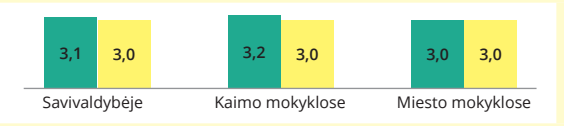
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius gerokai viršija tokių darbo vietų skaičių panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė yra didesnė nei kaimo mokyklose.

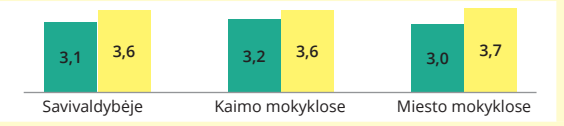

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

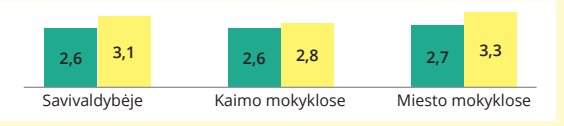
Kaimo mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu ir geriau nei panašiose savivaldybėse; miesto mokyklų įsivertinimas prilygsta panašių savivaldybių įsivertinimui, bet yra prastesnis nei kaimo mokyklose.

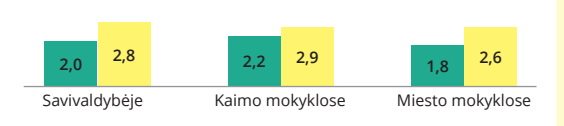
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas kaimo ir miesto mokyklose yra aukštesnis nei vidutinis ir reikšmingai nesiskiria, tačiau yra prastesnis už įsivertinimą panašių savivaldybių mokyklose.

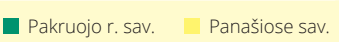

Savivaldybės mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino žemesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse; įsivertinimo vertės skirtumas tarp savivaldybės kaimo ir miesto mokyklų yra minimalus.

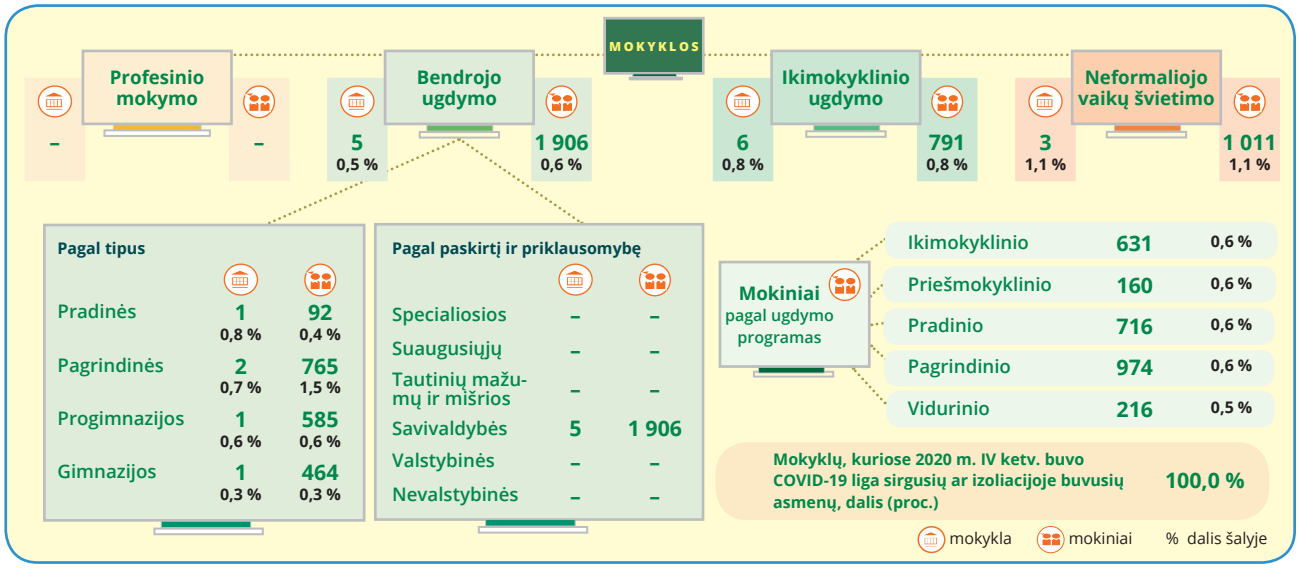

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač miesto, palyginti su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino gerokai prasčiau; įsivertinimo rodiklio vertė miesto mokyklose nuo galimos aukščiausios vertės skiriasi daugiau nei du kartus.

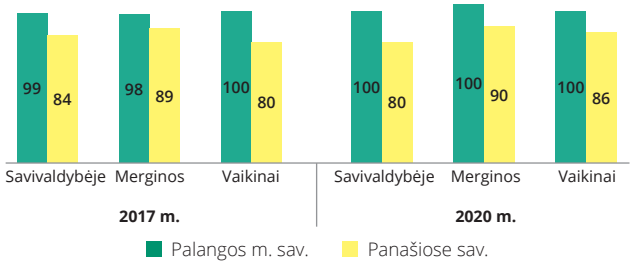
Palangos miesto savivaldybė

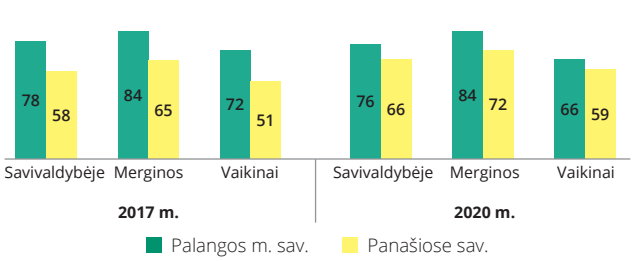
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
9,1↑	12,1↓	707↑	1,1	10,6	4,1↑	60↔	13,8↑	47↔	689	11,1↑	159↑	0,7↑	0↔	20↔	23,1↑	99↓	1,2↓	66↑	97,7↓	52,5	246,5↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

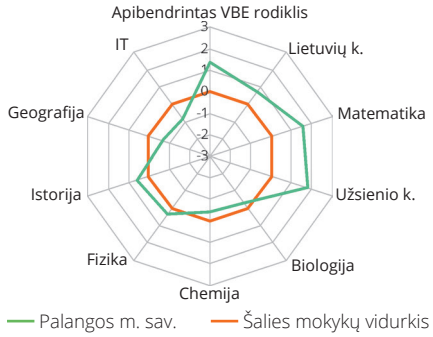
Visi savivaldybės abiturientai – ir merginos, ir vaikinai – išlaikė bent 1 VBE.

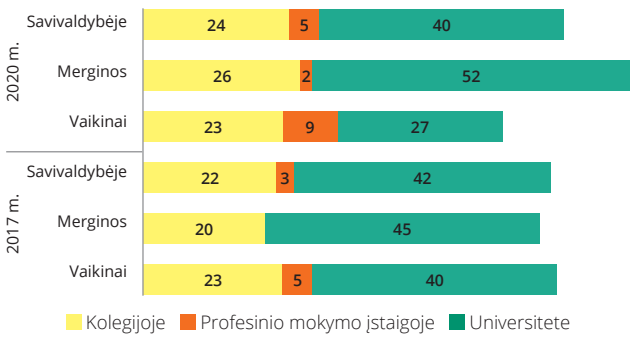
Nors abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau sumažėjus vaikinų daliai (proc.), padidėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) ir apibendrintas VBE rodiklis yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus paaugo, ypač merginų.

REKOMENDACIJOS Socialinis ekonominis kontekstas yra palankus aukštai ugdymo kokybei užtikrinti, todėl būtina analizuoti ir šalinti priežastis, neigiamai veikiančias vidurinio ugdymo programos geografijos, informacinių technologijų, chemijos ir biologijos pasiekimus. Tobulinti mokytojų dalykines kompetencijas ir kompiuterinio raštingumo gebėjimus, skatinti juos aktyviau naudoti IKT mokant savo dalyko. Dėl pandeminės situacijos išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, skirti daugiau išteklių šiuolaikinėms mokymosi priemonėms ir vadovėliams įsigyti, didinti kompiuterizuotų mokytojų darbo vietų skaičių. Kuriant lygiavertes ugdymosi sąlygas visiems mokiniams, toliau didinti švietimo pagalbos prieinamumą. Siekiant pozityvių švietimo pokyčių ir vystant bendradarbiavimą tarp mokyklų, telkti mokyklas dalyvauti Tūkstantmečio mokyklų programos veiklose.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius nesikeitė ir yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse.

Per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais ir gerokai daugiau nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo. Ši dalis yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

Savivaldybės pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) išaugo ir atitinka panašių savivaldybių rodiklį.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, tačiau išliko mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius per trejus metus padidėjo, tačiau išliko mažesnis nei panašiose savivaldybėse.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

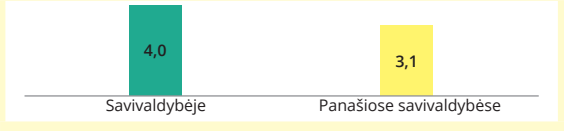
Skaitmeninę kompetenciją mokyklos įsivertino aukštu balu ir geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą savivaldybės mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra didesnis nei panašiose savivaldybėse.

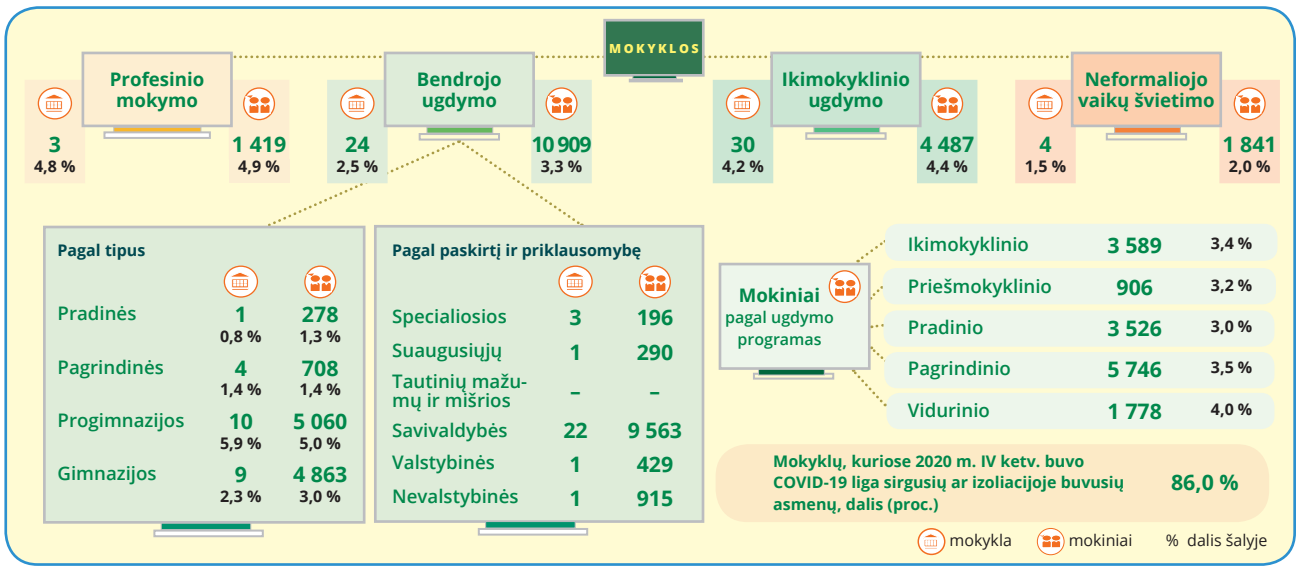
Savivaldybės mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra beveik vienu balu didesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, palyginti su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino gerokai aukštesniu balu.

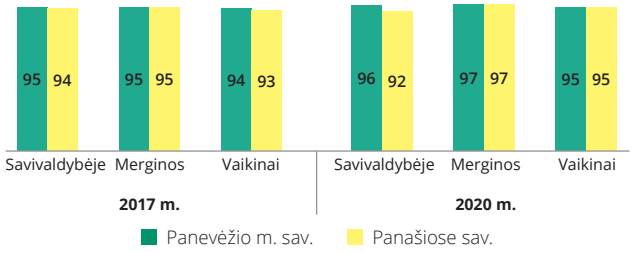
Panevėžio miesto savivaldybė

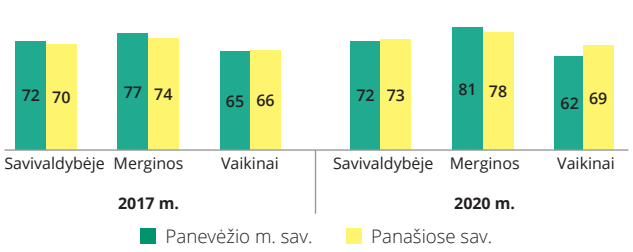
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,9↓	12,7↓	836↑	2,1	16,1	11,1↑	65↔	12,6↓	42↑	731	13,1↑	184↓	0,9↑	0,8↑	0↔	24↓	105↑	0↔	62↑	98,9↑	9,2	235,9↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

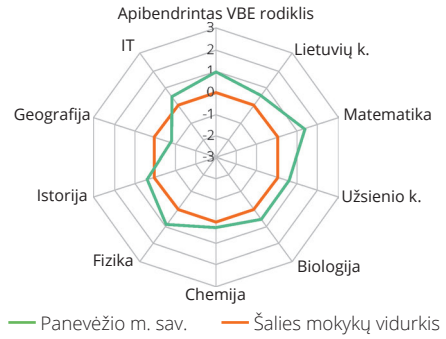
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

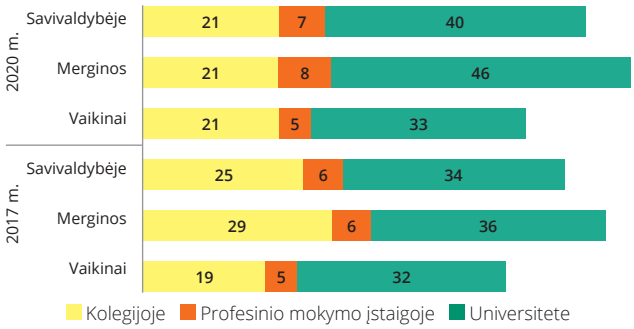
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) išlieka nepakitusi, tačiau padidėjo rodiklio skirtumas tarp vaikinų ir merginų.

Visų VBE, išskyrus geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, ypač merginų, tęsiančių mokymąsi universitete.

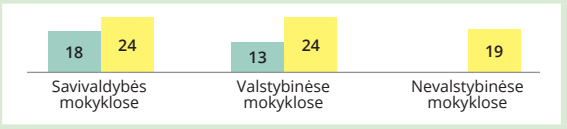
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas yra palankus siekti aukštesnės ugdymo kokybės, o sutvarkytas mokyklų tinklas – įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Tikslingai panaudojant mokymo lėšas mokytojų kvalifikacijai tobulinti, siūloma ir toliau stiprinti mokytojų dalykines kompetencijas, siekiant užtikrinti visų vidurinio ugdymo programos mokinių kokybišką išsilavinimą, mažinant skirtumus tarp vaikinų ir merginų. Gerinti savivaldybės mokyklų pedagogų aprūpinimą nuotolinėmis mokymo priemonėmis. Siekiant pasirengti įtraukiajam ugdymui, ieškoti galimybių padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota mažiau nei ankstesniais metais, bet daugiau nei panašiose savivaldybėse.

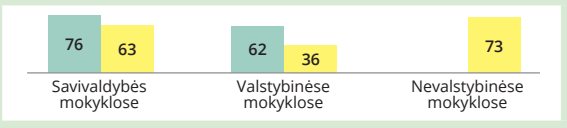
Savivaldybės ir valstybinėse mokyklose 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Nevalstybinėse mokyklose šių kompiuterių tenka mažiau nei savivaldybės ir valstybinėse mokyklose.

Savivaldybės mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta penkis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Skirtumo tarp savivaldybės ir valstybinių mokyklų beveik nėra. Nevalstybinėse mokyklose šių kompiuterių gauta gerokai mažiau nei kitose mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybės ir valstybinėse mokyklose sumažėjo. Ši dalis valstybinėse mokyklose yra gerokai mažesnė nei savivaldybės mokyklose.

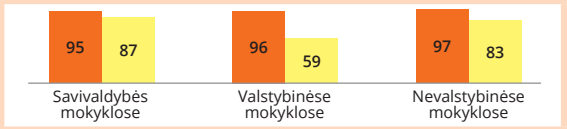

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

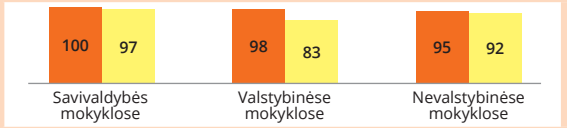
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

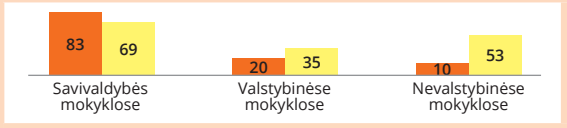
Savivaldybės, nevalstybinių ir valstybinių mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

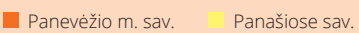

Visi savivaldybės mokyklų mokytojai naudoja IKT savo dalykui mokyti; kitų mokyklų mokytojų, naudojančių IKT mokant savo dalyko, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

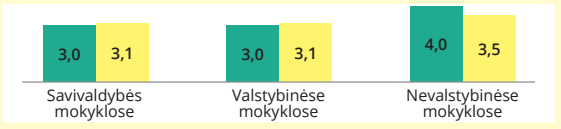
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybės mokyklose yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, tačiau valstybinėse ir ypač nevalstybinėje mokykloje – gerokai mažesnis.

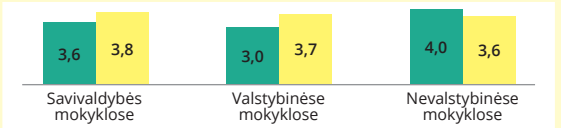

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

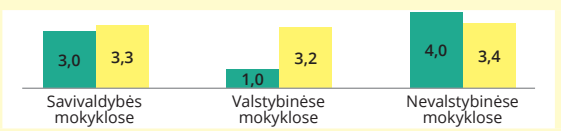
Nevalstybinė mokykla skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukščiausiu balu ir ketvirtadaliu geriau nei savivaldybės ir valstybinės mokyklos.

Nevalstybinė mokykla turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse; savivaldybės ir ypač valstybinių mokyklų įsivertinimo rodiklio vertė – žemesnė nei atitinkamų mokyklų panašiose savivaldybėse.

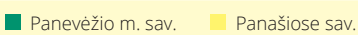

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis nevalstybinė mokykla įsivertino aukščiausiu balu; savivaldybės mokyklų įsivertinimo rodiklio vertė yra vienu balu žemesnė, o valstybinių mokyklų – keturis kartus žemesnė negu nevalstybinės mokyklos.

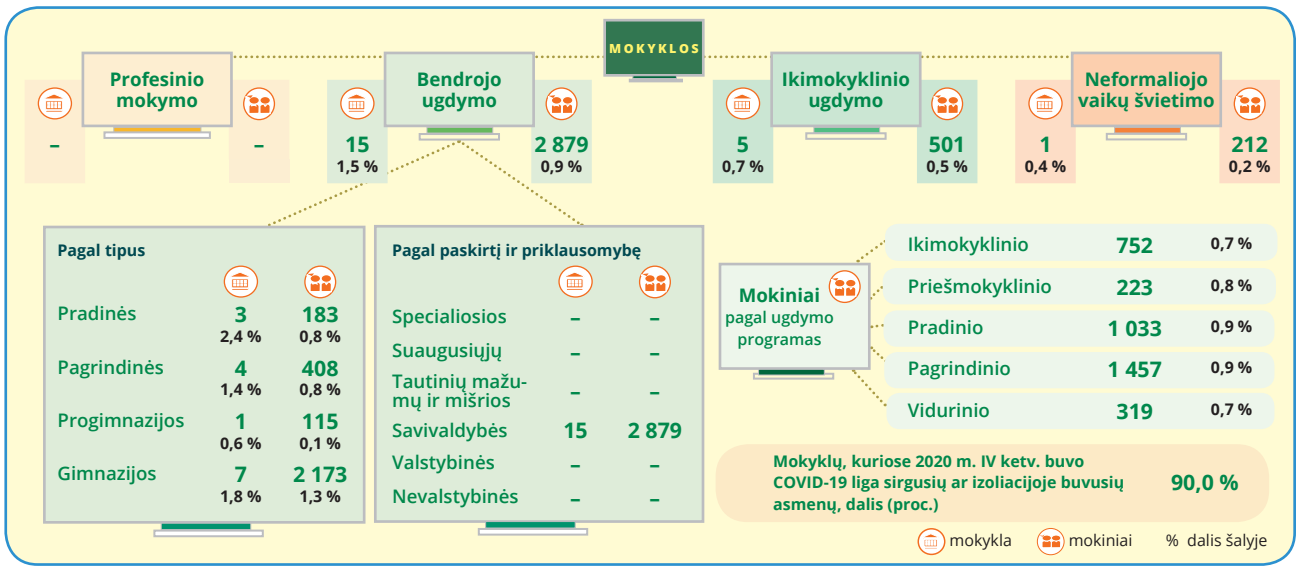

Savivaldybėje mokyklos, ypač nevalstybinė, galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino žemesniu balu negu atitinkamos mokyklos panašiose savivaldybėse.

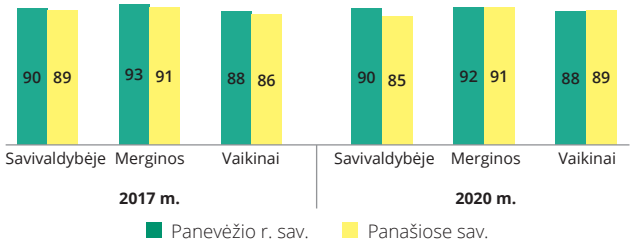
Panevėžio rajono savivaldybė

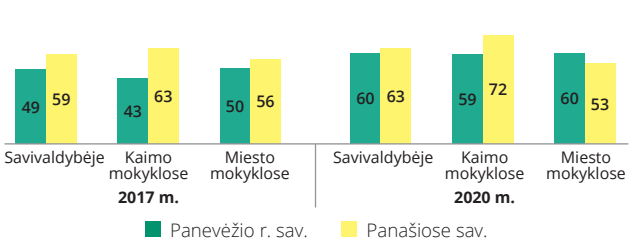
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimaudžiančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
8,1↓	13↓	747↑	3,6	13,6	22,1↑	43↔	19↑	40↑	656	9,5↑	132↑	1,1↓	5,7↑	33,3↑	16,6↑	60↑	4,2↑	80↑	97,8↑	3,5	174,6↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

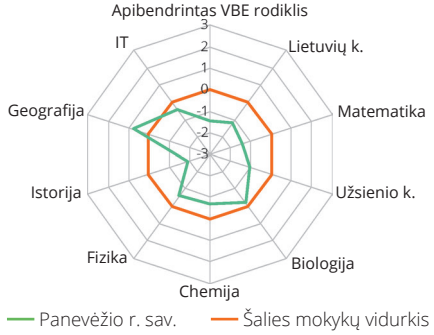
Merginų ir vaikinų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) didesnė už panašių savivaldybių rodiklį. Yra nedidelis skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

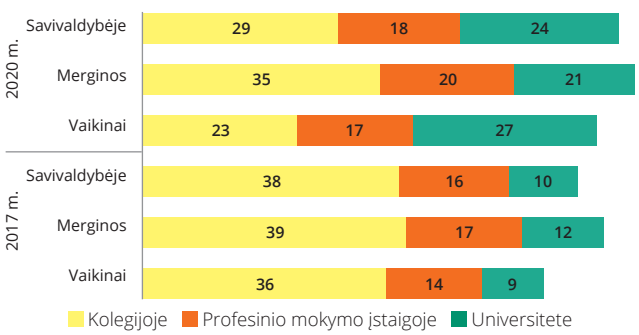
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ypač miesto mokyklose; beveik neliko skirtumo tarp miesto ir kaimo.

Visų VBE, išskyrus geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo. Ypač padidėjo universitete mokymąsi tęsiančių vaikinų dalis.

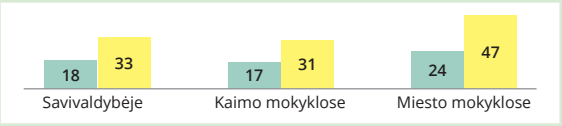
REKOMENDACIJOS Siekiant gerinti mokyklų veiklos ir mokymo(si) kokybę, tęsti mokyklų tinklo pertvarką, mažinant 5–8 jungtinių klasių, mažų mokyklų ir klasių komplektų dalį. Tikslingai panaudojant mokymo lėšas mokytojų kvalifikacijai tobulinti, būtina ir toliau stiprinti mokytojų dalykines kompetencijas, siekiant užtikrinti geresnius visų dalykų VBE rezultatus. Skirti daugiau išteklių mokytojų skaitmeninėms kompetencijoms tobulinti, gerinti kaimo vietovėse veikiančių mokyklų pedagogų aprūpinimą nuotolinio darbo ir mokymo priemonėmis. Siekti įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinant 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

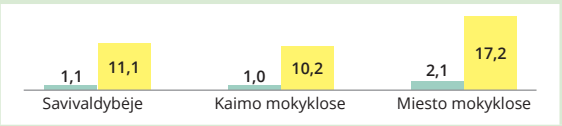
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota kone perpus mažiau nei panašiose savivaldybėse.

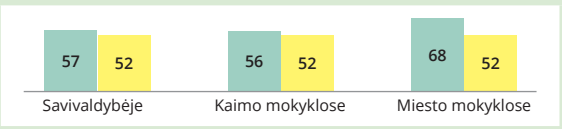
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Miesto mokykloje šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei kaimo mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta dešimt kartų daugiau nei ankstesniais metais. Miesto mokykloje šių kompiuterių gauta gerokai daugiau nei kaimo mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo ir kaimo, ir miesto mokyklose.

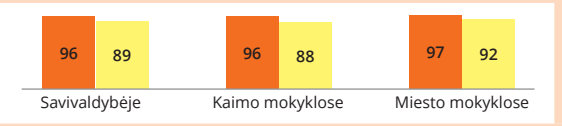

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

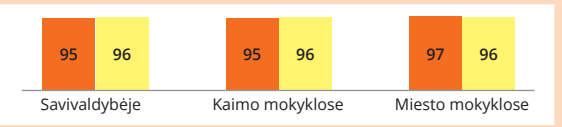
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

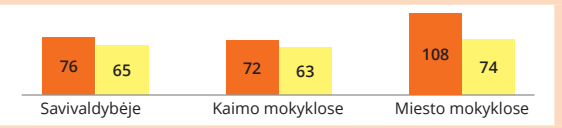
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje ir kaimo mokyklose yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

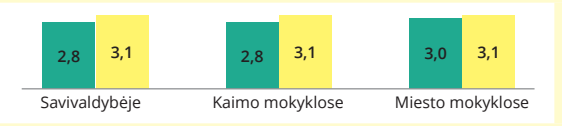

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokykloje. Didelis atotrūkis tarp kaimo mokyklų ir miesto mokyklos.

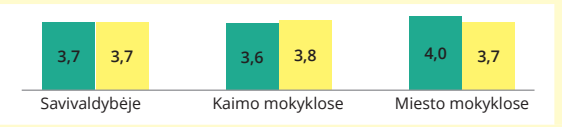

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

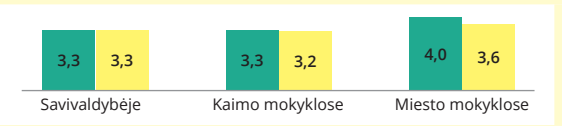
Savivaldybės kaimo mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokykloje įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

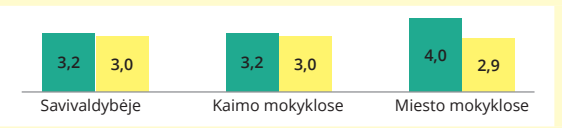
Savivaldybės miesto mokykla turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir jis yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse; kaimo mokyklų šio aspekto įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

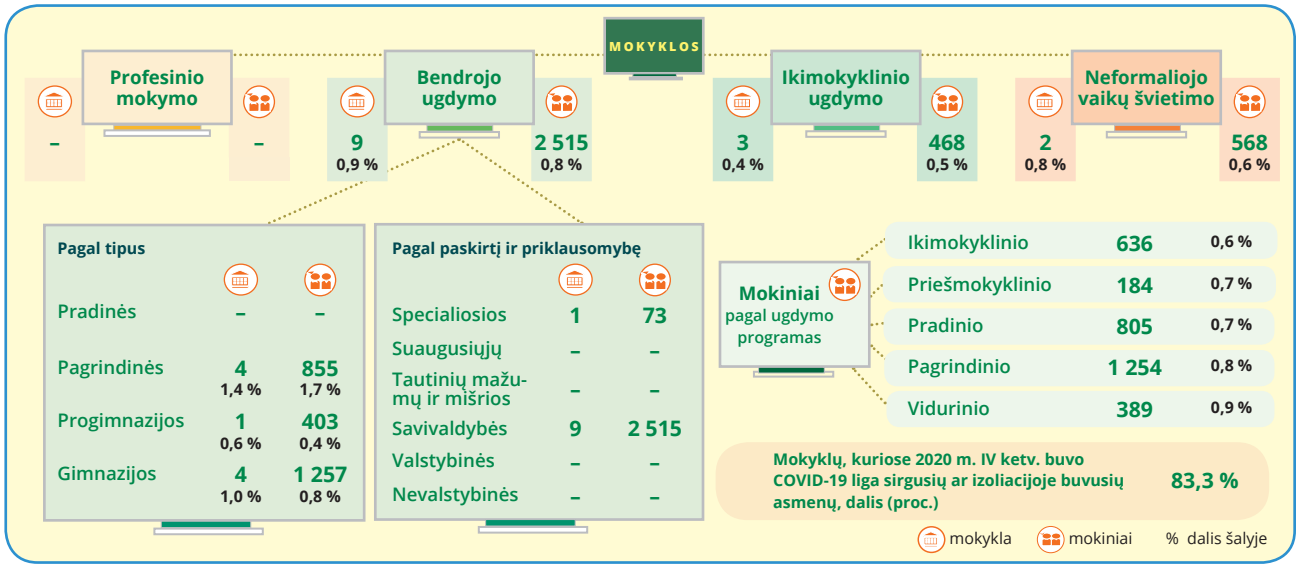
Miesto mokykla darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas lenkia panašių savivaldybių įsivertinimo rodiklio vertę, tačiau kaimo mokyklų šio rodiklio vertė – gerokai žemesnė nei miesto.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač miesto mokykla, įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

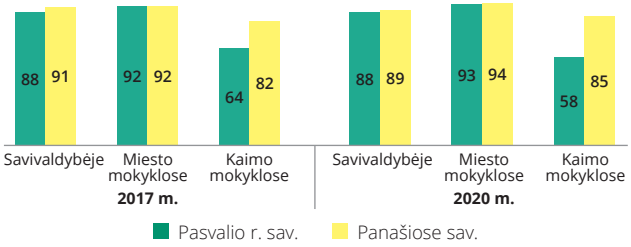
Pasvalio rajono savivaldybė

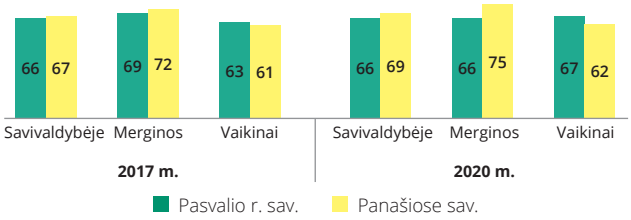
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
12,9↓	15,5↓	740↑	6,2	14,6	10,5↑	43↔	17,8↓	31↓	666	10,3↓	111↑	0,9↓	8,7↑	0↑	17,7↑	76↑	0↑	76↑	98,3↑	11,9	212↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

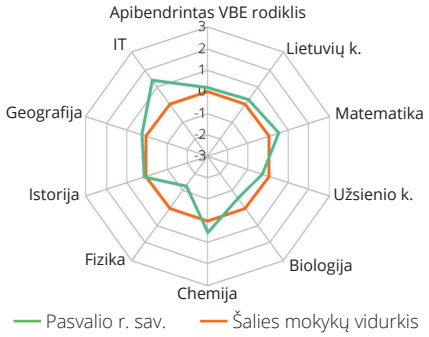
Miesto mokyklų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Padidėjo atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų.

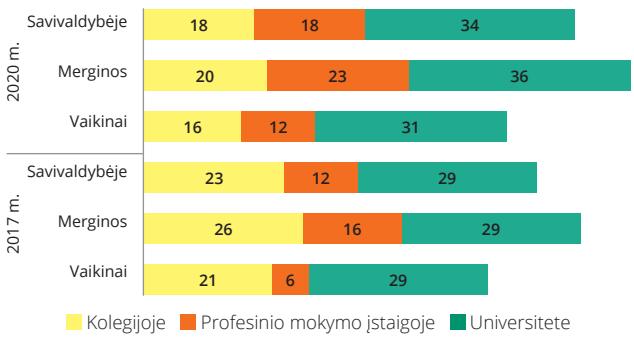
Padidėjo abiturientų vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra šiek tiek didesnė nei merginų dalis (proc.).

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, gerokai išaugo mokymąsi tęsiančiųjų PM įstaigose dalis.

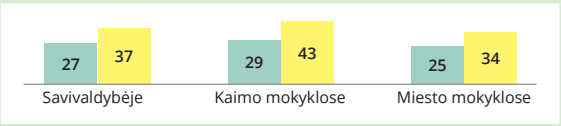
REKOMENDACIJOS Daugumos dalykų VBE rezultatai yra aukštesni už šalies. Padidėjo mokinių pasiekimų skirtumai kaimo ir miesto mokyklose. Rekomenduojama gerinti biologijos ir fizikos mokymosi pasiekimus, ieškoti priemonių pasiekimų skirtumams mažinti. Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais, tačiau yra atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų. Todėl siūloma mažinti kaimo ir miesto mokyklų mokinių galimybių naudotis kompiuteriais netolygumus ir didinti kompiuterizuotų mokytojų darbo vietų skaičių. Tęsiant švietimo įstaigų tinklo pertvarką, mažinti mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalį ir administracijos darbuotojų skaičių mokyklose. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Didinti 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

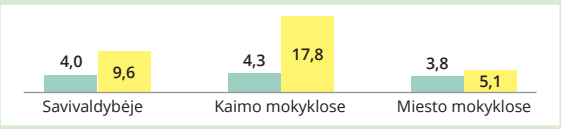
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo trigubai ir jų panaudota šiek tiek mažiau nei panašiose savivaldybėse.

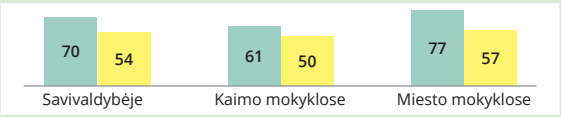
Kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, tenka gerokai daugiau nei ankstesniais metais, ypač kaimo mokyklose. Yra skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

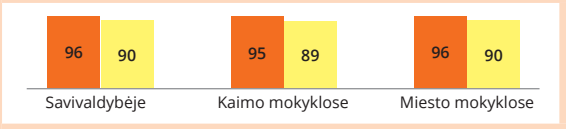

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

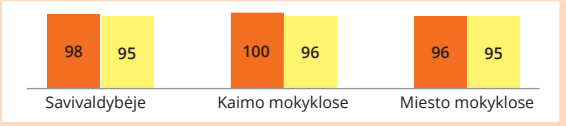
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

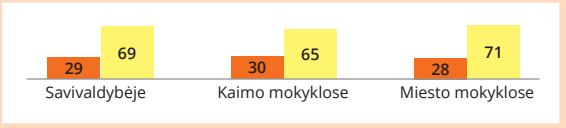
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose IKT naudoja visi mokytojai.

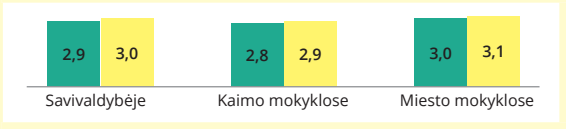

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

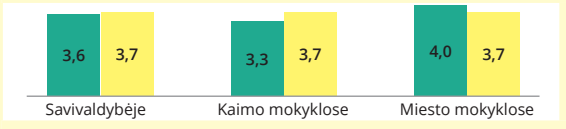

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

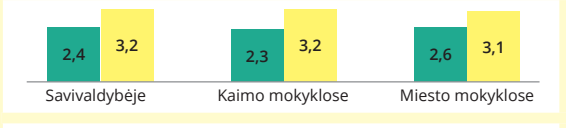
Mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana gerai, bet prasčiau nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

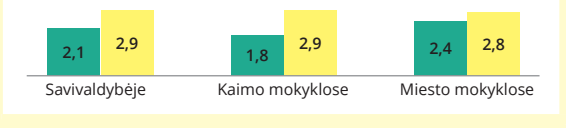
Savivaldybės miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir jis yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklų šio aspekto įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

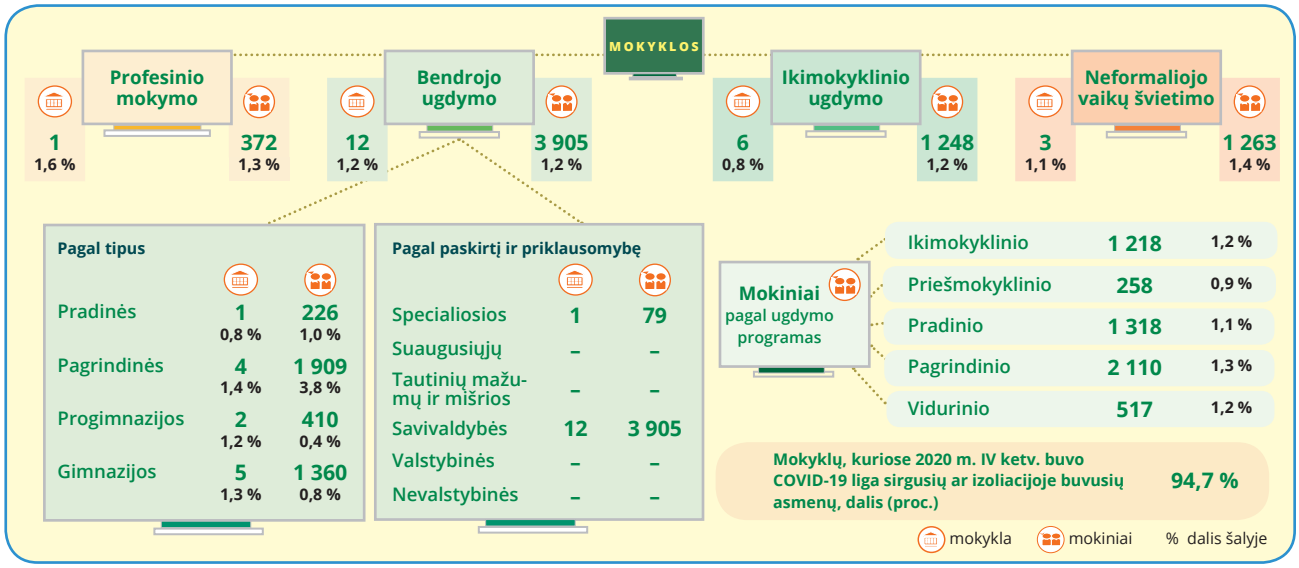
Savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino daug žemesniais balais nei panašių savivaldybių mokyklos.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, įsivertino prasčiau, palyginti su mokyklomis panašiose savivaldybėse.

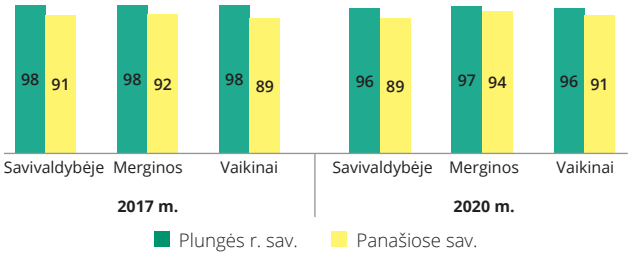
Plungės rajono savivaldybė

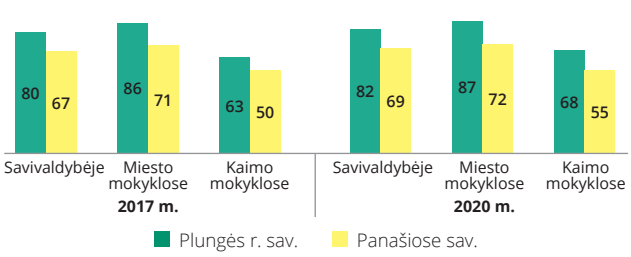
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
5,6↓	12,5↓	782↑	3,1	12,7	14,9↓	44↔	13,1↑	47↑	707	11,9↑	170↑	0,7↑	1,5↑	0↑	20,6↑	85↑	0↔	71↑	98,4↑	5,1	246,1↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

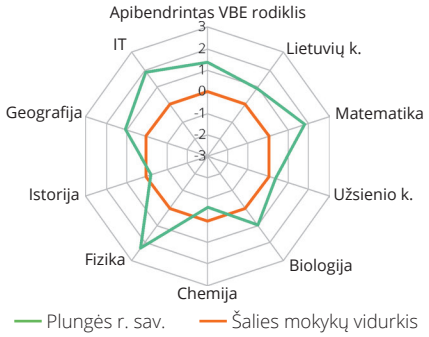
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

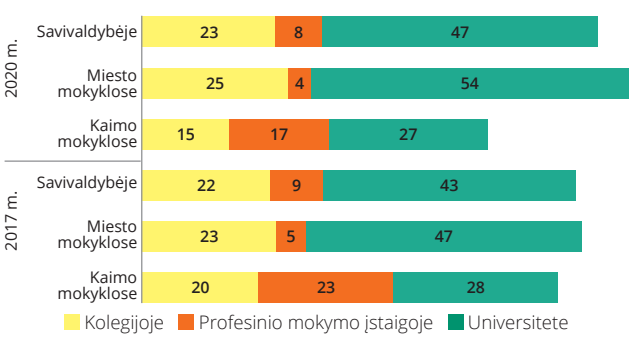
Nežymiai padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; išlieka atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Visų VBE, išskyrus istorijos ir chemijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, dalis (proc.) per trejus metus paaugo, tačiau mokymąsi tęsiančių kaimo mokyklų abiturientų dalis gerokai sumažėjo.

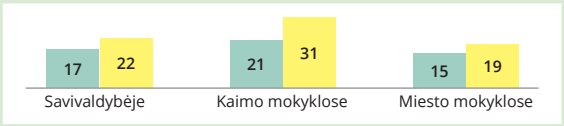
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis, kultūrinis kontekstas, mokyklų tinklo pertvarkos sprendimai kuria palankias sąlygas siekti aukštos ugdymo kokybės. Tikslinga toliau vykdyti mokyklų tinklo pertvarkos priemones ir įgyvendinti mokyklų tinklaveikos modelį, įsitraukiant į Tūkstantmečio mokyklų programą. Nors daugumos dalykų VBE rezultatai yra aukštesni už šalies vidurkį, būtina analizuoti ir šalinti priežastis, neigiamai veikiančias istorijos bei chemijos VBE rezultatus ir kaimo gimnazijų abiturientų apsisprendimą tęsti mokymąsi ir siekti karjeros. Siekiant užtikrinti kiekvieno mokinio individualią pažangą, būtina didinti švietimo pagalbos prieinamumą. Kad dar geriau būtų pasiruošta nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui, būtina didinti vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti naudojamą mokymo lėšų dalį, tęsti mokyklos darbuotojų ir mokinių aprūpinimą kompiuteriais ir kita reikalinga įranga.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

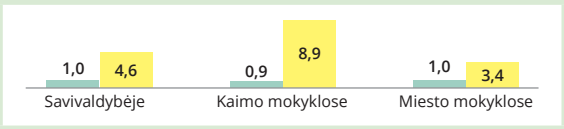
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

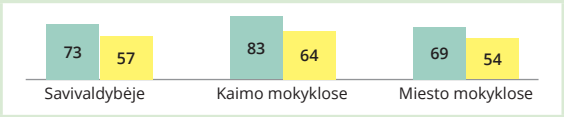
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta dešimt kartų daugiau nei ankstesniais metais. Ryškus rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

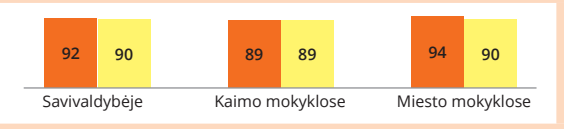

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

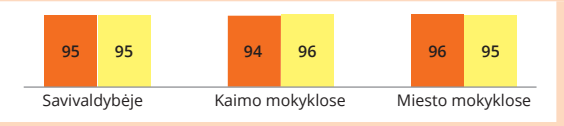
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

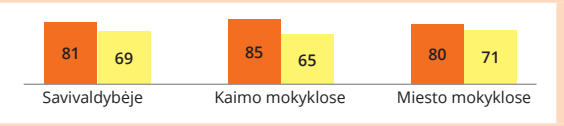
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis atitinka panašių savivaldybių mokyklų dalį, bet yra mažesnė nei miesto mokyklų.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse ir kaimo mokyklose.

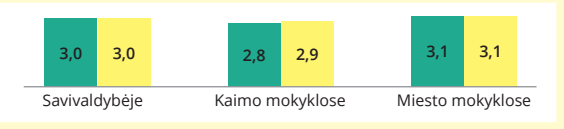

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

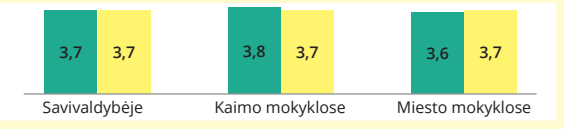

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

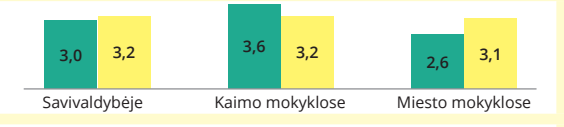
Miesto mokyklose skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas atitinka įsivertinimą panašiose savivaldybėse ir yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

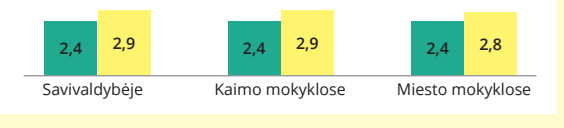
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas prilygsta mokyklų panašiose savivaldybėse įsivertinimui; nėra ryškaus skirtumo tarp miesto ir kaimo.

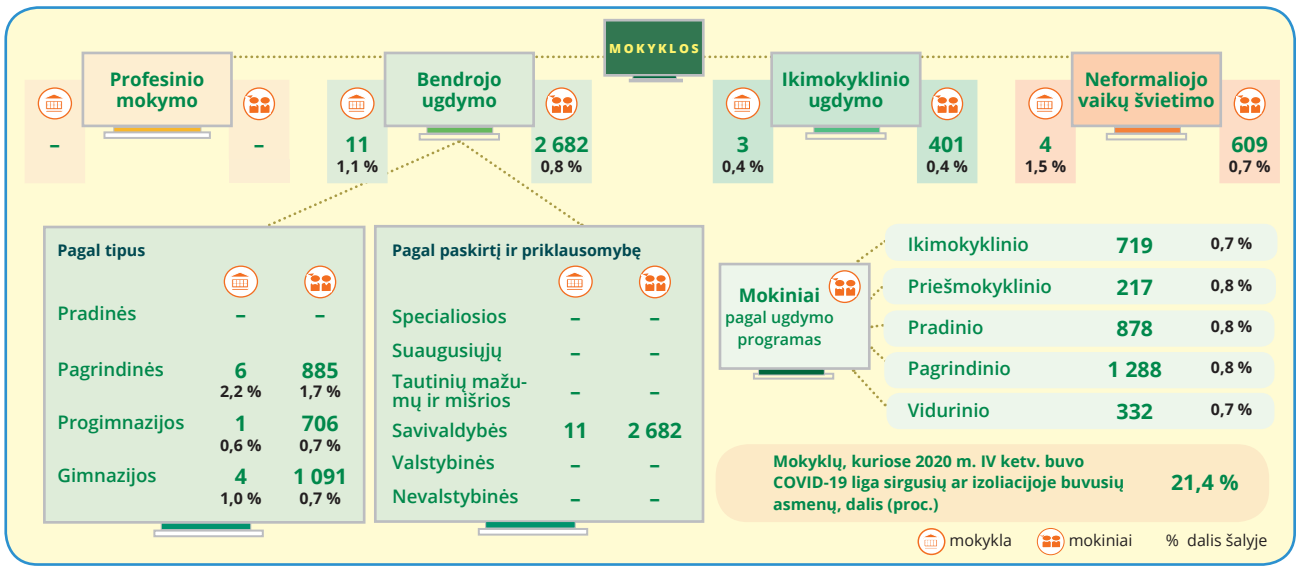
Kaimo mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino vienu balu aukščiau nei miesto mokyklos.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės ir kaimo, ir miesto mokyklos įsivertino vienodais balais, kurie yra žemesni nei panašiose savivaldybėse.

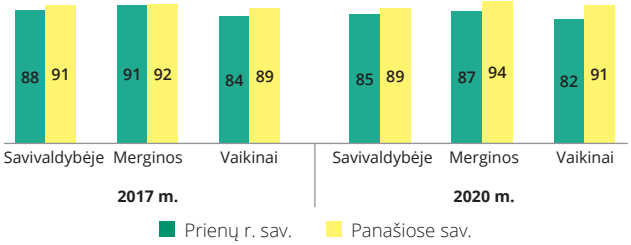
Prienų rajono savivaldybė

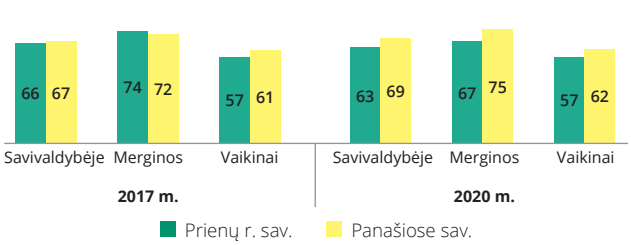
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,6↓	11,4↓	730↑	8,4	14,2	17,2↑	45↔	16,9↓	42↑	690	10,4↑	120↑	1↓	6,8↑	18,2↑	16,1↓	78↑	2,8↑	75↑	96,1↑	7,5	198,4↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

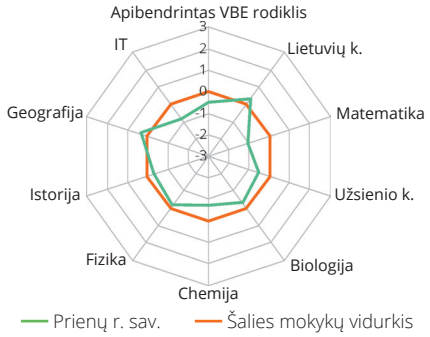
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Išlieka rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

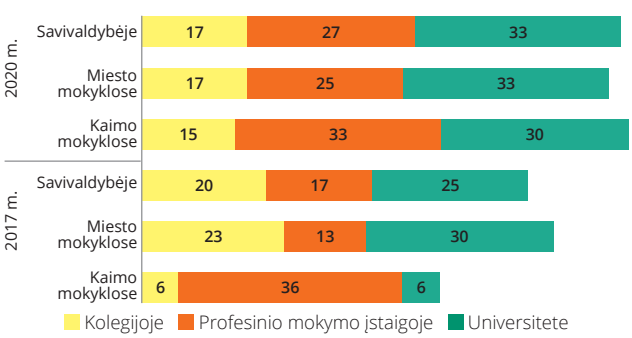
Nors vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) nesikeitė, tačiau merginų daliai (proc.) sumažėjus, atotrūkis tarp vaikinų ir merginų tapo mažesnis.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus gerokai išaugo, ypač padaugėjo kaimo mokyklų abiturientų, besirenkančių universitetą.

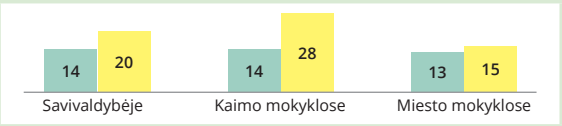
REKOMENDACIJOS Veiksmingas, subalansuotas švietimui skirtų lėšų panaudojimas turėtų išlikti svarbi švietimo kokybės gerinimo kryptis. Dėl mokymo(si) nuotoliniu būdu iššūkių pagerėjo mokyklų ir mokinių aprūpinimas IT priemonėmis, tačiau mokytojų skaitmeninių kompetencijų tobulinimas, nuolatinis IT atnaujinimas, pritaikant jas besikeičiantiems laikmečio poreikiams tenkinti, išlieka aktualūs ir ilgalaikiai uždaviniai. Toliau tęsti mokyklų tinklo optimizavimo procesą, nes tai kurtų prielaidas pasiekti aukštesnius mokymo rezultatus, mokytojams sudarytų geresnes darbo ir socialines sąlygas. Įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

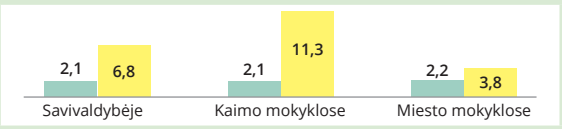
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo daugiau nei dvigubai ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

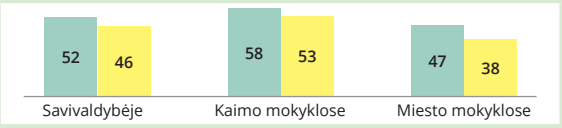
Per trejus metus padaugėjo 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais; kaimo mokyklose – net dvigubai.

Per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Kaimo mokyklose šių kompiuterių gauta trigubai daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo; kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

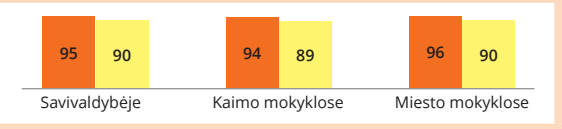

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

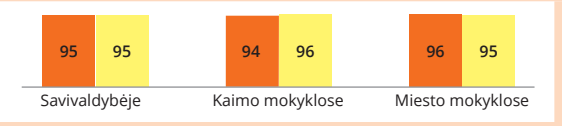
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra panaši kaip panašiose savivaldybėse.

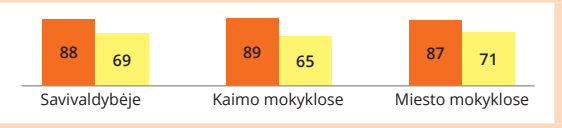
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra šiek tiek mažesnė, miesto mokyklose – šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

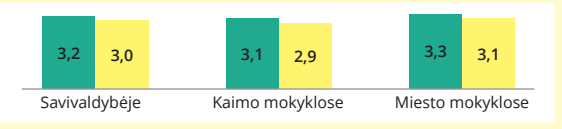
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose.

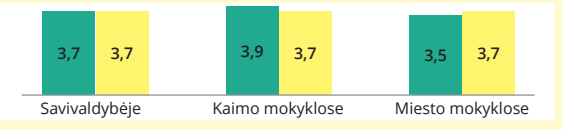

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

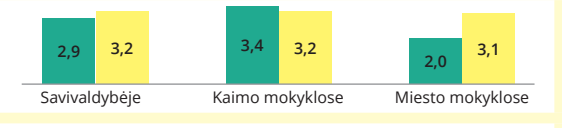
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu, įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse ir kaimo mokyklose.

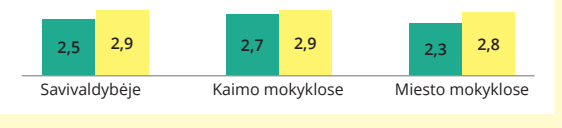
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino beveik aukščiausiu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei miesto, taip pat nei panašiose savivaldybėse.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino gana aukštai, ir šis įsivertinimas yra daugiau negu vienu balu aukštesnis, palyginti su miesto mokyklomis.

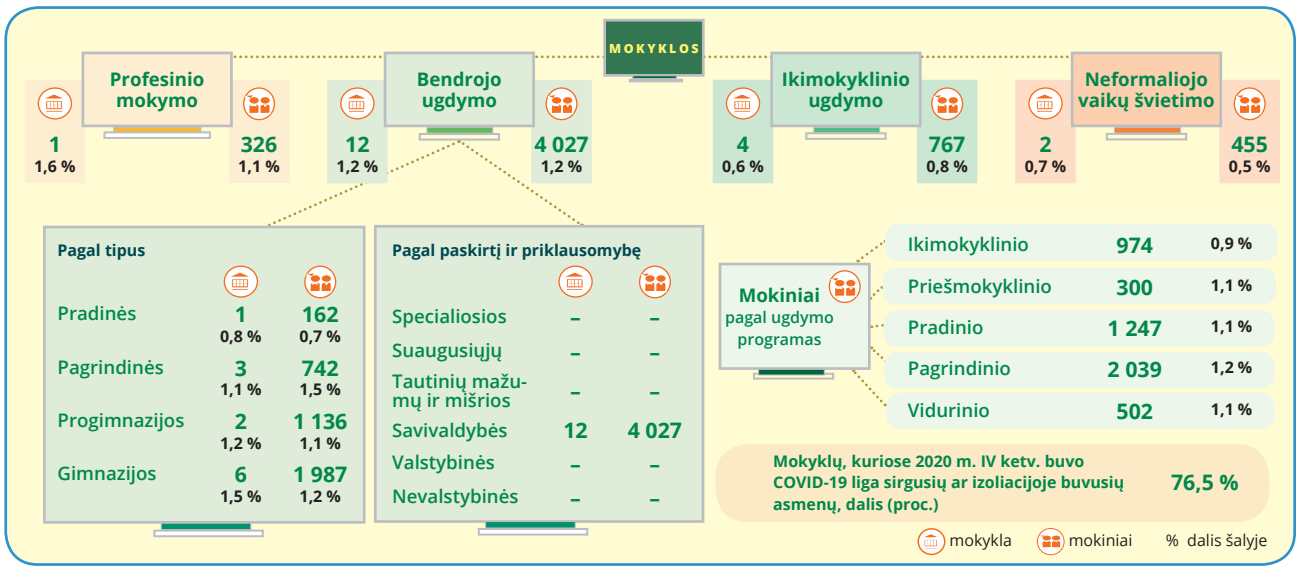

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės ir kaimo, ir miesto mokyklos įsivertino žemesniais balais nei atitinkamos mokyklos panašiose savivaldybėse.

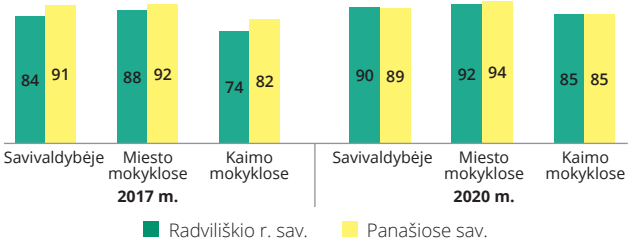
Radviliškio rajono savivaldybė

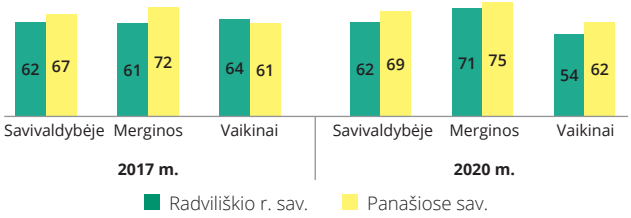
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,2↓	14,9↓	704↑	4,3	13,3	20,7↑	56↔	17,2↓	43↑	693	10,5↓	163↑	0,8↓	4,6↑	8,3↑	18,5↑	79↑	1↑	74↑	96,9↑	5,0	174,6↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

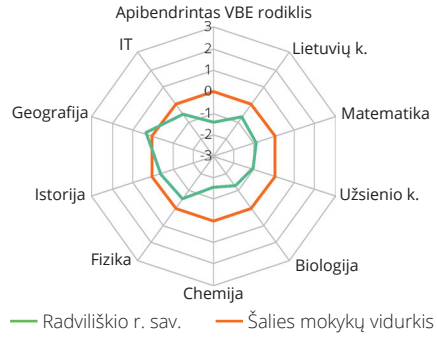
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir iš esmės atitinka panašių savivaldybių dalį (proc.). Sumažėjo rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

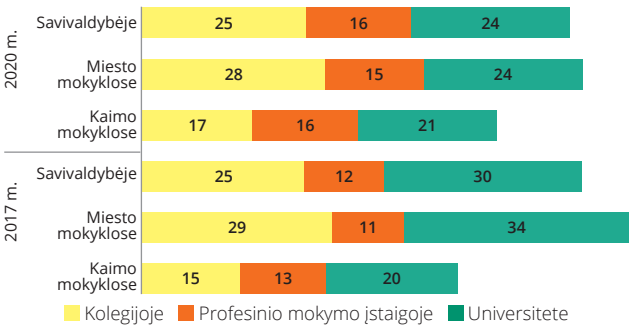
Išaugo merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.); vaikinų dalis (proc.) sumažėjo, todėl padidėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Visų VBE, išskyrus geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Savivaldybėje per trejus metus sumažėjo miesto mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.). Tęsiančių mokymąsi kaimo abiturientų dalis paaugo.

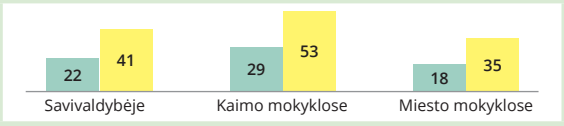
REKOMENDACIJOS Socialinis ekonominis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei užtikrinti. Siekiant, kad visi mokiniai įgytų kokybišką išsilavinimą, pasiektų pažangą ir būtų motyvuoti toliau mokytis, kryptingai tobulinti mokytojų gebėjimus nustatyti individualius mokinių mokymosi poreikius ir teikti reikiamą pagalbą. Toliau tęsti mokyklų tinklo pertvarką, nes tai kurtų prielaidas pasiekti aukštesnių mokymo(si) rezultatų, mokytojams sudarytų geresnes darbo ir socialines sąlygas. Įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Siekti įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, didinant 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

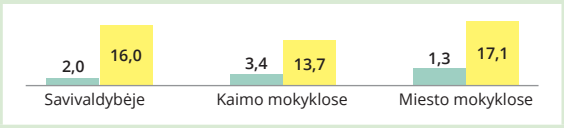
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo daugiau kaip du kartus ir yra mažesnės nei panašiose savivaldybėse.

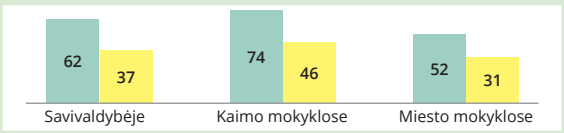
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta gerokai daugiau nei ankstesniais mokslo metais, ypač miesto mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

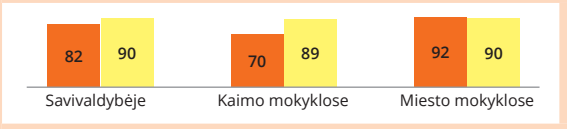

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

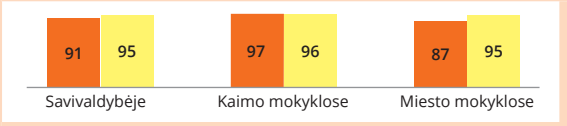
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet atitinka panašių savivaldybių dalį.

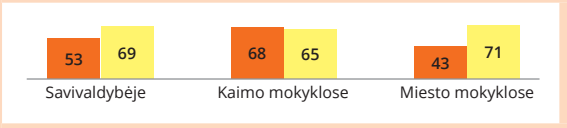
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nemažas skirtumas yra tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra šiek tiek didesnė, miesto mokyklose – gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Nemažas atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

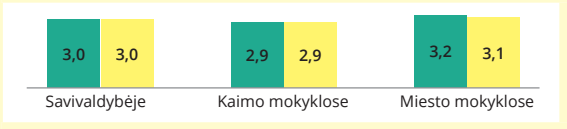

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra gerokai didesnė nei miesto mokyklose.

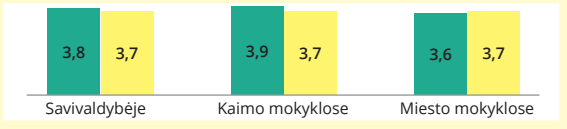

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

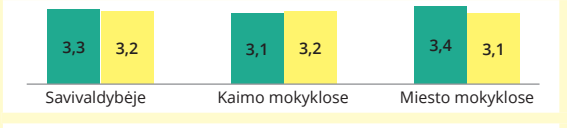
Mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu. Miesto mokyklose įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

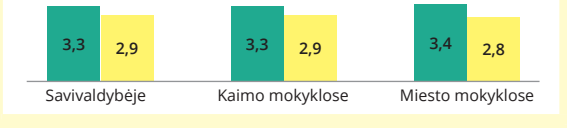
Kaimo mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių, miesto, atvirkščiai – žemesnis.

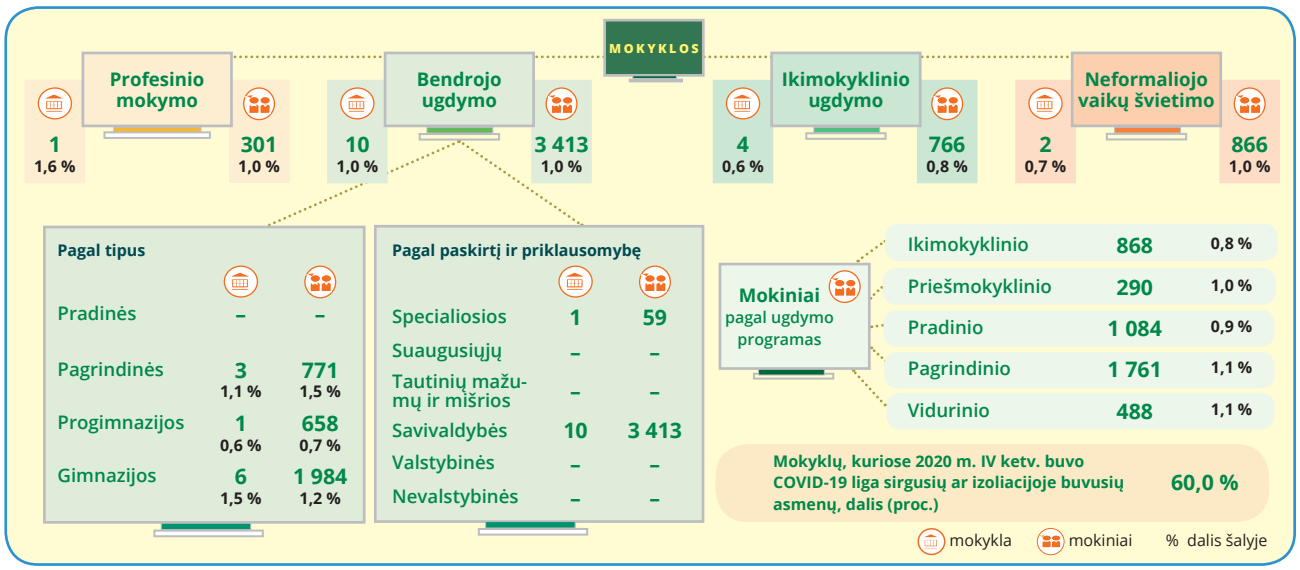
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, palyginti su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino geriau.

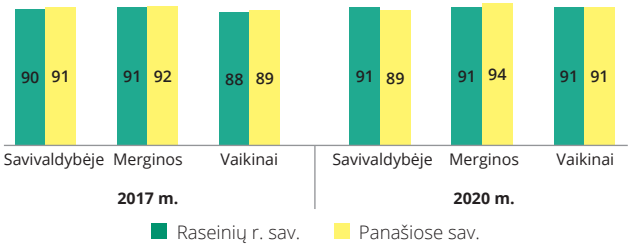
Raseinių rajono savivaldybė

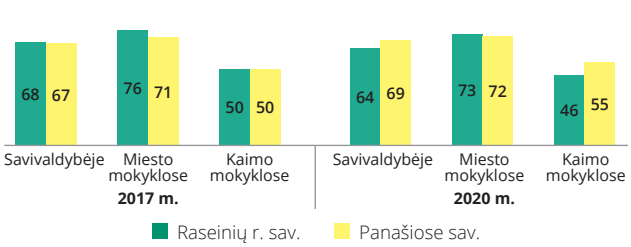
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,2↓	14,3↓	746↑	3,8	18,8	20,9↑	57↑	15,1↑	53↑	724	11,9↑	133↑	1↑	0↑	0↑	19,6↑	81↑	0↑	72↑	98,9↑	2,9	202,6↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

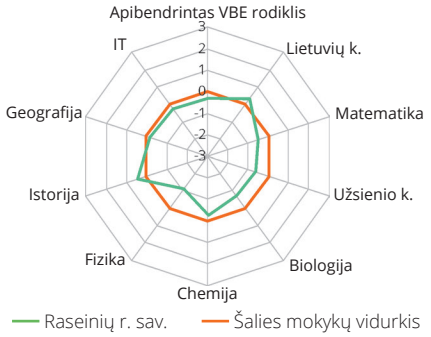
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Neliko skirtumo tarp merginų ir vaikinų dalių (proc.).

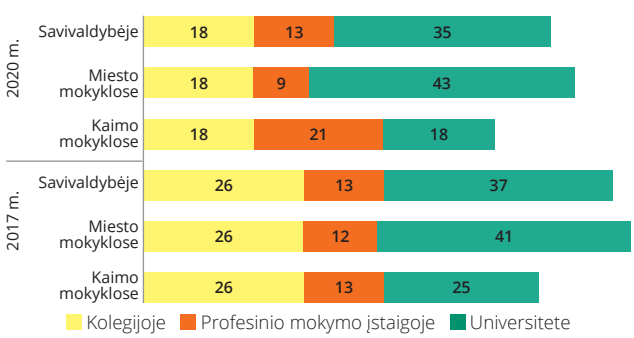
Sumažėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), dar labiau padidėjo skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Visų VBE, išskyrus lietuvių k. ir istorijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo, ypač miesto mokyklose.

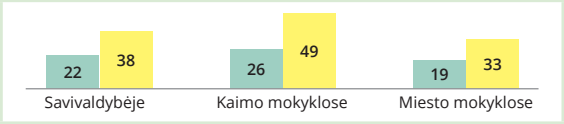
REKOMENDACIJOS Siekiant pagerinti VBE rezultatus, rekomenduojama stengtis įgyvendinti valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, skiriant lėšas mokytojų kompetencijoms, padėsiančioms gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių pasiekimus, tobulinti, pasiekimų netolygumams tarp miesto ir kaimo mokyklų mažinti. Būtina tęsti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis, plėsti galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti kompiuterine įranga. Stiprinti mokyklų bendruomenių motyvaciją siekti veiklos ir ugdymo kokybės, ieškant galimybių įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

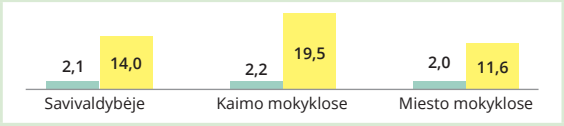
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), itin sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

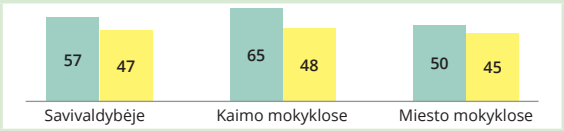
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius (vnt.) išaugo. Kaimo mokyklose šių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta gerokai daugiau nei ankstesniais metais. Kaimo mokyklose šių kompiuterių gauta daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

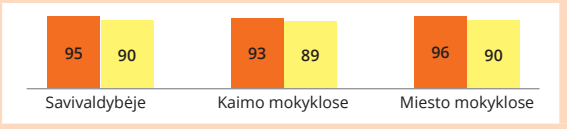

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

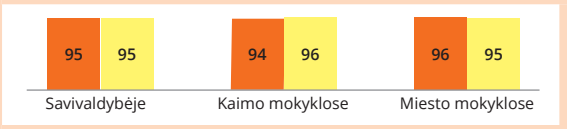
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

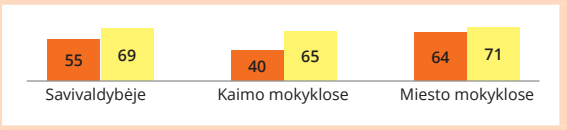
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – šiek tiek didesnė. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų yra nedidelis.

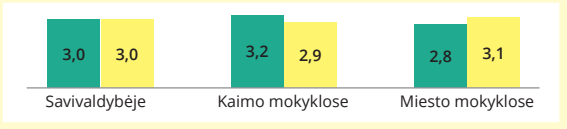

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Didelis atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų.

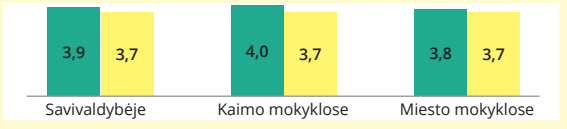

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

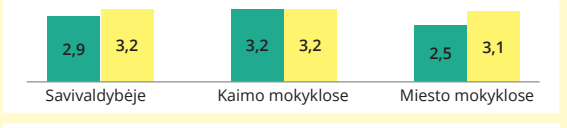
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu, jis atitinka įsivertinimą panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

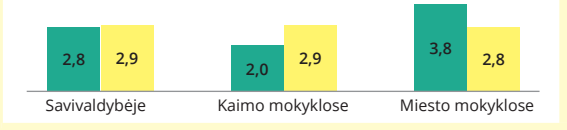
Savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukštu balu, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

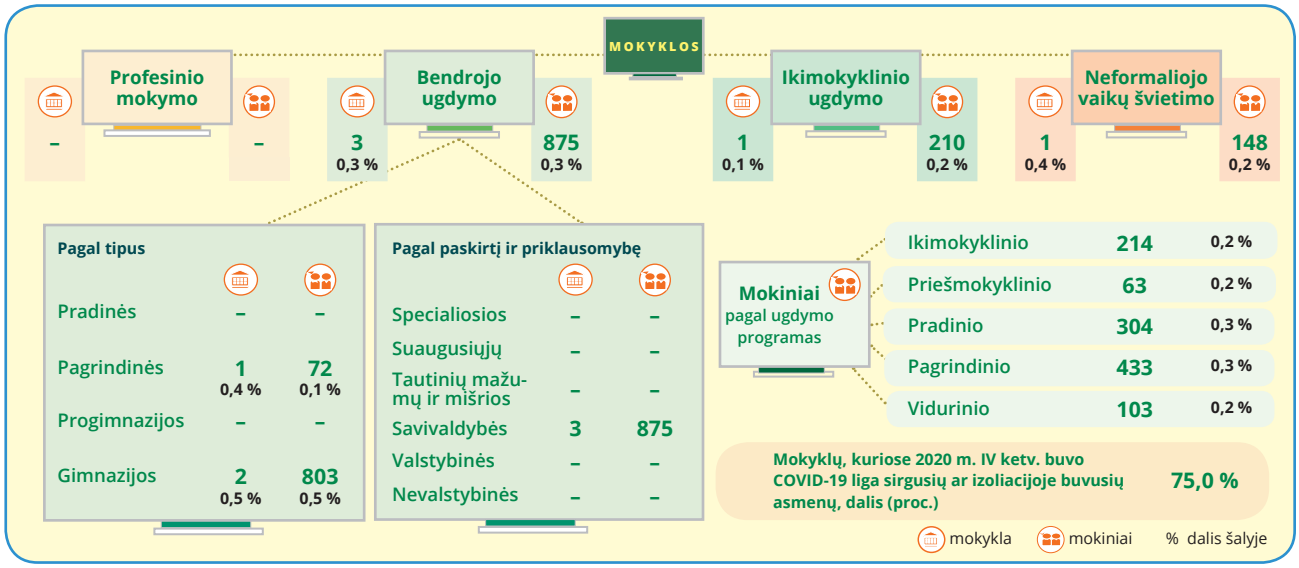
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino prasčiau nei šios mokyklos panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga miesto mokyklos, palyginti su kaimo mokyklomis, įsivertino beveik du kartus geriau; miesto mokyklų šio aspekto įsivertinimas yra vienu balu aukštesnis nei mokyklų panašiose savivaldybėse.

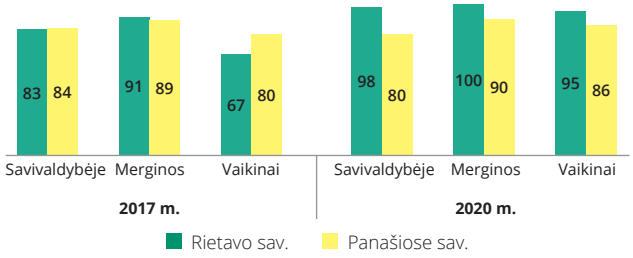
Rietavo savivaldybė

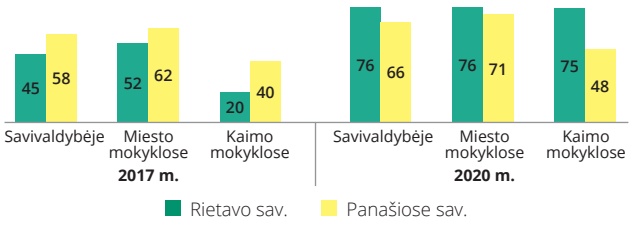
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,1↓	11,8↓	765↑	6,5	5,8	21,9↑	40↔	16,3↓	57↓	712	10,5↑	113↓	0,8↓	14,5↑	33,3↔	15,9↑	79↑	6↓	76↑	94,7↑	0,0	198,5↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

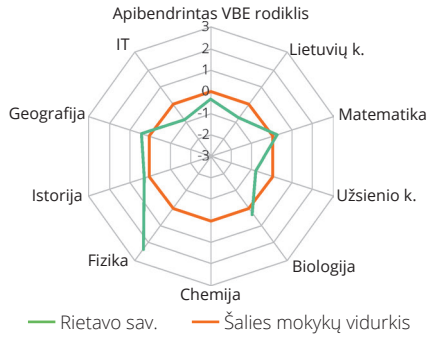
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

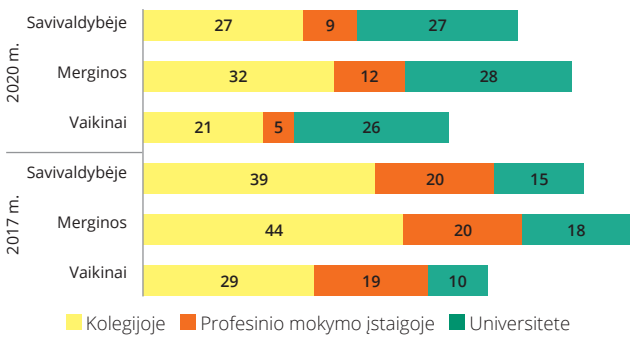
Išaugo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ypač kaimo mokyklose; beveik neliko skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Chemijos VBE egzamino mokiniai nepasirinko laikyti.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo, tačiau gerokai išaugo universitete mokymąsi tęsiančiųjų dalis, ypač vaikinų.

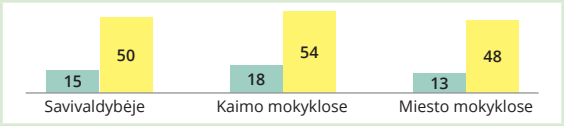
REKOMENDACIJOS Nors švietimo kontekstas nėra labai palankus, savivaldybės dėmesys vidurinio ugdymo programos įgyvendinimui pasiteisino – pagerėjo VBE rezultatai. Kad visi mokiniai įgytų perspektyvų suteikiantį išsilavinimą, būtina analizuoti ir šalinti priežastis, neigiamai veikiančias lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbų, informacinių technologijų VBE rezultatus. Siekiant užtikrinti kiekvieno mokinio individualią pažangą, būtina stiprinti mokinių ugdymą karjerai, sudaryti galimybes jiems ugdytis šiuolaikiškoje aplinkoje. Pandemija paskatino mokyklų aprūpinimą kompiuteriais, tačiau svarbu tęsti aprūpinimą nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui reikalingomis priemonėmis, ypač kaimo mokyklose. Siekiant efektyviau panaudoti mokymo lėšas, būtina tvarkyti mokyklų tinklą ir sukurti prielaidas mokykloms veiksmingai įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

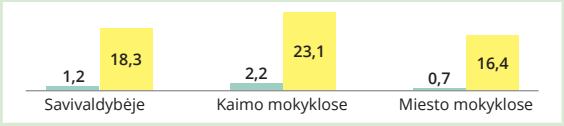
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), padidėjo, bet jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

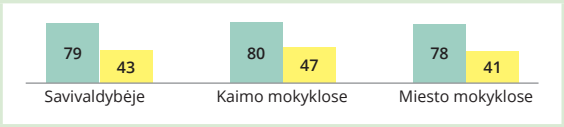
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo daugiau nei trigubai. Kaimo mokyklose 100-ui mokinių kompiuterių tenka daugiau nei miesto.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta keliolika kartų, o miesto mokyklose – daugiau kaip dvidešimt kartų daugiau nei ankstesniais mokslo metais.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) ir kaimo, ir miesto mokyklose sumažėjo beveik dvigubai.

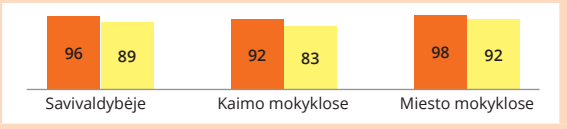

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

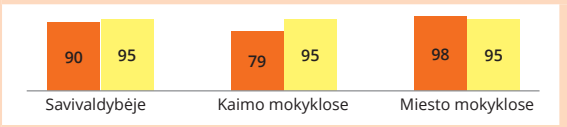
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet atitinka panašių savivaldybių dalį.

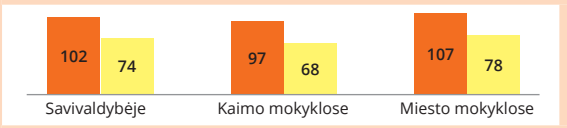
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra mažesnė nei miesto.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) miesto mokyklose yra didesnė, kaimo mokyklose – mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

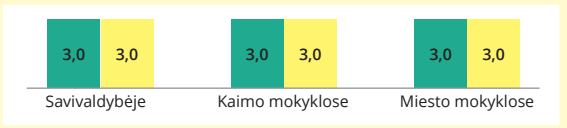

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje, ypač miesto mokyklose, yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose šio rodiklio vertė mažesnė nei miesto mokyklose.

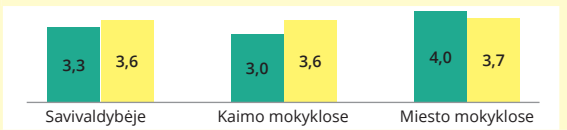

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

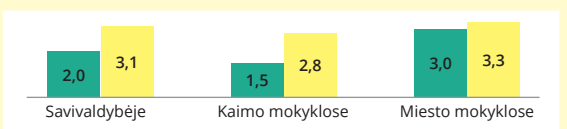
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina gana aukštu balu, jis atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą. Kaimo ir miesto mokyklų įsivertinimai sutampa.

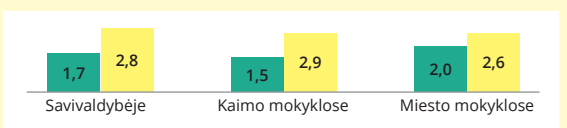
Savivaldybės miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; kaimo mokyklų įsivertinimas – vienu balu žemesnis.

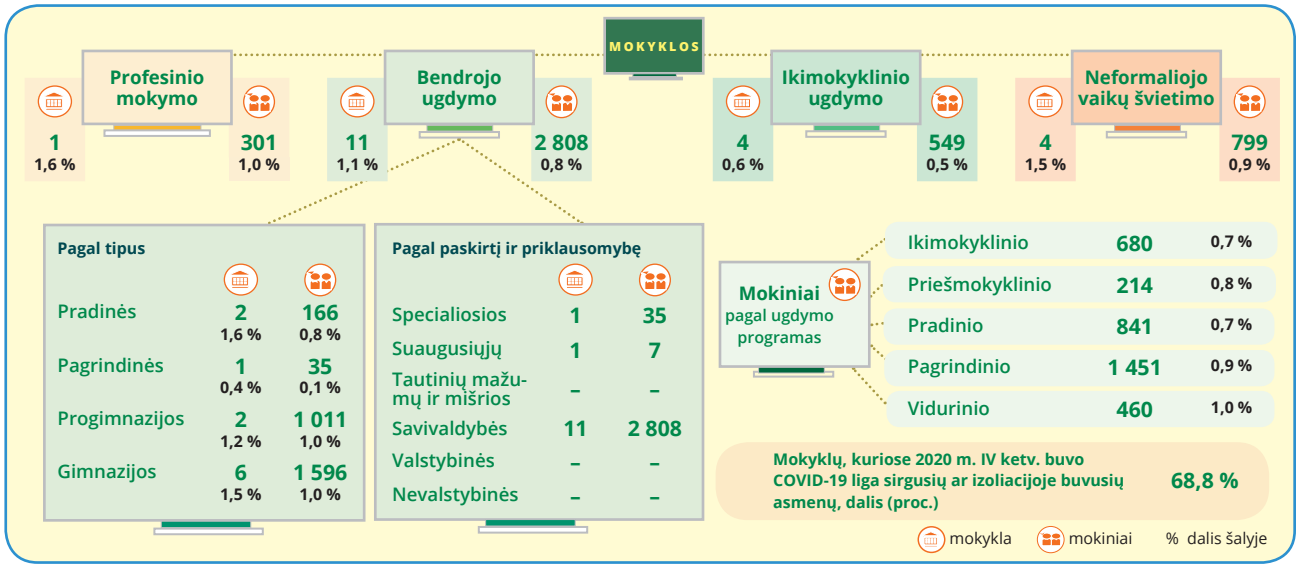
Mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino gerokai prasčiau negu panašiose savivaldybėse. Ryškus skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų, kurių šio rodiklio vertė yra perpus žemesnė, palyginti su miesto mokyklomis.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, įsivertino žemesniais balais nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

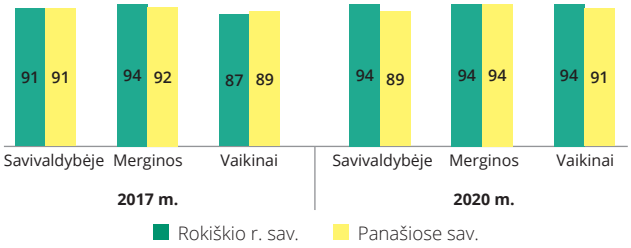
Rokiškio rajono savivaldybė

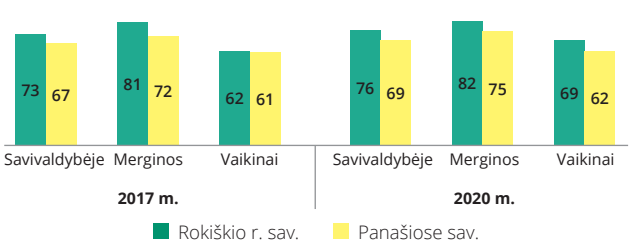
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
13,1↓	17,7↓	753↑	1,7	12,2	24,5↓	51↔	18,7↓	32↑	664	11↑	124↑	0,8↑	2,4↑	20↑	19↑	76↓	0↑	56↑	95,5↓	14,2	203,8↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

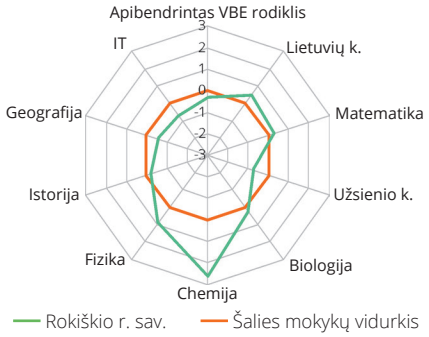
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, neliko rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

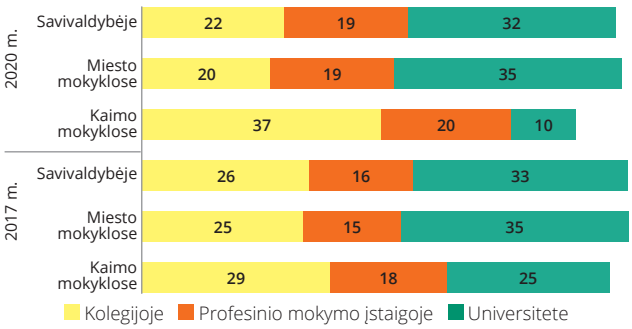
Padidėjus abiturientų vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, daliai (proc.), sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti chemijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Miesto mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.) per trejus metus nepakito, tačiau gerokai sumažėjo universitete mokymąsi tęsiančių kaimo mokyklų abiturientų dalis.

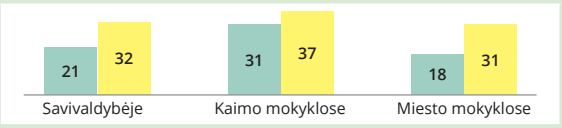
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas nėra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti, tačiau daugumos VBE rezultatai yra aukštesni už šalies. Siekiant užtikrinti visų vidurinio ugdymo programos mokinių kokybišką išsilavinimą, siūloma gerinti užsienio kalbų, istorijos, geografijos ir informacinių technologijų mokymosi pasiekimus. Nuosekliai tęsiant mokyklų tinklo pertvarką, siekti, kad sumažėtų mažų bendrojo ugdymo mokyklų dalis ir mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Siekti įgyvendinti valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti tikslą, racionaliau panaudoti turimus išteklius, didinant 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, aprėptį.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

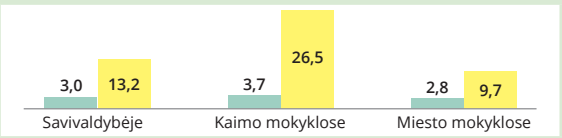
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo kelis kartus ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

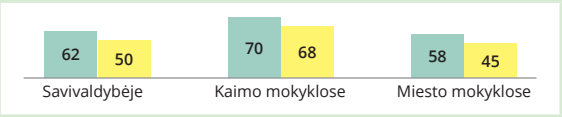
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač miesto mokyklose.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais mokslo metais. Kaimo mokyklose kompiuterių gauta beveik tris kartus daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

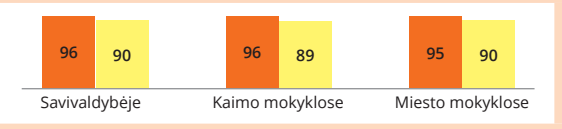

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

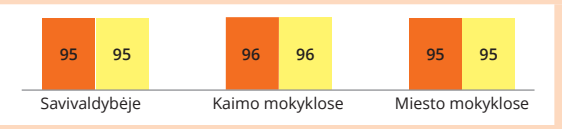
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

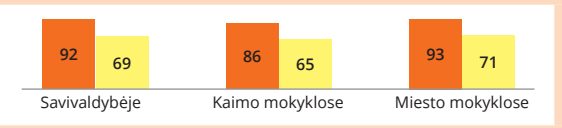
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų yra minimalus.

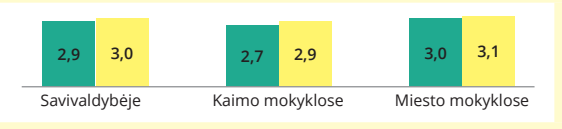

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė didesnė nei kaimo mokyklose.

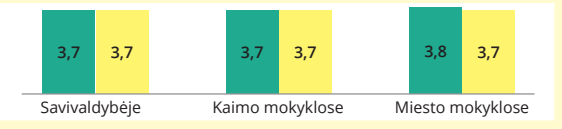

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

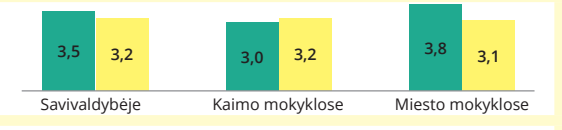
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse; miesto mokyklose įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

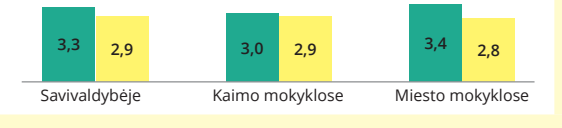
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas prilygsta mokyklų panašiose savivaldybėse įsivertinimui.

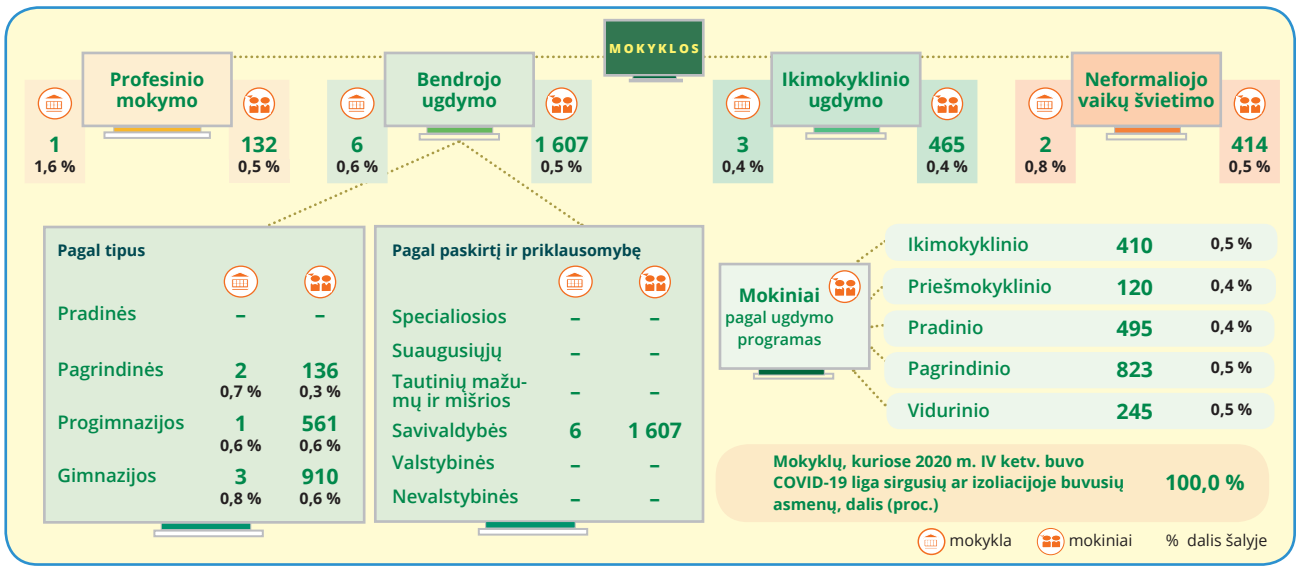
Savivaldybės miesto mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino aukštesniu balu nei kaimo, taip pat nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač miesto, palyginti su panašių savivaldybių mokyklomis, įsivertino geriau.

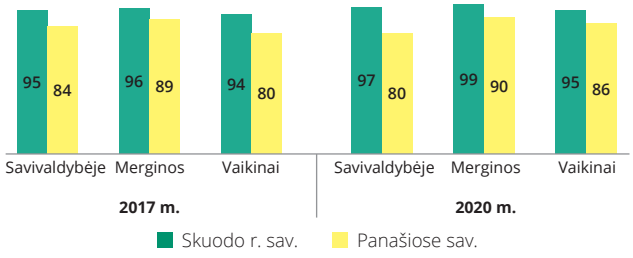
Skuodo rajono savivaldybė

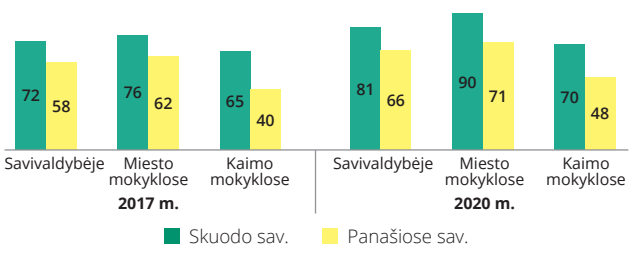
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,9↓	10,6↓	707↑	1,6	14,8	21,8↑	52↔	19↓	36↑	654	10,4↑	166↑	0,5↑	9↓	33,3↑	18,7↑	69↑	1,3↑	80↑	98,8↑	18,7	215↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

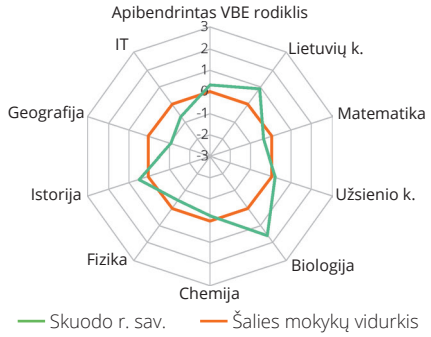
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse.

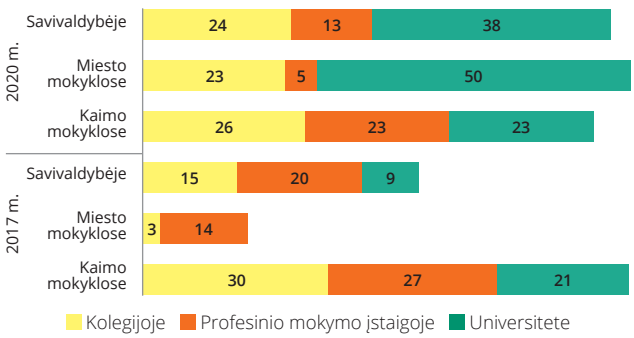
Išaugo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų padidėjo.

Apibendrintas VBE rodiklis ir biologijos, lietuvių k., istorijos, užsienio k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus gerokai išaugo, ypač miesto mokyklų abiturientų.

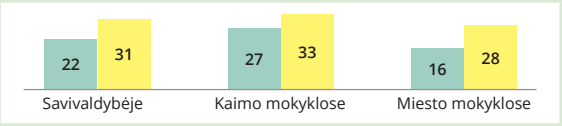
REKOMENDACIJOS Apibendrintas VBE rodiklis yra didesnis nei šalies, tačiau siekiant visų mokinių kokybiško išsilavinimo, būtina gerinti matematikos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų, geografijos mokymosi pasiekimus. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, kad būtų sumažintas mažų mokyklų skaičius, išvengta jungtinių klasių komplektų, taip sudarant prielaidas mokykloms dalyvauti Tūkstantmečio mokyklų programoje. Siekiant sukurti įtraukaus ugdymo ekosistemą, didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Daugiau mokymo lėšų skirti kvalifikacijai, tobulinant mokytojų kompiuterinį raštingumą. Didinti kompiuterizuotų darbo vietų skaičių miesto mokyklose, užtikrinti, kad visiems mokiniams būtų prieinamos reikiamos kompiuterinės priemonės ir įranga.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

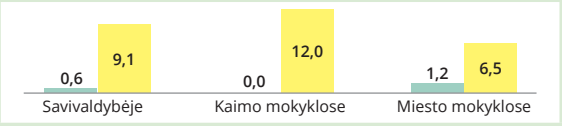
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, padidėjo ir jų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

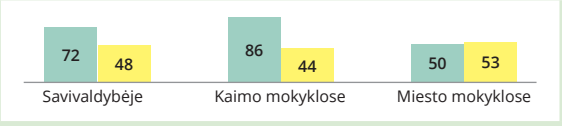
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač miesto mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais. Ypač daug kompiuterių gauta kaimo mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) kaimo mokyklose gerokai sumažėjo. Ši dalis yra mažesnė nei miesto mokyklose.

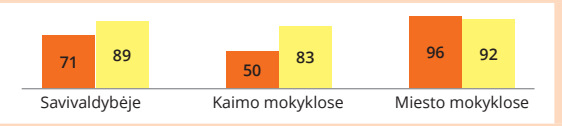

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

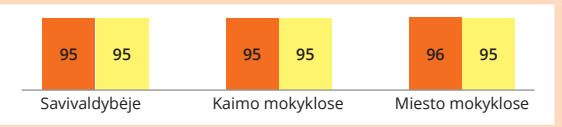
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

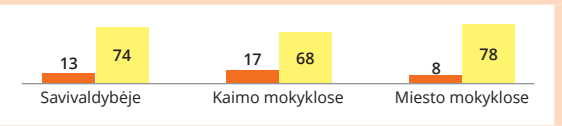
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Didelis skirtumas yra tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų yra minimalus.

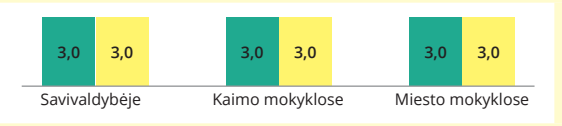
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra keletą kartų mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Nemažas atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

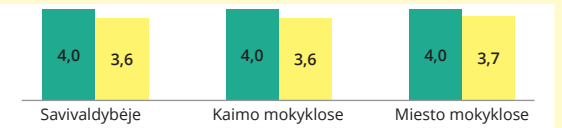

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

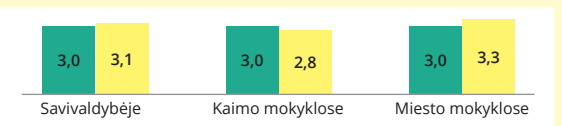
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina gana aukštu balu, jis atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą. Kaimo ir miesto mokyklos įsivertino vienodai.

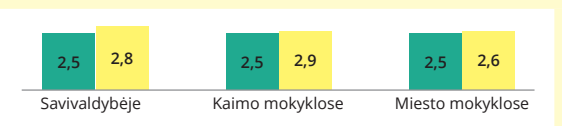
Ir kaimo, ir miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis savivaldybės kaimo ir miesto mokyklos įsivertino vienodai. Kaimo mokyklų įsivertinimas yra šiek tiek aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

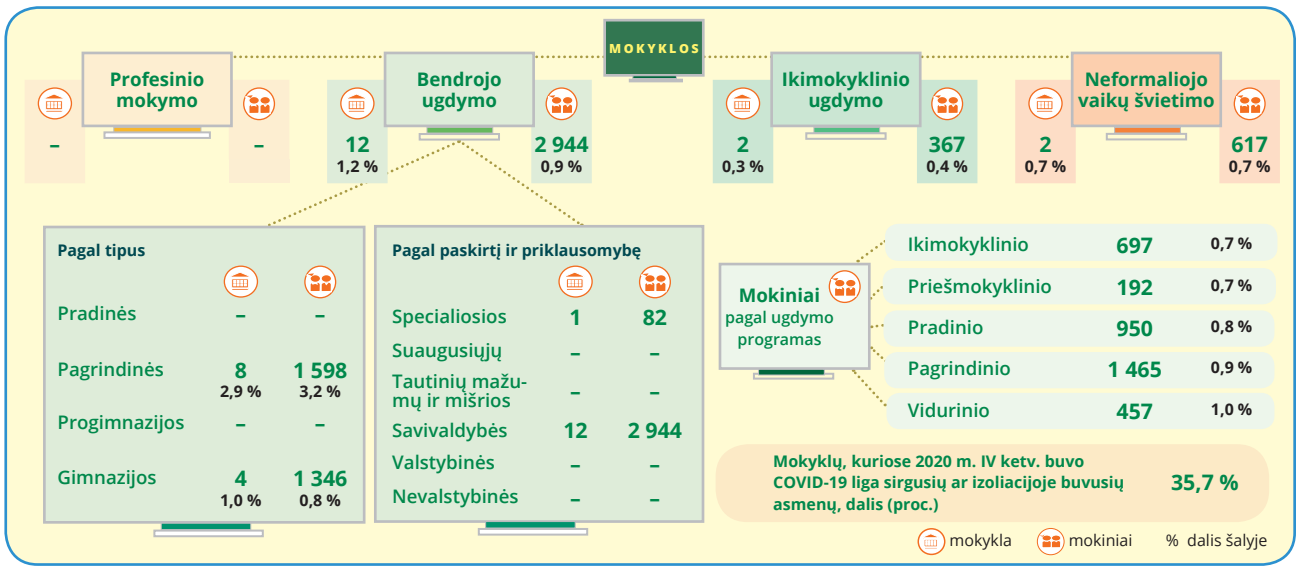

Savivaldybės mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino prasčiau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

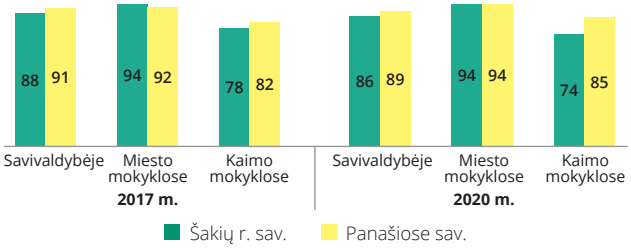
Šakių rajono savivaldybė

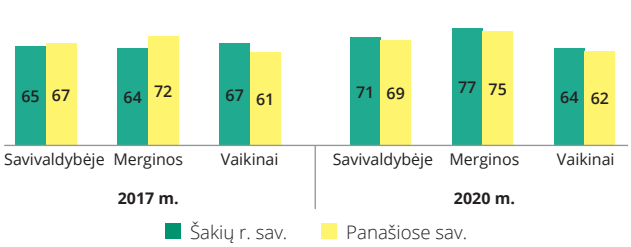
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
12,3↓	11,5↓	738↑	2,6	11,1	26,8↓	36↔	18,1↓	32↓	668	11,1↑	145↑	0,9↑	3,3↑	9,1↑	16,5↑	77↑	7,5↑	45↓	100↑	3,4	216,1↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

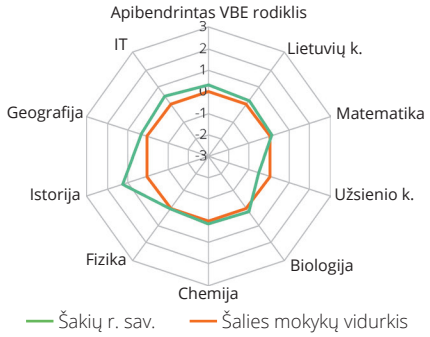
Kaimo mokyklų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų dar padidėjo.

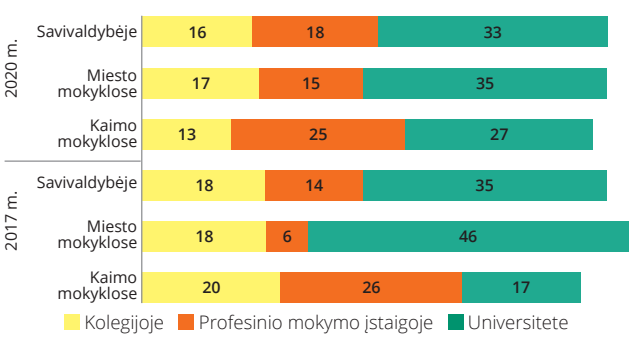
Padidėjo merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.); vaikinų dalis (proc.) sumažėjo, todėl skirtumas tarp vaikinų ir merginų dalių (proc.) išaugo.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Kaimo mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.) per trejus metus išaugo. Gerokai didesnė miesto mokyklų abiturientų dalis renkasi profesinę mokyklą.

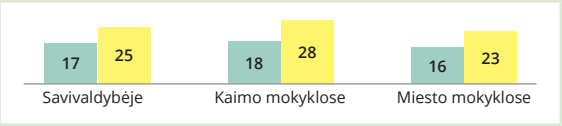
REKOMENDACIJOS Net ir didėjant 3 ir daugiau VBE besirenkančių abiturientų daliai, daugumos VBE rezultatai yra geresni už vidutinius šalyje; tačiau yra tobulintinų švietimo valdymo sričių, kurių pokyčiai leistų kurti dar didesnę pridedamąją vertę ugdymo kokybei: palyginti didelės mažų klasių komplektų dalies mažinimas, ikimokyklinio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo paslaugų aprėpties didinimas, subalansuotas švietimui skirtų lėšų panaudojimas. Mokyklos pasirengimą priimti nuotolinio darbo iššūkius įsivertino tokiomis pačiomis reikšmėmis, kaip panašiose savivaldybėse, tačiau mokytojų skaitmeninių kompetencijų tobulinimas, nuolatinis IT atnaujinimas, pritaikant jas besikeičiantiems laikmečio poreikiams tenkinti, išlieka aktualūs ir ilgalaikiai uždaviniai.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

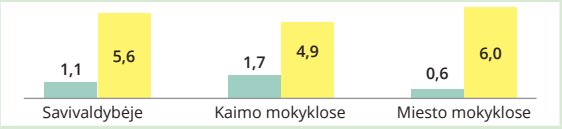
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo.

100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Vertinamo rodiklio reikšmė kaimo mokyklose didesnė nei miesto.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais mokslo metais, o miesto mokyklose – dešimt kartų daugiau.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

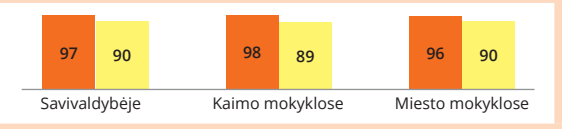

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

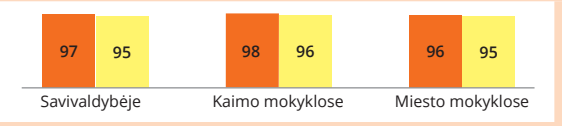
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

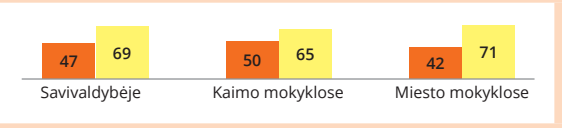
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – didesnė nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

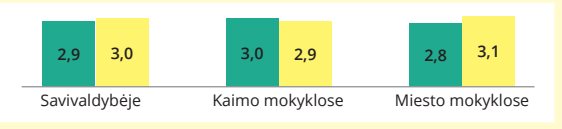

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

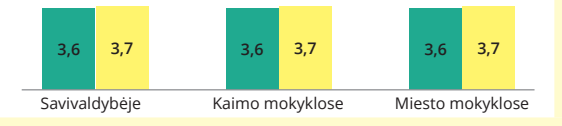

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

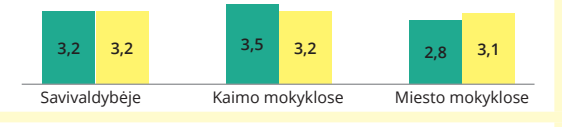
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina mažesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos – mažesniu balu nei kaimo mokyklos.

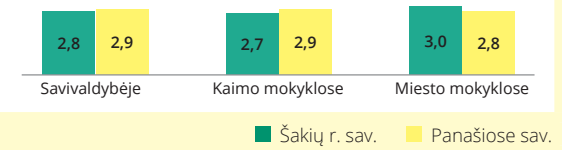
Savivaldybės kaimo ir miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino vienodais balais; šis įsivertinimas reikšmingai nesiskiria nuo mokyklų, esančių panašiose savivaldybėse, įsivertinimo.

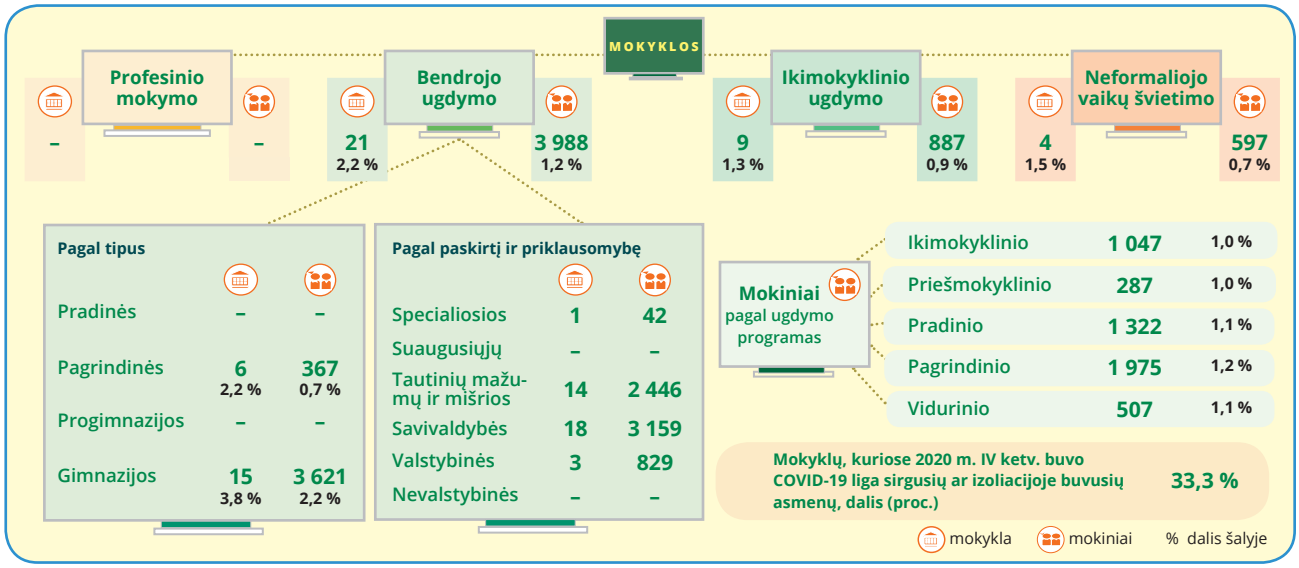
Kaimo mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino aukštesniu balu, palyginti su miesto mokyklomis.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės miesto mokyklos įsivertino aukštesniu balu nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklos, atvirkščiai – žemesniu.

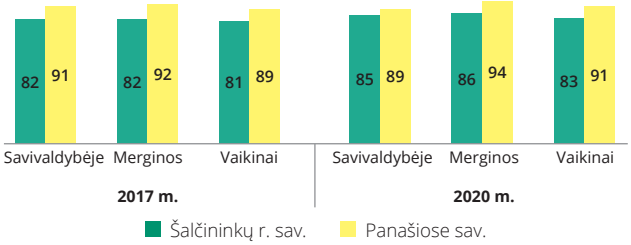
Šalčininkų rajono savivaldybė

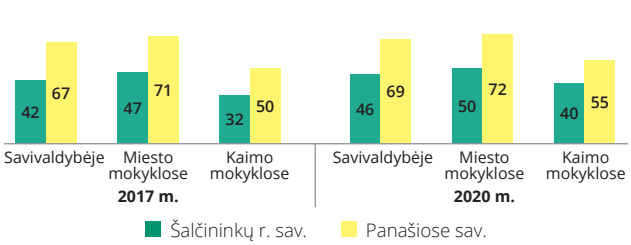
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,7↓	13,5↓	694↑	10,2	14,7	22,8↑	15↔	16,8↑	44↑	695	7,9↑	87↑	0,9↑	4,9↑	41,2↑	13,2↑	80↓	12,4↑	77↑	99,6↑	2,5	178,5↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

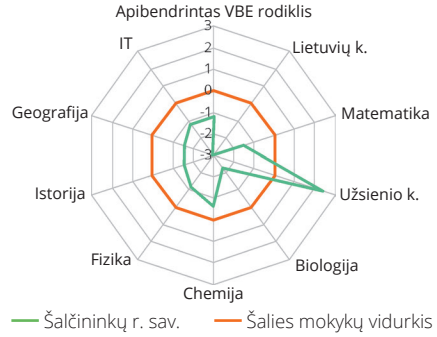
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) šiek tiek padidėjo, tačiau išlieka mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

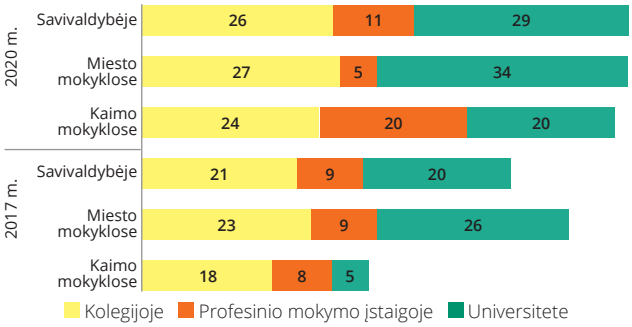
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų sumažėjo.

Visų VBE, išskyrus užsienio k., rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies. Užsienio k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra gerokai aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus gerokai išaugo, ypač kaimo mokyklose.

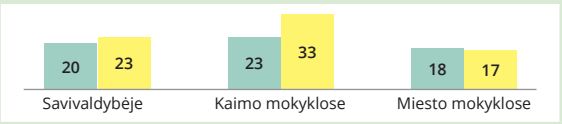
REKOMENDACIJOS Atsižvelgiant į VBE rezultatus, daugiau dėmesio skirti vidurinio ugdymo programos visų dalykų (išskyrus užsienio k.) mokinių pasiekimams gerinti. Skirti daugiau lėšų vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti bei mokytojų kvalifikacijai tobulinti, tęsti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą, mažinti netolygumus tarp kaimo ir miesto mokyklų pedagogų aprūpinimo kompiuterine įranga. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinti juos dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose. Siūloma mažinti netolygumus tarp kaimo ir miesto mokyklų mokinių galimybių naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais, pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga, ypač organizuojant ugdymą nuotoliniu būdu. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, siekiant mažinti jungtinių klasių ir nedidelių mokyklų bei mažų klasių komplektų skaičių, optimizuojant mokinių, tenkančių vienam mokyklos administracijos nariui, skaičių. Įsivertinus konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

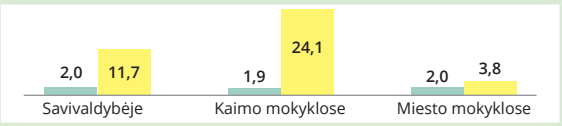
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo, bet jų panaudota gerokai daugiau nei panašiose savivaldybėse.

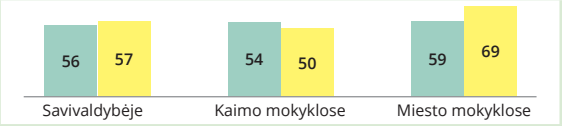
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, kaimo mokyklose padaugėjo, o miesto – sumažėjo.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais mokslo metais, miesto mokyklose – vos du kartus daugiau. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) kaimo mokyklose sumažėjo ir yra mažesnė nei miesto mokyklose.

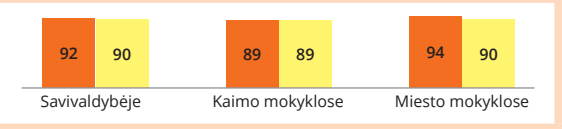

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

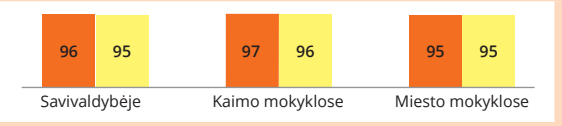
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

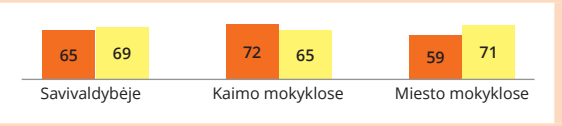
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra didesnė nei kaimo.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje yra šiek tiek didesnė nei panašių savivaldybių, kaimo mokyklose ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

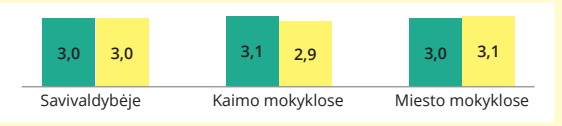

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra nedaug mažesnis nei panašiose savivaldybėse, tačiau miesto mokyklose – gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse ir kaimo mokyklose.

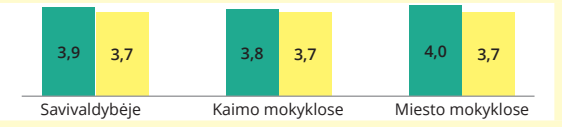

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

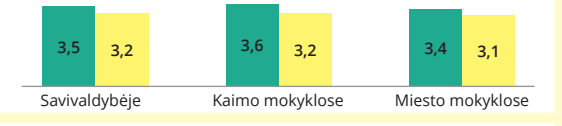
Savivaldybės mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių įsivertinimą. Kaimo mokyklose ši kompetencija vertinta geriau nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

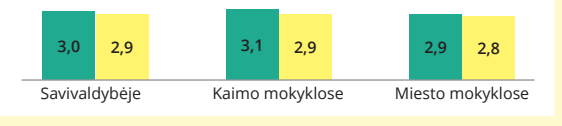
Savivaldybės miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; kaimo mokyklų įsivertinimas – taip pat aukštesnis nei panašių savivaldybių.

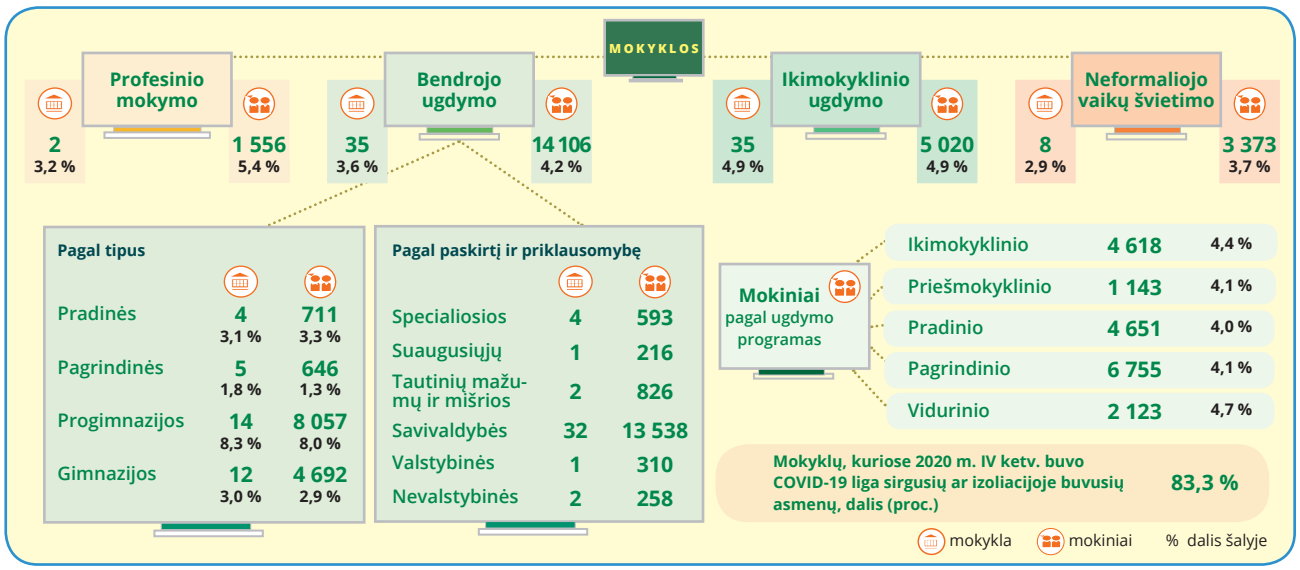
Mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, įsivertino aukštesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

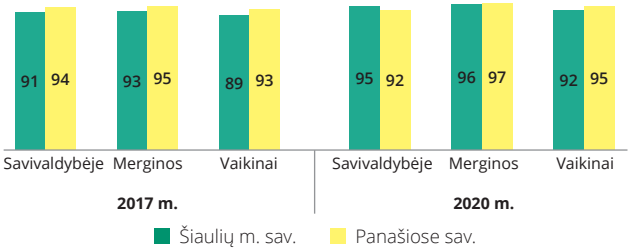
Šiaulių miesto savivaldybė

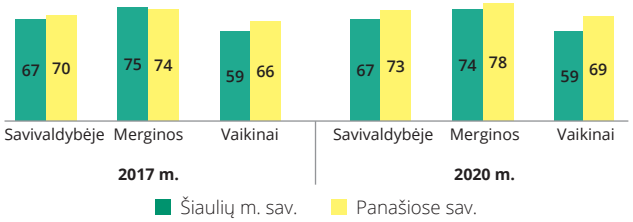
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
2,9↑	9,6↓	816↑	1,6	15,8	8,6↓	47↔	12,2↑	46↑	749	13,1↑	158↑	0,7↑	0↑	3,6↔	22,7↓	102↑	0,8↓	73↑	99,1↑	5,0	221,3↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

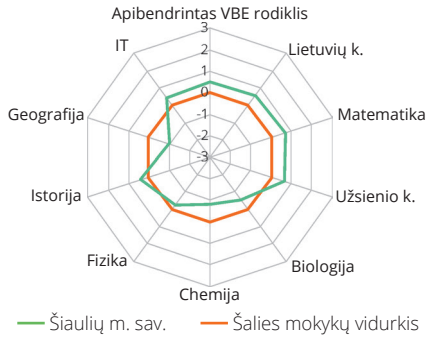
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, išlieka nedidelis rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

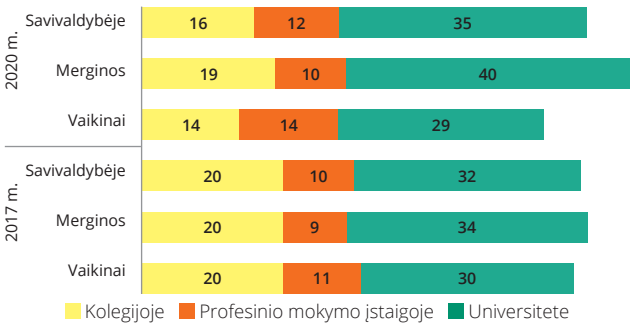
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) ir toliau išlieka mažesnė nei panašių savivaldybių; atotrūkis tarp vaikinų ir merginų sumažėjo nežymiai.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete ir PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus šiek tiek paaugo. Išaugo mokymąsi universitete tęsiančių merginų dalis.

REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis savivaldybės kontekstas yra palankus siekti aukštesnės ugdymo kokybės, o mokyklų tinklas – įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Nors daugumos VBE rezultatai yra aukštesni už šalies, tačiau siekiant užtikrinti visų mokinių kokybišką išsilavinimą, būtina ir toliau kryptingai tobulinti mokytojų kompetencijas, kad pagerėtų vidurinio ugdymo programos visų gamtos mokslų ir geografijos mokymosi pasiekimai. Didesnis kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų mokytojams, skaičius mokyklose pagerintų jų darbo sąlygas ne tik organizuojant kasdienį, bet ir nuotolinį, mišrųjį ar hibridinį ugdymą. Siekiant visapusiškai pasirengti įtraukiajam ugdymui, būtina ieškoti galimybių padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

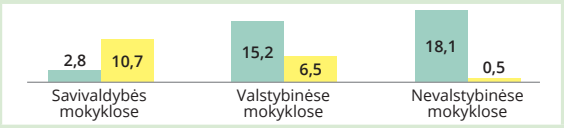
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, gerokai sumažėjo, bet jų panaudota daugiau negu panašiose savivaldybėse.

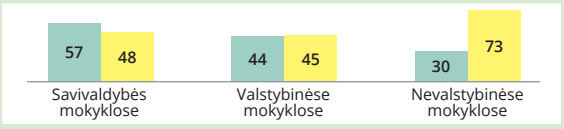
Savivaldybės mokyklose 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, padaugėjo, nevalstybinėse mokyklose, atvirkščiai – sumažėjo.

Savivaldybės mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais mokslo metais. Ryškus rodiklio skirtumas pagal mokyklų priklausomybę.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybės mokyklose sumažėjo, o valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose išaugo. Nevalstybinėse mokyklose ši dalis yra didžiausia, lyginant įvairaus pavaldumo mokyklas.

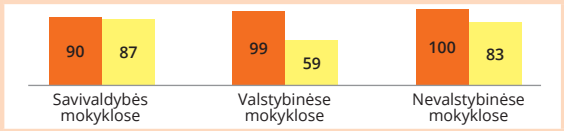

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Savivaldybės, nevalstybinių ir valstybinių mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Valstybinėse mokyklose mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse, savivaldybės mokyklose – truputį mažesnė. Nevalstybinėse mokyklose visi mokytojai, mokydami savo dalyko, naudoja IKT.

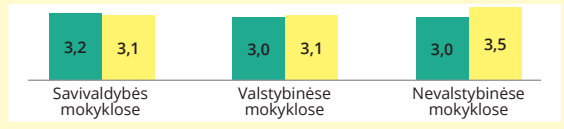

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius nevalstybinėse ir valstybinėse mokyklose yra didesnis, savivaldybės mokyklose – gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse.

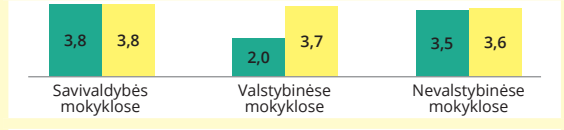

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

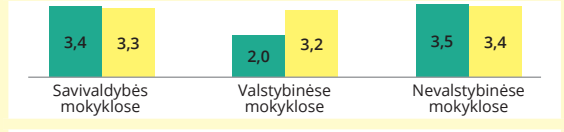
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino geriau nei valstybinės ir nevalstybinės mokyklos. Nevalstybinių mokyklų įsivertinimas yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

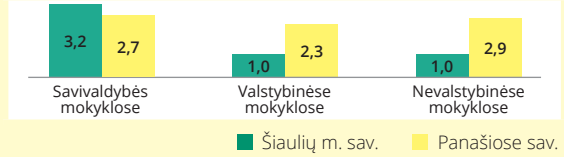
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą geriausiai įsivertino savivaldybės mokyklos, prasčiausiai – valstybinės mokyklos, jų įsivertinimo rodiklio vertė yra beveik du kartus mažesnė nei savivaldybės mokyklų.

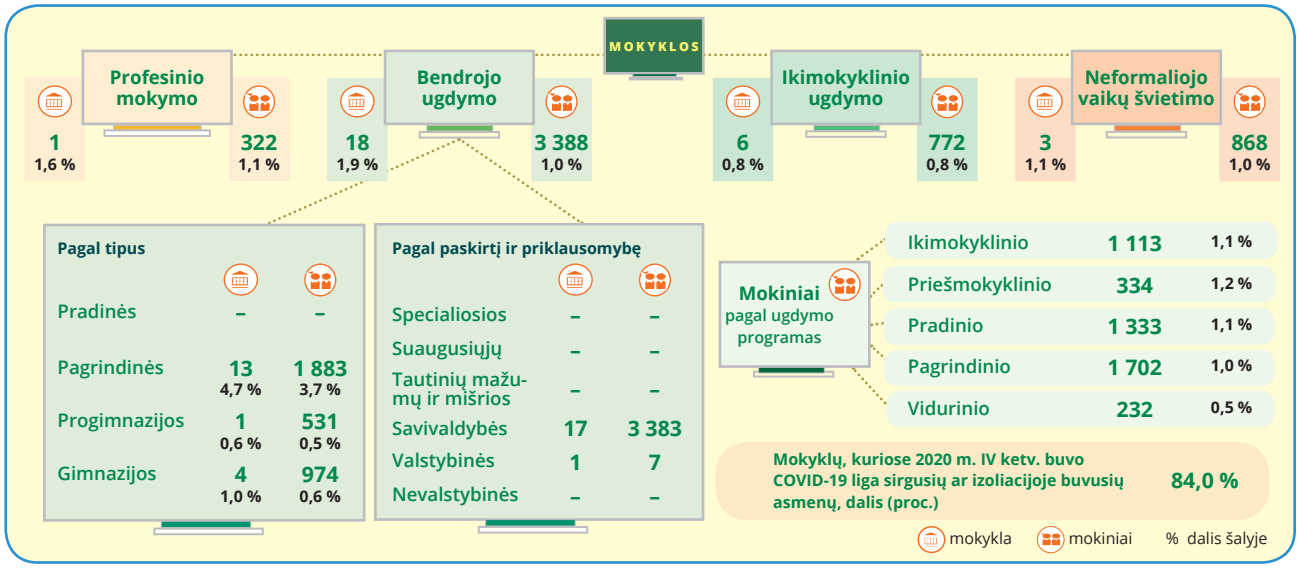
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis nevalstybinės mokyklos įsivertino geriausiai, valstybinės mokyklos – prasčiausiai, ir šis įsivertinimas yra reikšmingai žemesnis, palyginti su atitinkamų mokyklų, esančių panašiose savivaldybėse, įsivertinimu.

Savivaldybės mokyklų galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertinimo rodiklio vertė yra daugiau nei tris kartus aukštesnė už valstybinių ir nevalstybinių mokyklų įsivertinimo rodiklių vertes.

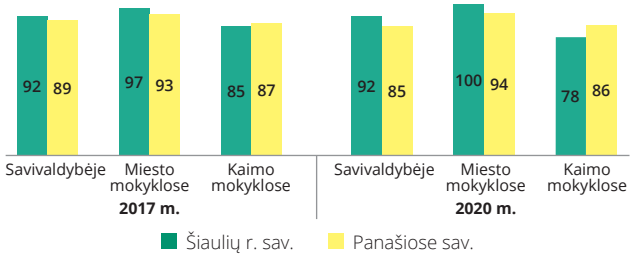
Šiaulių rajono savivaldybė

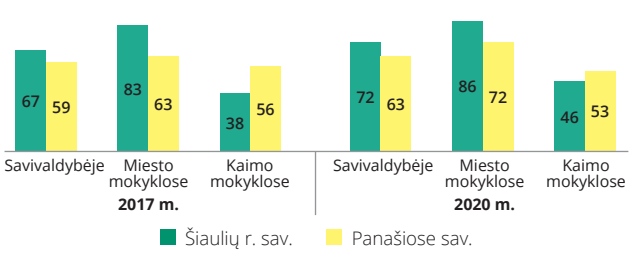
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,3↓	13,1↓	717↑	2,5	16,4	20,9↑	46↔	17,6↑	37↑	630	9,1↑	119↑	0,8↑	9,7↓	41,2↑	15,7↑	75↑	3,6↑	73↑	97,8↑	3,0	209,9↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

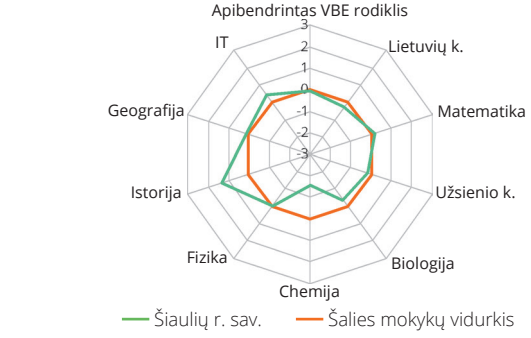
Kaimo mokyklų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) sumažėjo, padidėjo rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

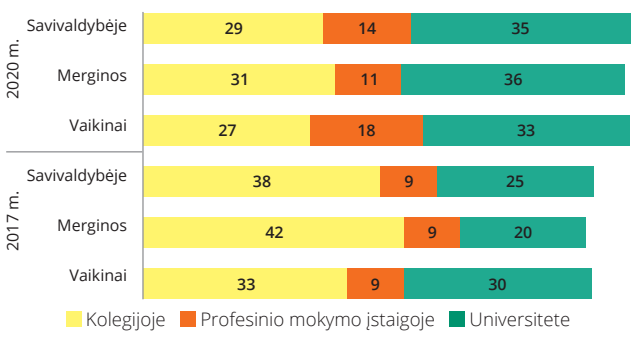
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji išliko didesnė nei panašių savivaldybių, tačiau buvęs ryškus skirtumas tarp miesto ir kaimo beveik nesumažėjo.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) atitinka arba yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete ir PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus paaugo, gerokai padaugėjo universitete mokymąsi tęsiančių merginų.

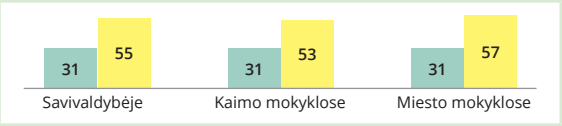
REKOMENDACIJOS Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, siekiant mažinti nedidelių mokyklų, jungtinių ir mažų klasių skaičių, patalpų plotą, tenkantį vienam mokiniui, mokyklos administracijos narių skaičių. Įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Didinti ugdymosi vietų skaičių 3–5 metų vaikams. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Spartinti kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių chemijos, biologijos, lietuvių k., užsienio k. mokymosi pasiekimus. Mažinant ugdymo rezultatų skirtumus tarp kaimo ir miesto mokyklų, geriau tenkinti individualius mokinių mokymosi poreikius.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

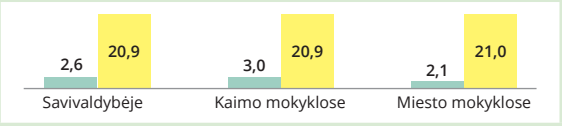
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, padidėjo ir jų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

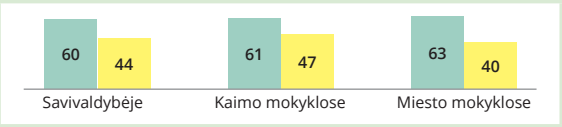
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius gerokai padidėjo ir kaimo, ir miesto mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta aštuonis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Nėra rodiklio skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

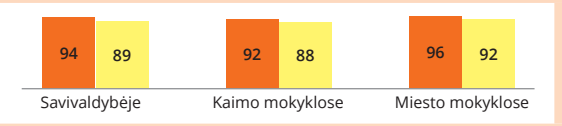
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

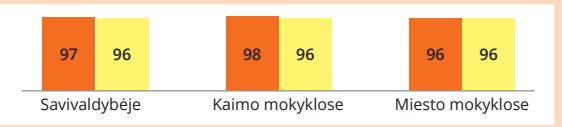
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

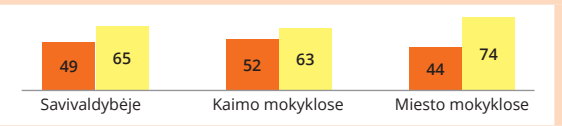
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose ši dalis yra mažesnė nei miesto.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra truputį didesnė nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – truputį didesnė nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

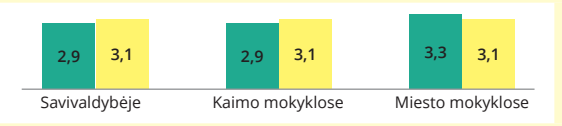
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra gerokai mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose.

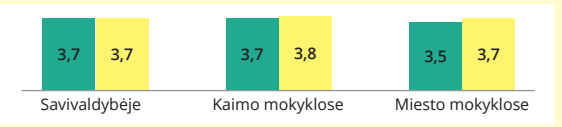
Šiaulių r. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

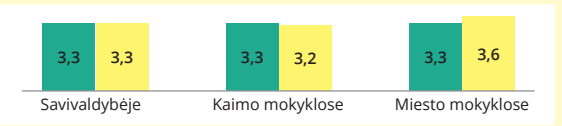
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos – geriau nei kaimo ir panašių savivaldybių mokyklos.

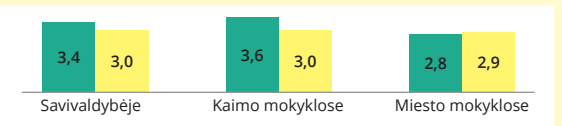
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas ir prilygsta panašių savivaldybių įsivertinimui.

Darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis įsivertinimas miesto mokyklose yra žemesnis, palyginti su šio aspekto įsivertinimu panašiose savivaldybėse.

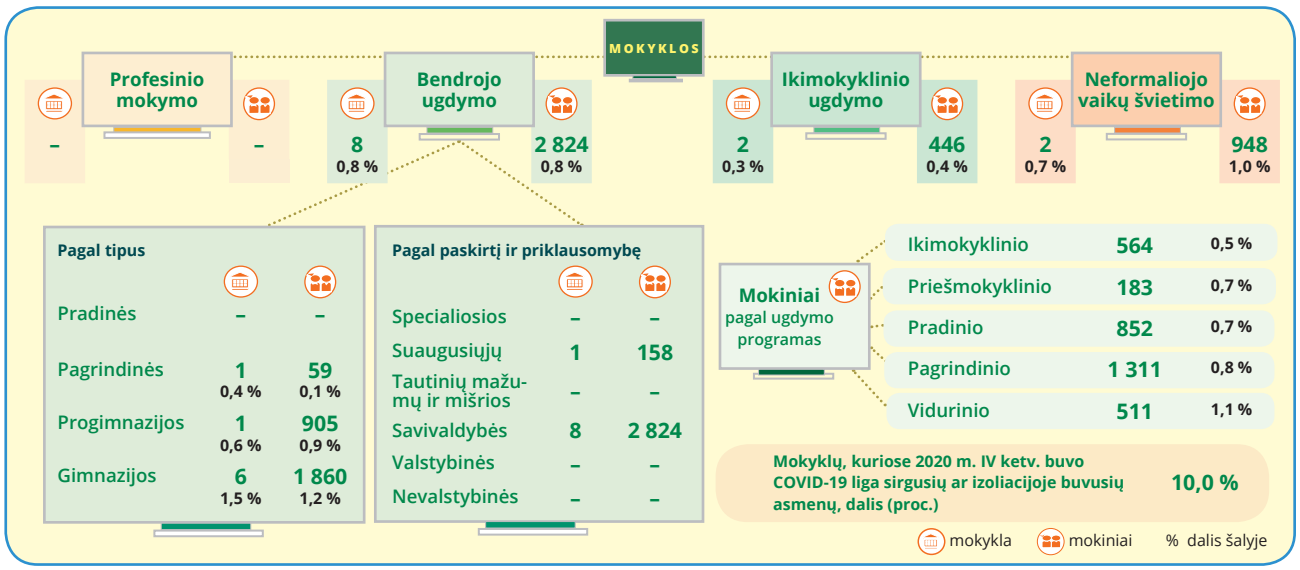

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga kaimo mokyklos įsivertino gerokai aukštesniu balu negu miesto mokyklos.

Šiaulių r. sav. Panašiose sav.

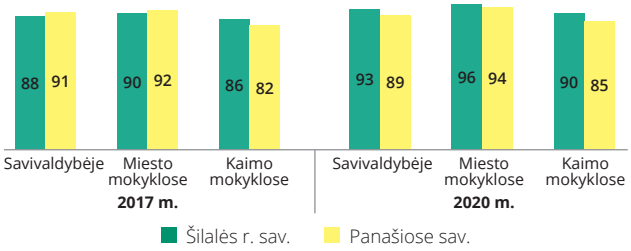
Šilalės rajono savivaldybė

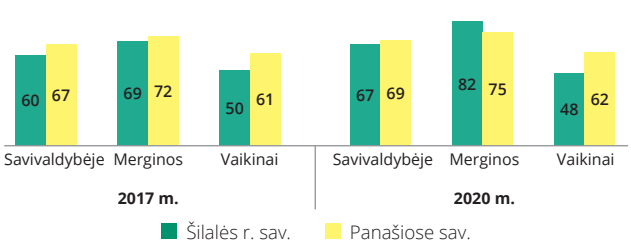
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,2↓	12,6↓	719↑	7,0	13,5	16,8↑	59↔	15,1↑	45↑	678	11,9↑	157↑	0,6↓	4,6↑	12,5↑	19,9↑	69↑	0↑	69↑	98,2↑	0,0	200↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

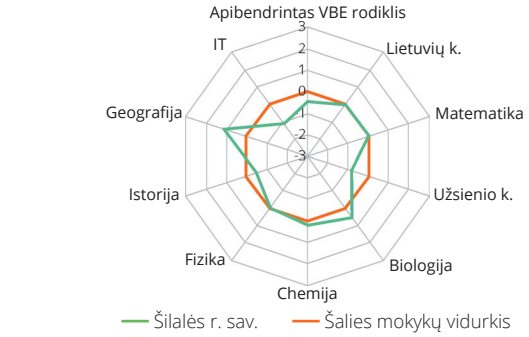
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, išlieka skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

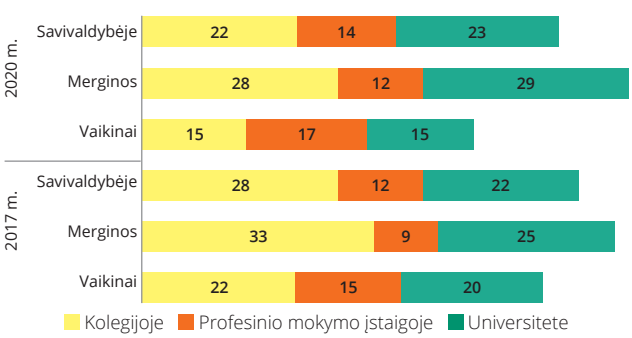
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), tačiau atotrūkis tarp vaikinų ir merginų tapo dar didesnis.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) atitinka arba yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi kolegijoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo. Mokymąsi aukštosiose mokyklose tęsiančių merginų dalis yra gerokai didesnė nei vaikinų.

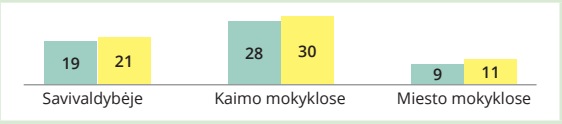
REKOMENDACIJOS Siekiant užtikrinti visų vidurinio ugdymo programos mokinių kokybišką išsilavinimą, gerinti užsienio kalbų, istorijos, informacinių technologijų mokymosi pasiekimus, daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui. Kad dar geriau būtų pasiruošta nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui, būtina skirti daugiau mokymo lėšų vadovėliams ir modernioms mokymo priemonėms įsigyti, spartinti miesto mokyklų aprūpinimą kompiuteriais, mokyklų darbuotojų – nuotolinio darbo priemonėmis, kaimo mokyklose įkurti daugiau kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams. Siekiant visapusiškai pasirengti įtraukiajam ugdymui, padidinti mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių. Įsivertinus konkrečius mokyklų veiklos stiprinimo poreikius, telkti mokyklas įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

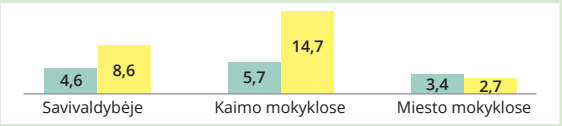
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo beveik penkis kartus ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

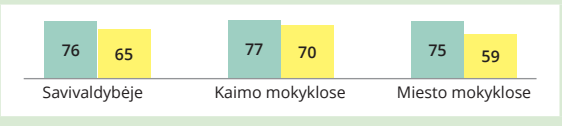
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius šiek tiek padidėjo. Kaimo mokyklose 100-ui mokinių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais, miesto mokyklose – mažiau. Gerokai padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

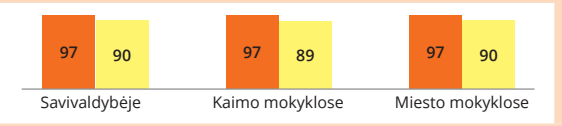

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

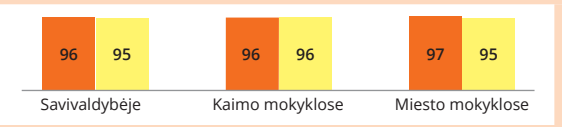
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

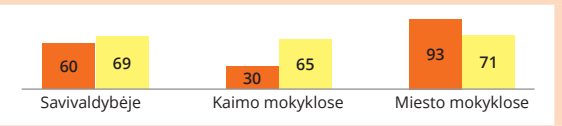
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra truputį didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

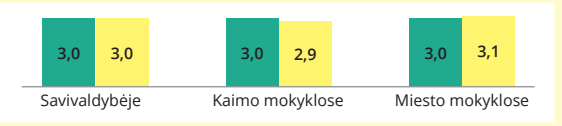
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė yra tris kartus didesnė nei kaimo mokyklose ir gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse.

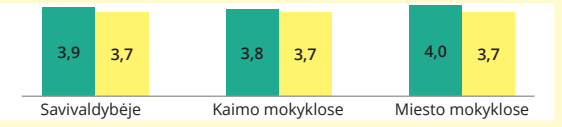

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

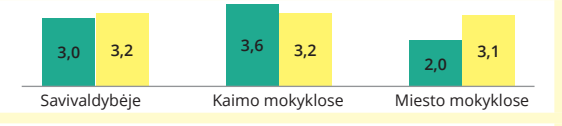
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu, nėra atotrūkio tarp kaimo ir miesto mokyklų. Kaimo mokyklų įsivertinimas yra šiek tiek aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

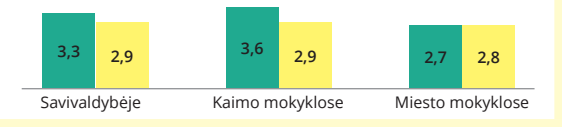
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu. Kaimo mokyklų šio aspekto įsivertinimas yra šiek tiek žemesnis nei miesto, tačiau aukštesnis nei panašių savivaldybių.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino šiek tiek geriau nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos, atvirkščiai – blogiau. Ryškus skirtumas tarp kaimo ir miesto.

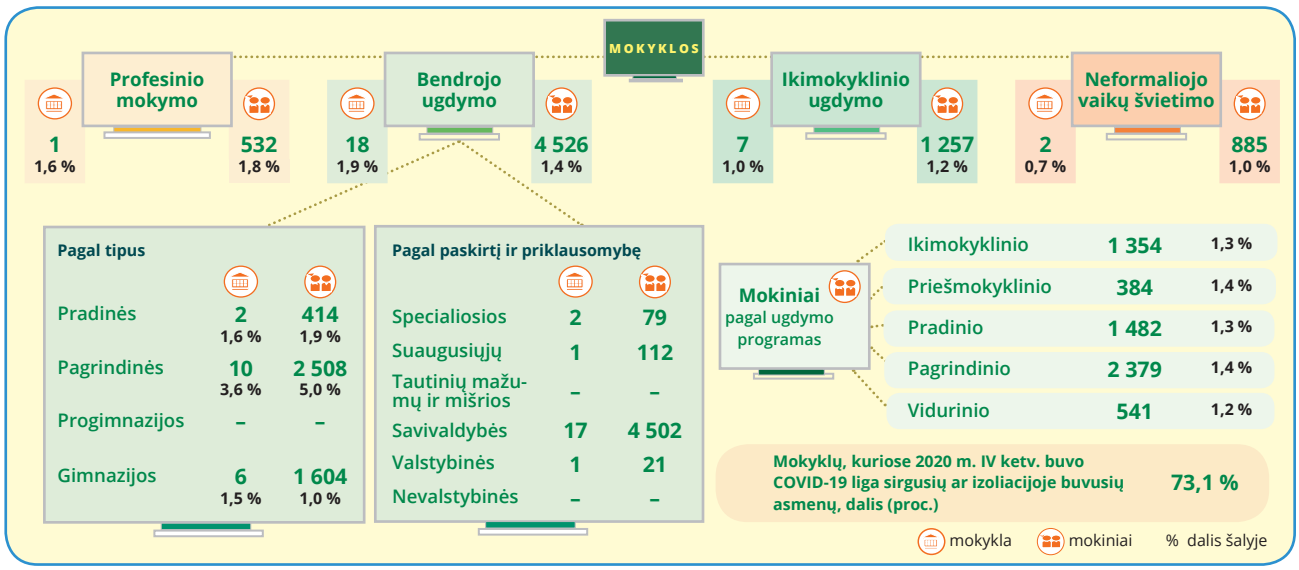

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga kaimo mokyklos įsivertino daug geriau negu miesto, taip pat negu panašių savivaldybių mokyklos.

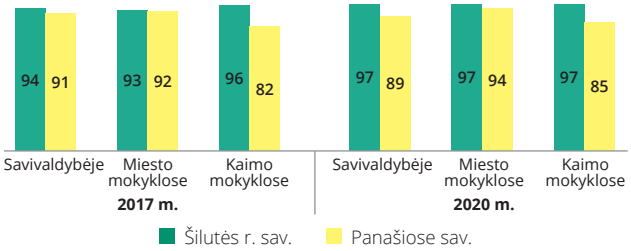
Šilutės rajono savivaldybė

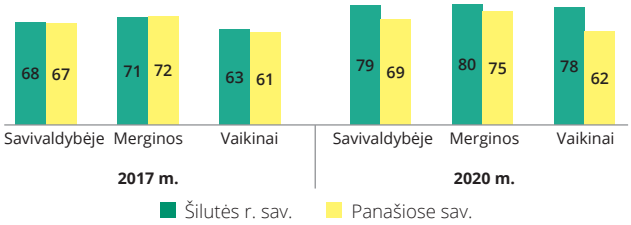
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimaudžiančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
8,8↓	14,5↓	756↑	5,1	14,2	14,5↑	56↔	15,6↓	41↔	698	11,7↑	121↑	1,1↑	2,5↑	12,5↓	19,2↑	80↑	0↔	75↑	96,3↑	2,2	212,9↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

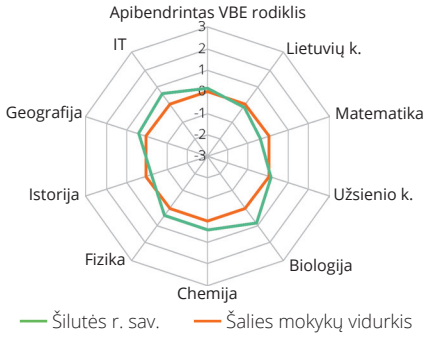
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra rodiklio skirtumo tarp miesto ir kaimo mokyklų.

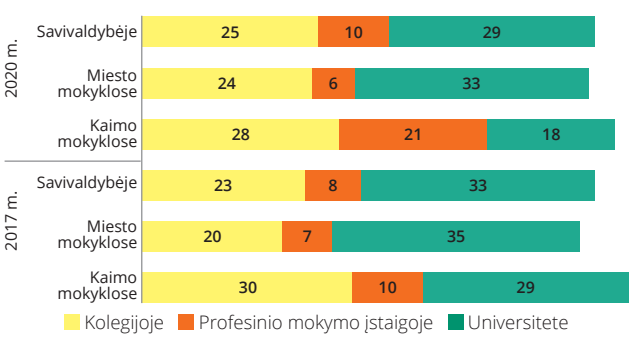
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) išaugo; skirtumas tarp vaikinų ir merginų dalių (proc.) sumažėjo ir yra nedidelis.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo. Išaugo kaimo mokyklų abiturientų, tęsiančių mokymąsi PM įstaigoje, dalis.

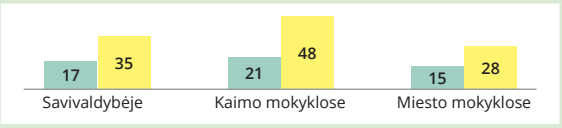
REKOMENDACIJOS Daugumos VBE rezultatai yra aukštesni nei šalies, tačiau siekiant visų mokinių kokybiško išsilavinimo, ieškoti būdų gerinti lietuvių kalbos, matematikos, istorijos pasiekimus, dalykų konkursų ir olimpiadų rezultatus. Tobulinti mokytojų kompiuterinio raštingumo kompetencijas, naudojant kvalifikacijai skirtas lėšas. Siekiant užtikrinti vienodas ugdymo(si) sąlygas, aprūpinti mokinius šiuolaikinėmis mokymosi priemonėmis. Vykdyti pradėtą mokyklų tinklo pertvarką, mažinant administracijos darbuotojų mokyklose skaičių, sprendžiant klausimus, susijusius su nedidelių mokyklų perspektyva, mažų ir jungtinių klasių komplektavimu. Didesnį dėmesį skirti ugdymui karjerai, skatinant mokinius baigus pagrindinio ugdymo programą toliau tęsti mokymąsi. Siekiant, kad kiekvienas vaikas turėtų galimybę mokytis šiuolaikiškoje mokykloje, telkti mokyklas dalyvauti Tūkstantmečio mokyklų programoje.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

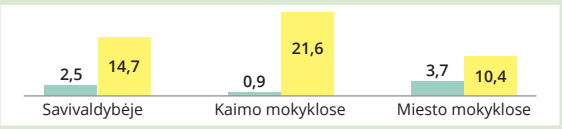
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo daugiau nei dvigubai ir jų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

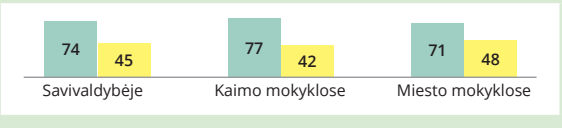
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač kaimo mokyklose.

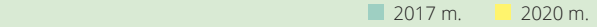

Savivaldybės mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta gerokai daugiau nei ankstesniais metais. Šio rodiklio reikšmė ypač padidėjo kaimo mokyklose, todėl išaugo skirtumas tarp kaimo ir miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

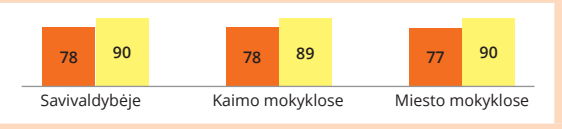

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

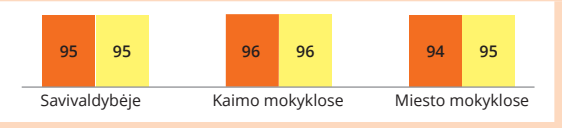
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo. Ši dalis yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

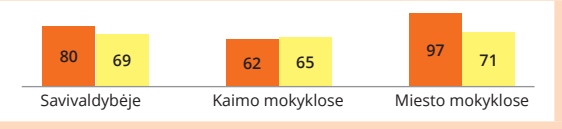
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį, kaimo mokyklose ji yra šiek tiek didesnė nei miesto mokyklose.

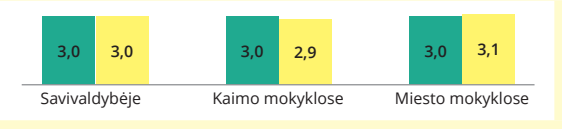
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė gerokai viršija kaimo mokyklų ir panašių savivaldybių rodiklį.

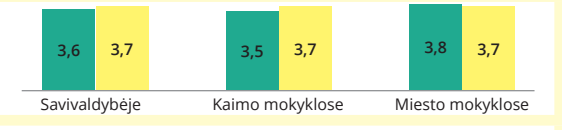

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

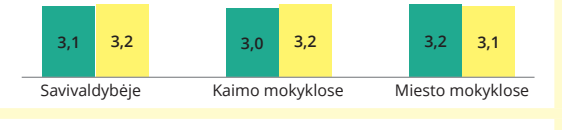
Savivaldybės mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra gana aukštas ir atitinka mokyklų įsivertinimą panašiose savivaldybėse. Nėra įsivertinimo skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

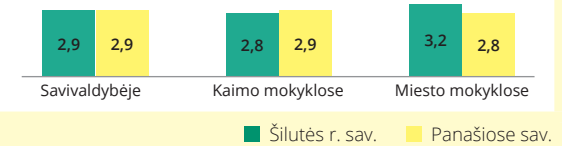
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas miesto mokyklose yra aukštesnis nei kaimo. Kaimo mokyklų šio rodiklio vertė yra žemesnė, palyginti su panašiomis savivaldybėmis.

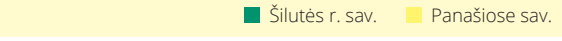

Kaimo mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino šiek tiek prasčiau negu šios mokyklos panašiose savivaldybėse.

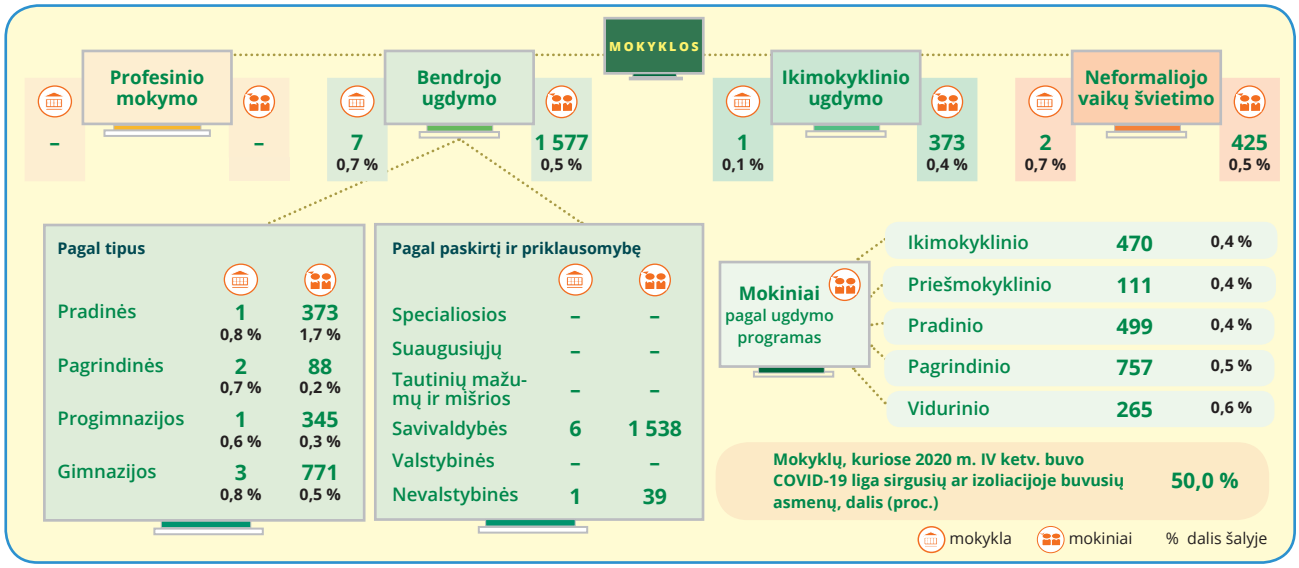

Miesto mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino aukštesniu balu negu kaimo mokyklos.

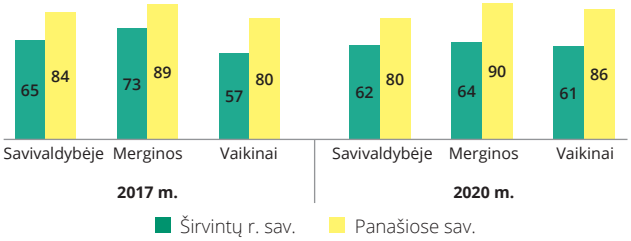
Širvintų rajono savivaldybė

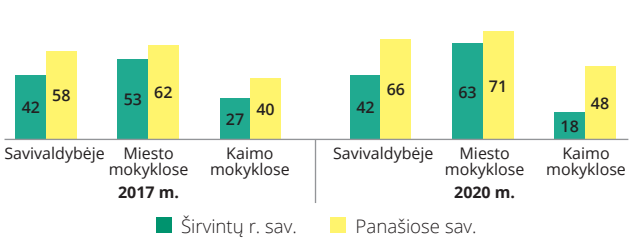
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
5,3↓	14,4↓	772↑	6,8	15,8	16,4↓	49↔	16,3↑	58↑	728	12,1↑	150↑	0,7↑	6,9↑	16,7↑	19,2↑	81↑	0↑	57↓	97,6↑	0,0	135↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

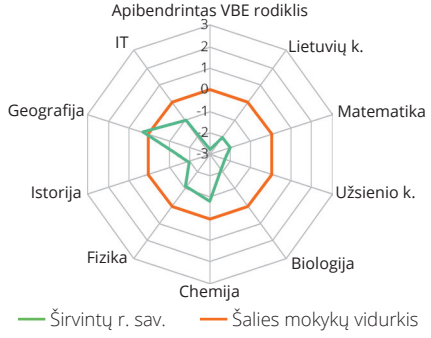
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

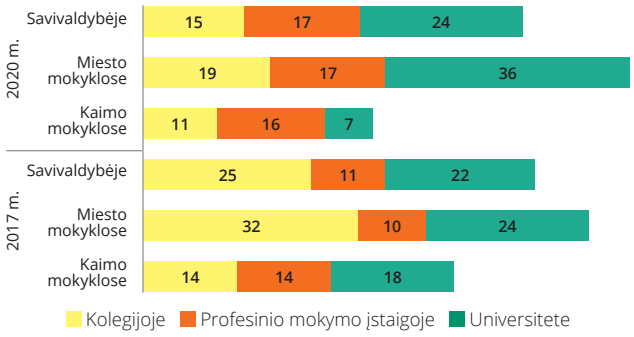
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse, skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – didelis.

Visų VBE, išskyrus geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi profesinio mokymo įstaigose, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, o kolegijose – sumažėjo.

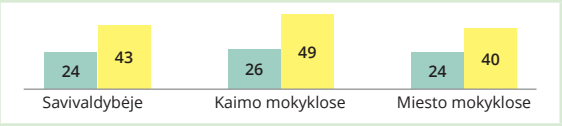
REKOMENDACIJOS Siekiant aukštesnės vidurinio ugdymo programos kokybės, būtina nagrinėti ir šalinti priežastis, lemiančias žemesnius nei šalies visų vidurinio ugdymo programos dalykų (išskyrus geografijos) pasiekimus, vykdyti vidurinio ugdymo programos mokymo(si) veiksmingumo ir individualios pažangos stebėseną, analizuoti kiekvienos mokyklos ugdymo rezultatų tendencijas ir numatyti priemones situacijai pagerinti. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinant juos dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose. Siekti, kad visiems mokiniams būtų užtikrintas aprūpinimas vadovėliais ir kitomis mokymosi priemonėmis, pasirūpinta trūkstama kompiuterine įranga, ypač organizuojant ugdymą nuotoliniu būdu. Sudaryti sąlygas mokiniams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, didinant neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlą. Kuriant prielaidas mokymo(si) kokybei gerinti, tęsti švietimo įstaigų tinklo pertvarką, spręsti jungtinių klasių problemą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

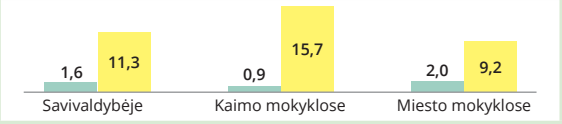
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

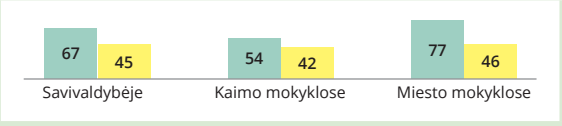
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius gerokai padidėjo, ypač kaimo mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta septynis kartus daugiau nei ankstesniais mokslo metais. Kaimo mokyklose šių kompiuterių gauta gerokai daugiau nei miesto.

Ir kaimo, ir ypač miesto mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

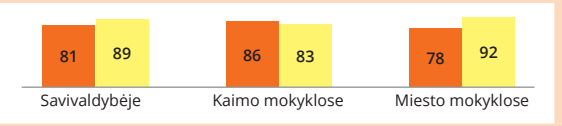
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

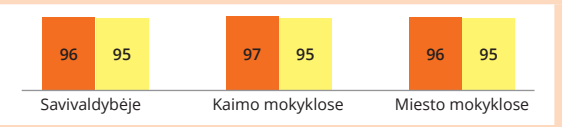
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

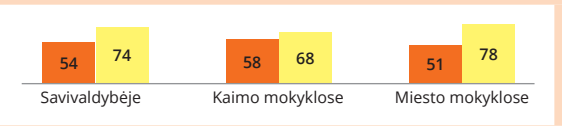
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra mažesnė nei kaimo.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

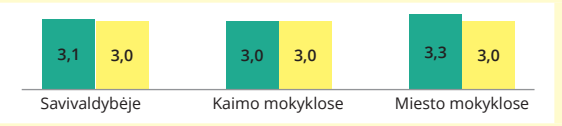
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač miesto mokyklose. Kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra didesnė nei miesto mokyklose.

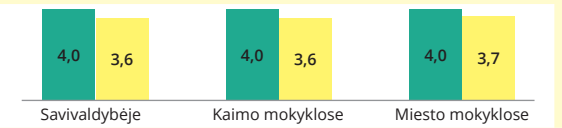
Širvintų r. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

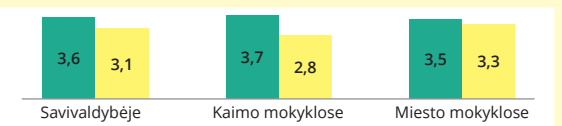
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina aukštu balu ir geriau nei atitinkamos mokyklos panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklos skaitmeninę kompetenciją vertina geriau nei kaimo mokyklos.

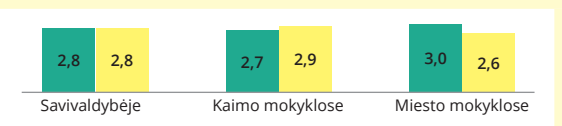
Mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu, ir jis yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

Savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino aukštesniu balu negu mokyklos panašiose savivaldybėse.

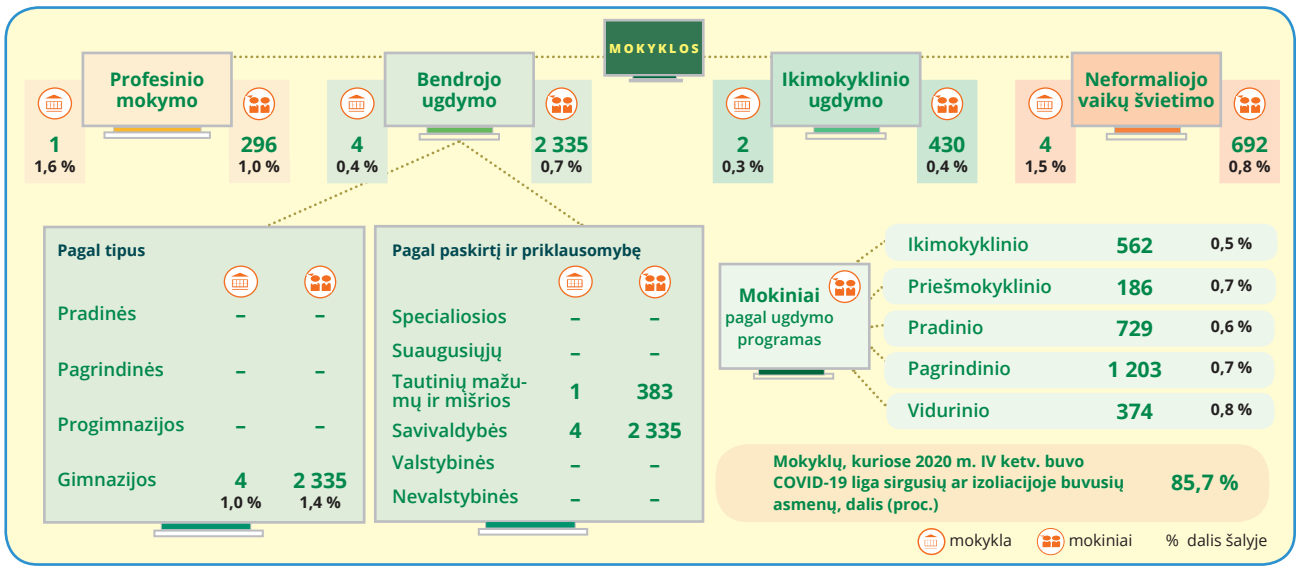

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga miesto mokyklos įsivertino geriau negu panašiose savivaldybėse, kaimo – šiek tiek prasčiau.

Širvintų r. sav. Panašiose sav.

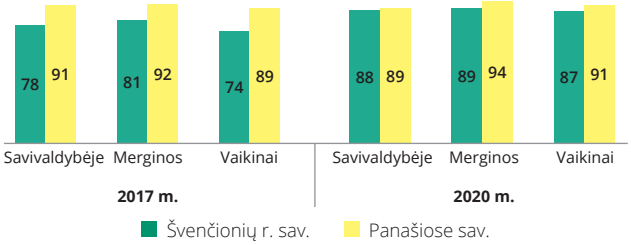
Švenčionių rajono savivaldybė

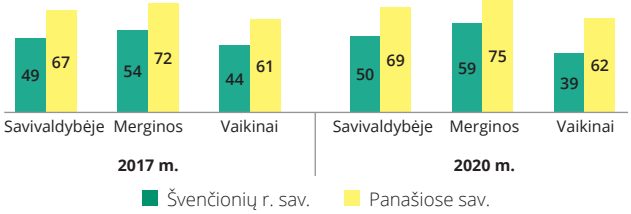
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,9↓	10,8↓	746↑	4,5	19,4	19,5↓	56↔	15,6↓	59↑	719	10↓	169↑	0,7↓	3,5↓	0↑	18,9↑	73↔	0,9↑	75↑	98,3↓	8,6	191,3↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

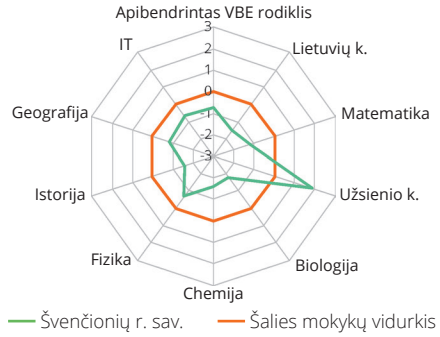
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, sumažėjo rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

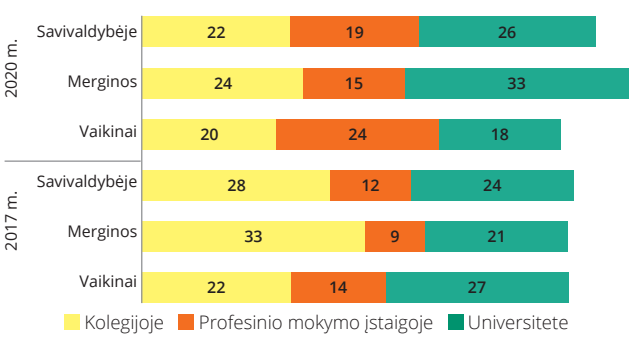
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse; atotrūkis tarp merginų ir vaikinų padidėjo dvigubai.

Visų VBE, išskyrus užsienio k., rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus paaugo, ypač mokymąsi tęsiančių merginų.

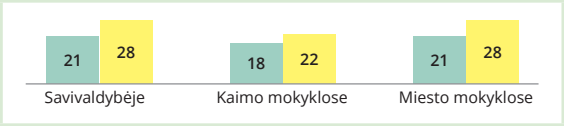
REKOMENDACIJOS Siekiant visų mokinių kokybiško išsilavinimo ir aukštesnių vidurinio ugdymo programos pasiekimų, šalinti veiksnius, lemiančius prastesnius nei šalies visų VBE (išskyrus užsienio k.) rezultatus, rezultatų skirtumus tarp mokyklų, vaikinų ir merginų. Kad būtų sukurtos integralios ugdymo(si) sąlygos visiems mokiniams, didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių, švietimo įstaigose ugdomų 3–5 metų vaikų aprėptį. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, siekti mokyklas visiškai aprūpinti kompiuteriais. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, sprendžiant jungtinių klasių ir mažų klasių komplektų problemą. Telkti visų švietimo bendruomenės narių pastangas įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

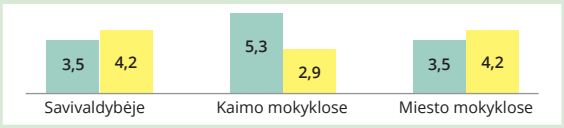
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo beveik du kartus, bet jos yra gerokai didesnės nei panašiose savivaldybėse.

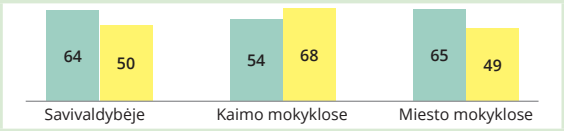
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Miesto mokyklose 100-ui mokinių kompiuterių tenka daugiau nei kaimo.

Kaimo mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta beveik du kartus mažiau nei ankstesniais metais. Miesto mokyklose kompiuterių gauta daugiau nei kaimo.

Miesto mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo, kaimo mokyklose ši dalis išaugo ir yra didesnė nei miesto.

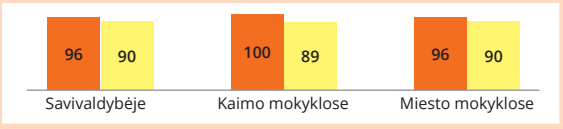

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

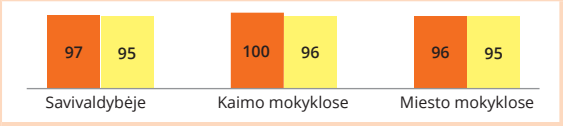
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

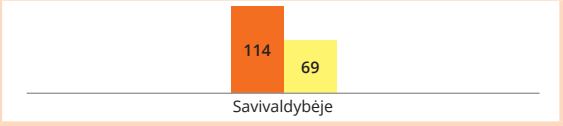
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse.

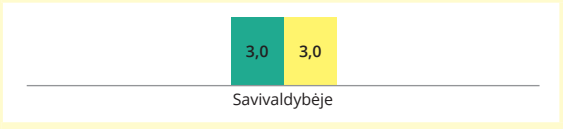

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse.

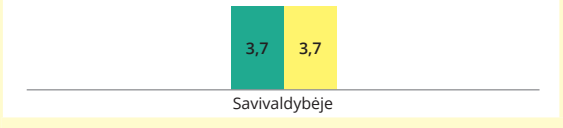

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

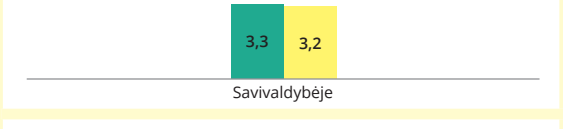
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina gana aukštu balu, jis atitinka įsivertinimą panašiose savivaldybėse.

Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas prilygsta mokyklų panašiose savivaldybėse įsivertinimui.

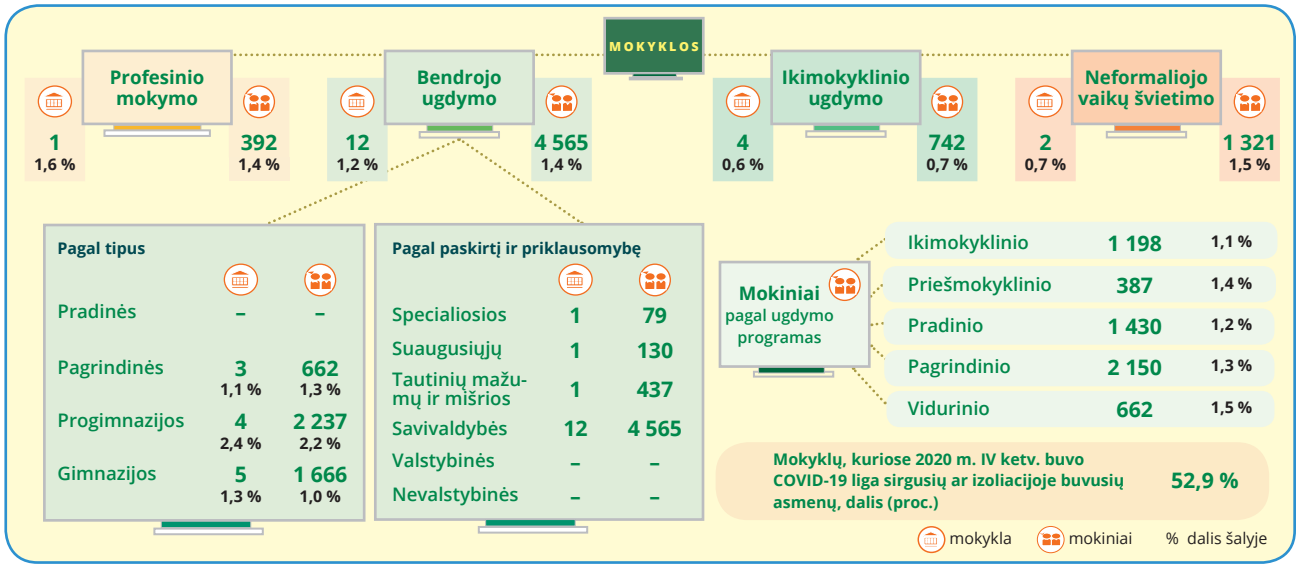
Mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino gana aukštu balu, ir jis yra šiek tiek aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti tūkstama kompiuterine įranga įsivertinimas savivaldybės mokyklose yra šiek tiek prastesnis negu panašiose savivaldybėse.

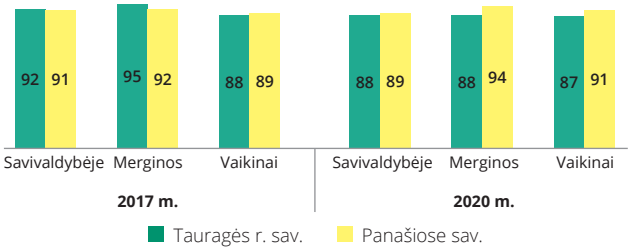
Tauragės rajono savivaldybė

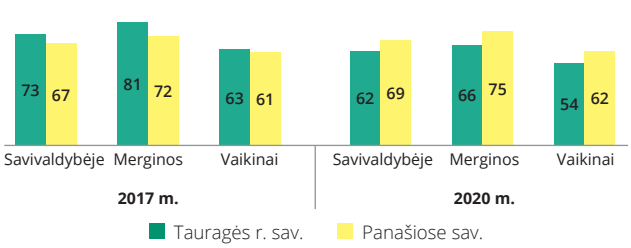
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,7↑	13↓	755↑	2,6	10,1	15,1↑	60↔	12,3↑	54↑	702	12,3↑	144↑	0,7↑	3,9↑	0↑	19,8↑	79↑	0↑	68↑	99,7↑	2,2	207,8↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

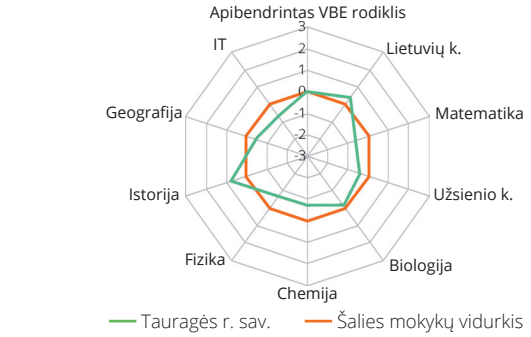
Sumažėjus merginų, išlaikiusių bent 1 VBE, daliai (proc.), beveik neliko rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

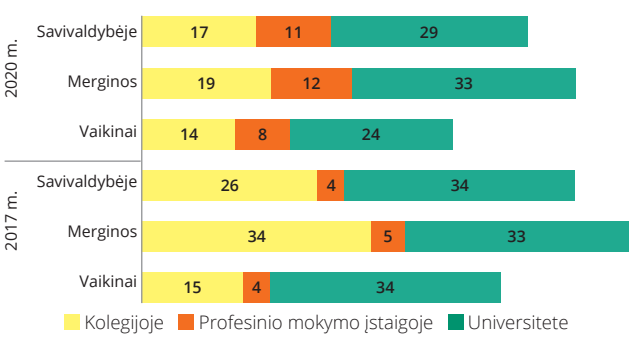
Nors abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) sumažėjo ir tapo mažesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau šiek tiek sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Visų VBE, išskyrus lietuvių k. ir istorijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete ir kolegijoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo. Mokymąsi PM įstaigoje tęsiančiųjų dalis gerokai išaugo.

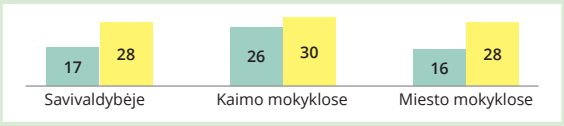
REKOMENDACIJOS Siekiant kiekvienam vaikui sudaryti vienodas sąlygas siekti geriausio ir perspektyvų suteikiančio išsilavinimo, ieškoti būdų gerinti vidurinio ugdymo programos daugumos dalykų mokymo(si) pasiekimus. Kuriant prielaidas mokyklų veiklos ir mokymo(si) kokybei gerinti, vengti komplektuoti jungtines klases, kaimo mokyklose visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga, o mokytojus aprūpinti nuotolinio darbo priemonėmis. Kad būtų sukurta visapusiška įtraukiojo ugdymo ekosistema, būtina didinti švietimo pagalbos prieinamumą. Kartu su mokyklų bendruomenėmis įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

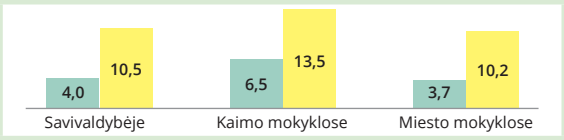
Mokymo lėšų, tenkančių vienam mokiniui (Eur), vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudota gerokai mažiau nei ankstesniais metais, bet jų panaudota daugiau nei panašiose savivaldybėse.

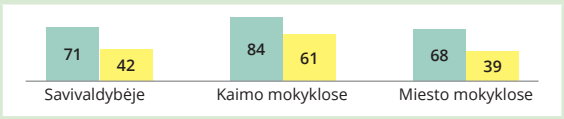
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač miesto mokyklose. Sumažėjo skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta gerokai daugiau nei ankstesniais metais.

Ir kaimo, ir miesto mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo, tačiau kaimo mokyklose ši dalis išliko didesnė.

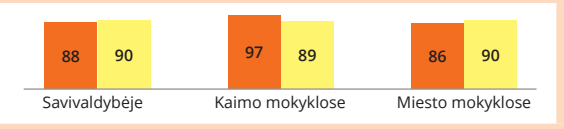

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

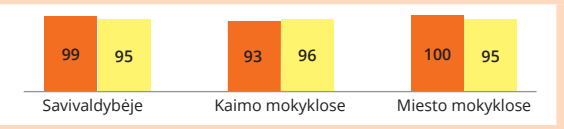
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

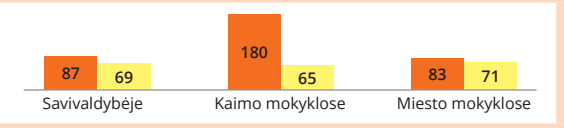
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose ši dalis yra mažesnė nei kaimo.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose šis rodiklis yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose, kuriose IKT naudoja visi mokytojai.

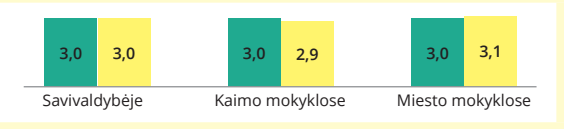

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Didelis atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų.

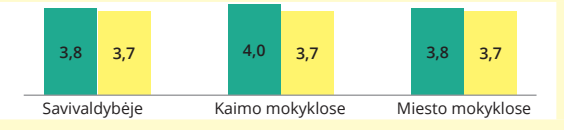

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

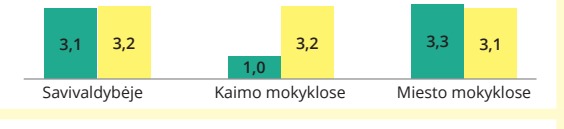
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu. Kaimo mokyklų įsivertinimas yra šiek tiek aukštesnis nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklų – šiek tiek žemesnis.

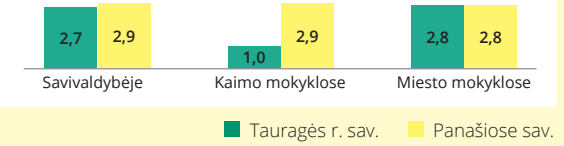
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu. Miesto mokyklų šio aspekto įsivertinimas yra šiek tiek žemesnis nei kaimo, tačiau aukštesnis nei panašių savivaldybių.

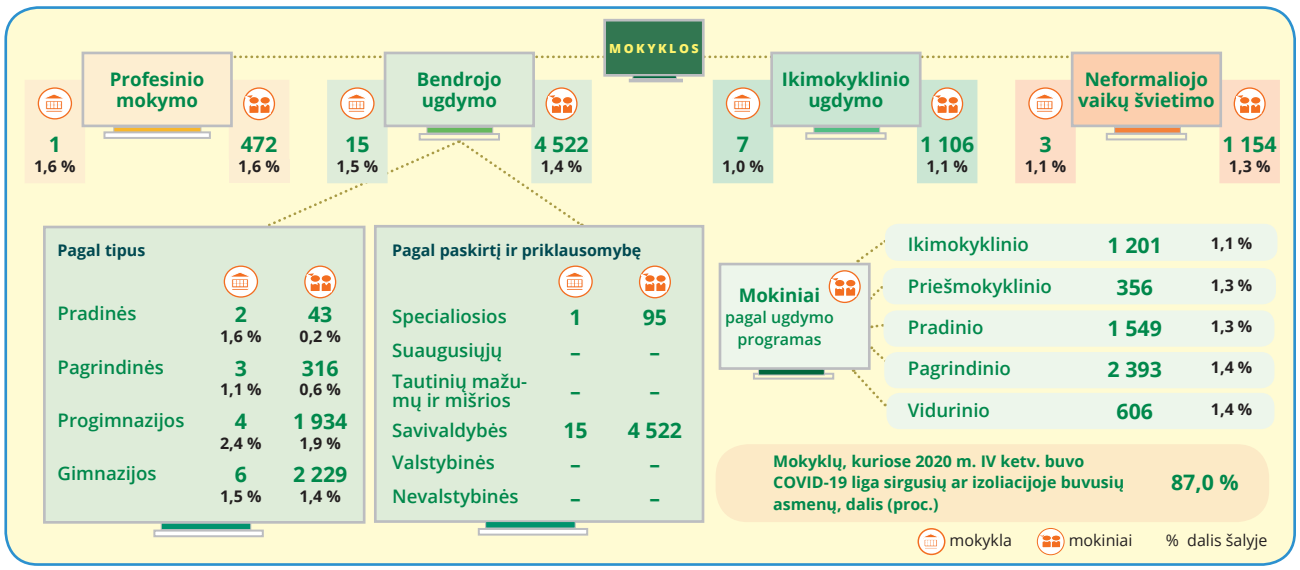
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino daugiau nei tris kartus prastesniu balu, palyginti su miesto mokyklomis, taip pat su mokyklomis panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės kaimo mokyklos įsivertino beveik tris kartus prasčiau negu šios mokyklos panašiose savivaldybėse. Didelis skirtumas tarp savivaldybės miesto ir kaimo mokyklų.

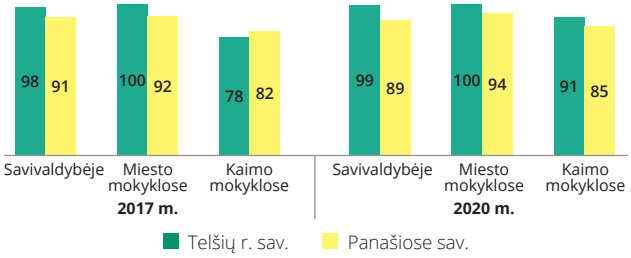
Telšių rajono savivaldybė

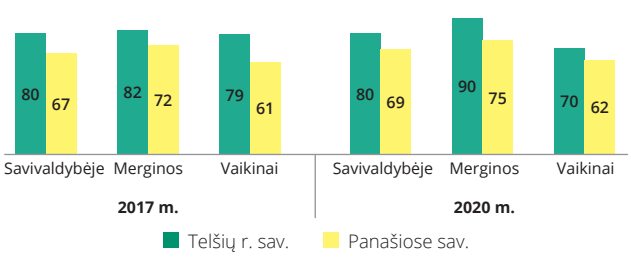
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
8,9↓	13,7↓	762↑	5,4	14,8	14,6↑	37↑	16,9↑	46↑	713	12↑	158↑	0,8↓	2,4↑	21,4↑	20,9↑	83↑	0↑	69↑	95,2↓	4,4	236↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

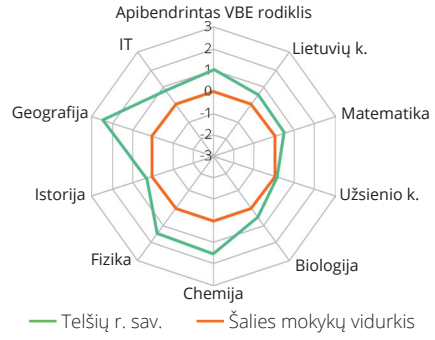
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Sumažėjo rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

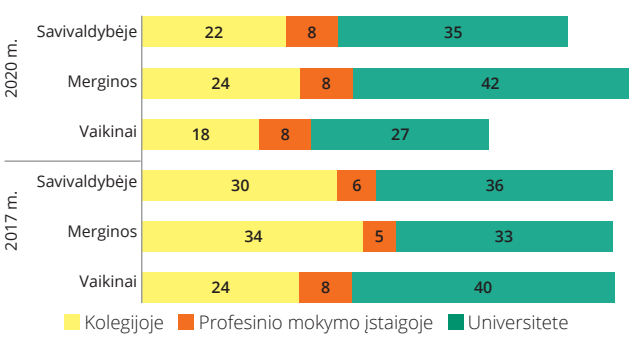
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau žymiai padidėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

Visų VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti – geografijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo. Gerokai sumažėjo mokymąsi tęsiančių vaikinų dalis.

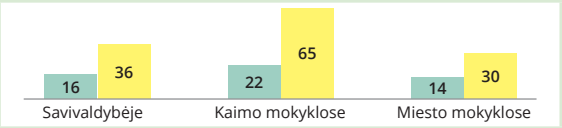
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis, kultūrinis kontekstas yra palankus, visų dalykų VBE rezultatai – aukštesni už šalies, tačiau būtina analizuoti ir šalinti priežastis, lemiančias žemesnius vaikinų pasiekimus. Didesnį dėmesį skirti mokinių ugdymui karjerai, ypač vaikinų. Didinti pedagogų kvalifikacijai naudojamą mokymo lėšų dalį, skatinti mokytojus siekti aukštesnės kvalifikacinės kategorijos. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinant juos dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose. Siekiant dar geriau pasiruošti nuotoliniam ir hibridiniam ugdymui, didinti vienam mokiniui tenkančias mokymo lėšas vadovėliams ir mokymo priemonėms įsigyti, steigti daugiau kompiuterizuotų mokymosi ir darbo vietų, ypač miesto mokyklose. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, sukuriant prielaidas įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

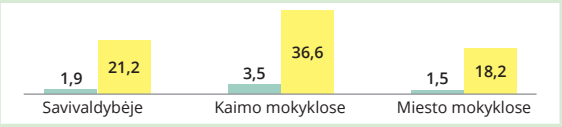
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

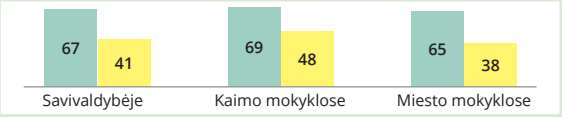
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, padaugėjo. Kaimo mokyklose 100-ui mokinių jų tenka dvigubai daugiau nei miesto mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais. Kaimo mokyklose kompiuterių gauta du kartus daugiau nei miesto.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, bet kaimo mokyklose ši dalis liko didesnė nei miesto.

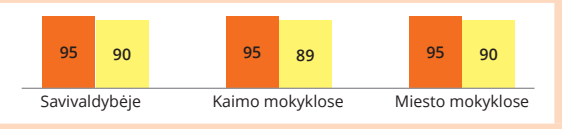

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

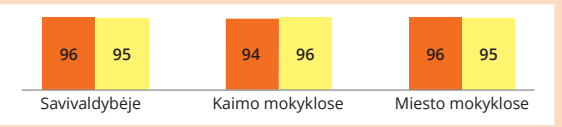
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

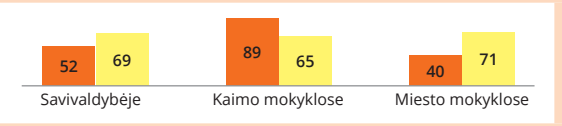
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – nedidelis.

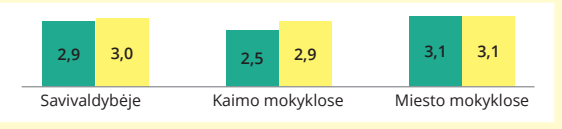

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius miesto mokyklose yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, o kaimo mokyklose jis daugiau kaip du kartus didesnis nei miesto mokyklose ir gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse.

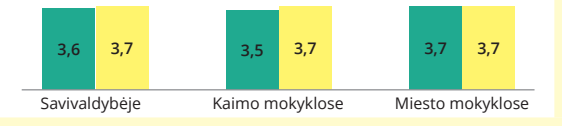

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

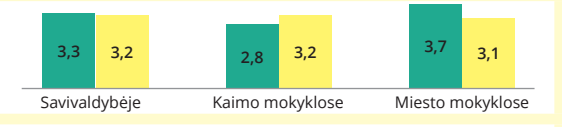
Miesto mokyklose skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas sutampa su įsivertinimu panašiose savivaldybėse ir yra aukštesnis nei kaimo mokyklose.

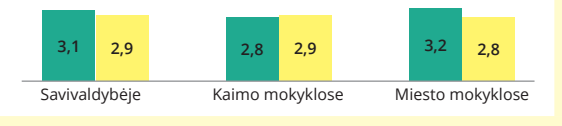
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas ir beveik prilygsta panašių savivaldybių įsivertinimui.

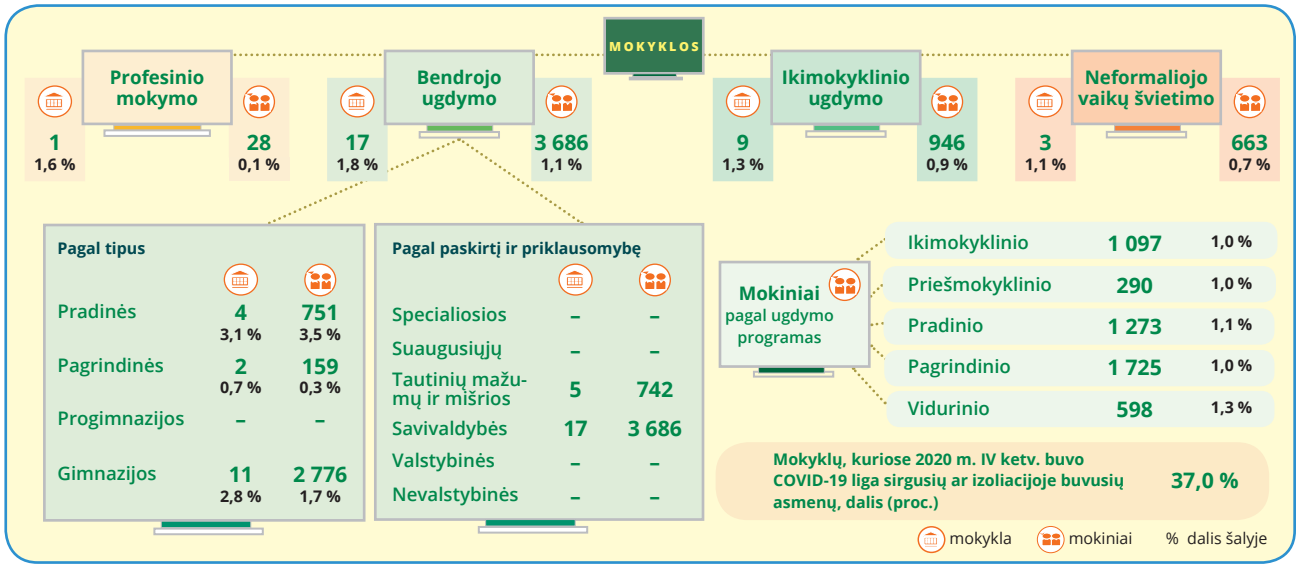
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis miesto mokyklos įsivertino geriau nei panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklos, atvirkščiai – blogiau. Ryškus skirtumas tarp kaimo ir miesto.

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertinimas miesto mokyklose yra aukštesnis negu kaimo.

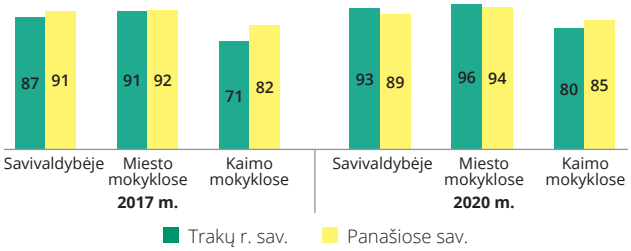
Trakų rajono savivaldybė

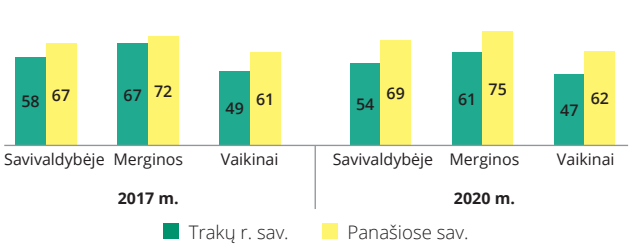
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
2,1↓	11↓	863↑	5,6	18,9	12,7↑	37↔	13,8↓	49↑	711	9,9↓	115↑	0,7↓	4,5↓	35,3↓	16,7↓	86↑	6,2↑	64↑	99↑	0,0	181,7↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

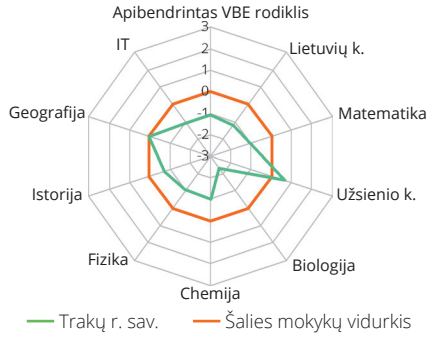
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo. Išlieka rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

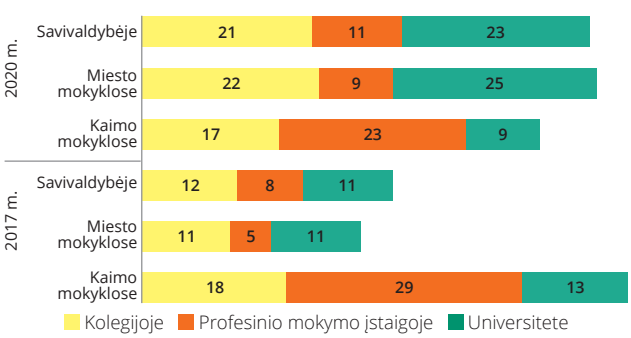
Sumažėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra mažesnė nei panašių savivaldybių; atotrūkis tarp vaikinų ir merginų sumažėjo nežymiai.

Visų VBE, išskyrus užsienio k. ir geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus išaugo, tačiau gerokai sumažėjo mokymąsi tęsiančių kaimo mokyklų abiturientų dalis.

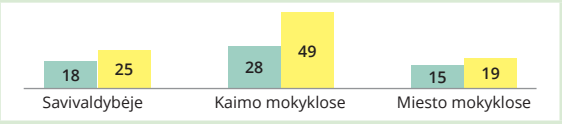
REKOMENDACIJOS Atsižvelgiant į tai, kad beveik visi VBE rezultatai yra žemesni už šalies, siūloma gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, kryptingai tobulinant mokytojų kompetencijas, didinant aukštos kvalifikacijos mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų skaičių. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinti juos dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose. Sudaryti sąlygas mokiniams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, didinant neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlą. Vykdyti mokyklų tinklo pertvarką, siekiant mažinti jungtinių klasių, nedidelių mokyklų ir mažų klasių komplektų skaičių, optimizuojant mokinių, tenkančių vienam mokyklos administracijos nariui, skaičių. Įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

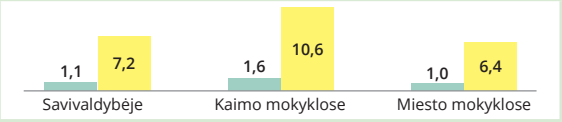
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, gerokai sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

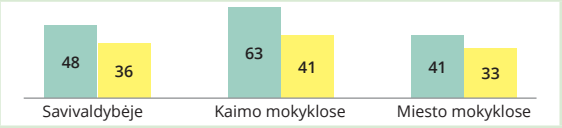
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač kaimo mokyklose. Padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Nuotolinis mokymas paspartino mokyklų aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta gerokai daugiau nei ankstesniais metais.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

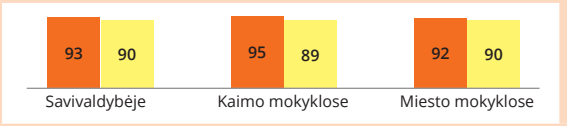

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

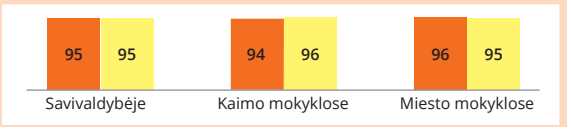
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

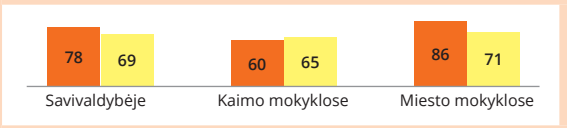
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų yra labai nedidelis.

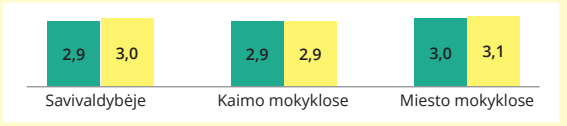

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius miesto mokyklose yra didesnis, kaimo mokyklose – mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Didelis skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

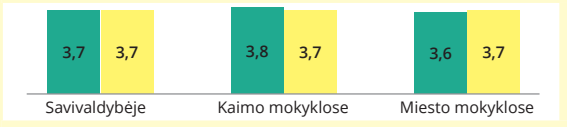

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

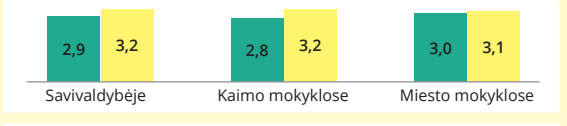
Mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų yra labai nedidelis.

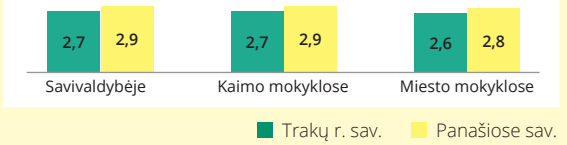
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas prilygsta mokyklų panašiose savivaldybėse įsivertinimui. Nėra ryškaus skirtumo tarp miesto ir kaimo.

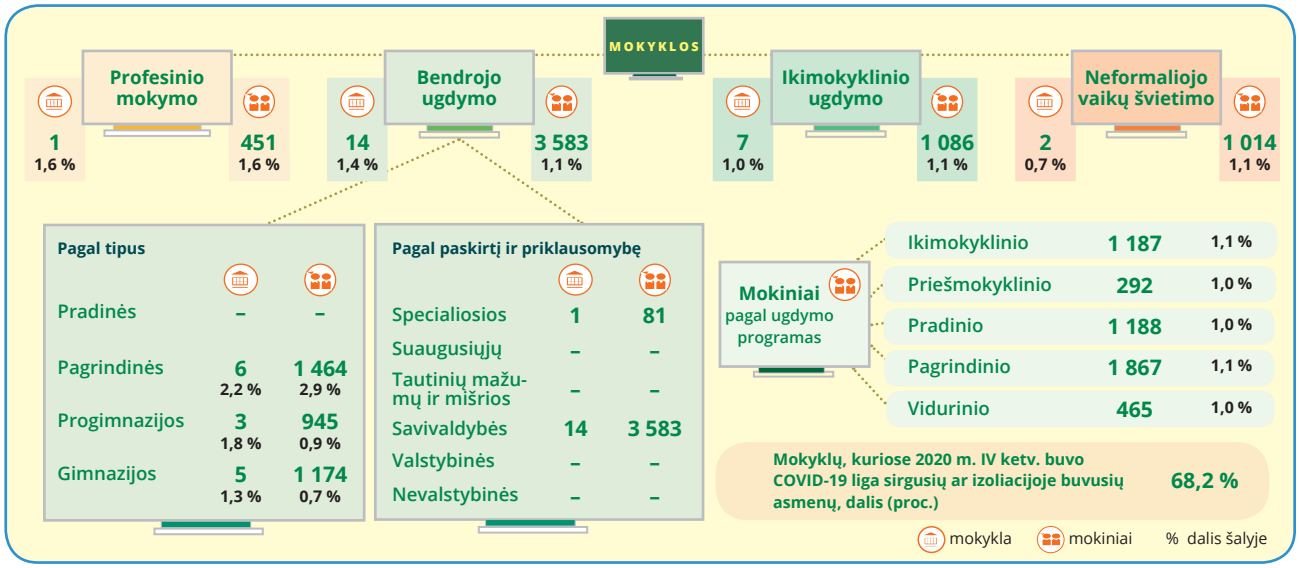
Darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis įsivertinimas, ypač kaimo mokyklose, yra žemesnis nei panašiose savivaldybėse.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos įsivertino žemesniu balu nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

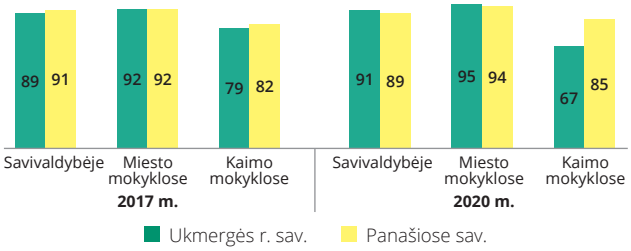
Ukmergės rajono savivaldybė

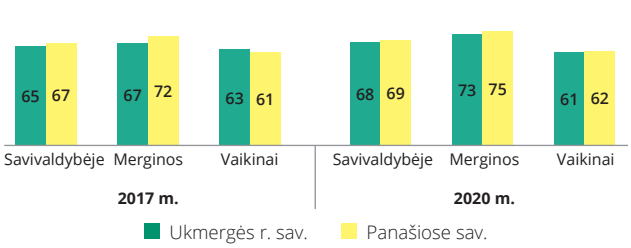
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,5↓	16,6↓	766↑	3,5	14,3	22,4↑	49↔	16,6↓	42↑	675	10,4↑	159↑	0,7↑	4,6↓	15,4↑	17,8↑	92↑	0,6↑	65↑	97,3↑	14,0	207,2↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

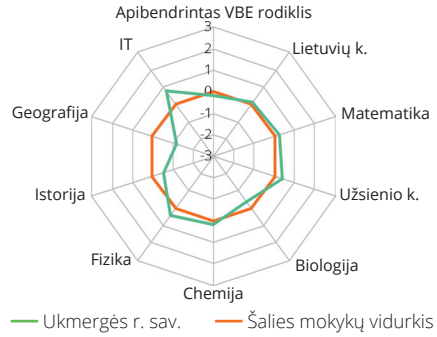
Sumažėjus kaimo mokyklų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, daliai (proc.), padidėjo atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų.

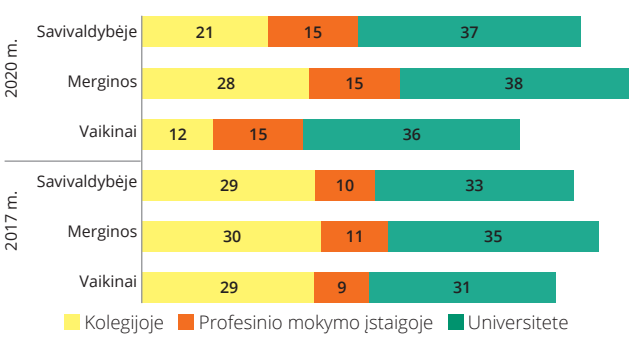
Išaugus merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, daliai (proc.), o vaikinų daliai (proc.) sumažėjus, padidėjo atotrūkis tarp vaikinų ir merginų.

Daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra aukštesni už šalies.

Mokymąsi tęsiančių merginų dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, o vaikinų – sumažėjo, ypač tęsiančių mokymąsi kolegijoje dalis.

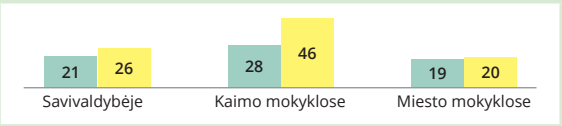
REKOMENDACIJOS Daugumos dalykų VBE rezultatai yra aukštesni nei šalies, tačiau, siekiant užtikrinti visų mokinių kokybišką išsilavinimą, reikia ieškoti būdų gerinti biologijos, istorijos, geografijos pasiekimus. Mažinant ugdymo rezultatų netolygumus tarp mokyklų, vaikinų ir merginų, geriau tenkinti individualius mokinių mokymosi poreikius. Didesnį dėmesį skirti ugdymui karjerai, skatinant mokinius, baigus pagrindinio ugdymo programą, toliau mokytis. Tobulinti mokytojų kompiuterinio raštingumo kompetencijas, naudojant kvalifikacijai skirtas lėšas. Mažinti kaimo ir miesto mokyklų mokinių galimybių naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais netolygumus. Siekiant pasiruošti įtraukiajam ugdymui, didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių. Tęsti mokyklų tinklo pertvarką, sukuriant prielaidas įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

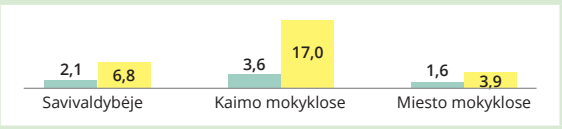
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, gerokai sumažėjo.

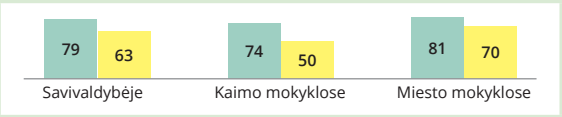
Kaimo mokyklose 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius gerokai padidėjo. Ryškus atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Savivaldybės mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Gerokai padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

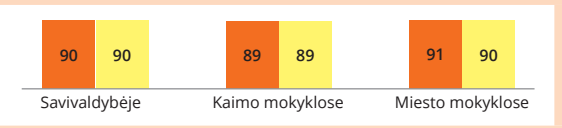

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

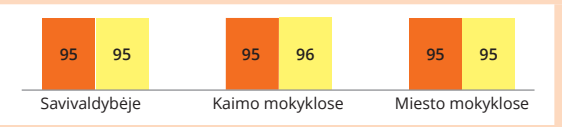
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

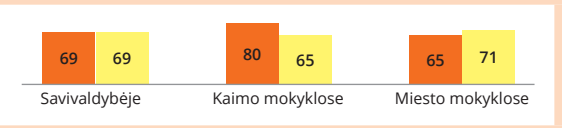
Kaimo mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių dalį, o miesto mokyklų – yra šiek tiek didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) atitinka panašių savivaldybių rodiklį, nėra skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

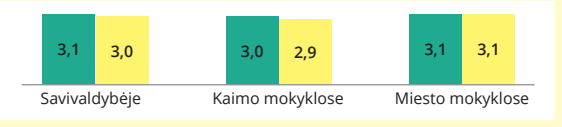

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

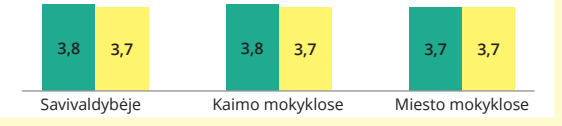

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

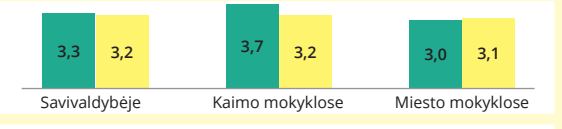
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu ir geriau nei panašiose savivaldybėse, miesto mokyklos – geriau nei kaimo.

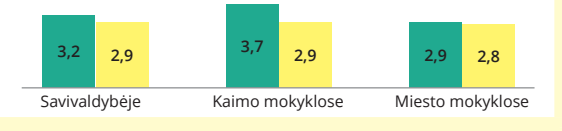
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas; kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra šiek tiek aukštesnė nei panašiose savivaldybėse.

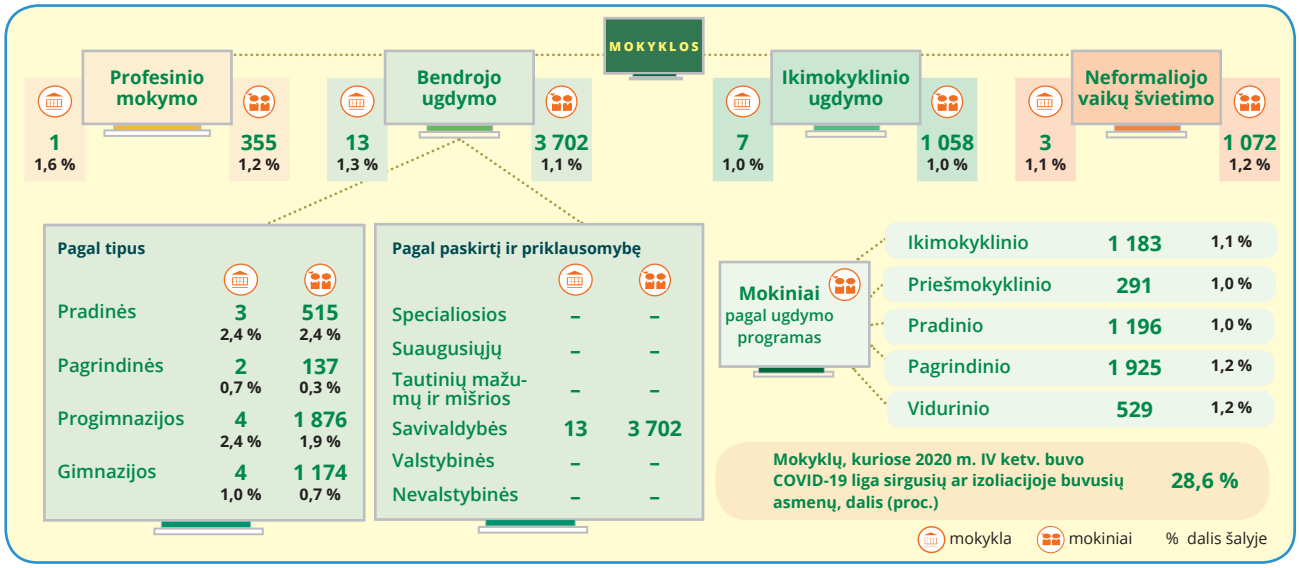
Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino gerokai aukštesniu balu nei miesto mokyklos.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklos, ypač kaimo, įsivertino geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

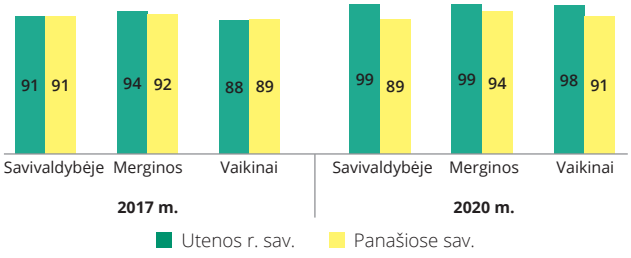
Utenos rajono savivaldybė

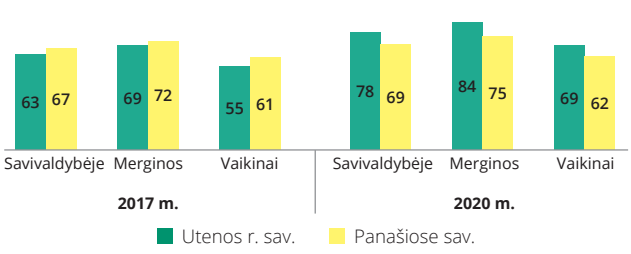
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,9↓	12,5↓	799↑	2,0	13,9	7,8↓	42↔	19,2↓	37↑	709	12,1↑	136↓	0,9↑	6,4↓	15,4↔	21,4↑	95↑	0↑	78↑	99↑	0,0	234↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

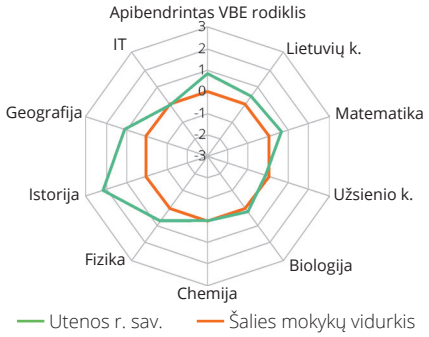
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, beveik neliko rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

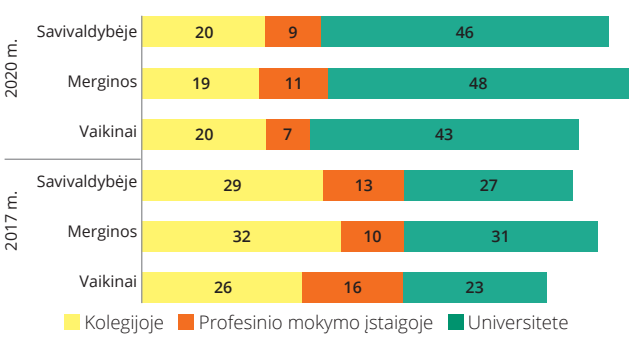
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra didesnė nei panašiose savivaldybėse; atotrūkis tarp vaikinų ir merginų padidėjo minimaliai.

Visų VBE, išskyrus užsienio k., rezultatai (standartizuotais taškais) atitinka arba yra aukštesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo. Tęsiančių mokymąsi merginų ir vaikinų dalys padidėjo vienodai.

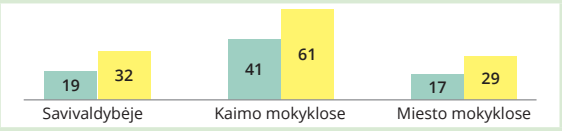
REKOMENDACIJOS Mažėjant mokinių skaičiui, didėjant mokyklos patalpų plotui, tenkančiam vienam mokiniui, ir 1–8 kl. mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, daliai, tęsti mokyklų tinklo pertvarką, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Skirti daugiau išteklių kaimo mokyklų mokytojų kompiuterinio raštingumo kompetencijai stiprinti ir kompiuterizuotoms darbo vietoms kurti. Optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį ir padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Mažinti kaimo ir miesto mokyklų netolygumus, susijusius su mokinių galimybėmis naudotis kompiuteriais. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių užsienio k. mokymosi pasiekimus. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinti juos dalyvauti olimpiadose ir konkursuose.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

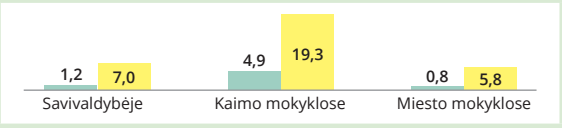
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

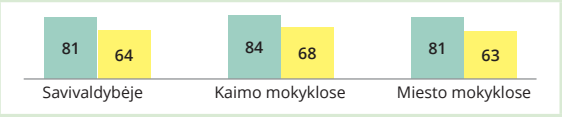
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius gerokai padidėjo, ypač kaimo mokyklose. Kaimo mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių tenka dvigubai daugiau nei miesto mokyklose.

Savivaldybės mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Gerokai padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) savivaldybėje sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

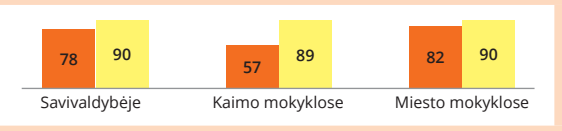

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

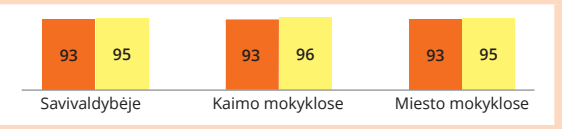
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

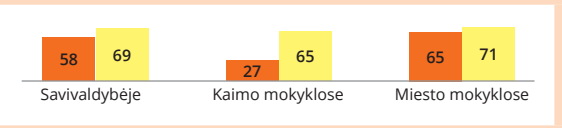
Ir kaimo, ir miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Nemažas skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse, ji yra vienoda tiek kaimo, tiek miesto mokyklose.

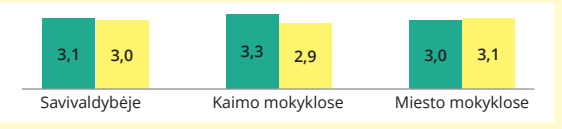

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra daugiau kaip du kartus mažesnė nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose.

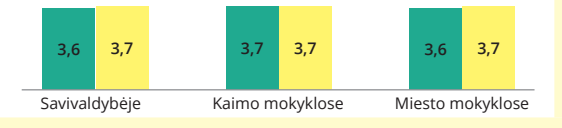

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

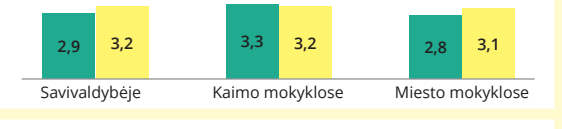
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino aukštu balu, šiek tiek geriau nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklos. Nemažas įsivertinimo skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

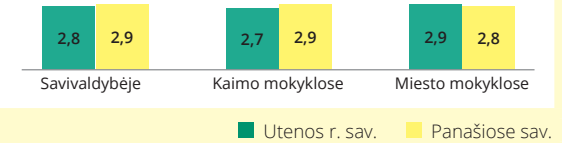
Savivaldybės mokyklų turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumo įsivertinimas yra gana aukštas; skirtumas, palyginti su panašių savivaldybių įsivertinimu, yra minimalus.

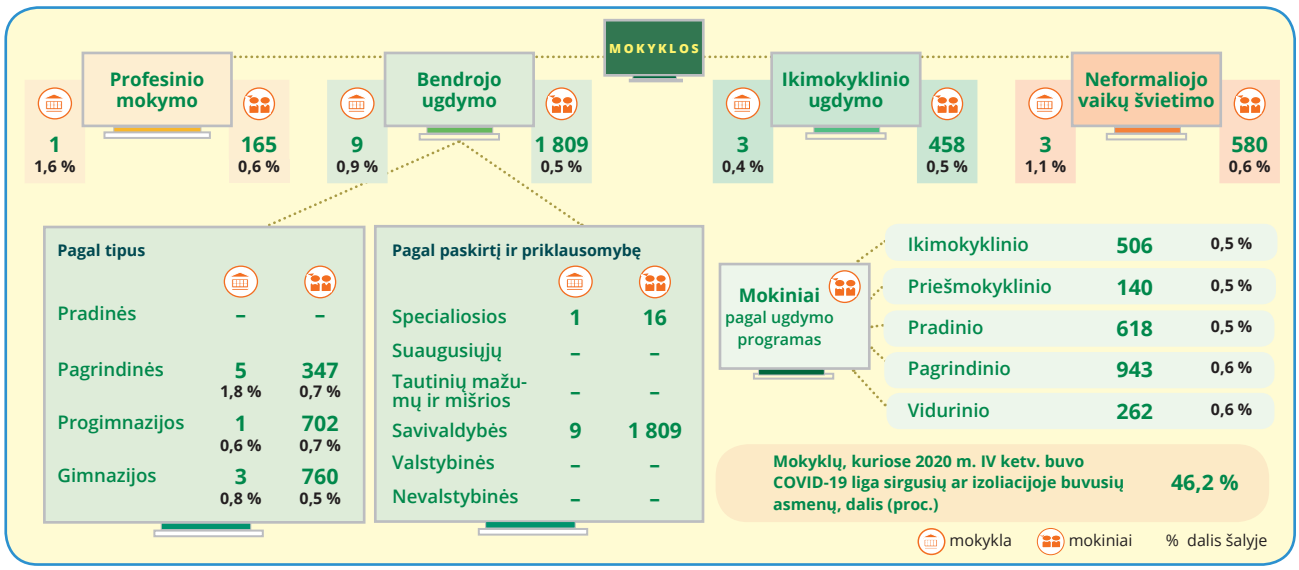
Miesto mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino prasčiau nei kaimo mokyklos, taip pat nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga savivaldybės mokyklų įsivertinimas beveik prilygsta mokyklų panašiose savivaldybėse įsivertinimui.

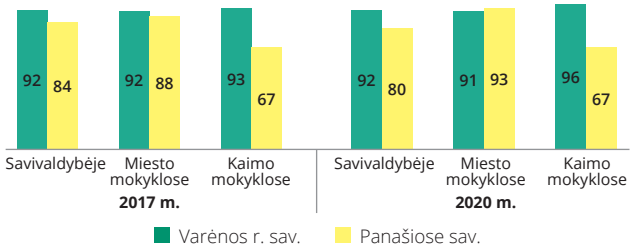
Varėnos rajono savivaldybė

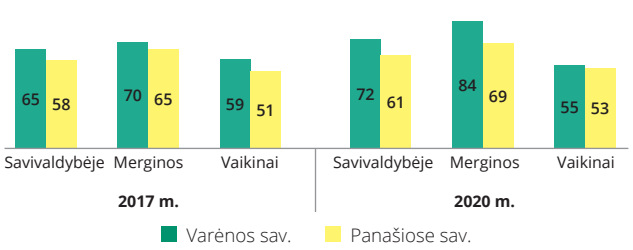
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
11,5↓	13,1↓	677↑	5,0	11,5	15↑	40↔	17,5↑	40↑	675	10↑	118↑	0,7↑	5,9↑	25↑	17,4↑	70↑	5,1↑	73↑	98,7↑	5,5	205,5↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

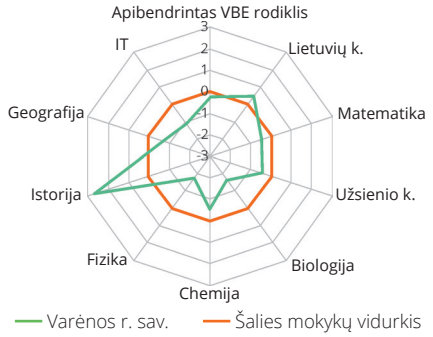
Kaimo mokyklų abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) yra gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse, padidėjo rodiklio skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

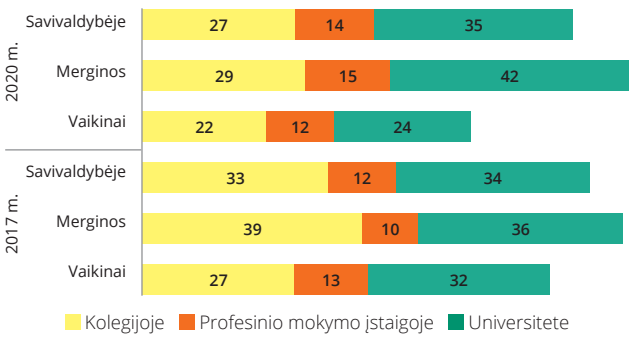
Padidėjo merginų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), vaikinų dalis (proc.) – sumažėjo, todėl atotrūkis tarp vaikinų ir merginų tapo didesnis nei panašiose savivaldybėse.

Visų VBE, išskyrus lietuvių k. ir istorijos, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies. Ypač aukšti – istorijos VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo nedaug, tačiau gerokai sumažėjo toliau besimokančių vaikinų dalis.

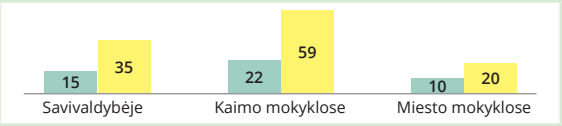
REKOMENDACIJOS Rekomenduojama ieškoti būdų gerinti VBE rezultatus, mažinti rezultatų atotrūkį tarp merginų ir vaikinų. Gerinant ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir konsultavimo kokybę, stiprinti mokinių, ypač vaikinų, motyvaciją tęsti tolimesnį mokymąsi. Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, pagerėjus mokyklų ir mokinių aprūpinimui moderniomis IT priemonėmis, rekomenduojama skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms gerinti. Mažinti kaimo ir miesto mokyklų mokinių galimybių naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais mokykloje netolygumus. Kuriant prielaidas mokyklų veiklos ir mokymo kokybei gerinti, spartinti švietimo įstaigų tinklo pertvarką.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

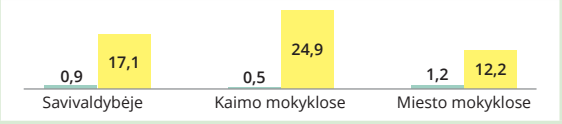
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo ir jų panaudota gerokai mažiau nei panašiose savivaldybėse.

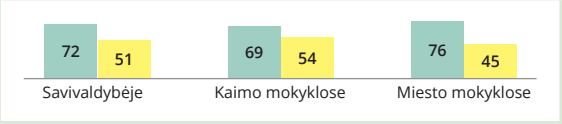
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius gerokai padidėjo, ypač kaimo mokyklose. Kaimo mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių tenka beveik tris kartus daugiau nei miesto mokyklose.

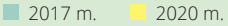

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta keliolika kartų daugiau nei ankstesniais metais. Šio rodiklio reikšmė ypač padidėjo kaimo mokyklose, todėl išaugo skirtumas tarp kaimo ir miesto.

Ir kaimo, ir ypač miesto mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra didesnė nei miesto.

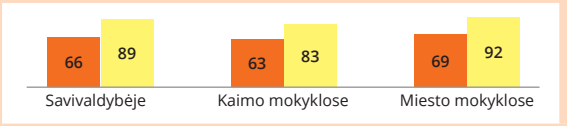

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

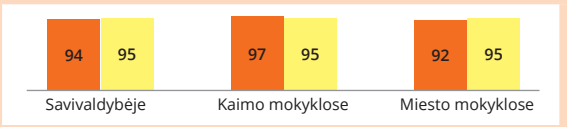
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

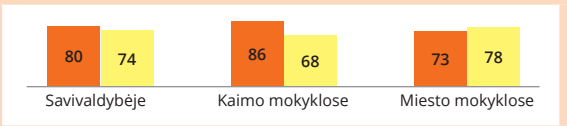
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) savivaldybėje ir miesto mokyklose yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose tokių mokytojų dalis yra didesnė nei miesto mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

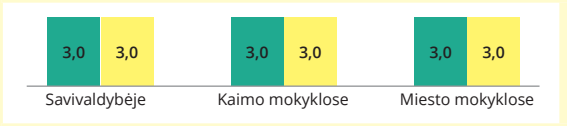
Savivaldybėje ir jos kaimo mokyklose kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra didesnis nei panašiose savivaldybėse ir miesto mokyklose. Nemažas atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

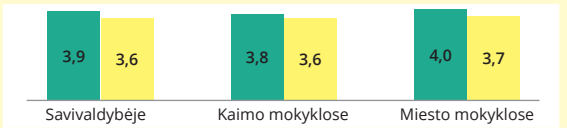

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

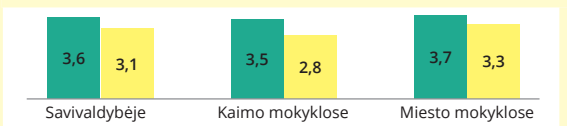
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu. Įsivertinimas atitinka panašių savivaldybių mokyklų įsivertinimą, nėra skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

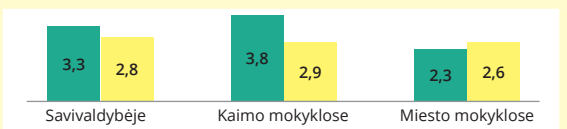
Miesto mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu. Kaimo mokyklos šį aspektą įsivertino šiek tiek prasčiau nei miesto, tačiau geriau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

Mokyklos darbuotojų aprūpinimą nuotolinio mokymo priemonėmis įsivertino aukštu balu, ir šis balas yra aukštesnis nei panašiose savivaldybėse.

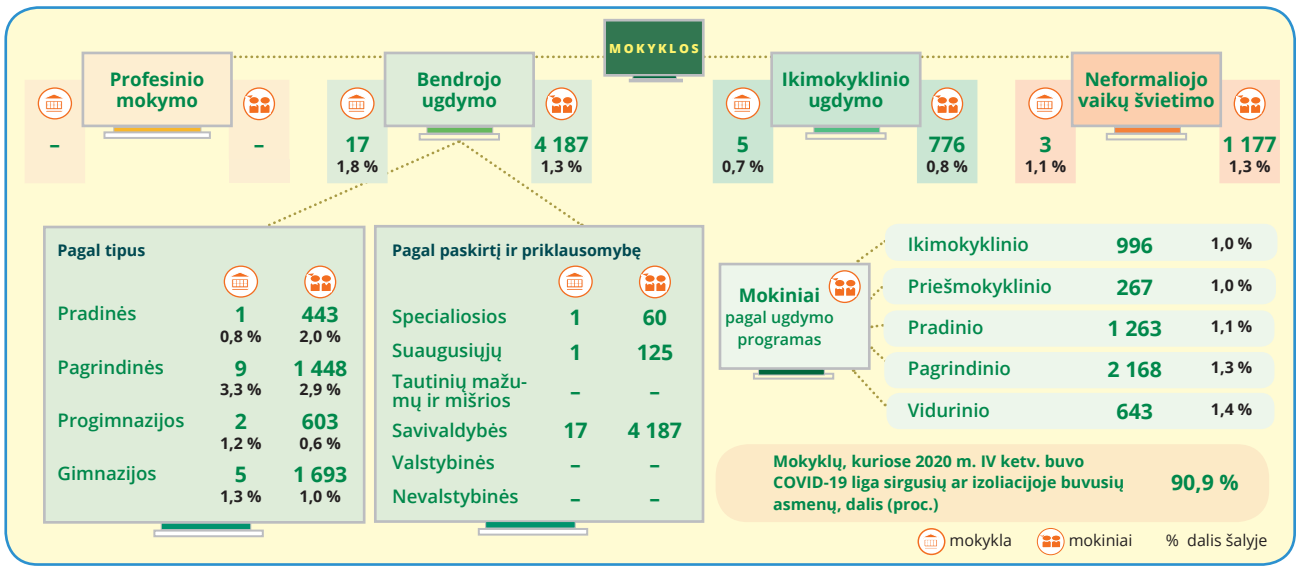

Galimybės visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga kaimo mokyklų įsivertinimas yra daugiau nei vienu balu didesnis, palyginti su miesto mokyklomis.

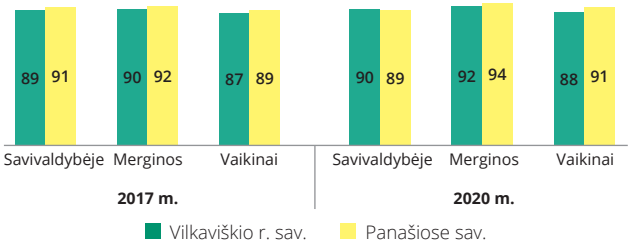
Vilkaviškio rajono savivaldybė

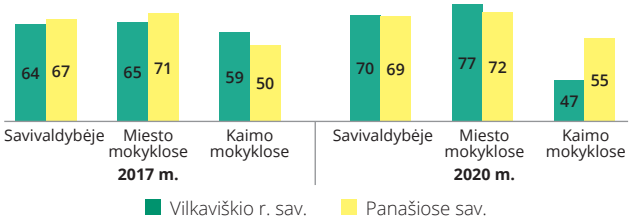
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
11,6↓	16↓	706↑	2,4	10,1	19,4↑	35↑	17,1↓	30↑	668	10,3↑	123↑	1↑	5↑	6,3↑	17,1↑	79↑	2,8↑	49↑	97,1↑	9,6	205,2↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) beveik nesikeitė ir atitinka panašių savivaldybių rodiklį. Nėra ryškaus atotrūkio tarp merginų ir vaikinų.

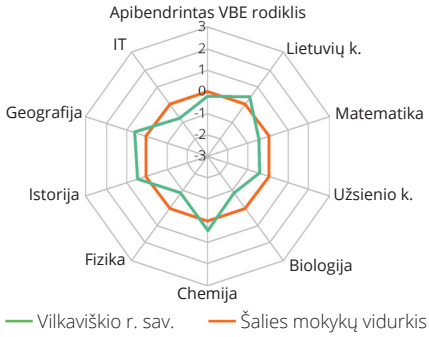

Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), tačiau reikšmingai išaugo skirtumas tarp miesto ir kaimo mokyklų.

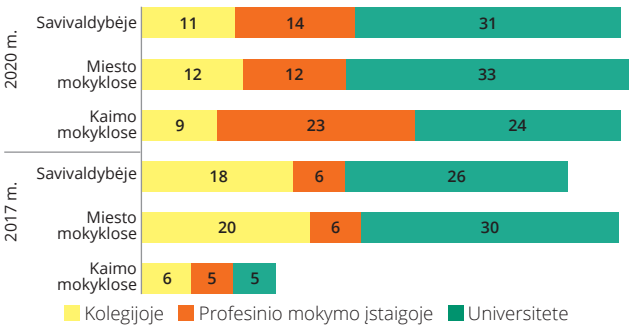

Vilkaviškio r. sav. Panašiose sav.

Dauguma VBE rezultatų (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo. Mokymąsi tęsiančių kaimo mokyklų abiturientų dalis padidėjo beveik keturis kartus.

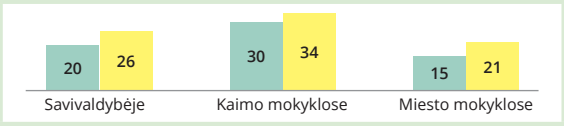
REKOMENDACIJOS Veiksmingesnis, subalansuotas švietimui skirtų lėšų panaudojimas turėtų išlikti svarbi švietimo kokybės gerinimo kryptis. Toliau tęsti mokyklų tinklo optimizavimo procesą, nes tai kurtų prielaidas aukštesniems mokinių pasiekimams, o mokytojams sudarytų geresnes darbo ir socialines sąlygas. Įsivertinti konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius ir įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Kaip ir ankstesniais metais, išlieka aktualu plėsti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų aprėptį. Mokymo(si) nuotoliniu būdu praktika pagerino mokyklų ir mokinių aprūpinimą IT priemonėmis ir suaktualino būtinumą daugiau išteklių skirti mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms gerinti.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

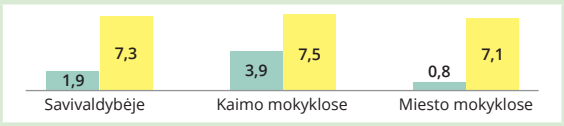
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo kelis kartus ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

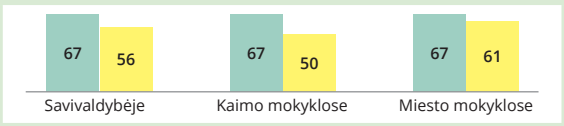
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Kaimo mokyklose 100-ui mokinių kompiuterių tenka gerokai daugiau nei miesto.

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Beveik nėra rodiklio skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Ir kaimo, ir miesto mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

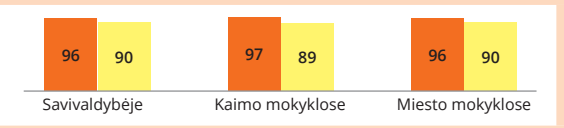
2017 m. 2020 m.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

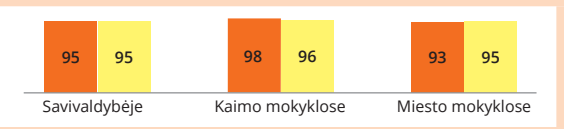
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

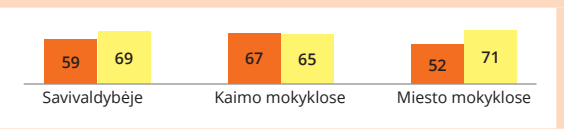
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) kaimo mokyklose yra didesnė nei miesto mokyklose ir panašiose savivaldybėse, miesto mokyklose – mažesnė nei panašiose savivaldybėse ir kaimo mokyklose.

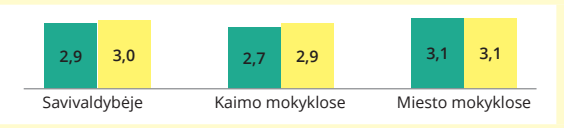
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose šio rodiklio vertė yra gerokai mažesnė nei panašiose savivaldybėse ir kaimo mokyklose.

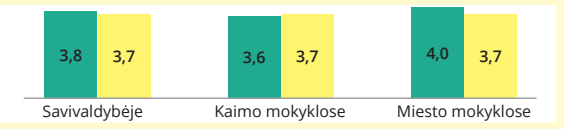
Vilkaviškio r. sav. Panašiose sav.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

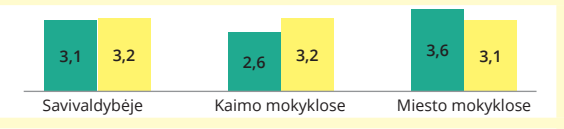
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse. Miesto mokyklose įsivertinimas yra aukštesnis nei kaimo mokyklose ir atitinka panašių savivaldybių miesto mokyklų įsivertinimą.

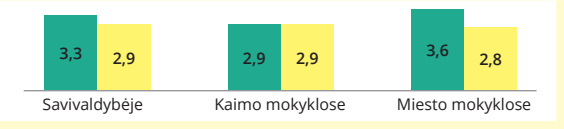
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą miesto mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir jis yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

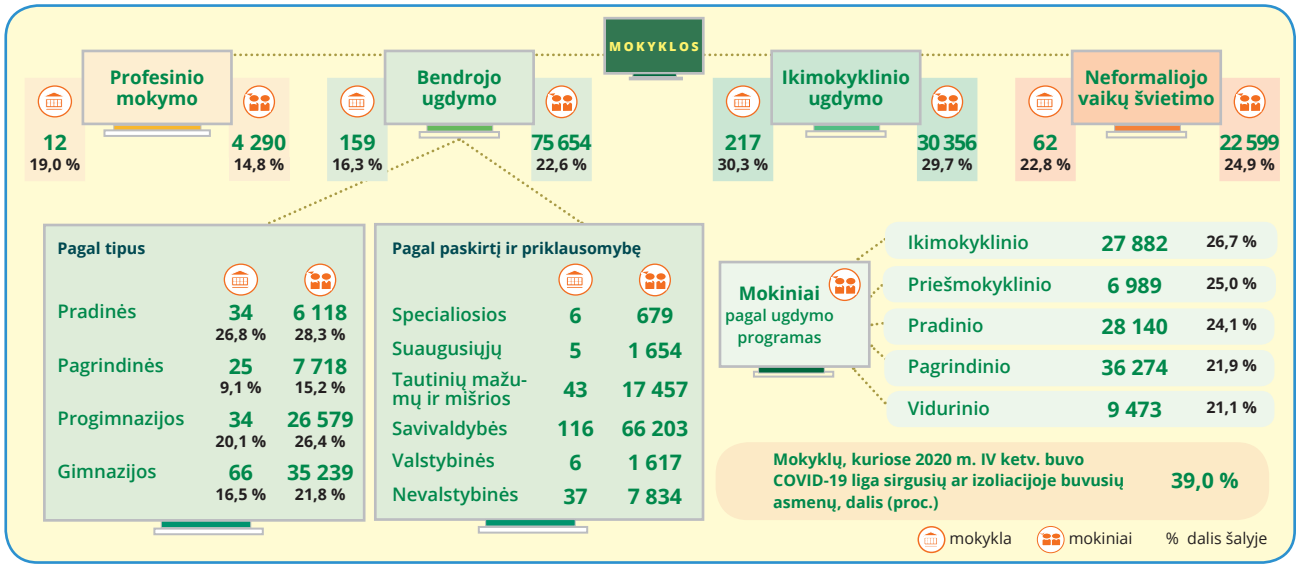
Miesto mokyklose darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis įsivertinimo rodiklio vertė yra vienu balu aukštesnė nei kaimo mokyklose.

Miesto mokyklos gerokai aukštesniu balu nei kaimo mokyklos įsivertino galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga.

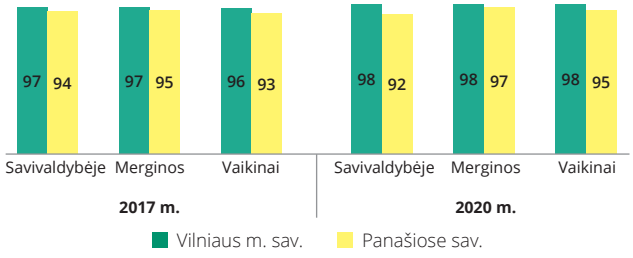
Vilkaviškio r. sav. Panašiose sav.

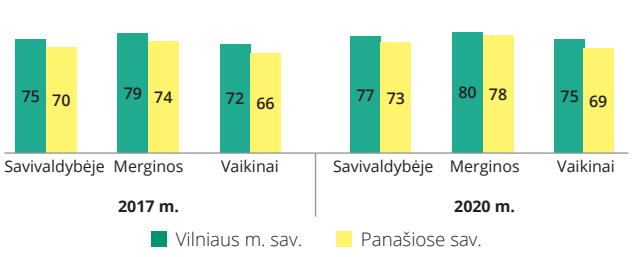
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besimokančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7,9↑	11↓	1031↑	2,9	15,3	2,7↑	31↔	9,6↑	64↑	774	14,3↑	206↑	0,6↑	0,3↑	2,7↓	23,6↓	97↓	0,6↓	61↑	98,4↑	7,9	266,8↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

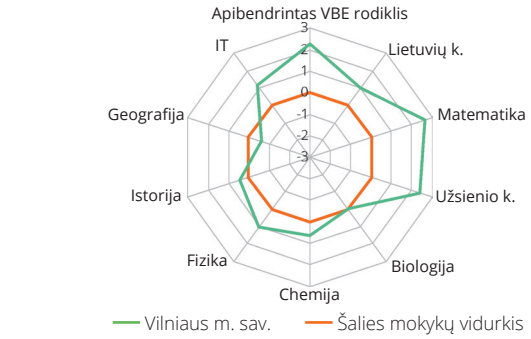
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nėra rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų.

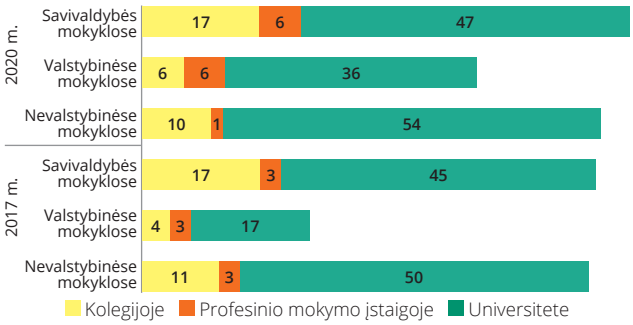
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra didesnė, atotrūkis tarp vaikinų ir merginų sumažėjo ir yra mažesnis nei panašiose savivaldybėse.

Visų VBE, išskyrus geografijos, rezultatai (standartizuotais taškais) atitinka arba yra aukštesni už šalies. Ypač aukšti yra matematikos ir užsienio k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais).

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, valstybinėse mokyklose – daugiau kaip dvigubai.

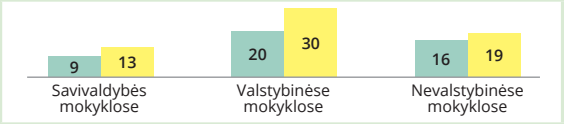
REKOMENDACIJOS Socialinis, ekonominis ir kultūrinis savivaldybės kontekstas yra palankus siekti aukštesnės ugdymo kokybės, o mokyklų tinklas – įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programos tinklaveikos modelį savivaldybės mokyklose. Nors beveik visų VBE rezultatai yra aukštesni už šalies, būtų svarbu pagerinti vidurinio ugdymo programos mokinių geografijos dalyko mokymosi pasiekimus, telkiant visų švietimo bendruomenės narių pastangas geriau tenkinti individualius mokinių mokymosi poreikius, kryptingai tobulinant mokytojų kvalifikaciją. Sudaryti sąlygas mokiniams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, didinant neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlą.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

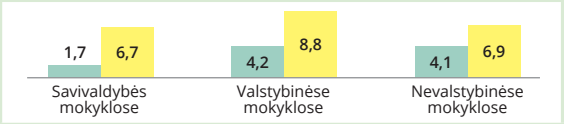
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos (Eur), tenkančios vienam mokiniui, sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

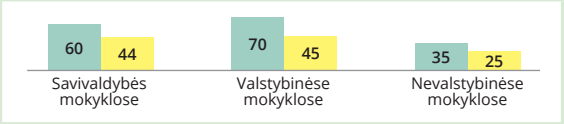
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius labiausiai padidėjo valstybinėse mokyklose.

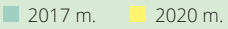

Savivaldybės mokyklose per mokslo metus kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių gauta beveik keturis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Daugiausia kompiuterių per mokslo metus gauta valstybinėse mokyklose.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo visų pavaldumų mokyklose. Nevalstybinėse mokyklose ši dalis yra mažiausia.

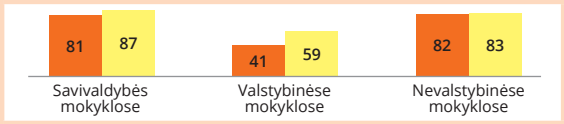

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką išliko ta pati ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

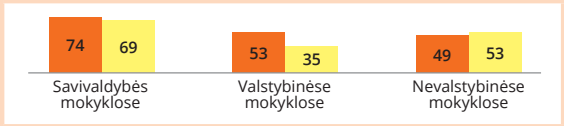
Savivaldybės, nevalstybinių ir valstybinių mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

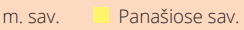

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) valstybinėse mokyklose yra gerokai mažesnė nei savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose bei panašiose savivaldybėse.

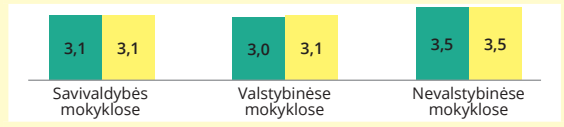
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybės ir valstybinėse mokyklose yra gerokai didesnis nei panašiose savivaldybėse, nevalstybinėse mokyklose – mažesnis; ypač didelis šio rodiklio vertės skirtumas tarp savivaldybės ir nevalstybinių mokyklų.

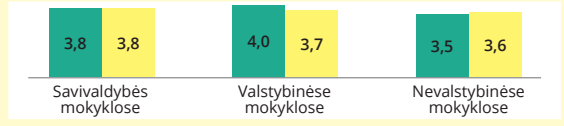

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

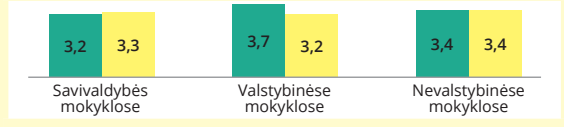
Savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas yra lygus įsivertinimui panašiose savivaldybėse, valstybinėse mokyklose jis – truputį mažesnis. Nevalstybinės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino geriau nei kitos mokyklos.

Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą aukščiausiu balu įsivertino valstybinės mokyklos, šiek tiek žemesniu balu – savivaldybės mokyklos, žemiausiu balu – nevalstybinės mokyklos.

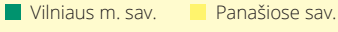

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis geriausiai įsivertino valstybinės mokyklos, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei valstybinių mokyklų panašiose savivaldybėse.

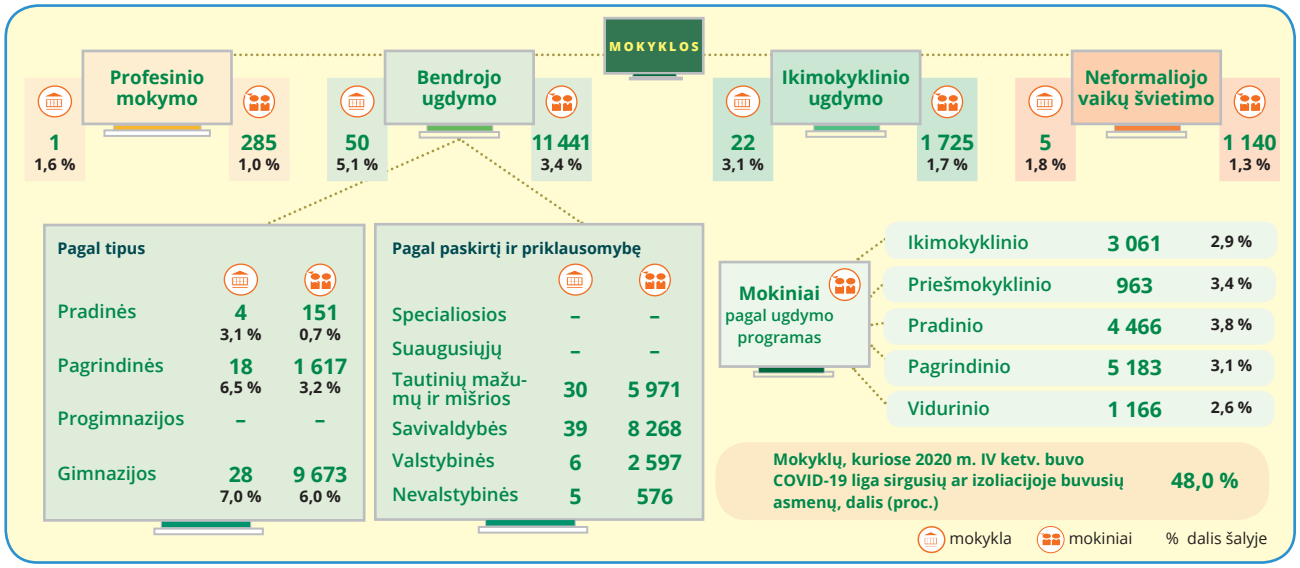

Nevalstybinės mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino geriausiai; savivaldybės mokyklų įsivertinimas yra šiek tiek aukštesnis už valstybinių mokyklų įsivertinimą.

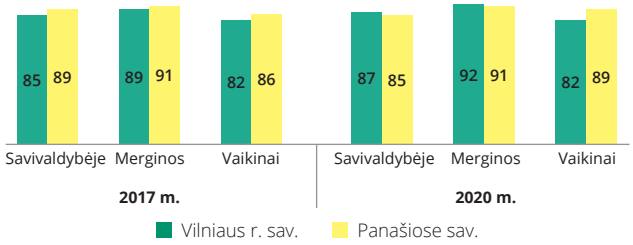
Vilniaus rajono savivaldybė

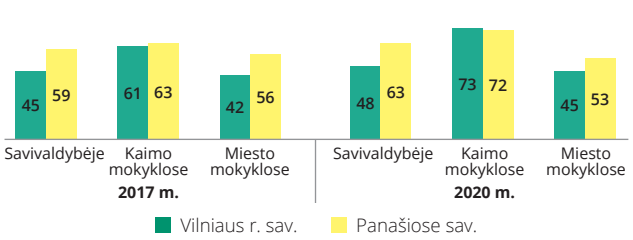
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikretusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
10,7↑	12↓	841↑	3,1	18,6	13↑	25↔	14,5↑	57↑	725	9↑	124↑	0,7↔	5↑	38,5↓	14,8↑	84↓	8,3↑	72↑	98↑	2,6	184,6↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

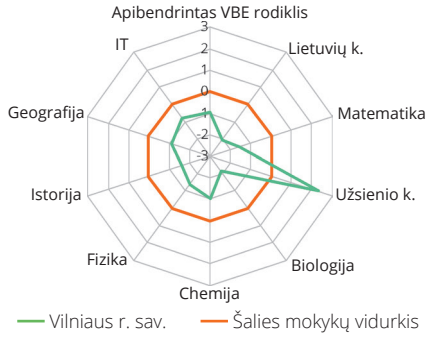
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) šiek tiek padidėjo. Išlieka rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

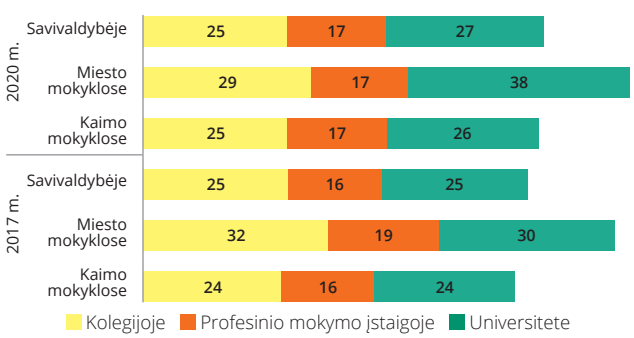
Nors abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, tačiau ji yra gerokai mažesnė nei panašių savivaldybių; atotrūkis tarp kaimo ir miesto dar labiau išaugo.

Visų VBE, išskyrus užsienio k., rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies. Užsienio k. VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra gerokai aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo, ypač miesto mokyklų abiturientų, pasirinkusių universitetą.

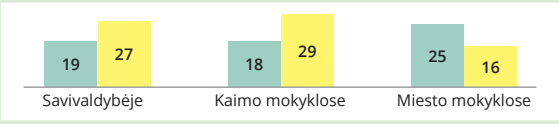
REKOMENDACIJOS Atsižvelgiant į VBE rezultatus, gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių mokymosi pasiekimus. Tobulinti mokytojų kompetencijas, geriau tenkinti individualius mokinių mokymosi poreikius, didinti aukštos kvalifikacijos mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų skaičių. Daugiau dėmesio skirti gabių mokinių ugdymui, skatinti juos dalyvauti olimpiadose, konkursuose. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, ir kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų kaimo mokyklų mokytojams, skaičių. Vykdyti mokyklų tinklo pertvarką ir mažinti jungtinių ir mažų klasių, nedidelių mokyklų skaičių, patalpų plotą, tenkantį vienam mokiniui, ir mokyklos administracijos narių skaičių. Įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Didinti ugdymosi vietų skaičių 3–5 metų vaikams.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

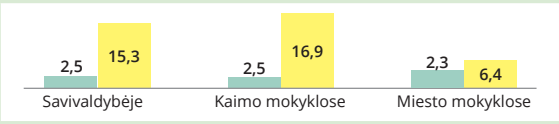
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), sumažėjo beveik du kartus, bet išliko didesnės negu panašiose savivaldybėse.

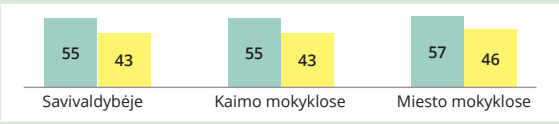
Kaimo mokyklose 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, miesto mokyklose, atvirkščiai – sumažėjo. Kaimo mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių tenka gerokai daugiau nei miesto mokyklose.

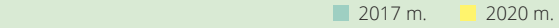

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta keletą kartų daugiau nei ankstesniais metais. Ryškus rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Ir kaimo, ir miesto mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo, kaimo mokyklose šių kompiuterių dalis yra mažesnė nei miesto.

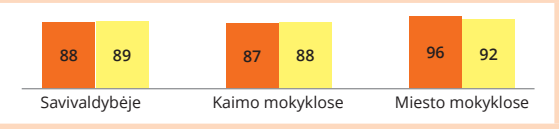

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

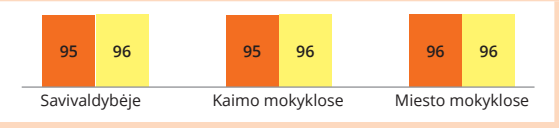
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

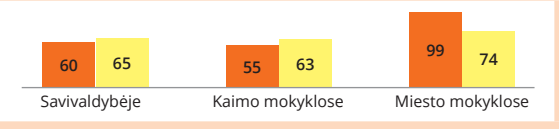
Miesto mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, kaimo – mažesnė. Ši dalis miesto ir kaimo mokyklose skiriasi.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) miesto mokyklose yra tokia pati, kaip panašiose savivaldybėse, kaimo mokyklose – truputį mažesnė. Skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų – minimalus.

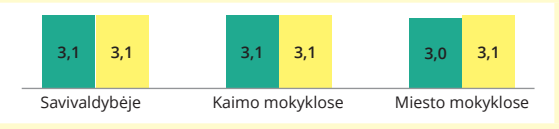
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius miesto mokyklose yra gerokai didesnis nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse. Didelis atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

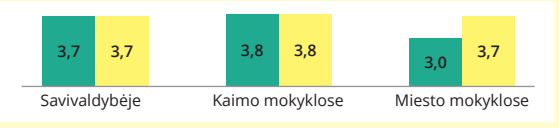

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

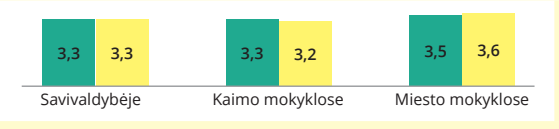
Savivaldybės mokyklos skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu. Miesto mokyklose įsivertinimas yra šiek tiek prastesnis nei kaimo mokyklose ir panašiose savivaldybėse.

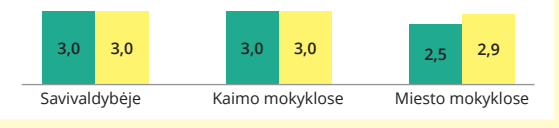
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukštesniu balu nei miesto; šių mokyklų įsivertinimas yra prastesnis, palyginti su mokyklomis panašiose savivaldybėse.

Darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis įsivertinimas yra tolygus panašių savivaldybių įsivertinimui.

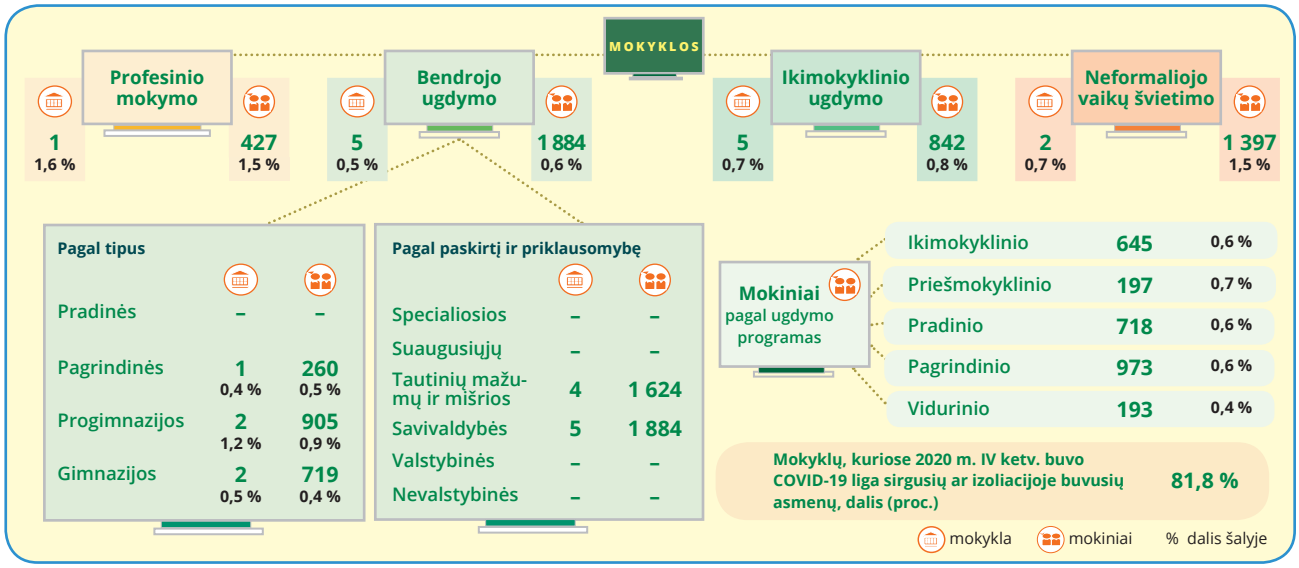

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga miesto mokyklos įsivertino žemesniu balu nei kaimo, taip pat nei panašių savivaldybių.

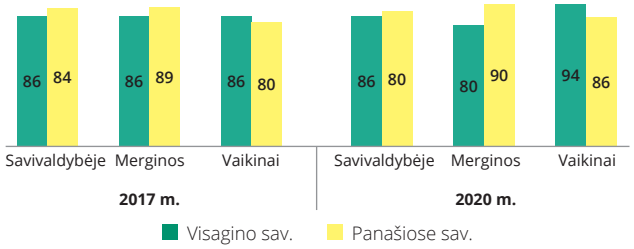
Visagino savivaldybė

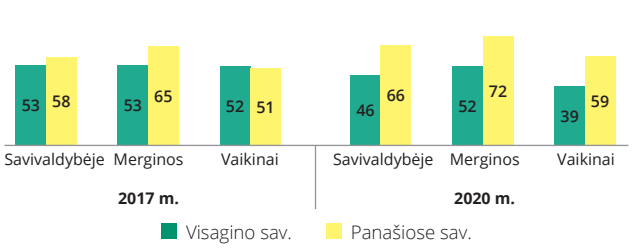
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
1,2↑	15,1↓	837↑	1,0	18,5	19,9↑	64↔	18,7↑	45↑	700	10,4↑	154↑	0,9↑	0,8↓	0↔	20,7↑	86↑	0↑	80↑	97,6↓	10,6	161,6↓

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

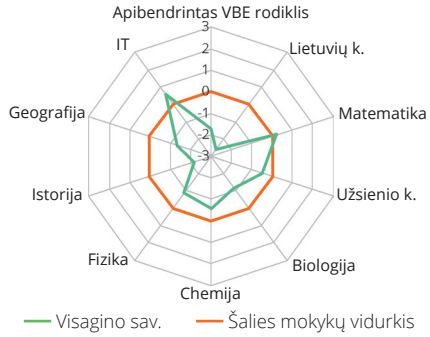
Merginų, išlaikiusių bent 1 VBE, daliai (proc.) sumažėjus, o vaikinų – padidėjus, atsirado rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų.

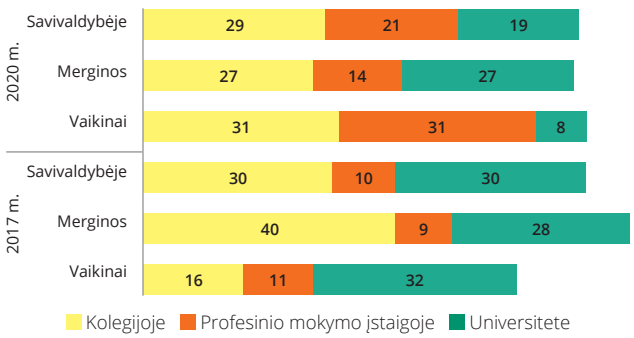
Sumažėjo abiturientų, ypač vaikinų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.), ji yra reikšmingai mažesnė nei panašiose savivaldybėse, atotrūkis tarp merginų ir vaikinų padidėjo.

Visų VBE, išskyrus matematikos ir informacinių technologijų, rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Savivaldybės abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, dalis (proc.) per trejus metus sumažėjo. Išaugo vaikinų, tęsiančių mokymąsi kolegijoje ir PM įstaigoje, dalys.

REKOMENDACIJOS Nors mokinių skaičius savivaldybėje šiek tiek padidėjo, tačiau mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui, išlieka didelis, todėl reikėtų tęsti mokyklų tinklo pertvarką, o įsivertinus konkrečius bendrojo ugdymo mokyklų stiprinimo poreikius, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Didinti kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų mokytojams, skaičių. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių mokymosi pasiekimus, įvertinus tai, kad beveik visi VBE rezultatai (išskyrus matematikos ir informacinių technologijų) yra žemesni už šalies vidurkį. Rekomenduojama kryptingai tobulinti mokytojų dalykines kompetencijas, telkti visų švietimo bendruomenės narių pastangas pastebėti kiekvieną vaiką ir kiek įmanoma labiau tenkinti individualius mokymosi poreikius.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), išaugo ir jų panaudota gerokai daugiau nei panašiose savivaldybėse.

100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo. Šio rodiklio reikšmė yra žemesnė nei panašiose savivaldybėse.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta keletą kartų daugiau nei ankstesniais metais, bet mažiau nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo ir yra mažesnė nei panašių savivaldybių.

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką sumažėjo, bet yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) per trejus metus padidėjo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius sumažėjo ir gerokai atsilieka nuo panašių savivaldybių.

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

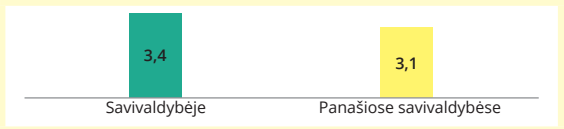
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją įsivertino gana aukštu balu, jis atitinka įsivertinimą panašiose savivaldybėse.

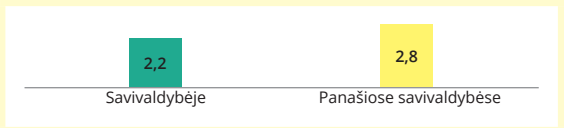
Turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą savivaldybės mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, ir jis yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

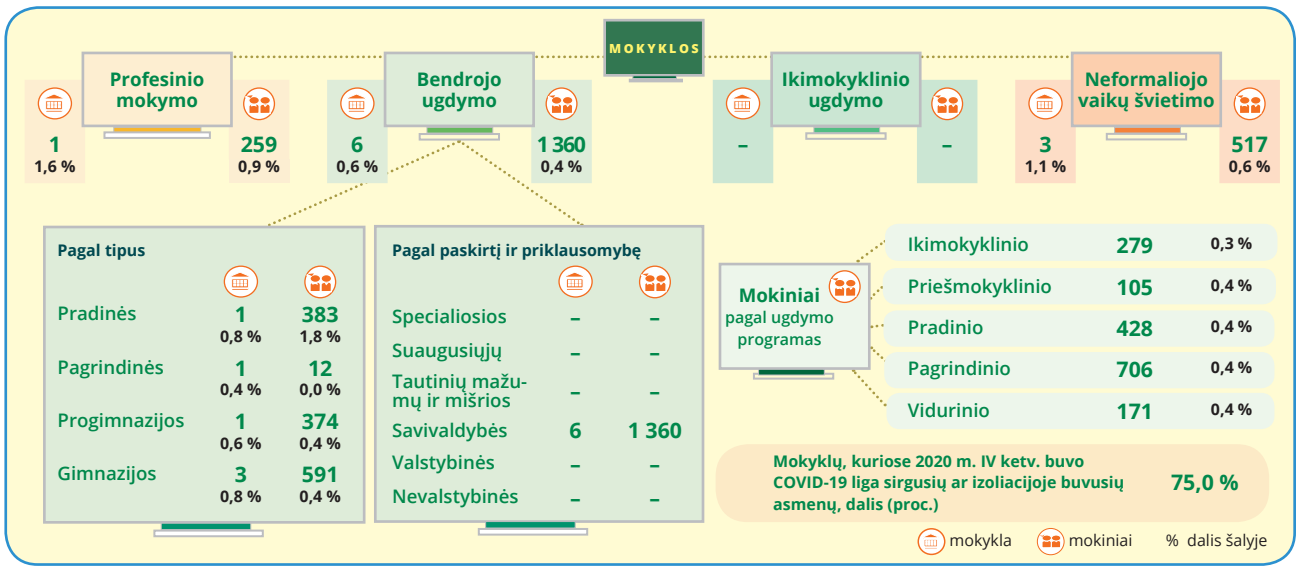
Savivaldybės mokyklose darbuotojų aprūpinimo nuotolinio darbo priemonėmis įsivertinimo rodiklio vertė yra didesnė nei panašių savivaldybių mokyklose.

Savivaldybės mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino prasčiau nei mokyklos panašiose savivaldybėse.

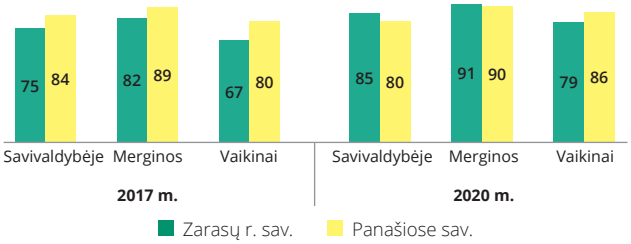
Zarasų rajono savivaldybė

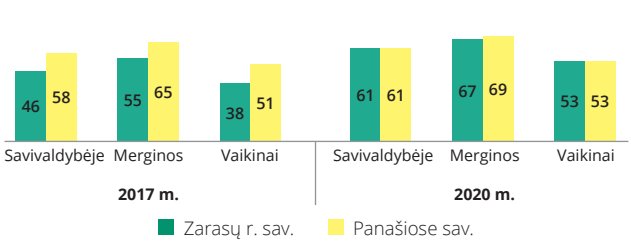
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis							Procesai						Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
11,1↓	18,1↓	663↑	3,4	7,5	24,5↑	56↔	22,3↓	24↓	866	10,5↑	107↑	1,2↑	6,7↑	0↑	18,5↑	64↑	3,1↑	66↓	98↓	7,4	214,5↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

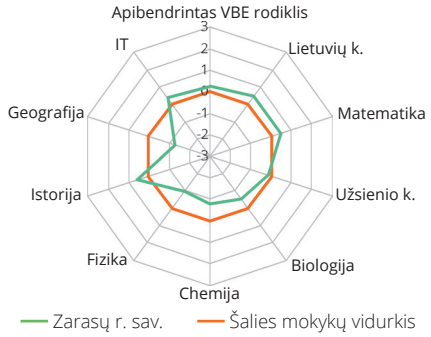
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo, tačiau išlieka atotrūkis tarp merginų ir vaikinų.

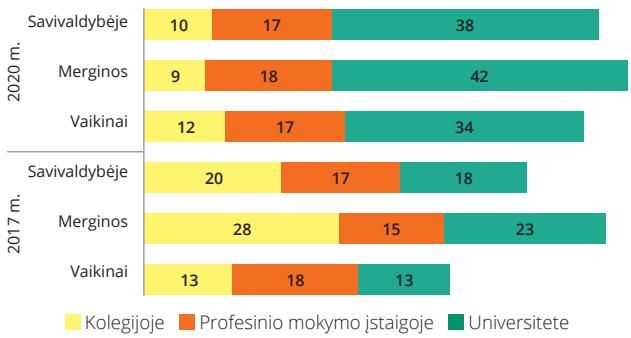
Padidėjo abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.); sumažėjo rodiklio skirtumas tarp vaikinų ir merginų, jis yra mažesnis nei panašių savivaldybių.

Apibendrintas VBE rodiklis yra aukštesnis už šalies, daugumos VBE rezultatai (standartizuotais taškais) yra žemesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus gerokai padidėjo, ypač vaikinų.

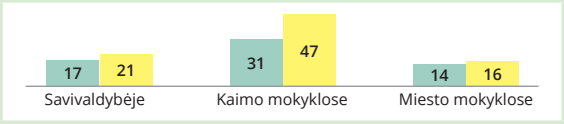
REKOMENDACIJOS Mažėjant mokinių skaičiui, didėjant mokyklos patalpų plotui, tenkančiam vienam mokiniui, ir išliekant gana didelei 1–8 kl. mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, daliai, tęsti mokyklų tinklo pertvarką, įsitraukti į Tūkstantmečio mokyklų programą. Padidinti visu etatu dirbančių mokytojų skaičių. Siekiant, kad ankstyvasis ugdymas būtų visiems prieinamas, didinti ugdymosi vietų skaičių 3–5 metų vaikams. Gerinti vidurinio ugdymo programos mokinių geografijos, visų gamtos mokslų ir užsienio k. mokymosi pasiekimus. Didinti mokymo lėšų dalį, skirtą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, ir kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų kaimo mokyklų mokytojams, skaičių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

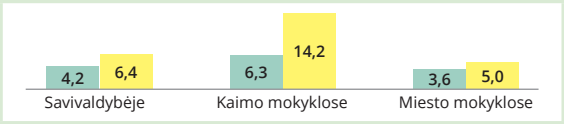
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam mokiniui (Eur), itin sumažėjo ir jų panaudota mažiau nei panašiose savivaldybėse.

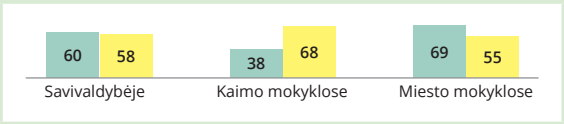
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius padidėjo, ypač kaimo mokyklose. Kaimo mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių tenka beveik trigubai daugiau nei miesto mokyklose.

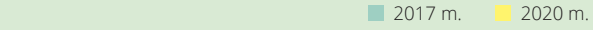

Savivaldybėje per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta daugiau nei ankstesniais metais. Padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų.

Kaimo mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) išaugo ir yra didesnė nei miesto mokyklose.

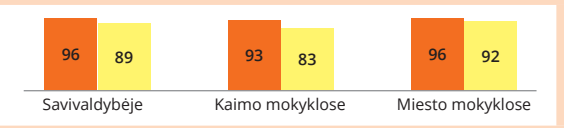

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

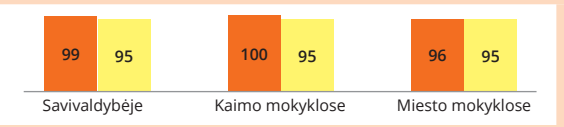
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką gerokai sumažėjo ir yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse.

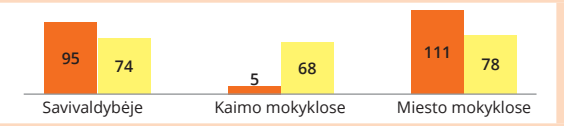
Savivaldybės mokyklų pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklose IKT naudoja visi mokytojai.

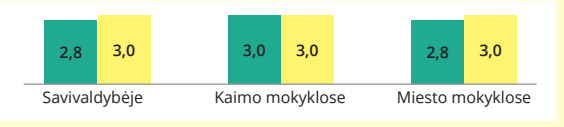
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius savivaldybėje, ypač miesto mokyklose, gerokai viršija panašių savivaldybių rodiklį, tačiau kaimo mokyklose šio rodiklio vertė yra daugiau kaip 20 kartų mažesnė nei miesto mokyklose.

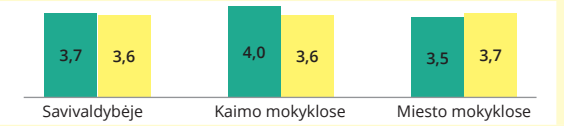

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

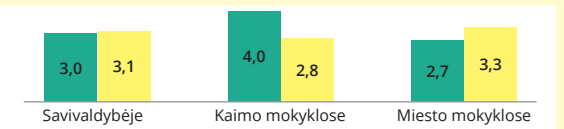
Savivaldybės mokyklos savo skaitmeninę kompetenciją vertina žemesniu balu nei panašiose savivaldybėse. Kaimo mokyklos skaitmeninę kompetenciją vertina geriau nei miesto mokyklos.

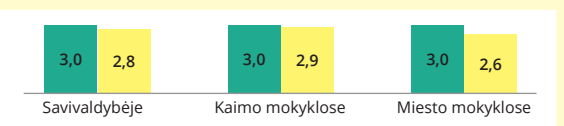
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; miesto mokyklų šio aspekto įsivertinimas yra žemesnis nei kaimo, taip pat nei panašių savivaldybių.

Darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis kaimo mokyklos įsivertino aukščiausiu balu, tačiau miesto mokyklų įsivertinimas yra daug žemesnis nei kaimo mokyklų.

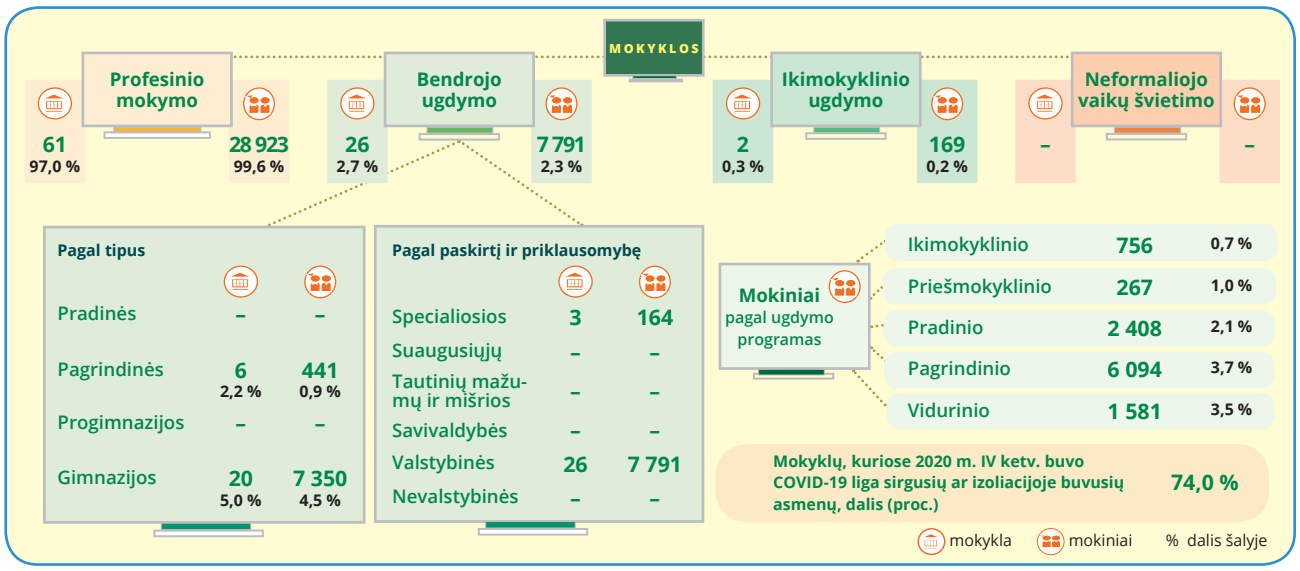

Ir kaimo, ir miesto mokyklos galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga įsivertino vienodai, ir šis įsivertinimas yra aukštesnis nei panašių savivaldybių.

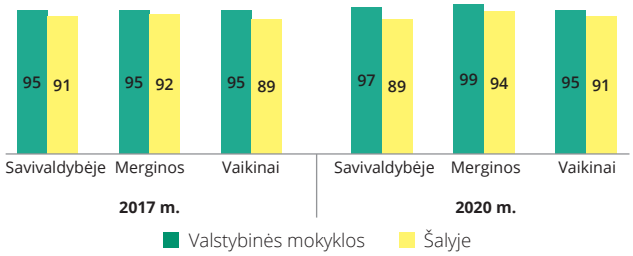
Valstybinės mokyklos

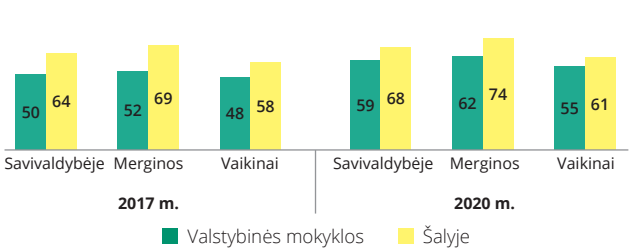
Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas			Indėlis							Procesai					Rezultatai		
Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m)	Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (metinės kontaktinės valandos)	Vienai salyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klases komplekto dydis	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
4,8↑	3,7	11,6↑	40↔	18,3↑	41↑	618	6↓	111↓	1↑	4,8↑	21,7↑	19,3↑	6,1↑	39↓	99,2↑	46,2	`238,3↑

Tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

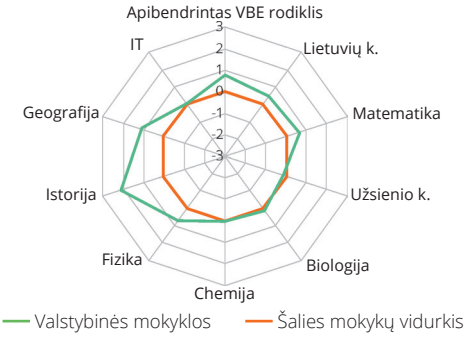
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.) padidėjo ir yra didesnė nei šalyje. Rodiklio skirtumas tarp merginų ir vaikinų nėra ryškus.

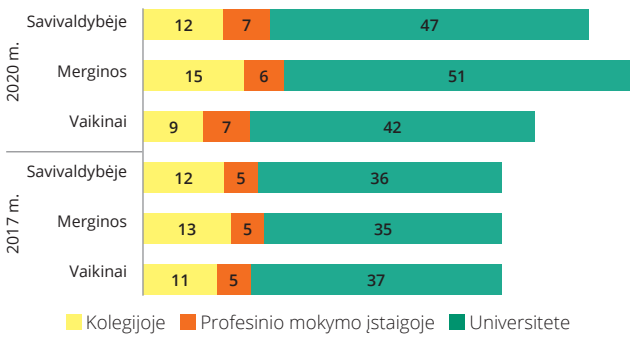
Nors abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.) padidėjo, tačiau ji yra mažesnė nei šalies; atotrūkis tarp vaikinų ir merginų padidėjo nežymiai.

Visų VBE, išskyrus užsienio k., rezultatai (standartizuotais taškais) atitinka arba yra aukštesni už šalies.

Abiturientų, tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, PM įstaigoje, dalis (proc.) per trejus metus gerokai išaugo, ypač universitete besimokančių merginų.

REKOMENDACIJOS Išaugus mokymo(si) nuotoliniu būdu poreikiui, pagerėjus mokyklų ir mokinių aprūpinimui moderniomis IT priemonėmis, rekomenduojama skirti daugiau išteklių mokytojų kompiuterinio raštingumo, skaitmeninei ir nuotolinio ugdymo kompetencijoms gerinti. Tęsiant kompiuterizuotų darbo vietų mokytojams kūrimą, skatinti mokytojus aktyviau naudoti IKT savo dalykui mokyti. Mažinti kaimo ir miesto mokyklų mokinių galimybių naudotis kompiuteriais mokymosi tikslais netolygumus. Užtikrinti kaimo mokyklų mokiniams galimybę turėti interneto ryšį. Ieškoti būdų, kaip į neformaliojo švietimo veiklas įtraukti kuo daugiau mokinių.

Pandemija koreguoja ugdymo procesą: didėja informacinių technologijų poreikis

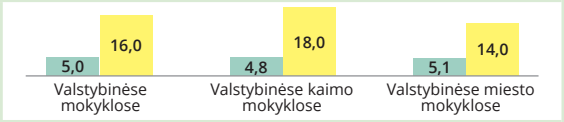
Valstybinėse kaimo mokyklose mokinių, kurie neturėjo jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. pradžioje buvo tris kartus didesnė nei valstybinėse miesto mokyklose.

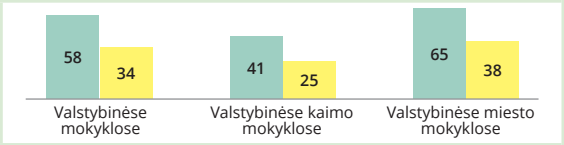
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių (vnt.), kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius išaugo. Miesto mokyklose kompiuterių 100-ui mokinių tenka daugiau nei kaimo mokyklose.

Nuotolinis mokymas paspartino aprūpinimą kompiuteriais – valstybinėse mokyklose per mokslo metus kompiuterių 100-ui mokinių (vnt.) gauta kelis kartus daugiau nei ankstesniais metais. Padidėjo rodiklio skirtumas tarp kaimo ir miesto mokyklų.

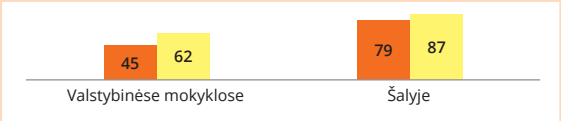

Ir kaimo, ir miesto valstybinėse mokyklose kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.) sumažėjo. Valstybinėse kaimo mokyklose ši dalis yra mažesnė nei miesto.

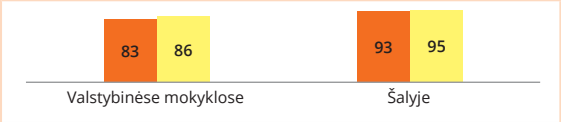

Nuotolinio mokymo iššūkis mokytojų kvalifikacijai

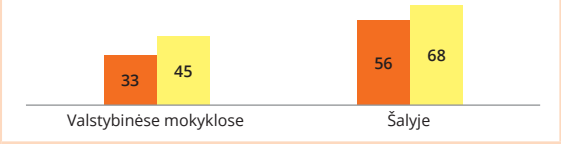
Pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.) išaugo, bet ši dalis yra mažesnė nei šalyje.

Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.) valstybinėse mokyklose per trejus metus šiek tiek paaugo, tačiau yra mažesnė nei šalyje.

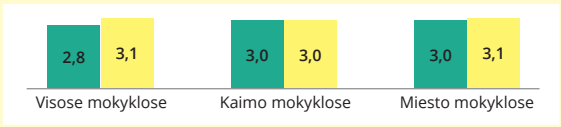

Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius per trejus metus padidėjo, tačiau yra gerokai mažesnis nei šalyje.

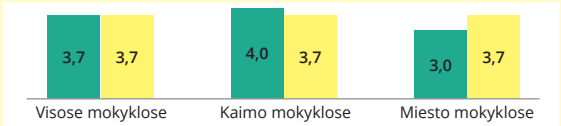

Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino savo pasirengimą nuotoliniam mokymui *(įsivertinimų pagal 4 balų skalę vidurkis)*

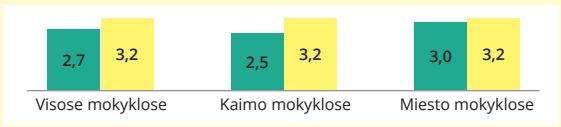
Valstybinių mokyklų skaitmeninės kompetencijos įsivertinimo balas yra gana aukštas, bet šiek tiek mažesnis nei šalyje. Nėra įsivertinimo skirtumo tarp kaimo ir miesto mokyklų.

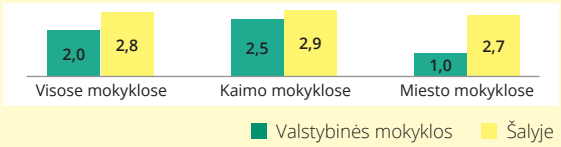
Kaimo mokyklos turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą įsivertino aukščiausiu balu; miesto mokyklų įsivertinimas – vienu balu žemesnis.

Mokyklos, ypač kaimo, darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis įsivertino žemesniu balu nei kitos šalies mokyklos.

Galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga mokyklos, ypač miesto, įsivertino prasčiau nei kitos šalies mokyklos.

Šaltiniai

2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/de64d4615fb511e99684a7f33a9827ac?jfwid=12nbarx4pc.

2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrasis ugdymo planas. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/d41c3b115fb511e99684a7f33a9827ac.

Chitkara, D. K., Rawat, D. J., Talley, N. J. The epidemiology of childhood recurrent abdominal pain in Western countries: a systematic review. American Journal of Gastroenterology, 2005, *100*(8), 1868–1875.

Council of the European Union. Council Resolution on a strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021-2030), Brussels, 2021. Prieiga per internetą: https://www.consilium.europa.eu/media/48584/st06289-re01-en21.pdf.

Dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija. 2006 m. gruodžio 18 d. Prieiga per internetą: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=LV.

Education at a Glance 2020: OECD Indicators. OECD Publishing, Paris, 2020. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1787/69096873-en.

Education 2030, Incheon Declaration (ID) and Framework for Action. For the Implementation of Sustainable Development Goal 4, Ensure Inclusive and Equitable Quality Education and Promote Lifelong Learning Opportunities for All, ED-2016/WS/28, UNESCO, 2016. Prieiga per internetą: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656.

ESPAD Group (2020), ESPAD Report 2019: Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, EMCDDA Joint Publications, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

Europe 2020: A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth. Brussels, European Commission, 2020. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf.

European Commission. European Skills Agenda for Sustainable Competitiveness, Social Fairness and Resilience. 2020. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=22832&langId=en.

Futures of Education: Learning to Become. International Commission on the Futures of Education. Progress Update. 2021, March, UNESCO.

Gyventojų darbo pajamų apžvalga. 2020 m. 4 ketvirtis. Parengė Zitikytė K. 2021 m. kovo 2 d., SODRA. Prieiga per internetą: https://www.sodra.lt/lt/pajamu-apzvalga4.

Hale T., Angrist N., Goldszmidt R., Kira B., Petherick A., Phillips T., Webster S., Cameron-Blake E., Hallas L., Majumdar S., Tatlow H. ("A global panel database of pandemic policies (Oxford COVID-19 Government Response Tracker)." 2021. Nature Human. Prieiga per internetą: https://ourworldindata.org/grapher/school-closures-covid.

IKT švietime. 2nd Survey of Schools: ICT in Education. Objective 1: Benchmark progress in ICT in schools. Luxembourg, Publications Office of the European Union. 2019. Prieiga per internetą: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2nd-survey-schools-ict-education-0.

International Commission on the Futures of Education. 2020. Education in a post-COVID world: Nine ideas for public action. Paris, UNESCO. Prieiga per internetą: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373717/.

Interneto naudojimo Lietuvos mokyklose situacijos analizė. Smart Continent, 2019. Prieiga per internetą: https://wifi.lm.lt/wp-content/uploads/2020/07/Interneto-naudojimo-Lietuvos-mokyklose-situacijos-analiz%C4%97.pdf.

L. Slušnys apie pandemijos ir karantino įtaką vaikų bei tėvų santykiams: „Problemos atsiranda dėl nemokėjimo klausytis". 2020 m. spalio 22 d. Prieiga per internetą: http://www.manosveikata.lt/lt/aktualijos/naujienos/l-slusnys-apie-pandemijos-ir-karantino-itaka-vaiku-bei-tevu-santykiams-problemos-atsiranda-del-nemokejimo-klausytis.

Laužackas, R. (2008). Kompetencijomis grindžiamų mokymo / studijų programų kūrimas ir vertinimas. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas.

Lietuvos bankas. 2020 metų ataskaita. 2021 balandžio 1 d. Prieiga per internetą: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/29088_1765144e54445483a6556d48ea334251.pdf.

Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai". Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.404809.

Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanti ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai". Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.371081.

Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų poreikių, reikalavimų ir turimos patirties organizuojant ir vykdant nuotolinį mokymąsi ir nuotolinį darbą tyrimas ir įvertinimas. Parengė Navickienė V., Valantinaitė I., Droessiger G., Trinkūnas V., Burbaitė R.,

Dagienė V., Gudonienė D., Jasutė E., Urbonaitė N., Dolgopolovas V. Studija. Kaunas, 2020. Prieiga per internetą: https://midas.lt/public-app.html#/research/dataObjects?page=1&pageSize=50&resourceId=162892&uuid=0b1dba11-67fb-48ee-9bc1-c1fffc57ef61&lang=lt.

Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2030“ patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XII-745 „Dėl Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimas Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. V-1049 „Dėl mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. V-1308 „Dėl geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 3 d. įsakymas Nr. V-111 „Dėl mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 25 d. įsakymas Nr. V-598 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2007 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. ISAK-555 „Dėl reikalavimų mokytojų kompiuterinio raštingumo programoms patvirtinimo“ pakeitimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1529 „Dėl Aukštųjų mokyklų ir užsienio valstybių aukštųjų mokyklų filialų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo, vertinamųjų sričių ir rodiklių patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 25 d. įsakymas Nr. V-442 „Dėl Profesinio mokymo įstaigų ir kitų profesinio mokymo teikėjų, vykdančių formalųjį profesinį mokymą, veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. birželio 2 d. įsakymas Nr. V-827 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-1049 „Dėl mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymas Nr. V-1133 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-663 „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymas Nr.V-1134 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymo Nr. V-950 „Dėl socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. V-873 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. V-85 „Dėl mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo plano 2021 metams patvirtinimo ir projekto darbo grupės mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo plano 2021 metams veikloms įgyvendinti sudarymo“ pakeitimo“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimas Nr. 07 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimas Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ pakeitimo“. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/b283ca61cd3e11eb91e294a1358e77e9?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=4d1faf47-9edb-4b67-9a06-51e6765d06eb.

Liuima V., Valintėlienė R., Jociutė A. (2016). Mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos tyrimas. 2016 m. rodiklių suvestinė-ataskaita. Higienos institutas, Vilnius. Prieiga per internetą: https://hi.lt/uploads/pdf/padaliniai/GYVENSENA/2016%20m.%20Mokyklinio%20amziaus%20vaiku%20gyvensenos%20suvestine-ataskaita.pdf.

LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c6dd7dc2e23411e6be918a531b2126ab.

Makauskaitė G. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos tyrimas. 2020 m. rodiklių suvestinė-ataskaita. Higienos institutas, Vilnius, 2020. Prieiga per internetą: https://hi.lt/uploads/pdf/tyrimai/2020/2020_vaiku_gyvensenos_rodikliu_suvestine-ataskaita.pdf.

Martin, M. O., Mullis, I. V. S., Foy, P., & Hooper, M. (2016). TIMSS 2015 International Results in Science. Prieiga per internetą: https://timssandpirls.bc.edu/isc/publications.html.

Mokinių psichologinė savijauta COVID-19 pandemijos metu. Tyrimais grįstos rekomendacijos mokykloms ir mokiniams. Vilnius, Vilniaus universitetas, 2020. Prieiga per internetą: https://ptmg.lt/wp-content/uploads/2020/11/Rekomendacijos-mokykloms-ir-mokiniams.pdf.

Mokykla COVID-19 pandemijos sąlygomis: pamokos, sprendimai, perspektyvos. Švietimo problemos analizė Nr. 2 (192). Parengė S. Mikėnė. NŠA 2021. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/06/mokykla-COVID-19-salygomis.pdf.

Mullis, I. V. S., Martin, M. O., Foy, P., Kelly, D. L., & Fishbein, B. (2020). TIMSS 2019 International Results in Mathematics and Science. Retrieved from Boston College, TIMSS & PIRLS International Study Center website. Prieiga per internetą: https://timssandpirls.bc.edu/timss2019/international-results/.

Nuotolinis mokymas ar mokymo organizavimas nuotoliniu būdu? Švietimo problemos analizė Nr. 8 (186). Parengė E. Bakonis. NŠA, 2020. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/12/Nuotolinis-mokymas.pdf.

Nuotolinio mokymo(si) / ugdymo(si) vadovas. NŠA, 2020. Prieiga per internetą: Nuotolinio mokymo Vadovas_3.pdf (emokykla.lt).

Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės ir galimybės ekosisteminiu požiūriu. Sudarė Jusienė R., Būdienė V., Gintilienė G., Girdzijauskienė S., Stonkuvienė I. Mokslo studija. Vilniaus universitetas, 2021. Prieiga per internetą: https://www.fsf.vu.lt/dokumentai/Nuotolinis_vaiku_ugdymas_pandemijos_del_COVID-19_metu.pdf.

OECD (2020). PISA 2018 Results (Volume VI): Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World?, PISA, OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: https://www.oecd.org/publications/pisa-2018-results-volume-vi-d5f68679-en.htm.

OECD (2021). The state of school education. One Year into the COVID pandemic. Prieiga per internetą: http://oecd.org/education/state-of-school-education-one-year-into-COVID.htm.

Pažangos programos „Tūkstantmečio mokyklos" koncepcija. Medžiaga diskusijoms. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. 2021-05-17. Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/documents/TU%CC%84M_Koncepcija_20210517.pdf.

Pedagogų poreikio prognozavimas. Rezultatų apžvalga. STRATA, 2021. Prieiga per internetą: https://strata.gov.lt/images/tyrimai/2021-metai/20210318-pedagogu-poreikio-prognozavimas-rezultatu-apzvalga.pdf.

Pilietinės galios indeksas: 2020 m. Pilietinės visuomenės institutas, Vilnius, 2021. Prieiga per internetą: http://www.civitas.lt/wp-content/uploads/2021/06/PGI_2020metai_visas.pdf.

Projekto „Ugdymo organizavimas nuotoliniu būdu pandemijos ir kitų krizinių situacijų metu" teorinio ir empirinio tyrimo ataskaita (santrauka). Parengė Daukšienė E., Naujokaitienė J., Trepulė E., Teresevičienė M., Volungevičienė A., Adomaitis I., Krivickienė V. 2020. Prieiga per internetą: http://studyonline.lt/wp-content/uploads/2021/04/Teorinio-ir-empirinio-tyrimo-ataskaitos-santrauka.pdf.

Rekomendacijos dėl sugrįžtančių į Lietuvą asmenų švietimo ir integracijos. Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/documents/svietimas/griztantiems/rekomendacijos%20d%C4%97l%20sugriztanciu%20asmenu%20svietimo.pdf.

School Education Gateway. Survey on online and distance learning – Results. 2020. Prieiga per internetą: https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/viewpoints/surveys/survey-on-online-teaching.htm.

Schleicher, A. What will education look like in 20 years? 2021. Prieiga per internetą: https://www.weforum.org/agenda/2021/01/future-of-education-4-scenarios/.

Skaitmeninio švietimo veiksmų planas 2021–2027 m.: švietimo ir mokymo pertvarkymas skaitmeniniame amžiuje. Digital Education Action Plan 2021-2027. Resetting education and training for the digital age. Europos Komisija, 2020. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf.

TAMO. Tyrimo duomenimis, nuotolinis mokslas pakoregavo 85 proc. tėvų dienotvarkes. 2020-05-18. Prieiga per internetą: https://www.tamo.lt/svietimas/nuotolinis-mokslas-pakoregavo-tevu-dienotvarkes/.

The Dakar Framework for Action. Education for All: Meeting our Collective Commitments. UNESCO, 2000. Prieiga per internetą: https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/1681Dakar%20Framework%20for%20Action.pdf.

Tyrimas: kokia antrojo karantino įtaka gyventojų finansams ir jų emocinei būsenai? „Swedbank" pranešimas spaudai, 2021-02-04. Prieiga per internetą: https://blog.swedbank.lt/pranesimai-spaudai/tyrimas-kokia-antrojo-karantino-itaka-gyventoju-finansams-ir-ju-emocinei-busenai.

Ugdymo įstaigų tvarkymosi su pandemija ir mokyklų izoliacija tyrimas: mokyklų vadovų perspektyva. Prieiga per internetą: https://www.vdu.lt/lt/vdu-mokslininku-tyrimas-lietuvos-mokyklos-karantino-egzamina-islaike/.

Ugdymo procesas, mokant nuotoliniu būdu: iššūkiai, patirtys, sprendimai. Parengė V. Kazragytė, L. Gudaitė. Vilnius: NŠA, 2020. Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/2796_a09bce066ac5b0eeac3274a3ce5c914d.pdf.

Valstybinė audito ataskaita. Ar profesinis mokymas organizuojamas efektyviai? 2020 01 31, Nr.VAE-2. Prieiga per internetą: https://www.lrs.lt/sip/getfile?guid=be3f4149-94ec-4f2a-8f85-39ca5d6851ba.

VDU mokslininkų tyrimas kelia klausimus: kas ugdys šalies moksleivius. 2020 vasario 24. Prieiga per internetą: https://www.vdu.lt/lt/vdu-mokslininku-tyrimas-kelia-klausimus-kas-ugdys-salies-moksleivius/.

Rodiklių aprašymai, paaiškinimai

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Titulinės dalies rodikliai	
Mokyklų skaičius pagal institucijų grupes, tipus, paskirtį ir priklausomybę	Pagal atitinkamas Švietimo ir mokslo institucijų registre (ŠMIR) įregistruotas klasifikatorių reikšmes sumuojamos visos savivaldybės teritorijoje veikiančios mokyklos, kurios turėjo mokinių 2020 m. rugsėjo 1 d. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Neformaliojo vaikų švietimo mokykla	Savivaldybės teritorijoje veikianti mokykla, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokykla“ arba „Neformaliojo vaikų švietimo mokykla“, kuri turėjo mokinių 2020 m. spalio 1 d.
Ikimokyklinio ugdymo mokykla	Savivaldybės teritorijoje veikianti mokykla, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Ikimokyklinio ugdymo mokykla“.
Profesinio mokymo įstaiga	Savivaldybės teritorijoje veikianti įstaiga, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Profesinio mokymo įstaiga“.
Tautinių mažumų ir mišrios mokyklos	Savivaldybės teritorijoje veikiančios bendrojo ugdymo mokyklos, kurių institucijos mokomoji kalba yra ne lietuvių arba ne tik lietuvių.
Suaugusiųjų mokykla	Savivaldybės teritorijoje veikianti suaugusiųjų mokykla, priskiriama padalinio grupei „Bendrojo ugdymo mokykla“ ir padalinio paskirčių grupei „Suaugusiųjų mokykla“. Jei mokykla turi padalinį, priklausantį paskirčių grupei „Suaugusiųjų mokykla“, o mokyklos paskirčių grupė – kita, ši mokykla įtraukiama į suaugusiųjų mokyklų skaičių.
Mokyklų mokinių skaičius	Savivaldybės teritorijoje veikiančių mokyklų mokinių skaičius 2020 m. rugsėjo 1 d. (pagal mokyklos grupę, tipą, paskirtį, priklausomybę). Bendrojo ugdymo mokyklų grupėje skaičiuojami visų klasių ir priešmokyklinio ugdymo grupių mokiniai, išskyrus priešmokyklinio ugdymo programos mokinius, ugdomus ikimokyklinio ugdymo skyriuose. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklų (ugdytinių) dalis šalyje (proc.)	Savivaldybės teritorijoje veikiančių atitinkamos institucijų grupės, tipo, paskirties ir priklausomybės mokyklų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš tokių mokyklų skaičiaus šalyje. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių pasiskirstymas pagal ugdymo programas	Savivaldybės teritorijoje veikiančių švietimo įstaigų mokiniai, ugdomi pagal atitinkamas programas. Prie bendrojo ugdymo programų (pagrindinio, vidurinio) priskaičiuoti profesinio mokymo įstaigų mokiniai, besimokantys pagal bendrojo ugdymo programas. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklų, kuriose 2020 m. IV ketvirtyje buvo COVID–19 liga sirgusių ar izoliacijoje buvusių asmenų, dalis (proc.)	Savivaldybės teritorijoje veikiančių bendrojo, ikimokyklinio ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų, kuriose, pagal jų pateiktą informaciją, buvo šia liga sirgusių ar izoliacijoje buvusių mokinių ir (ar) darbuotojų, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš tokių institucijų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠMSM mokyklų atsakingų darbuotojų pateikta informacija
Švieslentės rodikliai *Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė*	
Savivaldybės BUM mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės teritorijoje esančių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičių 2020–2021 m. m. ir 2017–2018 m. m. skirtumas, padaugintas iš 100 ir padalytas iš mokinių skaičiaus 2017–2018 m. m. Aukštyn nukreipta rodyklė rodo išaugusį mokinių skaičių. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Savivaldybės darbingo amžiaus gyventojų, neturinčių darbo, dalis (proc.)	Vidutinis metinis 2020 m. savivaldybėje registruotų bedarbių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto, Eur)	2020 m. vidutinis atlyginimas pinigais, apimantis tiesiogiai darbuotojui mokamą pagrindinį darbo užmokestį ir papildomą uždarbį, atskaičius darbuotojo mokamas valstybinio socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį. Duomenų šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas
Mokinių, neturėjusių jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, dalis (proc.) 2020 m. kovo mėn.	Savivaldybės teritorijoje besimokančių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, kurie neturėjo jokio kompiuterio ir galimybės prisijungti prie interneto tinklo, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠMSM 2020 m. kovo mėn. vykdyta mokyklų apklausa

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Per pandemijos laikotarpį (iki 2021-05-31 imtinai) žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių mokytojų dalis (proc.)	Savivaldybės teritorijos švietimo sektoriaus darbuotojų, kurių pareigos priskiriamos grupėms „Bendrojo lavinimo dalykų mokytojas“, „Profesijos mokytojas“, „Mokytojas“, „Ikimokyklinio ugdymo auklėtojas“ ar „Priešmokyklinio ugdymo pedagogas“, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš žinomų SARS-CoV-2 užsikrėtusių šių kategorijų darbuotojų skaičiaus. Užsikrėtusiu asmeniu laikomas per visą pandemijos laikotarpį iki 2021-05-31 (imtinai) teigiamą PGR tyrimo atsakymą arba teigiamą antigenų testo atsakymą Lietuvoje gavęs asmuo arba asmuo, iš gydytojo gavęs U07.1 arba U07.2 diagnozę (neįtraukiami antikūnų testai ir neįprastos diagnozės, taip pat diagnozės, kai susirgimo atvejai baigiami, bet nėra įrašo apie atvejo pradžią). Duomenų šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, ŠVIS
Nemokamai maitinamų mokinių dalis (proc.)	Mokinių (išskyrus pirmokus), kurie gauna nemokamą maitinimą, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis (proc.)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose (pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje) dirbančių mokytojų metodininkų ir ekspertų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro mokytojų skaičiaus tose mokyklose. Įskaičiuoti priešmokyklinio ugdymo pedagogai. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklos patalpų plotas, tenkantis vienam mokiniui (kv. m.)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų plotų suma, padalyta iš šių mokyklų mokinių skaičiaus. Ikimokyklinio ugdymo programos mokiniai neįskaičiuoti. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Viso etato arba didesnį darbo krūvį turinčių mokytojų dalis (proc.)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų (be priešmokyklinio ugdymo pedagogų), dirbančių pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje, turinčių visos pareigybės (etato) ar didesnį darbo krūvį, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro mokytojų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokytojo vidutinis pamokinis darbo krūvis (kontaktinės valandos)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų (be priešmokyklinio ugdymo pedagogų), dirbančių pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje, bendras metinių (2020–2021 m. m.) kontaktinių valandų skaičius, padalytas iš mokytojų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų (be specialiųjų) mokinių skaičius, padalytas iš mokytojų (be mokyklų vadovų) skaičiaus (įskaičiuoti priešmokyklinio ugdymo programos mokiniai ir pedagogai). Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių skaičius, tenkantis vienam mokyklos administracijos nariui	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų (be specialiųjų) mokinių (su vaikais, ugdomais pagal priešmokyklinio ugdymo programą) skaičius, padalytas iš mokyklų administracijos narių (direktoriaus, jo pavaduotojų ugdymui, ugdymo skyrių vedėjų) pareigybių (užimtų etatinių vienetų) skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų (psichologų, socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų, logopedų) etatinių vienetų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro šių mokyklų mokinių (su vaikais, ugdomais pagal priešmokyklinio ugdymo programą) skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Savivaldybės bendrosiose mokyklose, jungtinėse 1–8 klasėse besimokančių mokinių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš 1–8 klasių mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 120 mokinių, dalis (proc.)	Savivaldybės bendrųjų mokyklų, kuriose rugsėjo 1 d. buvo mažiau kaip 120 mokinių (besimokiusių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas), skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš viso savivaldybės bendrųjų mokyklų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Mokinių skaičius savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, padalytas iš šių mokyklų klasės komplektų skaičiaus (be specialiųjų mokyklų, specialiųjų klasių ir priešmokyklinio ugdymo grupių, veikiančių ikimokyklinio ugdymo skyriuose). Duomenų šaltinis: ŠVIS
3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis (proc.)	3–5 metų vaikų, ugdomų savivaldybės teritorijoje veikiančiose švietimo įstaigose, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų savivaldybėje gyvenančių 3–5 metų vaikų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS, Lietuvos statistikos departamentas
Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuos sudaro mažiau kaip 8 mokiniai, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš viso tokios pat paskirties klasių komplektų skaičiaus (be specialiųjų mokyklų, specialiųjų klasių, priešmokyklinių grupių, socialinių įgūdžių ugdymo klasių, be visų paskirčių suaugusiųjų ir išlyginamųjų, jaunimo klasių). Duomenų šaltinis: ŠVIS

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių, 2019–2020 m. m. dalyvavusių NVŠ veiklose savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, neformaliojo vaikų švietimo mokyklose ir valstybės finansuojamose akredituotose neformaliojo vaikų švietimo programose, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus (be vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą). Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsiančių mokymąsi bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro tais metais pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Dalykų olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 000 mokinių	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, tapusių tarptautinių ir šalies dalykų olimpiadų prizininkais, skaičius, padaugintas iš 10 000 ir padalytas iš bendro šių mokyklų mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: LMNŠC
Apibendrintas VBE rodiklis	Vidutinio VBE balų skaičiaus, tenkančio vienam savivaldybės mokyklų abiturientui (visų VBE balų suma, padalyta iš bendro abiturientų skaičiaus), ir VBE balų vidurkio (balų suma, padalyta iš įvertinimų skaičiaus) suma. Duomenų šaltinis: NŠA
Diagramomis pavaizduoti mokinių pasiekimų rodikliai	
Abiturientų, išlaikiusių bent 1 VBE, dalis (proc.)	Savivaldybės teritorijoje veikiančių mokyklų abiturientų, išlaikiusių 1 ir daugiau VBE, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro abiturientų skaičiaus (pagal abiturientų lytį, mokyklos vietovę arba priklausomybę). Duomenų šaltinis: NŠA
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.)	Savivaldybės teritorijoje veikiančių mokyklų abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro abiturientų skaičiaus (pagal abiturientų lytį, mokyklos vietovę arba priklausomybę). Duomenų šaltinis: NŠA
2020 m. VBE rezultatai (standartizuotais taškais)	Voratinklinė diagrama interpretuojama taip: kuo toliau nuo diagramos centro yra rodiklio vertė (išreikšta standartizuotais taškais), tuo šis rodiklis yra geresnis. Jei rodiklio vertė yra toliau nuo centro nei šalies savivaldybių vidurkis, tai pagal šį rodiklį savivaldybės būklė yra geresnė nei vidutiniškai šalyje. Duomenų šaltinis: NŠA
Asmenų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, tais pačiais metais tęsiančių mokymąsi universitete, kolegijoje, profesinio mokymo įstaigoje, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų, įgijusių vidurinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsiančių mokymąsi Lietuvos universitetuose, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro tais metais vidurinį išsilavinimą įgijusiųjų skaičiaus. Analogiškai skaičiuojama tęsiančiųjų mokymąsi kolegijose ir profesinio mokymo įstaigose dalis.
Diagramomis pavaizduoti nuotolinio mokymo(si) rodikliai	
Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.) nuo skirtųjų pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką	Vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo (tikslinės dotacijos) lėšos, padaugintos iš 100 ir padalytos iš savivaldybei pagal mokymo lėšų apskaičiavimo metodiką tam skirtų mokymo lėšų sumos. Duomenų šaltinis: 2020 m. savivaldybių mokymo lėšų panaudojimo ataskaitos
100-ui mokinių tenkančių kompiuterių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais, skaičius (vnt.)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose turimų kompiuterių, kuriais mokiniai gali naudotis mokymosi tikslais, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš mokinių (be ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą) skaičiaus. Rodiklis skaičiuojamas pagal padalinio vietovės požymį. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Per mokslo metus gauta kompiuterių (vnt.) 100-ui mokinių	Kompiuterių, kuriuos savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklos gavo per mokslo metus, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš mokinių (be ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą) skaičiaus. Rodiklis skaičiuojamas pagal padalinio vietovės požymį. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklų kompiuterių, kurie yra senesni nei 4 metų, dalis (proc.)	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose turimų senesnių nei 4 metų kompiuterių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro turimų kompiuterių skaičiaus. Rodiklis skaičiuojamas pagal padalinio vietovės požymį. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos lėšos, padaugintos iš 100 ir padalytos iš skirtų mokymo lėšų sumos. Duomenų šaltinis: savivaldybių mokymo lėšų panaudojimo ataskaitos
Pedagogų, kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo klasių mokytojų (išskyrus informatikos), kurių kompetencija atitinka pedagogų kompiuterinio raštingumo standartą (technologinę dalį), skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro šių mokytojų skaičiaus. Miestų savivaldybių grupei taikomas rodiklio skaičiavimo pagal mokyklos priklausomybę principas, kitoms – teritorinis, pagal padalinio vietovės požymį. 2016–2017 ir 2019–2020 m. m. duomenys. Duomenų šaltinis: ŠVIS

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Mokytojų, naudojančių IKT savo dalykui mokyti, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo klasių mokytojų (išskyrus informatikos), naudojančių IKT savo dalykui mokyti, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro šių mokytojų skaičiaus. Miestų savivaldybių grupei taikomas rodiklio skaičiavimo pagal mokyklos priklausomybę principas, kitoms – teritorinis, pagal padalinio vietovės požymį. 2016–2017 ir 2019–2020 m. m. duomenys. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Kompiuterizuotų darbo vietų, tenkančių 100-ui mokytojų, skaičius	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokytojams įrengtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš mokytojų skaičiaus. Rodiklis skaičiuojamas pagal institucijos vietovės požymį. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Kaip BU mokyklos vertina savo skaitmeninę kompetenciją	ŠMSM 2020 m. lapkričio mėn. vykdytos apklausos klausimo apie mokyklų skaitmeninės kompetencijos lygį įsivertinimų pagal 4 balų sistemą vidurkis, kai 1 – „pradinė“, o 4 – „įgudusi“. Apklausoje dalyvavo 97 proc. bendrojo ugdymo mokyklų vadovai ar jų įgalioti darbuotojai.
Kaip BU mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą	ŠMSM 2020 m. lapkričio mėn. vykdytos apklausos klausimo apie tai, kaip mokyklos vertina turimos kompiuterinės įrangos su interneto prieiga pakankamumą, įsivertinimų pagal 4 balų sistemą vidurkis, kai 1 – nuo 0 % iki 25 %, 2 – nuo 25 % iki 50 %, 3 – nuo 50 % iki 75 %, 4 – nuo 75 % iki 100 %. Apklausoje dalyvavo 97 proc. bendrojo ugdymo mokyklų vadovai ar jų įgalioti darbuotojai.
Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje įsivertino darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis	ŠMSM 2020 m. lapkričio mėn. vykdytos apklausos klausimo apie tai, kaip mokyklos vertina darbuotojų aprūpinimą nuotolinio darbo priemonėmis, įsivertinimų pagal 4 balų sistemą vidurkis, kai 1 – nuo 0 % iki 25 %, 2 – nuo 25 % iki 50 %, 3 – nuo 50 % iki 75 %, 4 – nuo 75 % iki 100 %. Apklausoje dalyvavo 97 proc. bendrojo ugdymo mokyklų vadovai ar jų įgalioti darbuotojai.
Kaip mokyklos 2020 m. pabaigoje vertino savo galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga	ŠMSM 2020 m. lapkričio mėn. vykdytos apklausos klausimo apie tai, kaip mokyklos vertina galimybę visiems mokiniams užtikrinti reikiamas priemones ir pasirūpinti trūkstama kompiuterine įranga, įsivertinimų pagal 4 balų sistemą vidurkis, kai 1 – nuo 0 % iki 25 %, 2 – nuo 25 % iki 50 %, 3 – nuo 50 % iki 75 %, 4 – nuo 75 % iki 100 %. Apklausoje dalyvavo 97 proc. bendrojo ugdymo mokyklų vadovai ar jų įgalioti darbuotojai.

LIETUVA. ŠVIETIMAS ŠALYJE IR REGIONUOSE 2021
NUOTOLINIS MOKYMAS(IS)

2021-08-06. Tiražas 600 egz.
Išleido Nacionalinės švietimo agentūros Bendrųjų reikalų departamento Aprūpinimo ir leidybos skyrius,
K. Kalinausko g. 7, LT-03107 Vilnius

Spausdino UAB „Igmovila“, Laisvės al. 38A-12, 44240 Kaunas

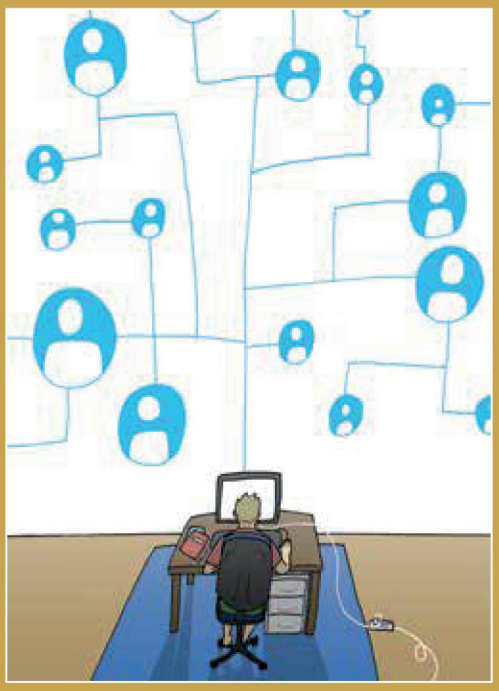
Elektroninį leidinio variantą galima rasti interneto svetainėse www.smm.lt ir www.nsa.smm.lt

Džiugas Persidskis, *6a kl. Šiaulių Ragainės progimnazija*

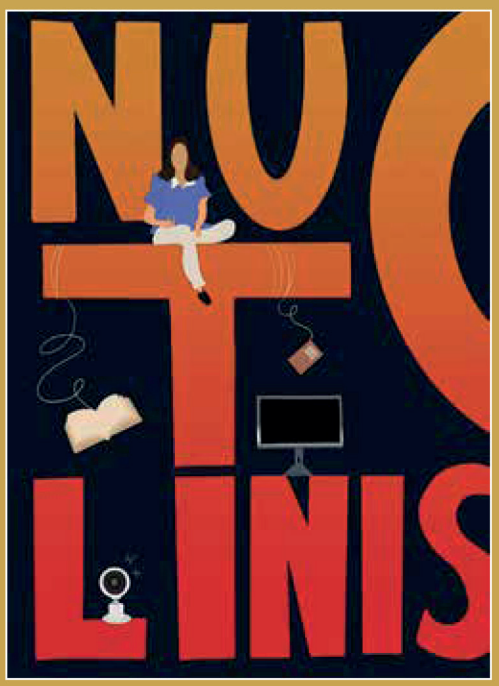
Austėja Gudaitytė, *10a kl. Utenos Dauniškio gimnazija*

Simas Justas Jasevičius, *10b kl.Utenos Dauniškio gimnazija*

Kamilė Kunigonytė, *9a kl. Kauno Aušros gimnazija*

Viltė Donauskaitė, *10a kl.*
Vilniaus Abraomo Kulviečio klasikinė gimnazija